

ДЖОАН РОУЛИНГ ВАКАНТЕН ПОСТ

Превод от английски: Венцислав Венков, 2011

chitanka.info

На Нийл

ПЪРВА ЧАСТ

НЕДЕЛЯ

6.11 *Пълномощията на общинския съветник се прекратяват предсрочно:*

(а) когато не е обявил в установения срок, че приема длъжността;

(б) когато подаде оставка;

(в) при смърт.

Чарлс Арнълд-
Бейкър
Уредба на местната
власт
(7-о изд.)

Бари Феърбрадър нямаше никакво желание да излизат за вечеря. Цял уикенд го мъчеше главата, а на всичко отгоре гонеше и срока за редакционното приключване на местния вестник.

Но по вдървеното и необщително поведение на съпругата му по време на обяда бе заключил, че картичката му за годишнината от брака им не бе смекчила престъпното му усамотяване от сутринта в работния кабинет. Не помагаше и фактът, че пишеше не за някой друг, а за Кристъл, която Мери, въпреки всичките си твърдения, никак не обичаше.

— Изгарям от желание да те изведа някъде на вечеря, Мери — излъгал бе той, за да стопи леда. — Деветнайсет години, деца! Деветнайсет години, а майка ви изглежда по-хубава от всякога.

Мери поомекна и му се усмихна, при което Бари се беше обадил в голф клуба — хем беше наблизил, хем със сигурност щяха да им запазят маса. Стараеше се да създава поне дребни удоволствия на жена си, особено откакто беше осъзнал, че след близо две десетилетия съвместен брак редовно я разочароваше по отношение на по-важните неща. Не че го правеше умишлено. Просто двамата имаха коренно различни възгледи по това, кое е най-важното в живота.

Четири деца на Бари и Мери отдавна бяха надраснали възрастта, в която да се нуждаят от гледачка. Бяха зяпнали в телевизора, когато за последен път си взе довиждане с тях; единствен Деклън, най-малкият, се извърна, погледна го и махна с ръка за сбогом.

Главоболието не спираше да блъска зад ушите му, докато изкарваше колата на заден ход от дворната алея и подкара през симпатичното им градче Пагфърд, където се бяха преместили след сватбата. Спуснаха се по „Чърч Роу“ — стръмната улица, по чиито две страни се редяха най-скъпите къщи в цялата си викторианска пищност и солидност, свърна покрай псевдоготическата черква, в която навремето гледаха двете им близначки в мюзикъла „Йосиф и фантастичната му пъстра дреха“, и прекоси площада, откъдето ясно се виждаше черният скелет на порутеното абатство — доминантата в силуета на градчето, кацнала на върха на хълма и сливаща се с теменуженото небе.

Въртеше волана по познатите му завои, но в главата му се въртяха единствено неминуемите грешки, допуснати от бързане да довърши дописката, която току-що бе пратил по имейла до редакцията на „Ярвил енд Дистрикт Газет“. Трудно му се удаваше някак си да предаде в писмен вид словоохотливостта и чара си.

Голф клубът бе на някакви си четири минути път от площада, току зад онази граница, в която градчето правеше последните си издихания под формата на стари селски къщи. Бари паркира микробусчето пред клуб-ресторанта „Бърди“ и изчака за секунда до автомобила Мери да си мацне пак червило. Хладният вечерен въздух погали лицето му. Загледа как контурите на голф игрището се разтапяха в здрача и се запита защо всъщност продължава да поддържа членството си. Слаб играч беше — и замахът му не струваше, и хендикапът му беше висок. Да не говорим колко много други неща му запълваха времето. Не помнеше друг път така да го е боляла главата.

Мери угаси лампичката над огледалцето на сенника, слезе и затвори вратата. Бари натисна вграденото в ключодържателя бутонче за автоматично заключване; токчетата на жена му затракаха по асфалта, системата за заключване на автомобила изписука, а Бари си рече, че може и да спре да му се повдига, след като похапне.

В този миг мозъкът му се разцепи от неизпитвана никога дотогава болка, сякаш през главата му премина топуз за рушене на

сгради. Почти не усети как се охлузиха коленете му, когато опряха в студения асфалт; черепът му се обля в огън и кръв; агонията бе непоносима, при все че му се наложи да я понесе, тъй като все още му оставаше минута до пълното забвение.

Мери изпищя — и не спря да пищя. Откъм бара дотичаха неколцина мъже. Един се върна на спринт да види дали в сградата не е останал някой от пенсионираните лекари, които членуваха в клуба. Като чуха суматоката, съпружеската двойка познати на Бари и Мери зарязаха ордъоврите си и хукнаха да помогнат с нещо, ако могат. Съпругът повика по мобифона 999 „Спешна помощ“.

На линейката ѝ бяха нужни двайсет и пет минути, тъй като идваше от съседния град Ярвил. Когато най-сетне синята ѝ пулсираща светлина обля мястото на събитието, Бари лежеше неподвижен и нереагиращ с глава в локвата, която бе повърнал; до него клечеше Мери с разкъсан на коленете чорапогащник, стискаше ръката му, ридаеше и шепнеше името му.

ПОНЕДЕЛНИК

I

— Дръж се да не паднеш — обяви Майлс Молисън, застанал наред кухнята в една от големите къщи по „Чърч Роу“.

Едва бе дочакал да стане шест и половина, че да се обади. Изкарал бе отвратителна нощ — продължителни периоди на будване, накъсани от кратка неспокойна дрямка. В четири сутринта усети, че и жена му е будна, и си поприказваха известно време в тъмното. Но още докато обсъждаха онова, на което им се беше наложило да са свидетели, и се мъчеха да прогонят заселилата се в тях смътна уплаха и шок, Майлс усещаше вътрешно лекия гъдел от мисълта как ще съобщи вестта на баща си. Мислеше първо да изчака до седем, но страхът да не го изпревари някой го подтикна рано-рано към телефона.

— Какво има? — прогърмя гласът на Хауърд с леко металичен оттенък; заради Саманта Майлс бе включил спикърфона. А тя, с цвят на кафяв махагон под бледорозовото си халатче, се бе възползвала от ранното им събуждане да нанесе още една шепа автобронзант върху избеляващия си естествен тен. Из кухнята витаеше смесеният аромат на нескафе и синтетично кокосово масло.

— Феърбрадър умря. Снощи. Колабира току пред голф клуба. Ние със Сам тъкмо вечеряхме в „Бърди“.

— Е, как така ще умре? — изрева Хауърд.

Интонацията му подсказваше, че може и да е очаквал някаква драматична промяна в състоянието на Бари Феърбрадър, но чак пък да умира...

— Колабира на паркинга — повтори Майлс.

— Боже мили — рече Хауърд. — Та той нямаше дори петдесет! Божичко!

Майлс и Саманта го чуваха как диша като уморен кон. Винаги се задъхваше сутрин.

— И от какво? Сърцето ли?

— Не. Май нещо мозъчно ще се окаже. Придружихме Мери до болницата и...

Но Хауърд бе престанал да го слуша. Майлс и Саманта го чуха как извърна глава от слушалката:

— Бари Феърбрадър! Умрял! Майлс се обажда!

Майлс и Саманта отпихаха от кафетата си и чакаха Хауърд да се върне към разговора. Зейналият халат на Саманта разкриваше очертанията на едрите ѝ гърди, почиващи върху положените на кухненската маса ръце. Прилаганият отдолу натиск ги караше да изглеждат по-големи и по-гладки, отколкото бяха в свободно състояние. В горния край на цепката позавехналата кожа оформяше ситни бръчици, които вече не изчезваха при отпускане. В по-раншните си младини бе прекарала доста часове по солариумите.

— Какво? — попита върналият се на линията Хауърд. — Какво викаш за болницата?

— Дватама със Сам отидохме дотам с линейката — произнесе с максимална отчетливост Майлс. — Заедно с Мери и с покойника.

На Саманта ѝ направи впечатление, че втората версия на Майлс набляга повече на така наречените „търговски“ аспекти на случая. Не че го винеше. Та нали именно това бе отплатата за отвратителното им преживяване — да имат правото да разправят какво е било. Надали ще се изличи някога от паметта ѝ: воят на Мери; полуотворените очи на Бари над нахлузената му като намордник кислородна маска; тя и Майлс се мъчат да разчетат изражението на фелдшера; друсането в цялата теснотия; матовите стъкла; ужасът.

— Боже мили! — потрети Хауърд, без да обръща внимание на тихите въпроси на Шърли иззад гърба си, посветил цялото си внимание на Майлс. — И какво викаш? Гътна се на самия паркинг, а?

— Мда! — рече Майлс. — Още щом го зърнах, ми стана ясно, че с нищо не може да му се помогне.

Това беше първата му лъжа и при произнасянето ѝ извърна поглед от жена си. А тя си спомни как едрата му ръка прегръщаше утешително тресящите се рамене на Мери: „Ще се оправи... Ще му мине...“.

Но пък откъде да знае човек, отдаде Саманта в мислите си дължимото на Майлс, сред всичкото това слагане на маски и биене на инжекции? По всичко си личеше, че се мъчат да спасят Бари, и никому

не беше ясно със сигурност, че положението е безнадеждно, до оня миг, в който младата докторка в болницата тръгна към Мери. Саманта и сега си спомняше с ужасна яснота голото, вкаменяло лице на Мери и изрази върху очилатото лице на младата жена с пригладени коси и бяла престилка — спокоен, но и леко предпазлив... както правеха във всички телевизионни сериали, но когато се случи в действителност...

— Съвсем не — разправяше Майлс. — Та те двамата с Гавин играха скуош само три дни преди това, в четвъртък.

— И той никакви признаци не е проявил?

— Ни най-малко. Яко отупал Гавин.

— Боже мой. Ох, знае ли човек какво му е писано? Божа работа. Изчакай секунда. Майка ти иска да говори с теб.

Тракане, подрънкване, после по линията долетя тихият глас на Шърли:

— Ох, какъв ужас, Майлс! Вие как сте?

Саманта отпи непохватно от кафето си; то взе да се стича от двете ъгълчета на устата надолу по брадичката, та ѝ се наложи да избърше лицето и гърдите си с ръкава. А Майлс бе възприел онзи тон, с който редовно разговаряше с майка си: по-басов от обичайния, непрекословен, невъзмутим, натъртен, нетърпящ глупости. Саманта обичаше, особено като си подпийне, да имитира разговор между Майлс и Шърли: „Не се притеснявай, мамо. Казва ти го Майлс — твоето мило войниче“. „Ох, миличък, обожавам те — толкова голям, смел и умен си ми“. Напоследък Саманта си позволи в един-два случая да го направи и пред други хора, с което ядоса Майлс и го постави нащрек, макар той да се правеше, че се смее. Последния път даже се бяха скарали по този повод в колата на път към дома.

— Та казваш, че отидохте с нея чак до болницата, така ли? — чуваше се гласът на Шърли от спикърфона.

Неее, мина ѝ през ум на Саманта, по едно време ни писна и поискаме да слезем.

— Поне това можехме да направим. Жалко, че не можахме с друго да помогнем.

Саманта стана и се отправи към тостера.

— Мери сигурно ви беше страшно благодарна — казваше Шърли.

Саманта пусна с трясък капака на кутията за хляб и натика четири филии в процепите. Гласът на Майлс стана по-естествен.

— Ами то, след като докторите съобщиха... потвърдиха, че е починал, Мери поиска да викнат Колин и Теса Уол. Сам им звънна, изчакахме ги да дойдат и си тръгнахме.

— Голям късмет е извадила Мери с това, че сте били там — рече Шърли. — Татко пак иска да те чуе, Майлс. Давам му телефона. Дочуване от мен.

„Дочуване от мен“, изговори негласно към чайника Саманта и завъртя глава. Изкривеното ѝ отражение беше подпухнало след безсънната им нощ, а кафявите ѝ очи бяха кървясали. В бързината да не изпусне съобщаването на вестта на Хауърд, Саманта бе омазала и клепачите си с автобронзанти.

— Я вземете със Сам да дойдете на вечеря днес — боботеше Хауърд. — Всъщност чакай... Майка ти ме подсеца, че довечера сме на бридж у Бълджънови. Така че минете утре. За вечеря. Към седем.

— Ще видя — отвърна Майлс и хвърли поглед на Саманта. — Нямам представа каква е програмата на Сам.

Тя обаче не му даде знак дали иска да ходят, или не. Майлс остави слушалката, а в кухнята се възцари някакво особено усещане за антикулминация.

— Направо не могат да повярват — рече ѝ, сякаш тя не беше чула целия разговор.

Дъвчеха безмълвно препечените филийки и отпиваха от новоналятото кафе. Както дъвчеше, Саманта усети, че раздразнението ѝ лека изчезва. Спомни си как се беше стреснала по никое време в тъмната спалня, с какво абсурдно облекчение и благодарност бе усетила присъствието на Майлс — едър и напълнял, вмирисан на индийски троскот и стара пот. После си представи как ще разправя на клиентките в магазина за човека, който умря пред очите ѝ, и за милосърдното шеметно пътуване до болницата. Взе да съставя наум описания на отделните етапи на пътуването и най-вече на кулминационния момент с докторката. Младостта на изпълнената със самообладание жена бе поставила целия случай в още по-лоша светлина. Толкова ли не могат да назначат някой по-възрастен човек да съобщава такива новини на близките? Настроението ѝ окончателно се подобри, като се сети, че на следващия ден ѝ предстоеше среща с

търговския пътник на фирмата „Шампетр“, в чийто глас по телефона бе доловила приятен лек флирт.

— Време ми е да тръгвам — рече Майлс, допи си кафето и огледа през прозореца просветляващото утро. Въздъхна дълбоко и потупа жена си по рамото и отнесе празната си чиния и чашата към миялната машина. — Няма начин човек да не се замисли след такъв един случай, нали?

И като поклати късо подстриганата си посивяла глава, излезе от кухнята. Понякога Майлс се струваше на Саманта направо абсурден и все по-тъп.

Макар че сегиз-тогиз надутостта му й беше приятна — както й беше приятно за разни официални случаи да си слага капела. В днешното утро всъщност си беше съвсем на място човек да е сериозен и с известно достойнство. Дояде филийката си, разчисти посудата от закуската и продължи наум да доизбистря историята, която се канеше да снесе на своята помощничка.

II

— Бари Феърбрадър е починал! — изрече задъхано Рут Прайс.

Почти на бегом се бе качила по измръзналата градинска пътека, за да има на разположение поне още няколко минути със съпруга си, преди той да тръгне за работа. Дори не се спря в преддверието да си свали палтото, а така, както си беше, с шал през устата и с ръкавици, се втурна в кухнята, където Саймън закусваше с двамата им синове тийнейджъри.

Съпругът й замръзна със залък препечен хляб на половината път до устата му, после бавно, театрално го върна в чинията си. Двете момчета, в училищни униформи, запрехвърляха с лек интерес погледите си от единия родител на другия.

— Смятат, че е било аневризма — рече Рут, все още позадъхана, докато снемаше ръкавиците си пръст по пръст, размотаваше шала и разкопчаваше палтото си. Беше слаба, мургава жена с тежки, тъжни очи, на която строгата сестринска униформа страшно отиваше. — Припаднал в голф клуба... Сам и Майлс Молисън го докараха... после дойдоха Колин и Теса Уол...

Излезе в преддверието да си закачи нещата, но успя да се върне навреме, за да отговори на въпроса на провикналия се Саймън:

— Какво е това „ананевризма“?

— *А-н-е. Аневризма.* Спукана мозъчна артерия.

Пресегна се, включи електрическия чайник и взе да събира трохите по кухненския плот около тостера.

— Вероятно е имал масивен мозъчен кръвоизлив. Горката му жена... Абсолютно е съсипана...

Разстроена за миг, Рут се загледа през кухненския прозорец към свежата белота на падналата върху ливадата им слана, към абатството на отсрещния край на долината — контрастен скелет на фона на бледорозовото и сивеещо небе, и към величествената панорамна гледка — гордостта на дома им „Хилтоп Хаус“. Пагфърд, който нощем бе просто купчинка примигващи светлини в тъмната долина под тях, вече се пробуждаше в мразовитата слънчева светлина. Рут обаче остана сляпа към всички тези красоти: умът ѝ все още беше в болницата, където Мери излизаше от стаята, в която бяха вкарали Бари, лишен от всички ненужни вече животоспасяващи средства. Състраданието на Рут Прайс се изливаше най-свободно и искрено към онези, с които според нея си приличаше. „Не, не, не, не“, стенеше Мери, а инстинктивният ѝ отказ да приеме истината бе отекал в Рут, тъй като ѝ бе дал възможност да мерне себе си в подобна ситуация...

Чувствайки се почти неспособна да понесе тази мисъл, Рут се извърна към Саймън. Светлокестенявата му коса беше все още гъста, фигурата му беше почти толкова стройна, колкото я помнеше, когато той бе под трийсет години, и бръчиците в ъглите на очите му бяха просто привлекателни, но завръщането на Рут след дълго отсъствие към сестринската професия я бе изправило повторно към милионите начини, по които човешкото тяло може да спре да функционира. На младини гледаше по-абстрактно на тези неща; сега обаче си даваше сметка какъв късмет имат, че още са живи.

— Толкова ли не са могли с нищо да му помогнат? — попита Саймън. — Да запушат по някакъв начин тоя кръвоизлив?

Звучеше обезверен, сякаш за сетен път медицинската професия бе объркала всичко с отказа си да стори най-простото и най-очевидното.

Андрю изпита трепет от диво задоволство. Напоследък забелязваше един нов навик у баща си — да контрира медицинската терминология на майка им с недодялани, просташки въпроси. *Мозъчен кръвоизлив. Да го запушили.* Майка му обаче не усещаше номерата на баща му. Открай време. Андрю дъвчеше „Уитабикса“ си и изгаряше от омраза.

— Докараха го прекалено късно за каквото и да било — отвърна Рут и взе да пуска торбички чай в порцелановия чайник. — Издъхнал в линейката малко преди да стигнат.

— Ама че късмет — каза Саймън. — И на колко години беше? Четирийсет?

Рут обаче се беше отплеснала по други проблеми.

— Пол, косата на тила ти съвсем се е сплъстила. Ресал ли си се изобщо?

Извади четка за коса от чантичката си и я пхна в ръката на по-малкия син.

— Никакви предварителни признаци ли е нямало? — попита Саймън, загледан как Пол прекарва четката през гъстото си кече.

— Изглежда, от два дни преди това имал силен главобол.

— Аха! — отбеляза Саймън, преживяйки препечения хляб. — Но не му е обърнал внимание, така ли?

— Ами не е. Изобщо не му направило впечатление.

Саймън преглътна.

— Това трябва да ни е за урок — отбеляза многозначително. — Човек трябва да се пази.

Леле, колко мъдро, рече си Андрю, побеснял от презрение; *направо бъка от мозък.* Значи, Бари Феърбрадър сам си е бил виновен, че мозъкът му се спукал. *Шибано самодоволно копеле,* викна Андрю на баща си, но наум.

Саймън насочи ножа си към своя по-голям син и каза:

— Споменах ли ти, между другото, че той ще почва работа? Наш Пъпчо имам предвид.

Рут премести изненадана поглед от мъжа към сина си. Акнето на Андрю се синееше напъпило и лъскаво по полилавялата му буза, но той бе забол очи в бежовата каша в купичката си.

— Мда — рече Саймън. — Крайно време е нашето мързеливо лайнце да започне да печели парички. Щом иска да пуши — да си

заработва удоволствието. Край на джобните.

— *Андрю!* — извиси глас Рут. — Ама ти да не...

— О, да. И още как. Спипах го в бараката за въглища — обяви Саймън с изписана по лицето чистопробна злоба.

— *Андрю!*

— Край на мангизите от нас. Който иска да пафка цигарки, сам да си ги купува — постанови Саймън.

— Но нали ние... — изплака Рут, — нали се разбрахме, че предвид предстоящата му матура...

— Абе, като гледам как се прееба на пробните изпити, цяло чудо ще е, ако изобщо се дипломира. По-добре отсега да се кандидатира за „Макдоналдс“, поне опит да придобие — рече Саймън, изправи се и отместа назад стола си, като не спираше да се кефи на провисналата глава на Андрю с пъпчасалия силует на лицето му. — Щото няма по никакъв начин да те издържаме да се явяваш на каквито и да било поправителни, друже. Сега или никога.

— Недей така, Саймън — укори го Рут.

— *Какво?*

Саймън направи две тежки крачки към жена си. Рут се опита да се слее с мивката. Пол изгърва розовата пластмасова четка.

— Това копеленце да не си мисли, че ще му финансирам гадния навик! Ебаси и нахалството — ще ми пуши той в моята шибана барака!

И Саймън се удари в гърдите, като казваше „моята“, а Рут се присви, като чу глухия удар.

— Аз на годините на това пъпчиво лайнце вече работех и носех пари у дома. Щом иска цигари — сам да си ги плаща. Разбра ли ме? *Разбра ли?*

Натикал бе лицето си на сантиметри от това на Рут.

— Да, Саймън — промълви съвсем тихо тя.

Червата на Андрю като че се втечиха. Нямаше и десет дни, откакто сам си беше обещал: дали пък моментът не дойде прекалено рано? Но баща му се отдръпна от майката и затрополи нервно към преддверието. Рут, Андрю и Пол останаха неподвижни; все едно бяха обещали да не мърдат в негово отсъствие.

— Напълни ли резервоара? — провикна се Саймън, както винаги след като бе карала нощна смяна.

— Да — викна му в отговор Рут, стараяйки се да докара тона си до весел, нормален.

Предната врата се захлопна с трясък.

Рут се захвана с порцелановия чайник, да даде възможност на раздуханата атмосфера да се свие до обичайните си размери. Проговори едва когато Андрю тръгна да си мие зъбите.

— Той се притеснява за теб, Андрю. За здравето ти.

Дреме му на сайдера на тоя път.

Наум Андрю не отстъпваше на Саймън в мръсотиите. Наум щеше да се справи със Саймън в честен двубой.

На глас обаче рече на майка си:

— Ъхъ. Добре.

III

„Евъртри Кресънт“ беше сърповидна уличка с едноетажни къщи, строени през 30-те години, на две минути път от главния пагфърдски площад. В трийсет и шести номер — обитавана под наем по-дълго от всички околни сгради, Шърли Молисън се беше полуизлегнала на възглавниците си и пиеше поднесения от съпруга ѝ чай. Отражението, предлагано ѝ от огледалните врати на вградения гардероб, бе доста замъглено — отчасти поради това, че не си беше сложила очилата, но донякъде и заради мекото зарево, което пердетата на розички хвърляха върху стаята. Ласкателното разсеяно осветление придаваше херувимски вид на осеяното с трапчинки розово-бяло лице под късите сребристи коси.

Спалнята бе точно толкова голяма, колкото да побере единичното легло на Шърли и опряното в него като разноразличен близък двойно легло на Хауърд. Матракът на Хауърд, носещ все още огромния му отпечатък, бе празен. Кроткото мъркане и съскане на душа стигаше до ушите на Шърли там, където тя и розовото ѝ отражение се гледаха една друга и се наслаждаваха на новината, която все още шумолеше във въздуха като искрящо шампанско.

Бари Феърбрадър: умрял. Гътнал се. Хвърлил топа. Надали имаше национално събитие, война, сгромолясване на борсите или терористично нападение, способно да събуди у Шърли

страхопочитание, жаден интерес и трескави предположения, съразмерни с тези, които я бяха обзели в момента.

Изпитвала бе ненавист към Бари Феърбрадър. Шърли и съпругът ѝ, обикновено единомислещи в приятелствата и враждите си, в случая се бяха леко поразминали. Хауърд не отричаше, че дребният брадатко, който вечно му бе заклета опозиция през дългите изпонадрани маси в Черковната зала^[1], понякога го забавляваше; Шърли обаче не правеше никаква разлика между политика и личен живот. Бари бе стоял на пътя на Хауърд към главната цел в живота му, следователно Бари Феърбрадър бе заклет неин враг.

Предаността към съпруга ѝ бе основната, но не и единствената причина за страстната омраза на Шърли. Като ученик да надушва наркотици куче, и нейните инстинкти бяха заострени само в една-единствена посока. Вечно нащрек да долови и най-малкия признак на високомерие, тя отдавна бе усетила как то буквално се лее от отношението на Бари Феърбрадър и сподвижниците му в общинския съвет. Феърбрадърците по цял свят си мислеха, че университетското им образование ги прави по-добри от хората като нея и Хауърд и че и мненията им са съответно по-ценни. Да, ама днес арогантността им получи гаден удар. Внезапната смърт на Феърбрадър подкладе отдавнашното убеждение на Шърли, че независимо от неговото и на последователите му мнение, той бе от по-ниска и по-слаба величина в сравнение със съпруга ѝ, който, в допълнение към всичките му останали добродетели, преди седем години беше успял да прекара и инфаркт.

(Шърли и за миг не си беше представила, че нейният Хауърд може да умре — дори на самата операционна маса. Присъствието на Хауърд на този свят бе за Шърли божи дар, нещо като слънцето и въздуха. Така го и каза после, когато приятели и съседи взеха да говорят за чудодейни изцеления, и какъв късмет извадили с наличието на сърдечносъдово отделение съвсем наблизо, в Ярвил, и колко ужасно сигурно се е притеснявала.

— Напротив, през цялото време бях твърдо убедена, че ще оцелея — обяви им Шърли, невъзмутима и спокойна. — И за миг не съм се съмнявала.

И ето че сега той си беше тук, в пълна изправност, а Феърбрадър лежеше в моргата. Човек никога не знае.)

Ранното сутрешно въодушевление подсети Шърли за деня, в който роди сина им Майлс. И тогава, преди толкова много години, бе седнала в леглото точно като сега и чакаше да ѝ донесат красивото ѝ бебенце да го накърми. Раждане и смърт — едно и също засилено усещане за живота и за собствената ѝ повишена значимост. Новината за внезапната кончина на Бари Феърбрадър лежеше в скута ѝ като новородено дебеличко бебенце, на което да гука от възторг заедно с всичките си познати; а самата тя щеше да е изворът, източникът, тъй като бе първата — е, почти първата, — която научи новината.

Но Шърли изобщо не издаде своя радостен вътрешен кипеж и възторга си, докато беше със съпруга си Хауърд в спалнята. Двамата просто си размениха общоприетите за случая изказвания по повод нечие неочаквано споминаване, след което той се изнесе към душа. Естествено, от летящите помежду им като топчета на сметало думи и фрази на Шърли ѝ стана съвсем ясно, че и Хауърд е изпълнен не по-малко от нея с екстаз; но да дадеш шумен израз на подобни чувства, когато новината за нечия смърт е все още прясна, е равносилно на това, да затанцуваш гол и да крещиш мръсотии, а Хауърд и Шърли бяха обгърнати по всяко време в невидим пласт благоприличие, който никога не снемаха от себе си.

И ето че я споходи нова радостна мисъл. Остави чинийката и чашата върху нощното шкафче, измъкна се от леглото, облече си хавлиения халат, намести си очилата, изшляпа по коридора до вратата на банята и почука.

— Хауърд?

Над равномерното плющение на душа чу в отговор въпросителен шум.

— Дали да не напиша нещо на уебсайта, а? За Феърбрадър?

— Добра идея — провикна се той след секунден размисъл от другата страна на вратата. — Чудесна идея.

При което тя се отправи делово към работния им кабинет. До някое време там се помещаваше най-малката спалня в бунгалото им, отдавна опразнена от дъщеря им Патриша, която бе заминала за Лондон и биваше много рядко споменавана.

Шърли се гордееше неимоверно с интернет уменията си. Преди десет години бе изкарала вечерен курс в Ярвил, където беше една от най-възрастните курсисти и най-бавната от всички. Но бе проявила

упорство, решена да стане администратор на вълнуващия нов уебсайт на пагфърдския общински съвет. Логна се и влезе в началната страница на общинския съвет.

Краткото изявление изтече с такава лекота, сякаш самите й пръсти го съчиняваха:

Съветник Бари Феърбрадър

Съобщаваме с огромно прискърбие за смъртта на общинския съветник Бари Феърбрадър и изказваме дълбоки съболезнования на семейството му в този така тежък за тях момент.

Изчете внимателно тази своя мисъл, натисна Enter и видя как съобщението й се появи сред другите обяви на страницата.

Когато загина принцеса Даяна, кралицата спусна флага над Бъкингамския дворец. Нейно Величество заемаше изключително важно положение във вътрешния живот на Шърли. Загледана в съобщението си на уебсайта, тя се почувства доволна и щастлива, че е постъпила, както е редно. И че се учеше от най-добрите...

Излезе от страницата със съобщенията на общинския съвет и заби в любимия си медицински уебсайт, където старателно изписа в търсачката думите „мозъчна“ и „смърт“.

Получи безброй отговори. Прегледа набързо основните възможности, шареше с очи нагоре-надолу и не можеше да се начуди на кое точно от всички тези причиняващи смърт условия — някои дори непроизносими — дължи сегашното си щастие. Шърли помагаше доброволно в болницата; въпросите на медицината доста я заинтригуваха, откак почна работа в „Саутуест Джeneral“, та понякога се пробваше дори да слага диагнози на свои приятелки.

Тази сутрин обаче й беше невъзможно да се съсредоточи върху дълги думи и симптоми: мислите й отскачаха към възможностите за по-нататъшното разпространение на вестта и в ума й вече се оформяше и пренареждаше списъкът с телефонни номера. Запита се дали Обри и Джулия вече знаят и какво биха казали; и дали Хауърд ще й позволи тя да съобщи на Морийн, или ще запази това удоволствие за себе си.

Изобщо *страшно* вълнуваща ситуация.

IV

Андрю Прайс затвори външната врата на малката бяла къща и тръгна подир братчето си по скърцащата от сланата стръмна градинска пътека, която стигаше до ледената метална порта в живия плет и минаващата пред къщата уличка. Нито един от двамата не обърна и капка внимание на познатата гледка, която се разстиляше в нозете им: миниатюрното градче Пагфърд, сгущено в долчинката между три хълма, единият от които бе коронясан с останките на абатството от дванайсети век. Покрай хълма се виеше тънка рекичка и пресичаше града, обкращена от приличащо на играчка каменно мостче. За двамата братя пейзажът беше толкова скучен, колкото ако го бяха нарисували на платно; Андрю ненавиждаше навика на баща му, в онези редки случаи, когато им идваха гости, едва ли не да си приписва заслугата за тази гледка, сякаш сам бе проектирал и построил всичко наоколо. Напоследък Андрю комай предпочиташе да вижда пред себе си гледка от асфалт, изпотрошени прозорци и графити; мечтаеше си за Лондон и за смислен живот.

Братята стигнаха със стройна крачка до края на уличката и бавно се спряха на пресечката с по-широкия път. Андрю пхна ръка в живия плет, разтършува се и по някое време извади полупълен пакет „Бенсън енд Хеджис“ и поовлажняла кутийка кибрит. След няколко неуспешни опита, при които главичките на клечките се изронваха по драскалото, най-после успя да запали. Опъна яко два-три пъти, но в този момент тишината се наруши от ръмжането на приближаващия училищен автобус. Андрю чукна с пръст огънчето от цигарата и пхна фасата в пакета.

Автобусът винаги пристигаше на пряката за „Хилтоп Хаус“ две трети пълен, понеже вече бе минал през ред извънградски ферми и къщи. Както винаги, братята седнаха поотделно; всеки от тях зае двойна седалка и се извърна да зяпа през прозореца как автобусът с бръмчене и залитане се спуска към Пагфърд.

В подножието на техния хълм се намираше и къща в клиновиден двор. Обикновено пред портата ѝ чакаха четирите деца на

Феърбрадърови, но днес нямаше никого. Всички завеси бяха спуснати. Андрю си зададе въпроса дали така е прието — да седиш на тъмно, като умре някой.

Няколко седмици по-рано Андрю се беше натискал с една от близначките на Бари, Ниъх Феърбрадър, по време на дискотека в училищния театрален салон. За известно време след това тя проявяваше отблъскващата тенденция да го следва по петите. Родителите на Андрю се познаваха съвсем бегло с Феърбрадърови; Саймън и Рут почти нямаха приятели, но изглежда, хранеха някакви хладни симпатии към Бари, който бе управител на миниатюрния клон на единствената останала в Пагфърд банка. Името на Феърбрадър се споменаваеше често във връзка с делата на общинския съвет, самодейните театрални представления в кметството и черковното благотворително надбягване — все неща, към които Андрю не проявяваше интерес, а и родителите му ги гледаха отвисоко, ако не се смяташе по някое спонсорство от време на време или някой и друг билет за томбола.

Автобусът направи левия завой и се затътри бавно покрай подредените стъпаловидно просторни викториански къщи по „Чърч Роу“, а Андрю се потопи в една малка своя фантазия, в която баща му падаше жертва на невидим снайперист. После си представи как тупа утешително по гърба ридаещата си майка и в същото време телефонира на погребалния агент. И как с цигара в уста поръчва най-евтиния ковчег.

На долния край на „Чърч Роу“ в автобуса се качиха трите деца на семейство Джаванда — Джасвант, Сухвиндер и Раджпал. Андрю нарочно си бе избрал седалка зад свободно място и сега се опита да внуши на Сухвиндер да седне пред него не толкова заради самата нея (най-добрият му приятел Фатс ѝ викаше ЦИТ, съкратено от „Цици и так“ — самото то — съкращение от „мустак“), а защото Тя обикновено предпочиташе да сяда до Сухвиндер. Дали телепатичните му излъчвания бяха особено силни тази сутрин, или по друга причина, но Сухвиндер наистина взе, че седна пред него. Ликуващият Андрю впери невиждащ поглед през мръсното стъкло и притисна с всички сили чантата към себе си, за да скрие причинената от мощните автобусни вибрации ерекция.

Нетърпението му нарастваше с всяко ново подрусване и полюляване на тромавото возило, което изпъпли по тесните улички, направи острия завой за влизане в градския площад и свърна към ъгъла на Нейната улица.

Андрю проявяваше за пръв път толкова мощен интерес към момиче. Беше нова ученичка; дошла по необичайно време за сменяне на училището — пролетния срок преди матурите. Казваше се Гая — изключително подходящо име, понеже за него беше ново, а и тя беше съвсем нова. Качила се бе една сутрин в автобуса като безапелационно олицетворение на висините, до които природата е способна да стигне, и бе седнала през две седалки пред него, а той впери омагьосан поглед в безупречните ѝ рамене и тил.

Косата ѝ беше меднокафява и се сипеше на дълги волни вълни до под плещите ѝ; носът ѝ бе безупречно прав, тесен, леко чип, че да изпъква провокативната пълнота на бледите ѝ устни; очите ѝ бяха раздалечени, с дебели мигли, пъстри, с основа на зелен лешник, като у зимна ябълка. Не я беше забелязал да използва изобщо грим, а по кожата ѝ нямаше дори едно петънце или белег. Лицето ѝ бе синтез на идеална симетрия и необикновени пропорции. Ако можеше, би го наблюдавал с часове, за да открие източника на очарованието му. Няма и седмица, откакто се беше прибрал след два слети часа по биология, през които благодарение на божественото случайно разположение на масите и главите бе имал възможността да я наблюдава почти непрекъснато. Усамотил се по-късно в стаята си, успя да напише (след половинчасово зяпане в стената, последвало онанистичен сеанс) „красотата е геометрия“. Моментално скъса листа и се чувстваше глупаво всеки път, когато си спомнеше за него, но въпреки всичко там се съдържаше някаква истина. Великолепието ѝ бе въпрос на незначителни корекции по определена схема, в резултат на които се бе получила смайваща хармония.

Всеки момент щеше да пристигне и ако седнеше, както в повечето случаи, до тъпоъгълната и намусена Сухвиндер, щеше да е достатъчно близо, че да усети миризмата му на никотин. Приятно му беше да наблюдава как неодушевените предмети реагират на тялото ѝ: как автобусната седалка леко поддава, когато тя отпусне тежестта на тялото си отгоре ѝ, и как масивната ѝ меднозлатиста коса се разстила над ръкохватката на облегалката.

Шофьорът намали скорост, а Андрю извърна поглед от вратата и се направи на замислен; щеше да се огледа едва когато тя се качеше, уж чак сега осъзнава, че са спрели; ще улови погледа ѝ и може би ще ѝ кимне. Зачака да чуе отварянето на вратите, но този път познатите стържене и тупване не прекъснаха ромона на двигателя.

Андрю се огледа и видя единствено късата запусната уличка „Хоуп“ — две успоредни редици от прилепени една о друга къщици. Шофьорът на автобуса се беше надвесил да се убеди, че наистина не се е появила. На Андрю му идеше да му извика да я изчака, понеже нямаше и седмица, откакто беше изскочила от една от къщичките и бе хукнала по тротоара (тогава може да си позволи да я гледа, понеже и всички останали я гледаха), а самата гледка на бягащата ѝ фигура бе достатъчна да обсеби мислите му с часове наред, но шофьорът завъртя големия волан и автобусът потегли наново. С болка на сърце и в топките, Андрю възобнови съзерцанието си на мърлявия прозорец.

V

Малките слепени къщи по „Хоуп Стрийт“ навремето са били работнически жилища. Гавин Хюс се бръснеше бавно и с прекалено внимание в банята на номер десет. Беше толкова рус и брадата му беше тъй рядка, че му бе достатъчно да го прави не повече от два пъти седмично; но пък ледовитата, позанемарена баня бе единственото му убежище. Успее ли да се замотае тук до осем, оправданието му, че трябва моментално да тръгне за работа, щеше да прозвучи съвсем правдоподобно. Самата мисъл да разговаря с Кей го докарваше до ужас.

Снощи успя да предотврати поредния спор само благодарение на това, че начена едно особено продължително и изобретателно съвкупление, каквото не им се беше случвало от първите дни на запознанството им. Кей бе реагирала мигновено и с тревожен ентусиазъм: мятеше се от една поза на друга; виреше заради него силните си мускулести крака; кълчеше се като някоя славянска акробатка, на каквато приличаше благодарение на мургавата си кожа и късата тъмна коса. И едва впоследствие, за жалост, му стана ясно, че тя възприема нехарактерния за него акт на налагане като негласно

признание тъкмо на онези неща, чието споменаване бе целял да избегне. Целувала го бе жадно; в началото на връзката им бе намирал нещо еротично във влажните ѝ дълбоки целувки с език, но с времето започна леко да се отвращава от тях. Сума ти време му потръбва да се изпразни; ужасът от мисълта в каква ситуация се е наврял, постоянно заплашваше да смекчи ерекцията му. Но дори и това се обърна в негова вреда: тя взе, че възприе необичайната му издръжливост като доказателство за въздържание.

След като най-после свършиха, тя се сгуши в него в тъмното и известно време го гали по косата. А той гледаше нещастен в празното пространство и си даваше сметка, че неуточнените му планове за разхлабване на връзката помежду им бяха довели неволно до затягането ѝ. По някое време тя заспа, а той остана върху образуванията от пружините на стария матрак буци със затисната отдолу ѝ ръка и с гадно прилепнал към бедрото му влажен чаршаф и си мечтаеше да прояви смелост като някое истинско копеле, да се измъкне и да не се върне повече.

В банята на Кей миришеше на мухъл и мокри гъби. По стената на малката вана се бяха лепнали няколко косъма. Боята по стените се лющеше.

— Нуждае се от малко ремонт — беше казала Кей.

Гавин най-умишлено си беше наложил да не ѝ предложи помощ. Нещата, които ѝ беше спестил, му бяха и талисман, и предпазна мярка; подреди ги в мисълта си и им направи проверка, като на мъниста от молитвена броеница. Нито веднъж не ѝ беше казал „обичам те“. Нито веднъж не бе отворил дума за брак. Нито веднъж не я бе поканил да се премести в Пагфърд. Но ето че тя вече беше тук и го караше да се чувства някак си отговорен.

От помътнялото огледало му се блещеше собственото му лице. Имаше лилави сенки под очите, а оредяващата му руса коса бе изтъняла и суха. Голата крушка на тавана осветяваше слабото му козе лице безмилостно, като лампата в някоя морга.

На трийсет и четири съм, а имам вид на четирийсетгодишен, рече си.

Вдигна самообръсначката и деликатно очегърта двата дебели руси косъма, щръкнали от двете страни на стърчащата му адамова ябълка.

Някой задумка с юмруци по вратата на банята. Ръката на Гавин трепна и кръвта от кльощавия му врат покапа по праната му бяла риза.

— Гаджето ти е още в банята — разнесе се вбесен женски писък, — а аз закъснявам!

— Излизам! — викна и той.

Голяма работа, че срязаното го болеше. Поне имаше готово извинение: *Виж какво направих заради дъщеря ти. Сега ще трябва да вървя у нас да се преоблека преди работа.* Грабна с почти олекнало сърце вратовръзката и сакото, които беше окачил на куката на гърба на вратата, и я отключи.

Гая се промуши покрай него, тръшна вратата зад себе си и щракна резето. Чак като излезе на тясната площадка, умирисана силно на изгоряла гума, Гавин се сети за снощното блъскане на таблата на леглото в стената, за скърцането на евтината чамова рамка и за стенанията и скимтежите на Кей. Понякога направо забравяха, че и дъщеря ѝ е в същата къща.

Изтича надолу по голите стъпала. Кей му беше споменала, че се кани да ги шлайфа и полира, но той се съмняваше, че някой ден ще се стигне дотам; и лондонският ѝ апартамент също беше занемарен и неподдържан. Така или иначе, лично той беше убеден, че тя се кани съвсем скоро да се пренесе в неговия, но той в никакъв случай нямаше да го допусне; там беше последният му бастион и ако се наложеше, беше готов да се брани на живот и смърт.

— Какво си си направил? — изпищя Кей, като видя кръвта по ризата му.

Облечена бе в евтиното алено кимоно, което той не можеше да търпи, но което ѝ стоеше много добре.

— Гая се разблъска по вратата и ме стресна. Сега ще трябва да мина през нас да се преоблека.

— Но закуската ти вече е готова! — изстреля тя.

Чак сега си даде сметка, че миризмата на изгоряла гума идва всъщност от анемичните и препържени на вид бъркани яйца.

— Нямам време, Кей. Не мога да отида с тая риза. Имам насрочено много рано...

Но тя вече разсипваше втвърдената яйчна маса по чиниите.

— Е, чак пък пет минути да не можеш...?

Мобифонът в джоба на самото му избръмча шумно и той го извади, несигурен дали ще има самообладанието да се престори, че го викат по спешност.

— Исусе Христе! — рече с непресторен ужас.

— Какво има?

— Бари. Бари Феърбрадър! Май... май е пукнал, да му еба майката! Майлс ми пише. Господи боже! Господи шибан боже!

— Кой е тоя Бари Феърбрадър? — остави дървената лъжица тя.

— Играем скуош с него. Само на четирийсет и четири беше. Господи божичко!

И прочете повторно съобщението. Кей го наблюдаваше объркана. Името на Майлс ѝ беше познато — партньорът на Гавин в адвокатската им кантора, макар да не я бяха запознали с него. Но „Бари Феърбрадър“ за нея не значеше нищо.

От стълбите се разнесе грохот: Гая слизаше на бегом, блъскайки с все сила всяко стъпало.

— Яйца — констатира от вратата на кухнята. — Де и на мен така да ми приготвяше всяка сутрин. Само дето заради него — изстреля тя смъртоносен поглед в тила на Гавин — вероятно изтървах тъпия автобус.

— Ами ти да не се беше туткала толкова да си правиш прическата — викна Кей подир отдалечаващата се дъщеря, която не ѝ отвърна, и се втурна по коридора с отскачаща от стените му чанта и тресна външната врата след себе си.

— Трябва да вървя, Кей — каза Гавин.

— Чакай малко де. Вече са изпържени, хапни, преди да хукнеш...

— Не мога да ходя с тая риза. На всичко отгоре тъкмо аз съставих завещанието на Бари. Ще трябва да го намеря. Съжалявам. Няма начин да остана. Направо не ми се вярва — добави, докато препрочиташе за пореден път текста от Майлс. — Ама ни най-малко. Та нали в четвъртък играхме скуош. Не мога... Боже мой.

Налице беше смъртен случай; и тя копче не можеше да му каже, без да се постави в неизгодно положение. Целуна я набързо по нереагиращата ѝ уста и се отдалечи по тъмното тясно преддверие.

— Ще се видим ли...?

— Ще ти звънна по някое време — провикна се той, уж не я беше чул.

Пое свежия студен въздух и се запъти към колата си на отсрещната страна на улицата, стиснал в ума си факта за смъртта на Бари като епруветка с избухлива течност, която не смееше да разклати. Завъртя ключа на стартера и си представи как близначките на Бари са се тръшнали по корем върху разположените едно над друго легла и реват. Понеже точно така ги видя на минаване покрай вратата на стаята им последния път, когато го бяха поканили на вечеря — легнали една над друга, всяка с конзола „Нинтендо ДС“ в ръце.

Семейство Феърбрадър бяха най-преданата съпружеска двойка, която познаваше. Но сега — край на вечерите у дома им. Той все повтаряше на Бари какъв голям късметлия бил. Но явно, късметът му е бил до време.

Някой се приближаваше по тротоара; в паниката да не би да е Гая, тръгнала да му се разкрещи или да поиска да я откара до училище, той подаде прекалено рязко газ и удари на заден ход колата зад своята — старата воксхол корса на Кей. Пешеходецът се изравни с прозореца му и се оказа съсухрена, куцаща старица по домашни чехли. Облят в пот, Гавин нави волана и успя да се отдалечи от бордюра. Още докато ускоряваше, мярна в огледалото за обратно виждане, че Гая се връща у дома.

Усети, че му е трудно да диша, че не поема достатъчно въздух в дробовете си. В гърдите си чувстваше някакъв стегнат възел. Едва сега си даваше сметка, че Бари Феърбрадър бе най-добрият му приятел.

VI

Училищният автобус стигна до „Фийлдс“ — разпръснатия жилищен район в покрайнините на град Ярвил. Мръсносиви къщи, повечето изпонашарени с графити — инициали и нецензурни изрази; тук-там по някой закован с дъски прозорец; сателитни чинии и неокосена трева — и тук нищо, което да заслужава трайното внимание на Андрю повече, отколкото блещукащото със слана порутено пагфърдско абатство. Навремето „Фийлдс“ разпалваше любопитството

и страховете на Андрю, но постепенното му опознаване го бе лишило от всякаква интрига.

Тротоарите бяха пълни с тръгнали пеш на училище деца и тийнейджъри, много от тях по тишъртки, въпреки студа. Андрю мярна сред тях и Кристъл Уидън — обект на всеобщо презрение и подигравки. Тя подскачаше по пътя си и се смееше шумно, наобиколена от смесена група тийнейджъри. От всяко нейно ухо висяха по няколко обици, а ластикът на прашките ѝ се виждаше ясно над смъкнатото ѝ долнище от анцуг. Андрю я помнеше още от началното училище, а самата тя играеше видна роля в много от най-колоритните спомени от най-ранното му детство. Подиграваха я заради името ѝ^[2], но вместо да ревне като всяко друго момиченце, петгодишната Кристъл хареса шегата, изкикоти се и писна: „Уид-ън! Кристъл препиканата!“. Свали гащичките си наред класната стая и се престори, че наистина плакае.

Като неочакван подарък от Дядо Коледа му остана яркият спомен от голата ѝ розова вулва и от това, как пламналата от бяс госпожица Оутс изхвърли Кристъл от стаята.

Навършила дванайсет и преместена в обединеното средно училище, Кристъл се оказа най-развитото момиче във випуска и все се мотаеше в дъното на класната стая, където трябваше да отнесат листовите си с решените задачи по математика и да си вземат следващото задание. Кой и как беше поставил началото на цялата работа, така и не му стана известно (понеже, както винаги, Андрю бе сред последните решили задачите си), но факт е, че когато се добра до пластмасовите кутии с листовките, подредени спретнато върху шкафовете отзад, завари как Роб Колдър и Марк Ричърдс се редуват да обхващат с длани циците на Кристъл и да ги стискат. Повечето от останалите момчета ги наблюдаваха с наелектризирани погледи, скрили лица от учителя зад изправените си учебници, а момичетата, почти до едно изчервени, се правеха, че не забелязват. Андрю осъзна, че половината момчета вече са се изредили и сега го чакат и той да се включи. А на него хем му се искаше, хем не щеше. Боеше се не толкова от циците ѝ, а от нахално предизвикателното ѝ изражение — страх го беше да не сбърка нещо. Така че изпита едва ли не тотално облекчение, когато чу занесеният и безразличен господин Симъндс да

казва: „Докога ще се размотаваш там, Кристъл? Вземай си листовка и си сядай на мястото“.

Макар и отдавна разделени в отделни паралелки, все още бяха в един и същ випуск, така че Андрю усещаше понякога присъствието на Кристъл, а по-често — отсъствието ѝ — и това, че за кой ли път, пак е надробила нещо. Тя от нищо не се боеше, като онези момчета, които идваха на училище със саморъчно изрисувани татуировки, с цепнати устни, с цигари и с истории за сблъсъци с полицията, поемане на дрога и лесен секс.

Обединено средно училище „Уинтърдаун“ — огромна грозна триетажна сграда, чиято външна черупка се състоеше от прозорци, разделени от боядисани в тюркоаз пана, — бе току в самия край на Ярвил. След като вратите на автобуса се отвориха със скърцане, Андрю се присъедини към разрастващите се маси от черни блейзъри и пуловери, които бавно настъпваха през паркинга към двата предни входа на училището. И тъкмо когато се канеше да се влее в натискащата се да се вмъкне през двойната врата тарапана, забеляза пристигането на един нисан микра и се дръпна назад да изчака най-добрия си приятел.

Тъби, Тъбс, Тъбстер, Флабър, Уоли, Уола, Фатбой, Фатс — Стюарт Уол беше човекът с най-много прякори в цялото училище^[3]. Широка му бавна походка, скльощавостта му, изпитото му лице, щръкналите уши и вечно вкиснатото му изражение бяха сами по себе си достатъчно забележителни, но се открояваше от останалите най-вече със своя язвителен хумор, безразличие и уравновесеност. Успяваше някак си да се дистанцира от всичко онова, което би поставило под съмнение способността му да оцелява, включително и от излагащия го факт, че е син на много подигравания и необичан заместник-директор и че има за майка такава една старомодна и въздебела жена като училищната педагогическа съветничка. Той си беше той: Фатс — превъзходен и уникален образ, училищна забележителност и скица, на чиито шегички се смееха дори учениците от „Фийлдс“, които, предвид на способността му най-хладнокръвно и жестоко да ги затапва, много рядко си правеха труда да се надсмиват над неудачните му роднински връзки.

Фатс продемонстрира тоталното си самообладание и тази сутрин, когато пред очите на всичките минаващи безродителски орди

му се наложи да се измъкне от нисана заедно не само с майка си, но и с баща си, които обикновено пристигаха поотделно в училището. В очакване Фатс да се приближи с бавните си дълги крачки, Андрю пак се сети за Кристъл Уидън и за видимите ѝ прашки.

— К'во ста'а, Арф^[4]? — каза Фатс.

— Фатс.

Нахлуха рамо до рамо в тълпата с праметнати през рамо чанти, заблъскаха с тях по лицата по-ниските деца и образуваха зад себе попътна струя от празно пространство.

— Гнездото се съдра от рев — рече Фатс, докато се качваха по оживеното стълбище.

— За к'во?

— Бари Феърбрадър сдал снощи.

— Да бе, и аз чух.

Фатс хвърли на Андрю онзи ироничен, въпросителен поглед, до който прибъгваше, когато някой се олееше и се правеше, че знае повече или е нещо повече от онова, което му се полага.

— Майка ми е била в болницата, когато го докарали — рече бързнато Андрю. — Знаеш, че работи там.

— Да бе — рече Фатс и иронията му се изпари. — Нали знаеш, че двамата с Гнездото бяха съвсем „гъзти“. И Гнездото сега се кани да го обяви публично. Лошо, Арф.

Разделиха се на горния край на стълбите и отидоха в съответните си класни стаи. Повечето Андрюви съученици бяха вече насядали върху чиновете и си клатеха нозете, или стояха облегнати на шкафовете покрай стените. Чантите бяха натикани под столовете. В понеделник сутрин разговорите поначало бяха по-шумни и по-свободни, отколкото в другите дни, понеже първият час беше общоучилищното събрание, а това означаваше разходка на открито до физкултурния салон. Класната им седеше зад катедрата и отмяташе пристигащите. Никога не си правеше труда да ги проверява официално, като чете имената им от дневника — един от многото ѝ дребни номера, с които гледаше да им се подмаже и за които учениците ѝ я презираха.

Кристъл се появи точно когато звънецът ги привика за събранието. „Тук съм, госпожице!“, обади се от вратата, след което пак изскочи навън. Всички останали я последваха, без да си прекъсват

приказката. Андрю и Фатс пак се събраха на горния край на стълбището и оставиха общия поток да ги отнесе навън през задния изход и през широкия сив асфалтиран двор.

Физкултурният салон вонеше на пот и маратонки, а данданията от хиляда и двеста ненаситно приказващи тийнейджъри отекуваха от голите варосани стени. Подът му бе покрит с твърд промишленосив и крайно лекъсан мокет, по който с различни цветове беше нанесена маркировката на кортовете за бадминтон и тенис; материята буквално ти ощавяше кожата, ако се случеше да паднеш на голо, но не измъчваше толкова, колкото голото дюшеме задниците на онези, на които им се налагаше да седят отгоре му по време на общоучилищното събрание. Андрю и Фатс бяха доживели възможността да седят с достойнство на два от тръбните столове с пластмасови облегалки, подредени в дъното на залата за единайсетокласниците и дванайсетокласниците.

Най-отпред, обърната към учениците, стоеше стара дървена катедра, редом с която седеше директорката госпожа Шокрос. Бащата на Фатс, Колин Уол, по прякор Гнездото, отиде и зае мястото си до нея. Беше много висок мъж, с високо, олисяло чело и забележително лесна за имитиране походка — с притиснати към тялото ръце, с повече от обичайното вертикално подскачане на главата, необходимо за придвижването напред. А всички му викаха Гнездото заради прословутата му мания да поддържа ред по стенния шкаф с гнезда за кореспонденция пред училищния му кабинет. В някои от тези гнезда оставяха дневниците с нанесените оценки, други бяха заделени за конкретни училищни отдели. „Внимавай в кое гнездо ще го сложиш, Ейлса!“ „Не го оставяй да виси така. Ще изпадне от гнездото, Кевин!“ „Недей стъпва отгоре му бе, момиче! Наведи се, вдигни го и ми го подай! Мястото му е в гнездото!“

Всички учители му викаха „таблото с дупките“, най-вероятно с цел да се разграничават от Гнездото.

— Сбийте се вдясно, сбийте се вдясно — нареди учителят по трудово обучение господин Мийчър на Андрю и Фатс, които бяха оставили един празен стол между себе си и Кевин Купър.

Гнездото зае мястото си зад катедрата. Учениците обаче не утихнаха толкова бързо, колкото щяха да го направят заради

директорката. И тъкмо когато млъкна и последният глас, една от двойните врати в средата на дясната стена се отвори и влезе Гая.

Озърна се из залата (Андрю си позволи да я огледа, заедно с поне половината от присъстващите — беше закъсняла, непозната, че и красива, пък и на трибуната беше само Гнездото) и тръгна бързо, но не и прекалено забързана (понеже притежаваше същия дар на самообладание, какъвто имаше и Фатс), покрай гърбовете на учениците. Андрю нямаше как да извърти глава, за да я наблюдава по-нататък, но мисълта го поразя с такава сила, че ушите му задрънчаха: след като се бяха преместили с по едно място с Фатс, вляво от него беше останал незает стол.

Чу как леките ѝ забързани стъпки се приближиха и ето че тя се озова съвсем наблизо: и седна плътно до него. Успя дори да поотмести стола му, тялото ѝ се опря в неговото. Ноздрите му доловиха аромата на парфюма ѝ. Цялото му тяло пламна отляво от близостта ѝ, а той се сети с облекчение, че бузата му откъм нейната страна бе много помалко пъпчасала от дясната. За пръв път му се случваше да е толкова близо до нея и не беше сигурен дали ще посмее да я погледне, да отчете по някакъв начин присъствието ѝ; и мигновено реши, че след толкова дълга парализа няма как да го направи така, че да изглежда естествено.

Почеса се по лявото слепоочие, за да закрие лицето си, и извърна очни ябълки, та да погледне отпуснатите в скута ѝ ръце. Ноктите ѝ бяха къси, чисти, нелакирани. На едното кутре носеше семпло сребърно пръстенче.

Фатс мръдна дискретно лакът да упражни натиск върху Андрю.

— И най-накрая — обяви Гнездото, при което Андрю си даде сметка, че вече беше чул Гнездото да повтаря два пъти този израз, при което мълчанието в салона се бе втвърдило в тишина, народът бе престанал да шавърка и атмосферата се бе изпълнила с любопитство, ликуване и вълнение.

— И най-накрая — рече за четвърти пъти Гнездото, а гласът му съвсем се разтрепери, — искам да ви съобщя една изключително тъжна вест. Господин Бари Феърбрадър, треньорът на нашия изключително успешен девически отбор по гребане... гребане... гребане през последните две години... — Тук се задави и прекара ръка през очите си. — ... почина...

Гнездото Уол се разрида пред очите на всички; буцестата му плешива глава клюмна върху гърдите му. През публиката премина едновременно вълна от изненада и кикот, при което сума ти лица се извърнаха към Фатс, който запази върховна невъзмутимост — леко озадачен, но ни най-малко трогнат.

— ... почина... — хлипаше Гнездото, а директорката стана ядосана от стола си. — ... Почина... снощи.

Някой изграчи изсред редиците столове в дъното на залата.

— Кой се изсмя? — ревна Гнездото и въздухът изпраця от напрежението на насъбралия се възторг. — КОЙ СМЕЕ ДА СЕ СМЕЕ! Това беше момичешки смях! Покажете ми кое момиче се изсмя!

Господин Мийчър беше скочил на крака и жестикулираше гневно по посока на някого в средата на редицата току зад Андрю и Фатс; столът на Андрю пак се поотмести, понеже Гая, като всички останали, се извъртя на мястото си да не изпусне. Андрю усети как цялото му тяло се превърна в нещо като свръхсетиво; усещаше как тялото на Гая се е извило към него. Ако се извърнеше, щяха да се допрат гърди в гръд.

— *Кой се изсмя?* — повтори Гнездото и се повдигна абсурдно на пръсти, сякаш да разпознае от трибуната кой е престъпникът. В това време Мийчър изговаряше безмълвно с уста нечие име и сочеше трескаво избрания от него за виновник.

— Кой беше, господин Мийчър? — провикна се Гнездото.

Мийчър като че нямаше желание да назовава нечие име; засега се затрудняваше дори да накара извършителя да стане от мястото си, но след като Гнездото даде тревожни признаци, че е готов да напусне катедрата, за да разследва лично случая, Кристъл Уидън рипна с пламнало лице и си запроправя път през нозете на седналите.

— Искam те в кабинета си веднага след края на събранието! — изкрещя й Гнездото. — Как не те е срам! Пълна липса на уважение! Махай ми се от очите!

Кристъл обаче се спря в края на реда, показва среден пръст на Гнездото и изкрещя:

— НИЩО НЕ СЪМ НАПРАВИЛА, ХУЙ СПЛЕСКАН ТАКЪВ!

Последва взрив от развълнувани коментари и смях; учителите се опитаха безуспешно да потушат шума — един-двама дори наскочаха и се опитаха да сплашат класовете си да пазят ред.

Двукрилата врата се затвори зад Кристъл и господин Мийчър.

— Тишина! — провикна се директорката и в залата отново се възцари крехко мълчание, гъмжащо от шавъркания и шепот. Фатс гледаше право пред себе си, но за разлика от друг път, безразличието му изглеждаше доста насилено, а кожата му бе придобила по-тъмен оттенък.

Андрю усети как Гая се отпусна обратно на стола си. Събра цялата си смелост, хвърли кос поглед наляво и се ухили. А тя взе, че отвърна на усмивката му.

VII

При все че гастрономът в Пагфърд отваряше чак в девет и половина, Хауърд Молисън пристигна доста по-рано. Беше екстравагантно тлъст мъж на шейсет и четири. Шкембето му висеше като престилка чак до бедрата му, поради което, когато човек го видеше за пръв път, обикновено първата му мисъл бе за пениса на Хауърд: кога ли го е видял за последно, как го мие и как ли извършва всички онези действия, за които е създаден пенисът? Но отчасти заради това, че физиката му възбуждаше мисли в този ред, а отчасти и заради уменията му да бърби шеговито, Хауърд успяваше хем да смути, хем да разоръжи новите си клиенти така, че да купят повече от необходимото при първото им посещение в магазина. А той не млъкваше по време на работа: късите пръсти на едната му ръка плъзгаха напред-назад резачката за колбаси, тънките като коприна резени шунка се разстилаха върху подложения отдолу целофан, кръглите му сини очи бяха вечно готови да ти намигнат, а гушите му се друсаха от непринудения му смях.

Хауърд сам бе измислил работния си екип: твърда тъмнозелена мушамена престилка върху риза с дълъг ръкав, дочени панталони и каскетче за лов на елени, ала Шерлок Холмс, в което бе втъкнал няколко изкуствени рибарски мухи. Отдавна бе минало времето, откакто някой възприемаше ловната шапка на майтап. Така че в началото на всеки работен ден с помощта на огледалцето в служебната тоалетна той я нагласяваше с най-сериозна прецизност върху гъстите си сиви къдрици.

Освен това изпитваше неизменно удоволствие да отваря сутрин. Обичаше да се движи из магазина, когато из него се чуваше само тихото жужене на фризерите; да съживява атмосферата му — да светва лампите, да разтваря щорите, да отхлупва изложените в хладилния шкаф съкровища: блед сиво-зелен артишок, черните като оникс маслини, навилите се като рубинени морски кончета сушени домати в наръсеното с подправки олио.

Тази сутрин обаче удоволствието му бе примесено с нетърпение. Съдружничката му в бизнеса Морийн вече закъсняваше, поради което и Хауърд, като Майлс преди това, се притесняваше някой да не го изпревари и да ѝ съобщи сензационната новина, понеже тя нямаше мобифон.

Спря пред наскоро избития сводест отвор в стената между гастронома и бившия магазин за обувки, на който предстоеше в скоро време да се превърне в най-новото пагфърдско кафе, да се убеди, че якият дебел найлон не допуска прахоляка да навлиза при хранителните стоки. Възнамеряваха да открият кафето за Великден, че да привлекат ежегодната тълпа туристи от Югозападна Англия, за които Хауърд зареждаше специално витрините си с местен сайдер, сирена и кукли от царевична шума.

Звънчето зад гърба му извънтя и той се извърна с разтуптяното си кърпено и подсилено сърце.

Морийн беше слаба шейсет и две годишна жена с провиснали рамене — вдовицата на първоначалния съдружник на Хауърд. Изгърбената ѝ стойка още повече я състаряваше въпреки огромните ѝ старания да не изпуска младостта: боядисваше си косата гарвановочерна, носеше ярки тоалети и залиташе на неразумно високи токчета, които, още щом влезеше в магазина, моментално сменяше с ортопедичните сандали „Д-р Шол“.

— Добрутро, Мо — поздрави я Хауърд.

Беше се зарекъл да не поднася новината прибързано, за да не развали ефекта, но клиентите щяха да заприихдат всеки момент, а подробностите бяха немалко.

— Чу ли новината?

Тя се смръщи въпросително.

— Бари Феърбрадър починал.

Тя зяпна.

— Не думай! Как?

Хауърд почука главата си над слепоочието.

— Нещо се качило. Тук, горе. Майлс бил там, всичко станало пред очите му. На паркинга на голф клуба.

— Не може да бъде! — отказваше да повярва тя.

— Тотално мъртъв — обяви Хауърд, сякаш съществуват различни степени на умрелост, сред които тази на Бари Феърбрадър се отличаваше като особено гнусна.

Ярко начервената уста на Морийн зейна, а тя се прекръсти. Католицизмът ѝ винаги добавяше определена образност към подобни моменти.

— Майлс бил там, казваш? — изграчи.

А той долови в дълбокия ѝ глас на бивша пушачка копнежа да не изтърве и най-малката подробност.

— Що не сложиш чайника да кипне, а, Мо?

Ако не друго, поне можеше да удължи с още някоя и друга минута агонията ѝ. В бързината да се върне на темата, тя заля ръката си с врял чай. Седнаха един до друг зад щанда на високите дървени столчета, които Хауърд бе предвидил за такива периоди на затишие, а Морийн се зае да охлажда изгореното с шепа лед, изстърган от около маслините. И задържаха заедно всички общоприети аспекти на трагедията: вдовицата („това за нея ще е краят, та тя живееше единствено заради Бари“); децата („и четирите на тийнейджърска възраст; ще се озори да ги отглежда без баща“); сравнителната младост на покойника („той нали беше горе-долу на годините на Майлс, а?“); и едва тогава, най-после, стигнаха до истинската отправна точка, в сравнение с която всичко останало бе просто безцелно размотаване.

— И какво става сега? — попита го алчно Морийн.

— Аха! — отвърна Хауърд. — Точно това е въпросът, нали? Овакантил е длъжността, Мо, а това може да се окаже решаващо.

— Ова... какво? — попита Морийн, уплашила се, че е пропуснала нещо съществено.

— Разполагаме с вакантен пост — поясни Хауърд. — Точно това се получава, когато се прекратят нечий пълномощия поради смърт. Ако трябва да го формулирам точно — добави наставнически.

Хауърд беше председател на общинския съвет и пръв гражданин на Пагфърд. Длъжността му вървеше в комплект с позлатена и

емайлирана церемониална верига, в момента прибрана в миниатюрния сейф, който двамата с Шърли бяха монтирали на пода на вградения им гардероб. Ако бяха дали на Пагфърд статута на самоуправляващо се градче, щеше да се кичи и с титлата „кмет“; не че не беше на практика точно такъв. Шърли го бе обявила недвусмислено още на началната страница на уебсайта на общинския съвет: под лъчезарната, пищна снимка на Хауърд с веригата му на пръв гражданин пишеше, че ще се отзовава с удоволствие на поканите да присъства на всякакви граждански и бизнес събития. Само преди няколко седмици бе връчил свидетелствата „Млад велосипедист“ на децата в местното начално училище.

Хауърд отпи от чая си и се усмихна, та изказването му да не прозвучи обидно:

— Макар че Феърбрадър си падаше по мръсните номера, Мо. Много обичаше да прави мръсотии.

— О, знам — отвърна тя. — Известно ми е.

— Ако беше още жив, неминуемо щяхме да стигнем до сблъсък. Питай Шърли. Понякога се държеше като голям подляр.

— О, знам.

— Ами ще видим какво ще стане сега. Ще видим. Може да се окаже, че проблемът вече не съществува. Не че исках точно по такъв начин да го победя — добави с дълбока въздишка, — но пък от гледна точка на интересите на Пагфърд... на местната общност... всъщност не е никак зле.

Хауърд погледна часовника си.

— Наближава и половина, Мо.

Нямаше случай досега да са закъснели с отварянето или да са затворили по-рано; бизнесът им действаше с ритуалите и точността на храм.

Морийн се заклати върху токчетата си да отключи входната врата и да вдигне щорите.

Неравномерното им повдигане разкри на резки тласъци площада: живописен и добре поддържан, благодарение най-вече на координираните усилия на собствениците на имотите, които гледаха към него. По периферията му бяха разположени прозоречни сандъчета, висящи кошници и кашпи, засаждани ежегодно с предварително

уточнени цветове. Точно срещу „Молисън енд Лоу“ се намираше „Черният прелат“ (един от най-старите пъбове в цяла Англия).

Хауърд влизаше делово в задното складче и изнасяше оттам продълговати съдове с пресен пастет, поръсен с лъщящи като скъпоценни камъни парченца цитрусови и горски плодове, и ги подреждаше спретнато под остъкления щанд. Запъхтял се леко от усилието, последвало обилния сутрешен разговор, Хауърд намести и последната съдинка с пастет и се застоя за малко, загледан в паметника на загиналите във войните, който стърчеше наред площада.

Пагфърд бе, както винаги, красив и в днешното утро, та Хауърд изпита сублимен вътрешен възторг както от собственото си съществуване, така и от съществуването на своето градче, за чието пулсиращо сърце се възприемаше. И ето че най-послед можеше спокойно да се опива от лъскавите черни пейки, от червените и пурпурните цветя, от слънчевата светлина, позлатила върха на каменния кръст — сам-самичък, без да му се пречка онзи Бари Феърбрадър. Как да не усети човек пръста на върховния промисъл във внезапното прекрояване на онова, което Хауърд считаше за бойно поле, на което от години стояха един срещу друг той и Бари.

— Хауърд — подвижна рязко Морийн. — *Хауърд*.

Слаба, чернокоса жена прекосяваше площада — жена с кафява кожа, загледана ядно в ботите си.

— Ти как мислиш...? Дали вече е чула? — прошепна Морийн.

— Отде да знам.

Морийн, която така и не бе намерила време да се преобуе в сандалите „Д-р Шол“, насмалко да си изкълчи глезена при забързаното си оттегляне от витрината, за да заеме мястото си зад щанда. А Хауърд се отправи бавно, царствено, като заемащ позиция артилерист, към касата.

Звънчето издрънка и в гастронома влезе все още намръщената доктор Парминдер Джаванда. Не поздрави нито Хауърд, нито Морийн, а се отправи директно към лавицата с бутилките олио.

Морийн не я изпускаше с непримигващите си очи така, както ястребът следи полската мишка.

— Добрутро — рече Хауърд, когато Парминдер приближи щанда с бутилка в ръка.

— Добрутро.

Доктор Джаванда рядко го поглеждаше в очите — нито по време на заседанията на общинския съвет, нито, когато се срещнеха извън Черковната зала. Хауърд открай време се забавляваше с неспособността ѝ да прикрие неприязънта си към него и това го подтикваше към развеселено, подчертано галантно и учтиво поведение.

— Не сме ли на работа днес?

— Не сме — отвърна Парминдер, ровейки из портмонето си.

Морийн не успя да се удържи.

— Страхотна неприятност — изграчи с прегракналия си глас. — С Бари Феърбрадър.

— Мм — потвърди Парминдер, но изведнъж се сепна: — Кое?

— Онова с Бари Феърбрадър — повтори Морийн.

— К'во му е?

Дори след шестнайсет години в Пагфърд, на Парминдер все още ѝ личеше бирмингамският акцент. Дебелата отвесна бръчка между веждите пък ѝ придаваше постоянно напрегнат вид — понякога от яд, друг път от съсредоточаване.

— Споминал се — обяви Морийн, втречена жадно в намръщената физиономия. — Снощи станало. Хауърд току-що ми го каза.

Парминдер застина с ръка в портмонето. После отмести погледа си настрана, към Хауърд.

— Припаднал и починал на паркинга пред голф клуба — потвърди Хауърд. — Майлс бил там и всичко видял.

Изтекоха още няколко секунди.

— Вие майтап ли си правите с мен? — скастри ги с рязък, писклив глас Парминдер.

— Оставаше и да е майтап — дръпна се Морийн, радвайки се на собственото си възмущение. — С такива неща майтап прави ли се?

Парминдер остави с трясък бутилката олио върху остъкления щанд и напусна гастронома.

— Браво бе! — заклеми я в своя екстаз Морийн. — „Вие майтап ли си правите с мен?“ Да ѝ се ненарадваш!

— От шока ще е — отсече мъдро Хауърд, загледан как Парминдер цепи забързана през площада с развени поли на шлифера си. — Тая ще го понесе по-тежко и от вдовицата. Но ми е много

любопитно... — добави и се почеса замислено под сгъвката на шкембето си, където често го сърбеше, — да видя тази какво ще...

Това, че не довърши изречението си, нямаше никакво значение: Морийн много добре знаеше какво има предвид. Така както наблюдаваха изчезването зад ъгъла на общинската съветничка Джаванда, и двамата си мислеха за едно и също — овакантия пост; освен това и двамата си го представяха не като някакво празно пространство, а като джоба на фокусник, изпълнен с необятни възможности.

VIII

Последната и най-величествената от викторианските постройки по „Чърч Роу“ беше „Старият дом на свещеника“ — някогашното жилище на енорийския свещеник. Разположена бе в най-долния край, в голяма градина на кръстопът, точно срещу черквата „Архангел Михаил и Все Светии“.

Парминдер, която измина последните метри по улицата на бегом, се пребори със заяждащата брава на входната врата и нахлу у дома. Нямаше да повярва, докато не го чуе от друг — без значение от кого; а телефонът в кухнята вече звънеше злокобно.

— Да?

— Викрам съм.

Съпругът на Парминдер беше сърдечен хирург в общата болница „Саутуест Дженерал“ в Ярвил и почти никога не ѝ се обаждаше от работното си място. Парминдер така силно стисна слушалката, че чак пръстите я заболяха.

— Съвсем случайно научих. Доколкото разбирам, било е аневризма. Помолих Хю Джефрис да даде предимство на аутопсията му. За Мери ще е по-добре да знае от какво е станало. Може и в момента да го режат вече.

— Добре — прошепна Парминдер.

— Теса Уол е присъствала — каза ѝ той. — Обади ѝ се.

— Добре — рече Парминдер. — Ще ѝ звънна.

Но след като остави слушалката, успя само да се отпусне върху един от кухненските столове и с притиснати върху устата пръсти да се

втрени, без нищо да вижда, през прозореца към задната градина.

Всичко се разби. Фактът, че все още го имаше — и стените, и столовете, и детските рисунки по стените — беше без абсолютно никакво значение. Всичко се разпиля на съставните си атоми, после в един миг се сърба отново, но трайният му, солиден вид можеше да предизвика единствено смеха ѝ: всичко изтъня и стана толкова крехко, че бе достатъчно само да го докосне, та да изчезне.

И мислите си не можеше вече да контролира; и те се бяха разпилели; от паметта ѝ се появяваха само парченца от разпокъсани спомени и пак се изгубваха: двамата с Бари танцуват на новогодишното парти у семейство Уол; шантавият разговор, който водиха с Бари, прибирайки се пеша от последното заседание на общинския съвет.

— Къщата ти прилича на крава — каза му тя.

— На крава ли? Това пък какво ще рече?

— Че отпред е по-тясна, отколкото отзад. Което е за добро. Но пък гледа към Т-образно кръстовище. Което е на лошо.

— Тоест спазваме неутралитет спрямо късмета — обобщил бе Бари.

Сигурно още оттогава артерията в главата му се е била издула до опасна степен, но кой от двамата е можел да го предположи.

Не виждайки нищо пред себе си, Парминдер се премести от кухнята в мрачната всекидневна, която, независимо от времето, бе винаги в сянка заради извисяващия се в предната градина бял бор. Ненавиждаше го това дърво, но го оставяха да живее, понеже с Викрам си представяха какъв вой щяха да нададат съседите, ако го отсечаха.

Не можеше да си намери място. През преддверието обратно в кухнята, където сграбчи телефона и позвъни на Теса Уол, която не вдигаше. Сигурно не се е прибрала от работа. Цялата разтреперана, Парминдер пак седна на кухненския стол.

Скръбта ѝ бе тъй огромна и дива, че направо я ужаси; заприлича ѝ на изскочил изпод дюшемето страшен звяр. Бари — мъничкият братко Бари — нейният приятел и съюзник.

Точно по този начин умря и баща ѝ. Един ден тя, петнайсетгодишната, го завари на прибиране от града паднал по лице върху тревата, до сенокосачката, с напечен от слънцето тил. Парминдер мразеше неочакваната смърт. Бавното гаснене, от което

толкова много се бояха хората, за нея бе утешителна перспектива — време да уреди и организира всичко необходимо, време да се сбогува...

Ръцете ѝ все още притискаха силно устата ѝ. Впери поглед в сериозната, блага физиономия на гуру Нанак, прикрепена с кабарче върху корковото табло.

(Викрам никак не можеше да търпи снимката му.

— Какво търси тоя тук?

— На мен пък ми харесва — отвърна му тя предизвикателно.)

Бари, мъртъв.

Потисна ужасния подтик да ревне с онази жестокост, която майка ѝ все заклеявяваше, особено след като баща ѝ почина, когато другите му дъщери, а заедно с тях и лелите и братовчедките ѝ, виеха на умряло и се биеха по гърдите: „А на всичко отгоре му беше и любимката!“. Парминдер обаче бе заключила дълбоко в себе си неизплаканите сълзи, а там те претърпяха нещо като алхимично преобразуване, след което се връщаха на външния свят като потоци гневна лава, изсипвана периодически върху децата ѝ и рецепционистките в службата.

Все още пред очите ѝ бяха Хауърд и Морийн зад щанда — той огромен, тя хилава, но във въображението ѝ я гледаха някъде много отвисоко, докато ѝ съобщаваха, че приятелят ѝ вече не е между живите. И с някакъв почти желан изблик на гняв и омраза си рече: *Те се радват. Защото смятат, че сега ще победят.*

Пак скочи на нозе, върна се решително във всекидневната и свали от най-горната полица един от томове на *саинчи* — чисто новото ѝ свещено писание^[5]. Отвори го наслуки и прочете — не с изненада, а по-скоро с чувството, че вижда съсипаното си лице в огледалото:

О, съзнание мое, светът е дълбока, тъмна пропаст. И отвсякъде Смъртта хвърля своята мрежа.

IX

В стаята, заделена за кабинет на педагогическия съветник в обединено средно училище „Уинтърдаун“, се влизаше през

училищната библиотека. Нямаше нито един прозорец и се осветяваше от една-единствена флуоресцентна лампа.

Теса Уол — завеждаща кабинета на педагогическия съветник и съпруга на заместник-директора — влезе в стаята в десет и половина, схваната от преумора и понесла чашата силно нескафе, с което се беше сдобила в учителската стая. Беше ниска, набита жена с незабележително широко лице, която сама подстригваше прошарените си коси — от което бретонът ѝ често се получаваше малко накриво — обличаше се в домашно изработени и артистично съчетани дрехи и си падаше по украшения от мъниста и дърво. Днешната ѝ максипола бе от нещо като зебло, в комбинация с дебела провиснала жилетка в граховозелен цвят. Теса поначало избягваше огледалата в цял ръст и бойкотираше магазините, в които подобна гледка би била неизбежна.

Постарала се бе да смекчи приликата на педагогическата стая с килия с помощта на непалско килимче, което ѝ бе останало от студентските ѝ години: дъга с яркожълто слънце и луна, които излъчваха стилизирани, вълнообразни лъчи. Останалата част от голите боядисани стени бе заета от разни плакати, предлагащи съвети как да повишим самочувствието си или телефонни номера, на които да се обадим анонимно за помощ при здравни или емоционални проблеми. При последното ѝ посещение в кабинета директорката се бе изказала с лек сарказъм за ползата от тях:

— А ако нищо друго не помогне, се обаждат на Чайлдлайн^[6], нали? — рече и посочи най-видния плакат.

Теса изпъшка тихо и се свлече на стола си, сне стягащия китката ѝ ръчен часовник и го положи на бюрото до разните разпечатани листове и писмени бележки. Силно се съмняваше дали днес изобщо ще може да постигне някакъв напредък в предварително набелязаните посоки; съмняваше се дали Кристъл Уидън изобщо ще се яви. Кристъл често си тръгваше от училище, щом се разстроеше, ядосаше или ѝ доскучаеше. Понякога я хващаха още преди да е стигнала портала, и я довличаха обратно, хваната за четирите крайника, като през цялото време тя не преставаше да псува и да крещи; друг път успяваше да се измъкне, без да я пленят, и изчезваше за няколко дни. Стана единайсет без двайсет, звънецът иззвъня и Теса зачака.

Кристъл нахлу през вратата точно в десет и петдесет и една минути и я затръшна зад себе си. Тръшна се пред Теса с разлюлени

евтини обици и скръсти ръце под обилния си бюст.

— И кажи на гос'ин съпруга си — обяви с разтреперан глас, — че изобщо не съм се изсмяла, да му еба майката!

— Кристъл, моля те да не псуваш в мое присъствие — каза Теса.

— *Не съм се смяла* — не разбра ли? — изкрещя Кристъл.

В библиотеката влязоха група дванайсетокласници с папки под мишница. Хвърлиха по един поглед през остъклената врата; един се захили, като видя тила на Кристъл. Теса стана и спусна щората на вратата, после се върна на мястото си пред луната и слънцето.

— Добре, Кристъл. Да чуем твоята страна на нещата, а?

— Ами *мъжът* ти каза нещо за господин Феърбрадър, а пък аз не го чух, а като Ники ми го повтори, не можах, да му еба...

— Кристъл!

— Не можах да повярвам на ушите си и се провикнах, но изобщо не се разсмях! Не се разсмях, да му еба...

— Кристъл...

— *Изобщо не се изсмях*, разбра ли? — извика Кристъл, стиснала ръце под гърдите си и усукала нозе.

— Добре, Кристъл.

Теса бе привикнала с гневните изблици на учениците, които най-често идваха в педагогическата стая. Мнозина от тях бяха абсолютно лишени от елементарно възпитание — лъжеха, нарушаваха дисциплината и редовно прибегваха до измами, но изпадаха в безграничен и искрен гняв, ако ги обвиняха безпочвено в нещо. Освен всичко друго, Теса бе убедена, че прави разлика между автентичното им възмущение и престореното, на което Кристъл беше майстор. Но, така или иначе, граченето, което бе стигнало до ушите ѝ по време на събранието, в действителност ѝ прозвуча по-скоро като израз на шок и смайване, отколкото на присмех; затова и изпита ужас, когато Колин го определи пред всички като смях.

— Щот ходих при Гнездото...

— Кристъл!...

— Щот му казах на шибания ти съпруг...

— Кристъл, за последен път те моля да внимаваш в изразите си...

— Щот му казах, че не съм се изсмяла, но той пак ме наказва да остана след училище, да му еба майката!

В силно гримираните очи на момичето заблестяха ядни сълзи. Кръвта бе нахлула в лицето ѝ; пламнала като божур, гледаше с омраза Теса, готова да побегне, да изпсува, да ѝ покаже и на нея среден пръст. Финото като паяжина доверие, което бе изградила помежду им с толкова усилия в течение на близо две години, се беше опънало до крайност и всеки момент можеше да се разкъса.

— Вярвам ти, Кристъл. Вярвам, че не си се изсмяла, но много те моля — недей да псуваш в мое присъствие.

Най-неочаквано късите ѝ дебели пръсти взеха да размазват грима около очите ѝ. Теса извади шепа хартиени салфетки от чекмеджето си и ги подаде на Кристъл, която ги сграби, без да благодари, притисна по една към всяко око и се изсекна. Ръцете на Кристъл бяха най-трогателното нещо у нея: ноктите ѝ бяха къси и широки, нескопосано лакирани, а всичките движения на ръцете ѝ бяха наивни и прями, като у малко дете.

Теса изчака да поутихне пръхтящото ѝ дишане, после я попита:

— Разбирам, че си силно разстроена от смъртта на господин Феърбрадър...

— И какво, като съм? — озъби се доста агресивно Кристъл.

В съзнанието си Теса си представи неволно как Бари слуша разговора им. Видя тъжната му усмивка, чу го съвсем ясно да казва: „Господ да я поживи“. Затвори смъдящите си очи, неспособна да каже и дума. Чу как Кристъл се намести на стола си, преброи бавно до десет, после пак отвори очи. Кристъл продължаваше да я приковава с поглед, с все още скръстени ръце, зачервена и с предизвикателен поглед.

— И на мен ми е много мъчно за господин Феърбрадър — каза Теса. — Той всъщност е наш стар семеен приятел. Именно заради това господин Уол е раз...

— Ама аз му казах, че не съм...

— Изчакай ме да се доизкажа, Кристъл, ако обичаш. Господин Уол е силно разстроен днес и вероятно затова... е разтълкувал погрешно постъпката ти. Ще си поговоря с него.

— Което няма да промени шибаното му...

— *Кристъл!*

— Няма, ще видиш.

Кристъл чукаше с крак някакъв бърз ритъм по крака на бюрото ѝ. Теса махна лактите си от бюрото, та да не усеща вибрациите, и повтори:

— Ще разговарям с господин Уол.

Възприе изражение, което според нея бе неутрално, и търпеливо зачака Кристъл да се върне към нея. Кристъл обаче пазеше агресивно мълчание, риташе крака на бюрото и често преглъщаше.

— Какво му е станало на господин Феърбрадър? — попита по едно време.

— Предполагат, че му се е спукала мозъчна артерия — отвърна Теса.

— Това пък как е станало?

— Имал е вроден недостатък, за който не е знаел — рече Теса.

Даваше си сметка, че Кристъл има по-голям опит от нейния по отношение на внезапната смърт. Хората, сред които се движеше майката на Кристъл, умираха преждевременно толкова често, че човек можеше да ги заподозре в участие в някаква тайна война, за която останалият свят не беше и чувал. Кристъл вече бе разказала на Теса как на шестгодишна възраст открила в банята на майка ѝ трупа на непознат млад мъж. И как случаят бе послужил като катализатор за поредното ѝ предаване в грижите на прабаба ѝ Кат. Баба Кат се явяваше основно действащо лице в много от детските спомени на Кристъл и представляваше странна смесица от фигура на спасител и бич божии.

— Сега вече на отбора ни ще му се ебе майката — констатира Кристъл.

— Няма такава опасност. И те помолих да не псуваш повече, Кристъл.

— Ще видиш.

На Теса ѝ идеше да ѝ възрази, но преумората надделя. Пък и Кристъл май е права, обади се някакво далечно, рационално кътче от съзнанието ѝ. Осморката *наистина* е пред разпад. Никой, освен Бари не беше в състояние да вкара Кристъл Уидън в дадена група и да я задържи в нея. Теса бе убедена, че сега Кристъл ще се махне; а и самата Кристъл, изглежда, бе на същото мнение. Поседяха известно време, без нищо да си кажат; Теса бе прекалено съсипана, че да търси думи, с които да промени атмосферата помежду им. Втрисаше я,

чувстваше се оголена, одрана до кости. Не бе мигнала повече от двацет и четири часа.

(Саманта Молисън й се обади от болницата в десет, тъкмо когато Теса се измъкваше от ваната след дълго киснене, за да гледа новините по Би Би Си. Успя набързо да си навлече дрехите, а Колин само издаваше несвързани звуци и се спъваше в мебелите. Викнаха на сина си на горния етаж да му кажат къде отиват, после се метнаха в колата. Колин взе разстоянието до Ярвил за рекордно време, сякаш се мъчеше да надбяга действителността и да я излъже да промени състоянието си.)

— Ако нямаш какво да ми кажеш, аз да си вървя — предложи Кристъл.

— Моля те, не бъди груба, Кристъл — отвърна Теса. — Страшно съм уморена днес. Снощи двамата с господин Уол ходихме до болницата при съпругата на господин Феърбрадър. Те са наши добри семейни приятели.

(Мери съвсем се разкапа, като видя Теса — хвърли се на врата й и заби там нос с косонастръхващ писък. Но дори и взелите да се стичат по тесния гръб на Мери сълзи от очите на Теса не й попречиха да си даде ясна сметка, че издаваният от Мери звук се нарича виене на умряло. Тялото, на което Теса тъй често завиждаше — тялото на стройно миньонче, — се тресеше в обятията й и едва издържаше цялата стоварила се отгоре му скръб.

Теса нямаше спомен кога са си тръгнали Майлс и Саманта. Не им бяха близки. И сигурно се бяха оттеглили с облекчение.)

— Знам я жена му — каза Кристъл. — Руса жена, идвала е да ни гледа на състезания.

— Същата — каза Теса.

Кристъл гризеше ноктите си.

— Щеше да ми уреди връзка с вестниците — рече неочаквано.

— Моля? — съвсем се обърка Теса.

— Господин Феърбрадър. Щеше да ми уреди интервю. Само с мен.

По някое време местният вестник бе съобщил, че осморката на „Уинтърдаун“ е станала областен шампион. Кристъл, която почти не можеше да чете, показва вестника на Теса, а Теса й прочете дописката на глас, като вмяташе съответните възклицания и изрази на възторг.

Оказа се най-щастливият сеанс в цялата ѝ кариера на педагогически съветник.

— Във връзка с гребането ли да те интервюират? Пак ли за отбора?

— Не. За други работи — каза Кристъл. И изведнъж: — Кога ще му е погребението?

— Още не се знае — отвърна Теса.

Кристъл продължи да си дъвче ноктите, а Теса не намираше сили да наруши тишината, която все повече се съгъстяваше наоколо им.

Х

Съобщението за смъртта на Бари потъна почти незабелязано в уебсайта на общинския съвет — ситно камъче в надигащия се океан. Но независимо от това, в понеделника телефонните линии в Пагфърд бяха по-натоварени от обичайното, а по тесните тротоари се скупчваха групички пешеходци да сверят с шокирани тонове достоверността на дочутото.

А разпространението на вестта се придружаваше и от друго необичайно преобразуване. Подписите на Бари върху служебните му преписки и имейлите, залели електронните пощенски кутии на безбройните му познати, изведнъж придобиха жалкия вид на пътечката от трохички, пускани от изгубилото се в гората момченце. Набързо положените драскулки, пикселите, подредени от застиналите завинаги пръсти, заприличаха на никому ненужна плява. Гавин отсега усещаше някакво отвращение при вида на текстовете, които приятелят му му беше изпращал по телефона, а едно от момичетата от осморката, още не спряло да плаче на връщане от общоучилищното събрание, буквално изпадна в истерия, след като откри в чантата си формуляр с подписа на Бари.

Най-малко пък двацет и три годишната журналистка от „Ярвил енд Дистрикт Газет“ можеше да има представа, че трескавият доскоро мозък на Бари се е превърнал в тежка шепа пореста тъкан върху метален поднос в „Саутуест Дженерал“. Прочете имейла, който ѝ беше пратил час преди смъртта си, и позвъни на мобилния му номер, но никой не ѝ се обади. Телефонът, който Бари изключи по молба на

Мери, преди да тръгнат за голф клуба, си седеше смълчан до микровълновата фурна в кухнята заедно с останалите му лични вещи, които ѝ бяха върнали от болницата. Никой не ги докосваше. Всички тъй познати предмети — ключодържателят му, телефонът му, изтърканият му портфейл — изглеждаха като парченца от самия покойник; спокойно можеха да са негови пръсти или частици от белите му дробове.

А новината за смъртта на Бари се разнасяше все по-далече, като някакво зарево, тръгнало от онези, които бяха присъствали в болницата. Разнесе се чак до Ярвил и стигна до хора, които знаеха Бари само по физиономия или по име. Фактите постепенно губеха и форма, и фокус; в отделни случаи направо се изкривяваха. На места самият Бари се изгубваше зад естеството на кончината му и се свеждаше преди всичко до експлозия от повръщано и пикня, до гърчеща се страдаща купчина, та на някои им се струваше нелепо, да не кажем, и комично извратено, че човек може да пукне тъй нехигиенично пред едно спретнато голф клубче.

Тъй стана, че Саймън Прайс — научил сред първите за смъртта на Бари в дома си на хълма над Пагфърд — попадна на една от тези отскочили версии в печатницата „Харкърт-Уолш“ в Ярвил, където работеше, откакто беше завършил училище. Долята тя до него от устните на младия вечно дъвчещ дъвка електрокарист, когото Саймън завари на връщане от тоалетната в късния следобед, скътал се до вратата на канцеларията му.

Младежът поначало не бе дошъл да обсъждат Бари.

— Онова, дето каза, че може би те интересува — измърмори той, след като последва Саймън в офиса му и Саймън затвори вратата, — ще мога да го свърша в сряда, ако още те вълнува.

— Нима? — рече Саймън и седна зад бюрото си. — Доколкото си спомням, ти каза тогава, че всичко било готово.

— Така е. Но не мога да го взема преди сряда.

— И колко, казваш, ще ми струва?

— Осемдесе, в брой.

Момчето дъвчеше енергично; Саймън буквално чуваше как действа слюнката му. Дъвченето на дъвки бе едно от многото неща, които Саймън ненавиждаше.

— Дай да се разберем: става дума за оригинал, нали? — настоя Саймън. — Да не е някоя тъпа имитация, а?

— Директно от склада — намести младежът нозе и рамене. — Истинско, в оригиналната опаковка.

— Добре — рече Саймън. — Донеси го в сряда.

— Как? Тука ли? — забели очи младежът. — Тц, тука няма да стане, брат ми... Кажи си адреса.

— Пагфърд.

— Къде по-точно в Пагфърд?

Саймън беше направо суеверен по отношение на даването на точния си адрес. Не само мразеше да го навестяват — да нарушават спокойствието му и евентуално да увреждат имота му, — но и гледаше на „Хилтоп Хаус“ като на нещо неосквернимо, неопетнимо — свят, нямащ абсолютно нищо общо с Ярвил и с бучащата, трещяща печатница.

— Ще мина да си го взема след работа — отказа да отговори на въпроса му Саймън. — Къде да те намеря?

Младежът посърна. Саймън не откъсваше поглед от него.

— Ще се наложи да ми платиш в аванс — заимпровизира електрокаристыт.

— Плащам при доставка.

— Няма да стане, брат ми.

Саймън имаше чувството, че почва да го боли главата. И не можеше да се отърси от внушената му рано сутринта от нечувствителната му съпруга ужасна мисъл, че в мозъка на всеки човек може би тиктака незабележимо с години наред една бомбичка. Равномерното ръмжане и тропот на печатарската преса отвъд вратата му категорично не му беше полезно; неотслабващото блъскане сигурно от години изтънява стените на артериите му.

— Добре де — изпъшка и се наклони върху стола, за да извади портфейла от задния си джоб.

Младежът се приближи с протегнатата ръка към бюрото.

— Случайно да живееш близо до голф клуба в Пагфърд? — попита младежът, докато Саймън отброяваше десетачките върху дланта му. — Едно приятелче било там снощи и видяло как някакъв се гътнал. Ей така, повърнал, капичнал се и хвърлил топа на самия паркинг.

— И аз чух — каза Саймън и потърка с пръсти последната банкнота, преди да я връчи, да се убеди, че не се е залепила за друга.

— Бил някакъв корумпиран съветник. Оня, дето умрял. Вземал подкупи. От „Грейс“ му плащали да ги държи като контрактори.

— Сериозно? — рече Саймън, но всъщност любопитството му се разпали.

Бре, бре, да му се не начудиш на тоя Бари Феърбрадър!

— Ще чакаш да ти се обадя, значи — каза младежът и напъха осемдесетте лири дълбоко в задния си джоб. — В сряда отиваме и го вземаме, значи.

Вратата на канцеларията се затвори. А Саймън забрави и за главоболието, което всъщност само леко го пробуждаше, и взе да се диви на разкритията за корумпираността на Бари Феърбрадър. Същият този Бари Феърбрадър — вечно зает, вечно любезен, популярен и весел — а в същото време гушкал подкупи от „Грейс“.

Вестта не разтърси Саймън така, както би разтърсила всеки друг от познатите на Бари, но и не намали мнението му за него; напротив, уважението му към покойника изведнъж нарасна.

Ако Саймън беше убеден в нещо, то бе, че всеки човек с поне малко мозък се мъчи непрестанно и скришом да награби колкото се може повече. Впери невиждащ поглед в екрана на компютъра, наново оглушал за стърженето на печатницата отвъд пращия му прозорец.

Ако е семеен, човек няма как да не работи от девет до пет, но Саймън открай време си знаеше, че има и други, по-добри начини; че охолството и изобилието висят над главата му като огромна пинята^[7], която лесно би строшил, стига да разполага с по-голяма пръчка и да знае кога да удари. У Саймън бе залегнало детинското убеждение, че светът съществува единствено като сцена за личната му драма; че съдбата се е надвесила отгоре му, хвърля знаци и подсказки по пътя му и неминуемо му е подготвила и окончателен сигнал — божествено намигане.

Свръхестествени предчувствия го бяха довели до няколко привидно необясними, донкихотовски решения в миналото му. Преди много години, още като нищожен чирак в печатницата, с ипотека, която едва можеше да си позволи, и наново бременна съпруга, беше заложил сто лири на Рутис Бейби — един от подчертаните фаворити в конните надбягвания „Гранд Нашънъл“, — който падна на

предпоследното препятствие. Скоро след като купиха „Хилтоп Хаус“, Саймън взе икономисаните от Рут за пердета и мокети хиляда и двеста лири и ги внесе в една комбина таймшеър за временно притежаване на ваканционен имот, ръководена от негов стар познат — печен мошеник от Ярвил. Инвестицията на Саймън се изпари заедно с директора на фирмата, но той, дори след като бесня, псува и рита по-малкия си син до долната площадка на стълбището, не посмя да се оплаче в полицията. Още преди да внесе парите си, бе усетил някои нередности в дейността на фирмата и нямаше никакво желание да му задават неудобни въпроси.

Но в противовес на тези бедствия бе преживял и мигове на голям късмет — шашми, които бяха минали, предчувствия, които се бяха изплатили, — а Саймън им придаваше голяма тежест, когато теглеше салдото; именно те подклаждаха вярата му в звездите и подсилваха убеждението му, че вселената му е приготвила нещо много по-велико от тая баламска работа да се блъска за скромна заплата, додето се пенсионира или гътне. Измами и хватки; връзки и опекунства — всички я играят тази игра, включително, както се оказва, и малкият Бари Феърбрадър.

И ето че в сбутания си офис Саймън Прайс бе вперил алчен поглед в овакантилия се в редовете на посветените пост, виждайки го като място, където парите църцореха върху празния стол без скут, в който да се събират.

---

[1] В по-малките населени места във Великобритания местната черква обикновено поддържа в близост зала за важни обществени и благотворителни събития, не задължително от религиозен характер. — Б.пр. ↑

[2] На англ. Weedon (weed-on — препикана). — Б.пр. ↑

[3] Във всички тези прякори се съдържа елементът „дебел“, очевидно вдъхновени от сходството между фамилното име на Стюарт Уол и това на американския джазмен Фатс (Дебелака) Уолър (1904–1943). — Б.пр. ↑

[4] На англ. Arf — диалектно произношение на half (половин), при което пълното име на Андрю Прайс става Half Price (На половин цена). — Б.пр. ↑

[5] Сикхизмът е индийска религия, първоначално проповядвана от гуру Нанак (1469–1539). Деветима гуру са последвали Нанак, но единствено Господ е смятан за истински гуру (на пенджабски — „учещ“). Свещената книга на сикхите Ади Грантх — „Първоначалната книга“, която по-късно става известна и под името *Гуру Грантх Сахиб*, е определена за последния и окончателен гуру след смъртта на гуру Гобинд Сингх. *Гуру Грантх Сахиб* обикновено се съхранява в отделна стая за религиозни занимания у дома или в обща стая, разделена на два тома, наричани *саинчи*. — Б.пр. ↑

[6] ChildLine — горещата телефонна линия на едноименната британска неправителствена организация, бореща се против тормоза на децата. — Б.пр. ↑

[7] Pinata (исп.) — традиционен мексикански многоцветен контейнер, използван по време на фиести и тържества, направен от папиемаше, картон или глина, чиято вътрешност се пълни с разнообразни бонбони, малки плодове, хранителни продукти или играчки. Целта е човек със завързани очи да го счупи с пръчка, за да изпадат лакомствата. — Б.пр. ↑

(ЕДНО ВРЕМЕ)

I

САМОНАСТАНЯВАНЕ

12.43 Както и срещу самонастаняващи се лица (които по принцип са принудени да се съобразяват с текущото състояние и обитателите на имотите)...

Чарлс Арнълд-
Бейкър
Уредба на местната
власт
(7-о изд.)

Въпреки малочисления си състав, пагфърдският общински съвет представляваше внушителна сила. Провеждаше заседанията си веднъж месечно в симпатична викторианска Черковна зала и от десетилетия се противопоставяше енергично и успешно на всякакви опити да му орежат бюджета, да отнемат някои от правата му или да го включат в някой от новоизмислените централизирани органи на местната власт. Сред всички общински съвети, подчинени на ярвилския окръжен съвет, пагфърдският се водеше за най-опърничав, най-гласовит и най-независим.

Към неделя вечер съветът се състоеше от шестнайсет местни мъже и жени. И тъй като избирателите в градчето клоняха към мнението, че желанието на даден кандидат да служи в общинския съвет е подплатено със съответните знания и умения, всичките шестнайсет съветници бяха избрани без никаква конкуренция.

Факт е обаче, че този миролюбиво назначен орган в момента се намираше в състояние на война. Спорният въпрос, който от шейсетина

години разбунваше страстите и гнева на Пагфърд, бе най-последно навлязъл в решителна фаза и бе причинил разкол сред съветниците, застанали зад един от двамата харизматични водачи.

Но за да може човек да схване изцяло причината за спора, нужно е първо да осъзнае дълбоката омраза и недоверието, които пагфърдчани изпитват към гражданите на намиращия се на север от тях Ярвил.

Ярвилските магазини, бизнеси, фабрики и болницата „Саутуест Дженерал“ са основните работодатели на пагфърдчани. А и младите хора от градчето обикновено прекарват съботните си вечери в кината и нощните заведения на Ярвил. Градът разполага с катедрала, няколко парка и два огромни шопинг центъра — все приятни дестинации за онези, които са се преситили на превъзхождащите ги очарования на Пагфърд. И въпреки това истинските пагфърдчани възприемат Ярвил просто като едно необходимо зло. Символ на цялото им това отношение е високият хълм с абатството Парджетър отгоре му, който закрива Ярвил от погледите им и им създава щастливата илюзия, че големият град е по-далече, отколкото е в действителност.

II

По стечение на обстоятелствата хълмът Парджетър прикриваше от градчето и една друга гледка, при все че Пагфърд открай време я смяташе за чисто свое притежание. Става дума за „Суитлъв Хаус“ — изискано имение в стил „Кралица Ана“, с цвят на пчелен мед, заобиколено с просторен парк и нивя. Разположено бе в енорията Пагфърд, на половината път между градчето и Ярвил.

В продължение на близо двеста години господарската къща се бе предавала гладко от едно поколение аристократи от рода Суитлъв на следващото, до окончателното отмиране на фамилията в началото на миналия век. Така че единствените останали спомени за дълготрайната връзка между Суитлъв и градчето Пагфърд бяха най-величествената гробница в двора на черквата „Архангел Михаил и Все Светии“ и разпръснатите из архивите и върху ред сгради фамилни гербове и инициали, като отпечатьци и биохумус от отдавна изчезнали твари.

След кончината на последния Суитлъв къщата бе сменила с тревожна бързина няколко собственици. Пагфърд постоянно очакваше с ужас някой предприемач да я купи и обезобрази. Едва през 50-те години имението закупи някой си Обри Фоли, за когото скоро се разчу, че притежавал значително частно състояние, допълвано от някакви загадъчни дейности в Лондонското сити. Имал четири деца и желанието да се засели за постоянно. Одобрението на пагфърдчани полетя до още по-главозамайващи висини, когато се разнесе разузнавателното донесение, че Фоли бил потомък, макар и не пряк, на рода Суитлъв. Кое то моментално го правело половин свой човек, чиято вярънст щяла да клони естествено към Пагфърд, а не към Ярвил. Старите пагфърдчани бяха убедени, че появата на Обри Фоли ознаменува завръщането на невероятно щастлива ера. Подобно на предшествениците си, и той щял да бъде нещо като добра фея за градчето и да сипе елегантност и блясък върху калдъръмените му улици.

Хауърд Молисън и досега си спомняше как майка му нахлу навремето в кухничката им на „Хоуп Стрийт“ с вестта, че Обри се съгласил да е съдия на местното градинско изложение. Градинският й боб три години подред печелел наградата за зеленчуци и било крайно време да получи посребрената купа от човек, който в очите й олицетворявал старовремската романтика.

III

И точно тогава, според местните предания, паднал внезапният мрак, предзнаменуващ появата на злата фея.

Пагфърд ликувал, че имението „Суитлъв Хаус“ най-сетне попаднало в сигурни ръце, но ярвилци се захванали да строят пояс от общински жилища в южната част на града. При което — научили притеснените пагфърдчани — новите улици изяждали част от земите, които разделяли големия град от по-малкия.

И макар всички да били наясно с нарасналото търсене на евтини жилища след края на войната, временно разсеяното от появата на Обри Фоли градче изведнъж зажушло от подозрителност към намеренията на ярвилци. Естествените препятствия — реката и хълмът — които

навремето гарантирали суверенитета на Пагфърд, изведнъж взели да се смаяват пред скоростта, с която се множили къщите от червена тухла. Ярвил изпълнил докрай всичката му налична земя и спрял на самата северна граница с пагфърдската енория.

Едва тогава градчето въздъхнало с облекчение, което, уви, много бързо се оказало преждевременно. Защото мигновено станало ясно, че жилищният район „Кантърмил“ е недостатъчен за нуждите на населението, и градът взел да се оглежда откъде да колонизира допълнително земя.

И тъкмо в този момент Обри Фоли (който за жителите на Пагфърд бил все още по-скоро мит, отколкото жива личност) взел решението, което отворило гноящата шейсетгодишна вражда.

Понеже нямал нужда от малкото обрасли с храсталак поля, дето граничели с новия комплекс, той взел, че продал земята на много добра цена на ярвилския съвет, а с парите възстановил изкорубилата се ламперия в салона на „Суитлъв Хаус“.

Гневът на Пагфърд бил безграничен. Поляните на Суитлъв били важна съставна част на буферната зона срещу напредващия град; предстояло обаче древната енорийска граница да се отслаби от преливането на бездомни ярвилци. Но нищо не било в състояние да обърне посоката на прилива — нито бурните събрания на гражданството, нито ядните писма до редакцията на вестника и ярвилския съвет, нито личните молби и увещания към отговорните длъжностни лица.

Общинските жилища пак продължили да напредват, но с една съществена разлика. В кратката пауза, последвала завършването на първия комплекс, съветът си дал сметката, че може да премине и към по-евтино строителство. Така че новата вълна била не от печени тухли, а от бетонни панели в железни рамки. Новият квартал бил кръстен неофициално „Фийлдс“ — „Поляните“, заради земята, върху която бил построен, и се отличавал рязко от „Кантърмил“ по долнокачествената си архитектура и изпълнение.

И тъкмо в една от тези железобетонни къщи във „Фийлдс“, която към края на 60-те години вече се напуквала и полягала, се родил и Бари Феърбрадър.

IV

Ярвилският съвет се заричал най-убедително, че поема изцяло отговорността за поддръжката на новия комплекс, но както вбесените пагфърдчани предричали от самото начало, управата на градчето им била съвсем скоро залята от нови сметки. Вярно — ярвилският съвет продължил да предоставя основните видове комунални услуги във „Фийлдс“ и да поддържа самите жилища, но от висотата на своето положение високомерно стоварил върху енорийския общински съвет задачи от рода на това, да поддържа пешеходните алеи, уличното осветление и местата за отдих, автобусните спирки и общинската мера.

Надлезите през шосето между Пагфърд и Ярвил били изпонашарени с графити; автобусните спирки из „Фийлдс“ били вандализирани; тийнейджърите от „Фийлдс“ захвърляли бирени бутилки из целия квартален парк и изпотрошили уличните лампи с камъни. Една от местните пешеходни алеи, особено предпочитана от туристи и разхождащи се, станала любимо сборно място на фийлдските младежи, „че и по-лошо“, както мрачно се изразила майката на Хауърд Молисън. Било решено съответно почистването, ремонтът и подмяната на всичко това да се възложи на пагфърдския общински съвет, като от самото начало станало ясно, че предвидените от управата на Ярвил средства за тази цел са абсолютно недостатъчни и като време, и като суми.

В Пагфърд бързо се наложило мнението, че къща във „Фийлдс“ е висшата цел и смисъл за всяко ярвилско семейство с деца в училищна възраст, което се издържа със социални помощи; че през границата с комплекса „Кантърмил“ върви едно преселение, равняващо се по мащаб единствено с потока мексиканци към Тексас. Че прекрасното им училище „Сейнт Томас“ — магнит за пътуващите ежедневно до Ярвил членове на свободните професии, привлечени най-вече от малките му класни стаи, старомодните чинове с извити сгъваеми капаци, старинната каменна сграда и тучното зелено игрище — щяло да падне един ден в плен на потомството на муфтаджии, наркомани и майки, чиито деца били до едно от различни бащи.

Горният кошмарен сценарий така и не се беше осъществил докрай поради факта, че несъмнените предимства на „Сейнт Томас“ бяха придружени и от определени недостатъци: необходимостта да закупиш униформи или най-малкото — да попълниш куп формуляри, за да добиеш правото на помощи за закупуването им; необходимостта

да се сдобиеш с карти за училищните автобуси и да ставаш по-рано, че да изпратиш децата навреме за училище. За някои домакинства във „Фийлдс“ всички тези препятствия се бяха оказали прекалени, поради което децата им бяха пренасочени към голямото, неизискващо униформи начално училище, построено за нуждите на комплекса „Кантърмил“. А повечето фийлдски деца, посещаващи „Сейнт Томас“, се вписваха съвсем добре сред пагфърдските си връстници; някои дори бяха приети като съвсем нормални, добри деца. Което позволи на Бари Феърбрадър — популярният и находчив смешник на класа — да изклasi успешно, като само сегиз-тогиз забелязваше как усмивката на някой пагфърдски родител застиваше, щом станеше дума къде всъщност живее.

Въпреки всичко от „Сейнт Томас“ се виждаха принудени понякога да приемат и по някой ученик от „Фийлдс“ с безспорно неудържим характер. Нямаше начин например да откажат да запишат Кристъл Уидън, която стана на училищна възраст тъкмо докато живееше у прабаба си на „Хоуп Стрийт“; което не предотврати пораждането на силни местни надежди, че ще се махне окончателно от „Сейнт Томас“, след като на осемгодишна възраст се върна при майка си във „Фийлдс“.

Бавният прогрес на Кристъл през училището не се отличаваше особено от преминаването на коза през тялото на боа констриктор: създаващо силно видимо неудобство и за двете страни. Не че Кристъл присъстваше редовно в часовете: по-голямата част от кариерата ѝ в „Сейнт Томас“ премина в индивидуални уроци с учител на деца със специални нужди.

Съдбата обаче си направи лоша шега, като постави Кристъл в един и същи клас с Лекси — най-голямата внучка на Хауърд и Шърли. А Кристъл веднъж така изтресе Лекси Молисън с юмрук, че ѝ изби два зъба. Родителите и бабите и дядовците, на Лекси отказаха да приемат като особено облекчаващо вината обстоятелството, че и двата вече бяха доста разклатени.

Но именно убеждението, че в обединено средно училище „Уинтърдаун“ дъщерите им ги очакват цели класове от Кристъли, убедили окончателно Майлс и Саманта Молисън да запишат, когато му дойде времето, и двете си дъщери в седмичния пансион към „Сейнт Ан“ — частното девическо училище в Ярвил. А фактът, че тъкмо

Кристъл Уидън бе прогонила внучките му от законно полагащите им се места, много бързо се превърна в любим пример към събеседниците на Хауърд за нечестивото влияние на комплекса върху живота в Пагфърд.

V

Първият изблик на гнева на пагфърдчани се претопи в по-кратко, но не по-слабо усещане за онеправданост. „Фийлдс“ замърсяваше и корумпираше място, което се бе славilo със своя покой и красота, поради което тлеещото в душите им негодувание подклаждаше решимостта им да се освободят от комплекса. Но нито поредицата преразглеждания на административните граници, нито вълната от реформите в местното управление успяха да доведат до някаква промяна и „Фийлдс“ си остана част от Пагфърд. Новодошлите жители на градчето обаче бързо усещаха, че само отвращението към комплекса можеше да им отвори път към добрата воля на групичката закостенели пагфърдчани, която беше обсебила управата.

Но ето че най-после — повече от шейсет години след като Стария Обри Фоли бе предал фаталния къс земя на Ярвил — след десетилетия къртовски труд за създаване на стратегии и организиране на петиции, на събиране на информация и тормозене на разни подкомисии — пагфърдските антифийлдци се видяха изправени пред трептящия праг на победата.

Икономическата криза бе принудила всички органи на местната власт да се ориентират към съкращения, орязвания и реорганизация. А във висшестоящия ярвилски окръжен съвет се намериха неколцина, които решиха да подплатят бъдещите си изборни успехи, като си присвоят рушащото се жилищно комплексче, което най-вероятно щеше да закъса още повече заради налаганите от националното правителство икономии, и прибавят гласовете на недоволните му обитатели към тези на избирателите си.

Пагфърд вече имаше свой представител в Ярвил: окръжният съветник Обри Фоли — не онзи, който бе дал ход на построяването на „Фийлдс“, а синът му, Младия Обри, който бе наследил „Суитлът Хаус“ и през седмицата работеше в една лондонска търговска банка. В

участието на Обри в местните дела се долавяше и нещо като самоналожено наказание, усещането, че е длъжен по някакъв начин да изкупи стоварения с такова безгрижие върху градчето грях. Двамата със съпругата му Джулия даряваха и връчваха наградите на земеделското изложение, участваха в безброй местни комисии и организираха всяка година коледно парти, да те поканят на което се смяташе за много висока оценка.

Хауърд изпитваше гордост и неимоверна радост от мисълта, че двамата с Обри са такива тесни съюзници в дългогодишния стремеж да върнат „Фийлдс“ на Ярвил, понеже Обри се движеше в далече по-висши търговски кръгове, което възбуждаше у Хауърд упойващо уважение. Всяка вечер, след като затвореше гастронома, Хауърд вадеше чекмеджето на старомодната каса и се захващаше да брои монетите и омазаните банкноти, преди да ги сложи в касата. За сметка на това пък Обри изобщо нямаше допир с пари в работното си време, макар че ръководеше придвижването на невъобразимо големи парични потоци между континентите. Но той само ги ръководеше и множеше, а при по-неблагоприятно стечение на поличбите — наблюдаваше с господарско спокойствие изчезването им. В очите на Хауърд Обри притежаваше мистичност, която и световна финансова криза не можеше да побутне; собственикът на гастроном не обръщаше внимание на онези, които виняха Обри и себеподобните му за бъркотията, в която страната им се бе озовала. Както обичаше да отбелязва често Хауърд, никой не се оплакваше, когато нещата вървяха добре, и затова отдаваше на Обри уважението, полагащо се на генерал, получил нараняване в непопулярна война.

Междувременно, в качеството си на окръжен съветник Обри имаше достъп до какви ли не интересни статистики, което му позволяваше да подава на Хауърд доста сведения за неприятния сателит на Пагфърд. Двамата бяха наясно какви точно средства налива окръгът — без капка полза и без никакво видимо подобрене — в разнебитените улици на „Фийлдс“; че нито един обитател на „Фийлдс“ не бе собственик на дома, в който живее (за разлика от тухлените къщи в комплекса „Кантърмил“, повечето от които вече бяха в частни ръце — в резултат на което бяха разхубавени до неузнаваемост, със сандъчета за цветя, веранди и старателно подстригани ливади отпред); че близо две трети от обитателите на „Фийлдс“ преживяват изцяло от

помощите за безработица и други социални грижи; и че един значителен процент съставлява клиентелата на клиниката за лекуване на наркомании и алкохолизъм „Белчапъл“.

VI

Откакто се помнеше, Хауърд носеше у себе си като спомен за някакъв кошмар образа на „Фийлдс“: заковани с дъски прозорци, изписани с мръсотии; пушещи тийнейджъри във вечно обезобразените автобусни спирки; вездесъщите сателитни чинии, насочени към небето като оголени семепъпки на мрачни метални цветя. И често питаше риторично какво им е пречело да се организират и да преобразят района си — какво спира обитателите му да съберат по малко от всеки и да си купят една обща сенокосачка? Но това никога не бе се случвало: „Фийлдс“ разчиташе на съветите — и окръжния, и общинския — да чистят, да поддържат и да дават, дават, дават.

След което Хауърд се сещаше как изглеждаше „Хоуп Стрийт“ през детството му: с градинки в задните дворове, не по-големи от кухненска покривка квадрати, повечето — включително и тази на майка му — изобилстващи с боб и картофи. Доколкото разбираше от тези работи, Хауърд не виждаше какво пречи на фийлдърци да отглеждат домашни зеленчуци; или да възпитават правилно злобните си, закачулени и размахващи спрейовете отрочета; да обединят усилия и да се преборят съвместно с мръсотията и немарата; да се поизперат и поизкъпят, и да се хванат на някаква работа. Нищо не им пречеше. Кое то съответно навеждаше Хауърд на мисълта, че всички те са избрали в израз на свободно волеизявление този свой начин на живот и че донякъде заплашителната атмосфера на упадък, излъчвана от комплекса, е просто физическа проява на невежеството и мързела им.

Затова пък Пагфърд, в пълен контраст, излъчваше в съзнанието на Хауърд едно морално сияние, сякаш колективният дух на общността се проявяваше в павираните му улици, хълмовете и живописните му къщи. За Хауърд родното му място бе не просто сбор от стари сгради, буйна, оградена с дървета река, царствения силует на абатството на хълма и висящите кошници цветя на площада. За него градът бе по-скоро един идеал за начин на съществуване —

микроцивилизация, която отказваше да се поддаде на всенационалния упадък.

— И по рождение, и по душа съм си пагфърдчанин — обявяваше той пред летните гости на градчето. С които думи, маскирани като клише, всъщност си правеше дълбок комплимент.

Родил се е в Пагфърд, там ще си умре, но никога не му е и минавала мисълта да се премести, нито да копнее за по-богат пейзаж от този, с който четирите сезона преобразуват околните гори и реката; стига му да гледа как площадът разцъфтява напролет и как блести по Коледа.

Всичко това бе съвсем известно на Бари Феърбрадър; нещо повече, самият той го беше изказал веднъж, приведен над масата в Черковната зала, с подигравка, право в лицето на Хауърд:

— Да ти кажа, Хауърд, за мен ти си Пагфърд.

А Хауърд, без дори да му мигне окото (понеже никога не бе оставал длъжен на Бари в шегите), му отвърна:

— Каквото и да искаш да ми кажеш с това, Бари, аз го приемам като страхотен комплимент.

Сега вече може да си се смее на воля... Единствената останала амбиция в живота на Хауърд бе почти на път да се осъществи: връщането на „Фийлдс“ към Ярвил вече бе неизбежно и гарантирано.

Но само два дни преди Бари Феърбрадър да се гътне на паркинга, Хауърд бе научил от абсолютно сигурен източник, че противникът му е нарушил всички известни правила за водене на битка и е пуснал до местния вестник дописка как Кристъл Уидън била извадила огромен късмет с това, че била учила в „Сейнт Томас“.

Самата идея Кристъл Уидън да бъде сочена на читателското тяло като пример за успешното интегриране на „Фийлдс“ в Пагфърд можеше (както се изрази Хауърд) да се приеме като безкрайно смешна, ако не беше всъщност толкова сериозна. Несъмнено момичето е било подучено от Феърбрадър, а това означаваше, че истината за мръсната ѝ уста, за безкрайно прекъсваните уроци, за докарването на съучениците ѝ до рев и за постоянните ѝ отлъчвания и реинтегрирания в училищната среда щяха да се изгубят сред предварително подготвените лъжи.

Хауърд се доверяваше на здравия разум на своите съграждани, но се боеше от журналистическите похвати и от намесата на невежи

филантропи. Възраженията му бяха и принципи, и лични: и до ден-днешен не можеше да забрави как внучката му ридаеше в обятията му с кървави ямки на мястото на избитите ѝ зъби, а той се мъчеше да я утеши, че феята на зъбките щяла да ѝ донесе тройна награда.

ВТОРНИК

I

На втората сутрин след смъртта на съпруга си Мери Феърбрадър се събуди още в пет. Прекарала бе нощта в брачното ложе заедно с дванайсетгодишния им син Деклън, който се напъха, хлипайки, под завивките малко след полунощ. Мери се възползва от това, че вече беше заспал дълбоко, измъкна се и слезе в кухнята да се нареве на спокойствие. Всеки отминал час утежняваше скръбта ѝ, понеже я отнасяше все по-далече от живия човек и понеже ѝ загатваше лекичко за вечността, която ще ѝ се наложи да прекара без него. За кой ли път се улавяше, че е забравила, поне за времетраенето на едно туптене на сърцето, че той си е отишъл завинаги и че няма как да се обърне към него за утеха.

След като сестра ѝ и зет ѝ слязоха да закусват, Мери взе мобифона на Бари, оттегли се в кабинета и се захвана да търси номерата на някои от безбройните му познати. Но не минаха и няколко минути, и телефонът зазвъня в ръката ѝ.

— Ало? — измърмори тя.

— Добро утро! Търся Бари Феърбрадър, ако обичате. Казвам се Алисън Дженкинс и се обаждам от „Ярвил енд Дистрикт Газет“.

Бодрият глас на младата жена блъсна слуха ѝ със силата на отвратително тържествен фанфарен вой — до такава степен, че лиши думите ѝ от всякакъв смисъл.

— Моля?

— Алисън Дженкинс от „Ярвил енд Дистрикт Газет“. Искам да разговарям с Бари Феърбрадър по повод статията му за „Фийлдс“.

— О? — промълви Мери.

— Не ни е дал никакви подробности за онова момиче, което описва в материала си. А ни се ще да я интервюираме. Кристъл Уидън май се казваше.

Всяка нейна дума зашлевяваше на Мери шамар. Но в изблик на нещо като перверзия, тя продължаваше да седи безмълвно на стария въртящ се стол на Бари под силещите се отгоре ѝ удари.

— Ало? Чувате ли ме?

— Чувам ви — отвърна пресипнало Мери.

— Знам, че господин Феърбрадър силно би желал да присъства на интервюто ни с Кристъл, но изоставаме със сроковете...

— Няма да успее да присъства — прекъсна я Мери с глас, който взе да преминава в крясък. — Никога повече няма да говори нито за тоя *проклет* „Фийлдс“, нито за каквото и да било друго! Никога!

— Моля? — озадачи се младата жена насреща.

— Съпругът ми *умря*, не разбрахте ли? Не е между живите вече, така че „Фийлдс“ ще трябва да се оправя без него отсега нататък, ясно ли ви е?

Ръцете ѝ така се разтрепериха, че мобифонът се изплъзна от пръстите ѝ, та беше сигурна, че журналистката е чула накъсаните ѝ хлипания през няколкото секунди преди да успее да прекъсне разговора. И едва тогава се сети, че всъщност Бари бе посветил почти целия си последен земен ден — денят на годишнината от сватбата им — на своята вманиаченост на тема „Фийлдс“ и Кристъл Уидън; гневът ѝ изригна и тя така запокити мобифона, че събори от отсрещната стена рамката със снимката на четирите им деца. Избухна едновременно в писък и плач, при което сестра ѝ и зет ѝ се качиха на бегом до горе и нахлуха в стаята.

Отначало не успяваха да изтръгнат нищо повече от нея, освен „Тоя «Фийлдс»! Тоя проклет, *проклет* «Фийлдс»...“.

— Знам го. Двамата с Бари там израснахме — измърмори зет ѝ, но спря с обясненията дотук, да не би случайно да раздуха още повече истерията ѝ.

II

Работещата в „Социални грижи“ Кей Бодън и дъщеря ѝ Гая се бяха пренесли от Лондон едва преди четири седмици и бяха най-най-новите жители на Пагфърд. Кей нямаше представа за спорната история на „Фийлдс“ — за нея това беше просто комплекс, в който живеят

повечето ѝ клиенти. А за Бари Феърбрадър знаеше само, че смъртта му бе предизвикала онази гадна сцена в кухнята, при която любовникът ѝ Гавин бе побягнал и от нея, и от пържените ѝ яйца, с което бе разбил всички надежди, създадени по-рано от любовните му ласки.

Кей прекара вторничната си обедна почивка в колата в една отбивка между Пагфърд и Ярвил: дъвчеше сандвич и преглеждаше купчина бележки. Една от колегите ѝ се бе обадила, че поради силен стрес не може да дойде на работа, в пряк резултат от което прехвърлиха на Кей една трета от случаите ѝ. Няколко минути преди един тя потегли към „Фийлдс“.

Вече бе ходила няколкократно до комплекса, но не можеше да каже, че е опознала лабиринта от улички. По някое време все пак успя да открие „Фоли Роуд“ и да определи отдалече коя къща вероятно принадлежи на семейство Уидън. Преписката я беше подготвила какво може да очаква, а първите ѝ впечатления от къщата съответстваха на предварителната ѝ представа.

До предната стена имаше купчина боклук: издути с гадости найлонови пазарски торби, примесени със стари дрехи и разпилени омърляни памперси. Тук-там по неравномерно окосената ливадка също се въргаляха парчета боклук, но основното количество си оставаше струпано под единия от двата партерни прозореца. Посред полянката лежеше износена докрай стара автомобилна гума, очевидно отскоро преместена там, ако се съдеше по жълто-кафявия кръг мъртва отгъпкана трева на трийсетина сантиметра по-встрани. След като натисна звънеца, Кей забеляза току до краката си изхвърления използван презерватив, лъскав като фината какавида на някаква огромна ларва.

Изпита за кой ли път лекото предчувствие, което така и не успяваше да преодолее, макар и дума да не можеше да става за сравнение с първоначалното изнервено притеснение при изправянето пред непознати врати. Тогава, въпреки че беше получила необходимата подготовка и обикновено биваше придружавана от някой колега, понякога бе изпитвала и истински страх.

Зли кучета; размахващи ножове мъже; деца с уродливи наранявания — всичко това, че и по-лошо, вече ѝ бе минало през главата в многогодишните ѝ домашни посещения при непознати хора.

Никой не реагира на позвъняването ѝ, макар че откъм откrehнатия партерен прозорец вляво дочу детски хленч. Реши за всеки случай и да почука, при което от вратата се отлепи люспичка кремава боя и кацна върху върха на обувката ѝ. Кое то пък ѝ напомни за състоянието на собствения ѝ дом. Все се надяваше Гавин да предложи да ѝ помогне да го постегнат, но той и дума не обелваше по въпроса. От време на време, като скъперник, преглеждащ разписките за раздадените от него заеми, Кей си изброяваше наум всички неща, които Гавин не бе казал или сторил, вкисваше се и се ядосваше, и се заричаше да получи своето си.

Повторно почука — по-рано, отколкото ѝ беше обичайно, но имаше нужда да разсее мислите за собствените си проблеми — и този път чу нечий далечен глас:

— *Идвам бе, д'еба.*

Вратата се отвори и отвътре се появи жена с едновременно детски и древен вид, с навлечена мръсна бледосиня тениска и долнище от мъжка пижама. На ръст бе колкото Кей, но повяхнала; и костите на лицето, и гръдната ѝ кост стърчаха изпод тънката ѝ бяла кожа. Домашно боядисаната ѝ коса бе чорлава и силно червена, приличаше на перука върху череп, зениците ѝ бяха миниатюрни, а бюст почти ѝ липсваше.

— Добър ден. Търся Тери. Казвам се Кей Бодън и замествам Мати Нокс от „Социални грижи“.

По крехките сиво-бели ръце на жената се виждаха сребристи дупчици, а отвътре на ръката ѝ имаше и една гневно червена, открита рана. Големият наскоро зараснал белег върху дясната ѝ ръка и в основата на врата ѝ придаваше на кожата ѝ лъскав пластмасов вид. Сред клиентите си в Лондон бе имала и един наркоман, който, без да иска, беше запалил къщата си, така че Кей осъзна, макар и с известно закъснение, на какво точно се е натресла.

— *Ъхъ. Д'бре* — отвърна Тери след прекалено дълга пауза. Когато проговореше, изглеждаше доста по-стара заради липсата на няколко зъба. Загърби Кей и направи няколко залитащи крачки по тъмния коридор. Кей влезе подире ѝ. Къщата вонеше на застояла храна, пот и неизхвърлен боклук. Тери въведе Кей през първата врата вляво в тясна всекидневна.

Там нямаше нито книги, нито картини, нито снимки, нито телевизор; нищо, освен две мръсни стари кресла и стара изпотрошена етажерка. По пода се въргаляха отпадъци. При което съвсем не на място изглеждаха струпаните до стената няколко чисто нови кашона.

Насред пода стоеше малко момченце по тениска и издути памперс гащи. От преписката на Кей ѝ беше известно, че е на три години и половина. Хленченето му като че бе несъзнателно и немотивирано — нещо като шум на двигател, колкото да сигнализира присъствие. В ръката си стискаше миниатюрна кутийка от корнфлейкс.

— А това, предполагам, е Роби? — каза Кей.

Детенцето я погледна, когато чу името си, но продължи да хленчи. Тери бутна настрана оставената върху едното от мръсните окъсани кресла одрана стара метална кутия от бисквити, сви се отгоре му и взе да изучава Кей изпод спуснатите си клепащи. Кей приседна на другото кресло, на чиято странична облегалка балансираше препълнен пепелник. Част от фасовете се бяха посипали по самото кресло — усещаше ги през крачолия си.

— Здравей, Роби — рече Кей и отвори папката на Тери.

Детенцето продължи да хленчи и да размахва кутийката от корнфлейкс, в която нещо потракваше.

— Я да видим какво има вътре? — попита Кей.

То не отговори, но още по-енергично размахва кутийката. Излетялата отвътре пластмасова фигурка описа парабола и падна зад кашоните. Роби взе да вие. Кей наблюдаваше Тери, която с тъп израз се бе втренчила в сина си. По някое време Тери все пак успя да каже:

— К'во има, Роби?

— Дали да не се опитаме да го извадим? — зарадва се Кей на възможността да се изправи и да отупа задните си части. — Чакай да видим сега къде точно падна.

Опря глава в стената да надникне в процепа зад кашоните. Фигурката се бе загнездила високо. Пъхна ръката си в процепа. Кашоните тежаха и ѝ беше трудно да ги отмести. Успя да извади играчката, която се оказа ниско, дебело, изцяло боядисано в ярколилаво приличащо на Буда човече.

— Заповядай — подаде я на детето.

Роби млъкна; взе фигурката, пъхна я обратно в кутийката от корнфлейкс и пак взе да я размахва.

Кей се огледа. Две миниатюрни автомобилчета бяха захвърлени с колелата нагоре под изпотрошената етажерка.

— Обичаш ли коли? — посочи ги тя на Роби.

Момченцето изобщо не проследи накъде сочи пръстът ѝ, а я изгледа с присвити очи, съдържащи смес от пресметливост и любопитство. После изцапука, грабна една от количките и ѝ я показа.

— Бррр — каза. — Ко'а.

— Точно така — потвърди Кей. — Браво на теб. Кола. Бррр. Бррр.

Пак седна и извади бележника от чантата си.

— Добре, Тери. Кажи ми как вървят нещата при теб?

Настъпи известна пауза, преди Тери да отвърне:

— Д'бре.

— Първо искам да ти обясня: Мати отсъства по болест, така че я замествам временно. Ще се наложи да хвърля едно око на оставената ми от нея информация, за да се убедя, че няма промени, откакто ви е посетила предишната седмица, нали може? Такааа: виждам, че Роби вече ходи на детска градина четири сутрини и два следобеда седмично, нали така?

Гласът на Кей като че стигаше до Тери много отдалече. Все едно говореше на човек, намиращ се на дъното на кладенец.

— Тхъ — каза след известна пауза.

— Как се чувства той там? Харесва ли му?

Роби натика количката в кутийката от корнфлейкс. После взе един от падналите от панталона на Кей фасове и го набута върху количката и лилавия Буда.

— Тхъ — рече сънливо Тери.

Кей обаче бе стигнала до последната от омачканите бележки, оставени ѝ от Мати, преди да се разболе.

— Но, доколкото виждам, Тери, той трябва и в момента да е на детска градина. Нали вторник е един от дните, в които ходи?

Тери като че се бореше с все сила да преодолее съня. Главата ѝ току се килваше към едно от раменете ѝ. Накрая успя да изрече:

— Кристъл тря'аше да го заведе, но не успя.

— Кристъл е дъщеря ти, така ли? Тя на колко години е?

— Четиринайсе — промълви сънливо Тери — и пол'ина.

Според наличните бележки Кристъл трябваше да е на шестнайсет. Нова продължителна пауза.

До крака на креслото на Тери стояха две нащърбени порцеланови чаши за кафе. Мръсната течност в едната приличаше на кръв. Ръцете на Тери бяха скръстени пред плоската ѝ гръд.

— Хем го бях облякла — измъкна с труд Тери думите отнякъде дълбоко в съзнанието си.

— Извинявай, Тери, но съм длъжна да те попитам: бoде ли се тази сутрин?

Тери прекара разкривената си като птичи крак длан през устата си.

— Тъ.

— Шес'насеръ — обяви Роби и се понесе към вратата.

— Няма ли нужда от помощ? — попита Кей, след като Роби се изгуби от погледа ѝ и го чу как изтрополи нагоре по стълбите.

— Ня'а нужда. Ше'с'опрай — отвърна завалено Тери.

Подпря клюмащата си глава върху юмрука си, с опрян в страничната облегалка на креслото лакът. От стълбищната площадка Роби нададе вой.

— Отв'и! Отв'и!

Чу се как блъска по дървената врата. Тери обаче не помръдна.

— Да му помогна ли? — предложи Кей.

— Тъхъ — съгласи се Тери.

Кей изкачи стълбите и завъртя заяждащата ръкохватка на вратата. Тоалетната вонеше отвратително. Ваната беше сива, с редица кафяви пръстени от кир, а водата в тоалетната не бе пусната. Кей я пусна, преди да даде на Роби да се покатери върху седалката. А детето разкриви лице и се напъна шумно, без да се притеснява от присъствието ѝ. Чу се силен плясък, а към вече гнилата смрад се добави и нова зловонна нотка. Слезе и си вдигна издутите памперс гащи, без да се избърше; Кей го накара да се върне и се помъчи да го убеди сам да свърши тази работа, но самото действие очевидно му беше напълно непознато. В крайна сметка се наложи да го избърше тя. Дупето му беше изранено, силно зачервено и раздразнено. Памперсът му вонеше на амоняк. Опита се да му го махне, но детето изкрещя, замахна да я удари, после се изкубна от ръцете ѝ и се втурна обратно надолу към всекидневната с провиснали гащи. Кей понечи да си измие

ръцете, но не видя сапун. Мъчейки се да не диша, затвори след себе си вратата на банята.

Преди да слезе, хвърли по един поглед на спалните помещения. И на трите съдържанието стигаше чак до разхвърляната стълбищна площадка. Всички спяха на матраци право върху пода. Роби, изглежда, спеше в стаята на майка си. Сред разпилените по пода мръсни дрехи се въргаляха и две-три играчки — евтини, пластмасови, прекалено прости за възрастта му. Но за своя най-голяма изненада Кей установи наличието на калъфки както на юргана, така и на възглавниците.

Долу, във всекидневната, Роби отново бе подел хленча си и блъскаше с юмруче по камарата кашони. Тери го наблюдаваше през полузатворени клепащи. Кей изтупа седалката на креслото си, преди да седне отново.

— Доколкото разбирам, Тери, участваш в метадоновата програма на клиниката „Белчапъл“, нали така?

— Мм — изрече сънливо Тери.

— Е, как е? Върви ли?

И Кей зачака със замръзнала във въздуха химикалка, като че отговорът не седеше пред очите ѝ.

— Продължаваш ли да посещаваш клиниката, Тери?

— Мин'л'та сед'ца. В петък хо'я.

Роби блъскаше с юмручета по кашоните.

— Можеш ли да ми кажеш на каква доза метадон си?

— Сто и петнайсе м'лграма.

Кей ни най-малко не се изненада от това, че Тери помни дозата, но не и възрастта на дъщеря си.

— Мати е записала тук, че майка ти ти помага да се грижиш за Роби и Кристъл; това все още ли е така?

Роби се блъсна с цялото си твърдо, набито телце в кашоните и успя да разклати купчината.

— Внимавай, Роби — рече Кей, след което и Тери се обади:

— Внима'ай. — Първата проява на живот в мъртвия ѝ досега глас.

Роби пак захвана да блъска с юмручета по кашоните; изглежда, му беше приятно да слуша глухото им бумкане.

— Тери, майка ти продължава ли да ти помага да се грижиш за Роби?

— Не майка, баба.

— Бабата на Роби ли?

— *Мойта* баба, 'начи. Ама нещо е... болна.

С химикалка в ръка, Кей отново огледа Роби. Нямаше вид на недохранван; личеше си, а и го беше усетила, докато го вдигаше полугол да му обърше дупето. Тениската му беше мръсна, но, надвесена отгоре му, бе установила с изненада, че косата му ухае на шампоан. Нямаше охлузвания по млечнобелите си ръчички и крачка, но все още ходеше с издути памперс гащи; а беше вече на три и половина.

— Дай д'ям — провикна се момченцето и нанесе последен, безрезултатен удар по кашона. — Дай д'ям.

— Зе'и си 'сквита — изфъфли Тери, но не помръдна.

Крясъците на Роби преминаха в шумни хлипове и писъци. Тери изобщо не направи опит да стане от креслото си. Шумът обаче не позволяваше да се разговаря с нея.

— Да му дам ли една? — провикна се Кей.

— Ъхъ.

Роби се шмугна покрай Кей в кухнята. Мръсотията там можеше да се сравни с онази в банята. Липсваше всякаква техника с изключение на хладилника, готварската печка и пералнята; около мивката имаше само купища мръсни чинии, втори препълнен пепелник, найлонови пазарски торбички и мухлясал хляб. Мръсният линолеум лепнеше по подметките на Кей. Кофата за боклук беше препълнена, а отгоре ѝ се мъдреше едва балансираща кутия от пица.

— Там — сочеше Роби едно стенно шкафче, без изобщо да погледне Кей. — Там.

Количеството храна в шкафа надмина очакванията ѝ: консерви, пакет бисквити, буркан нескафе. Извади от пакета две шоколадови бисквити и му ги подаде; той ги грабна и пак побягна — обратно при майка си.

— Харесва ли ти в градината, Роби? — попита го Кей.

Малкият седеше на пода, тъпчеше се с бисквитите и не пожела да ѝ отговори.

— Ъхъ. Мно'о му х'ресва — намеси се поразсънната се Тери.
— Нали, Роби? Мно'о му х'ресва.

— Той кога за последно беше на градина, Тери?

— Последния път. Вчера.

— Вчера беше понеделник. Няма начин да е бил там — рече Кей, водейки си бележки. — Не му е ден за ходене.

— К'во?

— Питам за градината. Роби трябваше да е там днес. Искам да знам кога за последно е бил.

— Нали ти казах? Последния път.

Най-после беше поотворила по-широко очи. Тембърът ѝ все още беше бездушен, но антагонизмът започваше да избива на повърхността.

— Ти да не си лесбо? — попита.

— Не съм — отвърна Кей и продължи да пише.

— Приличаш ми на лесбо — потвърди Тери.

Кей не спираше да пише.

— Сок! — изкрещя Роби с размазан по брадичката шоколад.

Този път обаче Кей не помръдна. След нова дълга пауза Тери успя да се изправи и със залитане излезе в коридора. Кей се пресегна и отвори капака на тенекиената кутия, която Тери бе махнала от креслото си, преди да седне. Вътре имаше спринцовка, топче мърляв памук, ръждясала лъжица и пращен найлонов плик. Пред погледа на Роби Кей затвори плътно капака. След известно далечно тракане, Тери се върна с порцеланова чашка сок, която тикна в ръцете на малкия.

— На — рече, по-скоро на Кей, отколкото на сина си, и пак седна.

Но при първия опит не улучи креслото и се стовари върху страничната му облегалка; Кей чу как костта ѝ се тресна с дървото, но Тери не даде признак да е усетила болка. Намести се върху продънените възглавнички и огледа жената от „Социални грижи“ с размазано безразличие.

Кей беше прочела досието ѝ от кора до кора. Знаеше, че почти всяко ценно нещо в живота на Тери Уидън е било засмукано от черната дупка на наркоманията ѝ; че заради нея ѝ отнели първите ѝ две деца; че едва-едва оставаше вкопчена в сегашните две; че проституирала, за да има пари за хероина; че била замесена в какви ли не дребни престъпления; и че в момента за енти път се подлагаше на лечение.

Но това, да не усещаш нищо, да не ти пука... *И все пак*, мина ѝ през ума на Кей, *в момента тя е по-щастлива от мен.*

III

Стюарт Уол, по прякор Фатс, напусна училището в началото на втория следобеден учебен час. Експериментът му по бягане от час обаче не бе плод на необмислени действия; още предната вечер бе решил да пропусне последните два часа на деня — по информатика. Със същия успех можеше да пропусне часовете и по всеки друг предмет, но по стечение на обстоятелствата най-добрият му приятел Андрю Прайс (наричан от Фатс Арф) се падаше в друг поток по информатика, а Фатс, въпреки положените максимални усилия, не успя да си уреди да повтори по предмета, та да са заедно.

Най-вероятно и Фатс, и Андрю осъзнаваха в еднаква степен, че възхищението във взаимоотношенията им протича главно откъм Андрю към Фатс; но само Фатс май подозираше, че се нуждае повече от Андрю, отколкото Андрю — от него. Напоследък обаче Фатс бе взел да възприема тази своя зависимост като проява на слабост, но все пак прецени, че независимо от постоянстващото му предпочитание към компанията на Андрю, спокойно можеше да се чупи от двата слети часа, в които, така или иначе, ще е лишен от нея.

Освен всичко друго, беше научил от свой достоверен източник за единствения възможен начин да се умъгли от територията на „Уинтърдаун“, без да го забележат от някой прозорец: като се прехвърли през страничната стена до навеса за велосипедите. Както и постъпи, и като отлепи пръстите на ръцете си, се приземи в тясната алея от другата ѝ страна. Кацна без произшествия, мина преспокойно по тясната пътека и свърна наляво по многолюдната неприветлива главна улица.

Отдалечил се веднъж на безопасно разстояние, запали цигара и продължи покрай схлупените магазинчета. След пет преки пак сви вляво, по първата от улиците на „Фийлдс“. В движение разхлаби с една ръка възела на ученическата си вратовръзка, но не я сне. Никак не му пукаше, че отдалече му личи да е ученик. Фатс изобщо не си правеше труда да придаде някакъв личен характер на униформата си — със значки по реверите или с модерен възел на вратовръзката; напротив, носеше я с презрението на каторжника.

Доколкото схващаше Фатс, деветдесет и девет на сто от човечеството допуска една основна грешка — да се срамуват от онова, което са; да заблуждават себе си и околните и да се мъчат да са различни. А за Фатс единствената валута, най-силното му оръжие и защита беше честността. Хората се плашат, когато си честен с тях; направо се шокират. Доколкото бе установил Фатс, другите хора са затънали в неловки положения и преструвки, ужасени да не вземат да излязат наяве истините за тях, а самия него, Фатс, го привлича всичко сурово, всичко грозно, но честно, всички онези гадости, които унизяваха и отвращаваха баща му и себеподобните му. Мислите на Фатс бяха заети предимно с меси и парии; с хора, обявени за луди и престъпници; с благородни саможивници, отбягвани от дремещите маси.

Трудното, славното бе да си верен на себе си, дори ако си жестока или опасна личност — *особено* ако си жестока и опасна личност. Да не прикриваш животинското у себе си, изисква смелост. Но пък, от друга страна, не бива и да се представяш за по-голямо животно, отколкото си: тръгнеш ли по този път, почнеш ли да преувеличаваш и да се преструваш, се превръщаш в поредното Гнездо, в поредния лъжец и двуличник. *Автентичен* и *неавтентичен* бяха две често използвани от Фатс думи, най-вече в мислите му; значението им бе очертано с абсолютна, лазерна точност, с която той ги прилагаше и към себе си, и към околните.

За себе си бе установил, че притежава черти, които са автентични и които следователно бе редно да насърчава и усъвършенства; но същевременно бе открил и някои мисловни навици — неестествен плод на неудачното му семейно възпитание, тоест — неавтентични и следователно подлежащи на очистване. Напоследък се бе захванал да въздейства експериментално на онези свои подтици, които смяташе за автентични, а така също да пренебрегва или потиска онези (неавтентични) чувства за вина и страх, които въпросните действия като че пораждаха. Несъмнено тренировките му го водеха до съществено подобрене. Целта му бе да се закали вътрешно, да стане неуязвим, да елиминира страха от последствията — да се отърси от фалшивите понятия за добро и зло.

Едно от нещата, които все по-силно го дразнеха във връзка със зависимостта му от Андрю, бе това, че присъствието на последния на

моменти възпираше или ограничаваше Фатс да даде пълен израз на своето автентично „аз“. Андрю носеше някъде дълбоко в душата си нещо като саморъчно начертана карта за това, какво значи „да играеш честно“, и напоследък Фатс все по-често улавяше по лицето на стария си приятел зле прикрити изражения на неодобрение, объркване и разочарование. Андрю например не обичаше да стига до крайност в дразненето или подигравките. Фатс обаче не го укоряваше — напротив, щеше да е неавтентично от страна на Андрю да се включи в подобни действия, ако не го желае истински, от сърце. Проблемът по-скоро беше в това, че Андрю бе почнал да демонстрира привързаност към онзи вид морал, срещу който Фатс водеше все по-упорита битка. Затова и Фатс бе взел да си мисли, че най-редно, най-правилно и най-несантиментално от гледна точка на пълната автентичност ще е да прекъсне връзката си с Андрю; макар да си даваше сметка, че сред всички хора все още предпочита най-вече компанията на Андрю.

Фатс беше убеден, че познава себе си особено добре; изследваше и най-отдалечените кътчета и гънки на психиката си с внимание, каквото напоследък не обръщаше на нищо друго. В продължение на цели часове разпитваше себе си за собствените си подтици, желания и страхове, като се стремеше да прави разлика между онези, които бяха лично негови, и останалите, които бе получил вследствие на възпитанието си. Изследваше собствените си привързаности (убеден бе, че нито един от познатите му нито веднъж не е стигал до подобна честност пред себе си; всички останали просто се носеха в някаква полудрямка през живота); и стигна до заключението, че най-неподправените му чувства са към Андрю, с когото се знаеха от петгодишни; че макар да бе вече достатъчно зрял, че да му е ясна, е запазил определена привързаност и към майка си, за което нямаше никаква вина; и че активно ненавижда Гнездото, който за него бе олицетворение и връх на неавтентичността.

На фейсбук страницата си, която Фатс курираше с грижи, каквито не полагаше за почти нищо друго, бе повдигнал с хайлайтер следната мисъл, която бе открил в една от книгите на родителите си:

Не желая никакви „вярващи“, дотолкова съм злонамерен към вярата, че не вярвам и на себе си...

Изпитвам чудовищен страх, че един ден ще ме обявят за светец... Не искам да бъда светец, по-добре палячо... А и вероятно съм палячо^[1]...

Андрю страшно я хареса, а Фатс се зарадва, че толкова силно го е впечатлил. За времето, което му бе необходимо, за да мине покрай букмейкърската къща — само няколко секунди, — мислите на Фатс отскочиха към покойния приятел на баща му Бари Феърбрадър. Стигнаха му три дълги, плавни крачки покрай плакатите със състезателните коне, за да си представи шегаджийското брадато лице на Бари и да чуе жалкия гърмящ смях на Гнездото, който често едва ли не изпреварваше поредната слаба шега на Бари и просто изразяваше възторга си от присъствието на другия. Фатс не пожела да изследва по-надълбоко спомените си; не взе да се саморазпитва за причините, поради които се беше сепнал вътрешно; нито да си зададе въпроса дали покойникът беше автентичен, или неавтентичен човек; просто прогони мисълта за Бари Феърбрадър и абсурдното страдание на баща му и продължи по пътя си.

Напоследък Фатс бе станал особено безрадостен, при все че разсмиваше околните не по-малко от всякога. Усилието му да се отърси от ограничаващия го морал бе опит да възстанови нещо, за което бе сигурен, че са потиснали у него — нещо, останало назад в детството му. Онова, което се мъчеше да си възвърне, бе нещо като невинност, а обратният път, който си беше избрал, минаваше през всички неща, за които се смята, че са вредни, но които, колкото и да е парадоксално, се струваха на Фатс единственият верен път към автентичното, към своего рода непорочност. Много пъти се беше чудил как всичко се оказва наопаки, обратно на онова, което ти внушават; и бе почнал да си мисли, че ако обърнеш всяка казана ти мъдрост с главата надолу, ще стигнеш до истината. Щеше му се да се лута из тъмни лабиринти и да се бори с притаилите се в тях чудатости; да разцепи благочестивостта и да извади на показ двуличието; да наруши всички табути и да изцеди мъдрост от кървавите им сърца; да постигне състояние на аморална благодат и да го покръстят с обратен ефект към невежество и простота.

Тъкмо по тази причина се реши да наруши едно от малкото ненарушени досега от него училищни правила и тръгна пеш към

„Фийлдс“. Не само защото там грубият пулс на действителността му се струваше по-близо от всякъде другаде, а и защото хранеше смътната надежда да налети случайно там на определени ползвачи се с лоша репутация хора, които възбуждаха любопитството му, а освен това — макар рядко да си го признаваше, тъй като беше един от малкото копнежи, за които не намираше подходящи думи — търсеше някаква отворена врата, зараждащо се признание и радушен прием в дом, който не знаеше, че има.

Сега, като минаваше покрай домовете с цвят на маджун пеш, а не с колата на майка си, забеляза, че по много от тях не се виждаха графити и боклуци, а някои дори имитираха (както му се стори) изтънчеността на Пагфърд с дантелени перденца и украшения по первазите на прозорците — все подробности, които не правеха впечатление на минаващия в автомобил за сметка на налагащите се гледки на заковани прозорци и осеяни с отпадъци ливадки. Но Фатс не се интересуваеше толкова от по-спретнатите къщички. Привличаха го по-силно местата, където личаха признаците на хаос и беззаконие, дори ако бяха само плод на детински напъни със спрейове.

Тук някъде (не знаеше точно къде) живееше Дейн Тъли. Семейството на Тъли се ползваше с наистина лоша слава. Двата му по-големи братя и баща му бяха лежали доста години по затворите. Мълвата гласеше, че Дейн отишъл на последния си бой (с някакъв деветнайсетгодишен от комплекса „Кантърмил“) придружен от баща си, който останал, за да се бие после с батковците на противника на Дейн. Тъли се бе явил в училище с изпонарязано лице, подута устна и черно око. Всеобщото мнение бе, че е регистрирал едно от редките си присъствия единствено с цел да се изфука с раните си.

Фатс беше убеден, че лично той щеше да постъпи другояче. Да се вълнуваш какво друг може да си мисли за размазаното ти лице, е съвсем неавтентично. Фатс лично би предпочел да се сбие, а после да продължи да живее най-нормално, а ако някой разбере, то ще е, понеже случайно го е видял.

Колкото и да провокираше околните, никой досега не му беше посягал. Напоследък често си мислеше какво би изпитал, ако се сбие. Подозираше, че онази автентичност, към която се стреми, би трябвало да включва в себе си и насилие; или поне да не го изключва по принцип. Да си готов да нанесеш удар или да получиш удар, му се

струваше форма на смелост, към която би трябвало да се стреми. През живота си не беше прибягвал до юмруците си: езикът му се бе оказвал достатъчен; но новозараждащият се Фатс започваше да се дразни от собствената си словоохотливост и да се възхищава от автентичната бруталност. Виж, по въпроса за ножовете Фатс спореше със себе си много по-предпазливо. Да си купи ножка на този етап, че и да разгласи, че я носи, му се струваше израз на абсолютна неавтентичност — жалка имитация на хора от рода на Дейн Тъли; от мисълта буквално му се драйфаше. Но ако някой ден все пак му се наложеше да ходи с нож, то щеше да е нещо съвсем различно. Не че Фатс изключваше вероятността и това да му се наложи, макар да признаваше пред себе си, че идеята го плашеше. Фатс изпитваше ужас от всичко, което пробива плътта — от всякакви игли и остри предмети. Навремето, още като учеха в „Сейнт Томас“, беше единственият, който припадна, когато ги ваксинираха против менингит. Андрю бе установил вече, че един от малкото начини да извади Фатс от релси, бе, като извади в негово присъствие автоинжектора си „Епипен“^[2] — пълната с адреналин спринцовка, която Андрю трябваше да носи навсякъде със себе си заради опасната алергия, която имаше към ядките. На Фатс му стигаше Андрю да я размаха в близост до него или да се престори, че ще го убодне, че да му призлее.

Така както се размотаваше безцелно, изведнъж Фатс мярна табелата за „Фоли Роуд“. Кристъл Уидън живееше на тази улица. Май не я видя днес в училище, но пък и не щеше да създаде у нея впечатлението, че е дошъл специално да я търси.

Поначало се бяха уговорили да се срещнат в петък вечер. Фатс беше уведомил родителите си, че ще ходи у Андрю да работят по едно съвместно задание по английски. Кристъл май беше наясно какво ще правят; и май нямаше нищо против. Досега му беше позволила да пъхне два пръста в нея там, където беше гореща, стегната и хлъзгава; освен това бе разкопчал сутиена ѝ и му беше позволила да положи длани върху топлите ѝ едри гърди. На коледната дискотека я издири специално, изведе я от салона пред невярващите погледи на Андрю и всички останали и я отведе зад сградата. Тя комай се изненада не помалко от другите, но точно както се надяваше и очакваше Фатс, не му оказа почти никаква съпротива. Най-умишлено се беше прицелил в

Кристъл; а когато му се наложи да затапи хилежите и подигравките на приятелчетата си, имаше готов невъзмутим и нахакан отговор:

— Който иска да чука, не търси врата.

Аналогията си я беше измислил предварително, но реши, че няма да е лошо и да им я разтълкува:

— Вие лъскайте бастуна. Аз предпочитам да еба.

Е, това вече съвсем им изтри тъпите усмивки. Усети как всички, включително и Андрю, се видяха принудени да преглътнат всичките си подигравки по повод избора му и да се прехласнат от възторг как най-невъзмутимо се е прицелил в единствената истинска цел. Да не говорим как Фатс бе избрал несъмнено най-прекия път до целта; никой не можеше да оспори здравата му практичност, а на всичко отгоре Фатс усещаше как всеки един от тях се чудеше как не е намерил у себе си куража да се ориентира тъкмо към това средство за постигане на най-задоволителната цел.

— Бъди така добра да не споменаваш за това на майка ми, ако обичаш — изпъшка Фатс и си пое дъх между две продължителни, сочни взаимни изследвания на устните им кухни, като в същото време търкаше палци напред-назад по зърната на гърдите ѝ.

Тя едва сподави смеха си, после го зацелува още по-агресивно. Не го попита защо точно нея си е избрал, всъщност изобщо нищо не го попита; и на нея, както на него, май ѝ бяха достатъчни реакциите на нейното си съвсем отделно племе и да се къпе в объркването на наблюдаващите я, та дори и в пантомимно изразеното отвращение от страна на неговите приятели. През последвалите три сеанса телесни проучвания и експерименти двамата с Кристъл почти не си проговориха. Инициативата идваше от Фатс, но и тя се бе показала готова от обичайното, като се мотаеше там, където не му беше никак трудно да я намери. В петък щяха да се срещнат за пръв път по предварителна уговорка. Той дори беше купил презервативи.

Тази перспектива да стигне докрай, изглежда, май бе свързана донякъде с днешното му бягство от училище и появата му във „Фийлдс“, макар че за самата Кристъл (за разлика от прекрасните ѝ цици и чудодейно неохраняваната ѝ вагина) се сети чак като видя табелата с името на улицата.

Фатс тръгна обратно по пътя, по който беше дошъл, и запали нова цигара. Самата поява на името „Фоли Роуд“ създаде у него

особеното усещане, че идването му е ненавременно. Днес „Фийлдс“ имаше ежедневен, непроницаем вид, а онова, което се надяваше да познае, щом го открие, се бе свило и скрило някъде. Не му оставаше друго, освен да се върне в училище.

IV

Днес никой не си вдигаше телефона. Върнала се в стаята на екипа „Грижа за детето“, Кей от два часа набираше периодически нечий номер и оставяше съобщение на телефонния му секретар с молба да ѝ се обадят при първа възможност: районният надомен здравен консултант на семейство Уидън, семейният им лекар, детската градина в „Кантърмил“ и клиниката за лекуване на наркомании и алкохолизъм „Белчапъл“. На бюрото пред нея лежеше отворено досието на Тери Уидън — издута, много изпатила папка.

— Пак ли е почнала да се бодее? — попита Алекс, една от жените, с които Кей споделяше офиса си. — Този път ще я изритат окончателно от „Белчапъл“. Все разправя колко се ужасявала, че могат да ѝ отнемат Роби, а не ще да се откъсне от хероина.

— Това ѝ е трето ходене в „Белчапъл“ — допълни Уна.

Въз основа на видяното следобода, Кей смяташе, че е време за преатестация на случая от всички професионалисти, които отговаряха за различните фрагменти от живота на Тери Уидън. Затова и не преставаше да пренабира номерата дори докато се занимаваше с други преписки. В същото време служебният им телефон не спираше да звъни, като всеки път моментално включваше телефонния секретар. Стаята на „Грижа за детето“ бе пренаселена и разхвърляна, освен дето миришеше на прокиснало мляко, понеже Алекс и Уна имаха навика да изсипват утайката от кафетата си в качето на депримираната на вид палмова лилия в ъгъла.

Последните оставени ѝ от Мати бележки бяха разпилени и хаотични, пълни със задрасквания, погрешни дати и недописани сведения. От преписката липсваха няколко основни документа, включително и изпратеното само две седмици по-рано писмо от клиниката по наркомании. По-бързо щеше да е да разпита Алекс и Уна.

— За последно май го атестирахме... — смръщи се Алекс към палмовата лилия — преди повече от година.

— И явно е било решено, че Роби може да остане при нея — рече Кей с притисната между ухото и рамото телефонна слушалка и не престана да рови безрезултатно из надутата папка да открие бележките от въпросната атестация.

— С тази разлика, че въпросът не беше дали да остане при нея, а дали да ѝ го върнат. Бяха го зачислили на приемна майка, понеже Тери постъпи в болница, след като някакъв клиент я пребил. Беше се изчистила, изписаха я и постоянно даваше зор да ѝ върнат Роби. Върна се към програмата на „Белчапъл“, отказа се от занаята и наистина полагаше усилия. Майка ѝ все обещавахе да ѝ помогне. Така че ѝ го дадоха да го отведе у дома си, но само след няколко месеца пак взе да се инжектира.

— Само че тази, която ѝ помага, не е майка ѝ, доколкото разбирам. — Кей почваше да изпитва главобол от усилията си да разчете едрия разчекнат почерк на Мати. — Става дума за баба ѝ, за прабабата на децата. Но и самата тя, изглежда, не е добре, понеже сутринта Тери спомена, че била болна. Така че, ако Тери е единствената, която сега се грижи...

— Дъщеря ѝ е на шестнайсет — обади се Уна. — Основно тя се грижи за Роби.

— Явно не се справя кой знае колко добре — възрази Кей. — Сутринта го заварих в доста окаяно състояние.

Не че не бе виждала и далече по-ужасни неща: подутини и възпаления, дълбоки рани и изгаряния, почернели натъртвания; краста и гниди; бебета, зарязани върху покрити с кучешки изпражнения мокети; дечица, пълзящи със счупени крайници; веднъж дори (още ѝ се явяваше в сънищата) дете, което страдащият от психоза баща бе държал заключено в шкаф в продължение на пет дни. Този случай поне бе стигнал до националните медии. За Роби Уидън най-голямата непосредствена опасност идеше от купчината тежки кашони във всекидневната на майка му, по която бе тръгнал да се катери, когато усети, че с това привлича изцяло вниманието на Кей. Преди да си тръгне, Кей ги бе пренаредила старателно на две по-ниски купчини. На Тери никак не ѝ се понрави това, че ѝ пипа кашоните; както не ѝ се понрави и изказването на Кей, че следва да смени прогизналите

памперс гащи на Роби. Нещо повече: Тери взе, че изпадна във все още леко неясен, но силно нецензурен гняв, в хода на който прати Кей да си ебе майката и да не ѝ се вясва повече пред очите.

Мобифонът на Кей иззвъня. Беше главната лекуваща от клиниката на Тери.

— От сума ти дни ви търся — скастри я.

На Кей ѝ бяха необходими няколко минути, за да поясни на жената, че не е Мати, но от това антагонизмът на другата не намаля особено.

— Тя продължава да се явява, но миналата седмица даде положителна проба. Ако още веднъж се повтори — край. Отсега имаме двайсет души, готови да заемат мястото ѝ по програмата и евентуално да получат някаква изгода от това. На нея ѝ е за трети път, ако трябва да съм точна.

Кей реши да не споменава, че Тери със сигурност бе употребила и днес сутринта.

— Случайно да ви се намира парацетамол? — обърна се Кей към Алекс и Уна, щом жената от клиниката изчерпа подробната си сводка за присъствието на Тери и липсата на напредък от нейна страна, след което затвори.

Кей прокара хапчетата против главобол с хладък чай, понеже нямаше сила да стане и да се завлече до охладителя за вода в коридора. В офиса бе ужасно задушно, радиаторът бе надут докрай. Когато навън взе да се здрачава, луминесцентното осветление над бюрото ѝ се усили; придаде на купищата книжа ярък жълто-бял блясък; бръмчащите черни букви замаршируваха в безкрайни редици.

— Ти само гледай как много скоро и клиниката „Белчапъл“ ще спусне кепенците — каза Уна, която се беше обърнала с гръб към Кей и работеше на компютъра си. — Трябвало да се правят икономии. Един от лекуващите е на издръжка на съвета. Сградата пък е собственост на пагфърдската енория. Дочувам, че се канели да я поспретнат и да я дадат под наем на по-платежоспособен клиент. От години са ѝ взели мерника на тая клиника.

Кей усещаше как слепоочието ѝ тупти. Името на града, който отскоро бе станал неин дом, я натъжаваше. Без да се замисли дори за миг, стори онова, което се бе зарекла никога да не направи, след като

той не ѝ се обади предишната вечер: взе мобифона и набра номера на офиса на Гавин.

— „Едуард Колинс енд Ко“ — обади се женски глас на третото позвъняване.

В частния сектор ти вдигаха моментално, тъй като търсещият ги можеше да им донесе пари.

— Бихте ли ме свързали с Гавин Хюс, ако обичате? — каза Кей, вперила поглед в папката на Тери.

— Мога ли да знам кой го търси?

— Кей Бодън — отвърна Кей.

Не вдигна очи; не желаше да засече погледа нито на Алекс, нито на Уна. Чакането ѝ се стори безкрайно.

(Запознаха се в Лондон на рождения ден на брата на Гавин. Кей не познаваше никого от присъстващите на партито освен приятелката, която я бе завлякла със себе си за подкрепа. Гавин току-що бе скъсал с Лиза; бе леко подпийнал, но ѝ се видя свестен, надежден и конвенционален — изобщо не отговаряше на типа мъже, по каквито Кей поначало си падаше. Изплакал ѝ се бе по повод раздялата, после отидоха в апартамента ѝ в Хакни. Струваше ѝ се доста навит, поне докато поддържаха връзката си от разстояние — гостуваше ѝ през уикендите, обаждаше ѝ се редовно; но когато благодарение на нещо като истинско чудо тя успя да си намери работа в Ярвил, и то за по-ниска заплата, и обяви за продан апартамента в Хакни, той като че се поуплаши...)

— Линията му е все още заета. Ще желаете ли да изчакате?

— Да, ако обичате — отвърна измъчено Кей.

(Ако нещата с Гавин не потръгнат... но няма *начин* да не потръгнат. Нали заради него се премести и си смени работата, дори дъщеря си откъсна от нормалната ѝ среда. Нима щеше да ѝ позволи подобна крачка, ако няма сериозни намерения? Няма начин да не е обмислил какви ще са последствията, ако скъсат: колко ужасно и неудобно ще е постоянно да се засичат в такова миниатюрно градче като Пагфърд.)

— Свързвам ви — обади се секретарката и надеждите на Кей се възродиха.

— Здравсти — каза Гавин. — Какво правиш?

— Добре съм — излъга Кей, понеже Алекс и Уна я подслушваха.
— Твоят ден как е?

— Натоварен — рече Гавин. — А твоят?

— Да.

Зачака с плътно притисната до ухото слушалка, преструвайки се, че слуша какво ѝ говори, заслушана в тишината.

— Чудех се дали няма да можем да се видим довечера — изплю най-сетне камъчето и ѝ призля.

— Тъ... май няма да мога — отвърна ѝ.

Как може да не си сигурен? Какво си си уредил?

— Може да ми се наложи да отида до едно място... Става дума за Мери, жената на Бари. Покани ме да съм един от онези, които ще изнесат ковчега. Така че може да се наложи... Ще трябва да си изясня какво точно се иска от мен и така нататък.

Беше установила, че ако понякога просто си замълчеше и оставеше неадекватните му извинения да увиснат във въздуха, той се засрамваше и почваше да бие отбой.

— Подозирам обаче, че няма да трае много дълго — каза той. — Така че ще можем да се видим след това, ако държиш.

— Хубаво. Що не минеш покрай нас. Днес часовете в училището са до късно, нали знаеш?

— Тъ... да, окей.

— В колко? — попита тя, да го принуди поне едно решение да вземе.

— Нямам представа... към девет, да речем?

След като той затвори, Кей продължи да притиска слушалката до ухото си още няколко секунди, след което каза, за сведение на Алекс и Уна:

— И аз. До довечера, любов моя.

V

В качеството ѝ на педагогически съветник, Теса имаше много поразтегливо работно време в сравнение със съпруга си. Обикновено изчакваше до края на часовете, за да прибере сина им у дома с нисана ѝ, като оставяше Колин (когото тя — за разлика от целия останал свят,

включително и почти всички родители, възприели навика от децата си — никога не наричаше Гнездото, макар да знаеше прекрасно прякора му) да ги последва след час-два с тойотата му. Днес обаче Колин изчака Теса на паркинга в четири и двајсет, когато учениците се заизсипваха през портала към родителските автомобили и безплатните училищни автобуси.

Небето беше студено железносиво, като обратната страна на щит. Буйният вятър вдигаше поли и вееше листата на недораслите дървета; беше зъл, леден вятър, който напипва слабите ти места — тилът и коленете — и те лишава от удобството да мечтаеш, да се поотеглиш поне мъничко от реалността. Теса успя да се скрие от него зад затворената врата на колата, но това не ѝ попречи да се чувства ядосана и разстроена, все едно някой я беше блъснал, без да ѝ се извини.

Настанилият се на предната седалка за пътника Колин, навирил смешно колене в тясната кола, сподели с Теса чутото двајсет минути по-рано от дошлия в кабинета му учител по информатика:

— ... изобщо не се явил през двата слети часове. Решил да ми докладва незабавно. Та да се разчуе из учителската стая утре. Точно както му се ще — заключи бесен Колин, а Теса усети, че вече не става дума за учителя по информатика. — Както винаги, държи да ми покаже среден пръст.

Съпругът ѝ бе побледнял от преумора, със сенки под зачервените му очи, а ръцете му потръпваха леко върху дръжката на куфарчето. Фини ръце, с едри кокалчета и дълги нежни пръсти, не особено различни от пръстите на сина им. Теса съвсем наскоро бе обърнала внимание и на двамата им върху това сходство; но нито баща, нито син прояви и най-малката радост от мисълта, че помежду им има и най-незначителна физическа прилика.

— Според мен той не... — подхвана Теса, но Колин пак беше отворил уста:

— Кое то ще рече, че както всички останали, и той ще трябва да остане след часовете, а ти се кълна, че и у дома ще го накажа. Да

видим дали ще му хареса. Да видим дали ще му е пак толкова весело. Като начало, ще го накажа една седмица никъде да не излиза и ще видим дали пак ще му е смешно.

Теса предпочете да прехапе езика си, вместо да отговори. Огледа морето облечени в черно и вървящи с приведени срещу вятъра глави ученици — зъзнеши, увивайки се в тънките си палтенца, плюейки кичурите коси от устата си. Розовобузест и притеснен седмокласник се озърташе за кола, която така и не беше пристигнала. Тълпата се раздели и из нея се появи Фатс, с отвята от слабото му лице коса, крачещ, както винаги, с дълги крачки и следван по петите от Арф Прайс, Понякога, под определен ъгъл, при определено осветление, бе лесно да се види как ще изглежда Фатс на стари години. От дълбините на преумората си Теса го възприе за миг като абсолютен непознат и ѝ се стори невероятно това, че той се отделя и се насочва към нейната кола, поради което ще ѝ се наложи да излезе пак на този хиперреален вятър, за да го пусне да се качи. Но в мига, в който стигна до тях и ѝ пусна своята приличаща на гримаса усмивчица, пак се превърна изведнъж в момчето, което тя обича въпреки всичко, така че тя пак излезе, изправи се стоически срещу острия като бръснач вятър, а той се преви и се намъкна в колата при баща си, който изобщо не си направи труда да се помръдне.

Измъкнаха се от паркинга преди безплатните автобуси и тръгнаха през Ярвил, покрай грозните, порутени къщи на „Фийлдс“ и оттам — към детелината, която щеше да ги засили обратно към Пагфърд. Теса наблюдаваше Фатс в огледалото за обратно виждане. Беше се свил на задната седалка и блееше през прозореца, сякаш бе случайно попаднал стопадгия в автомобила на двама души, свързани най-случайно с него благодарение на шанса и близостта.

Колин изчака да стигнат до детелината и чак тогава попита:

— И къде беше днес в часовете по информатика?

Теса не можа да издържи и пак надникна в огледалото. Видя прозявката на сина си. Колкото и безкрайно да го отричаше пред Колин, и тя понякога имаше чувството, че Фатс води някаква мръсна, лична война с баща си, а училището играеше ролята на публика. Освен дето знаеше за сина си някои неща, за които никога нямаше да научи, ако не беше педагогически съветник: учениците ѝ споменаваха разни работи, понякога неволно, понякога с отмъстителност.

Как гледате на това, че Фатс пуши, госпожо. Позволявате ли му да го прави и у дома?

Заклучваше дълбоко в себе си тази малка съкровищница от тайно и неумишлено придобита плячка и не я споделяше нито със съпруга си, нито със сина си, независимо от това, колко ѝ тежеше, колко я теглеше надолу.

— Ходих на разходка — отвърна спокойно Фатс. — Да поразмърдам пергелите.

Колин се усука на седалката си, за да изгледа Фатс, и опъна колана, крещейки му с допълнително ограничени и възпрепятствани от балтона и куфарчето жестикулации. Изгървеше ли нервите си, Колин започваше да говори все по-тънко и по-тънко, та сега гласът му направо стигаше до фалцет. Фатс обаче дума не продумваше, само оставяше нахалната му полуусмивчица да изкривява тънките му устни, докато баща му не взе да му крещи обидни думи — но обиди, които се притъпяваха от вродената неприязън на Колин към неприличните изрази и неловкостта, когато му се налагаше да прибегва до тях.

— Слушай бе, нахално, егоистично малко... *лайнце* — изпищя той, а Теса, чиито очи се бяха насълзили дотолкова, че почти не виждаше къде кара, бе убедена, че още рано утре сутринта Фатс ще имитира стеснителните, произнесени с фалцет епитети на Колин за радост на Андрю Прайс.

Госпожо, а виждали ли сте как страхотно имитира Фатс походката на Гнездото?

— Как смееш да ми отговаряш по този начин? Как смееш да бягаш от час? — крещеше и беснееше Колин, а Теса примигваше да прогони сълзите от очите си.

Сви към центъра на Пагфърд, прекоси площада, мина покрай гастронома „Молисън енд Лоу“, паметника на падналите във войните и „Черният прелат“; свърна вляво покрай „Архангел Михаил и Все Светии“ по „Чърч Роу“ и се добра в крайна сметка до алеята към къщата им; през това време кресчендото на Колин бе стигнало до прегракнало скърцане, а по мокрите бузи на Теса личаха следи от сол. След като слязоха, Фатс, чиято физиономия не бе помръднала и на йота през пространната бащина обвинителна реч, отвори входната врата с личния си ключ и мързеливо се качи горе, без изобщо да се извърне назад.

Колин тръшна куфарчето си в тъмния коридор и се нахвърли върху Теса. Единствената светлинка идеше от витража над входната врата, чиито цветни стъкла хвърляха странни цветове по ядното му, закръглено плешиво теме — полукърваво, полупризрачно синьо.

— Сега разбираш ли? — крещеше и размахваше дългите си ръце.
— Ясно ли ти става с какво си имам работа?

— Да — каза тя и награби шепа хартиени салфетки от кутията върху масичката в коридора и взе да попива лицето си и да си духа носа. — Ясно ми е.

— Ама изобщо не го вълнува на нас какво ни е! — заключи Колин и взе да риде — мощни, раздиращи сухи напъни като от магарешка кашлица. Теса се втурна и го прегърна — малко над кръста, понеже, каквато си бе нисичка и трътлеста, по-високо не можеше да стигне. А той се преви и се вкопчи в нея, при което тя усети как целият трепери и как гръдният му кош се надига под палтото му.

След няколко минути нежно се отдръпна, отведе го в кухнята и му направи цял чайник с чай.

— Ще отида да занеса една касерола на Мери — каза Теса, след като известно време поседя при него да го гали по ръката. — Половината рода се е събрала у тях. И щом се върна, ще си легнем рано.

Той кимна и подсмъркна, а тя го целуна над слепоочието и чак след това се отправи към фризера. Когато се върна с тежкия, замръзнал кастрон, го завари все още на масата, обгърнал голямата чаша чай с длани и затворил очи.

Теса пхна кастрона в найлонова торбичка и го остави на плочките до входната врата. Навлече грубата зелена жилетка, която често носеше вместо жакет, но не обу обувки, а се изкачи тихо, на пръсти, до площадката, а оттам, като престана толкова да се стареа да не вдига шум — и до мансардната стая.

Приближаването ѝ предизвика внезапен шум като от разбягващи се плъхове. Почука и изчака Фатс да има време да скрие евентуално онова, което гледаше онлайн, или поне цигарите, за които не знаеше, че тя знае. — Да?

Бутна с рамо вратата. Синът ѝ се бе привел театрално над училищната си чанта.

— Тъкмо днес ли намери да бягаш от час?

Фатс се изправи, висок и жилест; извисяваше се значително над майка си.

— Не съм бягал. Само закъснях. А пък Бенет не ме е видял, като влизам. То каква ли полза има от него изобщо?

— Стюарт, моля те. *Много* те моля.

И на нея ѝ се щеше на моменти да повиши тон на учениците, които ѝ пращаха за консултации. Идваше ѝ да им изкрещи: *Но си длъжен да приемеш и чуждата реалност. Може би си мислиш, че действителността е обект на договореност, че я възприемаме такава, каквато ти ни я описваш. Но си длъжен да отчетеш, че и ние сме точно толкова реални, колкото си и ти; длъжен си да приемеш, че не си Бог.*

— Баща ти е крайно разстроен, Стю. Заради Бари. Това поне не ти ли е ясно?

— Знам.

— Представи си какво ще ти е, ако Арф умре.

Нито ѝ отвърна, нито промени изражението си кой знае колко, но това не ѝ попречи да усети у него и презрение, и насмешка.

— Знам, че според теб двамата с Арф сте същества от съвсем друг порядък в сравнение с баща ти и Бари...

— Не сме — отвърна Фатс, макар да ѝ беше съвсем ясно, че го казва единствено с надеждата да прекрати разговора им.

— Отивам до Мери да ѝ занеса малко ядене. Умолявам те, Стюарт, не разстройвай повече баща си в мое отсъствие. Моля те, Стю.

— Хубаво — рече той с полусмях, полусвиване на рамене.

А тя усети как вниманието му се стрелна като лястовица към собствените му проблеми, преди още да беше затворила вратата.

VI

Злобният вятър бе отвял следобедната ниска облачност и по залез-слънце съвсем утихна. През три къщи от тази на Уол, Саманта Молисън седеше срещу осветеното от лампата свое отражение в огледалото на тоалетката и си даваше сметка колко силно я потиска мъртвата тишина.

Последните два-три дни бяха съвсем отчайващи. Почти нищо не успя да продаде. Търговският пътник от „Шампетр“ се бе оказал мъж с двойна брадичка, с дразнещи маниери и куфарче, пълно с грозни сутиени. Явно, упражняваше чара си само на подготвителния етап, а при срещата очи в очи беше строго деловит — говореше й покровителствено, критикуваше складовите й наличности и я натискаше да поръча нова стока. А тя беше очаквала далече по-млад, по-строен и по-секси мъж. И сега насочи всичките си усилия да го изпрати колкото се може по-бързо от магазинчето заедно с просташките му мостри на бельо.

През обедната почивка бе купила за Мери Феърбрадър картичка „С най-дълбоки съболезнования“, но не й идваше на ума какво друго да напише в нея, а след съвместното им кошмарно пътуване до болницата не можеше да мине просто с един подпис. Поначало не бяха кой знае колко близки. В градче като Пагфърд човек неминуемо среща този-онзи, но двамата с Майлс не бяха сред приятелите на Бари и Мери. Ако човек трябваше да е точен, по-скоро би казал, че са в противоположни лагери, заради безкрайните битки между Хауърд и Бари по въпроса за „Фийлдс“... не че на Саманта не й беше абсолютно все едно. Беше се издигнала далече над дребнавостите на местните политиканствания.

Изморена, скапана и подута от непрестанното дъвчене на нещо през целия ден, взе да си мисли колко хубаво щеше да е, ако не трябваше да ходят с Майлс на вечеря у свекъра и свекървата. Вторачена в огледалото, пристисна с длани двете страни на лицето си и внимателно дръпна кожата назад към ушите. Милиметър по милиметър, пред очите й взе да се появява една по-млада Саманта. Завъртя бавно лицето си наляво, надясно, да огледа опънатата маска. По-добре, много по-добре. Колко ли можеше да струва; колко ли щеше да я боли; дали щеше някой ден да преодолее страха си? Напъна се да си представи какво би казала свекърва й, ако й се явеше с опънато ново лице. Шърли нямаше да пропусне поредната възможност да им натъкне, че именно те двамата с Хауърд покриват голяма част от разходите за образованието на двете си внучки.

Майлс влезе в спалнята; Саманта отпусна кожата, взе коректора и както винаги, отметна назад глава, за да се гримира: така опъваше взелата леко да провисва кожа по челюстта и свеждаше до минимум

торбичките под очите. По ръба на устните ѝ се бяха появили къси, но видими бръчици. Беше чела някъде, че можели да се опънат с инжектирането на синтетично химическо съединение. Дали ще има полза, запита се; но поне стопроцентово щеше да е по-евтино от пластична операция на лицето, а и надали Шърли щеше да забележи. В огледалото видя през рамо как Майлс свали вратовръзката и ризата си и как голямото му шкембе се разля над работния му панталон.

— Ти нямаше ли някаква среща днес? С някакъв търговски пътник? — попита я.

Почеса се разсеяно по косматия пъп и се загледа в съдържанието на гардероба.

— Имах, ама без никаква полза — отвърна Саманта. — Пълен боклук.

Майлс одобряваше бизнеса ѝ; самият той бе рожба на семейство, за което търговията на дребно бе единственото сериозно занятие, а уважението към търговската дейност, което Хауърд бе възпитал у него, му бе останало за цял живот. Да не говорим пък колко поводи за шеги и за други, не толкова завоалирани, форми на самодоволство създаваше тъкмо нейният клон от търговията. На Майлс така и не му писваше да ръси все едни и същи изтъркани остроумия и едни и същи изтъркани намеци.

— Лоши кройки ли? — попита я с тон на човек, който разбира.

— Лош дизайн. Отвратителни разцветки.

Саманта среса назад и върза гъстите си сухи кестеняви коси, като в същото време наблюдаваше в огледалото как Майлс се преоблича в памучен панталон и поло риза. Беше пренапрегната, готова да избухне или ревне и по най-дребен повод.

„Евъртри Кресънт“ беше само на няколко минути път пеша, но пък „Чърч Роу“ беше стръмна, затова тръгнаха с колата. Вече сериозно се стъмваше, когато в горната част на пътя задминаха човек с неясно очертания силует и походката на Бари Феърбрадър; Саманта се стресна, но се извърна да види дали го познава. След като изкачи баира, колата на Майлс сви наляво, а само минута по-късно — надясно, по полумесеца от бунгала, строени през 30-те години.

Домът на Хауърд и Шърли представляваше ниска постройка от печени тухли с широки прозорци и доста просторни ливади както отпред, така и отзад, които лятно време Майлс косеше на ивици. През

дългогодишното си обитаване Хауърд и Шърли бяха добавили файтонджийски фенери, бяла порта от ковано желязо и теракотени саксии с мушката от двете страни на входа. Сложили бяха и табелка до звънеца — кръгло полирано парче дърво с изписан с черни готически букви, включително и с кавичките, надпис „Амбълсайд“.

На моменти Саманта си правеше доста жестоки шеги за сметка на дома на свекъра и свекървата. Майлс ги преглъщаше, явно приемайки негласно внушението им, че двамата със Саманта — живеещи сред небоядисани врати и с килимчета право върху голото дюшеме, с обрамчени картини по стените и стилния, но неудобен диван — проявяват по-добър вкус; но тайно в душата си предпочиташе бунгалото, в което израсна. Тук нямаше повърхност, която да не е покрита с нещо кадифено, меко; не ставаше никакво течение и да седиш в креслата, бе истинско удоволствие. Лятно време, като окосеше ливадата, се опъваше в едно от тях, Шърли му донасяше една ледена бира и той се заглеждаше в крикета по широкоекранния телевизор. Понякога една от дъщерите му идваше и се наместваше до него да си яде сладоледа с шоколадовата заливка, която Шърли правеше специално за внучките си.

— Добре дошъл, миличък — рече Шърли още с отваряне на вратата. Ниското ѝ набито тяло в басмяната престилка на цветчета напомняше по форма мелничка за пипер. Вдигна се на пръсти, за да я целуне високият ѝ син, добави: — Здравей, Сам — и мигновено се извърна. — Вечерята е почти готова. Хауърд! Майлс и Сам дойдоха!

Домът им ухаеше на политура и вкусни ястия. Хауърд се появи откъм кухнята с бутилка вино в едната ръка и тирбушон в другата. Със заучено движение Шърли даде на заден ход към столовата, като по този начин направи място на почти запушилия напърно коридора Хауърд да мине, после се върна чевръсто в кухнята.

— А, ето ги и нашите добри самаряни — избоботи Хауърд. — Как върви сутиенният бизнес, Сами? Изправили ли сте се гърди в гърди срещу рецесията?

— Напротив, бизнесът успя изненадващо да омекоти удара, Хауърд — отвърна Саманта.

Хауърд избухна в буен смях, а Саманта не се съмняваше, че щеше и да я шляпне по задника, ако ръцете му не бяха заети с тирбушона и шишето. Възприемаше леките пощипвания и

пошляпвания от свекър си като изява на безвреден ексхибиционизъм от страна на човек, който толкова е надебелял и остарял, че друго не му и остава; така или иначе. Шърли адски им се тровеше, за най-огромно удоволствие на Саманта. Не че Шърли даваше открита изява на раздразнението си; нито усмивката ѝ трепваше, нито отслабваше тонът ѝ на разумна сговорчивост, но всеки неблагоприличен жест от страна на Хауърд задължително биваше последван след мъничко от обвита в пух, но въпреки това бодлива стреличка по адрес на снахата. Било то за все по-нарастващите училищни такси на момичетата, загриженост по отношение на диетата на Саманта, въпрос към Майлс не намира ли, че Мери Феърбрадър всъщност има много хубавичко телце — Саманта понасяше всичко с усмивка и чак по-късно си откъщаваше на Майлс.

— Здравсти, Мо! — рече Майлс и влезе пред Саманта в така наречения „салон“ на Хауърд и Шърли. — Не очаквах и ти да си тук!

— Здравей, красавецо! — отвърна Морийн с дълбокия си дрезгав глас. — Дай една целувка.

Деловата партньорка на Хауърд бе приседнала на крайчеца на дивана и стискаше чашка с шери. Облечена бе в рокля с наситен розов цвят, тъмни чорапи и лачени обувки с висок ток. Гарвановочерната ѝ коса бе тупирана и обилно наръсена с лак, а лицето ѝ под нея бе бледо и наподобяващо на маймунско, с щедро нанесено яркорозово червило, което се сбръчка, когато Майлс се приведе да я целуне по бузата.

— Говорим си за работа. Какво ще правим с новото кафе. Здравей, Сам, сладурано — добави Морийн и потупа дивана до себе си. — Ох, ама ти наистина изглеждаш страхотно с този тен. От Ибиса ли ти остана? Сядай тук до мен. Голям шок трябва да си преживяла в голф клуба. Представям си какъв кошмар е било.

— Абсолютно — съгласи се Саманта.

И ето че най-после ѝ се удаде случай да разкаже някому подробно за смъртта на Бари, а Майлс не преставаше да седи на тръни и да търси подходящ момент да я прекъсне. Хауърд им раздаде големите чаши с пино гриджио, като гледаше да не изпусне и една дума от описанието на Саманта. Постепенно, окъпана от интереса на Хауърд и Морийн и усещаща как италианското бяло вино разпалва успокоителен огън в душата ѝ, Саманта като че се отърси от

натрупалото се през последните два дни напрежение и бе обзета от крехкото чувство на благосъстояние.

Помещението бе топло и безупречно чисто. На етажерките от двете страни на газовата камина бяха подредени декоративни порцеланови съдове, почти всички посветени на някое важно събитие в живота на кралското семейство или на годишнина от царуването на Елизабет II. Библиотеката в ъгъла съдържаше смес от биографиите на членове на кралската фамилия и луксозните готварски книги, които бяха залели кухнята. Рафтовете и стените бяха окичени и с куп снимки: Майлс и сестричката му Патриша сияеха от поставените в двойна рамка портрети в еднаквите си училищни униформи; двете дъщери на Майлс и Саманта — Лекси и Либи — бяха представени многократно от бебешките им години до тийнейджърска възраст. Саманта присъстваше само еднократно в семейната галерия, но затова пък на една от най-големите и най-видни снимки: сватбената им фотография с Майлс от преди шестнайсет години. Майлс изглеждаше млад и красив, с пронизващ синеок поглед, присвит право към обектива, но очите на Саманта бяха полупримигнали, а лицето ѝ извърнато настрана, с гушка, удвоена от усмивката ѝ към друг фотограф. Белият сатен на роклята бе яко опънат над наедрелите от ранната бременност гърди и това я правеше да изглежда грамадна.

Тънките като орлови нокти пръсти на едната ръка на Морийн си играеха с верижката, която никога не сваляше от врата си и от която висяха разпятие и халката от брака ѝ с покойния ѝ съпруг. Когато Саманта стигна до момента, в който докторката беше казала на Мери, че нищо повече не могат да сторят, Морийн положи свободната си длан върху коляното на Саманта и леко го стисна.

— Почвам да поднасям вечерята! — провикна се Шърли.

Колкото и неохотно да беше дошла, Саманта вече усещаше колко се е подобрило настроението ѝ след отминалите два дни. Морийн и Хауърд се отнасяха към нея като към героиня, но и като към инвалид; и двамата я потупаха леко по гърба, докато минаваше покрай тях на път към трапезарията.

Шърли бе намалила реостата на осветлението и бе запалила дълги розови свещи, които отиваха на тапетите и на най-официалните ѝ салфетки. Наблюдавано в полумрака през издигащата се от супените чинии пара, дори широкото червендалесто лице на Хауърд бе добило

полунеземен вид. Стигнала почти до дъното на голямата си винена чаша, Саманта си помисли колко смешно щеше да е, ако сега Хауърд предложеше да проведат спиритически сеанс, та да чуят и самия Бари как би описал събитията пред голф клуба.

— Добре — рече басово Хауърд. — Предлагам да вдигнем чаши за Бари Феърбрадър.

— Почти сигурно е, че беше получил аневризма — съобщи Майлс в мига, в който оставиха чашите си върху покривката. И вътрешно се зарадва, че беше спестил тази информация на Саманта, която сто на сто щеше да я включи само мимоходом в разказа си пред Морийн и Хауърд. — Гавин звънна на Мери да ѝ изкаже съболезнованията на фирмата и да уточни какво ще правят със завещанието, при което Мери му го потвърдила. Става дума за артерия в главата му, която се подула и спукала (беше проверил значението на термина в интернет веднага след като беше установил как точно се изписва, още там, в офиса си, след като бяха разговаряли с Гавин). Можело е да се случи по всяко време. Имал е нещо като вроден дефект.

— Ужас — отбеляза Хауърд; и точно в този момент забеляза, че чашата на Саманта е празна, и се надигна от стола си да ѝ налее.

Шърли продължи известно време да отпива от бульона си с вежди, вдигнати едва ли не до линията на косата ѝ. В знак на предизвикателство, Саманта дръпна още една яка глътка вино.

— Няма да ми повярвате — рече с леко надебелял език, — но ми се стори, че го зърнах на идване. В тъмното. Бари.

— Сигурно е бил някой от братята му — отрязва я пренебрежително Шърли. — Много си приличат.

Морийн обаче изкудкудака така силно, че заглуши Шърли:

— И аз имам чувството, че го видях моя Кен вечерта след като почина. Ясно като бял ден: стоеше в градината и ме гледаше през кухненския прозорец. Насред розите.

Никой не ѝ отговори; историята я бяха чували и преди. Измина цяла минута, накъсвана единствено от сърбания, после Морийн пак изграчи с гарванския си глас:

— Той, Гавин, е доста гъст с Феърбрадърови, нали, Майлс? Нали играе скуош с Бари? *Играеше*, по-скоро.

— Да. Бари го размазваше от бой по веднъж седмично. Гавин трябва да е много смотан играч, като имаме предвид, че Бари беше с

цели десет години по-стар от него.

По озарените от свещите лица на трите жени около масата цъфнаха почти еднакви изрази на самодоволна развеселеност. Ако не друго, обединяваше ги леко перверзният им интерес към жилестия помлад бизнес съдружник на Майлс. Що се отнасяше поне до Морийн, ставаше дума за изява на неуталожимия ѝ апетит за всякакви пагфърдски клюки, сред които похожденията на един млад ерген са първокачествена стока. Шърли изпитваше особено удоволствие от слушането на всякакви подробности за недостатъците и комплексите на Гавин, на чийто фон изпъкваха още по-силно постиженията и успехите на двете божества в живота ѝ — Хауърд и Майлс. У Саманта обаче пасивността и предпазливостта на Гавин пробуждаха единствено котешка жестокост: създаваха у нея могъща страст да види как някой сурогат на женствеността му бие шамари, строява го или го малтретира по друг начин. Когато се срещнеха, самата тя си позволяваше да го тероризира по малко и изпитваше удоволствие от убеждението си, че той я намира за непреодолима, неуправляема.

— Какво става напоследък с дамата на сърцето му от Лондон? — попита Морийн.

— Тя вече не е в Лондон, Мо. Пренесла се е на „Хоуп Стрийт“ — намеси се Майлс. — Но мен ако ме питаш, той май силно съжалява, че изобщо се е захванал с нея. Нали го знаеш що за стока е Гавин. Страхливец по рождение.

Майлс беше завършил гимназията няколко години преди Гавин, поради което сигурно цял живот щеше да се изказва високомерно за някогашния „заек“, а сега — негов съдружник.

— Коя? Една черноока ли? С много къса подстрижка?

— Същата — рече Майлс. — Работи в „Социални грижи“. С плоски обувки.

— Значи, вече сме я виждали в гастронома, нали, Хау? — възкликна Морийн. — Ама нещо няма вид на добра домакиня, поне ако се съди по външния ѝ вид.

След супата им поднесоха свинско печено. Благодарение на редовното доливане на чашата ѝ от Хауърд, Саманта се плъзгаше постепенно към доволно напиване, при все че нещо вътре в нея протестираше отчаяно, като отнесен в морето давящ се. При което тя се опита да го удави в още вино.

Над масата се разстла пауза, сякаш бе чиста покривка — девствена и очакваща, но този път всички като да усещаха, че честта да зададе новата тема се пада на Хауърд. Той продължи известно време да се храни на големи хапки, промивани с вино, и се правеше, че не усеща вперените в него погледи. Накрая, след като опразни чинията си, попи тъглчетата на устата си със салфетката и проговори:

— Да, интересно е какво сега ще стане в съвета. — Принуди се да млъкне, за да потисне мощно оригване; за секунда имаше вид като че ще повърне. Удари се с юмрук по гърдите. — Пардон. Но наистина ще е безкрайно интересно. В отсъствието на Феърбрадър — в делови стил, Хауърд се бе върнал към обичайната за него форма на името — не виждам как статията му ще се появи във вестника. Освен ако с това не се заеме Бърмбезспир, естествено — добави.

Хауърд лично бе нарекъл Парминдер Джаванда „Бърмбезспир Бхуто“ след първата ѝ проява като общински съветник. Прякорът се ползваше с голяма популярност сред антифийлдци.

— Ама да беше видяла лицето ѝ — обърна се Морийн към Шърли. — Как остана като тресната, като ѝ казахме. Ама аз... открай време... все си имам...

Саманта наостри слух, но можеше само да се изсмее на инсинуацията на Морийн. Та Парминдер беше омъжена за най-големия красавец на Пагфърд — снажният, добре развит Викрам с орловия нос, украсените с гъсти черни мигли очи и мързеливата, всезнаеща усмивка. От години насам Саманта отмяташе волни коси и се смееше по-силно от необходимото, щом спреше на улицата да си побъбри с Викрам, чието тяло бе същото като на Майлс, преди да се откаже от ръгбито и да се отпусне и напълнее.

Скоро след като станаха съседи, Саманта бе дочула, че бракът на Викрам и Парминдер бил уговорен — идея, която ѝ се стори непоносимо еротична. Представяш ли си да ти *заповядат* да се омъжиш за Викрам и ти да *трябва* да легнеш с него; измислила си бе дори малка фантазийка, в която я въвеждаха със завоалирано лице в стаята — тя, девицата, жертвата на своята орис... И представяш ли си как вдигаш очи и осъзнаваш *какво* всъщност те чака... А като знаеш и какво работи — направо настръхваш: толкова отговорна длъжност би придала сексапил и на много по-грозен мъж...

(Преди седем години Викрам бе направил четворния байпас на Хауърд. Вследствие на което нямаше начин Викрам да влезе в „Молисън енд Лоу“, без да го залее поток от бодри приказки.

— Най-отпред на опашката, ако обичате, господин Джаванда! Моля, дами, сторете път на господина. Не, моля ви, господин Джаванда, настоявам! Този човек ми спаси живота, закърпи стария ми часовник... Какво ще желаете днес, господин Джаванда, сър?

Хауърд настояваше всеки път господин Джаванда да не си тръгва, без да е опитал най-новата стока, и винаги добавяше по малко отгоре към поръчаното. Тъкмо поради целия този излишен шум, подозираше Саманта, Викрам избягваше да се отбива много-много в гастронома.)

Изтървала бе нишката на разговора, но това беше без значение. Останалите продължаваха да мелят за нещо си, което Бари Феърбрадър бил написал за местния вестник.

— ... да се поговори с него по въпроса — тръбеше Хауърд. — Щото неговото беше доста подло като замисъл. Няма значение, всичко това е минало. Сега трябва по-скоро да ни вълнува кой ще заеме мястото на Феърбрадър. Колкото и да е разстроена, огромна грешка ще е да подценим Бърмбезспир Бхуто. Тя сто на сто вече търси някой подходящ кандидат, което значи, че и ние сме длъжни да потърсим достоен заместник. И то по-добре рано, отколкото късно. Елементарен въпрос на добро управление.

— И какво по-точно предстои? — заинтересува се Майлс. — Избори ли ще проведем?

— Възможно е — отсъди със замислен вид Хауърд, — но лично аз се съмнявам. В случая имаме работа с вакантен пост поради прекратени пълномощия. При липсата на достатъчно интерес от провеждането на избори — макар, както вече казах, Бърмбезспир Бхуто никак да не е за подценяване, — но ако тя не успее да събере девет души, които да поискат обществено гласуване, ще се прибегне просто до кооптирането на нов съветник. В който случай на нас ще са ни нужни гласовете на девет членове, с които да се ратифицира опцията за кооптиране. Нужни са девет души, за да има кворум. От мандата на Феърбрадър остават цели три години. Заслужава си усилията. Успеем ли на мястото на Феърбрадър да вкараме наш човек, току-виж сме успели да обърнем нещата в наша полза.

И Хауърд забарабани с дебелиите си пръсти по горната част на винената си чаша, без да отделя поглед от седналия насреща му негов син. И Шърли, и Морийн също бяха вперили очи в Майлс, а Майлс — мина й през ума на Саманта — беше зяпнал баща си като огромен дебел лабрадор, целият разтреперан в очакване да го почерпят с нещо.

И само миг по-късно, отколкото ако беше трезва, Саманта загрея за какво изобщо става дума и защо над масата витае някакъв особено празничен дух. Опиването й й бе подействало освобождаващо, но сега изведнъж усети как я ограничава, понеже не бе съвсем сигурна колко послушен ще е езикът й след повече от бутилка вино и дълъг период на мълчание. Затова реши само да си мисли думите, без да ги произнася на глас.

Ще имаш да вземаш, Майлс! Отсега им кажи, че няма да стане, без първо да го обсъдиш с мен, ясно ли ти е?

VII

Теса Уол изобщо не възнамеряваше да се задържа у Мери — поначало й беше напрегнато, когато оставяше мъжа си и Фатс насаме вкъщи — но така или иначе, посещението й се проточи над два часа. Домът на Феърбрадърови се беше препълнил с походни легла и спални чували; разширеното им семейство се бе събрало около зейналия след смъртта вакуум, но нямаше количество шум или дейности, способни да замаскират пропастта, в която бе изчезнал Бари.

Останала за пръв път насаме с мислите си, откакто бе починал приятелят им, Теса се запуска обратно в мрака по „Чърч Роу“ с болки в краката и с жилетка, която не успяваше да я опази от студа. Освен тихото потракване на дървените мъниста около шията си, чуваше едва-едва и звуците на телевизорите в къщите, покрай които минаваше.

И изведнъж я прониза мисълта: *дали Бари е знаел?*

Досега не се бе запитвала дали съпругът й е споделил някога с Бари великата тайна на живота й, онази гнилоч, която бе заровена в сърцето на брака й. Тя и Колин никога не я споменаваха дори (макар във все повече от разговорите им, особено напоследък, да се усещаше леденият й полъх...).

Но пък тъкмо тази вечер поне ѝ се стори, че долови скришен полупоглед от страна на Мери, когато стана дума за Фатс...

Каталясала си и си въобразяваш щуротии, укори се категорично Теса. Навикът на Колин да пази тайни бе толкова силен, толкова дълбоко вкоренен в него, че беше изключено да е казал някому, та дори и на Бари, когото боготвореше. Ужасяваше я самата мисъл, че Бари може да е знаел... че добрината му към Колин може да е била породена от съжаление за онова, което тя, Теса, бе сторила навремето...

Във всекидневната им завари съпруга си с очила на носа и с химикалка в ръка да преглежда някакви напечатани листове на фона на телевизионните новини. За нейно успокоение, от Фатс нямаше и помен.

— Как е тя? — попита Колин.

— Ами, както може да се очаква... зле е — отвърна Теса. Изстена тихичко от облекчение, отпусна се на единия фотьойл и изхлузи износените си обувки. — Но пък брат му на Бари се държи възхитително.

— В смисъл?

— Ами... нали разбираш... помага ѝ.

Теса затвори очи и взе да масажира с палец и показалец костта на носа си и клепачите си.

— Винаги съм мислел, че на него не може да се разчита — чу гласа на Колин.

— Сериозно ли? — изрече Теса от дълбините на доброволния си мрак.

— Ами да. Не помниш ли как беше обещал да е рефер на оня мач с пакстънската гимназия? И се обади само половин час преди мача, че няма да може да дойде, та се наложи Бейтмън да спасява положението?

Теса едва се пребори с порива си да го сдъвче. Колин притежаваше ужасния навик да си съставя генерални изводи за хората само въз основа на първите си впечатления, на единични действия. Явно, бе неспособен да схване безкрайната променливост на човешката природа, нито да си даде сметка, че зад всяко безлично лице се крие вътрешен свят не по-малко див и уникален от собствения му.

— Поне успява да утеши децата — изрече внимателно Теса. — Много ми се ще да си легна.

Но не понечи да стане, а остана съсредоточена върху отделните болки в различните части на тялото ѝ: в ходилата, около кръста, по раменете.

— Знаеш ли за какво си мисля, Тес?

— Кажи.

От очилата очите на Колин ставаха дребни като на къртица, което още по-силно подчертаваше високото му, оплешивяващо буцесто чело.

— Мисля си за всичко онова, което Бари се мъчеше да постигне в общинския съвет. Всичко, за което се бореше. За „Фийлдс“. За клиниката по наркомании. Цял ден не ми излиза от главата. — Пое дълбоко въздух. — Реших, че всъщност желая да продължа тази му борба.

Лоши предчувствия обзеха Теса, приковаха я към стола ѝ и я лишиха от дар слово. Но успя да си наложи професионално неутрално изражение.

— Сигурен съм, че и Бари щеше да желае същото — каза Колин.

Странната му възбуда, изглежда, съдържаше и голяма доза оправдание.

Бари дори за секунда не би пожелал подобно нещо, проговори най-честното вътрешно „аз“ на Теса. Той поне щеше да е наясно, че ти си най-малко подходящият човек за целта.

— Божичко — каза. — Ами... убедена съм, че Бари беше крайно... но все пак това е един огромен ангажимент, Колин. Пък и не е, като Парминдер да я няма. Тя все още е на линия и се стреми да довърши всичко онова, което Бари си беше поставил за цел.

Трябваше да се обадя на Парминдер, рече си в същото време Теса и усети как някаква буца на виновност се сви в стомаха ѝ. Боже мой, как можях изобщо да не се сетя да се обадя на Парминдер?

— Но и тя ще се нуждае от подкрепа; сама в никакъв случай няма да успее да им противостои — отвърна Колин. — А и ти гарантирам, че Хауърд Молисън вече подготвя някоя марионетка да заеме мястото на Бари. Вероятно отсега...

— О, Колин...

— Бас държа! Нима не го познаваш?

Забравени, листовите от скута му се стекоха като равномерен бял водопад върху пода.

— Искам да го направя в памет на Бари. Да поема нещата от там, докъдето той ги докара. Да не допусна делото му да изчезне яко дим. Освен дето разполагам и с необходимите аргументи. Той вечно разправяше какви възможности му се били удали, които иначе изобщо нямало да има, а и не забравяй колко много правеше и самият той за околните. Категорично съм решен да се кандидатирам. Още утре ще проуча какви стъпки ще е нужно да предприема.

— Хубаво — съгласи се Теса.

От дългогодишен опит знаеше, че няма смисъл да се противопоставя още на първите изблици на ентусиазъм от страна на Колин, ако не искаше да засили докрай решителността му да се задейства. Но същите тези години бяха научили и Колин, че Теса често бе склонна да изразява съгласие, преди да изкаже възраженията си. Този вид разговори помежду им вечно бяха пропити от общия им, неизказан спомен за онази отдавна заровена тайна. Теса страдаше от чувството, че му е задължена. А и той беше на мнение, че тя му е длъжна.

— Точно така съм си наумил да постъпя, Теса.

— Разбирам те, Колин.

И Теса се надигна от стола си, чудейки се дали ще има силата да се изкатери до горе.

— Няма ли да си лягаш?

— Само минутка още. Искам първо да допрегледам тия неща.

Вече събираше нападалите по пода разпечатки; безумното му ново начинание сякаш го бе заредило с някаква трескава енергия.

В спалнята им Теса се заразсъблича бавно. Земното притегляне като че се беше засилило — толкова трудно ѝ бе да помръдне крайниците си и да се пребори със заялия цип. Облече си нощницата и влезе в банята, откъдето чуваше как Фатс се движи из стаята над главата ѝ. Напоследък се чувстваше ужасно самотна и изцедена от постоянното лавиране между съпруг и син, които на практика съществуваха абсолютно независимо един от друг, с отчуждение, присъщо на хазаин и наемател.

Понечи да свали часовника от китката си и се сети, че от вчера го беше запиляла някъде. Ох, тази умора... все нещо ѝ се губеше... а и как не ѝ мина през ум да се обади на Парминдер? Завлече се до леглото с насълзени очи, тревожна и напрегната.

---

[1] Фридрих Ницше, „Ессе Номо“, превод от немски Г. Кайтазов.
— Б.пр. ↑

[2] ЕріРеп — устройство за самостоятелно инжектиране на адреналин (епинефрин) — основното лечение за анафилаксията — тежка алергична реакция, която се проявява внезапно и може да причини смърт. — Б.пр. ↑

СРЯДА

I

След особено тежък сблъсък с майка си, Кристъл Уидън преспа в понеделник и вторник на пода в стаята на приятелката си Ники. Цялата работа почна, когато Кристъл се прибра от градинката, където беше киснала с приятелки, и завари Тери да разговаря със застаналия на прага Обо. Нямаше човек във „Фийлдс“, който да не познава Обо — онзи с възгрозното подуто лице, щърбата усмивка, кръглите бабешки очилца и старото мръсно кожено яке.

— Нали мога да ти ги оставя за някой и друг ден, Тер? Пък и ти ще намажеш от тая работа.

— К'во ш'ти пази? — намеси се Кристъл.

Роби се промуши през нозете на Тери и се вкопчи в коленете на Кристъл. Малкият мразеше в къщата им да идват мъже. Имаше си сериозна причина за това.

— Нищо ма. Компютъри.

— Недей — каза Кристъл на Тери.

Не щеше майка ѝ да разполага с излишни пари. А и не се съмняваше, че при добро желание Обо като нищо можеше да прескочи междинния етап и директно да ѝ се заплати за услугата с пликче хероин.

— Не ги приемай.

Но Тери вече бе казала „да“. Откакто се помнеше Кристъл, майка ѝ вечно казваше „да“ по всеки повод и всекиму: все се съгласяваше, приемаше, примиряваше: *Добре де, давай, нямаш проблем.*

Кристъл се бе събрала с приятелките си при люлките, под притъмняващото небе. Чувстваше се напрегната и раздразнителна. Някак си не съумяваше да възприеме факта, че господин Феърбрадър е мъртъв, а в същото време усещаше юмручните удари по корема си, от които ѝ идеше да цапардоса някого. На всичко отгоре я мъчеше и чувството за вина за това, че бе откраднала ръчния часовник на Теса

Уол. Ама и тя, тъпата кучка, защо го остави под носа ѝ, а после взе, че и затвори очи? Какво друго можеше да очаква?

Не ѝ помагаше и това, че е с други хора. Джема непрекъснато я занасяше на тема Фатс Уол, та на Кристъл по някое време ѝ писна, нахвърли ѝ се и се наложи Ники и Лиан да я възпират. Тогава Кристъл си тръгна вбесена към дома, където завари вече пристигналите компютри на Обо. Роби се мъчеше да се покатери по наредените в предната стая кашони, а Тери го зяпаше в пълно забвение с разпилени в нозете ѝ прибори за инжектиране. Ненапразно Кристъл се бе ужасявала от мисълта, че Обо може да плати на Тери с пликче хероин.

— Закачена мръсна кучка! Ще видиш сега, като те изхвърлят пак от шибаната им клиника!

Хероинът обаче бе отвел вече майката на Кристъл там, където не можеше да я стигне. И макар че нарече Кристъл „малка кучка“ и „курва“, думите на Тери бяха изречени с празно безразличие. Кристъл ѝ зашлеви шамар, при което Тери ѝ каза да върви да се ебе и да пукне дано.

— Ти тогава си го гледай, шибана безполезна надрусана краво такава! — изкрещя ѝ Кристъл.

Роби хукна с вой подире ѝ, но тя затръшна външната врата под носа му.

Къщата на Ники беше най-готина от всичките. Не можеше да се сравнява по чистота с оная на Баба Кат, но бе по-гостоприемна, уютно шумна, постоянно населена. Ники имаше двама братя и една сестра, та на Кристъл ѝ се наложи да спи върху сгънат одве юрган между леглата на двете сестри. Стените бяха окичени с изрязани от списанията снимки, подредени в колаж от привлекателни момчета и красиви момичета. На Кристъл никога не ѝ бе идвало на ума да украси стените на своята стая.

Чувството за вина обаче не спираше да я яде отвътре; не можеше да си избие от главата ужасения поглед на Роби, когато му тръшна вратата под носа, затова в сряда сутринта се прибра. Така или иначе, семейството на Ники не обичаше да преспива у тях за повече от два дни. С характерната си откровеност, Ники ѝ беше споменала веднъж, че майка ѝ нямала нищо против, стига да не е прекалено често, но че Кристъл не трябвало да ги ползва за общежитие и най-вече — да престанела да се появява след полунощ.

Както винаги, Тери се зарадва на завръщането ѝ и взе да ѝ разправя за посещенията на новата жена от социалните грижи, а Кристъл през цялото време се питаше какво ли си е помислила непознатата за дома им, който в последно време бе паднал дори под обичайното си занемарено ниво. Най-вече я тревожеше мисълта, че Кей беше заварила у дома Роби, който този ден трябваше да е на градина, тъй като обещанието на Тери да не го отписва от детското заведение, което бе започнал да посещава, докато беше при приемната си майка, бе ключовото условие в постигнатата предишната година договореност да го върнат при семейството му. Освен дето беше бясна, че жената от „Социални грижи“ го е видяла по памперс гащи след всичките усилия от страна на Кристъл да го научи да ползва тоалетната.

— И к'во ти каза в крайна сметка? — запита Кристъл Тери.

— Че щяла да се върне — отвърна Тери.

У Кристъл се появи някакво лошо предчувствие. Редовната им патронажна служителка не си даваше особено зор и гледаше да не се бърка много в живота на семейство Уидън. Завеяна и нехайна, тя често им грешеше имената или бъркаше обстоятелствата им с тези на други нейни клиенти. Появата ѝ веднъж на всеки две седмици като че имаше единствената цел да се увери, че Роби е още жив.

При мисълта за новата заплаха, Кристъл още повече се вкисна. Когато не се беше бола, Тери трепереше пред гнева на дъщеря си и се оставяше Кристъл да я командва. Възползваща се от временната си власт, Кристъл заповяда на Тери да се облече като хората, смени зорлем гащите на Роби, предупреди го, че в новите не може да пикае на воля, и го помъкна към градината. След като го остави, малкият ревна, при което тя му се озъби, но за да я пусне, ѝ се наложи да клекне и да му обещае тържествено да го вземе в един.

След което Кристъл реши да се чупи от училище, макар сряда да бе любимият ѝ ден, в който имаше и физическо, и консултация при педагогическия съветник; захвана се да пооправи къщата — поля обилно кухнята с дезинфекцираща течност с ухание на бор и изстърга всичката стара храна и фасовете в торбите за боклук. Скри тенекиената кутия от бисквити с инструментите на Тери и напъха в холния шкаф останалите компютри (три вече бяха взети).

Стържеше засъхналата храна от чиниите, а мислите ѝ постоянно се връщаха към гребната осморка. Ако господин Феърбрадър бе все още жив, утре щяха да имат тренировка. Той обикновено я караше с микробусчето си и в двете посоки, понеже тя нямаше друг начин, по който да стигне до канала в Ярвил. С колата пътуваха също така двете му близначки, Ниъх и Шевон, и Сухвиндер Джаванда. Кристъл поначало не контактуваше редовно в училище с трите момичета, но откакто бяха станали екипаж, взеха да се питат „Как е?“ при всяко разминаване по коридорите. В началото си мислеше, че ще я гледат надменно, но се оказаха съвсем свестни момичета. Смееха се на всичките ѝ шеги. Дори възприеха някои типични нейни изрази. В определен смисъл тя стана нещо като водач на отбора.

В семейството на Кристъл никой никога не бе притежавал кола. Ако се съсредоточеше, можеше да усети уханието на вътрешността на микробусчето дори тук, над вонята в кухнята на Тери. Обожаваше този топъл, найлонов аромат. В случаите, в които на господин Феърбрадър му се налагаше да транспортира целия екипаж, пътуваха дори във взет под наем минибус, а на няколко пъти дори преспиваха извън дома, когато имаха състезания с по-отдалечени училища. Пътуващият отзад в минибуса отбор пееше „Чадър“ („Umbrella“) на Риана: песента се беше превърнала в ритуал, в химн на осморката, а на Кристъл бяха поверили началното рап соло на Джей Зи. Господин Феърбрадър щеше да се попикае от смях, като я чу за пръв път:

*Uh huh uh huh, Rihanna...
Good girl gone bad —
Take three —
Action.
No clouds in my storms...
Let it rain, I hydroplane into fame
Comin' down with the Dow Jones...*

*Аха, аха, Риана...
Доброто момиче станало лошо.
Трети дубъл.*

*Камера!
В моите бури облаци няма...
Нека вали, аз се плъзгам към славата
по повърхността на падащите борси...*

Кристъл така и не беше разбрала какво иска да каже Джей Зи.

Гнездото Уол им беше разпратил писмо, с което ги уведомяваше, че всички тренировки на отбора се отлагат до намирането на нов треньор; но тъй като да си намерят нов треньор, беше изключено, на всички им беше ясно, че това са глупости на търкалетата.

Те си бяха екипаж на господин Феърбрадър — лична негова рожба. Само Кристъл си знаеше колко подигравки беше отнесла от Ники и останалите за това, че се беше записала. Но поднасянията им просто прикриваха неспособността им да повярват, а впоследствие — и възхищението им — след като екипажът взе да печели медали. (Кристъл съхраняваше своите в кутийка, която открадна от дома на Ники. Тя, Кристъл, поначало имаше навика да пъха по джобовете си вещи, принадлежащи на хората, които харесваше. Въпросната кутия бе пластмасова, украсена с рози — кутийка за детски бижута всъщност. Сега в нея се беше сгушил и часовникът на Теса.)

Най-красивият момент беше онзи, когато биха ония самодоволни кучки от „Сейнт Ан“ — най-най-суперденят в живота на Кристъл. На следващото общоучилищно събрание директорката изтъпани отпред целия екипаж (Кристъл си умря от ужас — Ники и Лиан вече бяха почнали да се бъзикат с нея), но в крайна сметка всички им ръкопляскаха... Намерили бяха нещо положително в това, че от „Уинтърдаун“ бяха били „Сейнт Ан“.

Но всичко това беше останало в миналото — край на пътешествията с бусчетата, край на гребането, край на интереса от страна на местния вестник. А на Кристъл толкова ѝ се щеше пак да пишат за нея. И господин Феърбрадър ѝ беше обещал този път да дойде с нея, да не е сама. Щяха да са само двамата.

— Те за к'во толкова искат да си приказваме?

— За живота ти. Интересува ги как живееш.

Като някоя знаменитост. Кристъл нямаше пари за списания, но беше разгледала доста в дома на Ники и в чакалнята на лекаря, ако се

случеше тя да заведе Роби. Така че този път щеше да е още по-хубаво, отколкото предишния, с целия отбор. Направо щеше да се пръсне от вълнение при мисълта, че вестникът само за нея ще пише, но успя някак си да не си отвори човката и дори не се похвали на Ники и Лиан. Решила беше да ги изненада. И по-добре, че премълча. За вестника повече и дума не можеше да става.

В стомаха ѝ се образува нещо като кухня. Зарече се повече да не си мисли за господин Феърбрадър и продължи да шета, да чисти неумело, но упорито, а в това време майка ѝ си седеше в кухнята, пушеше и блееше през задния прозорец.

Малко преди обяд пред къщата им спря жена със стар син воксхол. Кристъл я мярна през прозореца от стаята на Роби. Посетителката беше тъмнокоса, много късо подстригана и обута в черен панталон, с някаква африканска мънистена огърлица, метнала през рамо обемиста пътна чанта, която май беше пълна с папки.

Кристъл хукна надолу.

— Тя май пак идва — провикна се към Тери в кухнята. — Оная, от социалните.

Жената почука и Кристъл ѝ отвори.

— Здравсти. Казвам се Кей и замествам временно Мати. А ти вероятно си Кристъл.

— Аз съм — отвърна Кристъл, но не си направи труда да отвърне на усмивката на Кей.

Введе я във всекидневната и я остави да оцени новата ѝ, макар и не пълна, чистота: празният пепелник беше натикан с повечето въргаляли се наоколо дотогава неща по потрошените етажерки. Мокетът все още си беше мръсен, понеже прахосмукачката не работеше, кърпата и цинковият крем бяха зарязани наред стаята, а една от миниатюрните колички на Роби се кипреше на ръба на пластмасовия леген. Кристъл се беше мъчила да заплесва детето с автомобилчето, за да може да му почисти задника.

— Роби е на градина — уведоми тя Кей. — Заведох го. Пак му сложих гащи. Тя все му слага памперси, хем съм ѝ казала да не го прави. Намазах му дупето с крем. Ще му мине, само се е подсякъл.

Кей отново ѝ се усмихна. А Кристъл надникна през вратата и се провикна:

— *Мамо!*

Тери се появи от кухнята по стар мръсен пуловер и джинси, но поне изглеждаше по-добре, като се беше попокрила.

— Здравей, Тери — каза Кей.

— К'во п'а'иш? — попита Тери и опъна яко цигарата.

— Сядай там — нареди ѝ Кристъл, а майката я послуша и се сви на същия стол като предния път. — Чай или нещо друго да искаш? — обърна се Кристъл към Кей.

— С най-голямо удоволствие — отвърна Кей, седна и отвори преписката. — Благодаря.

Кристъл излезе забързана от стаята. Но се вслушваше в разговора им; мъчеше се да разбере какво казва Кей на майка ѝ.

— Предполагам, че не очакваше да се върна толкова скоро, Тери — чу как каза Кей (ама че странен акцент имаше тая жена: май беше лондонски, като на оная наперена нова кучка в училището, дето половината момчета ѝ се топорчеха), но да ти кажа, вчера много се притесних за Роби. Кристъл разправя, че днес пак бил на градина.

— Тъхъ — потвърди Тери. — Тя го заве'е. Тая сут'ин се п'иб'а.

— Прибра ли се, казваш? Че къде е била?

— Бях на гости с преспиване у една приятелка — втурна се обратно в дневната Кристъл, да изложи собствената си позиция.

— Така е. Ама си дойде от'ано — рече Тери.

Кристъл се върна при чайника. А той така се разсъска и разсвири, като кипваше, че не можа нищо да чуе от разговора между майка ѝ и служителката. Шльопа по малко мляко направо върху торбичките с чая и в желанието си да не изпусне нищо, се понесе с парещите чаши към дневната точно в мига, в който Кей казваше:

— ... разговарях вчера с госпожа Харпър от детската градина...

— Ма'ни я тая кучка — намеси се Тери.

— Заповядай — каза Кристъл на Кей, постави чашите с чая на пода и извъртя едната така, че дръжката ѝ да сочи към гостенката.

— Много благодаря — каза Кей. — Тери, според госпожа Харпър Роби бил натрупал много отсъствия през последните три месеца. Доколкото усещам, от доста време не му се е събирала пълна седмица, нали така?

— К'во? — рече Тери. — Тъ. Не, има. Само вчера дето о'съст'а. И като го б'леше гъ'лото.

— И кога е било това?

— Кое? А, няма и месец... месец и по'о'ина... 'начи.

Кристъл приседна на страничната облегалка на креслото на майка ѝ. От висотата на своето положение впери яден поглед в Кей, предъвквайки енергично дъвката си, скръстила ръце като майка си. В скута на Кей се мъдреше дебела разтворена папка. Кристъл мразеше папките. Записват в тях всякакви глупости по твой адрес, после ги използват срещу теб.

— Аз оставям Роби в градината — каза. — На път за училище.

— Да, но според госпожа Харпър присъствието му е станало доста нередовно — подчерта Кей, забила поглед в бележките, които си бе водила по време на разговора с директорката на детската градина. Работата е там, Тери, че когато миналата година са ти върнали Роби, ти си поела най-сериозен ангажимент да не го махаш от детската градина.

— Не съм го махала, да му е... — подхвана Тери.

— Не. Няма да псуваш, разбра ли? — прекъсна я силно Кристъл. После се обърна към Кей: — Беше болен, нали разбираш? Сливиците му се подуха. Докторът му предписа антибиотик.

— И кога стана това?

— Ами... преди около три седмици — абе точно след...

— По време на вчерашното ми посещение, Тери — обърна се Кей пак към майката на Роби (в това време Кристъл дъвчеше енергично, а ръцете ѝ оформяха двойна бариера пред гърдите ѝ), — ми направи впечатление, че ти е много трудно да реагираш на нуждите на Роби.

Кристъл сведе очи към майка си. Собственото ѝ сплескано върху облегалката бедро бе два пъти по-широко от онова на Тери.

— Н'съм... изо'що... — Но Тери реши да смени тактиката. — Нищо му няма.

Подозрението се спусна като сянка на кръжащ лешояд върху душата на Кристъл.

— Тери, ти току-що се беше бола, когато пристигнах вчера, нали?

— Изо'що не съм, да му еба майката! Изо'що ти се заблу... д'еба... нищо не съм се бола...

Някаква тежест се стовари върху белите дробове на Кристъл и ушите ѝ закънтяха. Оня Обо сигурно ѝ е дал не едно пакетче, а цяла пачка. И жената от „Социални грижи“ я е заварила точно като е

фазирала. А при следващото си посещение в „Белчапъл“ Тери ще даде положителна проба и пак ще я изхвърлят...

(... а без метадон ще се върнат пак на онова кошмарно място, където Тери отново ще подивее, пак ще започне да поема хуйове на непознати в щърбата си уста, за да захранва вените си. И пак ще им вземат Роби, този път може би — окончателно. От ключодържателя в джоба на Кристъл висеше червено пластмасово сърчице, а в него — снимка на Роби на една годинка. И сърцето на Кристъл заби по онзи начин, по който туптеше, когато гребеше с пълна сила, когато опъваше веслата през водата, чуваше как пеят мускулите ѝ и гледаше как останалите от екипажа се пързаят назад...)

— Да му еба... — извика, но никой не я чу, понеже Тери продължаваше да крещи на Кей, която седеше видимо невъзмутима с чашата си чай в ръце.

— Не съм се бола, да му еба майката, нищо не мо'еш да дока'еш...

— Шибана тъпа глупачка — провикна се още по-силно Кристъл.

— Да си еба майката, ако съм се бола. Д'еба и шибаната лъжа — пицеше направо Тери като попаднало в мрежа животно, което с тръшкането си се омотава още повече. — Изо'що не съм се бола, да ти еба...

— Пак ще те изхвърлят от шибаната им клиника, д'еба и курвата смотана!

— Не смей така да ми гово'иш, да ти го начукам!

— Стига! — опита се да ги надвика Кей, остави чашата си на пода и се изправи, ужасена от онова, което бе предизвикала; след което истински разтревожено се провикна: — Тери! — когато майката се закрепил полуклекнала на другата странична облегалка и двете с Кристъл започнаха да си крещят почти опрели нос в нос, като два гаргойла.

— *Кристъл!* — изцепи се Кей, когато дъщерята вдигна юмрук.

Кристъл се отблъсна рязко назад от креслото. Усети с изненада стичащата се по бузите ѝ топла течност и в объркването си реши, че е кръв, но когато я обърса, видя по върховете на пръстите си да блестят сълзи — само бистри сълзи.

— Хубаво — каза разстроено Кей. — Дайте сега да се успокоим, ако обичате.

— *Ти* се успокой, да ти еба майката — отвърна ѝ Кристъл.

Все още цялата разтреперана, обърса с опакото на дланта лицето си, след което войнствено се отправи към креслото на майка си. Тери се отдръпна уплашена, но Кристъл просто взе цигарения пакет, измъкна последната останала цигара и запалката и запали. С цигара в уста обърна гръб на майка си и се отдалечи, мъчейки се да потисне новите сълзи, които ѝ напиреха.

— Окей — каза все още правостоящата Кей. — Дайте да седнем и да обсъдим спокойно нещата...

— Стига ма, да ти еба майката — отвърна с безразличие Тери.

— Всичко опира до Роби — подхвана Кей, все още права, не смееща да се отпусне. — Само заради него съм тук. Да направя така, че за него да е добре.

— Голяма работа, че не отишъл на градина — обади се Кристъл от прозореца. — Това да не е престъпление, да му еба майката.

— ...д'не е п'ес'ъп'ение, да го... — повтори думите ѝ като слабо ехо Тери.

— Работата не е само в градината. Вчера заварих Роби в окаяно състояние, силно подсечен. На неговата възраст не може и дума да става за памперси.

— Ама ти не ме ли чу, ма? Махнах му шибаните памперси и му обух нормални гащи! — побесня Кристъл.

— Съжалявам, Тери — каза Кей, — но ти изобщо не беше в състояние да се грижиш самостоятелно за едно малко дете.

— Изо'що не съм...

— На мен можеш да ми повтаряш до безкрай, че не си се бола — прекъсна я Кей, а Кристъл долови за пръв път нещо истинско и човешко в гласа на Кей: отчаяние, раздразнение. — В клиниката обаче тестът няма да ти се размине. И знаеш не по-зле от мен, че ще е положителен. А са те предупредили, че това е последната ти възможност, че обезателно ще те изхвърлят.

Тери обърса уста с опакото на ръката си.

— Разбирам, че и двете никак не искате да ви отнемем Роби...

— Ами не го отнемайте, да ви го начукам! — кресна Кристъл.

— Не е толкова просто — отвърна Кей. Пак седна, вдигна падналата на пода тежка папка и я положи в скута си. — Когато миналата година са ти върнали Роби, ти, Тери, си се била откачила.

Обещала си тържествено да останеш чиста и да завършиш програмата, а освен това и да спазиш ред други ангажименти, като например да не отписваш Роби от градината...

— Е, не им ли го водех...

— ... за известно време, да. Но само за кратко, Тери, което е съвсем недостатъчно. Така че след вчерашния ми оглед и след като разговарях с лекуващата те и с госпожа Харпър, боя се, че се налага да преразгледаме състоянието на нещата.

— Това пък к'во значи? — озъби се Кристъл. — Пак ли атестация, да му еба майката? И за к'во ви е потрябвала? За какво ви е, а? Нищо му няма на Роби, нали аз го гледам... Мълчи ма, да ти го! — изкрещя по адрес на Тери, която се мъчеше да я надвика от стола си. — Тя не го гледа, аз го гледам, ясно ли е? — изрева на Кей с насълзени силно гримирани очи и с показалец, насочен към гърдите ѝ.

Кристъл бе навещавала Роби редовно през месеца, през който бе при приемните родители. Малкият се впиваше в нея, настояваше тя да остане на чай и плачеше, когато тя си тръгваше. А тя имаше чувството, че ѝ отрязват половината вътрешности и ги държат за заложник. Похубаво щеше да е да бяха пратили Роби при Баба Кат, както самата нея я праснаха като по-малка всеки път, когато Тери се скапеше. Но Баба Кат бе вече престаряла, немошна и нямаше сили да се оправя с Роби.

— Оценявам обичта и грижите ти към братчето ти, Кристъл — каза Кей, — но по закон ти не си...

— Що да не съм, ма? Не съм ли му сестра, майка му стара?

— Добре — отсече Кей. — Тери, дай да погледнем фактите в очите. Ако се явиш в „Белчапъл“ с твърдението, че не си се бола, а дадеш положителна проба, те моментално ще те изхвърлят. Лекуващата ми го съобщи най-категорично по телефона.

Свита на креслото — странен хибрид от стара жена и дете с изпадали зъби, — Тери я зяпаше с празен и неутешим поглед.

— Според мен единственият начин да се спасиш евентуално от изключване — подчерта Кей — е да си признаеш, че си се бола, да поемеш отговорността за прегрешението и да демонстрираш готовност да отвориш нова страница.

Тери продължаваше да гледа тъпо. Не знаеше как другояче да посрещне многобройните си обвинители, освен с лъжи: *Добре де, давай, ня'а проблем, а след това: Изо'що не съм, да му еба майката...*

— Имаше ли някаква специална причина да посегнеш към хероина през тази седмица, след като вече бе приела голяма доза метадон? — заинтересува се Кей.

— Ъхъ — каза Кристъл. — Появи се Обо, а тя на него никога не му отказва, да му еба майката!

— Я да мълчиш — рече Тери, но без никакъв плам.

Май още се напъваше да смели казаното от Кей — шантавия й, опасен съвет да каже истината.

— Обо — повтори Кей. — Кой е този Обо?

— Шибан чекиджия — каза Кристъл.

— Той ли ти е дилърът? — заинтересува се Кей.

— Мълчи — предупреди отново Тери дъщеря си.

— Ами ти що не му каза „не“, да ти го начукам! — кресна Кристъл на майка си.

— Добре — повтори Кей. — Ще се обадя пак на лекуващата те, Тери, и ще се помъча да я убедя, че за семейството ти ще има полза, ако не те изключат от програмата.

— Ама наистина ли? — ахна Кристъл.

До този момент за нея Кей беше една огромна кучка — по-гадна кучка и от оная приемна майка с безупречно чистата й кухня и с милите й приказки към Кристъл, от които Кристъл се чувстваше истински лайняно.

— Да, наистина — потвърди Кей. — Но от наша гледна точка, за екипа „Грижа за детето“ въпросът е наистина сериозен. Ще установим много по-строго наблюдение върху дома на Роби. И настояваме да видим промяна, Тери.

— Ху'аво де — каза Тери, съгласна, както винаги, с всичко и с всички.

Кристъл обаче добави:

— Ще видите. Тя ще се промени. Аз ще й помогна. Ще се промени.

II

Шърли Молисън прекарваше всяка своя сряда в ярвилската болница „Саутуест Дженерал“, където заедно с още десетина

доброволци извършваше немедицински дейности: разнасяше с количка прочитни книги, грижеше се за цветята на пациентите и пазаруваше от магазинчето във фоайето на онези, които бяха приковани към леглата си, а нямаха посетители. Любимата ѝ дейност обаче бе да ходи от легло на легло и да приема поръчките за храна. Веднъж, както вървеше с клипборда си и с ламинирания си пропуск, някакъв лекар по коридора я взе за член на болничната администрация.

Мисълта за доброволен труд ѝ се яви по време на най-дългия ѝ разговор с Джулия Фоли, откакто се познаваха, на едно от прекрасните ѝ коледни партита в „Суитлъв Хаус“. Точно тогава научи, че Джулия набиравала помощи за педиатричното отделение на местната болница.

— Сега остава да уредим и посещение на някой член на кралското семейство — каза тогава Джулия със зареян над рамото на Шърли по посока на входната врата поглед. — Ще помоля Обри да си поприказва по този въпрос с Норман Бейли. Извинявай, но трябва да посрещна Лорънс...

И заряза изправената до рояла Шърли да казва „О, да, разбира се“ на празния въздух. Нямаше си представа кой е този Норман Бейли, но главата ѝ се замая от мисълта. И още на другия ден, без да каже и дума на Хауърд какво си е наумила, се обади в „Саутуест Дженерал“ и пожела да постъпи като доброволец. А след като се убеди, че за целта се изисква единствено да имаш безупречна характеристика, здрав разум и яки нозе, настоя да ѝ изпратят формуляра за кандидатстване.

Доброволният труд разкри пред Шърли цял нов славен свят — мечтата, която Джулия Фоли бе посяла неволно в душата ѝ там, до рояла: Шърли, застанала права с благоприлично хванати пред себе си ръце, с провесен от врата ламиниран пропуск, докато кралицата се придвижва бавно по редицата сияещи помощници. Представяше си как изпълнява безупречен реверанс, с който привлича вниманието на Нейно Величество, която спира да си побъбри с нея и поздравява Шърли за това, че толкова щедро отдава свободното си време... фотографската светкавица и снимката в утрешните вестници... *Кралицата разговаря с болничната доброволка г-жа Шърли Молисън...* А когато понякога Шърли успееше наистина да се съсредоточи върху въображаемата сцена, биваше обзета от едно едва ли не свято усещане.

Освен това доброволният труд в болницата беше дал на Шърли бляскаво ново оръжие, с което да поокастри превземките на Морийн. Откакто вдовицата на Кен се превърна, като някоя Пепеляшка, от магазинерка в бизнес съдружник, бе взела да си вири носа по начин, който буквално вбесяваше Шърли (въпреки всепонасящата ѝ котешка усмивка). Но ето че Шърли бе успяла да си възвърне по-високата кота: и тя работеше, но не за да печели, а от сърдечна доброта. Да си доброволец, бе признак на висококласност — работа за жени, които не се нуждаят от повече пари, жени като нея и Джулия Фоли. Да не говорим, че болницата осигуряваше на Шърли и достъп до една много по-огромна мина от клюки, с които да удави досадните приказки на Морийн за новото им кафе.

В днешното утро Шърли обяви с твърд тон на завеждащия доброволците предпочитанията си към двайсет и осмо отделение и съответно бе изпратена именно в онкологията. Точно там, в двайсет и осмо отделение, бе единствената ѝ приятелка изсред медицинските сестри; по-младите сестрички поначало се отнасяха с неприязън и покровителстване към доброволките за разлика от Рут Прайс, която съвсем скоро се бе върнала към сестринската професия след шестнайсетгодишно прекъсване и която от самото начало се беше държала очарователно. И както Шърли бе подчертала, връзката им се укрепваше от факта, че и двете бяха пагфърдки.

(При все че, реално погледнато, самата Шърли не беше родом от Пагфърд — майка им беше отгледала и нея, и сестричката ѝ в тесен, разхвърлян апартамент в Ярвил. Майка им пиеше яко; така и не се беше развела с баща им, който въобще не се мяркаше. Местните мъже сякаш знаеха масово името на майка ѝ и го споменаваха с многозначителни подсмиввания... но всичко това беше останало в далечното минало, а Шърли бе на мнение, че миналото се разпада, ако не говориш за него. И отказваше да си го спомни.)

Шърли и Рут се срещнаха радушно, но от много работа им остана време само колкото да разменят по някоя повърхностна приказка относно внезапната кончина на Бари Феърбрадър. Успяха обаче да се уговорят да обядват заедно в дванайсет и половина и Шърли отиде да докара количката с прочитните книги.

Чувстваше се в прекрасно настроение. Виждаше бъдещето съвсем ясно, сякаш вече се е сбъднало. Хауърд, Майлс и Обри Фоли

ще се обединят и ще отрежат завинаги „Фийлдс“, а това ще е повод за празнична вечеря в „Суитлът Хаус“...

Имението наистина поразяваше Шърли: просторна градина със слънчев часовник, интересно подстригани храсти и езерца; просторни преддверия с ламперия; снимка в сребърна рамка върху рояла, на която собственикът си разменяше шеговити думи с най-голямата дъщеря на кралицата, принцеса Ан. Не забелязваше и никакво снизхождение в отношението на Фоли към нея или към съпруга ѝ; не че нямаше куп неща, които да отвличат вниманието ѝ при всяко влизане в орбитата на семейство Фоли. И никак не ѝ беше трудно да си представи как само петимата са седнали на интимна вечеря в една от онези прекрасни стаи около салона. Как Хауърд е седнал до Джулия, самата тя — отдясно на Обри, а помежду им — Майлс. (Във въображението на Шърли Саманта винаги отсъстваше по неизбежни причини.)

В дванайсет и половина Шърли и Рут се събраха пред витринката с киселите млека. Шумната болнична столова тепърва щеше да се напълни към един, така че двете жени — сестрата и доброволката — доста лесно си намериха лепкава, оръсена с трохи маса с два стола до стената.

— Как е Саймън? Какво правят двамата ти синове? — заразително Шърли, след като Рут обърса масата и двете разтовариха таблите си, след което седнаха една срещу друга, готови да си поприказват.

— Сай е добре, благодаря. Очаквам днес да донесе у дома новия ни компютър. И както се досещаш, момчетата горят от нетърпение.

Което съвсем не беше истината. Андрю и Пол вече имаха по един евтин лаптоп; а настолният компютър дремеше в ъгъла на малката им всекидневна, но момчетата избягваха да го пипат и въобще да си намират работа в близост до баща си. Рут често говореше пред Шърли за синовете си така, сякаш са по-малки, отколкото всъщност бяха — портативни, сговорчиви, лесно забавлявани. Вероятно искаше да се изкара по-млада, отколкото бе в действителност, да подчертае разликата в годините между себе си и Шърли — която и така си беше около две десетилетия — и да създаде впечатлението, че са по-скоро като майка и дъщеря. Майката на Рут бе починала преди десет години; имаше нужда да общува с по-възрастна жена. А и както Шърли беше ѝ подсказала, отношенията ѝ със собствената ѝ дъщеря също бяха далече от идеалните:

„С Майлс открай време сме много близки. Патриша обаче се оказа по-труден характер. В момента живее в Лондон.“

Рут изгаряше от нетърпение да научи нещо повече, но ако имаше нещо общо помежду им с Шърли, което всяка от тях оценяваше високо у другата, то бе благовъзпитаната им въздържаност — гордостта да излагат пред очите на останалия свят една несмущавана от нищо повърхност. По тази причина Рут бе пренебрегнала превъзбуденото си любопитство, макар тайничко да се надяваше все някой ден да научи кое й е толкова трудното на Патриша.

Шърли и Рут си бяха допаднали от пръв поглед именно понеже и двете си даваха сметка, че и другата е жена като нея — жена, чиято най-голяма гордост бе в това, че е пленила и успяла да опази любовта на своя съпруг. Свързваше ги нещо, наподобяващо основния закон на масоните, и това им създаваше взаимно чувство за сигурност, което липсваше в отношенията им с други жени. А удоволствието от съучастничеството им се засилваше още повече от усещането за превъзходство — всяка от тях тайно съжаляваше другата заради избора й на съпруг. Рут виждаше у Хауърд определена физическа уродливост и не можеше да се начуди как приятелката й, запазила деликатната си хубост въпреки излишните килограми, изобщо е приела да се омъжи за него. А в съзнанието на Шърли — която нямаше спомен някога през живота си да е виждала Саймън, нито да е чувала името му във връзка с висшите пагфърдски дела, и нямаше впечатления Рут да води дори елементарен светски живот — съпругът на медицинската сестра битуваше под формата на самотен неудачник.

— Та с очите си видях как Майлс и Саманта докараха Бари — подхвана Рут основната тема без какъвто и да било предговор. Поначало не притежаваше финеса на Шърли в светските разговори и трудно прикриваше жаждата си за пагфърдските сплетни, от които бе лишена заради местоживеенето си на върха на издигащия се над градчето хълм, изолирана на всичко отгоре и заради Саймъновата необщителност. — Ама те наистина ли са били там, когато е станало?

— О, да — каза Шърли. — Отишли да вечерят в голф клуба. Неделя вечер, нали разбираш. Откарали дъщерите обратно в училищния пансион, а и Сам обича да се хранят по заведенията, понеже не е кой знае каква готвачка...

По време на съвместните им почивки за кафе Рут бе успяла малко по малко да сглоби интимната история на брака между Майлс и Саманта. Шърли ѝ беше споделила, че синът ѝ бил принуден да се ожени за Саманта, тъй като Саманта била забременяла с Лекси.

— Но смятам, че добре си живеят — въздъхна Шърли с престорен оптимизъм. — Майлс постъпи така, както трябваше; не бих и допуснала нещо друго. А момиченцата им са един разкош. Жалко само, че Майлс остана без син; щеше да е прекрасен мъжки татко. Но Сам отказа да ражда трето.

Рут трупаше с възторг всяка трошица от завоалираната критика на Шърли по адрес на снаха ѝ. Поначало се бе подразнила силно от Саманта още преди години, когато отведе четиригодишния си син Андрю в детската градина към „Сейнт Томас“ и там се запозна със Саманта и дъщеря ѝ Лекси. С шумния си смях, безграничното си деколте и предварително подготвените за останалите майки двусмислени шеги, Саманта създаде у Рут впечатлението за опасна стръвница. Години наред Рут имаше възможността да наблюдава с презрение как Саманта пъчи масивната си гръд, докато приказва с Викрам Джаванда по време на родителските срещи, и гледаше да насочва Саймън плътно покрай стените на класната стая, та да не му се налага да разговаря с нея.

Шърли продължаваше да препредава от втора ръка историята с последното пътешествие на Бари, стремейки се да отдава максимална заслуга на Майлс за бързата му реакция да извикат линейка, за оказаната на Мери Феърбрадър подкрепа, за настояването му да остане с нея в болницата до пристигането на съпрузите Уол. Рут я слушаше внимателно, но и с известно нетърпение; Шърли ѝ беше далече позабавна, когато изброяваше недостатъците на Саманта, отколкото, като хвалеше добродетелите на Майлс. Да не говорим, че през цялото време на Рут ѝ напираше отвътре нещо вълнуващо, което умираше да съобщи на Шърли.

— Доколкото разбирам, в общинския съвет се е появило свободно място — рече Рут в мига, в който Шърли докара разказа си до там, където Майлс и Саманта напускат сцената в полза на Колин и Теса Уол.

— По-правилно е да се каже „вакантен пост“ — поправи я тактично Шърли.

Рут пое дълбоко дъх:

— Саймън — обяви, развълнувана от самия факт на огласяването на новината, — се кани да се кандидатира!

Шърли се засмя автоматично, вдигна вежди в израз на учтива изненада и отпи от чая, за да прикрие лицето си. Рут така и не разбра, че с изказването си е разтревожила своята приятелка. Поначало очакваше Шърли да се зарадва на мисълта, че съпрузите им ще седят един до друг в общинския съвет, и дори смътно си представяше, че Шърли ще може някак си да ѝ помогне.

— Снощи ме уведоми — продължи с важен тон Рут. — От известно време си го мислел.

Рут все пак бе прогонила от мозъка си разни други неща, които Саймън беше споменал — възможността например той да поеме подкупите от „Грейс“, за да останат контрактори към съвета, — както прогонваше оттам всички дребни Саймънови хитрини, всичките му незначителни престъпленийца.

— Нямах представа, че Саймън има желание да участва в местната управа — каза Шърли с лек, приятен тон.

— О, да, изгаря от желание — рече Рут, която също не бе имала подобна представа.

— Да не би да е разговарял с доктор Джаванда? — попита Шърли и пак отпи от чая си. — Идеята му да се кандидатира от нея ли е?

Рут изпадна в пълно неведение, което се изписа и по лицето ѝ.

— Не, аз... Саймън от години не е ходил на лекар. Страшно здрав човек е, искам да кажа.

Шърли се усмихна. Ако Саймън действа самостоятелно, без подкрепа от фракцията на Джаванда, не би представлявал почти никаква заплаха. Всъщност дори ѝ дожаля за Рут заради неприятната изненада, която я очакваше. Та нали самата тя, Шърли, която познава всяка що-годе важна личност в Пагфърд, щеше яко да се затрудни, ако съпругът на Рут цъфнеше в гастронома. Горката Рут! Кого очаква всъщност да гласува за мъжа ѝ? Но пък, от друга страна, Шърли си даваше сметка, че е длъжна да зададе поне онзи въпрос, който най-вече щеше да интересува Хауърд и Обри.

— Саймън нали е кореняк пагфърдчанин?

— Не е. Родом е от „Фийлдс“ — отвърна Рут.

— Аа — каза Шърли.

Отлепи станиола от киселото си мляко и хапна замислено една лъжица. Независимо от избираемостта му, не беше зле да знаят, че Саймън вероятно ще е с профийлдски уклон.

— На уебсайта нали ще пише как да издигнеш кандидатурата си? — попита Рут, все още разчитайки на късен изблик на услужливост и ентусиазъм.

— О, да. Предполагам — отговори разсеяно Шърли.

III

Последният учебен час в сряда следобед за Андрю, Фатс и още двайсет и седем души бе по спазматика — вторият по елементарност курс по математика, воден от най-некомпетентната учителка сред математичките — току-що завършила млада жена с лице на петна, която изобщо не умееше да поддържа ред и дисциплина и често беше готова да ревне. Фатс, който предишната година се бе зарекъл да не си дава никакъв зор в учението, бе преместен тук от най-трудния математически поток. А Андрю, който цял живот се бореше с числата, пък изпитваше ужас да не вземат да го прехвърлят в най-нисшия поток при Кристъл Уидън и братовчед й Дейн Тъли.

Андрю и Фатс седяха един до друг на последния ред в класната стая. От време на време, като му писнеше да клоуничи пред класа или да ги предизвиква към все по-големи лудории, Фатс се опитваше да обясни на Андрю как се събират числа. Шумът около тях бе оглушителен. Госпожица Харви се мъчеше да ги надвика с молби да млъкнат. По тетрадките се изписваха и рисуваха неприлични работи; ученици се разхождаха от чин на чин и стържеха с краката на столовете по пода; щом госпожица Харви обърнеше гръб, навсякъде политаха книжни самолетчета. Понякога Фатс си намираше повод да прекоси стаята, при което имитираше скокливата схваната походка на Гнездото. Изобщо тук чувството за хумор на Фатс изпростяваше тотално; виж, по английски, където двамата с Андрю бяха в най-горния поток, не му се налагаше да прибегва до материал из репертоара на Гнездото, за да предизвиква смях.

Точно пред Андрю седеше Сухвиндер Джаванда. Преди много години, в началното училище, и Андрю, и Фатс, и останалите момчета постоянно дърпаха Сухвиндер за дългата ѝ синьо-черна плитка — най-лесното за хващане нещо, когато играеха на гоненица, а и изкушаваща тогава, както и сега, със самото си висене по целия ѝ гръб, но невидима за учителката. Андрю отдавна бе изгубил всякакво желание да я дърпа или да се докосва до която и да било част от Сухвиндер; тя бе едно от малкото момичета, по които очите му се плъзгаха без капка интерес. Откакто Фатс му насочи вниманието, бе взел да забелязва мекия черен мъх над горната ѝ устна. Каката на Сухвиндер, Джасвант, притежаваше стройна, заоблена фигура с тънка талия и с личице, което, до появата на Гая, на Андрю му се струваше красиво: с високи скули, гладка златиста кожа и бадемови, течногофяви очи. Но за Андрю, естествено, Джасвант си остана недостижима: с две години по-голяма от него, най-умното момиче сред дванайсетокласниците и с аурата, че усеща до последното надървяне собствените си прелести.

Сухвиндер бе единствена в стаята, която не вдигаше абсолютно никакъв шум. Превила гръб и забила нос в тетрадката, съсредоточаването ѝ като че я бе обвило в пашкул. Беше дръпнала левия ръкав на жилетката си така, че да покрие цялата ѝ длан, и стискаше в юмрук ръба му. Пълната ѝ неподвижност буквално биеше на очи.

— Великият хермафродит е застинал в покой — измърмори Фатс, забил поглед в тила на Сухвиндер. — Мустакат, но и цицорест, този космат мъж-жена и до ден-днешен изправя науката пред загадъчни противоречия.

Андрю се изкикоти, при все че се чувстваше доста неловко. По-смешно щеше да му е, ако знаеше, че приказките на Фатс не стигат до Сухвиндер. Последния път, когато ходи у Фатс, той му беше показал съобщенията, които поствал редовно на фейсбук страницата на Сухвиндер. Претърсил разни страници за окосменост в интернет и сега ежедневно ѝ пращал данни и снимки от тях.

Не че не беше смешно някак си, но на Андрю си му беше неудобно. Честно казано, Сухвиндер ни най-малко не го заслужаваше — и изобщо не се противопоставяше. А на Андрю му беше най-добре, когато Фатс насочваше злобния си език към авторитетни фигури, към превзети и самодоволни хора.

— Откъснат от своето брадато, носещо сутиени стадо — продължаваше Фатс, — той седи замислен и се чуди дали няма да му отива, ако си пусне и брадичка.

Андрю се изсмя, после се почувства виновен, но Фатс загуби интерес и пренасочи вниманието си към това, да превърне всяка нула върху страницата от учебника в сбръчкан анус. Андрю пък възобнови чуденето си къде точно ще трябва да премести десетичната точка и се замисли за предстоящото прибиране у дома с автобуса — и за Гая. На връщане от училище към къщи му беше много по-трудно да си намери място, от което да я държи в полезрението си; много често като стигнеше до автобуса, установяваше, че всички места около нея вече са заети или че останалите свободни места са прекалено отдалечени. Споделеното помежду им веселие от училищното събрание в понеделник сутринта не бе довело до нищо. И през двете последвали сутрини не бе го погледнала в автобуса, нито бе показала по друг начин, че подозира за съществуването му. Откакто се бе влюбил преди четири седмици, Андрю така и не беше разменил и една дума с нея. Докато часът по спазматика още кънтеше в ушите му, Андрю се напъна да си подготви дебютния лаф. *Ама в понеделник на събранието голям смях падна...*

— Какво ти е, Сухвиндер?

Госпожица Харви, както се беше навела да провери работата на Сухвиндер, изведнъж впи поглед в лицето ѝ. Андрю забеляза как Сухвиндер кимна и все още приведена над тетрадката, закри лицето си с ръце.

— Уола! — прошепна театрално Кевин Купър от чина си през два реда пред тях. — Уола! Фъстък!

Искаше да привлече вниманието им върху нещо, което вече им беше известно: ако се съдеше по лекото потръпване на раменете ѝ, Сухвиндер плачеше, а госпожица Харви полагаше безнадеждни, измъчени усилия да разбере какво ѝ е. Усетил поредния спад в учителската бдителност, класът взе да вдига още по-силен шум.

— Фъстък! Уола!

Андрю така и не беше успял да реши дали Кевин Купър дразни хората умишлено, или без да иска, но така или иначе, притежаваше безпогрешното свойство да им лази по нервите. Прякорът „Фъстък“ беше адски стар: така му викаха на Андрю в основното училище и той

поначало го ненавиждаше. Фатс беше наложил демодирането на прякора с това, че бе отказал изобщо да го използва; по принцип Фатс беше крайният съдник по всички въпроси от този род. А Купър дори и прякора на Фатс не беше налучкал: „Уола“ се бе наложил, но само за известно време, и то през отминалата учебна година.

— Фъстък! Уола!

— Еби се в гъза бе, тъпунгер — изсъска Фатс на Купър.

А самият Купър се бе провесил през облегалката на седалката си, за да вижда по-добре Сухвиндер, която се бе превила така, че лицето ѝ направо опираше в чина, а до нея бе приклепнала госпожица Харви, кършеща смешно ръце, нямаща право да я докосва, а и неспособна да се сдобие с обяснение за страданието ѝ. Необичайната суматоха бе забелязана и от още неколцина, които бяха вперили поглед нататък; но на първите редици момчетата продължаваха да лудуват, интересувачи се единствено от собственото си забавление. Едно от тях грабна от опразнената катедра на госпожица Харви сухата изтривалка с дървен гръб за черната дъска и я запокити с все сила.

Изтривалката прелетя през стаята и улучи стенния часовник на задната стена, който падна с трясък на пода. От него се разлетяха остри парченца пластмаса и метални чаркове и няколко момичета, включително и госпожица Харви, изпищяха от ужас.

Вратата на класната стая рязко се отвори и се отблъсна с трясък от стената. Настъпи пълно мълчание. На вратата стоеше Гнездото — зачервен от гняв.

— Какво става в тази стая? Какъв е целият този шум?

Госпожица Харви рипна като човече на пружинка от кутийката си и се изпружи до чина на Сухвиндер с виновно изплашено изражение.

— Защо класът ви вдига този безобразен шум, госпожице Харви? Какво става тук?

Госпожица Харви мълчеше като онемяла. Кевин Купър още висеше праметнат и нахилен през гърба на стола си, а очите му шареха от госпожица Харви, през Гнездото, до Фатс и обратно.

Пръв проговори Фатс:

— Абсолютно честно казано, татко, мъчим се да побъркаме горката женица.

Гръмна смях. Шията на госпожица Харви се обезобрази от червен обрив. А Фатс балансираше нехайно на задните крака на стола си със съвсем сериозно изражение и гледаше Гнездото право в очите с предизвикателно безразличие.

— Да не съм чул повече никакъв шум — отсече Гнездото. — Само още веднъж да гъкнете — всички ще ви оставя след часовете за наказание. Ясно ли е? До един!

И затвори вратата след себе си сред гръмогласен смях.

— Нали чухте заместник-директора! — проплака госпожица Харви и изприпка на мястото си пред чиновете. — Пазете тишина! Андрю... и ти, Стюарт — веднага да почистите този боклук! Да не виждам никакви части от часовника по пода!

Разнесе се редовният им вик на възмущение от несправедливата заповед, подкрепен пискливо от две от момичетата. Действителните извършители на разрушителния акт, от които, както бе всеизвестно, госпожица Харви се боеше, се хилеха доволно по местата си. И тъй като до края на училищния ден оставаха само пет минути, Андрю и Фатс се заловиха да протакат чистенето дотам, че да оставят работата несвършена, когато дойдеше краят му. И докато Фатс печелеше допълнителни орации с изпълнението си на скокливата, схваната походка на Гнездото, Сухвиндер тайно обърса очи с ръкава около китката си и отново потъна в забвение.

Когато би звънецът, госпожица Харви дори не направи опит да овладее или задържи гръмотевичното втурване към вратата. Андрю и Фатс сригнаха по-едрият парчета от часовника под шкафове в дъното на стаята и отново метнаха чанти на рамо.

— Уола! Ей, Уола! — провикна се Кевин Купър, мъчейки се да настигне Андрю и Фатс по коридора. — Ама ти на Гнездото у вас „татко“ ли му викаш? Без ташак? Наистина ли?

Явно си мислеше, че е хванал Фатс натясно; че е научил нещо, което той не би желал да му е известно.

— Много си смотан бе, Купър — каза с досада Фатс, а Андрю се изсмя.

IV

— Доктор Джаванда изоставя с петнайсетина минути от графика си — съобщи рецепционистката на Теса.

— Няма страшно. За никъде не бързам.

Беше ранна вечер и прозорците на чакалнята хвърляха ясни сини петна по стените. С Теса чакаха само още двама души: разкривена, хриптяща старица по домашни чехли и млада майка, която се бе зачела в списание, а наскоро проходилото ѝ момиченце ровеше из сандъчето с играчки в ъгъла. Теса взе опърпан стар брой на списание „Хийт“ от масичката в средата, седна и заразглежда снимките. Чакането ѝ даваше допълнително време да си намисли какво точно ще каже на Парминдер.

Бяха разговаряли, макар и накратко, по телефона сутринта. Теса бе изказала разкаяние, че не се е сетила да се обади незабавно на Парминдер за Бари. Парминдер я успокои, че не било толкова важно, каза ѝ да не се излага и че изобщо не била разстроена; но Теса, благодарение на дългогодишния си опит с тънкокожи и крехки души, усети, че под бодливата ѝ черупка Парминдер в действителност е наранена. Опита се да ѝ обясни, че през последните два дни била абсолютно каталясала от разправиите с Мери, Колин, Фатс и Кристъл Уидън, които така се изсипали отгоре ѝ, че загубила способност да мисли за друго, освен за непосредствения проблем, пред който била изправена. Но Парминдер я прекъсна посред многословните ѝ оправдания и ѝ каза най-спокойно, че ще я види по-късно в кабинета си в клиниката.

Белокосият и едър като мечок доктор Крофърд се показва от стаята си, махна радушно на Теса и каза: „Мейси Лофърд?“. При което младата майка видя доста зор да убеди дъщеричката да остави старото телефонче на колела обратно в сандъка с играчките. Както го теглеха нежно за ръка подир доктор Крофърд, детенцето погледна жално през рамо към телефончето, чиито тайни така и нямаше никога да узнае.

След като вратата се затвори след тях, Теса установи, че на лицето ѝ грее глупава усмивка, и бързо промени изражението си. Май и тя бе на път да стане една от ония ужасни възрастни дами, които гукат безразборно и плашат всяко малко дете. А толкова ѝ се искаше да си има и една пухкава русокоса дъщеричка в добавка към кокалестия ѝ мургав син. И като се сети за прохождащия навремето Фатс, си помисли: Не е ли ужасно как дребните призрачета на живите ти деца

обитават сърцето ти; и че те никога няма да узнаят, а ако го научат, ще ненавиждат идеята, че растежът им всъщност е бил една неспирна скръб?

Вратата на Парминдер се отвори; Теса вдигна глава.

— Госпожа Уидън — каза Парминдер.

Погледът ѝ срещна този на Теса и ѝ се усмихна, но се получи не точно усмивка, а просто стягане около устата. Дребната възрастна женица с домашните пантофи едва се надигна и последва Парминдер зад паравана. После Теса чу как се затвори вратата на кабинета на Парминдер.

Зачете се в текстовете под поредицата снимки на съпругата на известен футболист, снимана в различните тоалети, които носила през предишните пет дни. И както разглеждаше дългите слаби нозе на младата жена, Теса се запита колко ли по-различен щеше да е животът ѝ, ако и тя беше имала крака като нейните. И нямаше как да не стигне до извода, че вероятно щеше да е съвсем друг. Краката на Теса бяха дебели, безформени и къси; ако зависеше само от нея, щеше вечно да ги крие в ботушки, само дето трудно се намираха такива, чиито ципове да се затварят по прасците ѝ. И се сети как разправяше на едно ячко момиче в консултацията ѝ, че външният вид е без значение и че характерът е много по-важен. *Ама че глупости им плямпаме на децата*, мина ѝ през ум, докато прелистваше списанието.

Някаква невидима врата се отвори с трясък. И се чу дрезгаво женско негодувание:

— Ама на мен от това ми става по-зле. Не може така! Аз съм дошла да ми се помогне. Твоя работа е... твое задължение е...

Погледите на Теса и на рецепционистката се срещнаха, после се извърнаха по посока на виковете. Теса чу гласа на Парминдер, в който, въпреки дългогодишното ѝ пребиваване в Пагфърд, все още се долавяше бирмингамският ѝ акцент:

— Но вие продължавате да пушите, госпожо Уидън, а това се отразява на дозата, която ви предписвам. Налага се да откажете цигарите. Организмът на пушача усвоява по-бързо теофилина, така че цигарите не само влошават емфиземата ви, но и пречат на самото лекарство да...

— Я стига си ми викала ма! Писна ми от тебе! Ше се оплача! Сбъркала си ми хаповете, да ти еба майката! Искam друг доктор да ме

прегледа! Къде е оня — Крофърд?

Възрастната жена се показа иззад паравана, залитайки, задъхана, с почервенияло лице.

— Тая ще ме умори, факистанска крава такава! Хич не ти и трябва да ходиш при нея — викна по посока на Теса. — Ще те умори с нейните хапове, факистанската кучка ниедна!

И се заклати на кльощавите си нозе към изхода, несигурна по домашните си чехли, хъхрейки и псувайки с пълен глас, колкото ѝ позволяваха съсипаните ѝ дробове. Вратата се затвори зад гърба ѝ. Рецепционистката пак размени поглед с Теса. И пак чуха да се затваря вратата на кабинета на Парминдер.

Цели пет минути минаха до следващото ѝ появяване. Рецепционистката демонстративно не откъсваше очи от монитора.

— Госпожа Уол — каза Парминдер с поредната стисната неусмивка.

— Тази пък какво искаше? — попита Теса, след като седна до ъгъла на бюрото на Парминдер.

— Новите хапове дразнели стомаха на госпожа Уидън — отвърна преспокойно Парминдер. — Така. Днес какво правим: изследваме кръвта ти, нали така?

— Да — отговори Теса, хем притеснена, хем засегната от хладното професионално държане на Парминдер. — Как я караш, Минда?

— Аз ли? — запита Парминдер. — Добре съм. Защо?

— Ами... Бари... Знам какво беше той за теб и ти за него.

Сълзите избиха в очите на Парминдер и тя запримигва да ги прогони, но позакъсня; Теса успя да ги види.

— Минда — рече и положи пълничка длан върху кокалестата на Парминдер, но Парминдер я отблъсна рязко, сякаш Теса я бе ужилила; после, издадена от собствения си рефлекс, заплака най-искрено, нямайки къде да се скрие в тесния кабинет, макар че се бе извърнала, доколкото ѝ позволяваше въртящият се стол.

— Буквално ми призля, като осъзнах, че не съм ти се обадила — рече Теса на фона на бесните усилия на Парминдер да овладее хлиповете си. — Идеше ми да се свия на кравай и да умра. Имах намерение да ти се обадя — излъга, — но не бяхме мигнали. Прекарахме цялата нощ в болницата и оттам отидохме право на

работа. На всеучилищното събрание Колин не издържа, докато съобщаваше новината, после направи пред всички една отвратително гадна сцена с Кристъл Уидън. Накрая Стюарт решил да избяга от час. А и Мери се съсипа... Но наистина съжалявам, Минда. Трябваше да ти се обадя.

— ... упости — изфъфли Парминдер, заровила лице в книжната салфетка, която бе извадила от ръкава си. — ... най-важното... Мери...

— Ти беше сред първите, на които самият Бари би се обадил — промълви тъжно Теса и за най-голям свой ужас и тя ревна.

— Извинявай, Минда — хълцаше през сълзи, — но всичко ми се струпа на моята глава — и Колин, и останалите.

— Не се излагай — каза Парминдер. Преглъщаше и попиваше кокалестите си бузи. — И двете се излагаме.

Никак даже. О, Парминдер, поне веднъж в живота си си дай воля...

Докторката обаче изпъна кльощави рамене, изсекна се и изпъна гръб по облегалката.

— От Викрам ли научи? — попита плахо Теса и измъкна наръч хартиени салфетки от кутията върху бюрото на Парминдер.

— Не — отговори Парминдер. — От Хауърд Молисън. В гастронома.

— Боже мой. Страшно съжалявам, Минда.

— Не се излагай. Няма нищо.

От реването на Парминдер й помина и тя се настрои по-дружелюбно спрямо Теса, която бършеше откритото си, добро лице. Кое то я утеши, тъй като след смъртта на Бари Теса бе останала единствената й истинска приятелка в Пагфърд. (Тя винаги си казваше наум „в Пагфърд“, все едно някъде далече от това градче разполагаше със стотици други верни приятели. И избягваше, общо взето, да признае пред себе си, че ставаше дума най-вече за спомените й от бандата съученици и съученички в Бирмингам, с които океанът на живота отдавна я беше разделил; и евентуално за колегите й от медицинския факултет, с които бе учила и стажувала и които и досега й пращаха коледни картички, но така и не идваха да я видят, нито тя ходеше да ги гледа.)

— Какво прави Колин?

Теса изпъшка.

— О, Минда... О, божичко. Щял да се кандидатира за мястото на Бари в общинския съвет.

Видимата вертикална бръчка между дебелиите тъмни вежди на Парминдер още повече се вдълбочи.

— Ти представяш ли си го Колин да се яви на избори? — запита я Теса, свила юмрук около прогизналите книжни салфетки. — И да работи после с хора като Обри Фоли и Хауърд Молисън? Да се стреми да запълни липсата на Бари, да си втълпява, че трябвало да спечели битката заради Бари... и цялата там отговорност...

— Колин и така носи доста голяма отговорност и в работата си — отбеляза Парминдер.

— Той си знае как се справя — отвърна Теса, без да се замисли. Но се улови, че не проявява вяност към Колин, и пак ревна. Ама то наистина се получаваше глупава ситуация: уж беше влязла в кабинета с мисълта да утеши Парминдер, а ето че сега тя изливаше мъката си. — Нали го знаеш Колин? Всичко взема присърце, всичко приема на лична основа...

— И все пак се справя много добре, като имаш предвид каква му е работата — каза Парминдер.

— Абе така си е — призна уморено Теса. Като че остана без грам сила. — Знам.

Колин май беше единственият, към когото строгата, затворена Парминдер проявяваше истинско съчувствие. От своя страна Колин не даваше и една лоша дума да се издума по неин адрес — беше нейният пагфърдски рицар. „Тя е едно прекрасно джипи срязваше той всеки, който чуеше да я критикува. — По-добра не познавам.“ Но Парминдер не страдаше от излишък на бранители: старата пагфърдска гвардия я недолюбваше заради скъперническото ѝ отношение към антибиотиците и неохотата ѝ да дава повторни рецепти.

— Ако зависи от Хауърд Молисън, избори изобщо няма да има — каза Парминдер.

— В смисъл?

— Разпратил е вече имейл. Получих го преди половин час.

Парминдер включи монитора на компютъра си, чукна паролата и влезе в пощенската си кутия. После извъртя екрана така, че Теса да може да прочете посланието от Хауърд. В първия абзац се изказваха съболезнования по повод кончината на Бари. А във втория се излагаше

тезата, че след като вече била изтекла една година от мандата на Бари, по-разумно вероятно било да кооптират негов заместник, а не да повтарят обременителния процес с провеждането на нови избори.

— Явно вече има готов човек — отбеляза Парминдер. — И се мъчи да го вкара, преди останалите да са се усетили. Не бих се учудила, ако става дума за Майлс.

— Изключено — възрази моментално Теса. — Та нали Майлс е бил в болницата с Бари... и толкова тежко понесъл...

— Как може да си толкова наивна, Теса? — каза Парминдер, изненадвайки приятелката си със злобата, която се съдържаше в гласа ѝ. — Ти не можеш да си представиш що за гад е този Хауърд Молисън. Низък, долен човек. Не си имала възможността да го чуеш, когато разбра какво е написал Бари във вестника по повод на „Фийлдс“. Нямах идея и какво е замислил по адрес на клиниката за наркомании. Почакай малко. Сама ще се убедиш.

Така ѝ се беше разтреперила ръката, че ѝ трябваха няколко опита, докато успее да затвори електронната си поща.

— Ще видиш — повтори. — Давай сега да караме поред. Лора ще трябва скоро да си върви. Чакай първо да ти премеря кръвното.

Парминдер правеше услуга на Теса с това, че я приемаше толкова късно, след училище. Сестрата в клиниката, която живееше в Ярвил, щеше да остави кръвната проба на Теса в болничната лаборатория на път за дома си. Както си беше притеснена и се чувстваше уязвима, Теса нави ръкава на старата зелена жилетка. Лекарката ѝ уви маншета с велкро около бицепса. Ако я гледаше съвсем отблизо, човек нямаше как да не отбележи силната прилика с втората ѝ дъщеря, понеже тогава нямаше да вижда разликата в структурите им (Парминдер беше жилава, а Сухвиндер — едрогърда), но веднага му правеше впечатление приликата в чертите на лицата им: орловият нос, широката уста с пълната долна устна и едрите, кръгли, тъмни очи. Маншетът взе да стяга болезнено мускула на Теса, а Парминдер не откъсваше очи от скалата.

— Сто шейсет и пет на осемдесет и осем — смръщи се Парминдер. — Високо е, Теса, много е високо.

Разопакова с умели, привычни движения стерилна спринцовка, изпъна бледата, оръсена с бенки ръка на Теса и пъкна иглата в сгъвката.

— Утре вечер ще вода Стюарт в Ярвил — каза Теса с вперен в тавана поглед. — Да му търсим костюм за погребението. Просто си представям какъв скандал ще стане, ако рече да се яви по джинси. Колин направо ще пощурее.

Мъчеше се да отклони мислите си от тъмната, загадъчна течност, която се стичаше по тънката пластмасова тръбичка. Страх я беше, че ще издаде непослушанието ѝ; че всичките погълнати шоколадчета и кексчета ще се проявят под формата на предателска глюкоза.

После си рече ядосано, че сигурно щеше да ѝ е далече по-лесно да се противопоставя на шоколаденото изкушение, ако в живота ѝ нямаше толкова много стрес. А като се вземеше предвид фактът, че през повечето време усилията ѝ бяха посветени на това, да оказва помощ на други, кексчетата все пак можеха да ѝ се опростят. Наблюдаваше как Парминдер надписва епруветките с кръвта ѝ и усети как се надява — при все че нейният съпруг и другар би го възприел като ерес — Хауърд Молисън да удържи на своето и да не се стигне до избори.

V

Всеки божи ден, без изключение, Саймън Прайс си тръгваше от печатницата точно в пет. Присъственото му време е изтекло и толкоз; чака го чистият му и прохладен дом на върха на хълма, далече от неспирния тропот и бръм на цеха в Ярвил. Да се мотаеш из предприятието след изисквания от контролния часовник час (макар и вече мениджър, Саймън все още разсъждаваше с понятията от чирашките си години), е равносилно на фатално признание, че ти липсва домашен уют или — още по-лошо — че се натягаш на висшето ръководство.

Днес обаче на Саймън му се налагаше да се отбие от пътя си, преди да стигне до дома. Срещна се в паркинга с дъвчещия дъвка електрокарист и двамата подкараха, според даваните от младежа указания, по стъмващите се улици на „Фийлдс“, та дори минаха и покрай къщата, в която Саймън израсна. Не се беше вясвал насам от години: майка му беше починала, а баща си не бе виждал от четиринайсетгодишна възраст и нямаше представа къде може да е сега.

Гледката на стария му дом, с един закован прозорец и с отдавна некосена трева, го жегна и потисна. Покойната му майка се гордееше с образцовия си дом.

Младежът накара Саймън да паркира в края на „Фоли Роуд“, остави Саймън да го чака сам и тръгна към една особено окаяна на вид къща. Доколкото можеше да види на светлината на най-близката улична лампа, на Саймън му се стори, че пред единия от партерните прозорци имаше цяла купчина боклук. И чак сега се сети да се запита дали изобщо биваше да идва със собствената си кола за тоя краден компютър. Няма начин в квартала да не са монтирали охранителни камери, за да държат под око всичките местни дребни хулигани и престъпници. Огледа се, но не видя нито една камера; и никой май не го и поглеждаше с изключение на дебелия жена, която най-открито го зяпаше през малко, квадратно като в лудница, прозорче. Саймън я изгледа злобно, но тя не отмести поглед и продължи да пуши цигарата си, поради което той вдигна длан пред лицето си и впери очи през предното стъкло.

Спътникът му бе излязъл от къщата и сега вървеше към колата с леко разкратена походка, понесъл кашона с компютъра. Зад него, в рамката на вратата, през която току-що бе минал, стоеше младо момиче с невръстно детенце в краката му, но като забеляза, че Саймън я наблюдава, бързо се прибра, като дръпна и детето подир себе си.

Саймън завъртя ключа на стартера и с приближаването на дъвчещия взе нервно да подава газ.

— Внимавай — рече Саймън и се пресегна да отвори вратата за пътника. — Сложи го тук долу.

Младежът положи кашона върху все още топлата седалка. Саймън беше решил предварително, че ще го отвори, да се убеди, че получава онова, за което е платил, но нарастващото чувство за неблагоприятие надви на намерението му. Задоволи се с побутване на кашона: беше достатъчно тежък, че да не се премества лесно; а и не му се щеше да се бави повече.

— Нали нямаш нищо против да те оставя тук? — провикна се към младежа, сякаш вече се отдалечаваше бързо с колата си.

— Няма ли да ме хвърлиш до хотел „Кранък“ поне?

— Съжалявам, но отивам в обратна посока — отвърна Саймън.
— До скив.

И даде газ. Видя в огледалото зарязания вбесен младеж, по чиито устни успя да разчете „Да ти еба майката!“. Но вече му беше все едно. Ако се ометеше бързо, току-виж не успели да запечатат номера на колата му на една от онези едрозърнести черно-бели снимки, дето постоянно показваха по новините.

Десет минути по-късно бе вече на детелината, но дори и след като напусна Ярвил, слезе от главния път и подкара нагоре по хълма към порутеното абатство, все още се чувстваше припрян и напрегнат и не бе в състояние да изпита и грам от онова удоволствие, което се появяваше вечер, след като превалеше върха и съзреше своя дом на склона, на чиято противоположна страна се разполагаше малката бяла носна кърпичка, представляваща Пагфърд.

Макар да се беше прибрала само десет минути по-рано, Рут бе успяла да сложи вечерята да се готви и при влизането на Саймън с компютъра вече подреждаше масата; по настояване на Саймън, в „Хилтоп Хаус“ вечеряха рано. Гласните й възторзи при вида на кашона подразниха съпруга й. Имаше ли тя изобщо представа какво е изживял; даваше ли си въобще сметка на какви рискове се излага, като се сдобива с евтини стоки? При което Рут моментално усети, че Саймън е в едно от своите пренавити настроения, които обикновено предвещаваха избухване, и реагира по единствения известен й ефикасен начин: взе да му разправя бодро за това, как бе минал денят й, с надеждата, че след като похапнеше, настроението му щеше да се подобри, стига през това време нещо друго да не го ядосаше.

Точно в шест, през което време Саймън бе успял да разопакова компютъра и да установи липсата на ръководство за експлоатацията му, семейството седна да вечеря.

Андрю усети, че майка му е на тръни, по това, че приказваше за каквото й дойде на ума с онази позната му изкуствено приповдигната нотка в гласа й. Въпреки многогодишния си опит в обратен смисъл, тя май все още вярваше, че ако придаде достатъчно учтивост на атмосферата, баща му няма да посмее да я наруши. Андрю си отрязва парче мусака с картофено пюре (производство на Рут, размразявана в делничните дни за вечеря), но избягваше да срещне погледа на Саймън. Имаше куп други неща, които го вълнуваха повече от родителите му. Гая Бодън му каза „здрасти“, когато се срещна лице в лице с нея на вратата на лабораторията по биология; е, да, някак си

автоматично и небрежно го рече, а и после през целия час не го погледна нито веднъж.

А на Андрю му се щеше най-сетне да проумее тия момичета; не беше успял досега да се сближи с нито едно, че да вникне в мозъчната им дейност. Тази празнота в знанията му не му беше пречила особено до първоначалната поява на Гая в училищния автобус, с което бе провокирала острия му като лазерен лъч интерес към нея като личност — чувство, различаващо се коренно от всеобхващащото и безлично очарование, което се усилваше все повече в него през последните няколко години във връзка с поникването на гърди и появата на презрамки на сутиени изпод белите униформени блузи, както и от леко гнусливия му интерес към действителната същност на менструацията.

Фатс си имаше братовчедки, които от време на време им гостуваха. Андрю веднъж се набути в тоалетната в дома на Уол непосредствено след като оттам излезе най-красивата братовчедка. И намери на пода до кошчето за тоалетна хартия прозрачна опаковка от „Лил-Летс“. Това действително, материално доказателство, че намиращо се в непосредствена близост момиче има тъкмо в този момент цикъл, бе равностойно на съзирането на рядко появяваща се комета в очите на тринайсетгодишния Андрю. Акълът все пак му стигна поне дотолкова, че да не спомене на Фатс какво е намерил и колко вълнуващо откритие е направил. Но хвана опаковката с върховете на ноктите си, пусна я бързо в кошчето, после изми ръцете си толкова старателно, колкото не ги беше мил, откакто се помнеше.

Напоследък Андрю прекарваше сума ти часове пред лаптопа си, вперил поглед във фейсбук страницата на Гая. А тя едва ли не го плашеше повече от самото момиче. С часове наред изучаваше снимките на онези, които бе оставила зад себе си в столицата. Тя поначало идеше от друг свят: имаше и черни приятели, и азиатци, и такива с непроизносими имена. В мозъка му се прогори образът от една нейна снимка по бански, както и една друга, на която се бе облегнала върху един отвратително красив младеж с кожа с цвят на кафе. Който нямаше нито една пъпка, но пък имаше набола брада. След старателно проучване на всичките й съобщения, Андрю бе стигнал до извода, че това е осемнайсетгодишен човек, на име Марко де Лука. Андрю шудираше посланията между Марко и Гая с

прилежността на дешифровчик, но така ѝ не успяваше да разбере дали са признак на продължаващи взаимоотношения, или не са.

Браузването му из фейсбук често носеше отсенки и на тревога, понеже Саймън — който разполагаше с ограничена представа за интернет и по инстинкт не се доверяваше на тази единствена област в живота на синовете му, в която те се чувстваха по-свободни и необременени от него — често нахлуваше внезапно в стаите им да провери какво гледат. Правеше го уж от съображения да не трупат големи сметки, но на Андрю му беше съвсем ясно, че е поредната изява на потребността на баща му да ги държи под контрол, поради което, колчем проучваше Гая онлайн, курсорът постоянно висеше над бутона за затваряне на страницата.

Рут все още прескачаше от тема на тема в безплодното си усилие да изкопчи от Саймън нещо повече от вкиснати едносрични отговори.

— Ооо! — възкликна тя изведнъж. — Ами че аз забравих най-важното: днес разговарях с Шърли за евентуалното ти намерение, Саймън, да се кандидатираш за общинския съвет.

Някой все едно изтресе Андрю с юмрук.

— Ти ще се кандидатираш за съвета? — не се сдържа да попита.

Саймън бавно вдигна вежди. Един от мускулите на брадата му се разигра.

— Защо? Нещо против ли имаш? — попита с пулсиращ от агресивност глас.

— А, нямам — излъга Андрю.

Хайде стига бе. Ти? Да се кандидатираш? Ебаси! Само това остава!

— А пък на мен ми се струва, че нещо не ти харесва — каза Саймън, вперил поглед право в Андрю.

— Нямам — повтори Андрю и сведе очи към мусаката.

— Какво ми пречи да се кандидатирам за съвета? — продължаваше Саймън.

Не желаше да изпусне темата. Имаше нужда да се освободи от напрежението с очистителен гневен изблик.

— Нищо не ти пречи. Просто се изненадах.

— Че не съм се допитал първо до теб ли? — заяде се Саймън.

— Не.

— О, колко благородно — каза Саймън с издадена напред челюст — нещо, което правеше всеки път, когато се докарваше до изтърчаване на нервите. — А ти, малък посерко, случайно да си си намерил работа, а?

— Не съм.

Саймън не отделяше очи от Андрю, без да яде, със застинала във въздуха вилица с охлаждаща се мусака. Андрю върна вниманието си към храната, решен да не провокира повече баща си. Въздушното налягане в кухнята сякаш се бе повишило. Пол издрънча с ножа си по чинията.

— Та Шърли — каза — обади се отново Рут с пискливия си глас, решена да се преструва, че всичко е наред дотогава, докато не станеше невъзможно, — че ще го пише на уебсайта им, Саймън. За това, че си се кандидатира.

Саймън не реагираше.

След като и последният ѝ, най-добрият ѝ опит се провали, Рут също млъкна. Страх я беше, че се досеща какво може да е в основата на лошото настроение на Саймън. Тревогата я разкъсваше отвътре; откакто се помнеше, вечно се тревожеше за нещо; такава си беше по природа. А знаеше освен това, че Саймън побеснява, когато го моли да я утеши. Затова по-добре щеше да е да си трае.

— Сай?

— К'во има?

— Всичко е наред, нали? С компютъра, имам предвид.

Никаква артистка не ставаше от нея. Колкото и да се мъчеше да говори спокойно, равномерно, гласът ѝ трепереше и ставаше писклив.

Не че крадени вещи влизаха за пръв път у дома им. Освен дето Саймън бе намерил начин и електромера да пипне, а и да прокарва през печатницата и по някоя и друга частна своя поръчка. Всичко това ѝ причиняваше сегиз-тогиз стомашни болки и не ѝ даваше да мигне нощем; Саймън обаче презираше хората, които не смеят да поемат рискове (а и тя, от самото начало, точно заради това се бе влюбила — понеже туй лудо, нахакано момче, изпълнено с презрение, грубост и агресивност почти към всекиго, си бе направило труда да ѝ се хареса; че той, който от почти нищо не беше доволен, я бе направил нея — и само нея — своята избраница).

— Какво искаш да кажеш? — процеди през зъби Саймън.

Цялото му внимание се пренасочи от Андрю към Рут и бе изразено със същия отровен, немигащ поглед.

— Нали няма... няма да си имаме ядове с него, питам?

Саймън бе обзет от жесток подтик да я накаже за това, че е налучкала интуитивно собствените му страхове, и сега ги подклаждаше и с нейната тревога.

— Ами аз... нямах намерение да ти го споменавам — изговори бавно, печелейки време да измисли подходяща легенда, — но май е имало някаква малка неприятност, като ги задигали. — Андрю и Пол спряха да ядат и зяпнаха. — Пребили някакъв охранител. Но това го научих, когато вече бе прекалено късно. Дано само не вдигнат наново шум по случая.

На Рут почти ѝ спря дъхът. Равният му тон, спокойствието, с което говореше за насилието по време на обир, направо не бяха за вярване. Но пък обясняваха настроението, с което се беше прибрал; обясняваха всичко всъщност.

— Затова е и изключително важно никой да не споменава, че го имаме — каза Саймън.

Премести злобния си поглед поред върху тримата, да им внуши със силата на характера си какви опасности ги грозят.

— Ще мълчим — въздъхна Рут.

Бързодействащото ѝ въображение вече си представяше как полицията пристига; как преглеждат компютъра; как арестуват Саймън и — обвинен несправедливо в нанасяне на тежка телесна повреда — го пъхат в затвора.

— Нали чухте баща си? — предупреди с тих глас, граничещ с шепот, синовете си. — Да не сте посмели да кажете някому, че имаме нов компютър.

— Всичко ще е наред — рече Саймън. — Няма страшно. Стига да си държите плювалниците затворени.

И пренесе вниманието си обратно върху мусаката. А очите на Рут прескачаха от единия ѝ син на другия. Смълчан, уплашен, Пол си играеше с храната в чинията си.

Андрю обаче не вярваше на нито една бащина дума.

Лъжливо копеле шибано. Страшен кеф ти е да я плашиш.

След като се навечеряха, Саймън стана и каза:

— Я да видим сега дали тая проклетия изобщо бачка. Я ти — и посочи Пол — го извади и го сложи внимателно... внимателно, ти казвам... върху стойката. А ти — и посочи Андрю, — ти нали учиш компютри? Ти ще ми казваш какво да правя.

Саймън ги поведе към всекидневната. Андрю усещаше, че се мъчи да ги zlepостави — я Пол, какъвто е дребен и притеснителен, да изтърве компютъра, я Андрю да сбърка в нещо. Зад тях, в кухнята, Рут раздигаше масата. Тя поне бе останала встрани от пътя на куршумите.

Андрю понечи да помогне на Пол да извади корпуса с твърдия диск.

— Остави го. И сам ще се оправи. Не е чак толкова изнежен! — скастри го Саймън.

Като по чудо, въпреки треперещите си ръце, Пол успя да го постави върху стойката без инцидент, после застана с отпуснати покрай тялото ръце точно на пътя на Саймън към компютъра.

— Махни се от пътя ми бе, тъп хуй смотан — викна му Саймън.

Пол набързо се скри зад дивана, да наблюдава оттам. Саймън грабна първия му попаднал кабел и се обърна към Андрю:

— Това къде да го завра?

В гъза си го наври, копеле мръсно.

— Подай ми го...

— Питам те аз къде да го завра, майка му стара! — изрева Саймън. — Ти учиш компютри — ти ми кажи къде!

Андрю се изви да погледне задната страна на компютъра; първо посочи на Саймън грешно място, но втория път случайно улучи.

Когато Рут се присъедини към тях във всекидневната, те бяха почти готови. Един бегъл поглед му стигна на Андрю да усети, че ѝ се иска машината да не проработи, та Саймън да я замъкне някъде, нищо, че беше платил осемдесет лири за нея.

Саймън се настани пред монитора. След няколко безплодни опита загрея, че на безжичната мишка ѝ трябват батерии. И изпрати Пол на бегом да донесе такива от кухнята. А когато Пол се върна и му ги подаде, Саймън ги сграбчи от ръката му така, сякаш очакваше Пол да отдръпне своята внезапно и да го изненада.

С прехапан между долните зъби и устната му език, при което брадата му стърчеше смешно, Саймън превърна поставянето на батериите в цяло представление. Винаги правеше това лудо,

грубиянско изражение като предупреждение, че е на границата да изтърве нервите си, че пада някъде дълбоко, където не може повече да отговаря за действията си. Андрю се помъчи да си представи какво щеше да стане, ако се махнеше и оставеше баща си сам да се бори, ако го лишеше от публиката, пред която обичаше да се помпа; и едва ли не усети как мишката го удря зад ухото в мига, в който във въображението си обърна гръб.

— Влизай ма, мамка ти!

И Саймън взе да издава онзи уникален за него нисък, животински звук, който бе в унисон с агресивно сбръчкано лице.

— Хххх... хххх... ПУТКА ТИ МАЙЧИНА! Я я наври ти! *Ти там!* Ти поне имаш нежни женски пръстчета!

И Саймън запокити мишката и батериите в гърдите на Пол. А ръцете на Пол съвсем се разтрепериха, докато се мъчеше да натика малките цилиндърчета в гнездата им; най-сетне затвори с щракане капачката и подаде мишката на баща си.

— Благодаря ти, Полина.

Брадата на Саймън все още стърчеше по неандерталски. Той поначало се държеше така, сякаш неодушевените предмети се наговаряха да го дразнят. Отново постави мишката върху подложката.

Дано проработи.

На екрана се появи бяла стрелкичка и защъка весело според командите на Саймън.

Турникетът на страха бе охлабен; на тримата наблюдаващи изведнъж им олекна; Саймън сне от лицето си неандерталското изражение. Андрю си представи конвейер с японци и японки в бели манти — хората, сглобили този безгрешен компютър, всички с деликатни, сръчни пръсти като онези на Пол; и всички му се кланяха — радушно, цивилизовано и благо. Андрю ги благослови наум заедно със семействата им. Така и нямаше да узнаят колко много беше зависило от това, дали тази конкретна машина ще проработи.

Рут, Андрю и Пол зачакаха търпеливо Саймън да изпробва различните функции на компютъра. А той отваряше менюта, после се затрудняваше в затварянето им, кликуваше по иконки, чиито функции не му бяха ясни, объркваше се от последвалото действие, но поне не се намираше повече на платото на опасния гняв. След като се добра с лутане до десктопа си, погледна Рут и каза:

— Ами струва ми се, че е наред, нали?

— Страхотен е! — отвърна моментално тя и се назори да се усмихне, сякаш последният половин час изобщо не се бе състоял, а той беше купил машината от реномираната фирма за електроника „Диксънс“ и бе свързал кабелите ѝ без ни най-малкия намек за насилие. — И е по-бърз. Много по-бърз е от досегашния.

Ама че си тъпа. Та той още не е влязъл в интернет.

— Тъхъ. И на мен така ми се стори.

И изгледа кръвнишки двамата си синове.

— Този е чисто нов и е много скъп, така че от вас се иска да се отнасяте с уважение към него, ясно ли е? И да не разправяте никому, че го имаме — добави Саймън, при което стаята замръзна от новия повей на злоба. — Разбрахме ли се? Разбирате ли какво ви говоря?

Отново кимнаха. Лицето на Пол бе свито в гримаса. Скришом от очите на баща му, нежният му показалец го „заключваше“ като изписваше осморки върху бедрото му.

— И я вземете да пуснете проклетите пердета. Що не сте ги пуснали досега, а?

Защото висим от сума ти време да те гледаме какъв тъп хуй си, затова.

Андрю придърпа пердетата и излезе от всекидневната.

Но дори и след като се добра до стаята си и се излегна на леглото, Андрю пак не успя да възобнови приятните си размишления върху личността на Гая Бодън. Самата перспектива баща му да се кандидатира за съвета изникна от нищото като гигантски айсберг, разпрострял сянката си върху всичко, включително и Гая.

Откакто се помнеше Андрю, Саймън бе доволен пленник на собствената си омраза към околните и бе превърнал своя дом в крепост срещу останалия свят, в която неговата воля бе закон, а семейният климат се определяше ежедневно от моментното му настроение. С годините на Андрю взе поука да му се изяснява, че почти тоталната изолация на семейството му съвсем не е типична, и започна все повече да се срамува от нея. Родителите на приятелите му го разпитваха къде точно живее, тъй като не можеха да се сетят кои са родителите му; или му задаваха уж небрежни въпроси дали майка му, или баща му ще присъства на дадено обществено събитие или мероприятие за набиране на средства. Някои се сещаха коя е Рут от времето, когато

Андрю ходеше на начално училище, а майките се събираха на игралната площадка. Рут поначало бе по-общителна от Саймън. Ако не се беше омъжила за такъв темерут, сигурно щеше да прилича и тя на майката на Фатс — да се среща на обеда и вечери с приятелки и да участва активно в градските дела.

В изключително редките случаи, в които Саймън се изправяше пред човек, който според него си заслужаваше да бъде ухажван, моментално възприемаше едно безцеремонно покровителствено поведение, от което на Андрю му приляваше. Мъчеше се да ги надприказва, пускаше неуместни шеги и често настъпваше най-неволно разни мазоли, тъй като нито знаеше нещо за принудителните си събеседници, нито го беше еня. Напоследък Андрю бе почнал да се пита дали Саймън изобщо виждаше другите хора като реални същества.

Така че ни най-малко не можеше да проумее защо баща му изведнъж е обзет от стремежа да се изяви на една по-широка сцена, но пък нямаше и най-малкото съмнение, че го очаква пълен провал. Андрю познаваше други родители, от онези, които спонсорираха велосипедни преходи за набиране на средства за нова коледна светлинна украса на площада или ръководеха скаутски дружини, или образуваха читателски клубове. Саймън не се залавяше с нищо, което изискваше да си сътрудничи с други хора, и изобщо не се интересуваше от каквото и да било, щом не му носеше пряка лична облага.

В кипящото съзнание на Андрю почнаха да изплуват ужасни видения: Саймън произнася реч, изпълнена със същите прозрачни лъжи, които жена му непрекословно поглъща; Саймън прави неандерталската си физиономия в желанието си да сплаши своя опонент; Саймън изтървава нервите си и почва да плюе по микрофона любимите си мръсни думи: *путка, да го еба, пикливец, лайно...*

Придърпа лаптопа към себе си, но почти в същия миг го отмести назад. Не посегна и към мобифона на бюрото си. Тревога и срам от подобен порядък не подлежаха на описание нито в чат послание, нито в есемес; налагаше му се да си остане насаме с тях, понеже дори и Фатс нямаше да го разбере, а пък самият той не знаеше как да постъпи.

ПЕТЪК

Тялото на Бари Феърбрадър бе пренесено в погребалната кантора. Дълбоките черни срезове в белия скалп, наподобяващи дирята на кънки върху леда, бяха скрити под буйната му черна четина. Облечено наново в официалната риза и панталона, които Бари си беше сложил за вечерята по случай годишнината, сега тялото му лежеше изстинало, восъчно и празно под звуците на тиха музика в едва осветената зала за поклонения. С помощта на дискретен грим бяха придали жизненоподобен блясък на кожата му. Човек почти оставаше с чувството, че го гледа как спи — но не съвсем.

В навечерието на погребението двамата му братя, вдовицата му и четирите им деца отидоха да се сбогуват за последно с покойника. Мери почти до последния момент не можа да реши дали да даде на децата възможност да видят тленните останки на татко им. Деклън беше чувствително момче и страдаше често от кошмари. Но така, както нерешителността продължаваше да я тресе с все сила, в петък следобед се получи неочакван обрат.

Колин Уол, по прякор Гнездото, обяви, че и той възнамерява да се сбогува с покойния Бари. Това вече дойде съвсем отгоре на Мери, която обикновено бе сговорчива и неконфликтна. Още при разговора с Теса по телефона гласът ѝ премина във фалцет; после пак се разплака и допълни, че не желаела ни най-малко покрай Бари да се точи дълга опашка от поклонници, че предпочитала всичко да остане в рамките на един семеен ритуал... Преливащата от извинения Теса ѝ обяви, че напълно я разбира, и пое върху себе си отговорността да обясни всичко на Колин, който пък се оттегли в покрусено, обидено мълчание.

Искал просто да остане насаме с покойника и да отдаде безмълвна почит на човека, който заемал уникално място в живота му. Колин бе изливал в ухото на Бари истини и тайни, които с никого друг не бе споделял, а кафявите очички на Бари, светнали като на червеношийка, не бяха преставали да го гледат с топлота и съчувствие. Бари бе най-близкият приятел в живота на Колин и бе създал у него изживяване за мъжка дружба, каквото нито бе познавал до

преместването си в Пагфърд, нито надали повече щеше да срещне. Самият факт, че Колин — вечният, в собствените му очи, аутсайдер и чешит, възприемащ живота единствено като ежедневна битка за съществуване — бе успял да завърже дружба с веселия и популярен вечен оптимист Бари, се равняваше на едно малко чудо. Така че Колин прегърна плътно към себе си малкото останало му достойнство, закле се никога да не се сърди за това на Мери и прекара остатъка от деня в медитиране на тема: колко неминуемо изненадан и обиден щеше да е Бари, ако научеше за проявеното от жена му отношение.

На пет километра извън Пагфърд, в привлекателна селска къщичка, известна като „Ковачницата“, Гавин Хюс се мъчеше да се отърси от нарастващата меланхолия. Преди известно време му беше позвънила Мери и с натежал от сълзи глас му бе споделила какви идеи били дали децата за утрешното опело. Как Шевон отгледала от семка слънчоглед, който щяла да отреже и да го положи върху ковчега. Как и четирите деца написали писма, които щели да сложат вътре в ковчега при баща им. Как и Мери дори написала едно и щяла да го пъхне в джоба на ризата на Бари, да е до сърцето му.

Още с полагането на слушалката на Гавин му се прищя да повърне. Не го интересуваха нито детските писма, нито старателно отглежданият слънчоглед, но мислите му все натам се насочваха, докато предъвкваше сам лазанята си върху кухненската маса.

Черният костюм в голям найлонов плик от химическото чистене висеше като неканен гост в спалнята му. А гордостта му, че Мери му бе оказала огромна чест, като го бе посочила публично като един от най-близките хора на популярния Бари, отдавна бе отстъпила място на ужаса. И още не стигнал до миенето на чинията и приборите си на умивалника, Гавин бе вече на мнение, че с най-голямо удоволствие би пропуснал цялата дандания около погребението. А пък мисълта да се поклони пред трупа на приятеля си изобщо не му беше минала и надали някога можеше да му мине през ума.

Предната вечер се бяха сдърпали неприятно с Кей и оттогава не бяха си проговорили. Всичко започна оттам, че Кей попита Гавин дали би желал да го придружи на погребението.

— Ами! В никакъв случай — отвърнал бе Гавин, преди да успее да се възпре.

И по изражението на лицето ѝ веднага си даде сметка какво всъщност бе чула тя: *Ами! В никакъв случай! Хората ще си помислят, че сме семейна двойка. Ами! В никакъв случай! За какво си ми?* И макар че това съответстваше абсолютно на чувствата му, опита се да се измъкне, блъфирайки.

— Ама ти изобщо не го познаваше, нали така? Появата ти би се възприела като доста необичайна, нали разбираш?

Кей обаче му се беше нахвърлила с всичка сила: опита се да го принуди да ѝ признае истинските си чувства и как си представя бъдещето за двама им. Отблъснал бе атаката ѝ с целия си наличен арсенал: правеше се ту на неразбиращ, ту на хлъзгав, ту на педант, съзнавайки прекрасно как можеш да притъпиш и най-емоционалния въпрос с привидното търсене на прецизност. Най-накрая тя се видя принудена да го изгони от дома си; той си тръгна, но си даваше сметка, че все още не всичко е свършено. Чак пък толкова големи надежди не биваше да храни. Отражението му в кухненския прозорец изглеждаше измъчено и многострадално; откраднатото бъдеще на Бари се бе надвесило като огромна скала над собствения му живот; чувстваше се неадекватен и виновен, но независимо от това си мечтаеше Кей да вземе да се върне в Лондон.

Над Пагфърд настъпи нощта, а в „Старият дом на свещеника“ Парминдер Джаванда оглеждаше гардероба си и се чудеше какво да си облече за сбогуването с Бари. Имаше няколко тъмни рокли и костюми, всеки един от които можеше да свърши работа, но тя не спираше да мести погледа си напред-назад по тръбата със закачалките, затънала в своята нерешителност.

Облечи си сари. Напук на Шърли Молисън. Вземи да отидеш в сари!

Глупави мисли — не само глупави, но и луди, грешни — а още по-лошото бе, че ѝ минаваха през ума с гласа на Бари. Бари не беше вече между живите; вече близо пет дена скърбеше дълбоко по него, а ето че утре предстои да го предадат на майката земя. Тази перспектива никак не се харесваше на Парминдер. Открай време не понасяше

мисълта за погребения — да заровиш цялото тяло под земята, да го оставиш бавно да изгнива, да го прояждат гниди и мухи. Сикхите постъпват другояче: изгарят покойника и разпръскват праха му по бързо течащи води.

Остави очите си да се разхождат по окачените дрехи, но саритата, които бе обличала за семейни сватби и събирания в Бирмингам, сякаш не преставаха да я зоват. Откъде този странен мерак да се облече в сари? В него имаше някакъв нетипичен за нея ексхибиционизъм. Протегна се и пипна с пръсти гънките на любимата ѝ одежда — тъмносиня и златна. Облече го за последно за новогодишното парти във Феърбрадърови, когато Бари взе да я учи как да танцува джайв. Експериментът се бе оказал доста несполучлив, най-вече заради това, че самият той не знаеше какво точно прави, но тя помнеше, че се бе смяла както никога друг път през живота си — неконтролируемо, лудо, така както бе виждала да се смеят пияни жени.

Сарито е елегантна и женствена дреха, умееща да прикрива закръглените форми на средната възраст; майката на Парминдер, която беше на осемдесет и две години, и досега се обличаше само със сари. Самата Парминдер обаче нямаше нужда от маскировъчните му свойства: беше точно толкова слаба, колко бе и на двайсет години. Но все пак извади дългия, тъмен плат и го разстла върху халата си, остави го да гали босите ѝ нозе и огледа фината бродерия по цялата му дължина. Обличането му щеше да е равносилно на шега, която само двамата с Бари можеха да оценят, подобно на къщата с кравешкия вид и всички онези смешни забележки на Бари по адрес на Хауърд, споделени на връщане от безкрайните свадливи заседания на общинския съвет.

Парминдер усещаше огромната тежест върху гръдния си кош, но нима Гуру Грантх Сахиб не призоваваше приятелите и роднините на покойника да не изявяват своята скръб, а да се радват на това, че обичаният от тях човек се е събрал отново с Бог? Мъчейки се да задържи издайническите сълзи, Парминдер взе да нашепва киртан сохила — вечерната молитва:

Приятелю, послушай ме — сега е най-удачният момент да служиш на светиите.

Да натрупаш свещена печалба на този свят, за да живееш в покой и удобства в идния.

Животът става все по-кратък с всяка нощ и всеки ден.

Затова не забравяй: срещни се с гуруто и подреди делата си...

Легнала по гръб в тъмната стая, Сухвиндер чуваше какво правят всички останали членове на семейството ѝ. Точно изпод нея идваше далечният ромон на телевизора, накъсван от приглушения смях на брат ѝ и баща ѝ, които гледаха комедийното шоу в петък вечер. През стълбищната площадка дочуваше и гласа на по-голямата си сестра, разговаряща по мобифона с някоя от многобройните си приятелки. Най-наблизо бе майка ѝ, която потракваше и шумолеше из гардероба от другата страна на стената.

Сухвиндер бе спуснала пердетата на прозореца си, а долния процеп на вратата бе закрила с уплътнение под формата на дакел. Поради липсата на ключалка, кучето пречеше да се отвори докрай вратата и я предупреждаваше, ако някой влиза. Макар да бе сигурна, че никой нямаше да дойде. Тя е там, където трябва, и върши онова, което следва. Или поне те така си мислят.

Току-що бе изпълнила един от отвратителните си ежедневни ритуали: отворила бе страницата си във фейсбук и бе премахнала поредния пост от непознатия изпращач. Но след всяко блокиране на лицето, което я бомбардираше с тези послания, то сменяше профила си и пак пращаше. А тя не знаеше кога да очаква следващото. Днешното бе черно-бяло копие от цирков плакат от деветнайсети век.

La Vèritable Femme à Barbe, Miss Anne Jones Elliot.^[1]

Снимката беше на жена в дантелена рокля, с дълги черни коси и буйна брада и мустаци.

Беше убедена, че ѝ ги праща Фатс Уол, макар да допускаше, че може и да е друг. Някой като Дейн Тъли и приятелите му например, които тихичко грухтяха като маймуни, щом тя почнеше да говори на английски. Но те щяха да се отнесат по същия начин и към всеки друг с нейния цвят на кожата; в „Уинтърдаун“ почти не се срещаха кафяви лица. Тези им действия я унизяваха и я караха да се чувства тъпа, а пък

господин Гари изобщо не си правеше труда да ги спре. Преструваше се, че не ги чува или че до ушите му стига най-обикновен шумов фон. Нищо чудно и той да смяташе Сухвиндер Каур Джаванда за маймуна — космата маймуна.

Сухвиндер лежеше върху завивките и копнееше с цялата си душа да е мъртва. Ако можеше да се самоубие само с усилие на волята, щеше да го направи без капка колебание. Нали смъртта бе спходила господин Феърбрадър? Какво ѝ пречи и нея да я сполети? И нямаше ли да е още по-хубаво, ако можеха да си разменят местата? Ниъх и Шевон щяха пак да си имат татко, а тя, Сухвиндер, просто щеше да престане да съществува: щеше да бъде изтрита напълно, начисто.

Усещаше самоотвращението си като костюм от коприва, от който всяка частица на тялото ѝ я жилеше и пламтеше. Използваше цялата си воля във всеки отминаващ миг, за да търпи, да не помръдне; да не се втурне да извърши едното, единственото нещо, което би ѝ помогнало. Трябваше да изчака всички да си легнат, преди да се задейства. Но това лежане ѝ причиняваше агония: да чува собственото си дишане, да усеща безполезната тежест на грозното си и отвратително тяло върху леглото. Приятно ѝ бе да си представя как се дави, как потъва в хладните зелени води и как бавно бива смачкана в нищото...

Великият хермафродит е застинал в покой...

Легнала в мрака, усети как срамът премина по тялото ѝ като парещ обрив. За пръв път чу тази дума от устата на Фатс Уол в часа по математика в сряда. Но нямаше да може да я потърси в тълковния речник, понеже страдеше от дислексия. Не ѝ се наложи обаче, след като той бе така добър да ѝ я разясни.

Този космат мъж-жена...

А той е по-гаден и от Дейн Тъли, чиито подигравки поне са еднообразни. А злият език на Фатс Уол ѝ поднасяше при всяка среща ново, специално сътворено за нея мъчение, срещу което тя не можеше да си запуши ушите. Всяка негова обида и подигравка прогаряше своя белег в паметта на Сухвиндер и се задържаше там по-трайно и от най-полезния факт. Ако я изпитаха по всички епитети, които беше ѝ лепвал, щеше да изкара първата отлична оценка в живота си. *Цици и так, Хермафродит, Брадатата тъпата.*

Космата, дебела, глупава. Проста и непохватна. Мързелива дори според собствената ѝ майка, която ежедневно я заливаше с критики и

упреци. Бавничка според баща ѝ, чиято нежност на израза ни най-малко не смекчаваше пълната му липса на заинтересуваност. Какво му пречи да е снизходителен по отношение на слабите ѝ оценки, след като си има Джасвант и Раджпал — пълни отличници.

— Горката Джоли — произнасяше мимоходом Викрам, докато ѝ преглеждаше бележника.

И все пак предпочиташе бащиното безразличие пред майчиния гняв. Парминдер сякаш не можеше да си обясни, нито да възприеме факта, че е родила ненадарено дете. И посрещаше триумфално и най-малкия намек от някой учител, че Сухвиндер би могла да полага повече усилия.

— „Сухвиндер лесно се предава, а трябва да вярва повече в своите възможности.“ Чуваш ли, Сухвиндер? И учителката ти смята, че не се стараеш достатъчно!

По единствения предмет, по който Сухвиндер бе стигнала до второто ниво — информатиката, понеже Фатс Уол не беше в същия поток, та тя се осмеляваше сегиз-тогиз да вдигне ръка и да отговори на някой въпрос — Парминдер се бе изказала с пълно пренебрежение:

— Като знам по колко часа се мотае из тоя интернет, очаквах да си стигнала вече до най-горното ниво.

На Сухвиндер изобщо не ѝ бе минавало и през ум да спомене дори пред единия от родителите си за маймунското грухтене или за безконечните злобни изказвания на Стюарт Уол. Кое то щеше да е равносилно на признание, че и извън семейството се срещат хора, които я смятат за нестандартна и некадърна. На всичко отгоре Парминдер бе приятелка с майката на Стюарт Уол. Понякога Сухвиндер се чудеше защо Стюарт Уол не се стряска от връзката между майките им, но очевидно той не се притесняваше, че тя ще го издаде. За него тя бе отворена книга. Ясно му беше, че тя се бои, известна му бе и всяка най-лоша мисъл, която тя таеше относно себе си, и бе способен да артикулира всичко това за забавление на Андрю Прайс. По едно време взе да харесва Андрю Прайс, до момента, в който осъзна, че е непригодна да харесва когото и да било; и си даде сметка, че е смешна и странна.

Сухвиндер чу засилващите се гласове на баща ѝ и Раджпал, които се качваха по стълбите. Смехът на Раджпал се извиси до кресчендо току пред вратата ѝ.

— Късно стана — чу как извика майка ѝ от спалнята. — Той трябваше вече да си е легнал, Викрам.

Гласът на Викрам се разнесе през вратата на Сухвиндер — съвсем наблизо, силен и топъл.

— Спиш ли, Джоли?

Този прякор, изпълнен с ирония, ѝ беше останал от детството. На Джасвант викаха Джази, а на Сухвиндер — вечно хленчещото, нещастно, рядко усмихващо се бебе — Джоли, Веселушка.

— Не — викна в отговор Сухвиндер. — Току-що си легнах.

— Предполагам, че би ти било интересно да научиш, че брат ти...

Но стореното от Раджпал се изгуби сред шумния му протест и смеха му; чу как Викрам се отдалечава, продължавайки да се занася с Раджпал.

Сухвиндер зачака къщата да утихне. Вкопчила се бе в перспективата за единственото ѝ утешение така, както би стискала спасителен пояс, и чакаше, чакаше всички да си легнат...

(И както чакаше, си спомни за онази неотдавнашна вечер, когато след края на тренировката цялата осморка се бе отправила в мрака към паркинга до канала. Човек толкова се уморяваше на тези тренировки. Болят те и ръцете, и коремните мускули, но болката бе приятна, чиста. След гребане винаги спеше хубаво. И точно тогава Кристъл, която вървеше най-отзад със Сухвиндер, я нарече тъпа факистанска кучка.

Ударът ѝ дойде изневиделица. Поначало будалкането им бе съсредоточено върху господин Феърбрадър. Кристъл сигурно си мислеше, че говори смешки. Обичаше да използва „факинг“ вместо „много“ и като че не виждаше никаква разлика между двете прилагателни. И сега я нарече „факи“ така, както би я нарекла „заспа“ или „задръстена“. Сухвиндер усети как кожата на лицето ѝ се смъкна и как в нещо парещо се смъкна в стомаха ѝ.

— Какво? *Какво* каза?

Господин Феърбрадър се бе извъртял рязко с лице към Кристъл. За пръв път го виждаха толкова ядосан.

— Нищо не съм казала — отвърна Кристъл, полустресната, полупредизвикателна. — Занасях се само. И тя знае, че беше шега. Нали знаеш? — обърна се тя към Сухвиндер, която измърмори малодушно, че знаела.

— Да не съм те чул повече да използваш тази дума.

На всички им беше известно, че той имаше определена слабост към Кристъл. И че беше плащал от джоба си разходите ѝ за някои от пътуванията им. И че никой не се смееше по-силно от него на шегите на Кристъл, а тя можеше да е много смешна.

Продължиха по пътя си, но всички бяха като попарени. Сухвиндер не смееше да погледне Кристъл; както винаги, изпитваше чувство за вина.

Почти бяха стигнали до микробуса, когато Кристъл ѝ каза, но толкова тихо, че и господин Феърбрадър не можа да я чуе:

— На майтап го казах.

А Сухвиндер бързо отвърна:

— Знам.

— Хубаво. Из'ня'й.

Излезе като сдъвкано двусричие и Сухвиндер реши, че ще е тактично да се престори, че не го е чула. Но това не ѝ попречи да се почувства някак си пречистена. Да възвърне достойнството си. И по пътя към Пагфърд поде за пръв път инициативата да изпеят песента — талисман на екипажа, като помоли Кристъл да почне с рап солото на Джей Зи.)

Бавно, ужасно бавно семейството се прибираше по леглата. Джасвант прекара цяла вечност да трака и блъска из банята. Сухвиндер изчака Джаз да свърши с пудренето си, родителите ѝ да се наприказват в спалнята си, къщата да притихне.

Най-после можеше да действа в безопасност. Седна в леглото и от дупката в ухото на старото си плюшено зайче извади ножчето за бръснене. Открадна го бе от запасите на Викрам в банята. Стана от леглото, намери опипом фенерчето на етажерката, взе и шепа хартиени салфетки и се оттегли в най-отдалечената част на стаята си — в малката кръгла ниша в ъгъла. Беше изчислила, че лъчът на фенерчето няма да пробие от тук през процепа под вратата. Седна и опря гръб в стената, нави ръкава на нощницата и разгледа на светлината на фенерчето белезите по ръката от последния си опит — все още видими, кръстосани и тъмни, но завяхващи. И като потръпна леко от страх, което ѝ донесе благословено облекчение със своя тесен, непосредствен фокус, опря острието на половината път от лакътя и срязва плътта си.

Острата пареща болка и кръвта бликнаха мигновено; когато срезът стигна до самия лакът, притисна стиската салфетки към дългата рана, та да не капне и капка върху нощницата или по килима. След още една-две минути направи нови срезове, хоризонтални, направо през първия, та се получи нещо като стълбичка; от време на време спираше да попие. Острието отвлече болката от пищящите ѝ мисли и я видоизмени в животинско горене на нерви и кожа — облекчение и отдих след всеки срез.

Накрая обърса ножчето и огледа бъркотията, която бе създала — пресичащите се рани, кървящи и толкова силно болящи, че по бузите ѝ течаха сълзи. Ако болката не я държеше будна, сигурно щеше да заспи; но изглежда, ще трябва да изчака десетина-двайсет минути кръвта от новите срезове да се съсори. Сви нозе, затвори мокри очи и се облегна о стената под прозореца.

Част от себеомразата ѝ изтече с кръвта. Мислите ѝ се отнесоха към Гая Бодън — новото момиче, което, необяснимо защо, си я беше харесало. С тази нейна красота и този лондонски акцент, Гая можеше да дружи с всеки друг, но тя най-редовно се лепваше към Сухвиндер и през обедната почивка, и в автобуса. Сухвиндер никак не можеше да си го обясни. Идеше ѝ да вземе и да попита Гая на какво мисли, че си играе; нямаше ден, през който да не очакваше новото момиче да осъзнае, че Сухвиндер всъщност е космата и маймуноподобна, бавна и тъпа, заслужаваща единствено да ѝ се присмиват, да ѝ грухтят и да я обиждат. Несъмнено тя много скоро ще схване заблудата си и, както обикновено, ще остави Сухвиндер на разположение на отегченото съжаление на най-старите ѝ приятелки — близначките Феърбрадър.

---

[1] Истинската брадата жена, госпожица Ан Джоунс Елиът (фр.).
— Б.пр. ↑

СЪБОТА

I

Към девет сутринта по „Чърч Роу“ не бе останало свободно място за паркиране. По улицата се движеха и в двете посоки — поотделно, на двойки и на групички — облечени в тъмни дрехи опечалени, които се събираха като метални стружки върху магнит пред черквата „Архангел Михаил и Все Светии“. Алеята до черковната врата се изпълни, после преля; изместените встрани се пръснаха сред гробовете в търсене на сигурни места, където да застанат между надгробните камъни, хем да не тъпчат върху заровените, хем да не са много далече от входа на черквата. Отсега беше ясно, че местата за сядане вътре няма да стигнат за всички желаещи да се сбогуват с Бари Феърбрадър.

Колегите му от банката, скупчили се около най-екстравагантната от гробниците на фамилията Суитлъв, се молеха височайшият представител на главното управление да си тръгне в най-скоро време заедно с безсъдържателните му светски приказки и нескопосни шеги. Лорен, Холи и Дженифър от гребната осморка се бяха отделили от родителите си и се бяха свили една до друга в сянката на мъхестия тис. Разнородната група на общинските съветници — купчинка плешиви глави и очила с дебели стъкла, тук-там по някоя черна сламена капела и огърлица от култивирани перли — водеше сериозен разговор на сред алеята. Членовете на клубовете по скуош и голф се поздравяваха сдържано; стари състуденти се разпознаваха отдалече и постепенно се сближаваха, а помежду им щъкаше едва ли не цялото население на Пагфърд в най-официалните и най-траурните си тоалети. Из въздуха се носеше жуженето от тихи разговори; блещукаха наблюдателни и изчакващи лица.

Най-святият палто на Теса Уол, от сив вълнен плат, толкова ѝ беше отесняло около отворите за ръкавите, че не ѝ позволяваше да вдигне ръце по-високо от гърдите си. Застанала до сина си от едната страна на черковната алея, тя разменяше тъжни усмивчици и

помахваше на стари познати, като същевременно не преставаше да спори с Фатс през устни, чиито движения се надяваше да са невидими.

— За бога, Стю. Та той беше най-добрият приятел на баща ти. Поне веднъж в живота си прояви известно благоприличие.

— Добре де, що никой не ме предупреди, че ще трае толкова дълго, мама му стара. Нали ми обеща, че до единайсе и половина ще е свършило.

— Недей да псуваш. Казах, че ще тръгнем от „Архангел Михаил“ към единайсет и трийсет...

— А пък аз реших, че тогава ще свърши, нали? И си натупах среща с Арф.

— Длъжен си да дойдеш на самото погребение. Все пак баща ти е един от хората, които ще носят ковчега! Обади се на Арф и отложи срещата си за утре.

— Да, ама той утре е зает. Пък и не си нося мобифона. Гнездото ми е забранил да го нося на черква.

— Престани да наричаш баща си Гнездото! А на Арф можеш да се обадиш и от моя — бръкна в джоба си Теса.

— Не му помня наизуст номера — излъга най-хладнокръвно Фатс.

Предната вечер Теса и Колин вечеряха без Фатс, който беше отишъл с колелото си у Андрюви да работели заедно по някакво задание по английски. Така поне Фатс каза на майка си, а Теса се направи, че му вярва. И за нея беше по-изгодно Фатс да го няма, че да не разстройва Колин.

Добре поне, че си беше облякъл новия костюм, който му купи от Ярвил. Още в третия магазин й писна: каквото и да облечеше, приличаше на бостанско плашило с тремавата си, непохватна стойка, а тя по някое време се ядоса, че май нарочно го прави; че ако пожелаеше, можеше да изпълни костюма и с усещането, че му става.

— Шшшт! — изшътка му Теса превантивно.

Фатс изобщо не говореше, но към тях се приближаваше Колин, повел семейство Джаванда; в дълбоката си печал, изглежда, бе объркал ролята на носещ ковчега с тази на разпоредител, та се навърташе около портата и посрещаше новодошлите. Сарито на Парминдер я правеше да изглежда мрачна и неприветлива пред вървящите по петите ѝ деца; в тъмния си костюм Викрам имаше вид на филмова звезда.

На няколко метра от вратата на черквата Саманта Молисън стоеше в очакване до съпруга си, хвърляше по някой поглед на яркото млечнобяло небе и се ядосваше, че толкова много слънчева светлина се губи над високата облачност. Отказваше да помръдне от твърдата настилка на алеята и не я интересуваше на колко възрастни дами им се налагаше да охладят глезените си, като я заобикалят по тревата; остриите точета на лачените ѝ обувки току-виж потънали в меката пръст и се оцапали и окаляли.

Когато ги поздравяха разни познати, Майлс и Саманта отвърщаха най-любезно, но не разговаряха помежду си. Предната вечер се бяха скарали. Неколцина попитаха какво правят Лекси и Либи, които обикновено се прибираха за уикендите, но и двете момичета бяха останали да преспят у свои приятелки. Саманта много добре знаеше колко съжалява Майлс за отсъствието им; умираше да играе ролята на глава на семейство пред хората. Току-виж, помисли си с особено приятен изблик на бяс, я поканил с дъщерите им да позират на снимка за предизборните му листовки. Де да има този късмет — много хубаво ще му обясни какво точно мисли за идеята му.

Освен това долавяше и изненадата му от многолюдното присъствие, и съжалението му, че не играе централна роля в предстоящото опело; каква по-идеална възможност да започне потайно кампанията си за мястото на Бари в съвета пред толкова многобройна по неволя публика. Саманта си взе наум бележка да му подметне саркастично при първи подходящ случай за пропуснатата възможност.

— Гавин! — подвикна Майлс при вида на познатата руса, сплескана глава.

— А, Майлс! Здравсти. Здравей, Сам.

Новата черна вратовръзка на Гавин блестеше на фона на бялата му риза. Под светлите му очи личаха лилави торбички. Саманта се приведе напред на пръсти, така че всякакъв отказ от негова страна да я целуне по бузата и да вдъхне мускусния ѝ парфюм щеше да е проява на невъзпитаност.

— Доста народ, какво ще кажете? — озърна се Гавин.

— Гавин е един от онези, които ще изнесат ковчега — съобщи Майлс на съпругата си по същия начин, по който би я уведомил, че някое малко, безперспективно детенце е получило безплатна книжка като награда за старанието си. Всъщност доста се бе изненадал, когато

Гавин му се похвали, че са му оказали подобна чест. Майлс все хранеше някакви смътни надежди те двамата със Саманта да са сред привилегированите гости, обгърнати от аура на загадъчност и важност поради това, че бяха присъствали до смъртното му ложе. Много мило щеше да е, ако Мери — или някой неин много близък човек — го беше поканила да прочете откъса от Библията или да каже няколко думи като признание за важната роля, която бе изиграл в последните мигове от живота на Бари.

Саманта най-умишлено се престори на неизненадана от избора на Гавин:

— Вие бяхте доста близки с Бари, нали, Гав?

Гавин кимна. Чувстваше се изнервен и малко болен. Спа лошо, събуди се по никое време заради ужасните си сънища, в които първо изтърва ковчега и трупът на Бари се изсипа върху пода на черквата; после сънува, че се е успал и изпуснал погребението и при пристигането си в „Архангел Михаил и Все Светии“ бе заварил наред гробището единствено Мери, която, побеляла и вбесена, му крещеше, че всичко е провалил.

— Изобщо нямам представа какво да правя — каза, озъртайки се, Гавин. — За пръв път ми е.

— Нищо особено, друже — успокои го Майлс. — Има само едно изискване, като се замислиш: да не изпуснеш нещо, хи-хи-хи.

Момичешкият смях на Майлс контрастираше необичайно с плътния му говор. Нито Гавин, нито Саманта намериха за необходимо да се усмихнат. Из човешката маса стърчеше Колин Уол. С едрото си непохватно тяло и с високото буцесто чело винаги напомняше на Саманта чудовището на Франкенщайн.

— А, ето къде си бил, Гавин — каза Колин. — Според мен е време да се строим на тротоара, тъй като всеки момент ще пристигнат.

— Слушам — отвърна Гавин с облекчение, че се намери някой да го задейства.

— Колин — каза Майлс и кимна.

— А, здрасти — рече смутено Колин, преди да се извърне и да си запробива отново път през тълпата опечалени.

Малко след това настъпи нова малка суматоха, при което Саманта чу мощния глас на Хауърд:

— Извинявайте... пардон... търсим си семейството...

Тълпата се разтваряше пред шкембето му и в един момент се появи и самият Хауърд — огромен в лодена си от гладко кадифе. В дирята му подскачаха главите и на Шърли и Морийн — Шърли строго спретната в тъмносиньо, Морийн кльошава като черна врана, с шапка с черна воалетка.

— Здравейте, здравейте — поздрави Хауърд и целуна Саманта плътно и по двете бузи. — Как си, Сами?

Отговорът ѝ потъна във всеобщото неловко тътрене на крака, когато всички се заоттегляха заднешком от алеята; в същото време всеки гледаше дискретно да заеме възможно най-удобната позиция, особено онези, които вече си бяха окупирали местенце близо до самия вход на черквата. При това разцепване на тълпата на две, познати физиономии се очертаха като зрънцата на разчупен нар. Саманта забеляза семейство Джаванда — лица с цвят на кафе сред всичката суроватка: красивият до абсурдност Викрам в тъмния му костюм; Парминдер в сари (Това пък кому е нужно? Не си ли дава тя сметка, че така играе по свирката на такива като Хауърд и Шърли?), а до нея — трътлестата малка Теса Уол в сиво палто, от което всеки миг можеха да се разхвърчат копчета.

По алеята към черквата бавно се придвижваха Мери Феърбрадър и децата. Мери беше ужасно бледа и като че бе отслабнала с няколко килограма. Възможно ли беше да е изгубила толкова много тегло само за шест дни? Държеше с една ръка една от близначките, с другата бе прегърнала най-малкия, а най-отзад вървеше първородният им син Фъргъс. Погледът ѝ бе прикован право напред, а меките ѝ устни бяха здраво стиснати. След Мери и децата идеха други членове на рода; процесията мина през прага и бе погълната от мрачната вътрешност на черквата.

Всички останали се насочиха едновременно към вратата, при което се получи непристойно стълпотворение. Молисънови се оказаха сбутани току до семейство Джаванда.

— След вас, господин Джаванда, сър, след вас... — избоботи Хауърд и протегна ръка да даде път на хирурга.

Но в същото време така разположи едрото си тяло, че никой друг да не се възползва от възможността да го изпревари, и влезе непосредствено след Викрам, като остави двете семейства да се източат подир тях.

Централният проход на „Архангел Михаил и Все Светии“ бе изцяло застлан с тъмносиня пътека. По сводестия таван блещукаха златни звезди; провисналите лампи се отразяваха в многобройните медни паметни плочи. Стъклописите бяха със сложен дизайн и зашеметяващи краски. По средата на нефа, от дясната му страна, самият архангел Михаил, в сребърни рицарски доспехи, гледаше отвисоко от най-големия прозорец. Небесносините криле израстваха направо от раменете му; с една ръка държеше вдигнат меч, а с другата — златни везни. С един от обутите му в сандали нозе бе застъпил гърчещия се сатана с прилепови крила, който беше тъмносив на цвят и се мъчеше да се изправи. Лицето на архангела изразяваше пълно спокойствие.

Хауърд спря, щом се изравни с архангел Михаил, и посочи на свитата си да заемат пейката вляво; Викрам тръгна надясно по противоположната редица. Застаналият твърдо на тъмносинята пътека Хауърд изчака да се източат покрай него и останалите Молисънови с Морийн, а специално на Парминдер каза:

— Лоша работа. Това с Бари. Ужасен шок.

— Да — отвърна му тя, изпълнена с омраза.

— Винаги съм имал чувството, че тези рокли са страшно удобни.

Прав ли съм? — добави и кимна по посока на сарито ѝ.

Тя не отговори, а зае мястото си до Джасвант. И Хауърд седна, но така, че да образува с тялото си мощна тапа, покрай която никой друг не можеше да се промъкне по редицата им.

Шърли бе приковала благоприлично поглед в коленете си и бе сплела пръсти явно за молитва, но всъщност размишляваше върху кратката размяна за сарито между Хауърд и Парминдер. Шърли принадлежеше към онази част на Пагфърд, която негласно съжаляваше, че „Старият дом на свещеника“, построен много, много отдавна, за да приютава консервативен англикански викарий с тлъсти бакенбарди и прислужничка с колосана престилка, сега се обитаваше от семейство индуци (Шърли така и не бе успяла да схване точно към коя религия принадлежи семейство Джаванда). Но бе стопроцентово убедена, че ако двамата с Хауърд попаднат в храма, джамията или каквото му викат там на мястото, в което Джавандите се молят, несъмнено щяха да ги накарат да си покрият главите, да си събуят обувките и кой знае какво още, за да не стане скандал. А същото време

никой не пречеше на Парминдер да се перчи по сари в черквата им. Не че Парминдер си нямаше нормални дрехи — напротив, всеки ден ходеше с тях на работа. Ако нещо я жегваше, то бе тъкмо този двоен стандарт — липсата на всякакъв усет, че може би проявява неуважение към тяхната религия, а оттам — и към самия Бари Феърбрадър, към когото уж хранела най-топли чувства.

Шърли разплете пръстите на ръцете си, вдигна глава и посвети цялото си внимание на облеклото на онези, които минаваха покрай нея, а така също и на размера и броя на донесените венци. Едни от тях бяха облежнати върху парапета за приемане на причастието. Откри с поглед поднесения от съвета, парите за който бяха събрани по нейна и на Хауърд инициатива. Беше голям, кръгъл, традиционен венец от бели и сини цветя — цветовете на герба на Пагфърд. Но и техните цветя, и всички останали венци бяха засенчени от лодъчно весло в естествена големина, изработено от бронзови хризантеми, поднесено от момичешкия екипаж.

Сухвиндер се извърна на мястото си да види Лорен, чиято майка — собственичка на цветарски магазин, бе изплела веслото; искаше с мимика да ѝ каже, че го е харесала, но не успя да открие момичето в гъстата тълпа. Сухвиндер бе обзета от скръбна гордост, че е от тях, особено след като забеляза как прииждащите си го сочеха едни на други, преди да заемат местата си. Парите бяха дали пет от осемте момичета в екипажа. Лорен вече бе разказала на Сухвиндер как успяла през обедната почивка да издири Кристъл Уидън и се подложила на подигравките на приятелките на Кристъл, които седали на ниския зид до магазинчето за вестници и пушели. Лорен попитала Кристъл дали не желае да се включи, Кристъл рекла: „Абе включи ме там“, но после никакви пари не дала, затова и името ѝ липсваше върху картичката. А доколкото можеше да види Сухвиндер, Кристъл не бе дошла и на погребението.

Сухвиндер усещаше вътрешностите си като оловни, но постоянната болка от лявата ѝ ръка, съчетана с пронизващите я остри стрели, щом я мръднеше, неутрализираха чувството за тежест, пък и заплашително гледащият я Фатс Уол с черния му костюм не се виждаше никакъв. Погледите им не се бяха срещнали през краткия престой на двете семейства в черковния двор; очевидно родителското

присъствие му действаше въздържащо по същия начин, по който понякога му се отразяваше и присъствието на Андрю Прайс.

Късно предната вечер анонимният ѝ кибермъчител ѝ бе пратил черно-бяла снимка на голо дете от викторианската епоха, цялото обрасло в меки тъмни косми. Видя я и я изтри, докато се обличаше за погребението.

Кога за последен път бе изпитала щастие? Убедена бе, че в някакъв предишен живот, дълго преди някой да ѝ загрухти, бе седяла най-спокойно в същата тази черква в продължение на години; че беше пяла вдъхновено химни по Коледа, Великден и празника по случай края на жътвата. Открай време си харесваше архангел Михаил с красивото му женствено прерафаелитско лице и златистите му къдрици... но днес за пръв път го бе видяла по друг начин, настъпил някак си небрежно гърчещия се тъмен дявол — и това му необезпокоявано изражение ѝ се бе сторило злокобно и арогантно.

Пейките бяха пренаселени. Пращият въздух се оживяваше от приглушения тропот, отекващите стъпки и тихото шумолене на закъснелите, които се точеха покрай задната стена на черквата и запълваха местата за правостоящи вляво. Неколцина оптимисти пристъпиха на пръсти по нефа, дано случайно открият някое незаето местенце по претъпканите редици. Хауърд обаче остана непоклатим и невъзмутим до момента, в който Шърли не го потупа по рамото и му прошепна: *Обри и Джулия!*

При което Хауърд се извърна масивно и размаха листовката с програмата да привлече вниманието на семейство Фоли. Те се придвижиха делово по застланата пътека: Обри — висок, слаб и олисяващ в тъмния си костюм, Джулия — със светлорижата си коса, прибрана на шиньон на тила. Отблагодариха се с усмивки на Хауърд, който лашна останалите по редицата да се посместят, че да остане предостатъчно място за двамата Фоли.

Така смачкаха Саманта между Майлс и Морийн, че от едната страна в тялото ѝ се заби острата тазобедрена става на Морийн, а от другата — ключовете в джоба на Майлс. Опитва се, вбесена, да си отвоюва поне още сантиметър-два пространство, но нито Майлс, нито Морийн имаха намерение да помръднат, така че ѝ се наложи да впери поглед право пред себе си и за отмъщение да насочи мислите си към Викрам, който през месеца, откакто не го бе виждала, не бе загубил и

грам от своя сексапил. Хубостта му бе тъй отявлена, тъй неоспорима, че буквално можеше да те влуди и да те накара да се смееш на глас. С тези дълги крака и широки плещи, с този плосък корем там, където ризата му влизаше под панталона, с тези тъмни очи с гъстите им черни мигли той направо приличаше на някой бог в сравнение с другите пагфърдски мъже — безобразно отпуснати, бледи и затлъстели. Но щом Майлс се приведе, за да си размени прошепнати любезности с Джулия Фоли, ключовете му пак се забиха болезнено в горната част на бедрото на Саманта, а тя си представи как Викрам разкъсва тъмносинята копринена рокля, с която беше дошла, като във фантазията си дори забрави да си облече блузката в същия цвят, която прикриваше дълбоката цепка между гърдите й...

Вентилите на органа изскърцаха и настъпи тишина, нарушавана само от тихо, но упорито шумолене. Присъстващите извърнаха глави: по пътеката внасяха ковчега.

А носещите го бяха така неумело подбрани, че направо бяха комични: братята на Бари бяха по метър и шейсет и осем, а най-отзад стърчеше Колин Уол със своите метър и осемдесет и осем, с което задният край на ковчега бе значително по-навирен от предния. А самият ковчег не бе от полиран махагон, а изплетен от върбови клони.

Ебаси и кошницата за пикник!, възмути се наум Хауърд.

Изненада се прокрадна за миг и по много други лица, покрай които мина върбовият кош, макар да имаше и някои, които бяха предварително уведомени. Понеже Мери бе споменала пред Теса (а тя, на свой ред — на Парминдер), че именно Фъргъс, най-големият син на Бари, настоял на върбата, която била самовъзстановяващ се, бързо растящ — тоест екологичен материал. Фъргъс беше страстен привърженик на всичко зелено и екологично издържано.

Парминдер също одобряваше върбовия ковчег много повече, отколкото яките дървени сандъци, в които повечето англичани заравяха покойниците си. Като гледаше как британските погребални агенти заковават капаците, баба й цял живот бе страдала от суеверен страх, че може да се озове затисната под нещо тежко и твърдо. Носещите поставиха ковчега върху застланата с брокат стойка и отстъпиха назад; синът на Бари, братята му и шурейт му се наместиха на предните пейки, а Колин се върна с подскачаща нагоре-надолу глава при семейството си.

В продължение на две разтреперани секунди Гавин бе обзет от колебание. Парминдер усети, че не му е ясно къде точно следва да отиде, при което не му оставаше друго, освен да се върне обратно по пътеката пред очите на триста души. Но, изглежда, Мери му бе направила някакъв знак, понеже той, пламнал от притеснение, се шмугна и приседна до майката на Бари на първия ред. Парминдер бе разговаряла с Гавин един-единствен път, когато се бе наложило да го лекува от хламидия. Оттогава той избягваше да среща погледа ѝ.

Аз съм възкресението и животът; който вярва в Мене, и да умре, ще оживее. И всеки, който живее и вярва в Мене, няма да умре вовеки...

Свещеникът май не се вълнуваше от смисъла на леещите се от устата му слова, а само от собственото си изпълнение, което бе напевно-ритмично. Стилът му бе познат на Парминдер — години наред бе присъствала на коледните песнопения с другите родители от „Сейнт Томас“. Дългото им запознанство обаче не я беше примирило с бледоликия войнствен архангел, който се блещеше отгоре ѝ, нито с всичката тази тъмна ламперия, твърдите пейки, несвойствения олтар с обсипания със скъпоценни камъни златен кръст, нито с протяжните химни, които ѝ се струваха смразяващи и разстройващи.

Затова отклони вниманието си от самоцелното припяване на свещеника и пак се замисли за баща си. Видяла го бе през кухненския прозорец — паднал по лице, оставил транзистора да дъни от покрива на заешката къщурка. Лежал бе там най-малко два часа — време, през което тя с майка ѝ и сестрите ѝ браузваха онлайн каталога на „Топ-шоп“. И досега усещаше бащиното рамо под нагрятата от слънцето риза и как го разтърсваше: *Татиии, татиии...*

Разпръснаха праха на Даршан над тъжната бирмингамска рекичка Рия. Парминдер и до днес помнеше матовия глинест цвят на повърхността ѝ през онзи мрачен юнски ден и дирята от бели и сиви пращинки, които отнасяше със себе си.

Органът се пробуди с въздишка и Парминдер, заедно с всички останали, се изправи. Мярна за миг златисторижите тилове на Ниъх и Шевон — и тя беше на техните години, когато ѝ отнеха таткото. Някаква нежност заля Парминдер, една ужасна болка и объркано желание да ги прегърне и да им каже, че знае и че ги разбира...

Зората пукна като през първото утро...

Гавин усети, че пискливото гласче иде от техния ред — гласът на малкото синче на Бари още не беше мутирал. И знаеше, че молитвеният химн е бил подбран от Деклън. Поредният потискащ детайл от опелото, който Мери бе счела за необходимо да сподели с него.

А самото опело се бе оказало още по-страшно мъчение, отколкото беше предполагал. Струваше му се, че щеше да е доста по-добре, ако ковчегът беше дървен — през тънката плетка бе доловил ужасно, вътрешно усещане за положеното вътре тяло на Бари; материалната му тежест го беше шокирала. Всички тези самодоволно наблюдаващи минаването му по пътеката хора — даваха ли си изобщо сметка какво всъщност носи той?

После бе дошъл онзи отворителен момент, в който бе осъзнал, че никой не му пази място и че ще трябва да извърви обратно вече изминатия път под всички тези втрещени погледи, за да се скрие сред правостоящите най-отзад... а вместо това се видя принуден да седне на първия ред, ужасно оголен. Все едно седеше на първата седалка на влакче на ужасите и понасяше ударите на всеки ужасен завой и залитане.

Седнал там, само на метър-два от слънчогледа на Шевон — голям, колкото капак на тенджерата посред огромен букет от жълти фрезии и хемерокалиси — изведнъж съжали, че не е дошъл с Кей; невероятно, но тъкмо това си помисли. Щеше да намери утеха в присъствието на някой, който е на негова страна; някой, който просто би му запазил място. Изобщо не си беше представил какво жалко копеле ще е, ако се появи сам.

Химнът свърши. Отпред излезе за кратко слово по-големият брат на Бари. Гавин направо не можеше да си представи откъде онзи намира сили да говори с трупа на Бари буквално в краката му под слънчогледа (отглеждан от семе в продължение на месеци); нито как може Мери да седи така смълчана, с приведена глава, очевидно загледана в сплетените в скута ѝ ръце. И Гавин се напъна да си изгради и той активно свой вътрешен защитен вал, че да разреши ефекта от хвалебственото слово.

След малко ще вземе да разправя за това, как Бари се запознал с Мери, само първо да мине тая част за щастливото им детство, щуротиите им, давай, давай... карай по-живичко...

После ще сложат Бари обратно в катафалката и ще го откарат чак в Ярвил да го погребат в тамошното гробище, тъй като тесният гробищен парцел на „Архангел Михаил и Все Светии“ бе обявен за напълнен докрай още преди цели двацет години. И Гавин си представи как спускат в гроба плетения от върбови пръчки ковчег пред очите на цялата тази тълпа. В сравнение с това внасянето и изнасянето от черквата щяха да му се сторят детска играчка...

Една от близначките плачеше. С ъгълчето на око си Гавин забеляза как Мери се пресегна и хвана дъщеря си за ръка.

Давай по-живо бе, мама ти стара. Моля ти се.

— Няма да излъжа, ако кажа, че Бари бе винаги наясно с целите, които преследваше — разправяше дрезгаво брат му. Вече бе предизвикал лек смях тук-там със спомените за детските лудории на Бари. Усещаше се колко напрегнат е гласът му. — Беше на двацет и четири, когато отидохме в Ливърпул за последния ми ергенски запой. Още първата вечер излизаме от къмпинга и забиваме в първия пъб и кого, мислите, виждаме да обслужва бара? Една красива блондинка, студентка, дъщерята на кръчмаря, хванала се да му помага в съботната вечер. Бари се закотви на бара и цяла вечер не помръдна оттам: не спря да се мъчи да я заприказва, създаде й сума ти неприятности с баща й и се правеше, че няма представа кои са ония шумни пияндета в ъгъла.

Лек смях. Главата на Мери съвсем провисна; с двете си ръце държеше за ръка по едно от децата си, седнали от двете ѝ страни.

— Едва се прибрахме в палатката и той ми обяви, че ще се ожени за нея. *Чакай бе, викам си, идеята беше аз да се напия.* — Ново сподадено хихикане. — И още на другата вечер Бари пак ни помъкна към същия пъб. А когато се прибрахме у дома, първата му работа бе да купи една пощенска картичка и да ѝ я прати да го очаквала пак през следващия уикенд. Ожениха се точно година след като се запознаха, и мисля, че няма да сбъркам, ако кажа от името на всички, че Бари наистина се оказа ценител на хубавото. След време им се родиха четири красиви рожби — Фъргъс, Ниъх, Шевон и Деклън...

Гавин вдишваше и издишваше внимателно, стараейки се да не слуша, и не преставаше да се чуди какво ли би казал собственият му

брат по негов адрес при подобни обстоятелства. Понеже не можеше да се похвали с късмета на Бари: любовният му живот не се поддаваше на красиви описания. Така и не му се беше случило да влезе в пъб и да завари там идеалната жена — руса, усмихната и готова да му налее халбата. Напротив, имаше си Лиза, която от самото начало беше недоволна от него; седемте години ескалация във военните действия помежду им бяха приключили със случай на гонорея; после, почти без пауза, се беше появила Кей и се беше впила в него като агресивна и заплашваща го лепка...

Но така или иначе, ще трябва да ѝ се обади по някое време, понеже надали ще има сили да се прибере в празната си къща след всичко това. Ще се разкрие докрай, ще ѝ разкаже колко ужасно и стресиращо е минало погребението и как съжалява, че не е дошла с него. Това неминуемо ще компенсира всякакви обиди вследствие на разправията им. Не можеше да си представи да прекара сам нощта.

Два реда по-назад, Колин Уол хлипаше с кратки, но чуващи се стонове в голяма, мокра носна кърпа. Дланта на Теса почиваше върху бедрото му и нежно го стискаше. А мисълта ѝ се занимаваше с Бари: степента, до която бе разчитала на помощта му по отношение на Колин; смехът му, който ги беше обединявал; безкрайната му духовна щедрост. И си го представяше ясно наум: нисък и зачервен, танцува джайв с Парминдер на последното им парти; имитира порицанията на Хауърд Молисън по адрес на „Фийлдс“; съветва тактично Колин — както само той умееше — да възприеме държането на Фатс като поведение на подрастващ, а не на социопат.

Теса се боеше как ли ще се отрази загубата на Бари Феърбрадър на мъжа до нея; плашеше я мисълта ще успеят ли двамата да се примирят с огромната му, незапълнима липса; плашеше я обетът, който Колин бе поел пред покойника и който нямаше как да изпълни, а и неспособността му да схване какво нищожество представлява в очите на Мери, която непрестанно се мъчи да заговори. А цялата ѝ тревога и скръб бе пронизана, като от шавъркливо глистче, от обичайното ѝ притеснение: Фатс; и дали ще успее да предотврати експлозията, ще съумее ли да го накара да дойде с тях на погребението или, съответно, как ще скрие от Колин, че не е дошъл — което, като се замислеше, май беше по-лесният вариант.

— Завършваме днешното опело с песен, избрана от дъщерите на Бари Ниъх и Шевон, която е имала дълбок смисъл както за тях двете, така и за татко им — обяви свещеникът.

Успя обаче с тона си да се разграничи лично от предстоящото събитие.

Чинелът така издрънча от скритите тонколони, че стресна паството. Чу се силен американски глас да казва „аха, аха“ и след това — рап монологът на Джей Зи:

*Good girl gone bad —
Take three —
Action.
No clouds in my storms...
Let it rain, I hydroplane into fame
Comin 'down with the Dow Jones...*

*Доброто момиче станало лошо.
Трети дубъл.
Камера!
В моите бури облаци няма...
Нека вали, аз се плъзгам към славата
по повърхността на падащите борси.*

Неколцина решиха, че е станала грешка: Хауърд и Шърли се спогледаха възмутено, но никой не натисна бутона „Стоп“, нито хукна по пътеката да се извинява. След това мощен, секси женски глас запя:

*You had my heart
And we'll never be worlds apart
Maybe in magazines
But you'll still be my star...*

Ти сърцето ми плени

*и нищо няма да ни раздели,
каквото и да пише в пресата,
ти винаги ще си моята звезда.*

Мъжете изнасяха плетения ковчег по пътеката, а подире им вървеше Мери с децата.

*... Now that it's raining more than ever
Know that we'll still have each other
You can stand under my umbuh-rella
You can stand under my umbuh-rella*

*Така че нека си вали по-силно и от преди.
Ние ще сме заедно, аз и ти.
Скрий се под моя любим чадър.
Скрий се под моя любим чадър.*

Паството се изнизваше бавно из черквата, полагайки специални усилия да не се движи в ритъм с песента.

II

Андрю Прайс хвана кормилото на състезателното колело на баща си и го изкара от гаража, като внимаваше да не одере колата. Пренесе го на ръце по каменните стъпала и през металната порта и пъхна крак в каишките на единия педал чак когато стигна до алеята, измина няколко метра и едва тогава праметна другия си крак през седлото. Сви елегантно наляво по стремглаво стръмния път и полетя, без да докосва спирачките, надолу към Пагфърд.

Живият плет и небето се размазаха; представи си, че кара в колодрум, а вятърът вееше митите му коси и го биеше по лицето, което току-що бе изтрил до зачервяване. Наби спирачките чак когато стигна до клиновидната градина на Феърбрадърови, понеже няколко месеца

преди това бе влязъл в завоя прекалено бързо и бе паднал, след което му се бе наложило да се върне незабавно у дома с раздрани джинси и охлузена буза...

Пусна се по инерция, само с една ръка върху кормилото, по „Чърч Роу“ и се изкефи и на втория спринт, макар и по по-полегато нанадолнище, като се принуди да намали леко, когато забележа, че в спрялата пред черквата катафалка товарят ковчег и че през тежките дървени врати навън се изсипва облечена в тъмни дрехи тълпа. Натисна с все сила педалите и се изгуби зад ъгъла. Нямаше никакво желание да види как приятелят му Фатс излиза от черквата с обезумялото от скръб Гнездо в евтиния костюм и вратовръзката, които с такова смешно отвращение им бе описал вчера в часа по английски. Все едно да прекъснеш срането на най-добрия си приятел.

Направи бавен кръг по площада, отметна с една ръка косата от лицето си и се запита какъв ли е бил ефектът от вятъра върху лилаво-червеното му акне и дали антибактериалният препарат за лице е успял да успокои поне малко възпламенения му вид. После си преговори легендата: идва от къщата на Фатс (че какво пречи да е вярно), така че „Хоуп Стрийт“ се явява най-явният път надолу към реката (какъвто, между другото, предлагаше и предишната пряка). Така че не съществува никаква причина Гая Бодън (в случай че гледа през прозореца от дома си и случайно го види, а освен това и случайно го познае) да си помисли, че е бил всичкия този път само заради нея. Не че очакваше да му се наложи да дава обяснения защо точно по нейната улица е минал на велосипеда си, но за всеки случай поддържаше наум фалшивата история, понеже смяташе, че му придава вид на хладнокръвна неангажираност.

А той просто искаше да разбере коя къща е нейната. Вече трети уикенд минаваше с колелото по тясната улица със слепени еднотипни къщи, с претръпнали нервни окончания по цялото му тяло, но така и не беше успял да установи в коя точно къща се намира Свещеният граал. С хвърляни крадешком погледи през мръсните стъкла на училищния автобус бе констатирал единствено, че живее от дясната страна, с четната номерация.

Вземайки завоя, Андрю си наложи да овладее изражението си, за да придобие вида на човек, тръгнал с колело по най-прекия път към реката, потънал в сериозен размисъл, но готов да отчете присъствието

на свой съученик, съответно съученичка, при негова, съответно нейна неочаквана поява...

А тя взе, че се оказа точно там. На самия тротоар. Краката на Андрю продължиха да помпат и макар изобщо да не усещаше педалите, изведнъж си даде сметка колко тънки са всъщност гумите, върху които пази равновесие. Тя ровеше за нещо в кожената си чантичка, а меднокестенявите ѝ коси се спускаха покрай лицето ѝ. Зад гърба ѝ се виждаше откrehнатата врата на номер десет, черната ѝ тениска дори не стигаше съвсем до кръста ѝ; ивица гола кожа, широк колан, тесни джинси... и когато вече почти я отминаваше, тя затвори вратата и се извърна; косата се отдръпна от красивото ѝ лице и тя каза, съвсем отчетливо, с лондонския си глас:

— Ей, здрасти.

— Здрасти — отвърна той.

А краката му продължаваха да въртят. Подминал я бе с два метра; с четири метра; защо не спря? Шокът обаче го тласкаше напред и не посмя да се обърне; стигна вече до края на улицата; *само да не се изтърся, да му еба майката*; свърна зад ъгъла, но беше толкова шашардисан, че не можеше да прецени дали изпитва облекчение, или разочарование от това, че я е оставил зад себе си.

Еба си майката.

Подкара към горичката в подножието на Парджетър, където реката проблясваше тук-там между дърветата, но не виждаше нищо освен Гая, прогорена като неон върху ретината му. Тесният път премина в неасфалтирана пътека, нежният бриз откъм водата го галеше по лицето, което според него не бе имало време да се изчерви поради цялата внезапност на случилото се.

— Д'еба и идиотщината! — изпсува Андрю на глас по посока на свежия въздух и безлюдната пътека.

После прерови развълнувано новата си великолепна, неочаквана съкровищница: идеалното ѝ тяло, разкрило се изпод тесния дънков плат и еластичния памук; десетката зад нея върху олющената, занемарена синя врата; произнесеното с такава лекота и естественост „ей, здрасти“ — доказателство, че безспорно физиономията му е регистрирана някъде из мозъка, живеещ зад това удивително лице.

Бегачът заподскача по нов терен — неравен, с дребни камъчета. Изпадналият във възторг Андрю се сети да слезе едва след като взе да

губи равновесие. Избути велосипеда на ръце между дърветата и накрая излезе на тесния речен бряг, където затръшна колелото на земята сред горските съсенки, разтворили се като бели звездички след последното му идване.

Когато по някое време взе да ползва колелото, баща му му беше казал:

— Ако влизаш в магазин, заключи го с верига. Само да ми кажеш някой ден, че са ти го откраднали...

Веригата обаче не бе толкова дълга, че да опаше цяло дърво, пък и колкото повече се отдалечаваше Андрю от баща си, толкова по-малко страх му имаше. И докато в акъла му още бяха всички онези сантиметри плоско, голо кръстче и прелестното лице на Гая, Андрю стигна пеш до онова място, където реката срещаше разядения склон на хълма и го бе превърнала в надвиснала вертикално скалиста урва над бързотечащите зелени води.

Покрай долния край на хълма брегът представляваше съвсем тесен хлъзгав, ронлив перваз. И ако стъпалата ти са се уголемили двойно в сравнение с онова време, когато си дошъл за пръв път, единственият начин да минеш по него бе, като се промъкваш ребром, притиснал се към вертикалната стена, придържайки се с всички сили към разните корени и стърчащи ръбчета скала.

Андрю отдавна бе свикнал с мириса на зелен мулч откъм реката и на влага от почвата, а така също и с усещането на тесния ръб пръст и трева под нозете му, и с пукнатините и скалите, които ръцете му намираха по вертикалната урва. Двамата с Фатс бяха открили това тайно място още единайсетгодишни. Напълно ясно им беше, че вършат нещо забранено и опасно; бяха ги предупредили за опасностите на реката. Ужасени, но и решени да не си го признават един на друг, двамата се бяха промъкнали по несигурния ръб; грабваха и най-малкия издатък от скалистата стена, а на най-тесното място се впираха и в тениската на другия.

Благодарение на натрупания през годините опит, при все че мисълта му бе почти изцяло съвсем другаде, Андрю можа да излази по рачешки покрай твърдата стена от пръст и камък, с маратонки само на метър над пенещите се води; изведнъж, с ловко привеждане и измятане на тялото се озова в открития преди толкова много години процеп в скалата. Навремето им се беше сторил награда свихе за проявената

смелост. Вярно, вече не се побираха изправени, но бидейки малко поширока от двуместна палатка, дупката все още позволяваше на двамата тийнейджъри да лежат един до друг досами бучащата река, с накъсана от дърветата гледка към небето, вписано в рамката на триъгълния отвор.

Когато за пръв път проникнаха тук, взеха да ровят с пръчки по задната стена, но така и не откриха таен проход към намиращото се високо над главите им абатство; поради липса на избор взеха да се къпят в славата на единствени откриватели на това скришно място и се заклеха един пред друг, че ще го пазят вечно в тайна. Андрю още пазеше някакъв смътен спомен за тържествен обет, плюнки и клетвени слова. В началото, след като откриха мястото, бяха почнали да му викат Пещерата, но от известно време го бяха прекръстили на Гнездото.

Самата ниша миришеше на пръст, макар косият ѝ таван да беше от скала. Тъмнозелена следа по стената указваше, че някога в миналото реката го е заливала, без да стигне до самия таван. Подът беше осеян с фасове от цигари и масури. Андрю седна, провеси нозе над мътната зелена вода и извади от джоба на якето цигарите и запалката, купени с последния остатък от получените за рождения му ден пари, след като му прекратиха седмичната парична дажба. Запали, пое дълбоко дим и взе да преживява отново славната си среща с Гая Бодън до най-дребната подробност, която успяваше да изцеди: тънката талия и извивката на бедрата; кремавата гола ивица между кожения колан и тишъртката; пълната широка уста; „Ей, здрасти“. За пръв път я беше видял извън училищната ѝ униформа. Накъде ли се е запътила съвсем сама с кожената си чанта? Какво можеше да свърши човек в Пагфърд в събота сутрин? Да не би пък да е тръгнала да хваща автобуса за Ярвил? С какво ли се занимава, докато е извън полезрението му, какви ли женствени мистерии я обгръщат?

И за сетен път се зачуди доколко изобщо е възможно тъй красиво оформената плът и скелет да съдържат банален характер. За пръв път си зададе този въпрос чак като срещна Гая — едва когато я зърна, му хрумна мисълта, че душата и тялото могат да са самостоятелни единици. Колкото и да се бе напъвал да си представи гледката и усещането на гърдите ѝ, съдейки по зрителните доказателства, които бе успял да събере през леко прозрачната униформена блузка и онова,

за което бе сигурен, че е бял сутиен, така и не бе успял да се убеди, че тя го привлича единствено с физиката си. Защото тя имаше и завладяваща походка, която го завладяваше със силата на музиката, а не познаваше нещо по-завладяващо от това. Е, как може изобщо да допусне в такъв случай, че и духът, оживяващ туй несравнимо тяло, също няма да е изключителен? За какво ѝ е на природата да сътвори подобен съд, без да го изпълни с нещо още по-ценно?

Андрю имаше изградена вече представа как изглежда една гола жена благодарение на това, че на компютъра в преустроената таванска стая на Фатс нямаше настройки за родителски контрол. Кое то им беше дало възможността да изследват онлайн всичката порнография, до която можеха да добият безплатен достъп: бръснати путки; розови лабии, дръпнати настрани така, че да разкриват тъмни зейнали процеци; разпънати задни бузи, излагащи на показ сбръчканите копчета на ануси; яко начервени устни със стичаща се по тях сперма. А Андрювото вълнение се усилваше двойно повече от необходимостта да е панически нащрек през цялото време, тъй като изскърцването на средното стъпало бе най-ранното предупреждение за приближаването на госпожа Уол. Понякога ревяха от смях, като откриеха разни идиотщини — дори когато Андрю не беше съвсем сигурен дали да се вълнува, или да се отвращава от тях (камшици и седла, юзди, въжета и маркучи; та дори — случай, в който и Фатс не бе намерил сили да се изсмее — и снимки в едър план на сглобени с болтове стоманени конструкции със стърчащи от мека плът игли и замръзнали лица на пицци от ужас жени).

Двамата с Фатс станаха едновременно познавачи на подплатените със силикон цици — огромни, обтегнати, сферични.

— Изкуствени — изтъкваше с безразличен тон един от двамата, седнали пред монитора зад запряната с дървен клин врата против евентуално нашествие на родителите на Фатс.

На екрана яхналата космат мъж блондинка бе вдигнала високо ръце, та огромните ѝ цици с едри кафяви зърна висяха от дребния ѝ гръден кош като топки за боулинг, а тънките, лъскави лилави черти отдолу им показваха откъде са напъхали силикона. Дори само като ги гледаш, можеш да си представиш какво е усещането: твърди, все едно под кожата са ти наврели футбол. Лично Андрю не можеше да си представи нищо по-еротично от една естествена цица — мека като

гъба, евентуално леко пружинираща, а зърната (надяваше се), точно обратното — съвсем твърди.

Нощем обаче всички тези видения се сливаха неясно с предлаганите от реалните момичета възможности — от човешките момичета, които, ако успееш да се промъкнеш достатъчно наблизо, можеш уж неволно да опипаш през дрехите. Ниъх не бе толкова красива, колкото другата близначка, но пък се бе оказала по-навита в задушната училищна аудитория по време на коледната дискотека. Полускрити в един тъмен ъгъл зад плесенясалата сценична завеса, двамата се притискаха един в друг и Андрю дори успя да пъхне езика си в устата ѝ. А ръцете му се бяха почти добрали до закопчалката на сутиена, но по-далече не стигнаха, понеже тя все се дърпаше. Но него го стимулираше най-вече мисълта, че някъде там, навън, в мрака, Фатс бележи много по-голям напредък. И ето че сега мозъкът му бе овладян и пулсираше единствено с мисълта за Гая. Освен дето не беше виждал по-секси момиче от нея, тя бе източникът и на друго, съвсем необяснимо желание. Така както самата му същност потръпваше от определени акорди и брейкове в ритъма, по същия начин му въздействаше и Гая Бодън.

Запали втора цигара от първата и хвърли фасата във водата под себе си. После чу познат шум, а като надникна, видя разперилия се покрай скалата Фатс, все още в погребалния си костюм, да премества внимателно ръце от една издатина на друга, прокрадвайки се по тънкия ръб на брега към пролуката, където го чакаше седналият Андрю.

— Фатс.

— Арф.

Андрю присви нозе да направи място и на Фатс да влезе в Гнездото.

— Майка му стара — каза Фатс с влизането си.

Непохватните движения на дългите му крайници и подчертаващият кльощавостта му черен костюм съвсем го правеха да прилича на паяк.

Андрю му подаде цигара. Фатс винаги палеше като на силен вятър — със свита около пламъка шепа и леко смръщен. Пое дим, издуха кръгче от Гнездото и разхлаби тъмносивата си вратовръзка. Изглеждаше по-възрастен и в крайна сметка не толкова тъпо в

костюма, по чиито колене и маншети вече имаше следи от пътешествието до пещерата.

— Като ги гледаш, ще кажеш, че *наистина* са били дружки — подметна Фатс след второ мощно опъване от цигарата.

— Толкова разстроен ли беше Гнездото?

— Какво ти разстроен? Направо си беше истерия, да го еба. Чак се разхълца. Държа се по-лигаво и от шибаната му вдовица.

Андрю се разсмя. Фатс издиха ново кръгче, после дръпна едното си голямо ухо.

— Успях да се чупя рано-рано. Те чак сега тръгнаха да го ровят.

Следващата минута премина в безмълвно пушене, със зареяни над мътната река погледи. Андрю пушеше и разсъждаваше върху израза „да се чупя рано-рано“ като израз на автономията, на която, изглежда, се радваше Фатс в сравнение със самия него. Между Андрю и прекалената свобода стоеше Саймън с присъщия му бяс: в „Хилтоп Хаус“ можеше да те накажат и само за това, че си там. Навремето Андрю се прехласна по темата на един необичаен, но кратък урок, който бяха взели по философия и религия. В урока ставаше дума за склонността на примитивните божества към произволен гняв и насилие и за това, как ранните цивилизации са се мъчели да спечелят благоразположението им. И беше вкарал в тази рамка естеството на познатата му справедливост: баща му в ролята на езическо божество, а майка му като първожрицата на култа, вечно мъчеща се да тълкува и посредничи, обикновено без успех, но неотстъпваща от твърденията, въпреки всички налични доказателства за обратното, че божеството ѝ е изпълнено от великодушие и търпение.

Фатс опря глава в скалната стена на Гнездото и взе да духа кръгчета към тавана. Размишляваше кое точно да разкаже на Андрю и кое — не. През цялото опело, докато баща му хлипаше и ридаше в носната си кърпа, бе репетира наум как ще почне. Толкова се вълнуваше от самата мисъл, че ще трябва да му го съобщи, че едва се сдържаше, но пък никак не му се искаше да изплюе най-важното още в началото. За Фатс начинът, по който щеше да го оповести, бе не по-маловажен от самото действие, за което ставаше дума. Ни най-малко не възнамеряваше да създаде у Андрю впечатлението, че е бързал да дойде, за да му се похвали.

— Нали знаеш, че Феърбрадър беше в общинския съвет? — попита Андрю.

— Знам — рече Фатс, благодарен на Андрю за това, че бе нарушил неловкото мълчание с друга тема.

— Щото Сай-Пай се кани да се кандидатира за мястото му.

— Сай-Пай ли?

При което Фатс се намръщи.

— К'во му става на тоя бе, копеле?

— Наумил си е, че Феърбрадър е получавал подкупи от някакъв контрактор. — Андрю бе чул Саймън да обсъжда въпроса с Рут в кухнята рано сутринта. И всичко му се беше изяснило. — Искане и той да бръкне в кацата.

— Изобщо не става дума за Бари Феърбрадър — разсмя се Фатс и тръсна пепел върху пода на пещерата. — И не става дума за общинския съвет, ами за един незначителен Фрайърли от Ярвил. Дето беше и в училищното настоятелство в „Уинтърдаун“. Гнездото щеше да припадне, да го еба, като го потърсиха от местния вестник да си каже мнението. И тогава на Фрайърли му ебаха мамата. Твоят Сай-Пай не чете ли „Ярвил енд Дистрикт Газет“?

Андрю се облеши:

— Ебаси и идиотът!

И стъпка фаса си в пръстта, посрамен от бащината му невменяемост. Кой друг да осере всичко, ако не Саймън! Мразеше околните, надсмиваше се над проблемите им, гордееше се с изолираността си в проклетата си къщичка навръх хълма, но в един момент, чул-недочул, се оказваше готов да изложи и себе си, и семейството им на базата на някаква погрешна информация.

— Твоят Сай-Пай май е голям мошеник, да му го начукам — отбеляза Фатс.

Викаха му Сай-Пай, понеже това бе галеното име, което съпругата му Рут му беше измислила. На Фатс му бе достатъчно да го чуе само веднъж, когато отиде у тях на чай, и оттогава не признаваше друго прозвище за Саймън.

— Такъв си е — каза Андрю, като в същото време се чудеше дали ще успее да предотврати кандидатурата на баща си, ако му каже, че е сбъркал и човека, и съвета.

— Да не говорим за лекото съвпадение, че и Гнездото се кани да се кандидатира — вметна Фатс.

После изпусна дим през ноздрите си към стената над Андрювата глава.

— Голям избор за избирателите — добави. — Путъото или идиотът?

Андрю се засмя. Малко неща го радваха така, както да чува как Фатс нарича баща му „путъо“.

— А сега да се запознаем с нещо далече по-приятно — рече Фатс, забучи цигарата между устните си и взе да се тупа по джобовите на панталона, макар прекрасно да знаеше, че пликът за писма се намира във вътрешния джоб на самото му. — Аха, ето го — обяви, извади го и го отвори, за да види Андрю съдържанието: кафяви зрънца като от чер пипер в прахообразна смес от изсъхнали стръкчета и листенца.

— На това му викат сенсимиля.

— И какво е то?

— Връхчета и стръкчета от ненаторявано растение, наричано по принцип марихуана — рече Фатс, — приготвени специално за вашето пушаческо удоволствие.

— И каква е разликата между това и нормалния хашиш? — попита Андрю, с когото Фатс бе вече споделил в Гнездото няколко зрънца воськоподобна смола от канабис.

— Просто коренно различно удоволствие — заяви Фатс и изгаси собствената си цигара. Извади от джоба си пакетче хартии за свиване на цигари „Ризла“, издърпа три от крехките листчета и ги слепи едно о друго.

— От Кърби ли е? — взе да рови и да души съдържанието на плика Андрю.

Скай Кърби беше всепризнатият източник на дрога. Беше с една година по-голям от тях, в дванайсети клас. Дядо му, стар хипар, беше глобяван няколкократно от съда за това, че си отглеждал Мери Джейн в домашни условия.

— Ъхъ. Обаче във „Фийлдс“ има и един Обо — каза Фатс, като в същото време разкъсваше цигари и сипваше тютюна върху хартийките, — който може да ти достави каквото си поискаш. Дори хероин бе, копеле.

— Ама на теб не ти трябва хероин — рече Андрю, без да откъсва очи от Фатс.

— Хич — отвърна Фатс, взе си плика и поръси сенсимиля върху тютюна. После нави джойнта, облиза ръба на хартийките, за да го залепи, попритисна мундщука и сви края му на остър връх. — Найс! — каза щастливо.

Първоначалният му план бе да съобщи вестта на Андрю, след като подгрееше обстановката с въвеждането на сенсимилята. Протегна ръка за Андрювата запалка, пхна мундщучения край между устните си, запали и опъна яко и замислено, издуха пушека на дълга синя струя, после повтори целия процес.

— Ммм — рече, след като пое дима в дробовите си, имитирайки Гнездото, когото Теса бе записала за подарък една Коледа в курс за ценители на виното. — Билков аромат. Силен остатъчен вкус. Обертонове на... Еби му майката...

Усети силен световъртеж, независимо че беше седнал, изпусна дима и се нахили:

— ... вземи да пробваш, копеле.

Андрю се пресегна, грабна джойнта, изкикоти се от нетърпение и на блажената усмивка на лицето на Фатс, която нямаше нищо общо с обичайния му смръщен вид, сякаш страда от запек.

Опъна, усети как мощта на дрогата се разля извън дробовите му и как напълно се отпусна. Второ дръпване и реши, че човек се чувства точно така, когато изтупва мозъка си като юрган, та да го опъне без гънки — изведнъж всичко ставаше гладко, елементарно, лесно и хубаво.

— Найс — повтори като ехо оценката на Фатс и се засмя при звука на собствения си глас. Върна джойнта в чакащите пръсти на Фатс и се наслади на самотоволството си.

— А искаш ли да чуеш нещо интересно? — захили се неудържимо Фатс.

— Давай.

— Снощи я наебах.

Андрю насмалко да попита „Коя?“, но замъгленият му мозък все пак се усети навреме: ама Кристъл Уидън, разбира се; за коя друга може да става дума освен за Кристъл Уидън?

— Къде? — попита.

Ебаси и тъпият въпрос. Това пък най-малко го интересувахе. А Фатс се опъна по гръб в погребалния си костюм с насочени към реката нозе. Андрю се просна безмълвно до него, но в обратната посока. По същия начин си лягаха като деца едно време — „глава към крака“ — когато останеха да преспиват един у друг. Андрю впери поглед в скалния таван, под който бавно се къдреше синкавият пушек, и зачака да чуе подробностите.

— На Гнездото и Тес казах, че съм у вас, та да знаеш — поясни Фатс, подаде козчето на протегнатите Андрюви пръсти, сплете пръстите на дългите си ръце върху гърдите си и се заслуша в собствения си разказ: — После взех автобуса до „Фийлдс“. Имахме среща пред „Одбинс“.

— До супера „Теско“ ли? — попита Андрю.

Откъде му идваха на ума всичките тия тъпи въпроси?

— Тъхъ — каза Фатс. — Оттам забихме в градинката. В единия ъгъл, зад кенефите, има горичка. Тиха и затулена. Почна да се стъмва.

Фатс се намести, а Андрю му върна джойнта.

— Да й го вкарам, се оказа по-трудно, отколкото си мислех — рече Фатс, а Андрю мълчеше като хипнотизиран — полуготов да се разсмее, но несмеещ, да не би да изпусне някоя неподправена подробност. — Като си завирах пръста там, ставаше много по-мокра.

Кикотът се надигна в гърдите на Андрю като насъбрал се там газ, но той успя да го затапи.

— Бая зор беше, докато й го наръгам като хората. Не знаех, че е толкова тясна.

Андрю видя как струя дим се изстреля нагоре оттам, където трябваше да е главата на Фатс.

— За десет секунди се изпразних. Нямах си представа колко е гот, копеле, след като влезеш.

Андрю се бореше със смеха си, в случай че разказът още не е приключил.

— Хем бях с капут. Иначе сигурно ще е още по-гот.

Набута фасата в ръката на Андрю. Андрю опъна, като не преставаше да си мисли: бая зор беше, докато й го наръгам; за десет секунди се изпразних. Не звучеше кой знае колко вълнуващо; но какво ли не би дал? Представи си Гая Бодън легнала по гръб специално за него и без да иска, леко изпъшка, но, слава богу, Фатс май не го чу.

Попаднал във водовъртеж от еротични видения, шмъркащ джойнта, Андрю топлеше парчето земя, върху което лежеше с ерекцията си, и слушаше как реката тихо шуми само на метри от главата му.

— Кое е единственото, което има смисъл, Арф? — попита Фатс след дълга, замечтана пауза.

С приятно замаяна глава, Андрю отвърна:

— Сексът.

— Тъхъ! — потвърди доволно Фатс. — Ебането. Само в него има смисъл. В прозжа... в продължаването на рода. Сваляйте капутите. Можете се.

— Тъй, тъй! — смееше се Андрю.

— И смъртта — допълни Фатс. Стреснала го бе реалността на онзи ковчег и незначителното количество материал, което отделя кръжащите лешояди от нечий труп. Никак не съжаляваше, че беше успял да се чупи, преди да го скрият под земята. — Няма начин да няма, нали така. Смъртта.

— Тъхъ — потвърди Андрю, мислейки си за войни и автомобилни катастрофи, за славна смърт на високи скорости.

— Точно така — каза Фатс. — Ебането и смъртта. И нищо друго, нали? Ебане и смърт. Това е то — животът.

— Да се мъчиш да наебеш нещо и да се мъчиш да не умреш.

— Или да се мъчиш да умреш — поправи го Фатс. — И такива хора има. Дето се излагат на риск.

— Да. На риск.

И пак настана тишина в хладното им и замъглено скривалище.

— И музиката — допълни тихичко Андрю, загледан в провисналия под тъмната скала син пушек.

— Тъхъ — съгласи се някъде отдалече Фатс. — И музиката.

А реката лудуваше на минаване покрай Гнездото.

ВТОРА ЧАСТ

I

СПРАВЕДЛИВО ИЗКАЗВАНЕ

*7.33 Не подлежи на съдебно дирене лице,
направило справедливо изказване по въпрос от
обществен интерес...*

Чарлс Арнълд-
Бейкър
Уредба на местната
власт
(7-о изд.)

На гроба на Бари Феърбрадър се изсипа дъжд. Мاستилото по възпоменателните картички се размаза. Ячкият слънчоглед на Шевон устоя на биещите едри капки, но лилиите и фрезииите на Мери се нагърчиха, а после се и разпаднаха. Със загниването си, веслото от хризантеми потъмня. От дъжда реката придойде, канавките се напълниха, а стръмните улици на Пагфърд лъснаха и станаха опасни. От кондензата през прозорците на училищния автобус нищо не можеше да се види; висящите кошници на площада придобиха неугледен вид, а Саманта Молисън, при включени на високи обороти чистачки, чукна леко колата на връщане от работа от града.

Пъхнатият в процепа за пощата вестник „Ярвил енд Дистрикт Газет“ три дни стърча от вратата на госпожа Катерин Уидън на „Хоуп Стрийт“, докато накрая прогизна и стана негоден за четене. И когато най-сетне служителката от „Социални грижи“ Кей Бодън го издърпа от процепа и надникна под ръждивото капаче, видя строполилата се с разперени крайници в основата на стълбите възрастна дама. Привиканият полицаи помогна да разбият вратата, а линейка откара госпожа Уидън до „Саутуест Дженерал“.

А дъждът така и не спираше, та се наложи майсторът, който трябваше да изпише новата табела над бившия магазин за обувки, да

отложи изпълнението на поръчката. Сума ти дни продължи да вали, че и през нощите, площадът се изпълни с гърбушковци в черни мушамы, а чадърите се блъскаха на разминаване по тротоарите.

Ромонът върху тъмния прозорец оказваше успокоително въздействие върху Хауърд Молисън, който седеше в кабинета си — някогашната стая на дъщеря му Патриша — и четеше получения от местния вестник имейл. Решили все пак да пуснат статията на съветника Феърбрадър, защитаваща тезата, че „Фийлдс“ следва да остане част от Пагфърд, но за да имало равнопоставеност, се надявали в следващия брой да пуснат мнението и на друг съветник, който подкрепял прехвърлянето на „Фийлдс“ към Ярвил.

Аха, не мина номерът ти, а, Феърбрадър?, — рече си весело Хауърд. А ти очакваше всичко да стане така, както ти го искаше...

Затвори електронната поща и пренасочи вниманието си към купчинката книжа, която го чакаше — насъбрали се лека-полека писма, настояващи наследникът на овакантеното от Бари място да бъде избран. Правилникът изискваше наличието на най-малко девет искания за обществен вот, а той вече беше получил десет. Препрочете ги за пореден път на фона на вдигащите се и падащи гласове на жена му и деловата му съдружничка, които гложгаха до кокал в кухнята месестия скандал около установения със закъснение припадък на госпожа Уидън.

— ... не може току-така да си вдигнеш чуковете от лекарски кабинет. А на всичко отгоре и крещяла с все сила, разправя Карен...

— ... че й била предписала погрешни лекарства, знам, знам — прекъсна я Шърли, която смяташе, че държи монопола върху разсъжденията на медицинска тема, тъй като работеше като доброволка в болницата. — Предполагам, че сега в „Дженерал“ ще й вземат какви ли не проби.

— Аз, на мястото на доктор Джаванда, доста бих се притеснила.

— Сигурно смята, че ония Уидън са прекалено прости, за да я дадат под съд, ама и това ще е без значение, ако от „Дженерал“ потвърдят, че предписаното лечение е било неправилно.

— Ще я лишат от правоспособност — предвкуси мига Морийн.

— Точно така — потвърди Шърли. — И съм сигурна, че доста народ ще си каже: Слава богу, отърваха ни от нея.

Хауърд разпреди методично писмата на купчинки. Отделно постави попълнените от Майлс кандидатски формуляри. Останалите бяха от колеги в общинския съвет. Сред тях нямаше нищо изненадващо; от мига, в който Парминдер му прати имейл, че познава човек, готов да се кандидатира за мястото на Бари, той точно това и очакваше — онези шестимата да се сплотят около нея и да настояват да се проведат избори. Заедно с Бърмбезспир, те съставляваха така наречената от него „Многословна фракция“, която съвсем наскоро се бе лишила от своя лидер. Върху тяхната купчинка сложи попълнените формуляри на техния избраник — Колин Уол.

Третата купчинка оформи от други четири писма, също така от очаквани източници: професионалните жалващи се пагфърдци, вечно недоволни и подозрителни, доколкото ги познаваше Хауърд, вечно пишещи писма до редакцията на „Ярвил енд Дистрикт Газет“. Всеки един бе вманиачен по определен не особено ясен местен спорен въпрос и смяташе себе си за „обективно разсъждаващ“; сто на сто, ако изберяха Майлс, те първи щяха да писнат против „семеиствеността“, но пък бяха и сред най-заклетите противници на „Фийлдс“ сред гражданството.

Постави по едно от последните две писма върху всяка длан и ги претегли. Едното бе от някаква съвсем непозната жена, която твърдеше (но Хауърд не приемаше нищо на доверие), че работи в клиниката по наркомании „Белчапъл“ (самият факт, че се беше писала „г-ца“, му внушаваше, че казва истината). След известно колебание постави и него върху формулярите на Гнездото Уол.

Последното писмо — без подпис, натраканано на текстообработваща машина, призоваваше с абсолютно непремерени изрази за провеждането на избори. Купищата правописни грешки също издаваха колко е бързал авторът му. Писмото възхваляваше добродетелите на Бари Феърбрадър, но и заклеймяваше поименно Майлс като „непотходящ замесник“. Коего наведе Хауърд към въпроса, да не вземе това лице да се окаже някой недоволен клиент на Майлс, който да го изложи пред хората. Човек все пак трябва да е подготвен и за такива потенциални опасности. В същото време Хауърд не беше убеден, че при тази анонимност писмото можеше да мине за глас в полза на провеждането на избори. И в този ред на мисли го

напъха в малкия шредер върху бюрото си — коледен подарък от Шърли.

II

Пагфърдската адвокатска кантора „Едуард Колинс енд Ко“ се помещаваше на горния етаж на долепена тухлена къща, на чийто приземен етаж имаше магазин за оптика. Създадената от покойния Едуард Колинс фирма се състоеше от двама души: Гавин Хюс — щатен съдружник, с един-единствен прозорец в офиса си, и Майлс Молисън — съсобственик, с два прозореца. Имаха и обща секретарка — дваисет и осем годишна, неомъжена, с неособена външност, но с хубава фигура. Шона се смееше прекалено дълго на всички шеги на Майлс, а към Гавин се отнасяше с покровителство, което граничеше с обидното.

В един часа в петъка след погребението на Бари Феърбрадър Майлс почука на вратата на Гавин и влезе, без да дочака да го поканят. Завари съдружника си загледан през опръсканото от дъжда стъкло в тъмносивия небосвод.

— Ще прескоча да хапна някъде наблизо — рече Майлс. — Ако Люси Бевън случайно подрани, бъди така добър да й кажеш, че ще се върна в два. Шона излезе.

— Ще й кажа — отвърна Гавин.

— Да не е станало нещо?

— Мери се обади. Появила се някаква спънка със застраховката „Живот“ на Бари. Има нужда от моята помощ.

— Нали ще се справиш сам? Или ме изчакай да се върна в два.

Майлс навлече балтона си, изтича надолу по стръмното стълбище и тръгна забързано към площада по измитата от дъжда уличка. Кратковременното разкъсване на облачността позволи на слънцето да огрее лъсналия паметник на загиналите във войните и повесените кошници. Пресичайки делово площада по посока на „Молисън енд Лоу“, Майлс изпита прилив на атавистична гордост по адрес на тази истинска пагфърдска институция, на този класически търговски център; гордост, която, вместо да отслабва заради обичайната близост, напротив — все повече се задълбочаваше и зрееше.

Майлс отвори входната врата и звънчето издрънча. Налице бе нещо като обеден час „пик“ — на щанда чакаха на опашка осем души, а Хауърд, в търговската си ливрея, с бляскащи по ловджийската шапка изкуствени рибарски мухи, бе отприщил дар словото си докрай.

— ... и четвъртинка черни маслинки за теб, Розмари. Нещо друго? Нищо друго за Розмари... Всичко осем лири шейсет и два пенса — смятай го за кръгло осем лири, скъпа, в името на нашето дългогодишно плодотворно познанство...

Кикот и благодарности; стърженето и звучното затваряне на касовото чекмедже.

— Ха, кого виждам? Моя адвокат, който е дошъл да ме навести — прогърмя Хауърд, смигна и взе да се радва на Майлс над главите на опашката. — Изчакайте ме отзад в офиса, ако обичате, сър, а аз обещавам да не кажа в това време нищо подсъдно пред госпожа Хаусън...

Майлс се усмихна на дамите на средна възраст, които му отвърнаха с възторжени кимания. Висок, с гъста, късо подстригана побеляваща коса, с прикрито от тъмния балтон шкембе, Майлс бе сравнително привлекателно допълнение към ръчно месените печива и местните сирена. Проправи си внимателно път между отрупаните с вкусотии масички и се спря пред голямата арка, избита между гастронома и бившия магазин за обувки, която за пръв път бе лишена от найлоновото си покривало. На две опрени едно в друго точно под арката рекламни пана Морийн (Майлс разпозна почерка ѝ) бе написала: *Вход забранен. Предстоящо откриване...* „Медният чайник“. Майлс надникна в почистеното празно помещение, което в най-скоро време щеше да се превърне в най-новото и най-хубавото пагфърдско кафе: стените бяха измазани и боядисани, а подът беше постлан с лакирано черно дюшеме.

Промъкна се покрай щанда, приплъзна се покрай Морийн, която работеше на резачката за колбаси, с което ѝ даде повод да се изсмее дрезгаво и палаво, после се приведе и влезе в неприветливата задна стаичка. Ежедневният брой на Морийниния „Дейли Мейл“ я чакаше сгънат върху гетинаксовата масичка; палтата на Хауърд и Морийн висяха на куки, а врата водеше към ухаещата на изкуствена лавандула тоалетна. Майлс окачи балтона си и придърпа към масата вехт стол.

Хауърд се появи минута-две по-късно с две отрупани със специалитети чинии.

— Значи, твърдо се спряхте на „Медният чайник“, а? — попита Майлс.

— Ами тя, Мо, държи на името — отвърна Хауърд и постави едната чиния пред сина си.

После излезе с тромавата си походка, върна се с две бутилки бира и затвори с пета вратата, така че лишената от прозорец стая се обви в полумрак, прогонван единствено от мъждукащата провиснала крушка. Хауърд изпъшка силно и седна. По телефона в късния им сутрешен разговор бе спазвал конспиративен тон, а сега принуди Майлс да изчака още няколко секунди, през които отвори едната бирена капачка.

— Уол подаде формулярите си — каза най-сетне и му подаде бутилката.

— Аха — каза Майлс.

— Решил съм да обявя краен срок. Две седмици, считано от днес, за внасяне на кандидатурите.

— Напълно справедливо — отбеляза Майлс.

— Майка ти има чувството, че лицето, на име Прайс, все още не е изгубило интерес. Ти попита ли Сам дали има представа кой може да е това?

— Не съм.

Хауърд се почеса по гънката на шкембето, което така, както бе седнал върху скърцащия стол, бе стигнало току до коленете му.

— Между вас двамата всичко ли е наред?

Както винаги, Майлс бе във възторг от едва ли не екстрасенската интуиция на баща му.

— Не съвсем.

Пред майка си в никакъв случай нямаше да го признае, понеже все гледаше да не подклажда неспирната студена война между Шърли и Саманта, в която той бе и заложникът, и трофеят.

— Тя не одобрява идеята да се кандидатирам — поясни Майлс. Хауърд само вдигна вежди, а провисналата от долната му челюст кожа се полюляваше от дъвченето. — Абе прихванали са я нещо. Пак е изпаднала в едно от антипагфърдските си настроения.

Хауърд изобщо не бързаше да преглътне. После попи устни с книжна салфетка и се оригна.

— Веднъж да те изберем, и ще видиш колко бързо ще запее друга песен — каза. — Като се втурне в оня ми ти обществен живот, за който жените умират. Приемите в „Суитлѐв Хаус“. Та тя точно там ще е във вихъра си.

Отпи пак от бирата и се почеса повторно по шкембето.

— Не мога да си го представя визуално тоя Прайс — върна се Майлс към съществения въпрос, — но нещо ми подсказва, че навремето детето му беше в един клас с Лекси в „Сейнт Томас“.

— Кое то ще рече, че е родом от „Фийлдс“, а това е най-важното — заключи Хауърд. — Родом от „Фийлдс“. А това може да се окаже в наша полза. Понеже ще разцепи гласовете в полза на „Фийлдс“ между него и Уол.

— Ъхъ — съгласи се Майлс. — Логично звучи.

Мисълта изобщо не му беше дошла на ума. Не можеше да се начуди на ефикасния бащин мозък.

— Майка ти вече се е свързала с жена му да изтегли формулярите от сайта ни и да му ги даде. Надявам се довечера да убедя майка ти да им се обади, да ѝ каже, че разполагат с две седмици, и по този начин да го притисне да си разкрие картите.

— Значи, дотук имаме трима кандидати — каза Майлс. — Включително Колин Уол.

— Не съм чул за други. Не че изключвам възможността да се появи още някой, след като подробностите излязат на уебсайта ни. Но лично аз не се съмнявам в шансовете ни. Не се съмнявам. Обри се обади — добави Хауърд. В тона му винаги се появяваше лека добавъчна важност, когато наричаше Обри Фоли с малкото му име. — Има ли смисъл да уточнявам, че е плътно зад теб. Довечера се прибира. В момента бил в града.

Обикновено когато някой от Пагфърд кажеше „в града“, имаше предвид Ярвил. Хауърд и Шърли обаче подражаваха в употребата си на израза на самия Обри Фоли, като разбираха под това „в Лондон“.

— Подметна нещо да сме се съберели да си поприказваме. Евентуално за утре. Току-виж, поканил ни у тях. Сам много ще се поласкае.

Майлс току-що бе отхапал голям залък содена питка с пастет от черен дроб, но изрази съгласието си с категорично кимане. Мисълта, че Обри Фоли е „плътно зад него“, го радваше. Саманта може да се подиграва колкото си иска с предаността на родителите му към семейство Фоли, но това не му бе попречило да забележи, че в редките случаи, в които Саманта се изправяше лице в лице с Обри или Джулия, акцентът ѝ леко се променяше, а поведението ѝ ставаше забележително по-въздържано.

— И още нещо — каза Хауърд и пак се почеса по тумбака. — Сутринта получих имейл и от „Ярвил енд Дистрикт Газет“. Какви били възгледите ми по отношение на „Фийлдс“. В качеството ми на председател на общинския съвет.

— Ама сериозно ли? Пък аз си мислех, че Феърбрадър я е опекар тая работа...

— Май нещо не му минава номерът, а? — отбеляза с огромно задоволство Хауърд. — Ще пуснат статията му, но искат някой да ѝ възрази идната седмица. Да изрази противоположната страна. Ще ти бъда много благодарен, ако ми помогнеш. С разни юридически лафове и прочее.

— С удоволствие — рече Майлс. — Тъкмо ще повдигнем въпроса и за оная проклета клиника за наркоманите. По-добър аргумент в наша полза — здраве му кажи.

— Да... добра идея... чудесна направо.

От ентусиазъм бе преглътнал прекалено голяма хапка, та се наложи Майлс да го блъска по гърба, че да спре да кашля. Накрая, попивайки насълзени очи със салфетката, Хауърд успя да каже задъхано:

— Обри препоръчва окръжният съвет да отреже финансирането ѝ от тяхна страна, а пък аз ще убедя нашите, че е крайно време да им прекратим наемателския договор за сградата. Така че предварителното повдигане на въпроса в печата може само да ни е от полза. Като си помислиш само колко пари и време сме налели в това проклето място без абсолютно никаква полза. И мога да го докажа с цифри и факти. — Хауърд звучно се оригна. — Пълно безобразие. Пардон.

III

Вечерта Гавин се зае да сготви лично вечеря в чест на Кей: отваряше консервите и чукаше чесъна с усещането, че нещо не е в ред.

След скандал си длъжен да кажеш на глас определени неща, че да постигнеш примирие: такива са всеизвестните правила. Гавин позвъни на Кей от колата си на връщане от погребението на Бари и изказа съжалението си, че не го е придружила, че целият му ден минал ужасно и че се надявал да се видят довечера. За него тези смирени признания бяха, повече или по-малко, цената, която беше длъжен да заплати за предстоящата мирна и тиха вечер.

Кей обаче ги възприе по-скоро като депозит по предоговорено споразумение. *На теб съм ти липсвала. Ти си имал нужда от мен, когато ти е било криво. Ти съжаляваш, че не сме отишли като двойка. Така че дай да не повтаряме същата грешка и в бъдеще.* В отношението ѝ към него оттогава се забелязваше известно самодоволство — деловитост, чувство за наново подхранени очаквания.

За вечеря бе решил да направи спагети болонезе; умишлено не купи пудинг, нито подреди предварително масата: държеше да ѝ демонстрира, че не полага никакви особени усилия. Но на Кей, изглежда, това не ѝ направи впечатление, а, напротив — май възприе небрежното му отношение като комплимент. Приседна до кухненската му масичка, заприказва му на фона на ръмвящия по капандурата дъжд, а погледът ѝ се рееше по осветителните тела и обзавеждането. Рядко ѝ се беше удавало да му гостува.

— Тоя жълт цвят Лиза ли го избра?

Ето пак: нарушаваше установените табути, сякаш отскоро са преминали на по-дълбоко ниво на интимност. Гавин предпочиташе по възможност да не си говорят за Лиза; това поне трябваше да ѝ е станало ясно досега. Поръси каймата в тигана с риган и отговори:

— Не. Всичко, което виждаш, е от предишния собственик. Просто не съм имал време да го сменя.

— О — отбеляза тя и отпи от виното си. — Доста приятен цвят е всъщност. Малко безхарактерен.

Думите ѝ подразниха Гавин, според когото интериорът на „Ковачницата“ във всяко едно отношение превъзхождаше онзи на „Хоуп Стрийт“ номер десет. Останал обърнат с гръб към нея, наблюдаваше как врят спагетите.

— Няма да повярваш — каза тя, — но днес следобед срещнах Саманта Молисън.

Гавин рязко се извърна; изобщо не очакваше Кей да знае дори как изглежда Саманта Молисън.

— Току пред гастронома на площада; влизах, за да купя това нещо — поясни Кей и чукна с нокът бутилката пред себе си. — А тя ме попита аз ли съм *гаджето на Гавин*.

Каза го лукаво, а всъщност се зарадва на избора на думи от страна на Саманта; олекна ѝ от мисълта, че явно Гавин така я представя пред приятелите си.

— И ти какво каза?

— Ами казах... казах „да“.

Изражението ѝ бе унило. Гавин изобщо не възнамеряваше да зададе по такъв агресивен начин въпроса си. Но какво ли не би дал да предотврати всякаква среща между Кей и Саманта.

— Както и да е — продължи Кей леко наострена, — покани ни на вечеря идния петък.

— Е, само това ми липсваше — рече ядно Гавин.

Веселото настроение на Кей значително се изпари.

— Проблем ли има някакъв?

— А, нищо... Нищо — отвърна той и продължи да ръчка врящите спагети. — Ако трябва да съм честен, стига ми това, че го гледам Майлс по цял ден в службата.

Точно от това се боеше най-много — че тя ще успее да се провере като червейче дотам, че да станат „Гавин и Кей“, с общ за двамата им обществен кръг, та да става все по-трудно да може да я заличи от живота си. Как успя да се докара дотук? Как можа да ѝ позволи да се пренесе в града? Гневът към себе си лесно се преобразуваше в гняв към нея. Какво ѝ пречи да осъзнае колко малко се нуждае той от нея и да му се махне от главата, без да го принуждава да прибегва до мръсни

номера? Изсипа спагетите в гевгир над мивката и изпсува полугласно капките вряла вода, които го опръскаха.

— В такъв случай се обади на Майлс и Саманта и им кажи, че няма да можем — предложи Кей.

Тонът ѝ се беше втвърдил. А дълбоко вкорененият навик на Гавин му подсказа да отклони надвисналия конфликт, пък после — бъдещето ще реши.

— Не, не — каза и взе да попива опръсканата си риза с кухненска кърпа. — Няма страшно. Ще отидем. Защо да не отидем.

Но с неприкритата си липса на ентузиазъм все пак се опита да маркира отметка, към която да се върне някога при нужда. *Много добре знаеше, че не ми се ходи. И не, изобщо не прекарах приятно. И не желая втори път да ходим.*

В продължение на няколко минути се храниха, без да си проговорят. Гавин се притесняваше, че пак ще се сдърпат и че Кей ще го принуди да обсъждат наново принципни въпроси. Затърси из мозъка си някаква тема за разговор и накрая ѝ заприказва за Мери Феърбрадър и компанията, издала застраховката „Живот“.

— Абсолютни гадове са — каза. — Имал е солидна застраховка, но тия копелета, адвокатите им, търсят поводи да не я изплатят. Сега са се хванали за тезата, че не бил направил пълно оповестяване.

— В смисъл?

— В смисъл, че имал чичо, който също бил починал от аневризма. Мери се кълне, че Бари го бил съобщил на застрахователния агент, когато сключвал полицата, но в бележките на онзи нищо не пишело. Вероятно агентът просто не е знаел, че е генетична заложеност. А между нас казано, и аз не знаех, че Бари...

Нещо в гласа му се пречупи. Ужасен и притеснен, Гавин наведе зачервеното си лице над чинията. Някаква буца от мъка бе заседнала в гърлото му и не щеше да помръдне. Краката на стола на Кей остъргаха пода; той се надяваше, че е тръгнала към банята, но в един миг усети как обгръща раменете му с ръце и го придърпва към себе си. И без да се замисли, той също я прегърна с едната си ръка.

Приятно му бе да е прегърнат. Защо не можеше и цялата им връзка да се сведе до прости, безмълвни утешителни жестове? Защо им е било на хората изобщо да се учат да говорят?

Беше накапал със сопол гърба на джемпера ѝ.

— Извинявай — изрече глухо и го обърса със салфетката си.

Отдръпна се от прегръдката ѝ и си издуха носа. А тя придърпа стола си до неговия и положи длан върху ръката му. Толкова по я харесваше, когато не му говореше, а само чертите ѝ бяха меки и загрижени, като в момента.

— И досега не мога... той беше такъв добър човек — каза той.
— Бари. Много свестен беше.

— Да. Всички това казват — потвърди Кей.

Така и не ѝ беше дал възможност да се запознае с тоя прочут Бари Феърбрадър, но бе заинтригувана от изявата на емоции от страна на Гавин, а и от човека, който ги бе предизвикал.

— Веселяк ли беше? — попита, понеже можеше да си представи Гавин заплепен от някой комик, от някой шумен тартор, от душата на някоя компания.

— Ами... донякъде... Всъщност не кой знае колко. Нормално. Обичаше да се смее... но беше толкова... добър човек. Просто обичаше хората, нали ме разбираш?

Изчака да чуе още, но Гавин, изглежда, не бе способен да изрази словесно останалите добрини на Бари.

— А пък децата... и Мери... горката Мери... Божичко, нямаш си представа.

Кей не спираше да го потупва нежно по ръката, но в същото време съчувствието ѝ взе да изстива. Аз ли нямам представа какво е да си сама? Аз ли нямам представа какво е да останеш сама като глава на семейство? Защо не ме съжаляваш и мен — Кей?

— Толкова щастливи бяха — продължаваше с треперещ глас Гавин. — Това съвсем я съсипа.

Без да приказва, Кей галеше ръката му и си мислеше как така и не бе имала възможността да се съсипе.

— Мина ми — каза той, обърса носа си със салфетката и взе вилницата.

Със съвсем минимално потръпване на ръката си ѝ даде знак, че може да отмести вече нейната.

IV

Отправената от Саманта към Кей покана за вечеря бе мотивирана от една смесица от отмъстителност и скука. Първоначалният ѝ подтик бе да си отмъсти на Майлс, който вечно бе зает с някакви схеми, в които не ѝ даваше глас, но изискваше от нея пълно сътрудничество; да види сега той какво става, когато тя уреди нещо, без да се допита до него. Плюс това щеше да натрие и носа на ония две клюкарки Морийн и Шърли, които безкрайно се вълнуваха от личните дела на Гавин, но си нямаха и най-малката представа за връзката му с лондонското му гадже. И в крайна сметка щеше да ѝ даде възможност да наостри ноктите си в Гавин, като го подкачи за малодушието и колебливостта му в любовта: или като повдигне пред Кей темата за сватба, или като отбележи колко се радва, че Гавин май най-после е готов да се обвърже.

За съжаление, плановете ѝ да постави други хора в неудобно положение не ѝ донесоха напълно тъй очакваното удоволствие. Когато в съботното утро съобщи на Майлс какво е направила, той реагира с подозрителен ентусиазъм.

— Ама чудесно. Откога не сме го канили Гавин. А и за теб ще е хубаво да се опознаеш с Кей.

— Защо?

— Ами че ти нали и с Лиза се спогаждаше?

— Майлс, аз ненавиждах Лиза.

— Добре, добре... Може пък Кей повече да ти хареса!

Изглежда го кръвнишки, питайки се на какво ли се дължи прекрасното му настроение. Във всекидневната дошлите си за уикенда и задържани у дома от дъжда Лекси и Либи гледаха някакво музикално дивиди — баладата с тягостно китарено соло дънеше чак в кухнята, където разговаряха родителите им.

— Слушай — каза Майлс, — Обри иска да разговаря с мен по повод на съвета. Току-що говорих с баща ми и той спомена, че Фоли са ни поканили на вечеря за днес в Суитлът...

— Не, благодаря — прекъсна го Саманта.

Внезапно я обзе необясним дори за нея си гняв и тя излезе от стаята.

През останалата част от деня продължиха да спорят под сурдинка из цялата къща, мъчейки се да не развалят уикенда на дъщерите си. Саманта отказваше както да промени мнението си, така и да обсъжда причините. А Майлс, вместо да ѝ се ядоса, беше ту сговорчив, ту хладен.

— Как според теб ще изглежда, ако не дойдеш? — каза той в осем без десет вечерта, застанал на прага на всекидневната им, готов за излизане по костюм и вратовръзка.

— Аз нямам нищо общо с цялата работа, Майлс — отвърна Саманта. — Нали ти си този, който се кандидатира?

Да го гледа как се двоуми, ѝ доставяше удоволствие. Знаеше, че го ужасява самата мисъл, че може да закъснее, но и че в същото време се чуди дали няма все пак да успее да я убеди да тръгне с него.

— Много добре знаеш, че очакват да отидем и двамата.

— Нима? Мен никой не ме е канил.

— О, престани да се дърляш, Сам, като знаеш идеално какво имат предвид... просто го приемат за даденост...

— Толкова по-зле за тях в такъв случай. Казах ти вече, нямам никакво желание. А ти побързай. Не бива да караш мама и татко да те чакат.

Той излезе. Чу го как изкара колата на заден ход от алеята, после отиде в кухнята, отвори бутилка вино и я отнесе с една чаша във всекидневната. И си представи как Хауърд, Шърли и Майлс вечерят заедно с господарите на „Суитлът Хаус“. Няма начин Шърли да не получиеше първия си оргазъм от бог знае колко години.

Мислите ѝ се извърнаха неудържимо към онова, което счетоводителят ѝ ѝ беше казал през седмицата. Печалбата била паднала силно, независимо какво разправяше тя на Хауърд. Счетоводителят буквално ѝ бе препоръчал да затвори магазина и да концентрира усилията си върху търговията онлайн. Но Саманта никак не беше готова на подобна стъпка — равносилна на признание, че се е провалила. Не че не би затворила с най-голямо удоволствие магазина — от самото начало я мъчеше: *Ох, Сам, нещо не ми е съвсем по вкуса... тук отгоре е маалко по-младежко, отколкото би ми отивало...* Но в същото време червено-черното ѝ магазинче в Ярвил бе спасението ѝ —

повод да се маха ежедневно от Пагфърд, да си бърби с клиентките, да клюкари с помощничката си Карли. Без магазинчето, което бе отгледала в продължение на цели четиринайсет години, светът ѝ съвсем щеше да се смали — казано накратко, щеше да се свие до размерите на Пагфърд.

(Ох, този Пагфърд, този проклет Пагфърд. Саманта поначало нямаше никакво намерение да живее тук. Двамата с Майлс си бяха запланували една свободна година за околосветско пътешествие, преди да почнат работа. Всичко им беше готово — и маршрутят, и визите. Саманта не спираше да си мечтае как ще се разхождат боси, хванати за ръка, по дългите бели австралийски плажове. И точно тогава установи, че е бременна.

Отиде му на гости в „Амбълсайд“ — в деня след теста за бременност, седмица след връчването на дипломите; заминаването им за Сингапур бе планирано за след осем дни.

Саманта нямаше никакво желание да съобщи вестта на Майлс в дома на родителите му; страх я беше, да не ги подслушват. Която и врата да отвореше Саманта в бунгалото, почти неизменно заварваше зад нея Шърли.

Затова изчака да ги настанят на тъмната маса в ъгъла на „Черният прелат“. И досега помнеше как челюстта на Майлс се втвърди, когато му каза; новината така го удари, че той изведнъж взе да ѝ изглежда някак си по-възрастен.

В продължение на няколко вкаменени секунди не можа нищо да каже. Чак накрая промълви:

— Ами хубаво. Ще се оженим.

И ѝ съобщи, че така или иначе, вече бил купил годежен пръстен, но още се чудел къде да ѝ направи предложението — щяло му се да е на някое хубаво място като например върха на Еърс Рок^[1]. Така си и беше: още с връщането им в бунгалото той изрови скритата дълбоко в раницата му кутийка с малък скъпоценен камък от един ярвилски бижутер; купил го бил с част от парите, които получил в наследство от баба си. Саманта седна на ръба на леглото му и плака, плака. Три месеца по-късно се ожениха.)

Останала насаме с бутилката вино, Саманта пусна телевизора. Появи се картина от дивидито, което Лекси и Либи бяха гледали — стопкадър на четирима младежи, които ѝ пееха по тесни тениски;

надали имаха повече от двајсет години. Натисна бутона Play. Момчетата изпяха песента си и дивидито продължи с тяхно интервю. Саманта се наливаше с виното, гледаше как младежите от бандата се шегуват помежду си, но как станаха напълно сериозни, когато взеха да разправят колко обичали феновете си. А тя си каза, че дори и на изключен звук щеше да ги познае, че са американци. По идеалните зъби.

Стана късно. Тя спря дивидито, качи се горе и каза на момичетата да оставят плейстейшъна и да си лягат; после се върна във всекидневната при останалата една четвърт от виното. Остави осветлението изключено. Натисна Play и продължи да пие. Когато дивидито свърши, го пусна отначало, да види онова, което беше пропуснала.

Един от младежите ѝ се стори значително по-зрял от останалите трима — с по-широки рамене, с издути бицепси под късите ръкави на тениската, с як дебел врат и квадратна челюст. Саманта го наблюдаваше как поклаща бедра, втреничил право в камерата занесения сериозен поглед на красивото си лице, което се състоеше изключително от равни плоскости, ъгли и крилати черни вежди.

Сети се за секса, който правеха с Майлс: за последно — преди три седмици. Изпълнението му бе толкова предвидимо, колкото ръкостискането между двама братя масони. А един от любимите му лафове беше: „Ако не е счупено, не го поправяй“.

Саманта изля остатъка от виното в чашата си и си представи как се люби с младежа от телевизора. Напоследък гърдите ѝ изглеждаха по-добре в сутиен; легнеше ли гола, разтичаха се във всички посоки, а това я караше да се чувства ужасно провиснала. Представи си се: притисната към стената, навирила единия си крак, роклята вдигната до кръста, а през това време силният мургав младеж със смъкнати около коленете джинси блъска ли, блъска...

Нещо се преобърна дълбоко в стомаха ѝ — нещо почти подобно на щастие — когато чу по алеята връщащата се кола, чиито фарове описаха дъга през тъмната всекидневна.

Успя с триста зора да напипа копчетата, за да превключи на новините — далече по-бавно, отколкото очакваше; набута празната винена бутилка под дивана и се вкопчи в почти празната си чаша като в

част от реквизита. Входната врата се отвори и затвори. Майлс влезе зад гърба ѝ в стаята.

— Що седиш на тъмно?

Запали една от лампите, а тя го огледа набързо. Изглеждаше все така безупречно, както на тръгване, ако не се смятаха капките дъжд по раменете на сакото му.

— Как мина вечерята?

— Добре. Всички питаха защо те няма. Обри и Джулия много съжаляваха, че не си дошла.

— Ама, разбира се. Да не говорим за майка ти, която сигурно се съдра да рече от мъка.

Той седна на един от фотьойлите, под прав ъгъл спрямо нея, и я премери с поглед. А тя изтика падналите в очите ѝ коси.

— За какво са всичките тези фасони, Сам?

— Ако и досега не си разбрал, Майлс...

Но и самата тя не бе сигурна в отговора; или поне нямаше представа как да сбие цялата тази разпростряла се обида в едно свързано обвинение.

— Не виждам с какво кандидатурата ми за общинския съвет...

— О, за бога, Майлс! — възкликна тя и леко се стресна от силата на собствения си глас.

— Добре де, обясни ми, ако обичаш — каза той, — какво те засяга изобщо тази работа?

Гледаше го гневно и се мъчеше да намери достатъчно точен израз, който да задоволи педантичния му ум, който, като някаква заядлива пинсета, моментално сграбчваше погрешно изречената дума, но много често не успяваше да възприеме основната идея. Как да му го каже така, че да я разбере? Че ѝ е адски скучно да слуша безкрайните приказки на Хауърд и Шърли за дейността на съвета ли? Че и самият той вече ѝ досажда до възбог с нескончаемите повторения на случки от доброто му старо време като ръгбист и самодоволните му описания на служебните му подвизи, и че само липсва сега да почне да ги допълва и с разсъждения на тема „Фийлдс“?

— Просто бях останала с впечатление, че имаме съвсем други планове — каза Саманта в полумрачната им всекидневна.

— Като например? Бъди по-точна, ако обичаш.

— Ами решили бяхме например — запроизнася старателно над ръба на треперещата чаша Саманта, — че щом момичетата завършат училище, ще тръгнем да пътешествуваме. Нима не помниш, че си го обещахме?

При всички безформен гняв и мъката, които я обзеха, откакто Майлс обяви решението си да се кандидатира за съвета, нито за миг не се бе сетила да съжалява за пропуснатото навремето едногодишно пътешествие, но в сегашния момент тъкмо то ѝ се яви като действителния проблем — или поне като най-точен израз на антагонизма и копнежа, които таеше.

Майлс изобщо не успя да включи.

— *Какви* ги приказваш?

— Когато забременях с Лекси — обяви на висок глас Саманта, — и нямаше как да заминем, след като проклетата ти майка ни ожени за нула време, а баща ти те уреди да постъпиш в „Едуард Колинс“, ти каза, и двамата се *договорихме*, че ще го направим, след като децата ни отраснат; че ще заминем нанякъде и ще си наваксаме за всичко, което сме пропуснали.

Той бавно заклати глава.

— За пръв път го чувам — рече. — Откъде, по дяволите, ти хрумна всичко това?

— Спомни си, Майлс: бяхме в „Черният прелат“, аз ти казах, че съм бременна, а ти каза... ей, богу, нима не помниш, Майлс... казах ти, че съм бременна, а ти ми обеща... *обеща* ми...

— От почивка ли имаш нужда? — възкликна Майлс. — Само това ли? Искаш да си починеш?

— Не, Майлс, нямам нужда от никаква проклета почивка, искам само... ама ти наистина ли не помниш? Нали тогава си казахме, че ще изчакаме децата да пораснат, ще зарежем всичко за цяла една година и ще го направим!

— Ами хубаво. — Имаше вид на разстроен човек, желаещ единствено да му се махне от главата. — Чудесно. Щом Либи навърши осемнайсет след четири години, пак ще си поговорим по въпроса. Но на този етап не виждам какво ти пречи евентуалното ми избиране за съветник.

— Да де, ако не се смята това, че ще *трябва* да те слушам заедно с проклетите ти родители да хленчите през останалия си земен живот

за проклетия „Фийлдс“...

— Аха, „нашият земен живот“, казваш — изхили се самодоволно той. — В противовес на кое...?

— Престани! — изсъска тя. — Стига си се правил на умник, Майлс. Тия номера ги предавай на майка си...

— Но аз наистина и досега не разбирам какъв е проблемът...

— *Проблемът* — кресна тя — е там, че става дума за нашето бъдеще, Майлс. *Нашето* бъдеще. И че не ща да си поговоря пак за него след четири проклетни години, а *сега*!

— Май няма да е зле да похапнеш — каза Майлс и се изправи. — Достатъчно си пила, като те гледам.

— Наври си го в гъза, Майлс!

— Извинявай, но ако ще прибъгваме до псувни...

Извърна се и излезе от стаята. А тя едва се въздържа да не запокити винената чаша подире му.

Ох, този съвет: влезе ли веднъж него, няма да има излизане; никога няма да се откаже от мястото си, от възможността да е истинска важна клечка в Пагфърд, като Хауърд. Той се посвещава повторно на Пагфърд, заклева се наново във вярност към родния си град, в едно бъдеще, нямащо нищо общо с онова, което бе обещал на разстроената си годеница, докато тя ридаше, приседнала на леглото му.

Кога за последен път бяха споменали за околосветското пътешествие? И тя вече не си спомняше точно. Сигурно куп години бяха минали оттогава, обаче тази вечер Саманта реши, че поне тя нито за миг не си е променяла намеренията. Точно така. И за секунда не се беше съмнявала, че някой ден ще си съберат багажа и ще заминат да търсят по-топли и по-свободни места, колкото се може по-далече, на противоположната страна на Земята, от Пагфърд, от Шърли, от „Молисън и Лоу“, дъжда, дребнавостите, монотонността. Може и да не се беше сещала с копнеж от години за белите плажове на Австралия и Сингапур, но и сега би предпочела да е там, дори с налелите се бедра и всичките си стрии, отколкото да седи тук, в плен на Пагфърд и по принуда да наблюдава как Майлс се превръща бавно в един нов Хауърд.

Тръшна се обратно на дивана, напипа дистанционното и пак пусна дивидито на Либи. Квартетът, този път в черно и бяло, вървяха бавно по дълъг безлюден плаж и пееха. Ризата на широкоплещестия

младеж се вееше разкопчана на вятъра. А от пъпа му към джинсите се очертаваше фина пътечка окосмяване.

---

[1] Ayers Rock, по-известна като Скалата Улуру, е най-голямата природна забележителност в Австралия. — Б.пр. ↑

V

Журналистката от „Ярвил енд Дистрикт Газет“ Алисън Дженкинс успя най-после да установи към коя от многобройните ярвилски фамилии Уидън принадлежи всъщност Кристъл. Но никак не ѝ беше лесно: на така намерения адрес не се водеше нито един регистриран гласоподавател, нито наземен телефонен номер. Алисън лично посети дома на „Фоли Роуд“ в неделя сутринта, но Кристъл беше излязла, а подозрителната и заядлива Тери отказа не само да ѝ каже кога я очаква да се върне, ами и изобщо да потвърди, че там живее.

Кристъл обаче се прибра само двајсетина минути след като журналистката си замина с колата си, и пак се скара с майка си.

— Що не ѝ каза да почака? Иска да ме интервюира за „Фийлдс“ и разни други работи!

— За к'во ѝ е това инте'вю ма? Я да си ебе майката. Инте'вю щяла да ѝ прави, д'еба!

И тази им кавга стана непоносима, при което Кристъл пак се надигна да върви у Ники, прибрала в джоба на долнището от анцуга мобифона на Тери. Тя често задигаше телефона на майка си; куп разпри се бяха породили от това, че майка ѝ си го искаше, а Кристъл се правеше, че няма представа къде е. Кристъл все още таеше някаква смътна надежда, че журналистката може случайно да е научила номера и да ѝ се обади директно.

Седяха в едно препълнено, шумно кафене в шопинг центъра и Кристъл разправяше на Ники и Лиан за журналистката, когато мобифонът иззвъня.

— Кой? Ти да не си журналистката?

— Кой там?... 'ери?

— Кристъл е на телефона. Кой се обажда?

— ... 'е'я ти... 'страта...

— Кой? — изкрещя Кристъл.

Забила пръст в незаетото от телефона ухо, тя си проправяше път между пренаселените маси и търсеше някое по-тихо местенце.

— Даниела — каза ясно и отчетливо жената от другия край. — Сестрата на майка ти.

— А, кажи — изрече разочаровано Кристъл.

Д'еба и снобесата, казваше Тери всеки път, когато станеше дума за Даниела. Кристъл изобщо пък нямаше спомен да я е виждала някога.

— По повод на прабаба ти се обаждам.

— На кой?

— *Баба Кат* — повтори нетърпеливо Даниела.

Кристъл беше стигнала до балкона над вътрешния двор на шопинг центъра, където сигналят беше по-мощен; спря се на място.

— К'во ѝ е? — попита.

Стомахът ѝ буквално се преобърна, както правеше, когато като малка се премияше през парапети, подобни на този, пред който стоеше в момента. Десет метра под нея народът се щуреше, понесъл найлонови торби, буташе пазарски колички или влачеше след себе си невръстни дечица.

— Приели са я в „Саутуест Дженерал“. Преди една седмица. Получила е удар.

— От една седмица е в болница ли, викаш? — не можеше да повярва Кристъл, а стомахът ѝ продължаваше да се носи. — Що никой не ни е казал?

— Ами тя едва говори, но два пъти им е споменала името ти.

— Моето име ли? — стисна здраво Кристъл мобифона.

— Твоето. Май иска да те види. Много е зле. Можело и да не прескочи трапа.

— В кое отделение е? — попита Кристъл, а мозъкът ѝ зажува.

— Дванайсето. Интензивното. Свижданията са от дванайсет до четири и от шест до осем. Запомни ли?

— Да не...?

— Бързам. Рекох да ти кажа, в случай че искаш да я видиш. Чао.

И прекъсна. Кристъл сне телефона от ухото си и впери поглед в екранчето. Натисна няколкократно бутона за повикване, но накрая ѝ се показа надписът „Абонатът неизвестен“. Леля ѝ явно не желаше да я търсят.

Кристъл се върна при Ники и Лиан, които веднага усетиха, че е станало нещо лошо.

— Върви да я видиш — каза ѝ Ники и погледна своя телефон да види колко е часът. — Ще успееш да стигнеш преди два. Вземи рейса.

— Тъхъ — каза безизразно Кристъл.

Замисли се дали да не забере от къщи майка си и Роби, та и те да видят Баба Кат, но се сети, че предишната година бе станала голяма разправия и оттогава майка ѝ и Баба Кат не си говореха. Сто на сто ще падне голяма кандърма да навие майка си да дойде до болницата, а и не беше никак сигурна, че и Баба Кат ще ѝ се зарадва особено.

Много е зле. Можело и да не прескочи трапа.

— Имаш ли достатъчно пари? — попита Лиан на път към автобусната спирка и взе да рови из джобовете си.

— Тъхъ — отвърна Кристъл, след като провери. — До болницата е само една лира, нали?

В очакване на двацет и седми номер си поделиха една цигара. Ники и Лиан ѝ помахаха за довиждане, сякаш я изпращаха на някое хубаво място. В последния миг Кристъл се уплаши и ѝ се прищя да им викне: „Идвайте и вие!“. Но автобусът се отлепи от тротоара, а Ники и Лиан вече се бяха обърнали с гръб и си приказваха.

Тапицерията на седалката бе от някаква стара, миризлива и дращеща материя. Автобусът излезе на улицата, която минаваше покрай търговския център, после сви надясно по една от главните улици с големи магазини от двете ѝ страни.

Страхът вибрираше в корема ѝ като някакъв зародиш. Не че не си беше давала сметка колко стара и болнава бе станала Баба Кат, но смътно в себе си все се беше надявала, че тя ще се съвземе, ще се върне към добрите си времена, които бяха траяли толкова много години — да ѝ почернее пак косата, да се изправи гръбнакът ѝ, а паметта ѝ да добие същата острота като хапливия ѝ език. За нея Баба Кат бе вечно издръжлива и неуязвима и не можеше да си я представи, че умира. Ако изобщо се сещаше за деформирания ѝ гръден кош, за безбройните бръчки, нашарили лицето ѝ, Кристъл си ги представяше като благородни белези от успешната борба на прабаба ѝ за оцеляване. Никой от познатите на Кристъл не бе умрял от старост.

(Сред хората, в чиято среда се движеше майка ѝ, смъртта навестяваше младите, като понякога дори не изчакваше лицата и телата им да се съсухрят и обезобразят. Трупът, който Кристъл бе открила в банята им, когато беше на шест, бе на млад хубавец, бял и

прекрасен като статуя, или поне тя така го беше запомнила. Но от време на време този спомен ѝ се струваше объркан и съмнителен. Не беше съвсем сигурна в какво да вярва и в какво — не. Като малка бе чула неща, които възрастните впоследствие отхвърляха и отричаха. Можеше да се закълне, че чу как Тери тогава ѝ каза: „Това беше баща ти“. Но и че след много години се отрече: „Стига глупости ма. Баща ти си е жив и здрав. Нали знаеш, че е в Бристол?“. При което Кристъл се принуди отново да се примири с мисълта за Бангър, както всички викаха на оня, който разправяха, че ѝ бил баща.

Но за фон на всичко това бе служила вечно Баба Кат. На нея дължеше разминаването си с приемни родители: Баба Кат бе готова да я поеме там, в Пагфърд, като някаква яка, макар и неудобна обезопасителна мрежа. Псувайки бясно, Баба Кат се беше нахвърлила с еднаква злоба и върху Тери, и върху ония от „Социални грижи“ и бе отвела у дома си не по-малко бясната си правнучка.

Кристъл не можеше да реши дали изпитва обич, или омраза към къщичката на „Хоуп Стрийт“. Беше занемарена и вонеше на белина; човек имаше чувството, че няма накъде да помръдне. Но в същото време ѝ даваше чувството за сигурност, пълна сигурност. Баба Кат пускаше у дома си само определени, одобрени индивиди. А в един стъклен буркан в дъното на банята си държеше старомодни кубчета с ароматни соли за вана.)

Ами ако завареше и други посетители до болничното легло на Баба Кат? Нямаше представа как изглеждат поне половината им роднини, а самата мисъл, че може да срещне непознати, с които има кръвна връзка, я докарваше до ужас. Тери имаше няколко полусестри — плод на многобройните връзки на баща ѝ, когото Тери така и не беше виждала; Баба Кат обаче държеше да е в течение на всичко и упорито поддържаше връзка с огромния разпокъсан род, който синовете ѝ бяха създали. През годините имаше няколко случая, когато Кристъл биваше заварена у Баба Кат от непознати роднини. Имаше чувството, че я оглеждат с подозрение и разпитваха Баба Кат под сурдинка, но Кристъл се правеше, че не ги забелязва, и изчакваше да си заминат, че да остане насаме с прабаба си. Особено я дразнеше мисълта, че в живота на Баба Кат може да има и други деца освен нея.

(— *Тия* кои са? — попитала бе на девет години Баба Кат и бе посочила ревниво с пръст поставената в рамка върху шкафа на баба ѝ

фотография на две момчета в униформите на пакстънската гимназия.

— Двама от правнуците ми — отвърна й Баба Кат. — Тоя е Дан, а тоя е Рики. Братовчеди сте.

Кристъл обаче нямаше нужда от братовчеди, нито искаше да ги вижда на шкафа на прабаба си.

— А *тая* коя е? — сочеше настоятелно момиченцето с къдрави златисти коси.

— Рианън, дъщеричката на моята Мишел, на пет години. Красавица, а? Ама взе, че се ожени за някакъв арабин — отвърна Баба Кат.

На шкафа на Баба Кат обаче така и не се появи снимка на Роби.

Наистина ли си нямаш представа кой изобщо е баща му, курво с курвите? Писна ми. Не мога повече да се разправам с теб, Тери. Оправяй се, както си знаеш.)

Автобусът пъшкаташе по градските улици, покрай тълпите пазаруващи в неделния следобед. Когато Кристъл беше малка, Тери я водеше почти всеки уикенд в центъра на Ярвил: натикваше я в спортната бебешка количка, която Кристъл отдавна беше надрасла, понеже количката ѝ предлагаше много повече места за криене на откраднатите стоки — можеш да ги набутаеш под детските крачета или в торбите в коша под седалката.

Понякога Тери крадеше от магазините в тандем с Черил — сестрата, с която общуваше и която бе омъжена за Шейн Тъли. Черил и Тери живееха през пет преки една от друга във „Фийлдс“, а като се скараха, което не беше никак рядко — вцепеняваха въздуха с приказките си. Кристъл така и не можеше да схване в кой момент си говорят с братовчедите ѝ от семейство Тъли и в кой — не, пък и вече ѝ беше все едно: с Дейн разговаряше всеки път, щом го срещнеше. Веднъж дори се изчука с него, когато бяха на четиринайсет, след като си поделиха бутилка сайдер в градинката. Оттогава нито един от двамата не беше отворил дума за случилото се. А на Кристъл никак не ѝ беше ясно дали законът поначало позволява да се оправяш с братовчедата си. Но от някакви приказки на Ники беше останала с впечатлението, че не го.

Автобусът се изкатери до пред главния вход на „Саутуест Дженерал“ и спря на двайсетина метра от огромния сив остъклен продълговат паралелепипед. Между сградата и портала имаше няколко

добре поддържани тревни площи, тук-там по някое малко дръвче и гора от указателни табели.

Кристъл слезе подир две възрастни дами, бръкна в джобовете на анцуга и се заоглежда. Така и не помнеше вече името на отделението, което Даниела ѝ беше казала; в главата ѝ беше останало само това, че Баба Кат е в нещо дванайсето. Пристъпи уж нехайно към най-близката табела и уж случайно я погледна: съдържаше ред подир ред неразбираеми букви, образуващи думи, дълги колкото цялата ѝ ръка, и стрелки, сочещи наляво, надясно и по диагонал. Кристъл не я биваше особено по четенето, а струпването на огромни количества думи я стряскаше и предизвикваше у нея агресивност. След още няколко скришни погледа към стрелките стигна до извода, че номера изобщо не се виждат, поради което реши да последва двете възрастни дами по посока на двойните стъклени врати, водещи в главната сграда.

Фоайето беше пълно с народ и още по-объркващо и от табелите. Пълното с купувачи магазинче бе отделено от основната част на фоайето с витрини от пода до тавана; редиците пластмасови столове като че бяха заети от дъвчещи сандвичи хора; в ъгъла се виждаше пренаселено кафене, а наред залата се издигаше шестоъгълен щанд, на който едни жени чукаха по компютрите си и отговаряха на запитвания. Кристъл се запъти натам с все още напъхани в джобовете ръце.

— Търся дванайсто отделение — рече намусено на една от жените.

— Трети етаж — отвърна ѝ със същия тон жената.

От гордост Кристъл реши да не пита нищо повече, само се обърна и се отдалечи; накрая, в дъното на коридора, видя асансьорите и се качи на един за нагоре.

Нужен ѝ бе близо четвърт час да открие отделението. За какво са им всички тия тъпи дълги думи, ами не вземат да сложат номера и стрелки? Но докато маратонките ѝ скърцаха по бледозеления линолеум на коридора, някой я извика по име иззад гърба ѝ.

— Кристъл?

Беше леля ѝ Черил — висока и мощна, по пола от дънков плат и плътно прилепнало бяло бюстие, с прокарали черни корени изпод банановия цвят на косите ѝ. Яките ѝ ръце бяха покрити с татуси от кокалчетата на пръстите чак до раменете, а от всяко ухо висяха по

няколко златни халки като за завеси. В ръката си стискаше кен с кока-кола.

— Не можа да се вдигне да дойде, значи? — каза Черил.

Разкрачила бе стабилно босите си нозе като някой охранител.

— Кой това?

— Тери. Не пожела ли да дойде?

— Още не знае. И аз самата току-що чух. Даниела ми се обади.

Черил изтегли халката на кена и загълта шумно от колата; потъналите в широкото плоско лице очички бяха на петна, като мляно месо с тлъстини, и наблюдаваха Кристъл над ръба на кена.

— Аз казах на Даниела да ти каже. Три дни лежала у тях без никой да я види, мама му стара. Можеш ли да си представиш в какво състояние са я заварили. Еби му майката.

Кристъл реши, че няма нужда да пита Черил защо сама не е изминала краткия път по „Фоли Роуд“ да съобщи лично новината на Тери. Явно сестрите пак бяха скарани. Не можеше да им хване дирята.

— Къде е тя? — попита Кристъл.

Черил я поведе с шляпаци по пода джапанки.

— Ей — рече в движение, — една журналистка ми се обади да пита за тебе.

— Наистина ли?

— И ми остави някакъв номер.

Кристъл се канеше да ѝ зададе още куп въпроси, но влязоха в много тихо отделение и изведнъж я достраша. Миризмата никак не ѝ хареса.

Баба Кат беше почти неузнаваема. Едната страна на лицето ѝ бе съвсем разкривена, все едно някой беше опънал с жица мускулите му. Устата ѝ беше провиснала на една страна; дори едното ѝ око беше полузатворено. Напъхали ѝ бяха разни тръбички, а в ръката ѝ беше забита игла. Така както беше легнала, още повече личеше колко деформиран е гръдният ѝ кош. Чаршафът се издигаше и спадаше на най-неочаквани места, та гротескната ѝ глава върху кльощавия врат стърчеше като от дуло на оръдие.

Баба Кат изобщо не помръдна, когато Кристъл седна до нея. Дори с поглед не реагира. Само едната от дребните ѝ ръчички леко потрепна.

— Не може да говори, но снощи успя два пъти да ти каже името — уведоми я Черил, загледана мрачно над ръба на кена.

Нещо стегна гърдите на Кристъл. Не знаеше дали Баба Кат ще я заболи, ако я хване за ръката. Приблужи полека пръстите си до онези на Баба Кат, но не ги вдигна от чаршафа.

— Рианън вече идва — каза Черил. — И Джон със Сю. Сю търси начин да се свърже с Ан-Мари.

Настроението на Кристъл моментално се вдигна.

— Къде е тя сега? — обърна се към Черил.

— Някъде по Френчи Роуд в Бристол. Нали знаеш, че си има бебе?

— Чух нещо — каза Кристъл. — Момче или момиче?

— Нямам представа — отвърна Черил и отпи от колата.

Някой в училище ѝ беше подвикнал: *Ей, Кристъл, сестра ти май е надула тумбака!* Вестта я зарадва. Щеше да е леля, нищо, че можеше и никога да не види бебето. Откакто се помнеше, бе влюбена в мисълта за Ан-Мари, която отнесли, преди Кристъл да се роди — изчезнала като дух в друго измерение, като героиня от приказка, не помалко красива и загадъчна от мъртвеца в банята на Тери.

Баба Кат помръдна устни.

— К'во? — приведе се до устата ѝ Кристъл, полууплашена, полувъзторжена.

— Искаш ли нещо, Бабо Кат? — попита тъй силно Черил, че шепнещите посетители около другите легла я изгледаха неодобрително.

Кристъл улавяше единствено някакъв шипящ, накъсан звук, но Баба Кат категорично се мъчеше да каже някаква дума. Кристъл се бе привела чак до отсрещната страна на леглото, вкопчила се с една ръка за металната табла.

— ... ох... мм — напъваше се Баба Кат.

— К'во? — запитаха едновременно и Кристъл, и Черил.

Очите бяха помръднали с няколко милиметра — сълзящи, замрежени очи, впити в гладкото младо лице на Кристъл, в отворената ѝ уста, така както висеше приведена над прабаба си, озадачена, напъваща се да разбере, но и уплашена.

— ... ёбане... — успя да произнесе накъсания старчески глас.

— Май не знае какво приказва — викна над рамото си Черил към свитата двойка посетители на съседното легло. — Ами така ще е, като са я зарязали цели три дни на оня шибан под.

Сълзите обаче размазаха погледа на Кристъл. Цялото отделение с високите му прозорци се разтвори в бяла светлина и сенки; стори ѝ се, че видя проблясък от ярко слънце върху тъмнозелени води, натрошен на брилянтни капчици от плясъка на вдигащи се и спускащи се весла.

— Да — прошепна тя на прабаба си Кат. — Да, бабо, ходя на гребане.

Кое то вече не беше истината, заради смъртта на господин Феърбрадър.

VI

— К'во си си направил на физиономията бе, копеле? Да не си паднал пак от колелото? — заинтересува се Фатс.

— Не — отвърна Андрю. — Оня път Сай-Пай ме цапардоса, понеже се мъчех да го светна, че не е прав за Феърбрадър.

Двамата с баща му бяха в бараката и редяха дърва в двата коша, които стояха отстрани на камината във всекидневната. Саймън цапна Андрю по главата с един пън, той залитна върху купчината дърва и си охлузи покритата с акне буза.

К'во си мислиш бе, пъпчив посерко? Че знаеш за живота повече от мен ли, а? Само ако чуя една думичка да си казал за това, какво става вкъщи...

Нищо не съм...

Ше ти одера кожичка на живо, запомни го! Кой ти каза, че и Феърбрадър не е бил в схемата, а? Само че другото копеле е бил потъпият и се е дал да го гепят.

След което — дали от гордост и напук, или понеже фантазиите му за лесно спечелени пари така го бяха обзели, че и фактите не можеха да ги побутнат — Саймън изпрати по електронната поща формулярите си за кандидатстване. Сега унижението му вече беше съвсем сигурно, а за това щеше да плаща цялото им семейство.

Саботаж. Думичката не оставяше Андрю на мира. Щеше му се да събори с трясък баща си от висините, до които го бяха издигнали мечтите му за лесни пари, но най-вече му се щеше, ако изобщо е възможно (понеже предпочиташе слава, но без смърт), да го направи така, че Саймън изобщо да не усети чия хитрост е съсипала амбициите му.

Реши да не споделя намеренията си с никого, дори и с Фатс. Споделяше с Фатс почти всичко, но малкото изключения представляваха тъкмо онези безкрайни области, които запълваха почти целия му вътрешен мир. Да седите надървени в стаята на Фатс и да гледате в интернет как две мацки се натискат, е едно; съвсем друго е обаче да седнеш да му се изповядваш за маниакалното си умуване как

да заговориш Гая Бодън. Така както е лесно да си седиш в Гнездото и да викаш на баща си „путьо“, а съвсем друго е да си признаеш как от гнева на Саймън ръцете ти изстиват и стомахът ти се бунтува.

Но ето че настъпи и часът, който промени всичко. Започна най-нормално, с жажда за никотин и красота. Дъждът най-после секна и бледото пролетно слънце лъсна върху натрупалата се като рибени люспи мръсотия по прозорците на училищния автобус, който залиташе и придърпваше по тесните пагфърдски улички. Андрю седеше някъде назад и не можеше да вижда Гая, притисната най-отпред между Сухвиндер и осиротелите дъщери на Феърбрадър, които пак почнаха да идват на училище. През целия ден почти не успя да зърне Гая и, явно, щеше цялата безплодна вечер да се утешава само със стари снимки от фейсбук.

С приближаването на автобуса към „Хоуп Стрийт“, Андрю изведнъж се сети, че нито един от двамата му родители не си е у дома, че да забележи липсата му. Във вътрешния му джоб бяха трите цигари, дадени му от Фатс; и ето че Гая слиза, стиснала е здраво металната тръба на облегалката и си довършва приказката със Сухвиндер Джаванда.

Защо пък не? *Защо?*

Стана, метна чанта през рамо, а когато автобусът спря, мина бързо по пътеката след двете слизащи момичета.

— Ще се видим у дома — подметна на минаване на изненадания Пол.

Стъпи на огрения от слънцето тротоар, а автобусът отмина с ръмжане.

Докато палеше цигарата, наблюдаваше Гая и Сухвиндер над свитите си на шепи ръце. Но двете момичета не тръгнаха към дома на Гая на „Хоуп Стрийт“, а се насочиха бавно към площада. Андрю ги последва, пушейки, леко намръщен, в неосъзната имитация на най-неосъзнаващия себе си човек, когото познаваше — Фатс, а през цялото време очите му се пълнеха от гледката на меднокестенявите коси, които подскачаха по плещите ѝ, и на полата, която се усукваше около полюляващите се нейни бедра.

Веднъж стигнали до площада, двете момичета съвсем забавиха крачка, колкото повече се приближаваха до „Молисън енд Лоу“ — сградата с най-импозантната фасада: сини и позлатени букви над входа

и четири окачени кошници. Андрю се позадържа на дистанция. Момичетата спряха и се загледаха в малката бяла обява на витрината на новото кафене, после се скриха в гастронома.

Андрю направи една пълна обиколка на площада, покрай „Черният прелат“ и „Хотел Джордж“, после също спря пред написаната с печатни букви на ръка обява, че търсят работници за през уикендите.

Хиперчувствителен по отношение на акнето си, което в момента бе съвсем напъпило, той чукна с нокът огънчето от цигарата, задуши дългия фас, прибра го в джоба си и последва Гая и Сухвиндер в магазина.

Момичетата стояха до масичка, отрупана с опаковани в кутии овесени питки и солени бисквити, и гледаха как огромният мъж с ловджийската шапка разговаря с някакъв възрастен клиент. Когато звънчето над вратата издрънча, Гая се извърна.

— Здравсти — рече Андрю с пресъхнала уста.

— Здравей — отвърна му тя.

Заслепен от собствената си смелост, Андрю се приближи, но чантата зад рамото му закачи на минаване въртящата се стойка с пътеводители за Пагфърд и брошури „Традиционните ястия на Югозападна Англия“. Успя да хване навреме стойката и да я задържи права, после набързо свали чантата от гърба си.

— Работа ли търсиш? — попита го тихо Гая с чудотворния си лондонски акцент.

— Тъхъ. И ти ли?

Тя кимна.

— Маркирай го с флаг на страницата за предложения, Еди — тръбеше Хауърд към клиента. — Качи го на уебстраницата, а аз ще имам грижата да го включа в дневния ред. *PagfordParishCouncil* — една дума — точка *co*, точка *UK*, наклонена черта *Suggestion Page*. Или следвай линка. *Pagford...* — Диктуваше бавно, а онзи с трепереща ръка пишеше по извадения лист — *Parish...*

Очите на Хауърд огледаха набързо тримата тийнейджъри, чакащи тихо до вкусните печива. И тримата бяха с половинчати униформи на „Уинтърдаун“ — училището им даваше толкова свобода и избор на трактовка, че то почти не приличаше на униформа (за разлика от „Сейнт Ан“, където държаха на спретнатите полички от шотландско каре и блейзър). И въпреки това бялото момиче

притежаваше поразителна красота — прецизно шлифован диамант, изпъкващ още повече на фона на невзрачната дъщеря на семейство Джаванда, която Хауърд дори не знаеше по име, и светлокестенявия младеж с подчертано пъпчивата кожа.

Клиентът излезе с поскърцване от магазина и звънчето пак звънна.

— Мога ли да ви бъда полезен? — попита Хауърд, без да откъсва поглед от Гая.

— Да — каза тя и се приближи към него. — Мм. За работа сме дошли. — И посочи обявата на витрината.

— О, да — засия Хауърд. Новият сервитьор, който бе наел за уикендите, само преди няколко дни го бе напуснал, предпочел пред кафенето работата в един ярвилски супермаркет. — Да, да. И сте се насочили към сервитьорството, така ли? Предлагаме минималната надница, работното време е от девет до пет и половина в събота, от дванайсет до пет и половина в неделя. Откриването е след две седмици; осигуряваме необходимата подготовка. Ти на колко години си, съкровище?

Ама тя направо си е *идеална*, точно такава, каквато си беше представял, че му трябва: със свежо личице и хубаво телце; отсега си я представя във впитата по тялото черна рокля и бяла престилчица с дантелка по краищата. Ще я обучи да работи с касата, ще я запознае и със склада; ще опита с малко хахо-хихи и сегиз-тогиз по някое бонусче, ако някой ден оборотът си заслужава.

Изсули се иззад щанда и без да обръща внимание на Сухвиндер и Андрю, хвана Гая над лакътя и я поведе през свода на разделителната стена. Маса и столове още нямаха, но щандът беше отсега монтиран заедно с декоративното пано от черни и кремави плочки на стената зад него, изобразяващо „едновременния площад“: пълен с жени в кринолини и мъже с цилиндри; карета, спряла пред ясно надписания „Молисън енд Лоу“, а до него — „Медният чайник“. На мястото на сегашния паметник на загиналите художникът беше изобразил импровизирана декоративна помпа за вода.

Зарязаните Андрю и Сухвиндер се почувстваха неловко и леко враждебно настроени един към друг.

— Да? Какво ще желаете?

Откъм някакво задно помещение се беше появила попрегърбена жена с гарвановочерна тупирана прическа. Андрю и Сухвиндер измърмориха, че чакат, а в следващия момент в очертанието на свода отново се появиха Хауърд и Гая. Като видя Морийн, Хауърд пусна ръката на Гая, която от разсеяност бе забравил да пусне, докато ѝ разясняваше задълженията на една сервитьорка.

— Май вече намерих работна ръка за „Чайника“, Мо — каза Хауърд.

— Така ли? — прехвърли жадния си поглед към Гая Морийн. — Имаш ли някакъв опит?

Хауърд обаче взе да тътне над нейния глас и да разправя на Гая за гастронома и как според него той бил нещо като институция в Пагфърд — забележителност, един вид.

— И така, трийсет и пет години — обяви Хауърд с царствено пренебрежение към собственото си декоративно пано. — Младата дама е съвсем отскоро в Пагфърд, Мо — допълни.

— Вие двамата също ли търсите работа? — обърна се Морийн към Сухвиндер и Андрю.

Сухвиндер завъртя глава; Андрю направи двусмислено движение с раменете си; Гая обаче направи знак с поглед на момичето: „Хайде де. Нали каза, че може и ти да опиташ“.

Хауърд огледа Сухвиндер, която категорично нямаше да изглежда по-красива във впитата черна рокля и дантелена престилчица; плодовитият му и гъвкав мозък обаче не спираше да работи на високи обороти. Комплимент по отношение на татко й... нещо като обвързване на майка й... предоставена непоискана услуга; нямаше, изглежда, да е зле да вземе предвид на този етап и някои неща от не чисто естетическо естество.

— Ами, ако бизнесът потръгне така, както се надяваме, току-виж сме намерили работа и за две — рече и взе да се чеше по гушите, без да откъсва очи от Сухвиндер, която се изчерви непривлекателно.

— Ама аз... — понечи да каже, но Гая не я оставяше на мира.

— Хайде. Заедно.

Сухвиндер цялата пламна, очите ѝ се насълзиха.

— Аз...

— Хайде — прошепна ѝ Гая.

— Аз... Хубаво, съгласна съм.

— Ще трябва да те поставим на изпитателен срок, госпожице Джаванда — каза Хауърд.

Страхът почваше да души Сухвиндер. Ами какво ще каже майка й?

— А ти, предполагам, си кандидат за общ работник, нали? — прогърмя Хауърд по посока на Андрю.

Общ работник ли?

— Трябва ни много як човек, приятелю — каза Хауърд на примигващия озадачено насреща му Андрю: не беше стигнал по-надолу от най-едрия шрифт в началото на обявата. — Палети в склада, каси мляко от зимника, торбите с боклука отзад. Тежка физическа работа. Смяташ ли, че ще се справиш?

— Тъхъ — каза Андрю.

Нали ще е там едновременно с Гая? Всичко останало е без значение.

— Ще трябва да идваш рано. Още в осем вероятно. Като начало ще се разберем за от осем до три, пък ще видим как ще потръгне. С две седмици изпитателен срок.

— Хубаво — рече Андрю.

— Как се казваш?

Като чу името, Хауърд вдигна вежди:

— Да не си син на Саймън? На Саймън Прайс?

— Тъхъ.

Андрю се притесни. Обикновено никой не знаеше кой е баща му.

Хауърд заръча на двете момичета да дойдат отново в неделя следобед: дотогава щели да доставят и касовия апарат, а той щял да разполага с време да им проведе инструктаж; после желанието му да поддържа разговора с Гая бе нарушено от пристигането на клиент, та тримата тийнейджъри се възползваха от удалата им се възможност да се измъкнат.

Андрю така и не успя да измисли какво да каже, след като се озоваха от външната страна на подрънкващата врата; още подреждаше мислите си, когато Гая му хвърли едно небрежно „чао“ и се отдалечи със Сухвиндер. Андрю запали втората от трите дадени му от Фатс цигари (моментът най-малко бе подходящ за задушения фас), което му даде извинение да остане неподвижен, загледан как тя се изгубва сред удължилите се сенки.

— На това момче защо му викат Фъстък? — запита Гая Сухвиндер, след като се бяха отдалечили достатъчно от Андрю.

— Щото има алергия — отвърна Сухвиндер. Втрисаше я от ужас само при мисълта, че ѝ предстои да съобщи на Парминдер какво е направила. Чак гласът ѝ звучеше като чужд. — Като учехме в „Сейнт Томас“, за една бройка щеше да умре, понеже някой го почерпил с бонбон от градинска ружа, в който бил скрил фъстък.

— О — рече Гая. — А пък аз си мислех да не би да му е малък хуят.

И се изсмя.

Засмя се насила и Сухвиндер, все едно по цял ден слушаше само майтапи за пениси.

Андрю забеляза, че и двете се извърнаха за миг назад, както се смееха, и по това усети, че си говорят за него. Кикотът им можеше да се възприеме и за обнадеждаващ — дотолкова поне разбираше от момичета. Ухили се на заобикалящия го захладняващ въздух и пое с праметната през рамо ученическа чанта и с цигара в ръка през площада по посока на „Чърч Роу“, откъдето му предстоеше стръмно изкачване в продължение на четирийсет минути, за да излезе от града и да стигне до „Хилтоп Хаус“.

Залезът придаваше на разцъфтелите в бяло жив плет пред къщите призрачна бледност: трънки от двете му страни и змийско мляко със ситни сърцевидни листенца покрай алеята. Уханието на цветята, висшето удоволствие от цигарата и перспективата за уикенди в компанията на Гая — всичко това се сливаше в божествена симфония от възторг и красота, озвучаваща пуфтенето на Андрю нагоре по хълма. Нека Саймън още веднъж само да го попита: „Ти още ли не си си намерил работа бе, Пъпчо?“ Веднага ще му отговори: „Намерих“. Ще работи рамо до рамо с Гая Бодън всеки уикенд.

Но най-хубавото е това, че най-после знае съвсем точно как ще забие анонимна кама право между бащините плешки.

VII

Първоначалната злоба на Саманта обаче премина бързо и тя взе горко да съжالياва, че е поканила Гавин и Кей на вечеря. През цялата петъчна сутрин разправяше шеговито на помощничката си каква отвратителна вечер ѝ предстои, но настроението ѝ рухна още в мига, в който остави Карли да се оправя сама в „Презраменни канарокрепители“ (когато Хауърд чу за пръв път името, което бе измислила за магазина си, така се разсмя, че получи астматичен пристъп, след което Шърли винаги посрещаше намръщена споменаването му в нейно присъствие). Потеглила за Пагфърд преди часа „пик“, за да има време да купи необходимите ѝ продукти и да се захване с готвене, Саманта направи опит да се развесели, като намисляше какви коварни въпроси ще може да зададе на Гавин. Да се зачуди на глас например защо Кей още не се е пренесла при него — прекрасна тема.

На прибиране пеша към дома от площада, понесла по една издута найлонова торба от „Молисън енд Лоу“ във всяка ръка, Саманта видя Мери Феърбрадър, изправена пред банкомата до входа на банката на Бари.

— Здравей, Мери... какво правиш?

Мери ѝ се видя отслабнала и побледняла, със сиви сенки около очите. Разговорът им вървеше сковано и особено. Не бяха се виждали, откакто пътуваха заедно с линейката, ако не се смяташе краткото неловко изказване на съболезнованията по време на погребението.

— Все се каня да се отбия — заоправдава се Мери. — Толкова много ми помогнахте... а освен това исках да благодаря на Майлс...

— Няма нужда — отвърна ѝ неловко Саманта.

— Да, но все пак...

— Ами заповядай тогава...

И едва след като Мери си замина, у Саманта се породил ужасното чувство да не би да е създала у Мери впечатлението, че тъкмо тази вечер ще е идеална да ги посети.

Още с прибирането си пусна торбите в преддверието и се обади в службата на Майлс да му се оплаче какво е направила, но той прояви вбесяваща невъзмутимост пред перспективата към карето им да се включи и една току-що овдовяла жена.

— Изобщо не смятам, че е проблем — рече. — Мери има нужда да се поразведри.

— Да, ама аз изобщо не й споменах, че сме поканили и Гавин с Кей...

— Мери се разбира с Гав — каза Майлс. — На твоє място ни най-малко не бих се тревожил.

Нарочно се прави на ударен, помисли си Саманта. Явно, иска да си го върне за това, че отказах да отида в „Суитлът Хаус“. Затвори телефона и взе да се чуди дали да не се обади на Мери да я помоли да не идва тъкмо довечера, но се боеше да не прозвучи невъзпитано, така че се примири с надеждата Мери просто да не намери сили да се яви.

Влезе с възстановено самочувствие във всекидневната, наду докрай звука на дивидито на Либи с оная младежка банда, та да ги чува в кухнята, след което пренесе торбите и се захвана да приготви касеролата и редовния си резервен специалитет — пудинга, известен като „кален пай от Мисисипи“. С най-голямо удоволствие би купила една от готовите големи торти на „Молисън енд Лоу“, което щеше да й спести доста усилия, но това неминуемо щеше да стигне до ушите на Шърли, която и с повод, и без повод споменаваше, че Саманта разчитала прекалено много на замразените полуфабрикати и готовите ястия.

Саманта бе вече разучила дивидито до такава степен, че и от кухнята успяваше да си представи визуално младежката банда. През седмицата го бе изгледала още няколко пъти, възползвайки се от отсъствието на Майлс — горе в домашния му кабинет или водещ дългите си разговори по телефона с Хауърд. Когато започна парчето, в което мускулестият младеж върви по плажа с развятата от вятъра разкопчана риза, отиде, както си беше с кухненската престилка, да го гледа и през цялото време смучеше разсеяно омазаните си с шоколад пръсти.

Беше замислила да прекара дълго време под душа, докато Майлс нарежда масата, но чак сега се сети, че Майлс всъщност ще позакъснее, понеже щеше да ходи до Ярвил да прибере децата от

„Сейнт Ан“. И в мига, в който си даде сметка защо Майлс още го няма и че всъщност ще се върне заедно с двете момичета, Саманта се втурна сама да подрежда трапезарията и да скалпи нещо за вечерята на Лекси и Либи, преди да са дошли гостите. Така че в седем и половина Майлс завари съпругата си по работно облекло, изпотена, вкисната и готова да припише на него вината за собствената ѝ поначало идея.

Без изобщо да поздрави Саманта, Либи се отправи гневно към всекидневната и извади диска от дивиди плейъра.

— Браво, моето момиче, тъкмо се чудех как да го спра — каза Саманта.

— Защо работи телевизорът? Ти тоя диск ли гледаше?

На моменти Саманта имаше чувството, че по-малката ѝ дъщеря яко се е метнала на Шърли.

— Искан да пусна новините, Либи. Нямам време за дивидита. Хайде, сядайте да вечеряте. Пицата ви е готова. Чакаме гости за вечеря.

— Пак ли замразена пица?

— Майлс! Трябва да се преоблека. Намачкай картофите на пюре, ако обичаш. Майлс?

Той обаче се беше скрил на горния етаж, така че ѝ се наложи сама да блъска варените картофи, а в това време дъщерите ѝ се хранеха на островчето наред кухнята. Либи беше опряла обложката на дивидито върху чашата си с пепси и зяпаше снимката.

— Тоя Майки е толкова *тучен* — изпъшка тя с такава похот, че направо стресна Саманта; но пък мускулестият младеж се казваше Джейк, та се утеши, че все пак не си падат по един и същ обект.

Лекси пък не млъкваше: силният ѝ самоуверен глас сипеше картечни откоси информация за момичета от училището им, които Саманта не познаваше, и за щуротиите и кавгите между вечноменящите се групировки, на които отдавна беше изтървала дирята.

— Вижте какво, момичета: трябва да се преоблека. Разчистете, след като се нахраните, моля ви.

Намали пламъка под касеролата и се качи забързано по стълбите. Майлс закопчаваше ризата си в спалнята и се гледаше в огледалото на гардероба. Цялата стая ухаеше на сапун и афършейв.

— По график ли се движим, любов?

— Да, благодаря, че се сети да попиташ. И че си намерил време да вземеш душ — изсъска Саманта и измъкна любимата си дълга пола с горнището ѝ, преди да тресне вратата на гардероба.

— Има време и ти да се изкъпеш.

— Остават само десет минути до идването им; няма да ми стигнат да си изсуша косата и да се гримирам. — Ритна настрана обувките си; едната издрънча шумно по радиатора. — Като приключиш с кипренето, ще бъдеш ли така добър да се отбиеш до долу и да се справиш с напитките?

След като Майлс излезе от стаята, направи опит да срещне оплелите се гъсти коси и да си оправи грима. Изглеждаше ужасно. И едва когато се облече, забеляза, че си е сложила неподходящ сутиен под впитата по тялото ѝ блуза. В хода на последвалото трескаво търсене се сети, че онзи, който ѝ трябваше, е все още в сушилнята; изскочи на стълбищната площадка, но точно в този момент иззвъня входният звънец. Изпсува и се шмугна обратно в спалнята. Младежката банда забиваше с все сила от стаята на Либи.

Гавин и Кей цъфнаха точно в осем, тъй като Гавин се притесняваше какво ще каже Саманта, ако закъснеят — или, че са се заплеснали да се чукат, или, че са се скарали, преди да излязат. Очевидно тя възприемаше като привилегия на брачния живот правото да обсъждаш или да си завираш гагата в любовните изживявания на неженените. Освен дето страдеше от заблудата, че просташките ѝ невъздържани приказки, особено когато се напиеше, представляват извителен хумор.

— Заповядайте, заповядайте — подкани ги Майлс и се отдръпна назад да ги пропусне. — Влизайте, влизайте. Добре дошли в „Каса Молисън“.

Целуна Кей и по двете бузи и освободи ръцете ѝ от шоколадовите бонбони, които носеше.

— За нас ли са? Много благодаря. Страшно се радвам, че най-сетне имаме повод да се запознаем. Гав прекалено много ви държи извън хорските погледи.

Майлс пое и виното от ръката на Гавин, после го перна леко по гърба — жест, който Гавин ненавиждаше.

— Влизайте. Сам само след секунда ще дойде. Какво да ви наля за пиене?

Кей поначало бе възприела Майлс като доста мазен и прекалено фамилиарничещ, но беше решила да не избързва със съжденията. Всяка двойка е принудена да общува със съответния кръг на другия партньор и да намира начини да ги понася. Днешната вечер представляваше значителна стъпка в стремежа ѝ да навлезе в онези пластове от живота на Гавин, до които той досега не я допускаше, а и тя искаше да му покаже, че се чувства като у дома си в голямата самодоволна къща на Молисънови и че няма повече нужда да я държи встрани. Затова се усмихна на Майлс, пожела си червено вино и взе да се възхищава от просторната стая с лакираното ѝ чамово дюшеме, отрупания с възглавнички диван и обрамчените литографии.

— Тук сме от... вече ще стане четиринайсет години — спомена боравещият с тирбушона Майлс. — Вие, доколкото знам, сте долу, на „Хоуп Стрийт“. Симпатични къщички са и се поддават на сполучливи решения за реконструкция.

Появи се и Саманта, усмихната, но без грам топлота. Кей, която дотогава я бе виждала само по шлифер, отбеляза впитостта на оранжевата блуза, изпод която прозираше и най-малката подробност на дантеления ѝ сутиен. Лицето ѝ бе по-тъмно от понабръчканата ѝ кожа под врата; гримът ѝ бе силен и неподходящ, а подрънкващите златни обици и златните домашни обувки с високи токчета си бяха, поне според Кей, направо курвенски. Изобщо Саманта ѝ се видя от онзи тип жени, които обичат да хойкат по заведенията в шумни женски компании, попикават се от смях, ако някой получи поднесена от стриптийзърка поздравителна телеграма, и водят пиянски флиртове с всички чужди партньори по разни партита.

— Здравейте — каза Саманта. Целуна Гавин и се усмихна на Кей. — Виждам, че вече имате питиета. Налей ми от същото, което си сипал на Кей, Майлс.

Извърна се, за да седне, след като бе успяла да прецени външността на гостенката: дребни гърди, як ханш, категорично избрала черния панталон с цел да минимализира едрият си задник. На нейно място, с нейните къси крака, Саманта щеше да предпочете високи токчета. Но пък лицето ѝ беше хубавичко, с гладка маслинената кожа, големи тъмни очи и щедра уста; затова пък подстриганата късо, по момчешки, коса и решително плоските обувки указваха несъмнено наличието на определени „неприкосновени възгледи“. Типично в стила

на Гавин: пак се е натресъл на командореща жена без чувство за хумор, която ще му стъжни живота.

— И така! — каза весело Саманта и вдигна чаша. — За Гавин и Кей!

И отбеляза със задоволство гузната, кисела усмивка, която се мярна по лицето на Гавин; но преди да успее да го притесни още повече или да измъкне от поне единия от двамата някое лично сведение, с което после да подразни Шърли и Морийн, пак се чу входният звънец.

Видът на Мери беше крехък и недодялан, особено в сравнение със застаналия до нея Майлс, който ѝ беше отворил. Тениската ѝ висеше от щръкналите ключици.

— Ох — стресна се Мери още от вратата. — Не знаех, че имате...

— Гавин и Кей току-що дойдоха — рече леко наслуки Саманта. — Заповядай, Мери, моля ти се... Какво ще пиеш?

— Мери, запознай се с Кей — намеси се Майлс. — Кей, запознай се с Мери Феърбрадър.

— О — успя само да каже изненаданата Кей; очаквала бе да са само четиримата. — Приятно ми е.

Гавин, който веднага усети, че Мери не е имала намерението да се включва към вечерята им и е готова моментално да си тръгне, потупа свободното място на дивана до себе си; Мери седна с несигурна усмивка. Лично той се зарадва на пристигането ѝ. Ето го буфера, от който има нужда; дори и Саманта би трябвало да се усети, че собствените ѝ сквернословия са неподходящи в присъствието на една опечалена жена; да не говорим, че се бе нарушила и сковаващата симетрия, характерна за една четворка.

— Как си? — попита я тихичко. — Тия дни се канех да ти се обадя... Има някои нови развития по въпроса със застраховката...

— Нямаме ли нещо за дъвчене, Сам? — попита Майлс.

Саманта тръгна да излиза, вбесена на Майлс. В момента, в който отвори вратата на кухнята, я удари миризмата на прегоряло месо.

— Мамичката му, мамичката му...

Напълно беше забравила за касеролата, която бе съвсем пресъхнала. Загорялото дъно на съда бе покрито с лишени от всякаква сочност парченца месо и зеленчуци — окаяни останки от бедствието.

Саманта ги заля с вино и бульон, заизчегъртва с лъжица полепналите по дъното парченца и започна да ги бърка енергично, цялата облята в пот. Откъм всекидневната чуваше пронизителния смях на Майлс. Сложи в уреда за варене на пара броколито с дългите дръжки, гаврътна виното си, разкъса плик с чипсчета тортия, отвори кутия с хумус и го разпредели в няколко купички.

Когато се върна в дневната, завари Мери и Гавин все още да си приказват тихичко на дивана, а Майлс показваше на Кей поставената в рамка аеро-фотоснимка на Пагфърд и ѝ предаваше урок по история на градчето. Саманта сложи купичките на малката масичка, наля чашата си и се отпусна на фотьойла, без да изяви и най-малкото желание да се включи в един от двата разговора. Присъствието на Мери ужасно я притесняваше; скръбта ѝ толкова силно личеше, че все едно я беше увила около себе си като плащаница. Дано си тръгне преди вечерята, молеше се Саманта.

Гавин обаче си беше наумил да задържат Мери. За разлика от повечето други случаи, когато се бе озовавал в компанията на Майлс и Саманта, обсъждането на последните новости в текущата им битка със застрахователното дружество го караше да се чувства много потпуснат и да усеща, че владее положението. Никой не се мъчеше да му подлее вода или да го покровителства, а и Майлс бе снел поне временно от плещите му всякаква отговорност по отношение на Кей.

— ... а точно тук, мъничко извън обсега на снимката — разправяше Майлс и сочеше накъм пет сантиметра от рамката — се намира „Суитлв Хаус“, резиденцията на рода Фоли. Голяма главна сграда в стил „Кралица Ан“, с всичките ѝ там капандури, крайъгълни камъни... зашеметяваща архитектура. Задължително трябва да я разгледате. През лятото е отворена за посетители всяка неделя. Те, Фоли, са важна местна фамилия.

„Крайъгълни камъни“, а? „Важна местна фамилия“, а? Ама и ти си един гъз, Майлс...!

Саманта се надигна от фотьойла си и се върна в кухнята. Касеролата бе станала по-водниста, но миризмата на изгоряло преобладаваше. Броколито бе меко и безвкусно, а картофеното пюре — студено и изпръхнало. На нея обаче вече не ѝ пукаше: разсипа всичко по чиниите и ги тресна върху кръглата маса в столовата.

— Заповядайте на вечеря! — провикна се по посока на всекидневната.

— Ох, аз трябва да си вървя — рипна Мери. — Изобщо не исках...

— Не, не, в никакъв случай — възрази й Гавин с тон, който Кей чуваше за пръв път: загрижен и примамващ. — Храненето ще ти се отрази добре... пък и децата все ще се оправят някак си за един час.

Майлс го подкрепи, при което Мери погледна несигурна към Саманта, която се видя принудена да се присъедини към двамата мъже, после хукна обратно към столовата да сложи още един комплект прибори на масата.

Покани Мери да седне между Гавин и Майлс, тъй като й се стори, че ако я настани до друга жена, само ще подчертае отсъствието на съпруга й. Кей и Майлс бяха минали на нова тема — социалните грижи.

— Не ти завиждам — каза Майлс и сипа на Кей голям черпак от касеролата; Саманта забеляза как черните люспи из соса се разливат по бялата чиния. — Дяволски трудна работа.

— Факт е, че от години страдаме от недостатъчно финансиране — отвърна Кей, — но пък и чувството на удовлетворение е голямо, особено когато усетиш, че си помогнал сериозно някому.

При което се сети за семейство Уидън. Вчерашната проба на урината на Тери в клиниката се беше оказала отрицателна, а Роби беше изкарал цяла седмица в детската градина. Мисълта я ободри и донякъде компенсира лекото й раздразнение от това, че Гавин отдаваше вниманието си изцяло на Мери и че не правеше нищо, за да улесни разговора й с неговите приятели.

— Доколкото разбрах, имаш дъщеря, Кей.

— Да, Гая. На шестнайсет години.

— Връстничка на Лекси; обезателно трябва да ги запознаем — каза Майлс.

— Разведена? — попита деликатно Саманта.

— Не — отрече Кей. — Така и не стигнахме до брак. Бяхме гаджета по време на следването и се разделихме малко след раждането й.

— Ами то и ние с Майлс току-що бяхме се дипломирали — каза Саманта.

Кей имаше слабото предчувствие, че може би Саманта се мъчи да постави граница между себе си — омъжилата се за едрия самодоволен баща на двете ѝ деца, и изоставената Кей... не че Саманта е имало откъде да научи, че Брендън я беше зарязал...

— Гая всъщност се е хванала да работи в съботите при баща ти — обърна се Кей към Майлс. — В новото кафе.

Майлс изпадна във възторг. Изпитваше огромно удоволствие от мисълта, че двамата с Хауърд вече са се сраснали до такава степен с градчето, та не е останал човек в Пагфърд, който да не е свързан някак си с тях, било то като приятел, клиент, покупател или наемен работник. Гавин, задъвкал неуморно от известно време парчето каучуково месо, което отказваше да отстъпи пред зъбите му, усети със стомаха си как падна още по-ниско духом. За пръв път чуваше, че Гая ще работи за бащата на Майлс. Изпуснал бе случайно от погледа си факта, че в лицето на Гая Кей притежава друго мощно средство за пускане на котва в Пагфърд. Когато не беше в непосредствена близост до блъсканите от нея врати, убийствените ѝ погледи и язвителни подмятания, Гавин имаше склонността да забравя, че Гая има и свое, съвсем независимо съществуване; че не беше просто част от несгодите — непроветреното спално бельо, лошото готвене и тлеещите сръдни — образуващи фона, на който едва-едва се развиваха взаимоотношенията му с Кей.

— На Гая харесва ли ѝ в Пагфърд? — попита Саманта.

— Е, малко е възтихичко в сравнение с Хакни, но ми се струва, че постепенно свиква.

Кей отпи яка глътка от виното да си проплакне устата, след като бе изплюла тази огромна лъжа. Излизането ѝ от къщи и тази вечер бе предшествано от поредната разправия.

(— Какво ти става? — попита Кей Гая, която седеше превита над лаптопа си върху кухненската маса с халат върху дрехите.

На екрана се виждаха пет-шест диалогови прозорчета. На Кей ѝ беше ясно, че Гая общува онлайн с приятелите, които бе оставила в Хакни — приятели, с мнозинството от които се знаеше още от началното училище.

— Гая?

Отказът да отговаря беше нещо ново и злокобно. Кей беше свикнала да получава жлъч и бяс спрямо себе си, но най-вече по адрес

на Гавин.

— Гая! На теб ти говоря.

— Знам, чувам те.

— В такъв случай бъди така любезна да ми отговаряш.

По прозорчетата на екрана заподскача черен диалог — смешни намигащи и кълчещи се иконки.

— Гая, ще бъдеш ли така добра да ми отговориш?

— Какво? Какво искаш от мен?

— Мъча се да те попитам как мина денят ти.

— Лайняно мина, ако държиш да знаеш. И вчера беше лайнян ден. И утре ще е лайнян ден.

— В колко се прибра?

— В колкото се прибирам всеки ден.

Макар и вече попорасла, Гая все още се обиждаше понякога, че е трябвало сама да си отключи и че Кей я е нямало да я посрещне у дома като някоя добра майка от приказките.

— И няма ли да ми кажеш защо денят ти е минал лайняно?

— Защото ти реши да ме доведеш в тоя смрадлив кенеф.

Кей успя да си наложи да не кресне. Напоследък такива кресъци си разменяха, че сигурно цялата улица ги слушаше.

— Нали знаеш, че довечера имам излизане с Гавин?

Гая измърмори нещо, което Кей не успя да долови.

— Моля?

— Казах, че не знаех, че толкова държи да те извежда.

— И какво ще рече това твое изказване?

Гая предпочете да си затрае; вместо това натрака някакъв отговор в един от превъртащите се на екрана разговори. А Кей остана да се двоуми — дали да я притисне още, или я е страх да не чуе нещо, което не би желала.

— Предполагам, че ще се приберем към полунощ.

Гая не отговори. Кей отиде да изчака Гавин в преддверието.)

— Гая се е сприятелила — каза Кей на Майлс — с едно момиче от вашата улица... Как ѝ беше името... Нариндер?

— Сухвиндер — поправиха я едновременно Майлс и Саманта.

— Много добро дете — каза Мери.

— Не си ли виждала баща ѝ? — попита Саманта Кей.

— Не съм.

— Сърдечен хирург е — обясни Саманта, която вече бе на четвъртата си чаша вино. — Абсолютно страхотен красавец.

— О! — каза Кей.

— Като някоя филмова звезда от Боливуд.

„Нито един не се сети да ми каже колко му се е усладила вечерята ми — мина ѝ през ум на Саманта. — От най-елементарна учтивост, макар всъщност да беше отвратителна. Пък и след като не ѝ е позволено да се гаври с Гавин, ще вземе поне да дразни Майлс.“

— Да знаеш, че Викрам е единственото привлекателно нещо в живота на този забравен и от Бога град — обяви Саманта. — Секс от главата до петите.

— А жена му е местното джипи — допълни Майлс — и член на общинския съвет. — А ти, Кей, доколкото разбирам, си подчинена на ярвилския окръжен съвет, прав ли съм?

— Прав си — каза Кей. — Макар че прекарвам повечето си време във „Фийлдс“. А той формално е част от пагфърдската община, ако не се лъжа.

Ох, само не „Фийлдс“, помисли си Саманта. Само не споменавай тоя проклет „Фийлдс“.

— А — каза Майлс с многозначителна усмивка, — „Фийлдс“ наистина е част от Пагфърд, поне от техническа гледна точка. Строго формално погледнато, това е така. Но темата е болезнена, Кей.

— Така ли? А защо? — попита Кей с надеждата да направи разговора общ, та да престане най-после Гавин да говори с полушепот на вдовицата.

— Ами най-просто казано, всичко започва през петдесетте години — поде Майлс своята очевидно добре отрепетирана реч. — От Ярвил искали да разширят жилищния район „Кантърмил“, но вместо да строят в западна посока, където сега е детелината...

— Гавин? Мери? Още вино? — опита се Саманта да заглуши Майлс.

— ... те взели, че прибегнали до известно лицемерие — закупили земя, без да е ясно точно за какви цели им е нужна, след което разширили комплекса отвъд границата с пагфърдската община.

— Защо пропускаш да споменеш Стария Обри Фоли, Майлс? — прекъсна го Саманта. Най-после се беше докарала до онази прекрасна точка на опиянението, на която езикът ѝ ставаше зъл, а тя се отърсваше

от всякакъв страх от евентуалните последствия и бе готова да провокира и дразни в името на нищо друго, освен собственото си забавление. — Истината е, че Стария Обри Фоли, тогавашният собственик на въпросните прекрасни крайъгълни камъни или каквото там им вика Майлс, сключил сделка зад гърба на всички...

— Несправедливо го обвиняваш, Сам — обади се Майлс, но тя пак го надприказва.

— ... коснал земята, на която сега е построен „Фийлдс“, прибрал паричките, които ще да са били от порядъка на четвърт милион...

— Не говори глупости, Сам. Изключено е да е било такава голяма сума в края на петдесетте...

— ... и чак тогава се усетил, че всички са му страшно ядосани, при което се направил на изненадан, че действията създали такъв голям проблем. Абе типичен идиот от най-висшата класа. Че и пияница при това — допълни Саманта.

— Това пък *изобщо* не е вярно, смее да кажа — заяви твърдо Майлс. — За да разбереш из основи проблема, Кей, трябва да си запозната с една определена част от местното минало.

Опрятата брадичка в дланта си, Саманта се престори, че от скука лакътят ѝ изпадна от масата. Колкото и да ѝ беше неприятна Саманта, Кей не можа да удържи смеха си, та дори Гавин и Мери прекъснаха своя разговор.

— Говорим си за „Фийлдс“ — поясни Кей с тон, предназначен да напомни на Гавин, че и тя все пак е там — че е длъжен да ѝ окаже морална подкрепа.

И Майлс, и Саманта, и Гавин осъзнаха едновременно колко нетактично е да се повдига темата „Фийлдс“ пред Мери, след като тъкмо тя бе най-спорната в отношенията между Бари и Хауърд.

— Имам чувството, че настъпихме болезнен мазол — отбеляза Кей в желанието си да принуди Гавин да изрази някакво мнение, да го включи в общата дискусия.

— Ммм — отвърна той и пак се извърна към Мери: — Кажй сега, Деклън напредва ли във футбола?

Кей все едно я прободe нож от бяс: колкото и опечалена да е напоследък Мери, загрижеността на Гавин ѝ се стори ненужно подчертана. Лично тя си беше представляла вечерта по съвсем друг начин: четворка, в която Гавин щеше да се види принуден да признае,

че те в действителност са двойка; а сега, ако ги наблюдаваше някой, щеше неминуемо да се усъмни дали взаимоотношенията им надрастват най-обикновено запознанство. А и храната беше отвратителна. Кей постави ножа и вилицата си успоредно един на друг заедно с три четвърти от недокоснатата си порция — постъпка, която не убягна от вниманието на Саманта, — и отново се обърна към Майлс:

— Ти нали в Пагфърд си израснал?

— Боя се, че да — засмя се самодоволно Майлс. — Родил съм се в старата болница „Келънд“, която се намираше съвсем наблизо. Закриха я през осемдесетте години.

— А ти? — попита Кей Саманта, която я прекъсна насред думата.

— Слава богу, не. Тук съм съвсем случайно.

— Извинявай, но изобщо не знам с какво се занимаваш, Саманта — поясни Кей.

— Имам си биз...

— Продава сутиени за свръхедри бюстове — уточни Майлс.

Саманта се изправи рязко и отиде за нова бутилка вино. Когато се върна на масата, завари Майлс да описва на Кей смешния случай — очевидно целящ да ѝ илюстрира как в Пагфърд всички се познават помежду си — как една нощ бил спрял с колата си от полицаи, който се оказал приятелче още от началното училище. Подробната възстановка на разменените остроумия между него и Стив Едуардс бе до болка позната на Саманта. Обикаляше масата да долива чашите и не отделяше поглед от строгото изражение на лицето на Кей, която несъмнено не намираше нищо смешно в това, да шофираш в нетрезво състояние.

— ... и тогава Стив ми поднася дрегера, аз се наканвам да духна и точно в този момент и двамата почваме да се смеем като ненормални. Колегата му изобщо не загарява какво става и се облещва — Майлс изимитира беззвучно как онзи въртял глава насам-натам, — а Стив се е превил одве и ще се попикае от смях, понеже и на двамата в акъла ни е единствено последният случай, при който ми беше подал да духам в нещо, а това беше преди близо дваисет години и...

— Било надуваема кукла — довърши, без да се смее, Саманта и се тръшна пак на мястото си до Майлс. — Майлс и Стив я сложили в

леглото на родителите на приятеля им Иън по време на купона за осемнайсетия рожден ден на Иън. В крайна сметка Майлс отнесе глоба от една хилядарка и му отнели три точки от талона, понеже за втори път го спипвали да кара с превишен лимит. Та това бил поводът за истеричния им смях.

Майлс продължи да се хили глупаво, като спаднал балон, забравен след весело парти. Ледовит повей сякаш премина през временно утихналата стая. Колкото и безгранично скучен да й се струваше Майлс, Кей все пак бе на неговата страна — май никой друг от присъстващите не желаше поне мъничко да се напъне, че да улесни въвеждането й в пагфърдското общество.

— Моите лични впечатления са, че „Фийлдс“ е доста труден квартал — каза с цел да се върне на темата, в която, изглежда, Майлс се чувстваше в свои води, но без въобще да подозира колко неудачно е повдигането й в присъствието на Мери. — Работила съм в бедните централни райони на голям град, но не очаквах да заваря подобна мизерия в провинцията, а тя не се различава особено от лондонската. Без съответното етническо разнообразие, естествено.

— А, и ние си имаме своя дял от наркомани и пражосници — каза Майлс. — Повече не мога и хапка да поема, Сам — отмести назад все още доста пълната си чиния Майлс.

Саманта взе да раздига масата; Мери стана да й помага.

— Моля те, Мери, няма нужда. Седи и си почивай — рече Саманта.

Но онова, което най-много подразни Кей, бе, че и Гавин рипна и взе кавалерски да настоява Мери да си седнела на мястото, а пък Мери не се предаваше.

— Прекрасна вечеря, Сам — похвали Мери домакинята в кухнята, докато изхвърляха повечето храна в кофата за боклук.

— Нищо не се получи. Отвратително беше — не се съгласяваше Саманта, която едва сега, застанала на краката си, можа да оцени колко е пияна. — Как ти се струва Кей?

— Не знам. Очаквах съвсем друг вид човек — отвърна Мери.

— Аз пък точно такава си я представях — заяви Саманта и заизважда чинийки за пудинга. — Лиза номер две, мен ако ме питаш.

— О, пепел ти на езика — рече Мери. — Дано този път му се падне нещо по-свястно.

Тази съвсем нова гледна точка изненада Саманта, която бе на мнение, че мекушав човек като Гавин заслужава единствено постоянен тормоз.

Върнаха се в столовата, където Кей и Майлс разговаряха оживено, а Гавин седеше и дума не обелваше.

— ... да им възлагаме отговорността за самите себе си, което ми се струва едно доста егоистично и самодоволно...

— Радвам се да те чуя да говориш за „отговорност“ — каза Майлс, — понеже и аз смятам, че точно до нея опира всичко, нали? Въпросът обаче е: докъде се разпростира границата ѝ?

— Очевидно покрай „Фийлдс“ — изсмя се снизходително Кей. — Налага се чертата да минава между домовладелците от средните класи и по-нисшите...

— И Пагфърд е пълен с хора от работническата класа, Кей; с тази разлика, че повечето от тях *работят*. Имаш ли представа каква част от жителите на „Фийлдс“ преживяват на социални помощи? „Отговорност“, казваш. А къде отиде личната отговорност? Местното училище от години се посещава от такива деца — деца, в чието семейство няма нито един работещ; на които е чужда самата идея да изкарват хляба си чрез труд; цели поколения неработещи, които се предполага да субсидират...

— И вие смятате да решите проблема, като ги пробутате на Ярвил — прекъсна го Кей, — вместо да се борите с основните причини...

— Желаете за кален пай от Мисисипи? — провикна се Саманта.

Гавин и Мери си взеха по един резен и благодариха; Кей обаче вбеси Саманта, като ѝ подаде чинията си като на някаква келнерка, без да отклонява вниманието си от Майлс.

— ... клиниката за наркомании, която е от жизнена важност, но за чието закриване съществува мощно лоби...

— Е, щом ще говорим за „Белчапъл“, Кей — поклати самодоволно глава Майлс, — надявам се, че поне си се сдобила с данни за успеваемостта ѝ. А те са жалки, честно казано. Абсолютно жалки. Виждал съм числата, дори днес сутринта пак ги прегледах, затова няма да те лъжа: колкото по-бързо затворят...

— А като говориш за числа, имаш предвид...?

— Процентите на успеваемост, Кей, съвсем точно се изразих: колко души са спрели да вземат наркотици, останали са чисти...

— Съжалявам, но гледната ти точка е крайно наивна: ако ще съдиш за успеха на една клиника само по...

— Добре де, по кой друг начин може човек да прецени успеха на една клиника за наркомании? — не вярваше на ушите си Майлс. — Доколкото ми е известно, в „Белчапъл“ не се занимават с нищо друго, освен да раздават метадон, какъвто половината им клиенти така и така използват успоредно с хероина.

— Проблемът с наркоманиите поначало е безкрайно сложен — каза Кей, — така че е и наивно, и опростенческо да се разглежда единствено като проценти на потребяващи и непо...

Майлс обаче въртеше глава с усмивка на лицето си, от което Кей, която до този момент изпитваше удоволствие от словесния двубой с този самодоволен юрист, изведнъж страшно се ядоса.

— Ще ти дам един много конкретен пример за това, какво правят в „Белчапъл“: става дума за семейство, с което работя — майка, дъщеря тийнейджърка и малко момченце. Ако майката не е на метадон, моментално ще излезе на улицата, за да заработи пари за поддържане на навика си; така че децата са значително по-добре...

— Щяха да са много по-добре, ако не бяха при майка си, като те слушам как я описваш — подметна Майлс.

— И къде по-точно предлагаш да отидат?

— Като начало — в някое свястно приемно семейство.

— А имаш ли представа колко приемни семейства има и колко деца се нуждаят от такова? — попита Кей.

— Най-разумното решение би било да ги осиновяват още с раждането им...

— Фантастично! Моментално скачам в машината си на времето — заяде се Кей.

— Аз например познавам една двойка, които най-упорито търсеха дете за осиновяване — подкрепи най-неочаквано Саманта съпруга си. Никога няма да прости на Кей за обидно подадената чиния; тая жена е комунистка и покровителстваща — точно копие на Лиза, която досаждаше на всяко събиране със своите политически възгледи и с работата си в областта на семейното право и гледаше Саманта отвисоко затова, че притежавала магазин за сутиени. — За Адам и

Джанис говоря — вметна пояснително на Майлс, който кимна, — а те каквото и да правеха, така и не можаха да попаднат на бебе, нали така?

— О, да, бебе — забели очи Кей. — Всеки е готов да осинови бебе. Роби обаче е почти на четири. Не е научен да ползва тоалетна, изостанал е в развитието зад връстниците си и съм почти сигурна, че е бил изложен и на неподходящо сексуално поведение. Вашите приятели случайно да желаят *него* да осиновят?

— Мисълта ми беше, че ако са го отнели от майката веднага след раждането...

— Но тя не е вземала наркотици по време на раждането му и е била на път да се оправи — каза Кей. — Обичала го е и е искала да го задържи, и за известно време е успявала да задоволи потребностите му. Вече била отгледала Кристъл с известна помощ от роднините си...

— Кристъл! — изпищя Саманта. — Боже мой, ти за *Уидън* ли ни говориш?

Кей се ужаси от факта, че се бе изпуснала да спомене нечие име; в Лондон това нямаше да има значение, но пък в Пагфърд всеки май познаваше всекиго.

— Не биваше...

Майлс и Саманта обаче се бяха разсмели, а Мери наблюдаваше напрегнато. Кей, която не се беше докоснала до пая си, а и от основното ястие бе хапнала съвсем малко, усети, че е пила повече, отколкото трябва; отпиваше редовно от виното, за да успокоява нервите си, а ето че сега бе издала неволно и важна служебна тайна. Да се поправи, обаче беше вече късно; гневът, за съжаление, бе надделял над всички други съображения.

— Не я виждам Кристъл Уидън като реклама за майчинските умения на тази жена — каза Майлс.

— Кристъл се мъчи като грешен дявол да не позволи семейството да се разпадне — отбеляза Кей. — Страшно много обича братчето си; ужасява я мисълта, че могат да им го отнемат...

— На Кристъл Уидън не бих й поверил и яйце да ми свари — прекъсна я Майлс, а Саманта отново се разсмя. — Хубаво, отчитам в нейна полза това, че обича братчето си, но той не е плюшена играчка...

— Прекрасно знам това — сръза го Кей, като се сети за насраното, разранено дупе на Роби, — но това не й пречи да го обича.

— Кристъл тероризираше дъщеря ни Лекси — каза Саманта, — така че сме я виждали и от друга нейна страна, а не само от онази, която сме убедени, че показва пред теб.

— Добре де, на всички ни е известно, че Кристъл е имала ужасно детство — рече Майлс. — Това никой не го отрича. На мен проблемът ми е побърканата от дрогата нейна майка.

— Факт е обаче, че тя бележи в момента сериозен напредък по програмата на „Белчапъл“.

— Но като се има предвид *миналото* ѝ — упорстваше Майлс, — нужно ли е човек да е *ракетен специалист*, за да познае, че ѝ предстои релапс?

— Ако вземем да прилагаме това правило поголовно, на теб ще трябва да ти отнемат книжката, тъй като, ако се съди по *миналото* ти, ти си склонен към шофиране след употреба на алкохол.

Майлс се озадачи временно, но Саманта хладно обяви:

— Според мен случаят е съвсем различен.

— Мислиш ли? — попита Кей. — Принципът е един и същ.

— Мен ако ме питаш, проблемът понякога е в самите принципи — каза Майлс. — Много често не е нужно нищо повече, освен здрав разум.

— Понятие, с което хората обикновено назовават своите предубеждения — възрази Кей.

— Според Ницше — обади се нечий остър глас и ги накара да подскочат — философията — това е биографията на самия философ.

На вратата от преддверието бе застанала една Саманта в миниатюра — едрогърдо момиче накъм шестнайсет години, в тесни джинси и тениска; ядеше шепя грозде и имаше самодоволен вид.

— Имам удоволствието да ви представя Лекси — обяви гордо Майлс. — Благодаря ти за мисълта, генийче.

— Моля, моля — рече оперено Лекси и отмина нагоре по стълбите.

Над масата се възцари тягостно мълчание. Необяснимо защо, и Саманта, и Майлс, и Кей погледнаха едновременно към Мери, която имаше вид на човек, готов да се разплаче.

— Кафе — каза Саманта и се изправи, залитайки.

А Мери се скри в банята.

— Да вървим да седнем оттатък — предложи Майлс, тъй като бе усетил заряда в атмосферата, но бе уверен, че ще успее да го разсее с помощта на няколко шеги и обичайната си сърдечност и да вкара компанията обратно в релсите на взаимната благосклонност. — Вземете си чашите.

Вътрешните му убеждения не бяха помръднали и на милиметър пред аргументите на Кей — все едно лек ветреца да отмести канара, но отношението му към нея не бе нелюбезно; по-скоро я съжаляваше. Той бе най-малко пияният от всички, въпреки непрестанното наливане на чашите, но на влизане във всекидневната усети колко пълен е пикочният му мехур.

— Пусни някаква музичка, Гав, а аз ще донеса шоколадовите бонбонки.

Гавин обаче въобще не помръдна по посока на вертикално наредените в плексигласовите им стойки компактдискове. Изглежда, стоеше на тръни и чакаше Кей да му се нахвърли отгоре. И наистина, в мига, в който Майлс излезе, Кей го подхвана:

— Безкрайно съм ти благодарна, Гав, за оказаната ми безценна подкрепа.

По време на вечерята Гавин се наливаше по-жадно и от Кей — празнуваше в себе си това, че не беше поднесен за жертва на гладиаторските жестокости на Саманта. Затова се извърна директно към Кей, лице в лице, изпълнен със смелост, дължаща се не само на виното, но и на това, че Мери в продължение на цял час се бе отнасяла с него като с важен, осведомен и загрижен за интересите ѝ човек.

— Като те гледам, съвсем добре се оправяше и сама.

Факт е, че откъслечните фрази, които бе дочул от спора между Кей и Майлс, му бяха създали подчертано чувство за дежавю; ако Мери не беше отклонявала през цялото време вниманието му, можеше да си помисли, че се е върнал в миналото, в идентичната на тукашната столова, когато Лиза заяви на Майлс, че той олицетворява всички недостатъци на обществото, а Майлс ѝ се изсмя в лицето, след което Лиза изтърва нервите си и отказа да изчака кафето. Скоро след това Лиза му призна, че спи с един от съдружниците във фирмата, и препоръча на Гавин да се изследва за хламидия.

— Никого не познавам от тези хора — отбеляза Кей, — а ти дори пръста не си помръдна да ми облекчиш живота!

— Ти какво очакваше да направя? — попита Гавин. Чувстваше се страхотно спокоен, изолиран благодарение на неминуемото завръщане на семейство Молисън и на Мери, но не по-малко благодарение и на обилните количества кианти, които беше поел. — Нямах никакво желание да споря относно „Фийлдс“. Пука ми на оная работа за „Фийлдс“. Да не говорим — добави, — че темата не е никак подходяща в присъствието на Мери; в съвета Бари водеше борба да задържим за Пагфърд прилежащата му част от „Фийлдс“.

— Ами да ми беше казал... да ми беше намекнал по някакъв начин?

Но той ѝ се изсмя — по същия начин, по който ѝ се изсмя и Майлс. Но преди да успее да му се озъби, останалите трима се върнаха като носещите даровете вълхви: Саманта с таблата с чаши, следвана от Мери, понесла кафеварката, а най-отзад Майлс с шоколадовите бонбони от Кей. При вида на претенциозната златна панделка около кутията, Кей се сети с какъв ентусиазъм ги беше купила в очакване на една вълнуваща вечер. Извърна лице да скрие яда си, а освен това отвътре я надуваше желанието да изкрещи на Гавин, но и внезапната, шокираща нужда да се разридае.

— Много приятно ми беше — чу издрезгавелият глас на Мери, по който можеше да се заключи, че, изглежда, и тя беше плакала, — но няма да мога да остана за кафето. Не искам да закъснявам; Деклън е... доста разстроен тия дни. Много ви благодаря, Сам, Майлс, добре ми се отрази това... как да го кажа... откъсване от дома.

— Ще те изпратя нагоре по... — поде Майлс, но Гавин го прекъсна безпрекословно.

— Ти си стой тук, Майлс; аз ще изпратя Мери до тях. Ще се качим заедно нагоре, Мери. Няма и пет минути път, но сега горе е тъмно.

Кей едва дишаше: цялата ѝ същност бе съсредоточена върху това, да мрази безучастния Майлс, заядливата Саманта и крехката, оклюмала Мери, но най-вече — самия Гавин.

— О, да — чу се да казва, тъй като всички май чакаха разрешението ѝ. — Разбира се, че ще изпратиш Мери до дома ѝ, Гав.

Звукът от затварянето на външната врата долетя до ушите ѝ, което означаваше, че Гавин вече го няма. Майлс ѝ сипваше кафе. А Кей наблюдаваше как тече черната течност и изведнъж усети

болезнено какъв риск се е канела да предприеме, като отхвърли собствения си живот заради мъжа, който в момента се отдалечаваше в нощта с друга жена.

VIII

Колин Уол видя минаващите под прозореца на кабинета му Гавин и Мери. Мигновено разпозна силуета на Мери, но му се наложи да присвие очи, за да определи кой е вървящият до нея дългнест мъж, преди да са излезли от заревото на уличната лампа. Приклекнал, полустанал от стола пред компютъра, Колин проследи със зяпнали уста изчезващите в мрака фигури.

Гледката го разтърси до мозъка на костите му: бе приел за даденост това, че Мери се намира зад нещо като *пурда* — онези завеси, които в мюсюлманския свят отделят жените от мъжете; че допуска в светилището, наречено неин дом, единствено жени, сред които и Теса, която и досега я посещаваше през ден. И за миг не му беше хрумвало дори, че Мери може би общува с други хора, след като се стъмни, най-малко пък с неженен човек. И съответно възприе държанието ѝ като лична изневяра, все едно че на някакво духовно ниво Мери му беше поставила рога.

Дали е позволила Мери на Гавин да види тялото на Бари? Възможно ли е Гавин да прекарва вечерите си седнал в любимото кресло на Бари пред камината? А дали пък Гавин и Мери не са... изключено ли е да са...? Нима такива неща не стават ежедневно? Ами ако още от преди смъртта на Бари...?

Колин изпитваше непрестанен ужас от протърканата канаваца на хорския морал. Мъчеше се да се изолира срещу евентуални шокове, като си налагаше да си въобразява най-лошото: предпочиташе да си представя ужасни сцени на поквара и разврат, вместо да чака истината да разбие като снаряд невинните му заблуди. За Колин животът бе безкрайна готовност да посрещне болките и отчаянията и — с изключение на собствената му съпруга — всеки друг му беше враг до доказване на противното.

Почти беше готов да хукне надолу по стълбите, за да съобщи на Теса за току-що видяното, а тя би могла да му даде някакво безобидно обяснение за нощната разходка на Мери и да го успокои, че вдовицата на най-добрия му приятел винаги е била и си остава вярна на своя

съпруг. Успя обаче да устои на подтика, понеже ядът към Теса още не му беше минал.

Тя пък защо така упорито отказва да прояви и капка интерес към предстоящото му кандидатиране за съвета? Не си ли дава тя сметка колко яко го е сграбчила тревогата му, откакто изпрати кандидатския си формуляр? Не че не беше очаквал точно така да се чувства, но въпреки всичко очакването не притъпяваше никак болката му, както не би те заболяло по-малко, ако те блъсне влак, само защото си го видял как се носи към теб по релсите; просто Колин изживяваше страданието два пъти — веднъж като очакване и втори път при осъществяването му.

Кошмарните му фантазии все се вихреха около Молисънови и начините, по които вероятно щяха да го атакуват. През мозъка му се точеха непрестанно контрааргументи, обяснения и оправдания. Отсега се виждаше как, обсаден, се бори за репутацията си. Вечно присъстващият в отношенията на Колин със заобикалящия го свят елемент на параноя ставаше все по-отчетлив; а междувременно Теса се правеше на несведуща и не предприемаше нищичко, за да облекчи ужасното смачкаващо го напрежение.

Известно му бе мнението ѝ, че той не бива да се кандидатира. Може би я ужасяваше прекалено вероятността Хауърд Молисън да среже надутия мехур на миналото им и да разпилее отворителните му тайни пред клюновете на всички пагфърдски лешояди.

Колин вече бе говорил по телефона с неколцина от онези, на които Бари разчиташе за подкрепа. Изненада се, но се и окуражи от факта, че нито един не се усъмни в правомощията му и не взе да разнища възгледите му по спорните въпроси. До един, без изключение, изказаха скръбта си по непрежалимата загуба на Бари и категоричната си неприязън по адрес на Хауърд Молисън — „онуй самодоволно копиле“, както го нарече един от по-откровените гласоподаватели. „Иска зорлем да набути сина си. Захилил се беше до ушите, когато чу, че Бари е умрял.“ На Колин нито веднъж не му се наложи да прибегне до предварително подготвения списък с аргументи в защита на „Фийлдс“. Засега поне основният му плюс като кандидат май се свеждаше до приятелството му с Бари и до това, че не се казва Молисън.

От компютърния монитор му се усмихваше собственото му миниатюрно черно-бяло лице. От ранна вечер бе седнал тук с намерението да съчини предизборната си листовка, за която реши да използва снимката си от уебсайта на „Уинтърдаун“: пълен фас, с леко успокояваща усмивка, със стръмно, лъснало чело. В полза на въпросното изображение говореше фактът, че вече бе подложено на обществен оглед, без да привлече върху му подигравки или позор — силна препоръка, сама по себе си. Под фотографията обаче, където трябваше да впише данни за своята персона, висяха само едно-две недовършени изречения. В продължение на последните два часа Колин най-вече съчиняваше, а след това заличаваше отделни думи; по някое време успя да завърши цял един абзац, само за да го унищожи впоследствие с нервни почуквания по клавиша за връщане назад.

А когато нерешителността и самотата го пребориха, скочи и слезе долу. Теса лежеше на дивана във всекидневната и, изглежда, дремеше пред включения телевизор.

— Върви ли? — попита го сънливо и леко отвори очи.

— Току-що по улицата мина Мери. В компанията на Гавин Хюс.

— О — каза Теса. — Тя спомена по някое време, че се кани да ходи до Майлс и Саманта. Предполагам, че и Гавин е бил там и сега я изпраща до тях.

Колин изпадна в ужас: Мери гостувала на Майлс — на човека не само устремил се към мястото на съпруга ѝ, но и противник на всичко, за което Бари се бореше?

— Че каква работа има тя у Молисънови?

— Знаеш много добре, че те са я придружили до болницата — приседна, изпъшквайки, Теса и протегна късите си нозе. — Оттогава не е разговаряла с тях като хората. Искаше да им благодари. Докъде го докара с листовката?

— Почти е готова. Но исках да се допитам до теб... по отношение на личните данни, имам предвид... Да споменавам ли предишните си назначения, или да се огранича с „Уинтърдаун“?

— Според мен достатъчно е да упоменеш къде работиш в момента. Но за всеки случай попитай и Минда. Тя... — прозя се Теса — ... тя вече е минала по този път.

— Да — каза Колин. Остана прав пред нея, но тя нито му предложи повече съвети, нито пожела поне да прочете написаното

дотук. — Чудесна идея — потвърди с по-висок глас. — Ще помоля Минда да хвърли един поглед.

Тя изпъшка, заразтрива глезените си, а той излезе, изпълнен с наранена гордост. Няма начин жена му да осъзнае в какво състояние се намира той, до каква степен се лишава от сън и как стомахът му го яде отвътре.

А Теса само се бе преструвала, че дреме. Още преди десет минути се беше събудила от стъпките на Мери и Гавин.

Теса почти не познаваше Гавин — беше с петнайсет години по-млад от тях двамата с Колин, но основната пречка пред по-тесните им контакти бе най-вече склонността на Колин да ревнува Бари от другите му приятели.

— Невероятно полезен е по отношение на застраховката — бе казала Мери на Теса в последния им телефонен разговор. — Всеки ден им звъни, доколкото знам, а на мен все ми повтаря да не се притеснявам за хонорара му. Божичко, Теса, какво ще правя, ако не я изплатят...

— Гавин ще уреди въпроса — рече Теса. — Убедена съм.

Хубаво щеше да е, разсъждаваше върху дивана схваналата се и ожадняла Теса, двамата с Колин да бяха поканили Мери у тях — да смени малко обстановката и да хапне като човек, — но налице бе една непреодолима пречка: Мери едва се погаждаше с Колин, измъчваше се от присъствието му. Този неудобен и досега прикриван факт се бе появил постепенно след смъртта на Бари така, както отливът оставя зад себе си плавеи. По всичко личеше, че Мери предпочита само Теса; постоянно отклоняваше предложенията Колин да ѝ помогне с нещо и избягваше да се задържа задълго на телефона, ако попаднеше на него. Толкова често се бяха срещали по семейному през годините, че не бе усетила антипатията у Мери — изглежда, добродушието на Бари я беше прикривало.

Сега обаче на Теса ѝ се налагаше да проявява огромна деликатност, за да се справя с новото положение. Успяла бе да убеди Колин, че Мери се чувства най-добре в женска компания. Единственият ѝ провал бе станал по време на погребението, когато на излизане от „Архангел Михаил“ Колин бе успял да дръпне Мери настрана и да ѝ обяви пряко мощните си хлипания, че възнамерява да се кандидатира за мястото на Бари в съвета, за да възтържествува

делото на Бари, макар и посмъртно. Съзряла шокираната и възмутена физиономия на Мери, Теса бе успяла да го отстрани.

Оттогава поне в два случая Колин бе изразявал намерението си да отиде и да запознае Мери с предизборните си материали и да разбере дали Бари е щял да ги одобри; споменал бе дори желанието си да се допита до Мери как точно Бари е щял да пристъпи към мобилизирането на гласоподавателите. Стигна се дотам, че се наложи Теса да му заяви твърдо да не занимава Мери с общинския съвет. Той се вкисна, но по-добре това, рече си Теса, по-добре на нея да го е яд, отколкото да задълбочи страданията на Мери или да провокира упреците ѝ, както бе станало по въпроса за поклонението пред тялото на Бари.

— Ама пък чак в Молисънови! — възмущаваше се Колин, върнал се в дневната с чаша чай в ръка. Не се беше сетил да предложи и на Теса — прекалено потопен бе в собствените си проблеми, че да се сеща и за такива дребни подробности. — Точно до тях ли е опряла да им ходи на вечеря! Та те са против всичко, за което се бореше Бари!

— Изпадаш в мелодраматизъм, Колин — направи му забележка Теса. — Пък и Мери поначало никога не се е вълнувала за „Фийлдс“ толкова, колкото Бари.

Колин обаче разбираше любовта единствено като безгранична вяроност и безкрайна търпимост: в неговите очи Мери бе паднала, и то — безвъзвратно.

IX

— И къде, според теб, отиваш? — попита Саймън, застанал непоклонително в средата на тясното преддверие.

Външната врата беше отворена, през отрупаната с обувки и палта остъклена веранда зад нея блестеше яркото съботно утринно слънце, та Саймън се виждаше само като силует. Сянката му трептеше нагоре по стъпалата и стигаше чак до онова, на което бе застанал Андрю.

— В града с Фатс.

— И си си написал всички домашни, така ли?

— Тъхъ.

Беше си жива лъжа; но Саймън не си направи труда да проверява.

— Рут? *Рут!*

Тя се появи на кухненската врата по престилка, зачервена, с омазани с брашно ръце.

— Какво?

— Трябва ли ни нещо от града?

— Какво? Не се сещам за нищо.

— И отиваш с моето колело, така ли? — запита Саймън Андрю.

— Така мислех...

— И ще го държиш в къщата на Фатс, нали?

— Тъхъ.

— В колко да се върне? — обърна се пак към Рут Саймън.

— О, отде да знам, Сай — рече припряно Рут.

Най-много се дразнеше от съпруга си тогава, когато Саймън, макар и поначало в добро настроение, решаваше да важничи по отношение на Андрю заради самото удоволствие. Андрю и Фатс редовно излизаха заедно из града с неуточнената уговорка, че Андрю ще се прибере, преди да се е стъмнило.

— Значи, в пет — реши своеволно Саймън. — Ха си закъснял, ха ще те накажа да не излизаш скоро.

— Хубаво — отвърна Андрю.

Пъхнатата в десния му джоб ръка стискаше здраво няколкократно сгънатото листче хартия, което цъкаше като адска машина. Цяла седмица вече трепереше да не го изгуби със старателно изписания върху него код и няколко задраскани, преработени и силно редактирани изречения. Не го изпускаше дори за миг, даже нощем го пъхаше под възглавницата си.

Саймън само леко се поотмести, та се наложи Андрю да се промъкне покрай него до верандата със свити около листчето пръсти. Умираще от ужас Саймън да не го накара да обърне навън джобовете си, да не би да крие там някоя цигара.

— Чао, тогава.

Саймън не му отговори. Андрю стигна до гаража, а там извади хартийката, разгъна я и я прочете. Даваше си сметка, че действа нелогично, че няма как в близостта си Саймън да го е подменил с друго, но предпочиташе за всеки случай да се убеди, че е там. Успокоил се, пак го сгъна, напъха го още по-дълбоко в джоба, който се затваряше с копче тик-так, изкара бегача от гаража и го избута през портата до алеята. Усещаше как баща му го наблюдава през стъклената врата на верандата с надеждата (Андрю бе убеден в това) да го види как пада или по някакъв друг начин уврежда велосипеда.

Долу в ниското лежеше Пагфърд, покрит с лека мараня от хладното пролетно слънце, а въздухът бе свеж и остър. Андрю усети точката, в която се скри от погледа на Саймън, и сякаш някакво бреме се смъкна от плещите му.

Понесе се вихрено надолу по хълма по посока на Пагфърд, без да докосва спирачките; после свърна по „Чърч Роу“. Към средата на улицата намали ход и отби благоприлично в автомобилната алея пред къщата на семейство Уол, като се стараеше да не закачи колата на Гнездото.

— Здравей, Анди — посрещна го Теса на входната врата.

— Здравейте, госпожо Уол.

Андрю бе възприел всеобщото мнение, че родителите на Фатс са смехотворни. Теса беше пълна и невзрачна, със странна прическа и кошмарен вкус по отношение на облеклото, а надутостта на Гнездото бе направо комична; и въпреки всичко Андрю хранеше известни подозрения, че ако двамата Уол бяха негови родители, щеше да се изкуси донякъде да ги хареса. Бяха все пак цивилизовани, възпитани

хора. В техния дом поне човек нямаше чувството, че подът може всеки миг да пропадне и да се озовеш в някакъв пълен хаос.

Седнал на най-долното стъпало, Фатс си обуваше маратонките. От горното джобче на якето му най-спокойно стърчеше пакет с тютюн за свиване на цигари.

— Арф.

— Фатс.

— Няма ли да оставиш велосипеда на баща ти в гаража, Анди?

— О, да, благодаря, госпожо Уол.

(Правеше му впечатление, че тя винаги казваше „баща ти“, а не „татко ти“. Знаеше, че Теса мрази Саймън — една от причините, заради които с удоволствие пренебрегваше отвратително безформените ѝ дрехи и неласкателно подрязания ѝ на права линия бретон.

Антипатията ѝ датираше от онзи гаден епохален случай преди сума ти години, когато шестгодишният Фатс му дойде за пръв път на гости в „Хилтоп Хаус“ в един съботен следобед. Кацнали несигурно върху един сандък в гаража в желанието си да свалят две стари ракети за бадминтон, двете момчета събориха неволно съдържанието на паянтовата етажерка.

Андрю и досега помнеше как падна тенекията с импрегнираща смола, как тресна върху покрива на колата и се отвори, и ужаса, който го обзе, и неспособността му да предаде на своето кикотещо се другарче какво ги очаква.

Саймън чу трясъка, изтича до гаража, после тръгна бавно към тях с издадена напред челюст, издавайки своя тих животински вой, преди да почне да размахва свитите си юмруци на сантиметри от извърнатите нагоре две личица и да заплашва с крясъци какви жестоки физически наказания ще ги сполетят.

А Фатс взе, че се напика. От крачола на късите му панталонки рукна поток от урина и се стече върху пода на гаража. Чула крясъците, Рут дотича от кухнята да ги спасява: „Не, Сай... Сай, престани... те без да искат“. Фатс беше побелял и трепереше; искаше да си върви веднага у дома; искаше майка си.

Пристигна Теса и Фатс се втурна в обятията ѝ с прогизналите си панталонки. Тогава за пръв път през живота си Андрю видя баща си да отстъпва сащисан. Теса бе успяла някак си да му предаде своя нажежен до бяло гняв, без изобщо да повишава глас, без заплахи, без

шамари. Написа чек и го напъха насила в ръката на Саймън, а Рут не преставаше да повтаря: *Ама, моля ви се, няма нужда, няма нужда.* Саймън я изпрати чак до колата ѝ, мъчейки се да изкара цялата работа на майтап, но докато товареше все още ревящия Фатс на седалката до себе си, Теса го изгледа с тотално презрение и затръшна шофьорската врата пред нахилената му физиономия. А Андрю бе забелязал израженията на родителите си: Теса отнасяше със себе си надолу по хълма към града нещо, което обикновено седеше скрито в къщата навръх хълма.)

Напоследък обаче Фатс ухажваше Саймън. Колчем дойде в „Хилтоп Хаус“, полагаше особено старание да разсмее Саймън; от своя страна Саймън се радваше на посещенията на Фатс, смееше се на най-тъпите му вицове и обичаше да слуша за разните му щуротии. Но останеше ли насаме с Андрю, Фатс най-чистосърдечно обявяваше Саймън за първокласен, 24-каратов пътър.

— А пък тя според мен е лесбо — каза Фатс на минаване покрай „Старият дом на свещеника“ — тъмен под сянката на белия бор, с обрасла с бръшлян фасада.

— Кой, майка ти ли? — попита разсеяно потъналия в своите си мисли Андрю.

— Какво? — подскочи Фатс и Андрю усети, че наистина го е възмутил. — Еби се в гъза! Сухвиндер Джаванда.

— О, да. Съвсем.

И Андрю се разсмя, а още на втория синкоп към смеха му се включи и Фатс.

Автобусът за Ярвил беше пълен, та Андрю и Фатс се видяха принудени да седнат един до друг, вместо да разполагат с по една двойна седалка, както предпочитаха. На „Хоуп Стрийт“ Андрю хвърли бърз поглед, но улицата беше безлюдна. Не беше виждал Гая дори за миг в училище след онзи следобед, в който си осигуриха работа в „Медният чайник“ в съботите. Очакваше се кафето да отвори през идния уикенд; всеки път като се сетеше, го заливаха вълни от еуфория.

— Как върви предизборната кампания на Сай-Пай? — попита Фатс, докато свиваше две цигари. Беше изпружил един от дългите си крака косо през пътеката между седалките; хората обаче предпочитаха да го прескачат, вместо да го молят да го прибере. — Гнездото отсега се е насрал, а е още само на листовката.

— Абе мъти нещо там — отвърна Андрю и понесе, без да му мигне окото, безшумния взрив от паника под лъжичката.

И се сети как родителите му от един месец седят всяка вечер на кухненската маса; за кутията с тъпи листовки, които Саймън беше отпечатил в работата си; за списъка от аргументи, съставен с помощта на Рут, с който си помагаше, когато вечер звънеше на всичките си познати в рамките на избирателния район. Саймън подхождаше към всичко това с вид на човек, нагърбил се с огромен товар. У дома беше силно изнервен и проявяваше повишена агресивност към синовете си; сякаш полагаше усилия за нещо, от което те са се измъкнали. На масата единствената тема за разговор бяха изборите: Саймън и Рут непрекъснато обсъждаха изправилите се срещу Саймън сили. Приемаха като лична обида това, че за мястото на Бари Феърбрадър са се явили и други кандидати, и, изглежда, смятаха, че Колин Уол и Майлс Молисън си нямат друга работа, освен да кроят съвместни планове как единствено да сразят обитателя на „Хилтоп Хаус“, който бе като трън в очите им.

Андрю опипа за сетен път сгънатото в джоба му листче. Още не беше казал на Фатс какво е наумил. Страх го беше Фатс да не се разприказва, а и не беше съвсем сигурен по кой точно начин да му вътълпи нуждата от запазването на пълна тайна; как да напомни на Фатс, че онзи маниак, способен да накара всяко момченце да се напикае, е все още жив и здрав и живее в един дом с Андрю.

— На Гнездото хич не му пука за Сай-Пай — отбеляза Фатс. — За най-голям свой конкурент смята Майлс Молисън.

— Тхъ — съгласи се Андрю.

И той беше чул подобна дискусия между родителите си, които май бяха на мнение, че Шърли ги е предала — че е следвало да забрани на сина си да се бори срещу Саймън.

— Гнездото е тръгнал на някакъв шибан кръстоносен поход, копеле — каза Фатс и запревърта цигарата между палеца и показалеца си. — Нали разбираш: поел е бойното знаме от падналия си другар. От стария Бари Феърбрадър.

Натика с кибритена клечка стърчащите нишки тютюн обратно в свитата цигара.

— Ама пък какви гигантски цици има тая жена на Майлс Молисън, а? — рече Фатс.

Седналата пред тях възрастна жена се извърна и изгледа гневно Фатс. А Андрю отново се разсмя.

— Страхотни балкони като балони — обяви на висок глас Фатс право в намръщеното ѝ сбръчкано лице. — Свръхразмерни сочни сладострастия.

Жената бавно извърна пламналото си лице по посока на движението. Андрю буквално се давеше от смях.

Слязоха в средата на Ярвил, близо до търговския център и главната пешеходна зона с магазините. Запалиха навитите от Фатс цигари и взеха да си проправят път сред пазаруващите. Андрю беше останал почти без пари; с нетърпение чакаше Хауърд Молисън да започне да му плаща.

Яркийт оранжев надпис над интернет кафето пламтеше примамливо пред очите на Андрю и не му даваше да се съсредоточи върху думите на Фатс. *Ще го направиш ли?*, питаше се непрекъснато. *Ще го направиш ли?*

Сам не знаеше. Краката му се движеха автоматично, а надписът ставаше все по-голям, все по-примамлив, все по-подигравателен.

Само една думичка да чуя от онова, което си говорим у дома — жив ще те одера.

Но пък алтернативата... унижението Саймън да демонстрира пред цял свят истинската си същност; какво мъчение ще е за семейството му, когато, след многоседмично очакване и видиотвяване, изпита неизбежното поражение. А то ще бъде последвано от гняв и злоба и от решителност да накаже всеки за собственото си налудничаво решение. Та нали снощи Рут му беше предложила бодро: „Момчетата ще минат през Пагфърд и ще разлепят листовките ти“. С периферното си зрение Андрю бе видял ужаса, изписан по лицето на Пол, и старанието му да установи зрителен контакт с брат си.

— Искам да се отбия тук — измърмори Андрю и кривна вдясно.

Купиха си талони с кодове и седнаха на различни компютри, разделени от два заети стола. Седящият вдясно от Андрю мъж на средна възраст вонеше на пот и стари фасове и не спираше да подсмърча.

Андрю влезе в интернет и написа името на нужния му уебсайт: *Pagford... Parish... Council... точка... co... точка uk...*

На началната страница се мъдреше синьо-белият герб на съвета заедно с фотография на Пагфърд, направена някъде в близост до „Хилтоп Хаус“, със силуета на абатството Парджетър върху небесния фон. При първоначалното си запознаване със сайта от един от училищните компютри бе установил, че е старомоден и на любителско ниво. Но не бе посмял да влезе от собствения си компютър: баща му може и да беше пълен профан по отношение на интернета, но пък какво му пречеше да потърси помощ от някой свой колега да проучи кой е сторил пъкленото дело, след като се разчуеше...

Дори и от оживено, анонимно място като тукашното, постингът му щеше да излезе с днешна дата, а и никой нямаше да повярва на твърденията му, че когато е станало, той не е бил в Ярвил; но пък Саймън през живота си не бе влизал в интернет кафе и надали дори подозираше за съществуването им.

Сърцето му така се сви, че чак го заболя. Скролна бързо през форума, който не му се стори особено оживен. Имаше няколко теми със заглавия от рода на: Събиране на боклука — заявка, и Училищни райони в „Крамптън“ и „Литъл Манинг“. На всеки десетина постинга следваше такъв от админа, качил Протокол от последното заседание на съвета. Чак най-отдолу на страницата видя тема, озаглавена: Почина с-кът Бари Феърбрадър. Съобщението бе видно от 152-ма посетители и бе привлякло четирийсет и три коментара. Но едва на втората страница от форума намери онова, на което беше разчитал: постинг, направен приживе от самия покойник.

Два месеца преди това в Андрювия поток по информатика се бе появил млад заместник-учител, който, в желанието си да изглежда „куул“ и да спечели класа на своя страна, за зла участ им бе споменал за така наречените SQL инжекции и Андрю можеше да се обзаложи, че не само той сред съучениците си още същата вечер бе забил в интернет да разбере по-подробно за какво става дума^[1]. Извади хартийката, на която бе успял да запише съставения в откъслечни свободни моменти в училище код, влезе в необходимата страница и се логна в уебсайта на общинския съвет. Сега всичко зависеше от това, доколко правилно е предположил, че сайтът е бил създаден от някой любител преди много време; и че му липсва дори минимална защита против най-класически хакерски атаки.

Най-старателно клавира поредицата от вълшебни символи с помощта единствено на показалеца си.

Провери ги двукратно, да се убеди, че всеки апостроф си е на мястото, задържа се за миг на ръба, дишането му се учести, накрая натисна Enter.

Ахна като малко дете и едва се удържа да не изкрещи или да хвърли тържествуващ юмрук във въздуха. От раз бе успял да пробие тоя тенекиен сайт. И ето че на екрана пред себе си виждаше потребителските данни на Бари Феърбрадър: името, паролата и целия му профил.

Андрю оглади листчето, което беше крил цяла седмица под възглавницата си, и се залови за работа. Много повече усилия му потрябваха всъщност, за да изпише следния абзац, преминал какви ли не задрасквания и преработки.

Стремил се беше към максимално безличен и неотличим стил, към безразличния тон на журналист от сериозен вестник.

Кандидатът за общински съветник Саймън Прайс възнамерява да построи кампанията си върху нуждата от съкращаване на излишните разходи от страна на съвета. Самият господин Прайс от години бележи постижения в минимализиране на разходите и се надява да е полезен на съвета с многобройните си важни контакти. Успешно пести например, като обзавежда дома си с крадени стоки — най-новата сред тях е персоналният му компютър, а е и „правилният“ човек за търсещите евтини печатарски услуги срещу заплащане в брой след работното време на старшето ръководство в печатницата „Харкърт-Уолш“.

Два пъти прочете написаното, което преди това бе преговарял безброй пъти наум. Още куп обвинения можеше да отправи към Саймън, но още нямаше на този свят съд, в който да заведе дело срещу баща си и да представи като доказателства спомените си за физически терор и ритуални унижения. Но пък знаеше за десетките дребни закононарушения, за които бе чул Саймън да се хвали, а от тях се беше спрял на тези два конкретни примера — крадения компютър и

нередовните поръчки, изработвани тайно в извънработно време, — понеже и двата бяха тясно свързани с работното му място. Хората в печатницата бяха наясно с тези деяния на Саймън и не можеше да се изключи вероятността някой от тях да се е разприказвал — я пред приятели, я у дома си.

Червата му се тресяха, както в случаите, когато Саймън наистина изтърчаваше нервите си и се нахвърляше на първия срещнат. Изложеното черно на бяло върху екрана предателство го ужаси.

— Какво правиш бе, копеле? — прошепна Фатс в ухото му.

Смрадливият мъж на средна възраст се беше махнал; Фатс се беше преместил до него и сега четеше написаното на екрана му.

— Еба си майката! — промълви Фатс.

Устата на Андрю беше съвсем пресъхнала. Ръката му лежеше инертна върху мишката.

— Как успя да влезеш? — прошепна Фатс.

— С SQL инжекция — рече Андрю. — В интернет го пише на куп места. А защитата на сайта е пълна скръб.

Фатс изпадна в телешки възторг; беше удивен до възбог. А Андрю хем се зарадва на реакцията му, хем се уплаши.

— Копеле, на никого не казвай...

— Дай да напиша и аз едно за Гнездото!

— Не!

И Андрю дръпна мишката по-далече от грабливите пръсти на Фатс. Грозният му акт на синовно вероломство се бе зародил в първичния бульон от гняв, безсилие и страх, който се плискаше в него, откакто бе станал способен да разсъждава, но не намери по-точен начин да го съобщи на Фатс от израза: „Не го правя на ташак“.

Препрочете за трети път посланието си, после му сложи и заглавие. Усещаше как седналият до него Фатс става все по-превъзбуден, сякаш гледаха поредния си порносеанс. При което Андрю бе обзет от желанието да го впечатли още по-силно.

— Гледай сега к'во става — рече и промени потребителското име на Бари на Призрака_на_Бари_Феърбрадър.

Фатс се изсмя на висок глас. Пръстите на Андрю потръпваха върху мишката. Плъзна я настрани. Така и нямаше да разбере дали щеше да докара нещата докрай, ако Фатс не го беше наблюдавал. Но ето че само с едно кликване най-отгоре във форума на пагфърдския

общински съвет се появи нова тема: *Саймън Прайс — недостоеен за съветник*.

Застанаха един срещу друг отвън на тротоара, неможещи да си поемат дъх от смях, но и поуплашени от случилото се. После Андрю взе назаем от Фатс кибрита, запали листчето с черновата и загледа как то се превърна в нежни черни снежинки, които се посипаха по мръсния плочник и заизчезваха под нозете на минувачите.

---

[1] SQL инжекция — начин за инжектиране на команди в даден сървър с цел получаване на достъп до съдържащата се в него база данни. — Б.пр. [↑](#)

Х

Андрю си тръгна от Ярвил в три и половина, за да е сигурен, че ще се прибере в „Хилтоп Хаус“ преди пет. Фатс го придружи до автобусната спирка, после, уж като внезапно хрумване, обяви, че май ще поостане още известно време в града.

Двамата с Кристъл имаха някаква смътна уговорка да се видят евентуално в търговския център. Така че Фатс пое бавно нататък, като не преставаше да си мисли за онова, което Андрю бе извършил в интернет кафето, и се мъчеше да разнищи собствените си чувства по въпроса.

Поначало трябваше да си признае, че беше шашнат — дори донякъде засенчен. Андрю сам беше премислил идеята, опазил я бе в тайна и я изпълни безупречно, за което — неговото уважение. Но същевременно Фатс се жегна от мисълта, че Андрю е оформил целия си план, без дори дума да му спомене, поради което Фатс би следвало евентуално даzakлейми подмолната атака срещу Андрювия баща. Нима нямаше в цялата работа нещо хлъзгаво и недоизпитано; нямаше ли да е по-впечатляващо, ако се беше изправил лице в лице срещу Саймън, та дори ако беше замахнал физически да го удари?

Добре де, Саймън наистина е лайно — но пък несъмнено е автентично лайно, което върши каквото си иска, когато си иска, без да се подчинява на обществените задръжки и общоприетия морал. Кое то пък накара Фатс да се замисли дали не би следвало все пак да вземе страната на Саймън, когото така успешно веселеше със своя груб, недодялан хумор, посветен най-вече на хора, които са се проявили като адски тъпи говеда или са успели да си навредят сами от пълна глупост. Колко пъти си беше казвал Фатс, че би предпочел достойния противник, ангажирания съперник Саймън, с неговата избухливост и непредвидими налитания на бой, пред падналото му се Гнездо.

Но пък, от друга страна, Фатс още помнеше падащата тенекия с импрегнираща смола, животинското изражение и стиснатите юмруци на Саймън, ужасния звук, който издаваше, усещането на стичащата се по краката му топла пикня и (което всъщност бе най-срамното) най-

сърдечния и отчаян копнеж Теса да дойде и да си го прибере на сигурно място. Ще рече, че Фатс не беше още толкова неуязвим, че да не съчувства на Андрювото желание за мъст.

С което кръгът на мисълта на Фатс се затвори: Андрю бе извършил нещо смело, изобретателно и с потенциално експлозивни последствия. И Фатс изпита наново бодежите на огорчението, че сам не се е сетил пръв. Напъваше се да се отърси от възпитанието, което бе получил като член на средната класа, да разчита най-вече на словото, но пък никак не му се щеше да се откаже от този спорт, в който проявяваше превъзходна дарба, така че, докато трамбоваше по полираните плочи на подстъпа към търговския център, се улови как формулира изрази, способни да разпердушният всичките самодоволни претенции на Гнездото и да го разголят изцяло пред дюдюкащата публика...

Мярна Кристъл сред групичка младежи от „Фийлдс“, скупчили се около пейките наред широкия пасаж между магазините. Сред присъстващите забеляза също така и Ники, Лиан и Дейн Тъли. Без капка колебание или мобилизация, Фатс навлезе, без да забави хода си и с напъхани в джобовете ръце, право в стълпотворението от любопитно-критични очи, които го оглеждаха от темето до маратонките му.

— Как си, Фатбой? — подвижна му Лиан.

— К'во ста'а? — отвърна Фатс.

Лиан измърмори нещо на Ники, която се разкикоти. Поруменяла и дъвчеца енергично дъвката си, Кристъл отметна назад коси, та обиците ѝ затанцуваха, и в същото време придърпа нагоре долнището на анцуга си.

— К'во ста'а? — отправи лично към нея нов въпрос Фатс.

— Нищо — отговори му тя.

— Майка ти знае ли, че си излязъл, Фатс? — подкачи го Ники.

— Ъхъ. Тя ме докара — отвърна невъзмутимо Фатс в жадната тишина. — Сега ме чака в колата; каза, че съм имал време да изчукам някое маце набързо и пак да не закъснеем за чая.

Всички избухнаха в смях, освен Кристъл, която изпищя: „Ебах те в нахалното копеле!“, но имаше доволен вид.

— Навити ли ги пафкаш? — изръмжа Дейн Тъли, заковал поглед в горното джобче на Фатс.

На устната му имаше голям, черен струпей.

— Ъхъ — каза Фатс.

— И чичо ми ги пушеше. Прееба си дроба с тях.

И зачопли лениво кожичката на струпея.

— Вие двамата накъде? — местеше Лиан присвит поглед от Фатс на Кристъл и обратно.

— Не знам — отвърна Кристъл и както дъвчеше дъвката си, метна кос поглед към Фатс.

Той не благоволи да ги просвети, а само направи рязък жест с палеца си по посока на изхода на търговския център.

— До скив — сбогува се на висок глас с компанията Кристъл.

Фатс също им махна небрежно с ръка и се отдалечи рамо до рамо с Кристъл. Чу зад себе си нов смях, но не му пукаше. Даваше си сметка, че се е държал достойно.

— Накъде? — попита Кристъл.

— Де да знам — отвърна Фатс. — Ти къде ходиш обикновено?

Тя сви рамене и продължи да върви и да дъвче. Излязоха от търговския център и тръгнаха надолу по главната улица. Далечко бяха от градинката, където се бяха усамотили предишния път.

— Тебе наистина ли те докара майка ти? — любопитства Кристъл.

— Подпичкосвам се ма. С рейса дойдох.

Кристъл прие упрека добродушно, но не спираше да се вглежда в отраженията им във витрините. Дългучът чешит Фатс бе видна фигура в училището. Даже и Дейн го ценеше като образ.

„Тоя само те ползва ма, кучко тъпа — заплюла я беше Ашли Мелър само преди три дни на ъгъла с «Фоли Роуд». — Щото и ти си същата шибана курва като майка си.“

Ашли беше от тайфата на Кристъл до момента, в който двете се сбиха заради едно момче. За Ашли открай време се знаеше, че е чалната: постоянно или избухваше, или ревеше, а в „Уинтърдаун“ прекарваше повечето си време или при учителката по специални нужди, или при педагогическия съветник. И сякаш за да докаже окончателно неспособността си да предвижда последствията, се бе заяла на територията на самата Кристъл, където Кристъл можеше да разчита на помощ, а Ашли — не. Ники, Джема и Лиан ѝ помогнаха да

сгащят Ашли и да я държат Кристъл да я бие, където свари, та чак си разкървави кокалчетата от зъбите ѝ.

На Кристъл не ѝ пукаше, че някой може да тръгне да ѝ отмъщава.

„Лайна: хем меки, хем редки“ — дотам се простираше мнението ѝ за Ашли и роднините ѝ.

Думите на Ашли обаче улучиха нежно, инфектирано място в психиката на Кристъл, така че мехлем ѝ капна, когато на другия ден Фатс я изнамери след часовете и за пръв път ѝ предложи да се срещнат през уикенда. И тя моментално се изфука пред Ники и Лиан, че в събота ще излиза с Фатс Уол, и се изкефи яко от изненадата им. А като връх на всичко, той цъфна точно навреме (е, само с половин час закъснение де), та цялата ѝ тайфа да го види, и си тръгна с нея. Като истински гаджета.

— К'во пра'иш иначе? — запита Фатс, след като изминаха в мълчание петдесет метра, пак покрай онова интернет кафе.

Изпитваше най-конвенционална нужда да поддържа някакъв разговор, макар че не преставаше да се пита дали не биха могли да намерят някое усамотено местенце, без да бият половин час път чак до градинката. Искаше да я наебе, когато и двамата са нашмулени; интересно му беше какво щеше да се получи.

— Ходих на свиждане с баба ми в болницата от сутринта. Получи удар — каза Кристъл.

Този път Баба Кат не се бе мъчила да проговори, но Кристъл имаше чувството, че осъзнава присъствието ѝ. Както и очакваше, Тери категорично ѝ отказа да дойде, така че Кристъл седя цял час до леглото, докато стана време да върви в търговския център.

Фатс също се интересувахе от подробностите около живота на Кристъл, но само дотолкова, доколкото тя можеше да му осигури достъп до истинския живот във Фийлдс. Така че разните му там болнични свиждания никак не го вълнуваха.

— Освен това — добави Кристъл с неудържим изблик на гордост — ме интервюираха за вестника.

— Какво? — стресна се Фатс. — Защо?

— Ами за „Фийлдс“ — поясни Кристъл. — Какво значи да живееш там.

(Журналистката най-после я беше намерила у дома ѝ и с неохотното съгласие на Тери я бе отвела да си поговорят в едно кафене. Най-упорито разпитваше Кристъл дали е имала полза от ученето си в „Сейнт Томас“, дали то е променило някак си живота ѝ. И като че се измъчваше донякъде от отговорите на Кристъл.

— Какви бележки изкарваш в училище? — попита, но Кристъл взе да го усуква и да се оправдава.

— Според господин Феърбрадър училището ти разширило хоризонтите.

Кристъл не знаеше какво да каже по отношение на хоризонтите. Когато се сетеше за „Сейнт Томас“, си спомняше най-вече разкошното игрище с голямото дърво, което всяка година ръсеше огромни лъскави кестени; в „Сейнт Томас“ за пръв път в живота си видя кестен. В началото си харесваше и униформата — това, че не се различаваше от останалите деца. С възторг откри и името на праядо си върху паметника на падналите във войните наред площада: *Р-к Самюъл Уидън*. От цялото училище само на още едно дете фамилията я имаше на паметника — син на фермер, подкарал трактора от деветгодишен, който веднъж за „Покажи и опиши“ беше донесъл живо агне. Допирът с вълната му бе оставил незаличим спомен у Кристъл, а когато го сподели с прабаба си Кат, Кат ѝ каза, че родът им някога се е състоял от селски ратаи.

Кристъл обожаваше и реката с тучните зелени брегове, където ги извеждаха на наблюдения. Но най-много от всичко обичаше игрите на раундърс^[1] и атлетиката. Вечно нея я избираха първа за всякакви отбори и с огромно удоволствие чуваше как противниковият отбор реагира с отчаяно мучене. Понякога се сецаше и за учителките по специални нужди, които ѝ бяха преподавали — най-вече за младата, модерно обличаща се госпожица Джеймсън с дългите руси коси. И винаги си беше представяла, че Ан-Мари прилича поне малко на госпожица Джеймсън.

Освен това ѝ бяха останали и някакви откъслечни парченца информация, но затова пък — в ярки, точни подробности. За вулканите: създавали се от движещи се под земята плочи; изработили бяха макети, които напълниха със сода бикарбонат и препарат за миене на чинии, а те изригнаха върху пластмасовите тави. Любим момент на Кристъл. И за викингите знаеше: че имали бойни кораби, наричани

дракари, и рога на шлемовете си, макар вече да не помнеше кога и защо са дошли на британска територия.

Другите ѝ спомени от „Сейнт Томас“ обаче включваха промърморваните по неин адрес подмятания от останалите момиченца в класа, на едно-две от които бе зашлевила по един шамар. Когато от „Социални грижи“ ѝ разрешиха да се върне при майка си, униформата така ѝ отесня, окъся и се омърля, че от училището заприиждаха писма, които предизвикаха огромна разправия между Баба Кат и Тери. Останалите момичета в училището не я искаха в групичките си, освен в отбора им по раундърс. И досега помнеше как Лекси Молисън мина между чиновете и даде на всяко дете в класа по едно розово пликче с покана за парти, с изключение на Кристъл, покрай която мина — според спомена на Кристъл — с високо навирен нос.

Само на две-три партита я бяха канили. Питаше се дали Фатс или майка му помнят, че веднъж беше на рожден ден у тях. Поканили бяха целия клас и Баба Кат купи на Кристъл специална рокля за случая. Оттогава помнеше, че в огромната им задна градина имаше басейн, люлка и ябълка. Черпиха ги с желе и се надбягваха с чували. Теса бе смъмрила Кристъл, понеже в желанието си да спечели пластмасовия медал бе разбутала от пътя си другите деца и беше разкървала носа на едно.

— Но, общо взето, в „Сейнт Томас“ ти харесваше, нали? — попита я журналистката.

— Ъхъ — отвърна Кристъл, но съзнаваше, че не успя да предаде онова, което господин Феърбрадър би желал да предаде, и ѝ се прищя и той да е тук с нея, да ѝ помогне. — Хубаво си беше.)

— За какво им е притрябвало да те разпитват за „Фийлдс“? — заинтересува се Фатс.

— Идеята беше на господин Феърбрадър.

След още няколко минути Фатс попита:

— Пафкаш ли?

— К'во? Козчета ли? С Дейн съм пафкала.

— Имам няколко.

— От Скай Кърби, а? — попита Кристъл.

Не беше сигурен, но му се стори, че долови в гласа ѝ лека насмешка: Скай беше по-лесният, по-сигурен вариант, до когото

прибягваха младежите от средната класа. Ако наистина беше така, Фатс оценяваше автентичната ѝ подигравателност.

— А ти откъде се снабдяваш? — попита с повишен интерес.

— Не знам. Дейн ги донесе.

— От Обо? — подсказа ѝ Фатс.

— Ма'ани го тоя чекиджия.

— Че какво му е на човека?

На Кристъл обаче не ѝ стигаха думите, за да опише какво му е на Обо; а и да ги намереше, надали ѝ се щеше да говори на тази тема. От Обо ѝ настръхваше кожата: понякога идваше у тях и заедно се бодяха с Тери; друг път я ебеше, а Кристъл го срещаше на стълбите, докато си закопчаваше мръсния дюкян и ѝ се хилеше през кръглите си бабешки очилца. От време на време Обо възлагаше и по някоя дребна работа на Тери — да му скрие компютрите или да приюти някой непознат за през нощта, или да се съгласи да извърши услуги, чието естество бе неизвестно на Кристъл, но покрай които майка ѝ се губеше с цели часове от къщи.

Съвсем наскоро на Кристъл ѝ се присъни кошмар, в който майка ѝ бе разпъната, разчекната и вързана в нещо като рамка; самата тя представляваше най-вече огромна, зееща дупка, като гигантска, сурова, оскубана кокошка; в съня ѝ Обо влизаше и излизаше от тази зееща пещера, човъркаше вътре нещо, а в това време по лицето на Тери бе изписан страх и яд. Когато се събуди, Кристъл усети, че ѝ е лошо, че я е яд и че е отвратена.

— Мръсна гад е, да му еба майката — рече Кристъл.

— Не е ли един такъв висок, с бръсната глава и татуси по целия тил? — попита Фатс, който през седмицата бе избягал втори път от училище и бе прекарал цял час, седнал на един зид във „Фийлдс“ да зяпа.

Обръснатият, зает с нещо в каросерията на стар бял ван, бе привлякъл вниманието му.

— Ъъ. Тоя е Пайки Притчърд — каза Кристъл. — Трябва да си бил накъм „Тарпън Роуд“.

— Той с какво се занимава?

— Де да знам. Питай Дейн. Той се меша с брат му на Пайки.

Неподправеният му интерес обаче я зарадва; за пръв път проявяваше толкова голямо желание да разговаря с нея.

— Пайки е пуснат условно.

— За какво?

— Нарязал някакъв от Крос Кийс със строшено шише.

— Защо?

— Ебала ли съм му майката защо? — отговори Кристъл.

Радостта ѝ придаваше самоувереност. Ако не се смятаха притесненията около Баба Кат (но пък тя е все още жива, току-виж се оправила), последните две седмици не бяха минали никак зле. Тери пак спазваше режима на „Белчапъл“, а Кристъл имаше грижата Роби да не отсъства от детската. Дупето му беше почти завехнало. Оная от „Социални грижи“ изглеждаше доволна — ако такива като нея изобщо са способни да са доволни. И Кристъл беше ходила всеки ден на училище, независимо че пропусна сутрешните часове с педагогическата съветничка Теса в понеделник и сряда. И самата тя не знаеше защо. Човек понякога просто губи навик.

И пак метна кос поглед на Фатс. И през ум не ѝ беше минавало да го хареса — до онова диско в училищната аудитория, когато той си я набеляза. Фатс беше всеизвестен — някои от лафовете му се носеха от уста на уста, сякаш бяха излезли от телевизионна комедия. (Кристъл се преструваше пред всички, че имат телевизор у дома си. И за да не я разкрият, се стремеше да гледа достатъчно телевизия у приятелките си или у Баба Кат. „Да бе. Отвратително лайняно шоу.“ Или: „Знам, и аз за малко да се напикая от смях“, казваше, когато станеше дума за програма, която другите бяха гледали.)

А Фатс се мъчеше да си представи как би се чувствал, ако го накълцат със строшена бутилка — как остро стъкло срязва нежната плът на лицето; прогарящото усещане на прекъснатите нерви и парещия въздух по разцепената кожа; топлата мокрота на бликащата кръв. Усети гъдел по свръхчувствителната кожа около устата си, като че отсега бе пострадала.

— Той, Дейн, още ли носи ножка? — попита.

— Откъде знаеш, че изобщо има ножка? — озъби се Кристъл.

— Видях го да заплашва с нея Кевин Купър.

— Да бе — отстъпи Кристъл. — Ама и тоя Купър е едно леке...

— Пълно — каза Фатс.

— Дейн го носи само заради братята Риордън — рече Кристъл.

Фатс харесваше невъзмутимия ѝ тон и това, че приема необходимостта от нож заради наличната стара вражда и вероятността от насилие. Тъкмо в това се състои суровата реалност на живота; точно тези неща имат в действителност значение... а малко преди Арф да се появи у тях одева, Гнездото врънкаше Теса да му даде акъл на каква хартия да отпечата предизборната си листовка — жълта или бяла...

— К'во ще кажеш за онова място? — предложи след време Фатс.

Вдясно от тях минаваше дълъг каменен зид, през чиито отворени порти се мяркаха зеленина и камъни.

— Хубаво — съгласи се Кристъл.

Беше влизала преди в гробищата — веднъж с Ники и Лиан; седнаха тогава на един гроб и си поделиха два кена с бира, малко притеснени от поведението си, а накрая някаква лелка им се развика и взе да ги обижда. На излизане Лиан я замери с един от празните кенове.

Но още по широката асфалтирана алея между гробовете Фатс реши, че е прекалено открито — надгробните камъни не осигуряваха почти никакво прикритие. После видя живия плет от кисел трън покрай далечния зид. Прекоси гробището по диагонал, а по петите го следваше Кристъл с пъхнати в джобовете ръце: проправяха си път между посипаните с дребни камъчета правоъгълници и напуканите надгробни камъни с нечетливи надписи. Гробището бе широко, просторно и добре поддържано. По някое време стигнаха до по-новите гробове със силно полирани черни мраморни плочи и позлатени надписи, по които се виждаха свежи цветя за наскоро починалите.

ЛИНДЗИ КАЙЛ

15 СЕПТ. 1960 — 26 МАРТ 2008

ЛЕК СЪН, МИЛА МАМО

— Ти спи, а пък ние отиваме хей там, отсреща — каза Фатс при вида на тъмната пролука между бодливите разцъфтели в жълто храсти

и гробищния зид.

Пролазиха на четири крака под тъмната сянка и седнаха върху пръстта, опрели гърбове в студения зид. Стройните редици на надгробните камъни се губеха в далечината между стеблата на храстите, но нямаше следа от жива душа. Фатс сви умело блънта с надеждата, че Кристъл го наблюдава и се впечатлява.

Тя обаче се беше загледала под свода от лъскави тъмни листа и си мислеше за Ан-Мари, която (според леля й Черил) била ходила на свиждане на Баба Кат в четвъртък. Ех, що не избяга от училище, че и тя да е там по същото време — щяха най-после да се запознаят. Колко пъти си беше фантазирала как ще срещне Ан-Мари и ще й каже: „Аз съм сестра ти“. В тези нейни фантазии Ан-Мари винаги посрещаше новината с огромна радост, след това двете се срещаха редовно и в крайна сметка Ан-Мари предлагаше на Кристъл да се пренесе при нея. А въображаемата Ан-Мари имаше чист и подреден дом като на Баба Кат, но много по-модерен. Напоследък Кристъл бе прибавила към фантазиите си и едно сладко розово бебенце в обшито с дантели кошче.

— Вземай — каза Фатс и подаде козчето на Кристъл.

Тя опъна, задържа за няколко секунди дима в дробовете си, а когато канабисът започна да упражнява вълшебството си, тя се размечта и чертите й омекнаха.

— Ти имаш ли изобщо братя и сестри? — попита го.

— Нямам — отговори Фатс и провери в джоба си да не е изгубил някъде презервативите.

Приятно замаяна, Кристъл му върна козчето. Фатс опъна яко и пусна няколко кръгчета.

— Осиновен съм — каза след известно време.

Кристъл се облещи:

— Осиновен ли каза?

С така притъпени и смекчени сетива не беше никак трудно да се довериш някому — всичко ставаше много по-лесно.

— И сестра ми е осиновена — рече Кристъл, учудена от съвпадението и щастлива, че й се удава възможност да говори за Ан-Мари.

— Ъхъ. Нищо чудно и аз да произхождам от семейство като твоето — каза Фатс.

Но Кристъл изобщо не го слушаше; избиваше я на приказки:

— Аз пък си имам по-голяма сестра и по-голям брат, Лиъм, но са ни ги отнели, преди да се родя.

— Защо? — попита Фатс.

Вниманието му изведнъж се заостри.

— Мама тогава живеела с Ричи Адамс — разправяше Кристъл. Опъна яко от джойнта и изпусна дима на дълга, тънка струя. — Пълен психопат. Излежава доживотна присъда. Убил някакъв. Пребивал и мама, и децата, но един ден дошли Джон и Сю и ги взели, после и от социалните се намесили и станало така, че ги оставили на Джон и Сю.

Пак опъна от фасата и се замисли за този период от своята предистория, окъпан в кръв, бяс и тъмнина. Чула бе разни неща за Ричи Адамс, най-вече от леля си Черил. Гасял цигарите си по ръцете на едногодишната Ан-Мари и така я ритал, че ѝ спукал няколко ребра. Натрошил и лицето на Тери — лявата ѝ скула си останала по-хлътнала от дясната. Зависимостта на Тери от дрогата се задълбочила катастрофално. Леля Черил съвсем равнодушно споменаваше решението двете деца — жертви на бруталност и немара — да бъдат отнети от родителите им.

„Нямаше начин да не стане“ — разправяше лелята.

Джон и Сю били някакви далечни, бездетни роднини. Кристъл нямаше ни най-малка представа къде и как влизат в сложното ѝ родословно дърво, нито как бяха успели да уредят онова, което според Тери си било чисто похищение на децата. След куп разправни с властите, най-после им разрешили да осиновят двете деца. Тери, която останала с Ричи до самото му арестуване, така и не видяла повече Ан-Мари и Лиъм по не съвсем разбираеми за Кристъл причини; цялата история носеше съсиреците и гноящите рани на омразата и на непростими закани, забрани за приближаване и куп нови служители от „Социални грижи“.

— Кой е баща ти тогава? — попита Фатс.

— Бангър — каза Кристъл. После се напъна да се сети за истинското му име — Бари — измърмори, сякаш подозираше, че може и да бърка. — Бари Коутс. Ама аз ползвам фамилията на мама — Уидън.

През сладникавия тежък дим в главата ѝ изплува бавно споменът за младия предозирал се мъртвец в банята на Тери. Върна джойнта на

Фатс и облегна глава на зида, загледана към късчето небе с налепени по него тъмни листа.

А Фатс си мислеше за Ричи Адамс, който бил извършил убийство, и си правеше сметка, че и неговият биологичен баща може би в момента е в някой затвор — татуиран като Пайки, слаб и мускулест. И сравни наум Гнездото с този силен, суров, автентичен мъж. Знаеше, че са го отделили от биологичната му майка още като пеленаче, понеже беше виждал снимки, на които го е гушнала Теса — нежен като пиленце, с бяла плетена шапчица. Бил недоносен. Теса му беше споменала това-онова, без дори да я пита. Знаеше, че истинската му майка била съвсем млада, когато го родила. Нищо чудно да е била някоя като Кристъл — училищното колело, дето всеки го...

Сега вече бе яко напушен. Пъхна ръка зад врата на Кристъл и я придърпа към себе си; целуна я и навря език в устата ѝ. С другата си ръка взе да търси гърдата ѝ. Мозъкът му се беше замъглил, а крайниците му тежаха; дори осезанието му се беше влошило. Затрудни се да пъхне ръка под тениската ѝ, да стигне до закопчалката на сутиена ѝ. Устата ѝ беше гореща и миришеше на тютюн и дрога; устните ѝ бяха пресъхнали и напукани. Възбудата му леко поспадна — всичките му усещания за допир стигаха до него като през невидимо одеяло. Потрябва му повече време от предния път да я разсъблече, после се затрудни и с презерватива, понеже пръстите му се бяха схванали и не го слушаха; в един момент, без да иска, отпусна цялата си тежест върху лакътя си, опрян в месестата ѝ подмишница, и тя изпищя от болка.

Беше по-суха от предишния път, но той се напъна да влезе, решен да постигне онова, за което беше дошъл. Времето се точеше гъсто и бавно като лепило, той чуваше ускореното си дишане и това го изнервяше, понеже му създаваше усещането, че някой е клекнал в мрака до тях, гледа го и пъшка в ухото му. Кристъл изстена тихичко. Така както бе отметнала глава назад, носът ѝ изглеждаше широк като зурла. Вдигна тениската, за да вижда гладките ѝ бели гърди, които леко се тресяха под разхлабената хватка на разкопчания сутиен. Изпразни се толкова неочаквано, че и доволният му стон сякаш дойде откъм клекналия наблюдател.

Отърколи се от нея, смъкна презерватива и го захвърли настрана, после вдигна ципа си, но някак си на тръни, оглеждащ се непрестанно да се убеди, че са съвсем сами. Кристъл си вдигаше гащите с една

ръка, с другата дърпаше надолу тениската си, после посегна да си закопчае сутиена.

През времето, което бяха прекарали зад храстите, се беше заоблачило и попригъмняло. В ушите на Фатс нещо жужеше непрестанно: измъчваше го силен глад, мисълта му се влачеше, слухът му бе свръхчувствителен. Страхът, че някой ги е наблюдавал, може би над зида зад гърбовете им, отказваше да го напусне. Прищя му се да си върви.

— Дай да... — измърмори и без да я чака, изпълзя изпод храстите, изправи се и се заотупва.

На стотина метра от тях възрастна двойка бе приседнала до нечий гроб. Искаше му се да се махне моментално от всички очи фантоми, които може да са го видели или да не са го видели как чука Кристъл Уидън; но в същото време процесът по откриването на необходимата му автобусна спирка и вземането на автобуса до Пагфърд му се струваше непоносимо труден. Най-добре щеше да му е да се телепортира мигновено в таванската си стая.

Кристъл се бе изсулила иззад него. Опъваше надолу тениската си и гледаше затревената земя в нозете си.

— Еба си майката — измърмори.

— К'во има? — попита Фатс. — Давай да тръгваме.

— Тоя е на гос'ин Феърбрадър — каза тя, без да помръдне.

— Кое?

А тя посочи могилата пръст пред тях — все още без надгробен камък, но отрупана със свежи цветя.

— Глей — рече му и приклекна да му сочи прикачените към целофана картички: — Ето тука пише „Феърбрадър“. — Разпознаваше лесно името благодарение на купищата изпращани от училището писма, молеци майка ѝ да ѝ разреши да пътува с минибуса. — „На Бари“ — разчете внимателно. — А на тая тука пише „На тати“ — произнесе бавно думите — „от...“, — но се предаде пред имената на Ниъх и Шевон.

— Е, та? — не разбираше Фатс; но истината е, че от новината тръпки го побиха.

Току пред тях на метър-два лежеше плетеният ковчег, а в него — късото тяло и веселото лице на най-добрия приятел на Гнездото, гостувал тъй често у тях, което сега гниеше в пръстта. *Призрака на*

Бари Феърбрадър... краката му се разтрепериха. Стори му се като някакво възмездие.

— Тръгвай — рече, но Кристъл не помръдна. — К'во има?

— Нали гребях в отбора му, не знаеш ли? — озъби се Кристъл.

— А, да.

Фатс пристъпваше от крак на крак като неспокоен кон и бавно се измъкваше заднешком.

А Кристъл не откъсваше поглед от могилата. Обгърнала се бе с две ръце и се чувстваше празна, тъжна и омърсена. Не трябваше да го правят точно там, толкова близо до господин Феърбрадър. Стана й студено. За разлика от Фатс си нямаше яке.

— Тръгвай — повика я отново Фатс.

Излезе подире му от гробището, но не си размениха нито дума. Кристъл си мислеше за господин Феърбрадър. Той винаги й викаше „Крис“ — никой друг не я беше наричал така. Харесваше й да й вика Крис. И умееше да се шегува. Идеше й да се разплаче.

А Фатс си мислеше как ще развие случката в смешен разказ за Андрю: как се напушил, как накофразил Кристъл и как после го обзела параноята и имал чувството, че някой ги наблюдава, а като излазили навън, насмалко да се спънат в гроба на стария Бари Феърбрадър. Но все още не му беше смешно — поне засега.

---

[1] Стара английска игра, сродна на бейзбола. — Б.пр. ↑

ТРЕТА ЧАСТ

I

РАЗНОВОЙ

7.25 Една резолюция не бива да се занимава с повече от една тема... Неспазването на това правило обикновено води до объркани дискусии и може да доведе и до объркани действия...

Чарлс Арнълд-
Бейкър
Уредба на местната
власт
(7-о изд.)

— ... Излетя, крещейки, от тука, наричаше я факистанска кучка... а сега от вестника настояват за коментар, понеже тя... — чу Парминдер гласа на рецепционистката, леко по-силен от шепот, на минаване покрай открехнатата врата на залата за служебни съвещания. С лека и бърза стъпка Парминдер я отвори и откри приведените плътно глави на една от рецепционистките и медицинската сестра на частната клиника. Двете подскочиха и рязко се извърнаха.

— Доктор Джаван...

— Карен, ти нали си наясно със смисъла на декларацията за поверителност, която подписа при постъпването си?

Рецепционистката беше слисана:

— Ама аз... аз изобщо... Лорен вече... бях тръгнала да ви дам тази бележка. Обадиха се от „Ярвил енд Дистрикт Газет“. Починала е госпожа Уидън, а една от внучките ѝ каза...

— А това за мен ли е? — попита ледено Парминдер и посочи пациентския картон в ръката на Карен.

— О... да — обърка се напълно Карен. — Той искаше да го прегледа, доктор Крофърд, обаче...

— Върви на мястото си на рецепцията — грабна Парминдер картоната и, бясна, се отправи към чакалнята. Но като стигна дотам и се изправи пред пациентите, осъзна, че не знае кого да повика, та се наложи да хвърли поглед на папката в ръката си.

— Господин... господин Молисън.

Хауърд се надигна ухилен и тръгна към нея с познатата ѝ полюляваща се походка. Неприязънта се надигна като жлъчен сок в гърлото на Парминдер. Извъртя се и се упъти към кабинета си с Хауърд по петите ѝ.

— Всичко ли ѝ е наред на Парминдер? — попита той, след като затвори вратата и седна без покана на пациентския стол.

Винаги я поздравяваше по този начин, но днес прозвуча като присмех.

— От какво се оплакваш? — попита безцеремонно тя.

— Лек сърбеж — каза той. — Ето тук. Имам нужда от мехлем или нещо от сорта.

Издърпа ризата изпод колана и я вдигна на няколко сантиметра. Парминдер забеляза силно зачервено петно по кожата на ръба на провисналия над чатала му корем.

— Налага се да съблечеш ризата.

— Ама то само тука ме сърби.

— Трябва да огледам цялата област.

Той въздъхна и се изправи. Заразкопчава ризата и попита:

— Получи ли дневния ред, който ти изпратих от сутринта?

— Не съм си проверявала още електронната поща.

Което си беше лъжа. Парминдер прочете дневния му ред и побесня, но не беше сега моментът да му го каже. Засегна се и от начина, по който повдигна отнасящи се до съвета въпроси в лекарския ѝ кабинет — един вид: тук можеш да ми заповядваш да се съблека, но не забравяй, че на друго място ти си ми подчинена.

— Ако обичаш, би ли... Налага ми се да погледна...

Той повдигна с усилие огромната престилка от месо; видя се горната част на крачолите на панталона му, а накрая — и коланът. А той, с пълни със собствените му тлъстини ръце, ѝ се усмихваше отвисоко. Тя придърпа стола си напред, с глава на нивото на колана му.

По скритата гънка на шкембето му бе избил грозен люспест обрив — яркото зачервяване, като от изгаряне, се простираше от

едната страна на торса до другата като огромна, размазана усмивка. Лъхна ѝ на гнило месо.

— Интертриго — каза — заедно с невродерматоза там, където си го разчесал. Обличай се.

Той отпусна шкембето и най-спокойно си взе дрехата.

— Ще забележиш, че в дневния ред съм включил и сградата на „Белчапъл“. В момента пресата проявява известен интерес към нея.

Тя пишеше нещо на компютъра и не му отговори.

— „Ярвил енд Дистрикт Газет“ — допълни Хауърд. — Сега им пиша статия. И двете страни по спора — рече и взе да си закопчава ризата.

Тя си налагаше да не го слуша, но като чу името на вестника, възелът в стомаха ѝ се стегна.

— Кога за последен път ти е изследвано кръвното, Хауърд? Доколкото виждам, последните ти данни са от преди повече от шест месеца.

— Нищо му няма. На лекарства съм.

— Няма да е лошо да го проверим все пак. Така или иначе, си дошъл.

Той въздъхна отново и нави измъчено ръкава си.

— Преди моята статия обаче ще пуснат тази на Бари. Предполагам, че знаеш, че и той им е пратил една. За „Фийлдс“.

— Знам — каза тя, противно на здравия си разум.

— Не ти ли се намира случайно някой екземпляр? Та да не повтарям нещо, което той вече е казал.

Пръстите ѝ се разтрепериха леко върху маншета, който отказваше да залепне около ръката на Хауърд. Сне го и стана да го смени с по-голям.

— Нямам — каза, обърната с гръб към него. — Изобщо не съм я виждала.

Той наблюдаваше как стрелката се качва по сфигмоманометъра, докато тя стиска помпичката със снизходителната усмивка на човек, свидетел на езически ритуал.

— Много е високо — каза му тя, след като стрелката отчете сто и седемдесет на сто.

— Ами аз най-редовно си вземам хаповете — заобяснява той, почеса се на мястото на сваления маншет и спусна ръкава на ризата. —

Доктор Крофърд нищо не ми е казал.

Тя прегледа върху екрана списъка на предписаните му лекарства.

— Дали са ти амлодипи и бендрофлуметиазид за кръвното, нали така? И симвастатин за сърцето... но нямаш бета-блокери...

— Заради астмата — рече Хауърд и намести ръкава.

— ... точно така... и аспирин. — Извърна се с лице към него. — Хауърд, най-големият фактор във всичките ти здравословни проблеми е прекомерното ти тегло. Изпращан ли си някога на диетолог?

— От трийсет и пет години имам гастрит — усмихна ѝ се той. — Най-малко мен могат да ме учат кое става за ядене.

— Няколко промени в начина ти на живот обаче могат да доведат до коренна промяна. Ако успееш да свалиш някой...

С лек намек за намигване, той само подхвърли:

— Дай да не усложняваме нещата. Трябва ми само мехлем против сърбежите.

Като си изкарваше яда върху клавиатурата, Парминдер натрака рецепти за противогъбичен и стероиден крем, а след като се разпечатаха, ги връчи на Хауърд без нито една дума.

— Безкрайно съм благодарен — надигна се от стола си Хауърд, — и ти пожелавам прекрасен ден.

II

— Ти пък к'во искаш?

Спаруженото тяло на Тери Уидън изглеждаше още по-дребно в очертанията на входната ѝ врата. Впила бе заприличалите на орлови нокти ръце в двете вертикални части на рамката, та да изглежда повнушителна и да не пропусне никого. Беше осем часът сутринта и Кристъл току-що бе отвела Роби.

— Да си поговорим — отвърна сестра ѝ. Широкоплещеста, с вид на мъжкарана, придаван ѝ от белия елек и долнището от анцуг, Черил опъваше цигарата и наблюдаваше Тери през дима. — Баба Кат почина.

— К'во?

— Баба Кат почина — повтори по-силно Черил. — Ако на теб изобщо ти пука.

Тери обаче я чу още първия път. И новината така я блъсна в корема, че повтори въпроса си единствено от объркване.

— Да не си се пак нагърмяла? — взря се Черил в изпитото, празно лице.

— Еби си майката. Не съм.

И това беше самата истина. Тери не се беше бола сутринта — не беше ползвала от три седмици, ако трябваше да сме точни. Но не изпитваше никаква гордост от този факт и на кухненската стена нямаше календар с налепени по него звездички; и преди беше изкарвала по толкова дълго, че и по повече — по цели месеци, ако е за въпрос. Този път я беше улеснило и това, че Обо се беше запилял нанякъде през последните две седмици. Но инструментите ѝ все още си бяха в старата тенекия от бисквити, а нуждата пламтеше като някой вечен огън в крехкото ѝ тяло.

— Още вчера е умряла, но Даниела чак тая сутрин ми каза, да ѝ еба майката — обясни Черил. — А пък аз се канех да ѝ ходя на свиждане и днеска. На тая алчна кучка Даниела целта ѝ е къщата. На Баба Кат къщата.

Тери отдавна не беше влизала в малката долепена къщичка на „Хоуп Стрийт“, но при думите на Черил в главата ѝ се явиха ярки

спомени за разните джунджурийки по шкафа и тюлените завеси. И си представи как Даниела пъха каквото ѝ попадне по джобовете си и как рови из долапите.

— Погребението ще е във вторник от девет, горе в крематориума.

— Хубаво — каза Тери.

— Тая къща колкото е на Даниела, толкова е и наша — рече Черил. — Ще ѝ кажа, че си искаме нашия дял. Нали може?

— Тхъ.

Тери изчака жълтата като на канарче коса на Черил и татуировките ѝ да се скрият зад ъгъла и чак тогава се прибра.

Баба Кат починала. От сума ти време не си говореха. *Писна ми. Не мога повече да се разправам с теб, Тери.* Но с Кристъл не беше престанала да се вижда. Кристъл бе станала любимото ѝ синеоко момиченце. Ходила беше дори да гледа как Кристъл гребе на тъпите ѝ състезания. И на смъртното си ложе бе произнасяла името на Кристъл, а не нейното — на Тери.

Мри тогава, дърта кучко. Хич не ми дреме. Късно е вече.

Със свит гръден кош и цялата разтреперана, Тери взе да рови из вонящата кухня къде са ѝ цигарите, но всъщност страдаше за своята лъжичка, за пламъка и спринцовката.

Късно ѝ е вече да каже на бабичката онова, което отдавна трябваше да ѝ каже. Нямаше за кога пак да стане нейната Тери бейби. *Големите момичета не плачат... големите момичета не плачат...* Сума ти години минаха, преди да се усети, че с дрезгавия си пушачески глас Баба Кат ѝ беше пяла всъщност „Шери бейби“^[1].

Ръцете ѝ щъкаха като хлебарки из боклука върху кухненския плот — търсеше пакети от цигари, разкъсваше ги и установяваше, че всичките са празни. Сигурно Кристъл е обрала последните — тая алчна малка крава по нищо не отстъпва на Даниела, дето рови из вещите на Баба Кат и пази смъртта ѝ в тайна от останалите.

Само върху някаква мазна чиния откри дълъг фас; обърса го в тениската си и го запали от фитила на газовата печка. В главата си чуваше собствения си единайсетгодишен глас.

Защо ти не си ми майка?

Не желаше да си спомня за това. Облегна се на мивката, докато пушеше, и се помъчи да погледне напред, да си представи предстоящия сблъсък между двете ѝ по-големи сестри. Никой не

смееше да се заяжда с Черил и нейния Шейн — и двамата знаеха да раздават юмруци, а Шейн съвсем наскоро бе пуснал горящи парцали през процепа за писма на вратата на някакво копеле; точно за това лежа последния път и още щеше да е в пандиза, ако къщата не била празна тогава. Но пък Даниела притежаваше оръжия, с каквито Черил не разполагаше: пари, собствен дом и наземна телефонна линия. Познаваше какви ли не официални лица и знаеше как да разговаря с тях. Беше от оня вид хора, които имат резервни ключове и се занимават с тайнствени книжа.

Но все пак Тери се съмняваше, че Даниела ще се добере до къщата, дори с помощта на тайните ѝ оръжия. Не ставаше дума само за тях трите: Баба Кат имаше и купища други внуци и правнуци. И след като прибраха Тери в дома за безпризорни, баща ѝ се беше сдобил с още деца — общо девет на брой, от пет различни майки, по сметките на Черил. Тери така и не се беше видяла с полубратята и полусестрите си, но знаеше от Кристъл, че Баба Кат ги знаела.

— Е, и? — беше се озъбила тогава. — Дано до шушка я оберат тая дърта тъпа кучка.

Голяма работа, че се виждала с всички други от родата — не че и те са чисти като ангелчета, поне доколкото ѝ беше известно. Но само тя, някогашната Тери бейби, единствено тя бе отлъчена завинаги от Баба Кат.

Когато човек е чист от дрогата, от най-тъмните му кътчета изскачат зли помисли и спомени и полепват отвътре по черепа му като жужащи черни мухи.

Защо ти не си ми майка?

Потникът, който Тери беше облякла днес, разкриваше изцяло ръката, шията и плещите ѝ, обсипани с увити на неестествени гънки и ръбове белези, наподобяващи на вид разтопен сладолед. Шест седмици беше лежала в отделението за изгаряния на „Саутуест Дженерал“, когато беше на единайсет.

(— Какво ти се случи, миличка? — попита я майката на детето в съседното легло.

Баща ѝ беше запокитил по нея пламнал тиган с вряща лой. Тениската ѝ с групата „Хюман Лийг“ се беше запалила.

— Нещастен случай — промърморила бе Тери.

И продължи да поддържа тази версия пред всички, включително пред жената от „Социални грижи“ и пред медицинските сестри. Готова беше да изгори жива, но не и да издаде баща си.

Майка ѝ избяга малко след единайсетия рожден ден на Тери, като заряза и трите си дъщери. Само след броени дни Даниела и Черил се пренесоха в домовете на гаджетата си. У дома остана само Тери — да се мъчи да пържи картофи на баща си и да не изпуска надеждата някой ден майка ѝ да се върне. Дори при цялата агония и ужас на първите денонощия в болницата се беше радвала, че майка ѝ неминуемо ще чуе за станалото и ще дойде да си я прибере. Сърцето ѝ подскачаше и при най-малкия признак на раздвижване около входа на отделението.

Но през всичките шест безкрайни седмици от болка и самота я навести единствено Баба Кат. Старицата седеше до внучката си през тихите следобеди и вечери и ѝ напомняше да не забравя да благодари на сестрите, които, при цялата си мрачна и строга външност, понякога изпускаха по мъничко неочаквана нежност.

Купила бе на Тери евтина пластмасова кукла, облечена в лъскав черен шлифер. Но когато Тери я разсъблече, оказа се, че под шлифера е чисто гола.

— Ама, бабо, тя е без гащи.

При което Баба Кат се разхихика. А Баба Кат поначало не хихикаше никога.

Защо ти не си ми майка?

Помолила бе Баба Кат да я прибере у дома. А след като я помоли, Баба Кат се съгласи. Затова понякога Тери си мислеше, че онези седмици в болницата са били най-щастливите в живота ѝ, независимо от болката. Беше се озовала на сигурно място, където хората бяха добри с нея и се грижеха за нея. А после предполагаше, че Баба Кат я води в своя дом, с хубавите тюлени завески, а не обратно при баща ѝ; не при вратата на стаята ѝ, която се отвори с трясък посред нощ и се тресна в зарязания от Черил плакат на Дейвид Есекс, а през нея влезе баща ѝ с ръка върху ципа на панталона си и се приближи към леглото ѝ, където тя взе да го умолява да не я...)

Възрастната вече Тери захвърли на кухненския под димящия филтър на фаса и се отправи към външната врата. Никотинът не ѝ стигаше. Мина забързано по пътеката, излезе на улицата и се устреми в същата посока, в която се бе отдалечила Черил. С ъгълчето на окото

видя как я наблюдават двете спрели се да си побъбрят на тротоара съседки. *Не щете ли да ви дам някоя шибана снимка? Да си я гледате по-задълго.* Тери знаеше прекрасно, че е постоянен обект на сплетните им; знаеше какво се говори за нея; понякога го викаха зад гърба ѝ. Оная надута кучка, съседката, все се оплакваше до съвета от състоянието на градинката на Тери. *Да си ебат майката, да си ебат майката, да си ебат майката...*

В желанието си да се отърве от спомените, бе взела да подтичва.

Наистина ли си нямаш представа кой изобищо е баща му, курво с курвите? Писна ми. Не мога повече да се разправам с теб, Тери.

Това беше и последният им разговор, след като Баба Кат я беше нарекла така, както я наричаха и другите, а Тери ѝ отвърна в същия стил.

Ебах те и у нещастната дърта крава, д'еба.

Така и не стигна дотам да ѝ каже: „Ти ме заряза, Бабо Кат“. Така и не ѝ каза: „Защо не ме остави при себе си?“. Така и не ѝ каза: „Обичах те повече от всеки друг, Бабо Кат“.

Божичко, мислеше си, дано Обо се е върнал. Трябваше да се върне днес — или най-късно утре. Трябва ѝ стаф. Не може без него.

— Как си, Тери?

— Да си виждал Обо? — попита тя младежа, който пушеше и пиеше, седнал на зида до магазина за алкохолни напитки.

Белезите по гърба като че пак бяха пламнали.

Той завъртя глава и продължи да дъвче, ухилен насреща ѝ. Тя забърза нататък. Досадни мисли за оная от социалните, за Кристъл, за Роби — и те досадни като мухи, и те вторачени като съседките в нея, осъждащи я непрестанно, но без да си имат и най-малката представа как я мъчи нуждата ѝ.

(Баба Кат я взе от болницата и я настани в свободната стая у дома си — най-чистата, най-сладката стая, в която Тери беше спала, откакто се помнеше. И през трите вечери, които прекара там, сядаше в леглото, след като Баба Кат я целунеше за лека нощ, и пренареждаше украшенията на съседния прозоречен перваз: звънтящи стъклени цветенца в стъклена вазичка, розово пластмасово преспание с вградена в него мидичка и любимото ѝ изправено на задните си крака порцеланово конче с глупавата усмивка.

— Обичам конете — беше казала на Баба Кат.

Преди майка ѝ да забегне, от училище ги бяха водили на селскостопанско изложение. А там видяха един огромен, окичен с пиринчени украшения, черен шайрски тежковоз и тя единствена от целия клас посмя да го погали. Миризмата му я опияни. Прегърна мощния му прав като колона преден крак, завършващ с масивното, обрасло с бяла козина копито, и усети под космите живата му плът. „Внимателно, Тери, по-полека“, предупреждаваше я учителката, но възрастният собственик на коня само ѝ се усмихна и каза, че нямало страшно и че било изключено Самсън да стори нещо лошо на такова сладко момиченце.

Порцелановото конче беше съвсем различно: жълто, с черна грива и опашка.

— Подарявам ти го — каза ѝ Баба Кат, а Тери разбра какво е това истински екстаз.

На четвъртата сутрин обаче се появи баща ѝ.

— Идваш си у дома — обяви, а тя се ужаси от изражението му. — Няма да те оставя на тая шибана дърта крава. Няма начин. Няма начин, ти казвам, малка кучко такава.

Баба Кат се беше уплашила не по-малко от Тери.

— Недей, Майки — не спираше да блее.

Съседките занадничаха от прозорците. Баба Кат държеше Тери за едната ѝ ръка, а баща ѝ — за другата.

— Прибирай се веднага, ти казвам!

И насини едното око на Баба Кат. После завлече Тери в колата. А когато я вкара у дома им, взе да я удря и рита, където свари.)

— Да си виждала Обо? — провикна се Тери към съседката му от около петдесетина метра. — Дали се е върнал?

— Де да знам — рече съседката и ѝ обърна гръб.

(А когато не я биеше, Майкъл правеше с Тери други неща, за които тя не можеше да говори. Баба Кат не се вясна повече. На тринайсетгодишна възраст Тери избяга, но не при Баба Кат — не щеше баща ѝ пак да я намери. Но, така или иначе, я хванаха и я тикнаха в дома за безпризорни.)

Тери блъсна по вратата на Обо и зачака. Потропа втори път, но пак никой не ѝ отвори. Отпусна се отчаяно на горното стъпало, разтрепера се и се разрида.

Две избягали от час момичета от училището „Уинтърдаун“ я изгледаха.

— Майката на Кристъл Уидън — рече едното на висок глас.

— Проститутката ли? — попита другата с все сила.

От рев Тери така и не намери сили да ги напсува. А двете момичета се изгубиха по пътя сред пръхтене и кикот.

— Курва! — провикна се едната от следващия ъгъл.

---

[1] Sherry — хит на американската група „Фоур Сийзънс“ от 1962 г., в чийто припев се пее „Sherry Baby“. В един от първоначалните си варианти песента е носела временно и заглавието „Terri Baby“. Включена е в саундтрака и на филма The Help („Южнячки“, 2011 г.). — Б.пр. ↑

III

Гавин можеше да покани Мери и в офиса си да обсъдят последните писма, разменени със застрахователното дружество, но предпочете все пак да я посети у дома ѝ. При това се постара да не си насрочва за всеки случай никакви други срещи за късния следобед — току-виж го поканила да остане и да похапне с нея, а тя беше фантастична готвачка.

Инстинктивното му отдръпване от голата ѝ скръб се бе разсеяло в течение на редовните им контакти. Мери открай време му беше симпатична, но бледнееше пред Бари, когато попаднеше в една компания. При все че тя с нищо не показваше да има нещо против поверената ѝ второстепенна роля; напротив, сякаш изпитваше удоволствие от възможността да разкрасява фона, да се смее весело на шегите на Бари и изобщо да се радва на това, че са заедно.

Понеже Гавин се съмняваше, че Кей се е примирявала някога с вменена ѝ роля на втора цигулка. Докато сменяше нервно скоростите по стръмната „Нърч Роу“, Гавин реши, че Кей би се вбесила и от най-слабия намек, че би следвало да промени поведението си или да потисне възгледите си в името на удоволствието, щастието или самоувереността на своя партньор.

Съмняваше се да е имал в миналото толкова нещастни взаимоотношения като сегашните. Дори в предсмъртните гърчове на аферата му с Лиза се бяха наблюдавали временни примирия, весели моменти и внезапни затрогващи спомени за отминали добри времена. А ситуацията с Кей беше военновременна. Дотолкова, че понякога той не се сещаше, че помежду им трябва да съществува някаква нежност; а и тя изобщо дали го харесва поне мъничко?

Най-лошата им кавга по телефона стана в утрото след вечерята у Майлс и Саманта. В един момент Кей затръшна слушалката на Гавин и в продължение на двайсет и четири часа той живя с мисълта, че взаимоотношенията им са свършили, и въпреки че точно това желаше, почувства по-скоро страх, отколкото облекчение. Във фантазиите му Кей просто изчезна обратно в Лондон, а в

действителност тя се беше обвързала с Пагфърд с работата си и със записаната в „Уинтърдаун“ дъщеря. Така че съществуваше перспективата все някога да се срещнат из малкото градче. Нямаше да се учуди, ако разбереше, че тя вече е почнала да трови кладенеца с клюките против него; представи си как повтаря някои от нещата, които му беше казала по телефона, пред Саманта или пред оная досадна клюкарка в гастронома, от която му настръхваше кожата.

Изтръгнах дъщеря си от средата ѝ, заряхах работата си и се пренесох заради теб, а ти ме третираш като проститутка, на която може и да не плащаш.

Мнозина биха казали, че е постъпил неправилно. И може би наистина не се беше държал както следва. Сто на сто се е стигнало до критичен момент, в който е трябвало да отстъпи, но той го е пропуснал.

Така че Гавин прекара целия си уикенд в разсъждения как би се чувствал човек, ако го възприемат като лошия. За пръв път изпаднаше в подобно положение. След като Лиза го заряза, всички се държаха с него мило и съчувствено, особено Феърбрадърови. Чувството за вина и ужас го преследва неотлъчно чак до неделя вечерта, когато се предаде и позвъни на Кей да ѝ се извини. С което се върна на положението, в което не желаше да бъде, и за всичко това виновна му беше Кей.

Паркира колата на алеята пред къщата им, както беше правил десетки пъти, когато Бари беше още жив, и се отправи към входната врата. Направи му впечатление, че някой бе окосил ливадата след последното му идване. Мери му отвори почти в мига, в който позвъни.

— Здравей, какво... Какво има, Мери?

Цялото ѝ лице беше мокро, очите ѝ бяха пълни със сълзи, блестящи като диаманти. Тя преглътна един-два пъти, завъртя глава и докато се усети, Гавин се озова стиснал я в обятията си на самия праг.

— Мери? Случило ли се е нещо?

Усети я как кимна. И бидейки съвсем наясно с това, че се виждат отвсякъде, и от улицата зад гърба му, Гавин успя да я натика обратно в къщата. Усещаше я дребна и крехка в ръцете си; пръстите ѝ го стискаха, а лицето ѝ се беше забило в палтото му. Отпусна куфарчето си с максимално внимание, но то тупна на пода и я принуди да се отдръпне назад и да закрие с ръце задъханите си уста.

— Извинявай... извинявай... о, боже мой, Гав...

— Какво е станало?

Гласът му звучеше различно от нормалното: категорично, заповеднически, така както Майлс говореше понякога в службата при възникването на някоя криза.

— Някой е сложил... Не знам... Някой е сложил на Бари...

Привика го в домашния кабинет — разхвърлян, занемарен, но уютен, с някогашните гребни трофеи на Бари по етажерките и с голяма, поставена в рамка на стената, снимка на осем тийнейджърки с победоносно вдигнати във въздуха юмруци и с медали на шиите. И му посочи с треперещ пръст екрана на компютъра. Без дори да си съблече палтото, Гавин седна на стола и се вгледа във форума на уебсайта на пагфърдския общински съвет.

— Отбих се сутринта през гастронома и Морийн Лоу ми каза, че на сайта имало куп съобщения със съболезнования... и се канех да пиша и аз, да благодаря на всички. И тогава... виж...

Той го забеляза в същия момент: Саймън Прайс — недостоен за съветник, постнато от Призрака_на_Бари_Феърбрадър.

— Ама че безобразие! — възмути се Гавин.

А Мери пак избухна в плач. На Гавин му идеше отново да я прегърне, но се боеше да го стори тук — точно в тази уютна стаичка, така препълнена с Бари. Позволи си компромисен жест: хвана я за тънката китка и я преведе през преддверието до кухнята.

— Имаш нужда да пийнеш нещо — рече ѝ с онзи непознат му силен и заповеднически тон. — Майната му на кафето. Къде имаш нещо със силен градус?

И изведнъж се сети, още преди да беше успяла да му отговори — достатъчно пъти бе наблюдавал как Бари вади бутилките от шкафа; така че ѝ смеси малък джин с тоник, понеже само това я беше виждал да пие преди вечеря.

— Ама, Гав, още е четири следобед.

— Майната му — изрече новият глас на Гавин. — Изгълтай го.

През хлиповете ѝ изби някакъв неуравновесен смях; пое чашата от ръката му и отпи. А той ѝ поднесе кухненската ролка да си обърше лицето и очите.

— Много си мил, Гав. Ти няма ли също да пийнеш? Кафе или... или бира? — попита и пак пусна лек смях.

Той си донесе една бутилка от хладилника, съблече си палтото и седна насреща ѝ на острова в средата на стаята. По едно време, след като изпи повечето от джина си, тя пак стана спокойна и тиха, каквато си я знаеше.

— Кой, мислиш, го е направил? — попита тя.

— Само някое отвратително копеле може да го направи — каза Гавин.

— Започна борбата за мястото му в съвета. И пак цялата разправия е около „Фийлдс“. И изведнъж той пак се явява и изказва мнение. Призракът на Бари Феърбрадър. Възможно ли е наистина да е той и да пише във форума?

Понеже не му стана ясно дали тя се шегува, или не, Гавин се ограничи с лека усмивка, която при нужда можеше мигновено да премахне.

— Много бих се радвала, ако той наистина се притеснява, където и да се намира, за мен и за децата. Но се съмнявам. Бас държа, че и сега най се притеснява за Кристъл Уидън. Знаеш ли какво вероятно щеше да ми каже, ако беше тук в момента?

Изпразни чашата си. Гавин нямаше чувството да е сипал кой знае колко джин, но по бузите ѝ вече бяха избили червени петна.

— Не — каза внимателно.

— Щеше да ми каже, че аз все пак получавам необходимата ми подкрепа — каза Мери, а за своя най-голяма изненада, Гавин долови в гласа ѝ, който винаги бе смятал за нежен, известна доза гняв. — Щеше да каже нещо от рода на: „Ти имаш подкрепата на целия род, на приятелите и на децата ни, но помисли си какво ѝ е на Кристъл — ставаше все по-силен гласът на Мери. — Никой на тоя свят не го е еня за Кристъл“. Можеш ли да познаеш как той прекара годишнината от сватбата ни?

— Не — повтори Гавин.

— Цял ден писа статия за местния вестник, посветена на Кристъл. На Кристъл и на „Фийлдс“. Дано никога повече през живота си не чуя тези имена. Налей ми още един джин. Стига въздържателство.

Гавин грабна автоматично чашата ѝ и се отправи шашнат към шкафа с напитките. Винаги бе възприемал брака ѝ с Бари като перфектен в най-точния смисъл на думата. И за миг не си беше

помислял, че Мери може и да не поддържа стопроцентово всяко деяние и всеки кръстоносен поход, подет от вечно заетия Бари.

— Тренираше ги по гребане след училище, разкарваше ги по разни състезания през уикендите — разправяше Мери под звънливия съпровод на кубчетата лед, които бе добавил към чашата ѝ, — а вечер — на компютъра, да търси хора, които да го подкрепят в усилията му за „Фийлдс“ и за поставяне на определени въпроси в дневния ред на общинския съвет. А хората само приказваха: „Прекрасен човек е този Бари! Сам се оправя с всичко, и то на доброволни начала! Толкова много прави за обществото“. — И пак отпи яко от новия си джин с тоник. — Много прекрасен, нали! Самата прекрасност! Докато накрая се гътна. След като през целия ден на годишнината от сватбата ни се назорваше да изпрати статията преди редакционното приключване на вестника. А те и досега се бавят и не я пускат.

Гавин не можеше да откъсне очи от нея. Гневът и алкохолът бяха възвърнали цвета на лицето ѝ. И позата ѝ се беше изправила, не беше вече свита и прегърбена като напоследък.

— Точно това го довърши — обяви категорично тя, а гласът ѝ отекна леко из кухнята. — Раздаваше се докрай, на всички. Освен на мен.

Откакто мина погребението на Бари, Гавин не преставаше да размишлява (с усещането за пълна неадекватност) върху сравнително малката празнина, която вероятно щеше да остави зад себе си в обществото, в случай че умреше. А сега, като наблюдаваше Мери, се питаше дали не е много по-добре да оставиш само една дупка, но огромна, в сърцето на само един човек? Нима Бари не е усещал какво ѝ е на Мери? Нима не си е давал сметка какъв късметлия е?

Входната врата се отвори шумно и се чу влизането на четири деца — гласове, стъпки, тръшкане на обувки и чанти.

— Здравсти, Гав — каза осемнайсетгодишният Фъргъс и целуна майка си по темето. — Ти пиеш, мамо?

— Аз съм виновен — каза Гавин. — Аз ѝ налях.

Такива добри деца бяха тези на Феърбрадърови. Гавин силно одобряваше начина, по който говореха с майка си, как я прегръщаха и как си бърбеха помежду си и с него. Бяха открити и учтиви деца, с чувство за хумор. Оттам се сети и за Гая и язвителните ѝ забележки, за

мълчанието ѝ с остротата на натрошено стъкло и съскането, с което се обръщаше към него.

— Ние така и не обсъдихме застраховката, Гав — каза Мери, докато децата вилнееха из кухнята в търсене на сокове и неща за хапване.

— Няма значение — рече, без да се замисли, Гавин, но веднага побърза да се поправи: — Да се пренесем във всекидневната или...

— Хайде.

На ставане от високия кухненски стол тя леко се олюля и той пак я хвана под ръка.

— Нали ще останеш за вечеря, Гав? — провикна се Фъргъс.

— Остани, ако можеш — добави Мери.

Заля го някаква топла вълна.

— С най-голямо удоволствие — каза. — Благодаря.

IV

— Много тъжно — каза Хауърд Молисън, полюлявайки се на пръсти пред камината си. — Много, много тъжно.

Морийн току-що им бе разказала за смъртта на Катерин Уидън; научила бе всичко малко по-рано същата вечер от приятелката си Карен рецепционистката, включително и за оплакването от внучката на Кат Уидън. Лицето ѝ така се бе сбръчкало от удоволствие, че напомняше на вкиснатата Саманта на фъстък. Майлс издаваше общоприетите звукови изрази на изненада и съжаление, но Шърли бе вперила безизразно поглед в тавана — страшно мразеше Морийн да си присвоява светлината на прожекторите с новина, която по право ѝ се полагаше тя първа да чуе.

— Майка ми познаваше някогашния им род — уведоми Хауърд Саманта, на която споменатият факт отдавна бе известен. — Били съседи на „Хоуп Стрийт“, Самата Кат била, общо взето, сваяна жена. Домът ѝ винаги блестял от чистота, а и тя работела почти до седемдесетгодишна възраст. Наистина Кат Уидън била стожер на обществото, независимо на какво е заприличало семейството ѝ оттогава.

Хауърд обичаше да отдава всекиму заслуженото.

— Мъжът ѝ останал безработен след закриването на стоманодобивния комбинат. Пияница от класа. Не бих казал, че на Кат животът ѝ е бил лесен.

Саманта с голям труд запазваше израз на заинтересуваност, но за неин късмет Морийн го прекъсна.

— А пък от „Газет“ са подбрали доктор Джаванда! — изкудкудяка. — Представете ли си на нея какво ѝ е сега, като е на мушката им! Щото роднините ѝ са бесни, а и как няма да са, като е била зарязана сам-сама цели три дни у тях си. Ти познаваш ли я, Хауърд? Някоя си Даниела Фаулър?

Шърли рипна и излезе гневно от стаята по престилка. А Саманта, подсмивайки се, надигна чашата с вино.

— Да помислим, да помислим — каза Хауърд. Гордееше се с това, че познава едва ли не всеки жител на Пагфърд, макар повечето по-нови поколения от фамилията Уидън да бяха по-скоро част от Ярвил. — Не може да е дъщеря, понеже Кат имаше четирима синове. По-вероятно е да е внучка.

— Та тя настоява за разследване на случая — обяви Морийн. — Е, нямаше как да не се стигне дотук. Направо си беше писано. Лично аз дори съм изненадана, че не стана по-рано. Като помня как доктор Джаванда не предписа антибиотик на сина на Хъбърдови, та се наложи да лежи в болница от астма. Имате ли представа дали изобщо е практикувала в Индия, или...?

Шърли, която слушаше от кухнята и бъркаше соса, се подразни, както винаги, от начина, по който Морийн монополизираше разговора — или поне така формулираше Шърли нещата пред себе си. Зарече се да не се връща в дневната, докато Морийн не свърши приказките, и се отби в кабинета да провери предупредил ли е някой, че ще отсъства от следващото заседание на общинския съвет; понеже тя, като секретарка, вече съставяше дневния ред.

— Хауърд! Майлс! Бързо елате да видите!

Гласът на Шърли бе загубил обичайната си мека напевност и прозвуча пронизително.

Хауърд пристигна, поклащайки се, от всекидневната, следван от все още костюмирания след работа Майлс. Морийн закова като ловджийска хрътка кървясалите си очи под провисналите силно гримирани клепащи право в рамката на вратата; настървението ѝ да разбере какво е открила или видяла Шърли буквално можеше да се докосне. Пръстите на Морийн — куп подути кокалчета, покрити с прозрачна петниста като на леопард кожа — плъзгаха разпятието и брачната ѝ халка по верижката около врата ѝ. Дълбоките бръчки, които се спускаха от ъгълчетата на устните ѝ чак до брадичката, я караха да прилича, според Саманта, на куклата на някой вентрилок.

Защо си вечно тук?, попита Саманта силно наум по-възрастната жена. *Колкото и да съм самотна, не мога да си се представя да живея в джоба на Хауърд и Шърли.*

На Саманта буквално ѝ се повдигна от отвращение. Идеше ѝ да грабне прекалено топлата стая и така да я мачка в ръце, че да натроши на парченца и порцелановите съдове в чест на годишнините на

кралските особи, и газовата камина, и поставените в позлатени рамки снимки на Майлс; после да запокити като някакъв небесен гюлетласкач цялата тази разруха заедно със затиснатата и пищяща в нея сбръчкана и изрисувана Морийн право към залеза. Във въображението ѝ цялата изпонатрошена всекидневна и намиращата се в нея проклета бабичка прелетяваха през небосвода и накрая падаха в безбрежния океан, а Саманта оставаше сама, да се радва на спокойствие на безкрайния покой на вселената.

Прекарала бе поредния ужасен следобед, през който бе провела поредния плашещ я разговор със счетоводителя си, при все че на връщане с колата от Ярвил не успя да се сети за кой знае какви подробности. Щеше ѝ се да се разтовари, като разкаже всичко на Майлс, но той само пусна куфарчето си на пода, разхлаби вратовръзката в преддверието и попита:

— Нали още не си почнала да готвиш за вечеря?

Подуши демонстративно въздуха, после сам си отговори:

— Е, не си. Кое е чудесно, понеже сме канени у мама и татко.

— И преди тя да изпротестира, обяви рязко: — Без никаква връзка със съвета. Ще обсъждаме как да посрещнем шейсет и петия рожден ден на татко.

Гневът ѝ дойде едва ли не като облекчение, понеже замести притесненията и страховете ѝ. Последва Майлс до колата, стиснала в обятията си чувството, че злоупотребяват с добрината ѝ. Та когато на ъгъла с „Евъртри Кресънт“ той най-сетне се сети да я попита: „Как ти мина денят?“, тя му отговори:

— По абсолютно шибан фантастичен начин.

— Какво ли толкова е станало? — наруши тишината във всекидневната Морийн.

Саманта сви рамене. Типична Шърлина работа — вика само мъжете, а оставя жените в неведение; но пък и Саманта няма никакви намерения да направи кеф на свекърва си, като прояви и най-малък интерес.

Слонските стъпки на Хауърд изскърцаха по застланото с пътека дюшеме на преддверието. На Морийн ченето ѝ беше провиснало от нетърпение.

— Бре, бре, бре! — прогърмя гласът на намъкващия се в дневната Хауърд.

— Проверях на сайта на съвета дали ще има отсъстващи от заседанието — разпраща леко задъханата Шърли, която вървеше по петите му.

— Някой е качил обвинения спрямо Саймън Прайс — каза Майлс на Саманта, като се промуши покрай родителите си и се нагърби с ролята на конферансие.

— Какви обвинения? — запита Саманта.

— Прибирал крадени вещи — обяви Хауърд, твърдо връщайки се в центъра на вниманието, — и мамел шефовете си в печатницата.

Саманта отбеляза с удоволствие собствената си невъзмутимост. Имаше само най-бегла представа кой е този Саймън Прайс.

— Публикувани са под псевдоним — продължаваше Хауърд, — и то доста безвкусен такъв.

— Неприличен ли? — полюбопитства Саманта. — Нещо от рода на „Големия дебел хуй“ ли?

Смехът на Хауърд прокътна из помещението, Морийн изпищя превзето от възмущение, но Майлс се смръщи, а Шърли доби вбесен вид.

— Е, не чак дотам, Сами, не — възпря я Хауърд. — Но са се нарекли „Призрака на Бари Феърбрадър“.

— О — каза Саманта и усмивката ѝ се изпари.

Това вече беше прекалено. Все пак тя лично се бе намирала в линейката и беше гледала как набучват игли и тръбички в колабиралото тяло на Бари; тя лично бе присъствала на смъртта му под пластмасовата кислородна маска; помнеше как Мери се бе впила в ръката му, как стенеше и хлипаше.

— Това вече е гадно — заяви Морийн с отсенки на радост в жабешкия ѝ глас. — Грозно е да пъхаш думи в устата на мъртвец. Да злоупотребяваш с чуждо име. Не е редно.

— Никак — потвърди Хауърд. Прекоси почти разсеяно стаята, взе бутилката вино и се върна да налее празната чаша на Саманта. — Но, изглежда, има някой на този свят, който не го е еня за добрия вкус, стига да елиминира Саймън Прайс като конкурент.

— Но като се замислиш, татко — намеси се Майлс, — не е ли по-логично да се нахвърлят на мен, а не на Прайс?

— А ти откъде знаеш, че не са, Майлс?

— В смисъл? — реагира светкавично Майлс.

— В смисъл — поде Хауърд, събрал върху себе си фокуса на всички очи, — че преди две-три седмици получих анонимно писмо за теб. Без нищо конкретно. Просто пишеше, че си недостоеен да заемеш мястото на Феърбрадър. Никак не бих се изненадал, ако излезе, че и то е от същия автор. Нали усещаш общата им тема — Феърбрадър?

Саманта попрекали с ентусиазма при надигането на чашата си, та от двете страни на брадичката ѝ се стекоха струйки вино — точно там, където след време щяха да се появят и нейните бръчки като на куклата на вентрилок. Обърса ги с ръкава си.

— И къде е това писмо? — попита Майлс, стремейки се да не изглежда разстроен.

— Пуснах го в шредера. Беше анонимно, така че не се брои.

— Не искахме да те притесняваме, скъпи — добави Шърли и потупа ръката на Майлс.

— Но, изглежда, нямат нищо конкретно срещу теб — успокои сина си Хауърд, — иначе щяха да изложат компромата си така, както са постъпили с Прайс.

— Жена му на Саймън Прайс е прекрасно момиче — каза Шърли с лека нотка на съжаление. — Дори мъжът ѝ да е участвал в разни шашми, съмнявам се Рут да е знаела. Тя ми е приятелка от болницата — поясни Шърли на Морийн. — Извънщатна медицинска сестра.

— Няма да е първата съпруга, която не е надушила какво става под носа ѝ — сряза я Морийн, надцаквайки вътрешната ѝ осведоменост с житейската си мъдрост.

— Абсолютно нахалство: да използват името на Бари Феърбрадър! — продължи Шърли, като се престори, че не я е чула. — Без изобщо да си дадат сметка как това би наранило вдовицата му, семейството му. Важни са само собствените им цели и в тяхно име всичко са готови да пожертват.

— Но пък си личи с какво си имаме работа — каза Хауърд и се почеса замислено по гънката на шкембето си. — От стратегическа гледна точка обаче е много умно. От самото начало ми стана ясно, че тоя Прайс ще разцепи гласовете на поддръжниците на „Фийлдс“. Но и Бръмбезспир Бхуто не е вчерашна: моментално го е схванала и целта ѝ ще е да го изхвърли при първа възможност.

— А може и да няма нищо общо с Парминдер и хората ѝ — обади се Саманта. — Какво пречи да е от някого, когото не познаваме,

но който има зъб на Саймън Прайс.

— Ех, и ти, Сам — изсмя се звънко Шърли и завъртя глава. — Личи си, че си само от вчера в политиката.

О, я си еби майката, Шърли.

— Защо им е притрябвало тогава да прибегнат до името на Бари Феърбрадър? — озъби се Майлс на жена си.

— Защото е публикувано на уебсайта. И става дума за овакантия от него пост все пак.

— И кой ще тръгне да рови из уебсайта на съвета за подобна информация? Не съм съгласен — обяви с пълна сериозност Майлс. — Това е работа на вътрешен човек.

Вътрешен човек... По някое време Либи разправяше на Саманта, че само в една капка блатна вода могат да се сместят хиляди микроскопични организъмчета. Гледай ги колко са тъпи само, разсъждаваше Саманта: изтъпанили се всичките пред сувенирния порцелан на Шърли, като че се намират в заседателната зала на министерския съвет на „Даунинг Стрийт“, мъдруват върху някаква си клюка на уебсайта на общинския съвет така, сякаш е част от някаква организирана предизборна кампания и има някакво огромно значение.

И Саманта най-умишлено и предизвикателно оттегли вниманието си от цялата тази пасмина. Зарея поглед през прозореца в ясното вечерно небе и се замисли за Джейк — мускулестия младеж от любимата банда на Либи. Днес през обедната почивка Саманта излезе да си купи сандвич и се върна с музикално списание, в което имаше интервю с Джейк и колегите му. И купища техни снимки.

— За Либи го вземам — спомена Саманта на помощничката си в магазина.

— Уау, скивай го тоя. Не бих го изритала от леглото си за това, че го е натрошил с препечен хляб — отвърна ѝ Карли и посочи Джейк, гол до кръста, с вирната глава, под която се виждаше мощния му як врат. — О, ама той бил само на дваисет и една. Ще вземат да ме обвинят, че съм откраднала младенеца от люлката му.

Карли беше на дваисет и шест. Саманта изобщо не си направи труда да изчисли разликата между собствената си възраст и тази на Джейк. Изяде сандвича, прочете интервюто и проучи внимателно снимковия материал: Джейк сграбчил лост над главата си, с издути бицепси изпод ръкавите на черната тениска; Джейк с разкопчана бяла

риза, с издялани като с длето коремни мускули над хлабавия колан на дънките.

Отпиваше от налятото ѝ от Хауърд вино и зяпаше небето над живия плет от птиче грозде, окичил се с нежни розови цветчета — точно като цвета на зърната ѝ, преди да потъмнеят и да се деформират от бременността и кърменето. И си се представи деветнайсетгодишна пред двайсет и една годишния Джейк: пак с тънка талия, с опънати извивки там, където трябва, и тя с мускулест, плосък корем, побрал се с лекота в белите ѝ шорти трийсет и осми номер. Съвсем ясно си спомни какво чувстваше, седнала по тези шорти в скута на някой младеж, как усещаше напечения от слънцето груб дънков плат под голите си бедра и яките ръце около гъвкавия си кръст. Стори ѝ се, че усеща топлия дъх на Джейк по врата си; представи си как се извърща да го погледне в сините му очи, съвсем близо до високите скули и стегнатата, изваяна уста...

— ... в Черковната зала, а кетърингът ще е от „Бъкноулс“ — разправяше Хауърд. — Всички са поканени — и Обри, и Джулия — всички. Ако имаме късмет, празникът ни ще е двоен: ти ще си влязъл в съвета, аз ще съм се подмладил с още една година...

Саманта се чувстваше подпийнала и еблива. Няма ли най-после да седнат да вечерят? Забеляза, че Шърли я няма в стаята — дано е отишла да сервира храната.

Телефонът извън до самия ѝ лакът и я стресна. Преди някой да успее да реагира, Шърли долетя с шарена ръкавица за фурна върху едната си ръка и вдигна слушалката с другата.

— Две-две-пет-девет — извиси напевно глас. — А, ти ли си, Рут, миличка?

Хауърд, Майлс и Морийн наостриха уши. Шърли се извърна и прикова съпруга си с поглед, сякаш искаше да му предаде през очите си самия глас на Рут.

— Да — чуруликаше Шърли. — Да...

Намираща се най-близо до слушалката, Саманта чуваше другата жена, но не успяваше да схване думите ѝ.

— Ама как така...?

Ченето на Морийн пак бе провиснало, та приличаше на някакво древно пиле — или евентуално на птеродактилче — зяпнало гладно за сдъвканата вест.

— Да, миличка, разбирам те... не, не би трябвало да ме затрудни... не, не, аз ще му обясня на Хауърд. Не, изобщо не ме притесняваш.

Лешниковите й очички не помръдваха от огромните, изскочили сини очи на Хауърд.

— Рут, скъпа — казваше Шърли, — не ща никак да те притеснявам, но случайно да си влизала днес в уебсайта на съвета?... Ами... не е никак приятно, но мисля, че е редно да ти го кажа... някой е качил нещо гадно по адрес на Саймън... да, да, и аз мисля, че ще е най-добре ти сама да си го прочетеш. Не бих желала... да, миличка. Добре. Надявам се да се видим в сряда. Да. Довиждане.

И Шърли остави слушалката.

— Не знаеше — заключи Майлс.

А Шърли му потвърди с глава.

— Тогава за какво се обаждаше?

— За сина си — обърна се Шърли към Хауърд. — Новият ви общ работник. Имал алергия от фъстъци.

— Браво бе — рече Хауърд. — И той тръгнал да работи в гастроном.

— Питаше дали ще е удобно да държите в хладилника спринцовка с адреналин, в случай че му стане нещо — продължи Шърли.

Морийн подсмъркна.

— Те, децата, какви ли не алергии имат напоследък.

Голата ръка на Шърли все още беше върху слушалката. Надяваше се подсъзнателно да усети как по линията от „Хилтоп Хаус“ надолу се стичат трусове.

V

Рут стоеше сама в осветената от лампата всекидневна, все още стиснала току-що положената върху вилката телефонна слушалка.

„Хилтоп Хаус“ бе малка и компактна стара постройка, в която присъствието на всеки от четиримата членове на семейство Прайс бе лесно доловимо по гласовете и стъпките им и по неприглушените звуци на отварящи се и затварящи се врати. По съскането и тракането на стария бойлер под стълбите Рут определи, че съпругът ѝ е все още под душа. Изчакала бе Саймън да пусне горещата вода, преди да позвъни на Шърли, притеснена да не си помисли той, че дори молбата ѝ по отношение на спринцовката „Епипен“ може да се смята за общуване с врага.

Семейният компютър стоеше в ъгъла на всекидневната, да му е под око на Саймън, та да е сигурен, че никой не навърта големи сметки зад гърба му. Рут пусна слушалката и се отправи към клавиатурата.

Чакането да се появи сайтът на пагфърдския съвет ѝ се стори безкрайно. Намести с треперещи пръсти очилата си за четене върху носа и заразглежда разните страници. Най-после попадна и на форума, където името на съпруга ѝ буквално ѝ се навря в очите с ужасния си черен шрифт на белия фон: Саймън Прайс — недостоеен за съветник.

Кликна два пъти върху заглавието, появи се целият абзац и тя го прочете. Светът наоколо ѝ взе да се върти.

— Боже мили — прошепна.

Бойлерът бе престанал да трака. Саймън сигурно вече си обличаше пижамата, която бе оставил да се стопли върху радиатора. Предварително бе пуснал завесите на всекидневната, бе включил аплиците и бе запалил камината, та като слезе, да се опъне на дивана и да гледа новините.

На Рут ѝ беше пределно ясно, че няма как да не му каже. Изключено бе да си премълчи и да го остави сам да го открие: нямаше начин да го таи в душата си. Незнайно защо, изпитваше ужас и чувство за вина.

Чу го как слезе на бегом по стълбите, преди да се появи на вратата в синята си памучна поплинена пижама.

— Сай — прошепна му.

— Какво има? — мигновено се подразни той.

Ясно му стана, че се е случило нещо — че предстои напълно да се провали намисленото изтягане пред камината и телевизионните новини.

Посочи му монитора, затиснала с ръка устата си като малко момиченце. Ужасът ѝ го зарази. Отиде и се втренчи в екрана. Четенето го затрудняваше. Оглеждаше най-внимателно, най-старателно всяка дума и всеки ред.

А като свърши, застина неподвижен и взе да предъвква видяното и да прехвърля наум списъка на възможните доносници: дъвчещия дъвка електрокарист, когото заряза във „Фийлдс“, когато прибираха новия компютър; Джим и Томи, които тайно вършеха уредените от него частни услуги срещу заплащане в брой на ръка. Сто на сто някой от печатницата се е раздрънkal. В гърдите му гневът се сблъска със страха и се получи експлозивна реакция.

Отиде до основата на стълбището и се провикна:

— Ей, вие двамата! ВЕДНАГА слизайте!

Ръката на Рут още беше пред устата ѝ. Прищя му се най-садистично да я махне с удар оттам, да ѝ каже да се стегне, майка ѝ д'еба, та нали той е затънал в лайната, а не тя.

Андрю слезе пръв, следван от Пол. Андрю забеляза герба на пагфърдския общински съвет на екрана и ръката пред устата на майка му. Докато пристъпваше бос по стария мокет, имаше чувството, че извършва свободно падане със строшен асансьор.

— Някой — обяви Саймън с втренчен в синовете му поглед — се е разприказвал за неща, които съм споменал в тая къща.

Пол беше слязъл с тетрадката си за упражнения по химия и сега я стискаше като молитвеник. А Андрю не откъсваше очи от баща си, стараейки се да запази изражението си на смесица от объркване и любопитство.

— Искам да знам кой е разправял по хората, че имаме краден компютър — изсъска Саймън.

— Не съм аз — каза Андрю.

Пол гледаше малко тъпо в баща си, мъчейки се да смели въпроса му. Андрю се замоли наум брат му да проговори най-сетне. Защо беше толкова мудар в приказките си?

— Е? — изръмжа Саймън по посока на Пол.

— Мисля, че не съм...

— Мислиш, че не си? Мислиш, че не си казал никому, така ли?

— Ами мисля, че никому не съм...

— Ау, колко интересно — рече Саймън, докато крачеше напред-назад пред Пол. — Страшно интересно.

И с един удар изби тетрадката на Пол от ръцете му.

— Напъни си трътката бе, лайнар никакъв — изръмжа. — Напъни си тъпото мозъче. Споменава ли си пред някого, че имаме краден компютър?

— Не, че е краден — заоправдава се Пол. — На никого не съм казвал... изобщо не съм споменава, че имаме нов компютър.

— Ясно — каза Саймън. — Новината, значи, се е разпространила от само себе си, като магия, така ли?

И посочи екрана.

— Някой си е отворил плювалника! — кресна. — Щото в интернет го пише, да му еба майката! А пък аз ще имам луд късмет, ако... не... ме... изхвърлят... от... работа!

И при всяка от последните шест думи удряше Пол по главата с юмрук. Пол се сви и отдръпна назад; от лявата му ноздра се процеди черна течност — по няколко пъти седмично получаваше кръвотечение от носа.

— Ами ти ма? — изрева Саймън към жена си, която се бе смразила до компютъра с ококорени иззад очилата очи и с притисната като яшмак длан върху устата. — Да не си клюкарила ти, д'еба мама ти?

Рут отпуши устата си.

— Не съм, Сай — прошепна. — Единствено на Шърли споменах, че имаме нов компютър... но тя никога...

Ох, глупава жено, тъпа шибана жено, за какво му го рече това?

— Какво, какво? — попита тихичко Саймън.

— Само на Шърли споменах — заскимтя Рут. — Но не й казах, че е краден, Сай. Стана дума само, че си го донесъл у дома...

— Ами да! Само тя го е направила, мамка ѝ мръсна! — изрева Саймън, а гласът му се покачи в писък. — Нейният шибан син се кандидатира за вакантния пост, а за нея това е добре дошло, за да ми види сметката!

— Ама точно тя ми го каза преди малко, Сай. Щеше ли да ми каже, ако тя...

Той скочи към нея и я зашлеви по лицето — точно така, както му идеше да го направи още като видя тъпата ѝ наплашена физиономия; очилата ѝ се завъртяха във въздуха и се разбиха в етажерката с книги; изтресе я втори път и тя се блъсна в компютърната маса, която с такава гордост беше закупила с първата си месечна заплата от „Саутуест Дженерал“.

Андрю се беше зарекъл: задвижи се като в забавен каданс, а всичко наоколо му се струваше студено, лепкаво и леко нереално.

— Няма да я удрияш — рече и се напъха между двамата си родители. — Да не си...

Предният му зъб разцепи устната му, запратена насреща му от пестника на Саймън, а самият той падна възник на проснатата върху клавиатурата му майка; Саймън замахна повторно, но успя да удари само вдигнатите пред лицето ръце на Андрю; големият му син се мъчеше да стане от рухналата, драпаща майка, а пощурелият Саймън ги удрияше, където свари...

— Ти ли ще ми кажеш какво да правя бе, сополанко насран, пикливо копеленце такова...

Андрю се свлече на колене, за да се измъкне, при което Саймън го изрита в ребрата. Чу как Пол моли безсилно баща им: „Недей!“.

Кракът на Саймън полетя отново към гръдния му кош, но Андрю успя да се извърти; пръстите на Саймън се забиха в зиданата камина и той изведнъж започна най-абсурдно да вие от болка.

Андрю издрапа настрани; Саймън стискаше върха на ходилото си, подскачаше на другия си крак и псуваше пискливо; Рут се бе свлякла на въртящия се стол и ридаше в дланите си. Андрю се изправи на крака; усещаше вкуса на собствената си кръв.

— Всеки може да се е разприказвал за компютъра — рече запъхтяно, готов за още бой; сега, след като се беше почнало, се чувстваше някак си по-смел; много по-зле му се отразяваше самото чакане, да гледа как челюстта на Саймън се издава напред, а в гласа му

назрява подтикът към насилие. — Нали сам каза, че набили някакъв охранител. Все се е намерил някой. Но не сме ние...

— Млъкни бе, шибано лайно. Заради теб си счупих палеца! — тръшна се стенещият Саймън на едно от креслата, без да пуска крака си.

Май очакваше да му съчувстват.

А Андрю си представи как хваща пистолет и гръмва в лицето на Саймън, как физиономията му се пръсва, а мозъкът му се размазва по стените.

— О, на *Полина* пак ѝ е дошъл мензисът! — кресна Саймън на по-малкия си син, който бе стиснал с пръсти носа си да спре кръвотечението. — Махай се от мокета бе, пътьо. Ще го лекьосаш, педерастче такова!

Пол хукна навън. Андрю притисна долния край на тениската върху щипецата го устна.

— Ами тия странични поръчки за пари в брой? — изхлипа Рут. Бузата ѝ още розовееше от удара, а сълзите капеха по брадичката ѝ. Андрю адски мразеше да я вижда така унижена и жалка; но до голяма степен я мразеше и самата нея за това, че сама се беше насадила на пачи яйца, когато и на най-големия идиот му беше ясно, че... — Тук пише, че си вършел и тайни поръчки срещу заплащане в брой. Ама Шърли няма как да знае за тях, нали? Значи, го е писал някой от печатницата. Нали ти виках, Сай, да не се хващаш на тия работи, знаеш какъв страх те гони, като ги вършиш...

— Я трай ма, виеща краво, като харчеше паричките, не ревеше! — кресна Саймън, а челюстта му пак щръкна напред; на Андрю му идеше и той да кресне на майка си да млъкне — дрънкаше точно тогава, когато за всеки идиот бе видно, че трябва да си трае, а мълчеше тъкмо тогава, когато от обаждането ѝ би имало някаква полза; така и не проумя разликата и все се навираще на шамарите.

През следващата минута никой не проговори. Рут попиваше очи с опакото на ръката си и от време на време подсмърчаше. Стиснал зъби и дишащ тежко, Саймън масажираше палеца на крака си. Андрю ближеше кръвта от парещата го устна и усещаше как почна да се подува.

— Не ми мърда уволнението, да му еба майката — рече Саймън и се озърна с див поглед, като да не е пропуснал случайно да удари

някого. — И без това все говорят за шибани съкращения. Тоя път няма да ми се размине. Тоя път...

Перна нощната лампа, но тя само се отърколи от малката масичка и падна на пода, без да се строши. Той я грабна повторно, изскубна кабела от контакта, вдигна я над главата си и я запокити по Андрю, който успя да се приведе овреме.

— Кой се е разприказвал, мамичката му? — кресна Саймън, а основата на лампата се разби в стената. — Някой се е раздрънкарал, д'еба!

— Не ти ли стана ясно, че е някое копеле от печатницата? — викна в отговор Андрю; устната му беше надебеляла и пулсираше и я усещаше като резен от мандарина. — Ти к'во мислиш, че не сме се научили досега да си мълчим ли?

Все едно се мъчеше да разгадае какво става в мозъка на някой див звяр. Виждаше как мускулите по челюстта на баща му работят, но в същото време усещаше как обмисля казаното от Андрю.

— Кога е качено това? — изрева към Рут. — Погледни ма! На коя дата е писано?

Сега, след като очилата ѝ бяха счупени, тя навря подсмърчащия си нос на сантиметри от екрана.

— На петнайсти — прошепна.

— Петнайсти... неделя — рече Саймън. — Нали неделя беше?

Нито Андрю, нито Рут си направиха труда да го поправят. Андрю не можеше да повярва на късмета си; но и не му се вярваше да трае дълго.

— Неделя — каза Саймън, — значи, всеки може да... ох, д'еба и тоя пръст! — кресна, докато ставаше, после закуцука пресилено към Рут. — Бягай оттука!

Тя набързо освободи стола и го загледа как пак чете абзаца. А той не спираше да пръхти като животно, което се мъчи да прочисти дихателните си пътища. В това време Андрю си мислеше, че ако имаше някоя жица подръка, като нищо можеше да му направи една гарота, така както беше седнал там.

— Някой от работата е надушил всичко това — рече Саймън, сякаш изводът току-що му е хрумнал, а не му беше налаган от жена му и сина му от сума ти време.

Положи пръсти върху клавиатурата и се извърна към Андрю:

— Как да го махна?

— Какво?

— Нали ти учиш тия шибани компютри бе? Кажи сега как да го махна!

— Не можеш... не е възможно — отвърна Андрю. — Трябват ти администраторски права.

— Ами задай си ги тия права де — каза Саймън, скочи от въртящия се стол и направи знак на Андрю да седне.

— Не мога да стана админ — каза Андрю. Страх го беше, че Саймън се помпа за повторен рунд насилие. — Не знам нито потребителското име, нито паролата.

— Абе ти изобщо за какво ставаш, питам се?

Куцукайки покрай Андрю, Саймън така го удари в средата на гръдната му кост, че пак го запрати към камината.

— Дай ми тоя телефон! — кресна на жена си и пак седна на креслото.

Рут взе телефона и го пренесе през стаята. Той го грабна от ръцете ѝ и набра някакъв номер.

Андрю и Рут изчакаха смълчани Саймън да се обади първо на Джим, после и на Томи — двамата, с които изпълняваше поръчките след работно време в печатницата. Бесът му и подозрителността му към двамата му съучастници бяха предадени по линията под формата на сбити, кратки изречения, изпълнени с псувни.

Пол още го нямаше. Сигурно се мъчеше да спре кървенето от носа си или по-вероятно не смееше да се върне. Кое то според Андрю не беше никак разумно. Никой нямаше право да излиза без разрешението на Саймън.

След като приключи с разговорите, Саймън върна безмълвно телефона на Рут и тя бързо го отнесе обратно на стойката му.

А Саймън мислеше. През цялото време удареният му палец пулсираше, потеше се от жегата от камината, обливаше се в безсилен бяс. Боят, който бе хвърлил на жена си и сина си, ни най-малко не го притесняваше; сполетяло го бе нещо ужасно и бе напълно естествено ядът му да експлодира спрямо най-близките му; такъв е животът. А пък и тъпата кучка Рут, така или иначе, си беше признала, че е казала на Шърли...

В момента Саймън изграждаше своята верига от доказателства, така както според него се бяха случили. Някой път (а лично той подозира най-много оня дъвчещ електрокарист, който гневно го бе изгледал, когато Саймън го заеба във „Фийлдс“) се е раздрънкал по негов адрес пред Молисънови (което, колкото и нелогично да бе, се връзваше някак си с признанието на Рут, че е споменала за компютъра пред Шърли), при което те (Молисънови, властните на деня, мазните и подлите, треперещи да не изпуснат властчицата си) веднага са качили онова нещо на своя уебсайт (фактът, че сайтът се управлява от оная дърта крава Шърли, окончателно затвърди теорията му).

— Само твоята шибана приятелка го е направила, мамичката ѝ — рече Саймън на ревящата му съпруга с треперещите джуки. — Тая шибана Шърли. Изключено е да е някой друг. Какво ли не би дала да ме махне, само и само да не преча на сина ѝ. Тя е и никой друг.

— Но, Сай...

Мълчи ма, тъпа краво, млъкни, каза си наум Андрю.

— Ти още ли си на нейна страна ма? — изрева Саймън и понечи пак да стане.

— Не! — изпищя Рут, при което той се отпусна в креслото, благодарен, че не му се налага да натоварва пак туптящия от болка крак.

Управата на „Харкърт-Уолш“ хич няма да се зарадва, като чуе за извънредните поръчки, мислеше си Саймън. А нямаше да се учуди и ако гадните полицаи наминеха да хвърлят око на компютъра. Изпълни го стремеж към незабавни действия.

— Ти там! — посочи с пръст Андрю. — Изключваш тоя компютър и прибираш всичко — и кабели, и каквото друго има там. И идваш с мен.

VI

Неща, отречени и недоизказани, неща, скрити и маскирани.

Калната река Ор се пенеше над останките от крадения компютър, изхвърлен в полунощ от стария каменен мост. Саймън се яви на работа, накуцвайки заради счупения си пръст, и разправяше на всички, че се е хлъзнал по градинската пътека. Рут наложи лед на контузиите си и ги прикри неумело с помощта на стара тубичка с фон дьо тен; устната на Андрю хвана коричка като на Дейн Тъли, а носът на Пол протече наново в автобуса, та му се наложи още с пристигането си да отиде при училищната медицинска сестра.

Излязлата на пазар в Ярвил Шърли Молисън успя да отговори на многократните търсения по телефона от страна на Рут чак късно следобед, а по това време синовете на Рут вече се бяха прибрали от училище. Андрю изслуша едната страна на разговора им от най-долните стъпала пред всекидневната. Ясно му беше, че Рут се мъчи да разреши проблема, преди Саймън да се е върнал, тъй като не беше никак изключено Саймън да дръпне слушалката от ръката ѝ и да започне да крещи на приятелката ѝ и да я псува.

— ... нищо друго, освен глупави лъжи — обясняваше бодро Рут, — но ще сме ти много благодарни, ако го свалиш, Шърли.

Андрю се намръщи и възникна опасност завехналата му устна пак да се сцепи. Как може майка му да иска услуга от тая жена! Колкото и нерационално да беше, него го беше вече яд, че постингът не е махнат още; и чак тогава се сети, че самият той го бе създал, самият той бе причината за всичко — и за подутото от бой лице на майка му, и за собствената му сцепена устна, и за атмосферата на ужас, която изпълваше дома им в очакване на завръщането на Саймън.

— Разбирам колко много си заета... — признаваше угоднически Рут, — но пък нали разбираш колко може да навреди на Саймън, ако хората го приемат...

Да, мислеше си Андрю, точно по този начин говори Рут и на Саймън в онези редки случаи, в които се чувства задължена да му се противопостави: раболепно, извинително, колебливо. Какво толкова ѝ

пречи да настоя онази жена да смене моментално постинга? Защо трябва вечно да е малодушна и да се оправдава? Защо не вземе да зареже баща му?

Винаги беше възприемал Рут като отделна, добра, неопетнена личност. Още като дете виждаше родителите си само в черно и бяло — единият лош и заплашителен, другата — добра, грижовна. Но с годините забелязваше, че все повече се дразни наум от умишлената слепота на Рут, от нескончаемата ѝ апология на баща им, от непоклатимото ѝ преклонение пред нейния фалшив идол.

Андрю чу как тя остави слушалката и довърши шумно слизането си по стълбите, засичайки се пред вратата на всекидневната с излизащата оттам Рут.

— С оная от уебсайта ли говори?

— Да. — Рут му прозвуча уморена. — Каза, че ще махне от сайта ония неща за татко ти, така че се надявам да сме приключили с цялата тази история.

Андрю си даваше сметка, че майка му е интелигентен човек, много по-полезна у дома им, отколкото несръчният им баща. Освен дето беше способна сама да си изкарва прехраната.

— Ами тя, като ти е толкова голяма приятелка, защо от самото начало не го е махнала? — влезе Андрю подире ѝ в кухнята.

За пръв път, откакто се помнеше, съжалението му към Рут бе примесено и с едно чувство на безизходица, което прерастваше в гняв.

— Не ѝ е стигнало времето — отсече Рут.

От удара на Саймън едното ѝ око беше кървясало.

— Ти каза ли ѝ, че като модератор на форума може да си има неприятности за това, че е допуснала появата на клевети? Това го учихме по информа...

— Казах ти вече: ще го махне — скара му се Рут.

Поне пред синовете си не се боеше да прояви характер. Дали защото не я удряха, или имаше някаква друга причина? Андрю си представяше, че и нейното лице боли така, както боли и неговото.

— Та кой според теб е написал всичко това за татко? — попита я най-безразсъдно.

А тя се извърна вбесена:

— Отде да знам. Но който и да е, е един отвратителен страхливец. Всеки човек си има тайни, които би желал да крие. Какво

ще стане, ако и баща ти публикува в интернет онова, което знае за други хора? Той обаче не би си го и помислил.

— Понеже нарушава моралните му норми, така ли? — попита Андрю.

— Изобщо не познаваш баща си! — кресна му Рут с насълзени очи. — Махай се! Върви да си пишеш домашните! Не ме интересува! Не ща да те гледам!

Наложи се Андрю да се прибере в стаята си гладен, понеже беше тръгнал да намери нещо за ядене от кухнята; дълго лежа на леглото си и размишляваше дали не е постъпил ужасно глупаво с този постинг и до каква степен ще трябва Саймън да пребие някой член на семейството, за да осъзнае майка му, че той изобщо не притежава морални норми.

През това време в работния кабинет на бунгалото им, отдалечено на километър и половина от „Хилтоп Хаус“, Шърли Молисън се напъваше да се сети как се махат съобщения от форума. Нови постинги поначало толкова рядко се явяваха, че понякога ги оставяше да си стоят там цели три години. В един момент се сети, че когато се захвана със сайта, си беше съставила прост наръчник, изрови го от кантонерката в ъгъла и след няколко неуспешни опита успя да махне обвиненията срещу Саймън. Направи го единствено заради молбата на Рут, която ѝ беше симпатична, а не понеже чувстваше някаква лична отговорност по случая.

Заличаването на постинга обаче не стигаше, за да премахне съдържанието му от съзнанието на онези, които страстно се вълнуваха от предстоящата надпревара за мястото на Бари. Парминдер Джаванда бе вече копирала посланието по адрес на Саймън Прайс върху собствения си компютър и непрекъснато го отваряше: изследваше всяко изречение поотделно така, както следовател оглежда влакнцата по труп, в търсене на следи от литературната ДНК на Хауърд Молисън. Колкото и да се беше старал да прикрие силно характерната си фразеология, нямаше как да не ѝ се набият на очи надуты фрази от рода на „бележи постижения в минимализиране на разходите“ и „да е полезен на съвета с многобройните си важни контакти“.

— Минда, ти просто не го познаваш този Саймън Прайс — каза Теса Уол. Дватамата с Колин вечеряха със съпрузите Джаванда в кухнята на „Старият дом на свещеника“, а Парминдер ги подбра едва ли не от

прага по въпроса за постинга. — Ужасно неприятна личност е, способен да разстрои когото си иска. Най-честно ти казвам: според мен не е Хауърд Молисън. Не мога да си го представя той да направи нещо толкова очебийно.

— Не се заблуждавай, Теса — отвърна Парминдер. — Хауърд ще преобърне земята, само и само да изберат Майлс. Бас държа, че следващият ще е Колин.

Теса забеляза как кокалчетата на Колин побеляха около вилицата и се ядоса на Парминдер, че приказва, без да обмисля предварително думите си. Та нали тя най-добре от всички знае в какво състояние е Колин. Нали тя му предписва прозака.

Седналият на края на масата Викрам мълчеше, а красивото му лице бе възприело естествена леко язвителна усмивка. Като всички други добре изглеждащи мъже, и Викрам въздействаше заплашително на Теса. Колкото Парминдер беше сред най-добрите ѝ приятелки, толкова малко познаваше Викрам, който работеше извънредни часове и участваше много по-малко от съпругата си в делата на Пагфърд.

— Нали ти казах вече за дневния ред? — продължи да приказва Парминдер. — За следващото заседание. Той предлага да излезем с декларация за „Фийлдс“, която да внесем в ярвилската комисия, занимаваща се с преразглеждането на административните граници, а така също и резолюция относно изгонването на клиниката за наркомании от сегашната им сграда. Бърза да прокара всичко това, докато мястото на Бари е незаето.

През цялото това време Парминдер току скачаше от масата да носи разни неща, отваряше повече врати на шкафове, отколкото бе необходимо, разсейваше се и забравяше докъде е стигнала. Викрам следеше всяко нейно движение изпод гъстите си мигли.

— Обадих му се аз снощи на Хауърд — разправяше Парминдер — и му викам, че преди да гласуваме по такива важни въпроси, следва да изчакаме да се попълни бройката на съветниците. А той се изсмя, че нямало време за чакане. От Ярвил настоявали да чуят мнението ни преди началото на прегледа на границите. Мен ако ме питате обаче, него го е страх да не спечели Колин мястото на Бари, защото тогава много трудно ще си прокара мнението. Вече писах имейли на всички, които очаквам да гласуват с нас, с надеждата да го притиснем да отложи гласуванията поне до по-следващото заседание...

— „Призрака на Бари Феърбрадър“ — добави задъхано Парминдер. — *Копеле* мръсно. Да се възползва от смъртта на Бари, че да го победи. Е, няма да стане, ако ще да пукна.

На Теса ѝ се стори, че устните на Викрам потрепнаха. Старите пагфърдци, предвождани от Хауърд Молисън, поначало прощаваха на Викрам същите прегрешения, които не можеха да забравят, когато принадлежаха на жена му — кафявия цвят на кожата, бързата мисъл и заможността (и в които ноздрите на Шърли Молисън вечно надушваха леко злорадство). А това не бе никак справедливо, ако питаха Теса: та нали Парминдер вреше и кипеше във всички пагфърдски дейности — училищни тържества и панаири на печивата за набиране на средства, местната клиника и общинския съвет, — и какво печелеше от това? Непреклонната омраза на старата пагфърдска гвардия. А в същото време ласкаеха и превъзнасяха, и говореха със собственическо одобрение за Викрам, който рядко се включваше или участваше в каквото и да било.

— Молисън страда от мания за величие — рече Парминдер, побутвайки нервно храната из чинията си. — Той е и грубиян, и грандоман.

Викрам положи ножа и вилцата си и се облегна на стола:

— В такъв случай защо се задоволява да е председател на общинския съвет, а не се кандидатира за окръжния?

— Защо ли? — озъби се Парминдер. — Защото за него Пагфърд е епицентърът на вселената. — Не разбираш ли? Не би сменил председателството на пагфърдския общински съвет дори ако му предложеха да стане министър-председател. Пък и за какво му е да се натиска да влиза в ярвилския съвет? Нали и там си има свой човек — Обри Фоли — който да прокарва важните точки. Затова сега са се настървили за тоя преглед на административните граници. И работят ръка за ръка.

Парминдер имаше чувството, че отсъствието на Бари витае като призрак над масата. Ако беше тук, щеше да разясни всичко на Викрам, че и да го разсмее: Бари имитираше до съвършенство говора на Хауърд, патешката му походка и внезапните му стомашно-чревни изригвания.

— Все ѝ разправам, че абсолютно напразно се напруга — разправяше Викрам на Теса, която усети с ужас как се изчервява леко

под погледа на черните му очи. — Като оня случай с глупавото оплакване на старата жена с емфиземата, нали знаеш за него?

— Да, Теса знае. И всички знаят. Точно по време на вечеря ли трябва да го обсъждаме? — срязва го Парминдер, после рипна и взе да раздига чиниите.

Теса понечи да ѝ помогне, но Парминдер гневно ѝ заповяда да си седне на мястото. А Викрам пусна на Теса лека усмивка на солидарност, от която нещо запърха из стомаха ѝ. Нямаше как да не се сети, докато Парминдер шеташе около масата, че бракът на Викрам и Парминдер е бил уговорен.

(— По-скоро става дума за запознанство по семейна линия — разправяше ѝ Парминдер в началото на дружбата им, сякаш оправдавайки се за нещо, което я бе подразнило в изражението на Теса. — Никой не те кара насила да се омъжиш, нали разбираш?)

Но при други случаи ѝ бе споменала какъв огромен натиск ѝ оказвала майка ѝ да се омъжи.

— Сикхите поначало са вманиачени на тема да изпоженят всичките си деца — разправяше огорчено Парминдер.)

Колин не изпита ни най-малкото съжаление, че му отмъкнаха чинията. Повдигаше му се още повече, отколкото когато пристигнаха с Теса. Толкова изолиран се чувстваше от тримата си сътрапезници, като да бе напъхан в сфера от дебело стъкло. Това усещане — че се движи затворен в гигантски мехур от тревоги и гледа как покрай него минават всичките му ужаси и закриват целия външен свят — му беше до болка познато.

Пък и Теса изобщо не му съчувстваше — с такова умишлено равнодушие и безчувственост се отнасяше към кампанията му да заеме поста на Бари. Съвместната вечеря трябваше да даде на Колин възможност да се допита до Парминдер относно листовките, които беше съставил и с които възнамеряваше да огласи кандидатурата си. Но ето че Теса отказваше да се включи и блокираше обсъждането на страха, който бавно го обземаше. Не му даваше да намери излаз.

В старанието си да подражава на равнодушието ѝ и да ѝ демонстрира, че ни най-малко не се поддава на самоналожения натиск, не ѝ спомена за това, че през деня в училище му се бяха обадили от „Ярвил енд Дистрикт Газет“. Журналистката отсреща бе изявила желание да разговарят по повод на Кристъл Уидън.

Да не би да я е докоснал?

Колин уведоми жената, че училището няма никакви намерения да обсъжда своя ученичка и че към Кристъл следва да се обърнат посредством родителите ѝ.

— Вече разговарях с Кристъл — каза гласът отсреща. — Искях само да чуя вашата...

Но той бе затворил вече телефона, а ужасът бе закрил всичко останало пред очите му.

За какво им е да говорят за Кристъл? Защо точно на него се обаждат? Какво всъщност беше сторил? Докосна ли я изобщо? Да не би да се е оплакала?

Психологът го бе научил да не се опитва нито да потвърждава, нито да отхвърля съдържанието на подобни мисли. От него се искаше единствено да отчете съществуването им, а после да продължи да живее най-нормално, при все че на него му идеше отвътре желание като да разчеше най-гадния сърбеж, който е изпитвал през живота си. Публичното разкриване на мръсните тайни на Саймън Прайс на сайта на съвета го бе сащисало: ужасът да не го разкрият, който диктуваше такава голяма част от досегашния му живот, изведнъж се сдоби с лице — с чертите на застаряващ херувим, притежател на демоничен ум, кипящ под ловджийското каскетче върху ситните сиви къдрици и надничащ иззад изпъкналите любопитни очи. Непрекъснато си спомняше приказките на Бари за страхотната стратегическа мисъл на собственика на гастронома и за сложната мрежа от съюзи, в която бе вплел шестнайсетте членове на пагфърдския общински съвет.

И често си беше представял как ще разбере, че е окончателно разкрит: пълна с недомлъвки статия във вестника; извърнати настрани лица, когато влезе в „Молисън енд Лоу“; привикване от директорката за поверителен разговор в кабинета ѝ. Хиляди пъти бе виждал във въображението си собственото си падение: изваденият на показ срам, обвесен като звънец на прокажен около шията му, та никога повече никъде да не може да се скрие. Ще го уволнят. А може и в затвора да го пратят.

— Колин — тихичко го позова Теса; Викрам питаше дали да му налее още вино.

Много добре знаеше тя какво става зад това голямо, извито чело — не конкретно, но като тема, която го тревожеше постоянно от

години. И си даваше сметка, че Колин просто не може другояче — такъв си е. Преди много години бе прочела една строфа на У. Б. Йейтс и бе отчела колко е истинна: „Неописуема мъка е скрита в сърцето на обичта“. Тогава се засмя на прочетеното и погали страницата, тъй като осъзна и че обича Колин, и че състраданието оформя голяма част от обичта ѝ.

На моменти обаче търпението ѝ се изчерпваше. Понякога и самата тя се нуждаеше от малко внимание и насърчение. Когато потвърдиха диагнозата ѝ, че има диабет тип 2, Колин изпадна, както се и очакваше, в пълна паника, но след като успя най-после да го убеди, че не я заплашва скорошна смърт, се слиса от скоростта, с която той заряза темата и отново се потопи напълно в планове за предизборната си кампания.

(Днес на закуска за пръв път реши сама да си премери кръвната захар с глюкомера, извади предварително напълнената игла и я заби в корема си. Заболя я много повече, отколкото когато това правеше Парминдер.

Фатс грабна купата си с корнфлейкс и се извъртя на стола си да я загърби, при което разплиска мляко по масата, по ръкава на униформената си риза и по пода на кухнята. После изплю корнфлейкса от устата си обратно в купата под преглътнатия вик на възмущение от страна на Колин и викна на майка си:

— Може ли да не го правиш, докато се храним, дявол го взел?

— Дръж се прилично и вежливо! — кресна му Колин. — Седни като човек! Избърши разлятото! Как смееш да държиш такъв език на майка си? Веднага ѝ се извини!

Теса издърпа иглата прекалено бързо; взе да ѝ тече кръв.

— Съжалявам, че от боденето ти на масата ми се повръща, Тес — каза Фатс изпод масата, където бършеше пода с кухненската ролка.

— Майка ти не се „боде“, а има заболяване! — кресна Колин. — И престани да ѝ викаш „Тес“!

— Знам, че не обичаш игли, Стю — каза Теса, но очите ѝ смъдяха; причинила си бе болка, освен това се разстрои и им се ядоса и на двамата — чувства, които и сега, вечерта, не бяха отшумели.)

Теса не можеше да се начуди как така Парминдер не цени загрижеността на Викрам. Нейният Колин никога не забелязваше, когато е под стрес. *Току-виж излязло, че и от уговорените бракове има*

полза, рече си ядосана... майка ми в никакъв случай нямаше да ми избере точно Колин...

За десерт Парминдер заподава през масата купички с нарязани плодове. Теса се запита с лека подигравка какво ли щеше да предложи на друга гостенка, която няма диабет, после се утеши с мисълта за парчето шоколад, което я чакаше в хладилника у дома.

Парминдер, която бе приказвала петкратно повече от всеки друг през цялата вечер, сега взе да се оплаква от дъщеря си Сухвиндер. Вече беше споменала на Теса по телефона за вероломството ѝ, но сега повтори всички подробности за сведение на останалите присъстващи:

— Сервитьорка при Хауърд Молисън! Не, наистина не мога да си го обясня това момиче. Но Викрам...

— Изобщо не разсъждават, Минда — проговори най-сетне Колин. — Тийнейджърска им работа. Нищо не ги вълнува. Всички са такива.

— Стига глупости, Колин — сръза го Теса. — Изобщо не са еднакви. Ние пък бихме се радвали, ако нашият Стю вземе, че си намери някаква работа в съботите... но сега-засега вероятността е нулева.

— ... но Викрам няма нищо против — продължи упорито приказката си Парминдер. — Не виждал нищо лошо, нали така?

— Важното е да свиква да работи — отвърна с пренебрежение Викрам. — Така или иначе, няма да следва и в това няма нищо срамно. То, следването, не е за всеки. Отсега си я представям Джоли отрано омъжена и щастлива.

— Обаче келнерка...

— Е, не могат всички да са учени глави, не е ли така?

— Тя най-малко е учена глава — подхвана Парминдер, почти разтреперана от яд и напрежение. — Отвратителни оценки... никакви стремежи, никаква амбиция... сервитьорство... „дай да си го кажем честно — нямам никакви шансове да ме приемат в университет“... ами как ще те приемат с подобна нагласа... при Хауърд Молисън... о, той сигурно се е размазал от удоволствие — собствената ми дъщеря го умолява да я наеме на работа. Как е могла изобщо да не си помисли... Как е могла?

— И ти не би се зарадвала, ако Стю се хване на работа при някой като Молисън — каза Колин на Теса.

— Изобщо нямаше да ми мигне окото — рече Теса. — Щях само да се радвам, че е проявил някакъв трудов интерес. Защото засега поне не виждам да го вълнува друго, освен компютърните му игри и...

Но прехапа език, понеже Колин не знаеше, че Стюарт пуши, а Колин продължи:

— Всъщност Стюарт би постъпил точно по този начин. Ще влезе под кожата на някой, който знае, че не обичаме, само и само да ни ядоса. Това би го удовлетворило безкрайно.

— Какви ги приказваш, Колин? Сухвиндер изобщо не желае да ядоса Минда — каза Теса.

— Какво? И ти ли смяташ, че не съм права? — озъби се Парминдер на Теса.

— Не, не — отрече Теса, ужасена от скоростта, с която ги бяха въвлекли в семейната си разправия. — Искам само да кажа, че в Пагфърд няма кой знае колко работни места все пак.

— Но от какъв зор ѝ е притрябвало изобщо да работи? — вдигна Парминдер ръце в израз на бясно отчаяние. — Нима не ѝ даваме достатъчно пари?

— Нали знаеш, че си е друго, когато сам си ги изкараш — каза Теса.

Столтът ѝ гледаше към стена, която бе покрита със снимки на децата на семейство Джаванда. Често беше седяла на това място и бе преброила колко пъти се явява всяко от децата: Джасвант — осемнайсет; Раджпал — деветнайсет; Сухвиндер — девет. От цялата стена само една снимка увековечаваше лично постижение на Сухвиндер — снимката на гребния отбор на „Уинтърдаун“ от деня, в който бяха победили „Сейнт Ан“. Бари беше раздал на всички родители по едно специално увеличено копие: Сухвиндер и Кристъл Уидън бяха в средата на строилата се в една редица осморка, прегърнали се през раменете, възторжени и така подскачащи от радост, че и двете бяха излезли поразмазани.

Бари щеше да убеди Парминдер да погледне другояче на нещата, рече си Теса. Служеше за мост между майката и дъщерята, които и двете го обожаваха.

И не за пръв път Теса се запита колко ли по-различно щеше да е, ако беше родила сина им. Не ѝ ли беше по-лесно сега да го възприема

като самостоятелен индивид, отколкото, ако беше плът от плътта ѝ и кръв от кръвта ѝ? От претоварената ѝ с глюкоза болна кръв...

От известно време Фатс беше престанал да ѝ вика „мамо“. Преструваше се, че ѝ е все едно, за да не ядосва излишно Колин; но колчем Фатс ѝ каже „Теса“, все едно забиваше игла в сърцето ѝ.

Четиримата доядоха студените си плодове в мълчание.

VII

Там горе, в кацналата високо над града бяла къщичка, Саймън Прайс се терзаше, обзет от мрачни мисли. Дните отминаваха. Обвинителното съобщение изчезна от форума, но Саймън си остана парализиран. Да оттегли сега кандидатурата си, щеше да е равносилно на признание, че е виновен. От полицията така и не дойдоха да питат за компютъра и вече съжаляваше, че го е хвърлил от моста. А пък, от друга страна, още не можеше да реши дали наистина бе видял многозначителна усмивка на лицето на мъжа зад касата на бензиностанцията долу, под хълма, когато му подаде кредитната си карта. В работата много се приказваше за съкращения, та Саймън още се боеше да не стигне по някакъв начин съдържанието на постинга до ушите на шефовете му, които веднага щяха да си спестят компенсациите за съкращение, като го уволняха дисциплинарно заедно с Джим и Томи.

Андрю наблюдаваше и чакаше, но надеждата му ставаше все по-слаба с всеки изминал ден. Опита се да покаже на света колко струва баща му, а светът май просто бе свил рамене. Въобразил си беше, че все ще се намери някой от печатницата или от съвета, който да стане и да заяви категорично на Саймън: „Не!“ — че не заслужава да се съревновава с други хора, че е неподходящ и долнокачествен и че не бива да излага нито себе си, нито семейството. Нищо подобно обаче не се случи, единствено Саймън престана да говори за съвета и да звъни на хората с надеждата да си осигури гласовете им, а листовките, които беше отпечатал след работно време, така си стояха недокоснати в кутията си на верандата.

Но най-после, в петък вечер, без предизвестие и без фанфари, дойде победата! Тръгнал надолу по неосветеното стълбище да намери нещо за ядене, Андрю чу как Саймън се напъва да говори с официален тон по телефона и се спря да слуша.

— ... оттеглям си кандидатурата — казваше баща му. — Да. Настъпиха неочаквани промени от лично естество. Да. Да. Точно така. Окей. Благодаря.

И Андрю чу как Саймън остави слушалката.

— Ами дотука бях — обяви баща му на майка му. — И по-добре, че се махам, щом ще ме замерят с такива лайна.

Чу и някакъв приглушен одобрителен възглас от майка му, но преди да успее да помръдне, Саймън изскочи в преддверието, пое дълбоко въздух и изрева първата сричка от името на Андрю, преди да се усети, че синът му е застанал отпреде му.

— Какво търсиш тука?

Лицето на Саймън бе наполовината в сянка, осветено само от светлината, която идеше от всекидневната.

— Жаден съм — излъга Андрю; баща му не обичаше синовете му да се тъпчат излишно с храна.

— Ти нали тая събота почваш работа при Молисън?

— Тъхъ.

— Добре. Чуй сега какво ще ти кажа. От теб искам и най-малката подробност, до която можеш да се добереш за това копеле. Разбра ли ме? Всичко, до трошица! И за сина му също, ако случайно чуеш.

— Добре — каза Андрю.

— А пък аз ще им го кача на шибания им уебсайт, мамичката им — допълни Саймън и се върна във всекидневната. — *Ще им се ебе майката от Призрака на Бари Феърбрадър.*

А Андрю ровеше да намери сред разните храни нещо, чиято липса не би била забележима, чопваше по някое резенче оттук, някоя шепа оттам, и през ума му минаваше весело припевче: *Спрях те, копеле, спрях те.*

Постигнал бе точно това, което си беше поставил за цел: Саймън така и не разбра кой беше стъпкал амбицията му в прахоляка. А сега глупакът дори разчиташе на Андрю да му помогне да си отмъсти — пълен завой на сто и осемдесет градуса от деня, в който Андрю им каза, че почва работа в гастронома. Тогава Саймън побесня:

— Как може да си толкова тъп бе, идиот такъв! Къде си тръгнал с тая твоя шибана алергия?

— Просто ще внимавам да не ям нищо, в което има ядки — каза Андрю.

— Не ми се прави на умник, Пъпчо. Ами ако хапнеш нещо погрешка като в „Сейнт Томас“, а? Да не си мислиш, че сме приритали пак да изживеем същите ядове?

Рут обаче зае страната на Андрю и се опита да убеди Саймън, че Андрю вече е достатъчно голям да се грижи за себе си, да се пази. А след като Саймън излезе, се опита да убеди Андрю, че Саймън просто се притеснява за здравето му.

— Пука му на него за здравето ми. Страх го е, че ако трябва да ме влачи по болниците, ще си изпусне съботния мач по Би Би Си.

И Андрю се прибра в стаята си, където с една ръка взе да налива ядене в устата си, а с другата — да пише есемес на Фатс.

Реши, че всичко е приключило, свършило, решено. Никога през живота си не бе имал повод да наблюдава как от ферментираща мая излиза първото миниатюрно мехурче, съдържащо в себе си неизбежното, алхимично преобразуване.

VIII

Най-гадното събитие в живота на Гая Бодън бе преместването ѝ в Пагфърд. Ако не се смятат гостуванията от време на време при баща ѝ в Рединг, цял живот бе прекарала единствено в Лондон. И толкова невероятно ѝ прозвуча изказаното от Кей намерение да се мести в някакво миниатюрно градче в югозападната част на Англия, че ѝ бяха необходими цели седмици, за да го възприеме на сериозно. В началото си помисли, че е поредната шантава идея на Кей, след онази с двете кокошки, които купи за задната им градинка в Хакни (изядени от лисица само седмица след покупката им), или решението ѝ да съсипе половината им тенджери и да си направи за цял живот белег от изгаряне на ръката, като се захвана да вари мармалад, след като почти никога не бе готвила.

Откъсната от приятелки, с които бе израсла от първи клас, от дома, който бе обитавала от осемгодишна възраст, и от уикенди, които ставаха все по-силно белязани от безбройните удоволствия на живота в големия град, Гая бе захвърлена — въпреки всички нейни молби, заплахи и протести — в такъв живот, какъвто изобщо не бе подозирала, че може да съществува. Калдъръмени улици и магазини, които затварят, преди да е станало шест; обществен живот, който май се въртеше само около черквата, и където можеше да чуеш само пойни птици, но не и нещо друго — неслучайно Гая имаше чувството, че е пропаднала през някакъв портал на земя, която се е изгубила някъде из времето.

Откакто Гая се помнеше, двете с Кей бяха плътно заедно (баща ѝ изобщо не беше живял с тях, а двете поредни взаимоотношения на Кей така и не стигнаха до официализиране): джанкаха се, утешаваха се и с годините се превръщаха все повече в нещо като съквартирантки. Днес обаче, погледнеше ли към насрещната страна на кухненската маса, Гая виждаше единствено врага. Нямаше друга амбиция, освен да се върне по какъвто и да било начин в Лондон, а за отмъщение — и да причини максимално нещастие на Кей. Само дето още не беше решила кое ще е по-голямото наказание за Кей: да се провали по всички предмети на

GCSE^[1] или да завърши успешно и да навие баща си да я приеме да живее при него, докато учи в някой лондонски колеж. Междувременно обаче бе принудена да съществува на чужда територия, в която външността и акцентът ѝ — някогашните ѝ мигновени паспорти към най-отбраните кръгове на обществото — са се превърнали в неизползваема чужда валута.

Гая не изпитваше и капка желание да завоюва популярност сред учениците в „Уинтърдаун“: мъка ѝ беше да им слуша провинциалния диалект и жалките им понятия за забавления. Упоритото ѝ преследване на Сухвиндер Джаванда бе донякъде начин да покаже на „тарторите“ на ученическата маса колко смешни ѝ изглеждат, но се дължеше в известна степен и на настроението ѝ да другарува с личност, която бе смятана за аутсайдер.

Фактът, че Сухвиндер се съгласи да работи и тя като сервитьорка с Гая, повдигна дружбата им на ново ниво. А през следващите два слети часа по биология Гая се отпусна както никога дотогава и позволи на Сухвиндер да мерне най-сетне поне част от загадъчната причина, поради която красивата и отракана новодошла я беше избрала за своя приятелка. Докато нагласяваше фокуса на микроскопа, който ползваха съвместно, Гая измърмори:

— Ебаси и бялата пасмина, а?

И Сухвиндер се чу как отговаря „Ъхъ“, преди да беше дори осъзнала напълно въпроса. Гая продължаваше да говори, но Сухвиндер вече я слушаше само с половин ухо. „Бяла пасмина.“ Ами май така си беше.

Понеже бе единствената с кафява кожа в целия им клас, в „Сейнт Томас“ я бяха накарали да застане отпред и да им говори за сикхската религия. Тя се изправи най-послушно пред съучениците си и им разправи за основателя на сикхската вяра гуру Нанак, който изчезнал в една река, решили, че се е удавил, но след три дни се появил отново изпод водата и съобщил: „Няма индуси, няма мюсюлмани“.

Останалите деца се присмяха на идеята някой да издържи под вода цели три дни. Сухвиндер обаче не намери смелостта да им изтъкне, че и Исус умрял, но после се съживил. От желание да си седне по-бързо на мястото бе съкратила значително житието на гуру Нанак. В *гурдвара*^[2] беше влизала само няколко пъти през живота си; в Пагфърд нямаше такава, а онази в Ярвил била миниатюрна и се

управлявала, според родителите ѝ, от *чамари*^[3] — каста, различна от тяхната. Сухвиндер така и не проумя какво значение има, особено след като ѝ беше съвсем ясно, че гуру Нанак изрично отхвърля кастовите различия. Окончателно се обърка, но това не ѝ пречеше да се радва на великденските яйца и да украсява коледни елхи, макар книгите, които Парминдер пробутваше настойчиво на децата си, с тълкувания за живота на различните гуру и за принципите на *кхалса*^[4], много трудно да ѝ вървяха.

Гостуванията при роднините на майка ѝ в Бирмингам, където почти всичко живо по улиците беше с кафяв цвят на кожата, а магазините бяха пълни със сарита и индийски подправки, караха Сухвиндер да се чувства извън свои води и неадекватна. Братовчедите ѝ, освен английски говореха и пенджабски, и водеха „куул“ градски живот; братовчедките ѝ бяха красиви и се носеха модерно. Присмиваха се на провинциалния ѝ акцент и на липсата на моден вкус, а Сухвиндер мразеше да я подиграват. Затова и винаги се бе връщала с удоволствие в Пагфърд, дотогава, докато Фатс Уол не поде своя режим на ежедневен терор и не разделиха випуска им на потоци, което ѝ наложи ежедневен допир с Дейн Тъли. До този момент Пагфърд бе представлявал за нея едно убежище.

Както прехвърляха предметните стъкла, снишили глави, че да не привлекат вниманието на госпожа Найд, Гая разправи на Сухвиндер по-подробно от всякога как живяла в гимназията „Грейвнър“ в Хакни; думите ѝ се лееха като неспокоен поток. Описа и тамошните си приятелки; едната от тях, Харприт, беше съименичка на най-голямата братовчедка на Сухвиндер. Разказа ѝ и за Шърел, която била чернокожа, но и най-умната от цялата тайфа, а така също и за Джен, чийто брат бил първото гадже на Гая.

Но колкото и увлекателно да разправяше Гая, мислите на Сухвиндер се отплеснаха и тя си запредставя общоучилищно събрание, на което очите ти се мъчат да уловят отделните елементи на калейдоскопа, съставен от всички възможни отсенки на кожата — от млечна каша до махагон. Тук, в „Уинтърдаун“, синьо-черната коса на азиатците се набиваше на очи сред морето от тъмноруси и светлокестеняви глави. А в училище от рода на „Грейвнър“ такива като Фатс Уол и Дейн Тъли можеха като нищо да се окажат членове на малцинство.

— И защо се пренесохте тук? — попита плахо Сухвиндер.

— За да може майка ми да е наблизко до своето гадже идиот — измърмори Гая. — Гавин Хюс. Не го ли знаеш?

Сухвиндер завъртя глава.

— Няма начин да не си ги чула, като се чукат — каза Гая. — То цялата улица ги разбира. Остави си някоя нощ прозореца отворен и ще ги чуеш.

Сухвиндер направи всичко възможно да не изглежда шокирана, но това, да чува как родителите ѝ — как женените ѝ родители — правят секс, я ужасяваше. То и Гая се беше зачервила, но от яд, а не от притеснение, както се стори на Сухвиндер.

— Той ще я разкара някой ден. А тя е в пълна заблуда. Нали го гледам как, като свършат, няма търпение да си върви.

Сухвиндер не можеше да си представи да говори по този начин за майка си, а беше сигурна, че и близначките Феърбрадър (на теория — все още най-добрите ѝ приятелки) също не могат. Ниъх и Шевон работеха на общ микроскоп през няколко места. Като че се бяха позатворили след смъртта на баща им, предпочитаха да общуват една с друга и постепенно се отдръпваха от Сухвиндер.

Андрю Прайс следеше Гая почти неотлъчно с поглед през процепа, образуван от белите лица, които ги заобикаляха. Сухвиндер отдавна го беше изловила, но си мислеше, че Гая не знае, в което бъркаше. Гая просто не си правеше труда да му отвръща на втренчените погледи или да се кипри, понеже от дванайсетгодишна беше свикнала момчетата да я зяпат. При местенето от кабинет на кабинет през междучасията ѝ бяха направили впечатление двама единайсетокласници, които все се озоваваха на пътя ѝ — далече по-често, отколкото можеше да се очаква по закона на вероятностите; и двамата бяха по-хубави от Андрю. Но нито един не можеше да се сравни с момчето, което ѝ отне девствеността малко преди да се преместят в Пагфърд.

Гая направо умираше при мисълта, че Марко де Лука, макар и физически все още жив на този свят, е отделен от нея от двеста и дванайсет километра и четиристотин метра, изпълнено с копнеж безполезно разстояние.

— На осемнайсет е — разправяше на Сухвиндер. — И е полуиталианец. Страхотен футболист. Викат го на проби за младежкия

отбор на „Арсенал“.

Гая прави секс с Марко четири пъти, преди да замине от Хакни, като всеки път си крадеше презерватив от нощното шкафче на Кей. Едва ли не, искаше да покаже на Кей докъде е стигнала в желанието си да прогори спомена за себе си в съзнанието на Марко, след като е принудена насила да го остави.

Сухвиндер слушаше омаяна, но все още не беше признала на Гая, че вече е виждала Марко на фейсбук страницата на новата си приятелка. Такъв като него нямаше начин да видиш в „Уинтърдаун“ — приличаше на Джони Деп.

Гая се беше проснала върху чина и въртеше разсеяно фокуса на микроскопа, а от другия край на стаята Андрю Прайс вперваше погледа си в нея веднага щом усетеше, че Фатс сигурно не го вижда.

— Може и да ми остане верен. Шърел ще вдига купон в събота вечер. Поканила го е, но ми се закле, че няма да му позволява нищичко. Ех, що не мога да съм там сега, майка му стара...

Пъстрите ѝ очи разглеждаха разфокусирано повърхността на чина; Сухвиндер смирено я наблюдаваше, възхищаваше се на хубостта ѝ и ѝ завиждаше за живота, който води; да имаш друг свят, в който принадлежиш изцяло, където си имаш гадже футболист и тайфа готини, истински приятели — нима не е това едно главозамайващо и достойно за завист състояние, независимо че са те откъснали насила от него?

На обяд двете отидоха заедно пеш до магазините — нещо, което много рядко се случваше на Сухвиндер, която обикновено обядваше в стола заедно с близначките Феърбрадър.

И както си киснеха на тротоара пред магазинчето за вестници, от което си бяха купили сандвичите, чуха как някой пищи пронизително:

— Шибаната ти майка уби баба ми!

Всички струпали се пред магазинчето ученици от „Уинтърдаун“ затърсиха с озадачени погледи източника на писъка, включително и Сухвиндер, която бе не по-малко объркана. И едва тогава забеляза Кристъл Уидън, застанала на отсрещния тротоар с насочен като пистолет показалец. Заедно с нея имаше четири други момичета, наредили се покрай бордюра в очакване да намерят пролука в трафика, че да пресекат.

— Шибаната ти майка уби баба ми! Ще я очукам! А после ще те очукам и теб!

Стомахът на Сухвиндер като че напълно пропадна. Усети, че я гледат. Две деветокласнички побързаха да се омъглят. Сухвиндер долови как хората около нея се превръщат в напрегната, готова да скочи глутница. Кристъл и тайфата ѝ танцуваха на пръсти, готови да се втурнат през пътя при първа възможност.

— Какви ги плямпа тая? — попита Гая Сухвиндер, чиято уста беше толкова пресъхнала, че не може да отговори.

Нямаше смисъл да се опитва да бяга. Ще я догонят. Лиан Картър беше най-бързото момиче във випуска им. Като че на този свят се движеха единствено автомобилите, осигуряващи ѝ няколко последни секунди на безопасност.

В този момент се появи Джасвант с неколцина от дванайсетокласниците.

— Здравсти, Джоли? К'во правиш?

Джасвант не беше чула Кристъл; появила се бе с тайфата си по случайност. А на отсрещния тротоар Кристъл и групата ѝ взеха нещо да се наговарят.

— Нищо особено — отвърна Сухвиндер, замаяна от неочакваното временно облекчение.

Но нямаше как в присъствието на толкова много момчета да обясни на Джаз какво става. Двама от тях бяха над метър и осемдесет. И погледите на всички бяха приковани в Гая.

Джаз и приятелите ѝ се упътиха към входа на магазинчето, а Сухвиндер погледна притеснено Гая и ги последва. Видяха през витрината как Кристъл и тайфата ѝ отминаха, като от време на време хвърляха по някой поглед назад.

— За какво беше цялата дандания? — попита Гая.

— Прабаба ѝ била пациентка на майка ми, но починала — каза Сухвиндер.

Толкова ѝ се плачеше, че чак мускулите на врата я боляха.

— Тъпа кучка — рече Гая.

Потиснатите хлипове на Сухвиндер обаче не се дължаха единствено на разтърсилия я впоследствие страх. Досега много харесваше Кристъл, а беше сигурна, че и Кристъл я харесва. През всички прекарани на гребния канал следобеди, през всичките

пътешествия с минибуса бе изучила анатомията на гърба и раменете на Кристъл по-добре и от собствените си.

Върнаха се в училище заедно с Джасвант и приятелите ѝ. Най-хубавите момчета успяха да завържат разговор с Гая. Не бяха още стигнали до портала, а вече я занасяха за лондонския ѝ акцент. Сухвиндер не можа да види Кристъл, но затова пък мярна отдалече плавните крачки на Фатс Уол, придружен от Андрю Прайс. Силуетът и походката му ѝ бяха до болка познати — същият първичен инстинкт помага на човек да разпознае движещия се в сумрака паяк.

Колкото повече се приближаваше към училищната сграда, толкова повече ѝ се повдигаше. Отсега нататък ще я преследват двамата заедно — и Фатс, и Кристъл. Всички знаеха, че между двамата има нещо. И във въображението на Сухвиндер се появи ярко оцветено изображение как тя лежи и кърви на земята, Кристъл и тайфата ѝ я ритат, а Фатс Уол гледа и се смее на глас.

— В кенефа съм — каза на Гая. — Ще се видим горе.

Гмурна се в първата появила се на пътя ѝ женска тоалетна, заключи се в една от кабинките и седна върху капака на чинията. Защо не може да умре... да изчезне завинаги... но солидната повърхност на вещите не желае да се разтвори около нея, та тялото ѝ — омразното ѝ тяло на хермафродит — продължава упорито, по лумпенски, да живее своя живот...

Когато чу да бие звънецът за следобедните часове, скочи и излезе забързано от тоалетната. По коридорите се оформяха редици. Обърна гръб на всички и излезе целенасочено от сградата.

И други хора бягаха от час. И Кристъл го правеше, и Фатс Уол. Само днес следобед да се чупи, току-виж измислила как да се защитава в бъдеще. А защо пък да не се озове под някой автомобил? Представи си как я блъска кола и натрошава кокалите ѝ. Колко време щеше да ѝ трябва да умре, след като я размажеха на пътя? Все пак по-добре ще е да се удави, да се остави на хладната чиста вода да я приспи завинаги в един сън без сънища...

— Сухвиндер? Сухвиндер!

Стомахът ѝ се преобърна. През паркинга към нея вървеше забързана Теса Уол. За миг ѝ хрумна да побегне, но усети колко безпредметно би било, затова остана да изчака Теса, колкото и да мразеше и нея, с това тъпо безлично лице, и нейния гаден син.

— Какво вършиш, Сухвиндер? Накъде си тръгнала?

Дори една лъжа не беше способна да измисли като хората. Сви безнадеждно рамене и се предаде.

Следващата планирана среща на Теса беше чак в три. По правилник следваше да отведе Сухвиндер в канцеларията и да доложи, че я е заловила да бяга от училище; но вместо това отведе Сухвиндер горе в кабинета на съветника с непалското килимче и плакатите на „Найлдлайн“ на стената. Сухвиндер за пръв път влизаше тук.

Теса поговори известно време, като тук-там правеше по някоя кратка пауза, приканваща към отговор, после продължи нататък, а в това време Сухвиндер седеше с потни длани, с вперен във върха на обувките ѝ поглед. Теса се познава с майка ѝ... Теса ще съобщи на Парминдер, че дъщеря ѝ се е канела да бяга от час... ами ако ѝ обясни защо? Ще иска ли, ще може ли Теса да се намеси? По отношение на сина си — не: всички знаят, че тя не може да контролира Фатс. Но спрямо Кристъл? Кристъл нали идва при нея на консултации...

Много ли ще я бият, ако каже? Но те така и така ще я бият, дори ако премълчи. Кристъл нали се канеше да насъска цялата си тайфа насреща ѝ...

— ... станало ли е нещо, Сухвиндер?

Тя кимна. А Теса се опита да я насърчи:

— Ще ми кажеш ли за какво става дума?

И Сухвиндер взе, че ѝ каза.

Но беше убедена, че в лекото сбръчкване на челото на слушащата я Теса можеше да прочете не само съчувствието ѝ. Може би Теса размишлява как ще реагира Парминдер на вестта, че по улиците крещят за това, как е лекувала госпожа Катерин Уидън. И този момент не беше убягнал от притесненията на Сухвиндер, докато седеше в кабинката на тоалетната и си мечтаеше да умре. Или пък притесненият вид на Теса бе израз на нежеланието ѝ да се сблъска с Кристъл Уидън; несъмнено Кристъл е и нейна любимка, не само на господин Феърбрадър.

Сухвиндер усети как през мъката, страха и себеомразата ѝ изби мощно, парещо чувство за несправедливост, което изблъска настрана омотаващото я ежедневно кълбо от тревоги и ужаси; сети се за готовите да я нападнат Кристъл и приятелките ѝ; сети се за Фатс, шепнещ отровни думи зад гърба ѝ през всеки час по математика, а така

също и за посланието, което предната вечер бе заличила от страницата си във фейсбук.

Лес-би-а-ни-зъм (същ.) — Сексуална ориентация на жена към жена. Известно още и като сафизъм. Жител на остров Лесбос.

— Не знам откъде е разбрала — каза Сухвиндер и усети как кръвта пулсира в ушите ѝ.

— Разбрала ли...? — попита Теса с все още притеснена физиономия.

— За оплакването срещу мама по отношение на прабаба ѝ. Кристъл и майка ѝ не си говорят с другите си роднини. — Да не би — рече Сухвиндер — от Фатс да го е научила?

— От Фатс? — повтори неразбиращата Теса.

— Ами нали знаете, че те ходят — поясни Сухвиндер. — Той и Кристъл? Че ходят? Може той да ѝ е казал.

И усети някакво горчиво задоволство, като видя как и последните капки професионално самообладание се отцедиха от лицето на Теса.

---

[1] General Certificate of Secondary Education (GCSE) — двугодишна програма за средно образование за ученици на 14–16-годишна възраст в Англия, Уелс и Северна Ирландия, даваща диплома за задължително средно образование след успешно полагане на изпити по определени предмети. Дипломата GCSE често е условие за прием в програмата A-level — своеобразен мост между средното образование и приема във водещите британски университети. — Б.пр. ↑

[2] Сикхски храм (букв. „двери на гуру“). — Б.пр. ↑

[3] Петдесетмилионна каста на някогашни земеделци, впоследствие кожари, със силно влияние в Пакистан и Непал, но считани за недосегаеми в някои части на Индия. — Б.пр. ↑

[4] Сикхската общност на посветените, създадена от гуру Гобинд Сингх през 1699 г., чиито членове са длъжни да спазват определени правила на поведение. — Б.пр. ↑

IX

Кей Бодън се зарече кракът ѝ да не стъпи повече в дома на Майлс и Саманта. Никога няма да им прости за това, че станаха свидетели на парадиранията независимост на Гавин, нито ще забрави покровителствения смях на Майлс, отношението му към „Белчапъл“, нито презрението, с което двамата със Саманта говореха за Кристъл Уидън.

Въпреки извиненията и позатоплените прояви на нежност от страна на Гавин, Кей не можеше да си избие от главата спомена как той седеше нос до нос с Мери на дивана; как рипна да ѝ помага да прибере чиниите; как хукна да я изпраща до дома ѝ. А когато след няколко дни Гавин ѝ съобщи, че е и вечерял у Мери, тя едва преглътна гневния си отговор, понеже в нейния дом на „Хоуп Стрийт“ бе приемал да яде единствено препечен хляб.

Добре, щом не ѝ позволява, няма да споменава нищо лошо по адрес на вдовицата, за която Гавин говореше така, сякаш става дума за самата Богородица, но виж — Молисънови са съвсем друга работа.

— Не съм кой знае колко очарована от Майлс.

— Е, и на мен не ми е най-добрият ми приятел.

— Мен ако ме питаш, избирането му ще е катастрофално за клиниката по наркомании.

— Съмнявам се, че ще доведе до някаква особена промяна.

Тази апатия на Гавин, това негово безразличие към страданията на околните вечно вбесяваха Кей.

— Няма ли поне един човек, който да се изправи в подкрепа на „Белчапъл“?

— Колин Уол, предполагам.

Ето как Кей се озова на алеята пред къщата на семейство Уол в осем вечерта в понеделник и като стигна до вратата, натисна звънеца. От горното стъпало можеше да види паркирания през три къщи червен форд фиеста на Саманта Молисън — гледка, която допълнително подкладе жаждата ѝ за двубой.

Отвори ѝ ниска безлична пълна жена в пола от батик.

— Здравейте — каза Кей. — Казвам се Кей Бодън и бих желала, ако е удобно, да разговарям с Колин Уол.

За част от секундата Теса просто се облеци срещу привлекателната млада жена на прага ѝ, която виждаше за пръв път. А през ума ѝ проблесна шантавата идея: да не би това да е любовница на Колин, която е дошла да я уведоми за своето съществуване?

— О, да, заповядайте. Казвам се Теса.

Кей изтри старателно обувките си в постелката и последва Теса във всекидневната, която бе по-тясна, по-неизискана, но по-уютна от онази на Молисънови. На един от фотьойлите седеше висок, олисял мъж с високо чело, с тетрадка в скута и химикалка в ръка.

— Колин, търси те Кей Бодън — рече Теса. — Желаете да разговаря с теб.

По стреснатата и напрегната физиономия на Колин Теса веднага усети, че жената му е непозната. *Да бе, как не ме е срам да си мисля разни глупости?*

— Извинете ме, че нахлувам така у вас, без предварително да се обадя — каза Кей, а Колин стана да се ръкува. — Искан да звънна, но ви няма...

— Да, няма ни в указателя — призна Колин. Извисил се беше над Кей, а очичките му дребнееха зад лещите на очилата. — Заповядайте, седнете.

— Благодаря. Идвам по повод изборите. За общинския съвет. Доколкото знам, и вие сте кандидат и ще се борите срещу Майлс Молисън.

— Точно така — потвърди нервно Колин. И веднага се сети с кого си има работа: репортерката, която искаше да говорят за Кристъл. Успяла е някак си да открие адреса му. Не биваше Теса да я пуска.

— Та във връзка с това се чудех дали няма начин да помогна на нещо. Работя в „Социални грижи“, най-вече в района на „Фийлдс“. Разполагам с цифри и данни, свързани с клиниката за наркомании „Белчапъл“, която Молисън изглежда решен да закрие. А доколкото разбирам, вие подкрепяте клиниката. И искате да не я закриват, нали?

Почти му се зави свят от прилива на облекчение и радост.

— О, да, да. Правилно казвате. И моят предшественик... пардон, доскоро заемалият този пост — Бари Феърбрадър — бе категорично против затварянето ѝ. И аз съм на същото мнение.

— Имах възможността да разговарям с Майлс Молисън, който най-недвусмислено заяви, че не вижда смисъл клиниката да продължи да съществува. Честно казано, останах с убеждението, че е доста непросветен и наивен по отношение както на причинителите и лечението на пристрастяванията, така и за сериозната роля, която „Белчапъл“ изпълнява. Но ако общината не поднови договора ѝ за наем, а окръгът отреже финансирането ѝ, съществува опасността куп крайно уязвими хора да останат без необходимата им подкрепа.

— Да, да, разбирам — отговори Колин. — Да, напълно съм съгласен.

Беше хем удивен, хем поласкан, че тази привлекателна млада жена е тръгнала сама по вечерно време, за да го открие и да му се предложи за съюзник.

— Какво ще кажете за един чай или кафе, Кей? — попита Теса.

— О, да, много благодаря — отвърна Кей. — Чай, ако обичате, Теса. Без захар.

Фатс беше в кухнята и се обслужваше от хладилника. Ядеше обилно и непрестанно, но си стоеше кльощав, без да му се лепва и грам тегло. При всичкото си обявено на глас отвращение към предварително напълнените спринцовки на Теса, фактът, че клинично бялата им кутия се намираше до сиренето, изглежда, никак не го смущаваше.

Теса сложи чайника, а мислите ѝ се върнаха към темата, която я бе обзела, откакто Сухвиндер бе отворила дума за нея: че Фатс и Кристъл „ходели“. Нито бе разпитвала Фатс, нито го бе споменала на Колин.

Но колкото повече го премисляше, толкова повече се убеждаваше, че няма начин да е истина. Фатс имаше според нея толкова високо мнение за себе си, че не на всяко момиче би обърнал внимание, хеле пък на някоя като Кристъл. Изключено бе да...

Да е паднал дотам? Това ли искаш да кажеш? Това ли ти е в главата?

— Кой дойде? — попита я Фатс с пълна със студено пилешко уста, докато тя пълнеше чайника.

— Една жена, която желае да помогне на татко ти да го изберат в съвета — отвърна Теса и взе да рови из шкафа за бисквити.

— Що? Да не му е хвърлила око случайно?

— О, престани с тия детинщини, Стю — скара му се Теса.

Той дръпна няколко тънки резена шунка от отворения пакет и взе да ги тика един по един в натъпканата си уста така, както фокусник надипля копринени носни кърпички в ръкава си. Фатс беше способен да прекарва понякога по цели десет минути до отворения хладилник, да разкъсва найлонови опаковки и да тъпче храна право в устата си — навик, който Колин осъждаше заедно с почти всеки друг аспект от живота на Фатс.

— Ама не, аз най-сериозно те питам: за какво ѝ е да му помага? — рече, след като преглътна поредната мощна хапка месо.

— Иска да не затварят клиниката за наркомании „Белчапъл“.

— Що, тя наркоманка ли е?

— Не, не е наркоманка — каза Теса и отбеляза с раздразнение факта, че Фатс е изял и последните три шоколадови бисквити и е оставил само празните им опаковки на лавицата. — Работи в „Социални грижи“ и е на мнение, че клиниката върши полезна работа. И татко ти иска да не я затварят, но Майлс Молисън твърди, че изобщо не била ефективна.

— Съмнявам се, че изобщо върши нещо полезно. Във „Фийлдс“ е фрашкано с дишащи лепило и боцкащи се.

Теса не се и съмняваше, че ако беше казала, че Колин иска да затворят клиниката, Фатс щеше моментално да извади аргумент в полза на запазването ѝ.

— Родил си се за адвокат, Стю — отбеляза, а в това време водата в чайника кипна.

Когато Теса се върна във всекидневната с подноса, завари Кей и Колин да обсъждат печатните материали, които тя бе донесла в големия си сак.

— ... двама терапевти, финансирани отчасти от съвета и отчасти — от „Акшън он Адикшън“ — едно много ефикасно благотворително дружество. Към клиниката е командирована и една служителка на „Социални грижи“, Нина, която всъщност ми даде всичките тези материали... О, много ви благодаря — усмихна се мило Кей на Теса, която остави на масичката до нея каничката с чай.

Няколкото минути, прекарани със семейство Уол, ѝ бяха достатъчни на Кей, за да ѝ се понравят така, както никой друг в Пагфърд. Теса не я подложи от влизането ѝ на пълен оглед, нито се

вторачи да ѝ изнамери разни физически кусури и прояви на лош вкус в облеклото. Дори и притесненият ѝ съпруг ѝ се стори свестен и искрен в намерението си да блокира изоставянето на „Фийлдс“.

— Защо ми се струва, че долавям лондонски акцент в говора ви, Кей? — попита Теса и топна обикновена бисквита в чая си.

Кей кимна.

— И какво ви довя в Пагфърд?

— Интимна връзка — отвърна Кей. Не изпита удоволствие от думите си, при все че с Гавин се бяха официално помирили. И се извърна пак към Колин: — Нещо ми се губи връзката между общинския съвет и сградата на клиниката.

— А, съветът е собственик на сградата — поясни Колин. — Някога е била черква. А срокът на договора изтича и трябва да се преподпише.

— Тоест моментът е удобен да ги изгонят.

— Точно така. Кога, казахте, че сте разговаряли с Майлс Молисън? — попита Колин с надеждата и ужаса, че Майлс може да го е споменал поименно.

— Вечеряхме заедно по-миналия петък. Ние с Гавин...

— О, ама вие ли сте приятелката на Гавин! — възкликна Теса.

— Аз съм. Та в хода на разговора стана дума за „Фийлдс“...

— Несъмнено — вметна Теса.

— ... при което Майлс спомена „Белчапъл“, но ме поразил начинът, по който говореше за свързаните с клиниката проблеми. Споменах му, че и в момента работя с едно семейство — тук Кей си спомни колко недискретно бе изпуснала името „Уидън“, затова продължи внимателно, — чиято майка, ако бъде лишена от метадон, почти гарантирано ще се върне към дрогата.

— Имам чувството, че става дума за Уидън — каза Теса с мрачно предчувствие.

— Аз... Да, всъщност точно за семейство Уидън ви говоря — призна Кей.

А Теса се пресегна за нова бисквитка.

— А аз съм педагогическият съветник на Кристъл. Доколкото знам, майка ѝ за втори път участва в програмата на „Белчапъл“.

— За трети — поправи я Кей.

— Кристъл я знаем още от петгодишна. Беше в един клас със сина ни в началното училище — продължи Теса. — Животът ѝ никак не е бил лек, честно казано.

— Абсолютно — съгласи се Кей. — Дори съм учудена, че, общо взето, е толкова симпатична.

— И аз съм съгласен — обади се усърдно Колин.

Теса вдигна вежди, понеже си спомни за отказа му да опрости задържането на Кристъл след училище след инцидента с грачещия вопъл по време на общоучилищното събрание. След което се запита, а стомахът ѝ се преобърна наопаки, как ли ще реагира Колин, ако се окаже, че Сухвиндер не лъже и не се заблуждава? Но няма начин Сухвиндер да не бърка. Тя е такова скромно, наивно дете. Кой знае какво е чула-недочула...

— Работата е в това, че Тери се мотивира единствено от страха да не ѝ отнемат децата — каза Кей. — В момента се поддава на лечението; главната ѝ лечителка в клиниката ми каза, че долавя коренна промяна и в самото отношение на Тери. Но ако затворят „Белчапъл“, всичко отива на кино и един господ знае какво ще стане със семейството им.

— Цялата тази информация е полезна — кимна важно Колин и започна да си записва на нова страница в бележника. — Изключително важна, бих казал. Нали казахте, че разполагате със статистика за броя на хората, които са се изчистили?

Кей запрехвърля разпечатките да намери нужните ѝ данни. Теса имаше впечатлението, че Колин се стреми да обсеби отново цялото внимание на Кей. Открай време имаше слабост към хубавите жени и съчувствените маниери.

Теса предъвкваше поредната бисквита и не преставаше да си мисли за Кристъл. Напоследък консултациите им не бяха особено плодотворни. Кристъл се държеше дръпнато. И днешната не беше различна. Успя да изтръгне от Кристъл обещание, че няма повече да преследва и да се заяжда със Сухвиндер Джаванда, но цялостното ѝ поведение подсказваше, че Теса я е предала, че не е оправдала доверието ѝ. Възможно бе да се дължи на задържането след училище, наложено от Колин. Теса си беше внушила, че създадената между нея и Кристъл връзка е достатъчно здрава, че да оцелее на подобни

изпитания, но явно не можеше да се сравнява с връзката между Кристъл и Бари.

(Теса бе присъствала на място през онзи ден, в който Бари докара в училището гребен тренажор и взе да търси кандидати за екипажа, който възнамеряваше да създаде. Извикаха я от учителската стая да дойде в салона, понеже този ден учителката по физическо била болна, а единственият заместник, който успели да намерят за толкова кратко време, бил мъж.

Събралите се в салона десетокласнички, по шорти и тениски, се разкикотиха при вида на двамата непознати мъже, които завариха вместо госпожица Джарвис. Наложил се Теса да отправи най-сериозна забележка на Кристъл, Ники и Лиан, които се бяха изтъпанили най-отпред и подмятаха неприлични забележки към заместник-учителя — млад красавец, склонен, за жалост, към изчервяване.

Нисичкият Бари, с рижи коси и брадичка, бе по анцуг. Беше излязъл официално от работа до обяд, за да свърши онова, което беше си наумил. Всички смятаха идеята му за чудата и нереалистична — на училища от рода на „Уинтърдаун“ просто не се полага да имат гребни осморки. Дори Ниъх и Шевон се отнасяха с полуприсмех и полуужас към присъствието на баща им.

Бари взе да им обяснява какво е намислил: да създаде гребни екипажи. Уредил да ползват стария хангар за лодки на канала в Ярвил; а гребането било страхотен спорт, който щял да им даде възможност да прославят и себе си, и училището им. Теса се беше наместила току до Кристъл и приятелките ѝ, да ги укротява при нужда; кикотът им почти беше утихнал, но не съвсем.

Бари им направи показно упражнение на гребния тренажор и покани момичетата да опитат. Някоя не прояви подобно желание.

— Кристъл Уидън — посочи я с пръст Бари. — Теб съм те мяркал да висиш по лостовете в парка, което ще рече, че имаш як раменен пояс. Сядай да те видим какво можеш.

На Кристъл само това ѝ трябваше — да стане център на вниманието; пристъпи нахакано към тренажора и седна. А Ники и Лиан изреваха от смях въпреки убийствените погледи на застаналата до тях Теса и скоро към тях се присъедини и целият клас.

Бари показва на Кристъл какво трябва да прави. Мълчаливият заместник-учител наблюдаваше с професионална тревога как Бари

нагласи ръцете ѝ върху дървените ръкохватки.

Тя ги изтегли назад, като в същото време направи тъпа физиономия към Ники и Лиан и всички пак се разсмяха.

— Ама вижте я, моля ви се! — грейна изведнъж Бари. — Та тя е роден гребец!

Наистина ли Кристъл имаше вродена дарба? Теса нямаше как да прецени, понеже нищо не разбираше от гребане.

— Изправи гръбнака, за да не се контузиш — каза Бари на Кристъл. — Точно така. Опъвай... опъвай... ама гледайте каква техника... ти гребала ли си някога досега?

При което Кристъл наистина изправи гръб и взе да гребе като хората. Престана да гледа Ники и Лиан. Налучка ритъма си.

— Идеално! — обяви Бари. — Погледнете я... идеално. Точно така! Браво, моето момиче. Раз-два, раз-два, раз...

— Боли! — изкрещя Кристъл.

— Знам, че боли. Но само така можеш да направиш ръце като на Дженифър Анистън — рече Бари.

Пак се разнесе смях, само че този път се смееха заедно с Бари. Как успяваше този човек да ги покори? Винаги се държеше уместно, естествено, без никакви превземки. На Теса ѝ беше пределно известно, че тийнейджърите изпитват ужас от подигравки. Онези, у които подобен страх липсва — а те са толкова малко сред възрастните, Бог ѝ е свидетел, — се радват на естествен авторитет сред младите; такива хора трябва задължително да ги правят учители.

— Почивка! — изкомандва Бари и Кристъл се отпусна със зачервено лице и взе да разтрива ръцете си.

— Май ще трябва да пооткажеш цигарките, Кристъл — каза Бари и този път бе възнаграден с бурен смях. — Има ли други желаещи да опитат?

Кристъл се върна при наблюдаващите я съученички, но вече не се смееше. Наблюдаваше ревниво всяко ново момиче на тренажора и очите ѝ постоянно шареха към брадатото лице на Бари, да разбере какво е мнението му за тях. А когато Кармен Люис напълно се изложи, Бари я подкани: „Я пак им покажи, Кристъл“, и тя се върна към машината с грейнало лице.

Но на края на демонстрацията, когато Бари накара да си вдигнат ръцете всички онези момичета, които искаха да кандидатстват за

отбора, Кристъл остана със скръстени ръце. Теса я видя как завъртя глава и се изсмя подигравателно на измърмореното от Ники. Бари записа старателно имената на желаещите момичета и вдигна глава:

— Теб също те записвам, Кристъл Уидън — рече и я посочи с пръст. — Хич недей ми клати глава. Много ще се ядосам, ако не те видя. Имаш вроден талант. А вроденият талант не бива да се похабява. Криии... стъл... — издиктува си бавно, вписвайки името ѝ, — Уиии... дън.

Дали за своя вроден талант бе размишлявала Кристъл под душа след края на часа? Дали е носила в себе си през целия ден мисълта за новооткритите си способности като картичка, получена неочаквано в Деня на св. Валентин? Теса нямаше как да знае; но за учудване на всички, освен може би на Бари, Кристъл се бе явила на пробите за екипажа.)

Колин кимаше енергично на цитираните от Кей проценти на върналите се към дрогата след курса на клиниката „Белчапъл“.

— Парминдер трябва задължително да се запознае с тези данни — каза. — Обещавам да ѝ предам един екземпляр. Да, да, безкрайно полезна информация.

На Теса леко ѝ призляваше, но си взе и четвърта бисквитка.

Х

Тъй като в понеделник вечер Парминдер работеше до по-късно, а и Викрам обикновено се задържаше в болницата, трите деца в семейство Джаванда сами си готвеха и си подреждаха масата. Понякога се спречкваха, от време на време се смееха, но днес всяко едно бе потънало в собствените си мисли, така че изпълниха задачата си с необичайна ефикасност в почти пълно мълчание.

Сухвиндер не спомена нито на брат си, нито на сестра си, че се е канела да бяга от училище, нито им каза как Кристъл Уидън заплашваше да я пребие. Напоследък навикът ѝ да пази тайна бе станал съвсем подчертан. Изпитваше активен страх от това, да споделя чувствата си, понеже се боеше да не издадат създалия се в душата ѝ необичаен свят — светът, в който Фатс Уол успяваше да навлезе с такава ужасяваща лекота. Но в същото време си даваше сметка, че събитията от днешния ден не могат да се премълчават до безкрай. Още повече че Теса ѝ беше съобщила за намерението си да се обади по телефона на Парминдер:

— Длъжна съм да уведомя майка ти, Сухвиндер, но ще имам грижата да ѝ обясня причината за постъпката ти.

Сухвиндер бе изпитала нещо като топлота към Теса, макар да бе майката на Фатс Уол. Колкото и да се плашеше от предстоящата реакция на майка си, предложението на Теса да се намеси в нейна полза разпали в душата ѝ слаба надеждичка. Дали пък осъзнаването на отчаянието на Сухвиндер няма да пропука поне мъничко непоколебимото неодобрение на майка ѝ, разочарованието ѝ и изричаните с каменно лице безкрайни критики?

Когато входната врата най-после се отвори, чуха майка им да говори на пенджабски.

— Уф, пак ли тая проклета ферма — изстена Джасвант, надала ухо към прииждащите звуци.

Родът Джаванда притежаваше фамилно имотче в щата Пенджаб, паднало се на най-голямата дъщеря Парминдер поради това, че баща им нямаше синове. Така че фермата заемаше свое място в родовата

памет — чест обект на обсъждане между Джасвант и Сухвиндер, които с лека изненада и учудване бяха установили наличието на определено очакване у неколцина по-възрастни роднини цялото им семейство един ден да се върне в родината. Бащата на Парминдер цял живот прашаше пари за издръжка на фермата, дадена под аренда на някакви вечно намусени и недоволни втори братовчеди. А сред роднините на майка ѝ фермата бе повод за редовни разпавии.

— Баба пак се е скарала с единия — превеждаше Джасвант проникналите през вратата приглушени думи на Парминдер.

Парминдер беше научила първородната си дъщеря на малко пенджабски, а Джаз бе поела много повече от братовчедките им. Поради силната си дислексия обаче Сухвиндер отдавна ги беше отказала от опитите им да я учат на два езика едновременно.

— Харприт още настоявала да продадат онова тгълче заради пътя...

Сухвиндер чу как Парминдер изрита обувките си. Съжали, че майка ѝ точно тази вечер е намерила да се занимава с фермата; тези разпавии неизменно ѝ разваляха настроението. А когато Парминдер отвори вратата и влезе с вкаменено като маска лице, смелостта окончателно напусна Сухвиндер.

Парминдер махна небрежно на Джасвант и Раджпал, но посочи с пръст първо Сухвиндер, после един кухненски стол в смисъл да седне там и да я чака да приключи с разговора си.

Джасвант и Раджпал се изнизаха нагоре по стълбите. Прикована към стола от майчината повеля, Сухвиндер остана да чака под окичилите стената снимки, които излагаха пред погледите на цял свят относителната ѝ неадекватност. А майка ѝ приказва още сума ти време, преди най-сетне да каже „дочуване“ и да прекъсне връзката.

А в мига, в който се извърна към дъщеря си, Сухвиндер усети мигновено, без дума да ѝ се каже, че е била излъгана в надеждите си.

— Така — процеди Парминдер. — Днес в работата ми се обади Теса. Предполагам, че знаеш по какъв въпрос.

Сухвиндер кимна. Устата ѝ сякаш се напълни с памук.

Гневът на Парминдер се стовари отгоре ѝ като цунами и така повлече Сухвиндер, че не ѝ даде възможност да стъпи на крака.

— Защо? Защо? Пак ли копираш оная лондончанка... пак ли се мъчиш да я впечатлиш? Джаз и Радж никога не са се държали по този

начин. Кое те кара теб така да постъпваш? Какво ти става? Толкова ли се гордееш с мързела и некадърността си? Кой ти е казал, че е „куул“ да се държиш като малолетна престъпница? Представяш ли си какво ми беше, като ми се обади Теса? Да ми звъни в работата... такъв срам не съм изживявала... отвращаваш ме, разбра ли? Нима не ти осигуряваме всичко, от което се нуждаеш? Нима не ти помагаме достатъчно? *Какво ти има ма, Сухвиндер?*

В отчаянието си да прекъсне майчиното словоизлияние Сухвиндер спомена името на Кристъл Уидън...

— Кристъл Уидън! — кресна Парминдер. — Оная глупачка! Ама ти защо изобщо ѝ обръщаш внимание? Не ѝ ли каза колко труд положих да поддържам живота у проклетата ѝ прабаба? Не ѝ ли го каза?

— Ама аз... не...

— Ако ще ми слушаш какви ги приказват разните там Кристъл Уидъни, значи, си абсолютно безнадежден случай! Или просто налучкваш естественото си равнище може би? Искаш да бягаш от училище и да работиш в кафене, понеже е по-лесно, като в същото време хвърляш на вятъра всички възможности да получиш някакво образование, нали? Това ли научи от участието си в един отбор с Кристъл Уидън — да паднеш до нейното ниво?

А Сухвиндер се сети как Кристъл и тайфата ѝ дебнеха от отсрещния тротоар за пролука в движението, която да им позволи да пресекат улицата. Какво трябва да направи, че майка ѝ да я разбере? Само допреди час хранеше поне мъничка надежда, че най-после ще може да сподели с майка си — поне за Фатс Уол...

— Махай ми се от очите! Бягай! Ще си поговоря с баща ти, като се прибере. Върви!

Сухвиндер се качи бавно горе. Джасвант я викна от стаята си:

— За какво толкова ти кудкудякаше?

Сухвиндер не отговори. Прибра се в своята стая, затвори вратата и приседна на ръба на леглото.

Какво ти има ма, Сухвиндер? Отвращаваш ме.

Толкова ли се гордееш с мързела и некадърността си?

Добре де, а какво очакваше? Да я гушне и утешава ли? Кога за последен път я е прегръщала и държала в обятията си Парминдер? Че то и скритото в плюшеното ѝ зайче ножче за бръснене ѝ дава повече

утеха; не можеше обаче посред бял ден да удовлетвори превръщащото се в необходимост желание да си пусне кръв — всички в семейството бяха още будни, а баща ѝ тепърва ще се прибира.

Насъбралото се в Сухвиндер и жадуващо за излаз езеро от отчаяние и болка се бе подпалило, сякаш от самото начало бе пълно с гориво.

Ще я науча аз нея!

Стана, прекоси с няколко крачки стаята, тръшна се на стола пред бюрото си и заблъска по клавиатурата на компютъра.

Когато оня тъп заместник-учител по информатика се беше напънал да ги впечатлява с познанията си, Сухвиндер бе проявила не по-малко интерес от Андрю Прайс. С тази разлика, че не седна като Андрю и две-три други момчета да го засипва с хакерски въпроси, ами си се прибра тихо и кротко вкъщи и се разтърси из интернет. Почти всички съвременни уебсайтове бяха имунизирани против класическите SQL инжекции, но като чу майка си да обсъжда анонимната атака срещу уебсайта на пагфърдския общински съвет, веднага ѝ стана ясно, че защитата на тоя стар сайт вероятно е под всякаква критика.

На Сухвиндер открай време ѝ беше по-лесно да пише на клавиатура, отколкото на ръка, а и разчиташе компютърен код много по-леко, отколкото дългите нанизии от думи. Така че ѝ потрѣбѣва съвсем кратко време, за да се добере до сайт, който предлагаше ясни инструкции как да състави една най-проста SQL инжекция. После влезе в сайта на пагфърдския общински съвет.

Да хакне сайта, ѝ потрѣбѣваха пет минути, и то, понеже първия път бе преписала грешно кода. И се удиви от факта, че администраторът на сайта, който и да е той, само беше заличил постинга, но не бе премахнал от базата данни потребителския акаунт на Призрака_на_Бари Феърбрадър. Да качи нов постинг от същото име, беше просто като фасул.

Съставянето на самия постинг обаче ѝ отне повече време, отколкото хакването на сайта. Таеше в себе си тайното обвинение от няколко месеца, още от новогодишното парти, когато, свряла се в един ъгъл, беше мярнала с почуда лицето на майка си десет минути преди полунощ. Пишеше бавно. Автоматичният коректор ѝ вършеше много добра работа.

Изобщо не я стряскаше вероятността Парминдер да провери хронологията на брауъра ѝ: майка ѝ толкова малко я познава и толкова слабо се интересува какво прави тя в стаята си, че и през ум не би ѝ минало да заподозре своята мързелива, тъпа и некадърна дъщеря.

Сухвиндер кликна с мишката така, както се натиска спусък.

XI

Във вторник сутринта Кристъл не заведе Роби в детската градина, а го премени за погребението на прабаба им Кат. Докато му вдигаше най-малко съдрания панталон, който му беше омалял поне с пет сантиметра над глезените, се опита да му обясни коя е била Баба Кат, но можеше и да не си хаби плюнката: Роби изобщо нямаше представа какво значи „баба“ — понятията му за роднинство се свеждаха до „майка“ и „сестра“. А през многобройните разнообразни намеци и спомени на Тери Кристъл бе прозряла едно: Тери пък си нямаше представа кой е бащата на Роби.

В този момент чу стъпките на слизащата по стълбите майка.

— Пусни това — скара се на Роби, който се мъчеше да докопа празния кен от бира, търколил се под обичайното кресло на Тери. — Ела тук.

Повлече Роби за ръка към преддверието. Тери още беше по долнището от пижама и мърлявата тениска, с които беше спала, а краката ѝ бяха боси.

— Що не си се преоблякла? — попита Кристъл.

— Никъде няма да ходя — промъкна се Тери покрай сина и дъщеря си в кухнята. — Отказах се.

— Що?

— Щото не ща — каза Тери и запали цигарата от газовия котлон на печката. — Ебала съм им майката.

Кристъл едва удържаше дърпация я и провесващ се на ръката ѝ Роби.

— Всички други ще са там — рече Кристъл. — И Черил, и Шейн...

— Е, и? — озъби се Тери.

Не че Кристъл не беше очаквала майка им да се откаже в последния момент. Понеже на погребението щеше да се озове очи в очи с Даниела — сестрата, която се преструваше, че Тери не съществува, заедно с всички останали роднини, които се бяха отрекли от нея и децата ѝ. Но пък сигурно ще присъства Ан-Мари. Кристъл се

беше вкопчила в тази надежда като в лъч от фенерче сред мрака през всичките онези нощи, през които бе ридала за Баба Кат и за господин Феърбрадър.

— Трябва да дойдеш — каза Кристъл.

— Никъде няма да ходя.

— Ама Баба Кат погребваме.

— Е, и? — повтори Тери.

— Много ни помагаше.

— Хич даже — срязва я Тери.

— Не е така — спореше Кристъл с пламнало лице, стиснала Роби за ръка.

— На теб може — рече Тери. — Ама мен не ме ебаваше. Така че ти върви да ѝ се сополявиш на гроба, щом искаш. Аз оставам тука.

— Защо? — наново попита Кристъл.

— Моя си работа.

Познатата стара сянка се спусна отгоре им.

— Обо ли ще чакаш, а?

— Моя си работа — повтори Тери с жалко достойнство.

— Идвай на погребението — заповяда на висок глас Кристъл.

— Ти върви.

— Да не си посмяла пак да се бодеш, да ти еба майката! — заяви Кристъл с една октава по-високо.

— Няма — каза Тери, но се извърна и се загледа през мръсния прозорец към потъналото в бурени и боклуци така наречено задно дворче.

Роби отскубна ръката си от Кристъл и се втурна във всекидневната. С напъхани до дъното на джобовите на анцуга си юмруци и опънати назад рамене, Кристъл се замисли какво да предприеме. Плачеше ѝ се при мисълта, че няма да може да отиде на погребението, но мъката ѝ смекчаваше облекчителната мисъл, че тогава няма да ѝ се наложи да се изправи срещу батареята от враждебни очи, които от време на време беше срещала у прабаба си Кат. Хем я беше яд на Тери, хем, колкото и странно да бе, чувстваше, че е на нейна страна. *Наистина ли си нямаш представа кой изобищо е баща му, курво с курвите?* Щеше ѝ се да се запознае с Ан-Мари, но я беше и страх.

— Хубаво. И аз няма да ходя.

— Ама ти върви. Щом искаш. Все ми е едно, д'еба.

Кристъл обаче си остана у дома, убедена в появата на Обо. Понеже Обо се губеше вече от седмица по някакви си свои нечестиви задачи. А Кристъл му пожелаваше да пукне и никога да не се върне.

Запали една от ръчно свитите цигари, дадени ѝ от Фатс Уол, и за да се намира на работа, взе да чисти из къщи. Не ѝ се услаждаха, но ѝ беше приятно, че той ѝ ги е дал. И ги пазеше в пластмасовата кутийка за бижута на Ники, при Тесиния часовник.

След като се изчукаха в гробищата, ѝ се струваше, че повече няма да се среща с Фатс, понеже той тогава почти не ѝ проговори повече и си тръгна, след като с половин уста ѝ каза довиждане, но после се бяха срещнали в градинката. И тя усети, че този път му хареса повече от миналия; не се напушиха и той издържа по-дълго. След това се излегна до нея на тревата под храстите, запалиха по цигара, а когато тя му спомена за смъртта на прабаба ѝ Кат, той ѝ каза, че майката на Сухвиндер Джаванда май ѝ била предписала погрешни лекарства или нещо такова — не бил съвсем наясно какво точно станало.

Кристъл се ужаси. Значи, смъртта на Баба Кат е била съвсем излишна; значи, можеше и досега да си е жива и здрава в спретнатата си къщичка на „Хоуп Стрийт“, да е готова при нужда да окаже помощ на Кристъл — да ѝ предостави убежище с удобно, застлано с чисти чаршафи легло, със заредена с храна и със сбирщина от порцеланови чаши и чинии кухничка, и с малкото телевизорче в ъгъла на всекидневната. *Не ща да гледам тия мръсотии, Кристъл. Угаси го.*

Кристъл не бе имала нищо против Сухвиндер, но майката на Сухвиндер бе убила Баба Кат. А във вражеското племе няма „наши“ и „ваши“. Кристъл си беше наумила да размаже Сухвиндер от бой, но Теса Уол взе, че се набърка. Кристъл не помнеше с подробности казаното ѝ от Теса, но, общо взето, излизаше, че Фатс изобщо нищо не бил разбрал — или поне най-важното. Така че ѝ се наложи да обещае пряко волята си пред Теса да не преследва повече Сухвиндер, макар такива обещания да бяха само временни мерки в обезумелия постоянноменящ се свят на Кристъл.

— Веднага остави това! — кресна Кристъл на Роби, който се мъчеше да отвори капака на тенекията от бисквити, в която Тери държеше инструментите си.

Кристъл грабна кутията от ръцете му и я прегърна сякаш бе някакво живо същество, нещо, което би се борило да не умре и чието унищожение щеше да донесе ужасни последствия. Изподрасканата картинка на капака изобразяваше дилижанс с натрупан върху покрива багаж, теглен през снега от четири кестеняви коня, а кочияшът с цилиндър държеше в ръка пощальонски рог. Възползва се от това, че Тери пуши в кухнята, отнесе тенекиената кутия горе и я скри в стаята си. Роби се влачеше по петите ѝ.

— Искам в паркааа.

Понякога тя го водеше, люлееше го на люлките и го въртеше на въртележката.

— Днес не може, Роби.

А той взе да хленчи и не спря, докато тя не му кресна да млъкне.

Много по-късно, по тъмно — след като Кристъл нахрани Роби с консервирани кръгчета спагети в доматиен сос и го изкъпа, много след като беше свършило погребението — Обо почука на вратата им. Кристъл го видя от прозореца на стаята на Роби и се втурна да отвори, но Тери успя да я изпревари.

— К'во пра'иш, Тер? — попита Обо, прекрачвайки прага, без никой да го е поканил. — Чух, че си ме търсила миналата седмица.

Макар че Кристъл му бе заръчала да не става, Роби я беше последвал по стълбите. Усети го по уханието на измитата му с шампоан коса над разнасящата се над древното кожено яке на Обо воня на фасове и престоляла пот. Освен това Обо беше обърнал и няколко халби — като ѝ се хилеше, от устата му я блъскаха бирени изпарения.

— Ти как си, Обо? — попита Тери с оная нотка в гласа, която Кристъл не долавяше в други случаи и която издаваше сговорчивост и угодничество — признание, че Обо се радва на определени привилегии в дома им. — Къде се изгуби?

— В Бристол — каза той. — Ти как си, Тер?

— Тя няма нужда от нищо — намеси се Кристъл.

А той примига през дебелиите си лупи. Роби така се беше вкопчил в крака на Кристъл, че ноктите му се канеха да пробият кожата ѝ.

— А, я да видим кой бил тука, Тер? — отвърна Обо. — Това майка ти ли е?

Тери се разсмя. А Кристъл го изглежда кръвнишки, все още в хватката на Роби. Мътният поглед на Обо се спусна надолу към малкия.

— И к'во пра'и мойто момче?

— Не ти е никакво твое момче — каза Кристъл.

— Ти откъде знаеш? — ухили се кротко Обо.

— Еби си майката. Нищо не й трябва. Кажи му ма — едва ли не кресна Кристъл на Тери. — Кажи му, че нищо не щеш.

Уплашена, попаднала между две воли, много по-силни от нейната, Тери отвърна:

— Той просто идва да се видим...

— Хич и не му вярвай — каза Кристъл. — Не за това е тука. Кажи му ма. Тя нищо не ще — изрече злобно в нахиленото лице на Обо. — Вече от няколко седмици е чиста.

— Вярно ли ма, Тер? — не можа да повярва все още усмихнатият Обо.

— Вярно е — рече Кристъл, след като Тери не отвърна. — Все още е в „Белчапъл“.

— Няма да е задълго — каза Обо.

— Еби се — вбеси се Кристъл.

— Затварят ги — обяви Обо.

— Ама наистина ли? — внезапно се паникьоса Тери. — Ти откъде знаеш?

— Знам аз — рече Обо. — Икономии пра'ят.

— Нищо не знаеш — озъби му се Кристъл. — Глупости дрънка — каза на майка си. — Нали иначе щяха да ти кажат?

— Икономии — повтори Обо и взе да се опипва по джобовете за цигари.

— Не забравяй, че ти предстои преатестиране — напомни Кристъл на Тери. — Не трябва да се бодеш. Не може.

— К'во каза? — попита Обо, докато се бореше със запалката си, но нито една от двете жени не пожела да го осветли.

Тери задържа погледа на дъщеря си за някакви си две секунди, после очите ѝ слязоха неохотно към обличения в пижамата си Роби, вкопчил се в крака на Кристъл.

— Наистина мислех да си лягам, Обо — измърмори, без да го погледне. — Друг път може да се видим.

— Чух, че баба ти умряла — каза той. — От Черил го чух.

Болка разкриви лицето на Тери, която изведнъж взе да изглежда на годините на Баба Кат.

— Аз си лягам. Хайде, Роби. Тръгвай с мен, Роби.

Но Роби отказваше да пусне крака на Кристъл в присъствието на Обо. Тери протегна към детето орловите си пръсти.

— Пусни ме, Роби — замоли го Кристъл. Когато изпаднеше в определени настроения, Тери използваше сина си за плюшено мече; но по-добре Роби, отколкото хероина. — Хайде, върви, върви с мама.

Малкият намери някаква сигурност в гласа на Кристъл и се остави Тери да го отведе по стълбите.

— Айде изчезвай — рече Кристъл, без да погледне Обо, но се отдалечи в кухнята, извади последната свита от Фатс Уол цигара от джоба си и взе да я пали от газовия котлон. Чу как външната врата се затвори и изтържествува: преебах го.

— Мно'о готин гъз си отпала, Кристъл.

Тя така подскочи, че най-горната от струпаните чинии се хлъзна и се разби върху мръсния под. Не си беше отишъл, а беше влязъл подире ѝ. И сега бе забил поглед в опънатата върху гърдите ѝ тениска.

— Еби се — рече му.

— Голямо момиче си вече.

— Еби се.

— И чувам, че буташ безплатно — приближи се съвсем Обо. — А можеш да печелиш повече и от майка си.

— Еби...

Ръката му бе вече върху лявата ѝ гърда. Опита се да я отмести, но с другата си ръка той я хвана за китката. Запалената ѝ цигара се плъзна по лицето му и той я тресна два пъти с юмрук по слепоочията; още чинии паднаха на пода, а като се дърпаше, тя се подхлъзна и падна; удари тила си в пода, а той се озова отгоре ѝ; усети как ръката му тегли надолу ластика на анцуга ѝ.

— Не... пусни бе... не!

Заби кокалчетата си в корема ѝ и взе да си разкопчава панталона — тя се опита да изпищи, а той я перна през лицето — вонята му запуши ноздрите ѝ, а той изръмжа в ухото ѝ:

— Ха си викнала, ха съм те клъцнал с ножката.

От влизането му силно я заболя; чуваше го как пъшка и как самата тя само тихичко скимти; срамуваше се от звука, който издава — тъй уплашен и незначителен.

Той се изпразни и се махна от нея. А тя моментално вдигна долнището на анцуга и скочи насреща му със стичащи се по бузите сълзи, а той ѝ се лезеше.

— Ще кажа на гос'ин Феърбрадър — чу се как изхлипа.

Така и не разбра откъде излязоха думите ѝ. Голяма глупост каза.

— Тоя пък кой е? — закопча дюкяна си Обо, запали цигара, без никак да бърза, и блокира пътя ѝ да излезе. — И с него ли се ебеш, а? Курветина малка.

Завлече се към преддверието и си тръгна.

А тя трепереше така, както никога не бе треперила през живота си. Имаше чувството, че ще повърне; усещаше се обгърната изцяло от вонята му. Болката в тила ѝ пулсираше; болеше я и отвътре, а влага се стичаше по гащите ѝ. Втурна се във всекидневната и там се спря разтреперана, обгърнала се с двете си ръце; после, в миг на ужас, осъзна, че той ще се върне, и хукна да заключва външната врата.

Върна се във всекидневната, намери един дълъг фас и го запали. Пушеща, трепереща и ридаеща, тръшна се в обичайното кресло на Тери, после скочи, понеже чу стъпки по стълбите: Тери се появи с объркан и дебнещ вид.

— К'во ти е?

Кристъл се задави с думите си:

— Той... той ме наеба.

— К'вооо?

— Обо... преди малко...

— Няма начин.

Инстинктивната реакция на Тери спрямо всички проблеми в живота: няма начин, не, аз не, не, никога.

Кристъл скочи и я блъсна; каквато си беше мършава, Тери се свлече с псувни и писъци назад в преддверието; а Кристъл се нахвърли на току-що заключената врата, взе да се бори с ключалката и рязко отвори.

Мина цели дваайсет метра по улицата, без да спре да реве, когато се сети, че Обо може би я причаква някъде и я държи под око. Прекоси на бегом градината на едни съседни, мина на зигзаг през няколко задни

пътечки по посока на къщата на Ники, а през цялото време течността се стичаше по гащите ѝ и ѝ идеше да повърне.

На Кристъл ѝ беше съвсем ясно, че я е изнасилил. Точно това се беше случило и с по-голямата сестра на Лиан в паркинга на един нощен клуб в Бристол. Знаеше, че и повечето хора в такъв случай се обръщат към полицията; но няма как да допуснеш полицията в частния си живот, когато майка ти е Тери Уидън.

Ще кажа на гос'ин Феърбрадър.

Хлипанията ѝ станаха още по-чести. На господин Феърбрадър наистина щеше да може да му каже. Той познаваше истинския живот. Единият от братята му беше лежал в затвора. Разправял бе на Кристъл за младините си: различни от нейната младост — никой не можеше да падне толкова ниско като нея, това поне ѝ беше ясно — по-скоро като младостта на Ники, на Лиан. Парите им свършили; майка му била купила общинско жилище, но не успяла да плати навреме вноските; наложило се да живеят известно време в каравана, дадена им на заем от негов вуйчо.

Г-н Феърбрадър умееше да урежда нещата, да намира изход от всяка ситуация. Дори у тях дойде да говори с Тери за гребането на Кристъл, когато двете с Тери се скараха и Тери отказа да подпише разрешението Кристъл да пътува с отбора. И изобщо не се бе отвратил, или поне не го беше показал, което си е едно и също. Тери, която не търпеше и нямаше доверие никому, каза; „Абе добър човек ми се вижда“, и подписа.

А и самият господин Феърбрадър веднъж я предупреди:

— На теб ще ти е по-тежко в сравнение с останалите, Крис; и на мен ми беше по-тежко. Но пък ще можеш и повече от мен да постигнеш. Няма да е нужно да повтаряш грешките ми.

Имаше предвид, че ще се учи по-добре от него, но сега вече бе късно за тия работи, пък и всичко беше празни приказки. Как щеше да ѝ помогне четенето сега?

И к'во прави мойто момче?

Не ти е никакво твое момче.

Ти откъде знаеш?

Сестрата на Лиан бе прибегнала до хапче за след секс. Сега и тя, Кристъл, ще разпита Лиан за това хапче и ще си го купи. Няма начин да роди бебе от Обо. От самата мисъл ѝ се приповръща.

Трябва да се махна оттук.

Мина ѝ през ум за Кей, но веднага отхвърли мисълта: да кажеш на „Социални грижи“, че Обо влиза и излиза от тях и изнасилва, е, като да се оплачеш в полицията. Научи ли тя, веднага ще им отнемат Роби.

Един ясен, отчетлив глас в главата на Кристъл разговаряше с господин Феърбрадър — единственият възрастен, който някога беше разговарял с нея така, както ѝ беше необходимо, за разлика от госпожа Уол — толкова добронамерена, но с капаци, и от Баба Кат — която отказваше да чуе цялата истина.

Трябва да измъкна Роби оттук. Но как? Как да се махна и аз?

Единственото ѝ сигурно убежище, къщичката на „Хоуп Стрийт“, вече се поглъщаше от счепкалите се роднини...

Свърна бързо покрай осветения от уличната лампа ъгъл и хвърли поглед през рамо да не би онзи да я следи.

И изведнъж ѝ се яви отговорът — все едно самият господин Феърбрадър ѝ сочеше пътя.

Ако забременее от Фатс Уол, съветът ще ѝ отпусне собствено жилище. Тогава, ако Тери пак почне да се боде, ще може да вземе и Роби при себе си, и бебето. И няма да пусне Обо изобщо да припари до дома ѝ, никога. Ще сложи специални брави, резета и вериги на вратата, а дома си ще поддържа чист, винаги чист, както правеше и Баба Кат.

Забавила крачка до полубяг, Кристъл успокои и овладя и плача си.

От семейство Уол вероятно ще ѝ дадат и пари. Това им е в стила. Представи си семплото, загрижено лице на Теса, надвесено над бебешко легълце. Кристъл ще им роди внуче.

Забременее ли, ще изгуби Фатс; но те всички поначало изчезват в мига, в който забременееш; това във „Фийлдс“ си беше почти сигурно правило. Ама току-виж пък проявил интерес — и той е един чешит. Но на нея всъщност ѝ е все едно. Интересът ѝ към него се бе свел почти до нула, освен в качеството му на най-съществения елемент в плана ѝ. За нея най-важното е бебето — бебето, което е много повече от средство към целта. Тя обича бебетата; винаги беше обичала Роби. Ще ги отгледа и двамата на спокойствие, в сигурност — ще бъде за семейството си една по-добра, по-грижовна, по-млада Баба Кат.

А скъса ли веднъж с Тери, току-виж и Ан-Мари дошла да я види. Та нали децата им ще са братовчеди. Пред очите ѝ изникнаха съвсем

ясно образите на двете — Ан-Мари и Кристъл, застанали на портала на пагфърдското училище „Сейнт Томас“, махат на две момиченца в светлосини роклички и къси чорапки.

Лампите в дома на Ники, както винаги, светеха. Кристъл се затича.

ЧЕТВЪРТА ЧАСТ

I

лудост

5.11 По силата на общото право, идиотите са лишени за постоянно от правната способност да гласуват, но лицата с нездрав ум имат правото да гласуват в моменти на просветление.

Чарлс Арнълд-
Бейкър
Уредба на местната
власт
(7-о изд.)

Саманта Молисън си купи всичките три дивидита на любимата младежка банда на Либи. Скри ги в чекмеджето с чорапи и чорапогащи до противозачатъчната си диафрагма. Имаше си и готова легенда, за в случай че Майлс случайно ги напипаше: приготвила ги бе за подарък на Либи. Понякога в магазина, където бизнесът бе по-замрял от всякога, ровеше из интернет за снимки на Джейк. И съвсем случайно, по време на едно от тези търсения — Джейк в костюм, но без риза, Джейк по джинси и бяло елече — откри, че след две седмици бандата има концерт на „Уембли“.

Една нейна приятелка от университета живееше в „Уест Илинг“. Ще преспят у тях, ще представи цялата работа като специален подарък за Либи, възможност за съвместно приятно изживяване. С най-силното истинско вълнение, което бе изпитвала от дълго време насам, Саманта успя да закупи два крайно скъпи билета за концерта. И се прибра вечерта грейнала с прекрасната си тайна, като връщащо се от среща момиче.

Майлс бе вече в кухнята, все още по костюм, с телефон в ръка. Посрещна я с втренчен в нея поглед, но изражението му бе някак си

особено, трудноразбираемо.

— Какво? — попита с леко оправдателна нотка Саманта.

— Не мога да се свържа с баща ми — каза Майлс. — Проклетието му телефон е вечно зает. Някой е качил нов постинг.

А когато Саманта го изгледа с неразбиращ поглед, допълни с известна доза нетърпение:

— Призрака на Бари Феърбрадър! Ново съобщение! На уебсайта на съвета!

— О — рече Саманта и заразмотава шала си. — Сега разбирам.

— Ъхъ. Току-що на улицата срещнах Бети Роситър: заля ме с информация. Но във форума нищо няма. Сигурно майка ми е успяла да го свали. И дано е така, щото, ако Бръмбезспир наеме адвокат, тя ще е най-челната мишена.

— За Парминдер Джаванда ли е писало? — попита Саманта с умишлено небрежен тон. Не се интересува в какво са я обвинили: първо, да не е някоя любопитна дърта сврака като Шърли и Морийн, и второ, понеже смяташе, че вече ѝ е известно — че Парминдер е причинила смъртта на старата Кат Уидън. Изчака все пак секунда-две, преди да попита леко развеселено: — Та какво казваш: че майка ти щяла да е челната мишена ли?

— Ами в качеството ѝ на администратор на сайта тя носи отговорност, ако не свали всякакви там обидни или потенциално обидни изказвания. Имам чувството, че нито тя, нито баща ми схващат цялата сериозност на положението.

— Тъкмо ще имаш възможност да защитаваш майка си в съда. Тя много ще се изкефи.

Но Майлс не я чу — натискаше бутона за пренабиране и се ядосваше, че мобифонът на баща му продължава да е зает.

— Положението става съвсем сериозно — каза.

— Добре де, но докато нападаха Саймън Прайс, ти много се радваше. С какво сегашното е по-различно?

— Защото излиза, че кампанията се води срещу всички членове и кандидат-членове на съвета...

Саманта се извърна да не ѝ види усмивката. Значи, най-малко му пукаше за Шърли.

— И защо смяташ, че някой ще седне да пише против теб? — попита го най-невинно. — Че какви тайни провинения криеш пък ти?

А щеше да си много по-интересен, ако ги имаше, глупак надут!

— Ами онова писмо?

— Кое?

— За бо... Нали мама и татко споменаха за някакво анонимно писмо по мой адрес! Че не съм достоен да заема мястото на Феърбрадър!

Саманта се заплесна по непривлекателното съдържание на фризера им, доволна, че отворената му врата крие от Майлс изражението на лицето ѝ.

— Но си сигурен, че никой не държи никаква неподходяща информация за теб, така ли?

— Сигурен съм... но пък, от друга страна, не забравяй, че съм адвокат. Кой знае кой за какво може да ми има зъб? Подобни анонимни писания надали... тоест засега пишат само за противната страна, но може някой да реши да си отмъщава и... абе изобщо не ми харесва накъде вървят нещата.

— Ами това е то политиката, Майлс — рече започналата открито да се забавлява Саманта. — Мръсна работа.

Майлс излезе ядосан от стаята, но това никак не я трогна; мислите ѝ се отнесоха към изваяни скули, извити вежди и яки, стегнати коремни мускули. Знаеше вече наизуст повечето му песни и можеше да му припява. И тишъртка с портрета на бандата ще си купи — е, и за Либи една, естествено. А Джейк ще полюлява ханш само на метри отпреде ѝ — удоволствие, каквото от години не ѝ се е случвало.

В същото време Хауърд крачеше напред-назад из затворения гастронорм с притиснат към ухото мобифон. Щорите бяха пуснати, осветлението бе включено, оттатък арката Шърли и Морийн подготвяха кафето за предстоящото му откриване: разопаковаха порцелан и стъкла и клюкареха развълнувано в полушепот, с едно ухо към почти едносричния принос на Хауърд в разговора, който водеше.

— Да... мм, хмм... да...

— А тя направо беснее — разправяше Шърли. — Крещи и псува: „Веднага да го свалиш, *мамка ти*“. А аз ѝ викам: „В момента го свалям, доктор Джаванда, но ще ти бъда благодарна, ако не ме псуваш“.

— Мен да ме беше напсувала, като нищо щях да го оставя да постои поне някой и друг час — обяви Морийн.

Шърли се подсмихна. По някаква случайност, тя точно тогава реши да си направи чаша чай, поради което анонимният постинг по адрес на Парминдер се задържа още четирийсет и пет минути на сайта, преди да го махне. Двете с Морийн бяха разнищили темата до кости; не че нямаше простор и за по-нататъшна дисекция, но успяха да задоволят поне първоначалната си необходимост. Затова Шърли бе впила отсега жаден поглед в бъдещето, в очакване как Парминдер ще реагира на публичното оповестяване на тайната ѝ.

— Май няма начин тя да е писала онова за Саймън Прайс — отбеляза Морийн.

— Очевидно не е била тя — каза Шърли и взе да бърше сладките съдинки от синьо-бял порцелан, които беше избрала лично, пренебрегвайки предпочитанията на Морийн към розовото. Макар и неучастваща пряко в бизнеса, Шърли обичаше да напомня от време на време на Морийн, че все още упражнява огромно влияние в ролята си на съпруга на Хауърд.

— Да — говореше Хауърд по телефона. — Но няма ли да е по-удачно...? Мм, хмм...

— А кой е бил според теб? — заинтересува се Морийн.

— Нямам представа — отговори Шърли с благовъзпитан тон, сякаш подобна информация и подозрения са под достойнството ѝ.

— Трябва да е някой, който познава и двете семейства — и Прайс, и Джаванда — заключи Морийн.

— Очевидно — повтори Шърли.

Хауърд най-после свърши разговора си.

— И Обри е на същото мнение — съобщи на двете жени още с влизането си, клатушкайки се, в кафето. В ръката си стискаше последния брой на „Ярвил енд Дистрикт Газет“. — Много слаба статия. Абсолютно слаба.

На двете жени им потрябваха няколко секунди, за да съобразят, че от тях се очаква да проявят интерес към публикуваната посмъртно в местния вестник статия на Бари Феърбрадър. Призракът му се оказваше далече по-интересен.

— О, да — схвана чевръсто Шърли. — И на мен ми се стори неубедителна, докато я четях.

— А и интервюто с Кристъл Уидън е голяма тъпотия — изсмя се Морийн. — Колко много си падала по изобразителното изкуство. Бас

държа, че под това разбира драсканиците по чина ѝ.

И Хауърд се засмя. Шърли намери повод да го загърби, като взе от тезгяха резервната спринцовка „Епипен“ на Андрю Прайс, която Рут бе оставила от сутринта в гастронома. Шърли бе проверила в любимия си медицински сайт какви са тези „Епипен“ и вече смяташе себе си за достатъчно компетентна да обясни как действа адреналинът. Но тъй като никой не я попита, остави бялото цилиндърче в шкафа и затръшна с все сила вратата му, та да прекъсне всякакви по-нататъшни остроумия от страна на Морийн.

Телефонът в лапата на Хауърд иззвъня.

— Да, ало? А, Майлс, да... да, чухме вече... Майка ти го е видяла още сутринта... — И се засмя. — Да, вече го е свалила... Не знам... Мисля, че вчера са го качили... Е, чак дотам не бих стигнал... Все пак Бърмбезспир я познаваме от години...

Но колкото повече слушаше Майлс, толкова повече губеше веселостта си Хауърд. Така че след време каза:

— Аха... да, разбирам. Да. Не, не го е разглеждала от тази гледна... Изглежда, ще трябва да потърсим някой да се погрижи за сигурността...

Тримата в гастронома не обърнаха внимание на шума от минаващата през смрачаващия се площад кола, затова пък водачът ѝ мярна през кремавите щори огромния силует на Хауърд Молисън. Гавин натисна докрай газта. Бързаше към Мери, чието отчаяние беше уловил по телефона:

— Кой върши това? Кой? Кой може чак толкова да ме мрази?

— Никой не те мрази — каза ѝ той. — Не виждам как може някой да те мрази. Чакай... Сега идвам.

Паркира пред къщата, затръшна вратата и се втурна по алеята. Тя му отвори още преди да е почукал. Очите ѝ пак бяха подпухнали от рев, а дългият до пода вълнен халат съвсем я смаляваше. Изобщо нямаше прелъстителен вид — напротив, беше пълна антитеза на аленото кимоно на Кей, но самата ежедневност и размъкнатост на халата му внушаваха ново ниво на интимност.

Четирите ѝ деца бяха във всекидневната, така че тя го покани с жест в кухнята.

— Те знаят ли? — попита я.

— Само Фъргъс. Чул в училище. Помолих го да не казва на останалите. Честно казано, Гавин... съвсем останах без сили. Цялата тази злоба...

— Но нали не е истина? — попита, но любопитството му в крайна сметка надделя: — Или е?

— Не! — отрече тя възмутена. — Тоест... Не знам... Не я познавам чак дотолкова. Но да изкарват, че той го казва... Да му приписват думи... Толкова ли не разбират на мен какво може да ми е?

И пак ревна. Той реши, че не е редно да я прегръща, така както е по халат, и добре, че не го стори, понеже само след секунда в кухнята влезе осемнайсетгодишният Фъргъс.

— Здравей, Гав.

Момчето имаше уморен вид и изглеждаше по-възрастно от годините си. Пред очите на Гавин прегърна Мери през раменете, а тя опря глава в рамото му и по детски обърса очи в размъкнатия си ръкав.

— Според мен не е един и същ човек — обяви Фъргъс без всякакво предисловие. — Имах възможност да го огледам наново. Стилът на изложение е съвсем различен.

Качил го беше на мобилния си телефон и взе да чете на глас:

— *Общинският съветник д-р Парминдер Джаванда, която се прави на толкова загрижена за местните бедни и бедстващи, винаги се е ръководила от една тайна подбуда. До моята смърт...*

— Фъргъс, престани, моля ти се — захлупи лице върху кухненската маса Мери. — Не мога повече. Най-честно ти казвам. А пък и тази негова статия в днешния вестник.

Закри лице с длани и тихо зариде, а в същото време Гавин забеляза броя на „Ярвил енд Дистрикт Газет“ до нея. Никога не го четеше. Без да я пита или да ѝ го предложи, се отправи към шкафа да ѝ налее нещо за пиене.

— Благодаря, Гав — каза приглушено тя, когато той набута чашата в ръката ѝ.

— Възможно е да е Хауърд Молисън — изказа предположение Гавин и седна до нея. — Като знам какво беше мнението на Бари за него.

— Съмнявам се — бършеше очи Мери. — Прекалено простишко е. Той никога не действаше по този начин, докато Бари беше... — тук

хлъцна — ... жив. — След което заповяда рязко на сина си: — Веднага изхвърли този вестник, Фъргъс.

Младежът гледаше объркано и обидено.

— Но там е татковата...

— Изхвърли го! — повтори Мери с лек пристъп на истерия в гласа ѝ. — Винаги мога да я прочета на компютъра, ако ми е толкова зор. Последното, което направи приживе... на годишнината от сватбата ни!

Фъргъс взе вестника от масата и задържа за секунди поглед върху майка си, която пак захлупи лице в дланите си. После хвърли едно око и на Гавин и излезе с вестника в ръка.

По някое време Гавин стигна до извода, че Фъргъс, явно, няма да се върне, и си позволи да погали утешително Мери под лакътя. Поседяха безмълвно, но Гавин се чувстваше много по-щастлив заради липсата на вестника от масата.

II

Парминдер не трябваше да се явява на работа на следващата сутрин, но ѝ предстоеше съвещание в Ярвил. Щом децата заминаха на училище, тръгна методично из къщата да си приготви всичко необходимо, но звънът на телефона така я уплаши, че подскочи и изтърва чантата си.

— Да? — извика с едва ли не уплашен глас, та чак стресна Теса на отсрещната страна.

— Аз съм, Минда. Какво ти е?

— Да... да... телефонът ме стресна — рече Парминдер и огледа кухненския под, осеян вече с ключове, хартии, дребни монети и тампони. — Какво има?

— Нищо особено — каза Теса. — Само да си поприказваме. Да те видя как си.

Анонимното съобщение висеше помежду им като подигравачко се чудовище, увесило се на телефонната линия. През вчерашния им разговор Парминдер не даде на Теса почти никаква възможност да говори по въпроса. Само се бе развикала: *Това е лъжа, мръсна лъжа, и не можеш да ме убедиш, че не е дело на Хауърд Молисън!*

Теса не посмя тогава да се задълбочи по темата.

— Нямам време за приказки — каза Парминдер. — Отивам на съвещание в Ярвил. Ще преатестираме едно момченце от списъка на изложените на най-висок риск деца.

— Хубаво. Извинявай. По-късно евентуално?

— Идеално — отвърна Парминдер. — Дочуване.

Насъбра разпиляното в чантата си и излезе забързана от дома, но от портата се върна на бегот да се убеди, че е заключила входната врата.

Докато шофираше към Ярвил, на няколко пъти се усети, че нищо не помни от изминатите току-що един-два километра, и се зарече да се съсредоточи максимално. Но злобният анонимен постинг не я оставяше на мира. Запомнила го бе наизуст:

Общинският съветник д-р Парминдер Джаванда, която се прави на толкова загрижена за местните бедни и бедстващи, винаги се е ръководила от една тайна подбуда. До моята смърт беше влюбена в мен и очите ѝ я издаваха всеки път щом ме погледнеше, а в общинския съвет гласуваше така, както аз ѝ кажех. Но сега, след като вече ме няма, ще е абсолютно безполезна като съветник, понеже е загубила разума си.

Видя го още вчера сутринта, когато влезе в уебсайта на съвета да провери протокола от последното заседание. Шокът буквално ѝ действа физически: дишането ѝ стана съвсем плитко и се учести, като през най-мъчителните мигове от раждането на децата ѝ, когато се беше напъвала да се издигне над болката, да се откъсне от агонията на настоящето.

През главата ѝ минаваха какви ли не странни мисли. Като какво например би казала баба ѝ, ако научеше, че в обществен форум е оповестено обвинение против Парминдер — че е влюбена в чужд мъж, при това *гора*^[1]. Буквално си представяше как бабчето закрива лице с гънка от сарито си, клати глава и се полюлява напред-назад, както правеше винаги когато семейството получи тежък удар.

— Има съпрузи, които биха полюбопитствали дали е истина? — каза ѝ късно снощи Викрам с особена нова извивка в язвителната му усмивка.

— Разбира се, че не е! — отвърна му Парминдер, самата тя закрила устата си с трепереща ръка. — Как можеш изобщо да ми задаваш такъв въпрос? Откъде накъде ще е истина! Та ти нали го познаваше! Беше ми само приятел... нищо повече от приятел!

Ето че подмина клиниката за наркомании „Белчапъл“. Как успя да измине толкова път, без да се усети? Явно, се превръща в опасен шофьор, който не обръща внимание на пътната обстановка.

Спомни си как двамата с Викрам отидоха на ресторант преди близо двацет години вечерта, в която се съгласиха да се оженят. Тогава му разправи какво негодувание избухнало в семейството ѝ, когато Стивън Хойл я изпратил до тях, а той се съгласи, че тяхното е пълна глупост. Тогава беше проявил разбиране. Но ето че сега

отказваше да разбере, понеже обвинението идеше от Хауърд Молисън, а не от собствените ѝ тесногръди роднини. Явно, не можеше да си представи, че и един гора може да е ограничен, лъжлив и изпълнен със злоба...

Изпусна пряката, по която трябваше да свърне. Трябва да се съсредоточи. Да внимава къде кара.

— Много ли закъснях? — попита, забързана, чакащата я на паркинга Кей Бодън.

Със служителката от „Социални грижи“ се бе срещала само веднъж, когато дойде да ѝ поднови рецептата за противозачатъчни хапчета.

— Никак — отвърна Кей. — Реших да ви посрещна и да ви заведа в кабинета си, щото тук, при нас, е като в дядовата ръкавичка...

Сградата, в която се помещаваше ярвилският отдел на „Социални грижи“, бе грозна бизнес сграда, строена през 70-те години. В асансьора Парминдер се запита дали Кей е чула за анонимното послание на уебсайта на съвета или за обвиненията от страна на роднините на Катерин Уидън. И си представи как, като се отворят, вратите на асансьора ще разкрият ред хора в костюми, които чакат да я обвинят и да я осъдят. Ами ако цялата тази история с преатестирането на нуждите на Роби Уидън е само примамка, а всъщност я отвеждат пред собствения ѝ трибунал...

Минаха с Кей по занемарен, безлюден канцеларски коридор и стигнаха до заседателната стая, където чакащите три други жени поздравиха усмихнато Парминдер.

— Запознайте се с Нина, която работи с майката на Роби в „Белчапъл“ — каза Кей и седна с гръб към закритите с венециански щори прозорци. — Джилиън е моят супервайзор, а Луиз Харпър отговаря за детската градина на „Анкър Роуд“. Доктор Парминдер Джаванда е джипито на Роби — допълни Кей.

Парминдер си избра да пие кафе. Другите четири жени си заговориха помежду си, без да я включат в разговора.

(Общинският съветник д-р Парминдер Джаванда, която се прави на толкова загрижена за местните бедни и бедстващи...

Която се прави на толкова загрижена. Ама и ти си едно гадно копеле, Хауърд Молисън. Но той открай време я смяташе за двулична; поне Бари така твърдеше.

— Според него, понеже аз самият съм от „Фийлдс“, затова искам Пагфърд да се насели с ярвилци. Ти обаче си член на класата на свободните професии и това автоматично те лишава от правото да заемаш страната на „Фийлдс“. И по тази причина той смята, че или си двучинна, или просто причиняваш проблеми за собствено удоволствие.)

— ... разбера защо личният лекар на семейството е джипи в Пагфърд? — казваше една от трите непознати служителки от „Социални грижи“, чиито имена Парминдер вече не помнеше.

— При нас са записани няколко семейства от „Фийлдс“ — отговори моментално Парминдер. — Но доколкото си спомням, Уидън май са имали проблеми и с предишния си...?

— Точно така. Изхвърлили са ги от кантърмилската амбулатория — потвърди Кей, чиято купчина книжа бе по-голяма, отколкото онези на двете ѝ колежки. — Тери се нахвърлила на една от медицинските им сестри. Та откога, казвате, са регистрирани при вас?

— От близо пет години — отвърна Парминдер, която предварително си бе направила справка в клиниката.

(На погребението на Бари в черквата беше забелязала как Хауърд се преструва, че се моли, сплел пред себе си пръстите на огромните си дебели ръце и коленичил до самия Фоли и жена му. Парминдер знаеше много добре в какво се предполага да вярват християните: *Обичай ближния си като себе си...* така че, ако Хауърд беше малко по-честен, щеше да се извърти към Обри и да се моли на него...

До моята смърт беше влюбена в мен и очите ѝ я издаваха всеки път щом ме погледнеше...

Ама тя наистина ли не успяваше да го прикрие?)

— ... за последно го видяхте, Парминдер? — попита Кей.

— Когато сестра му го доведе за антибиотик за ушната му инфекция — отговори Парминдер. — Преди около осем седмици.

— И какво беше физическото му състояние при онова посещение? — попита една от другите жени.

— Няма проблеми с растежа — каза Парминдер и извади от чантата си тънък сноп фотокопия. — Прегледах го доста обстойно, понеже... понеже ми е известна фамилната им анамнеза. Теглото му е нормално, макар че се съмнявам диетата му да е особено подходяща. Няма въшки, гниди или нещо от този род. Дупето му беше доста

зачервено и си спомням, че според сестра му понякога продължавал да се напикава.

— Те редовно го връщат на памперс гащи — отбеляза Кей.

— Но нямате никакви особени притеснения от здравословна гледна точка, така ли? — запита жената, която бе отправила първоначалния въпрос към Парминдер.

— Нямаше признаци на тормоз — каза Парминдер. — Спомням си, че съблякох потничето му да го огледам, но не видях синини или други травми.

— У дома им не живее мъж — намеси се Кей.

— Та каква беше тази ушна инфекция? — попита супервайзорката й Парминдер.

— Най-обикновена бактериална инфекция след вирусно заболяване. Нищо необичайно. Типично за възрастта му.

— Така че, най-общо казано...

— Виждала съм много по-тежки случаи — каза Парминдер.

— Споменахте, че го е довела сестра му, а не майка му? И на Тери ли сте личен лекар?

— Мисля, че има поне пет години, откакто виждахме Тери — отвърна Парминдер, при което супервайзорката пренесе вниманието си върху Нина:

— Тя как реагира на метадона?

(До моята смърт беше влюбена в мен...)

А може призракът да е Шърли или Морийн, а не Хауърд, мина й през ума на Парминдер — много по-вероятно е те да са я следили, докато е била с Бари, надявайки се с мръсното си подсъзнание на стари моми да мярнат нещо по-така...)

— ... най-дългото й досега участие в програмата — говореше Нина. — И все за тази преатестация приказва. Според мен тя много добре си дава сметка, че това е последният й шанс, че други възможности няма да има. И се бои да не й отнемат Роби. Също го спомена няколкократно. Отчитам успеха ти, Кей. Как успя да й влезеш под кожата? Откакто я познавам, за пръв път я виждам да се отнася с някаква отговорност към състоянието си.

— Благодаря, но не бих избързала с радостите. Положението е все още доста несигурно — обезсърчаващите думи на Кей някак си не

пасваха на леката ѝ неудържима усмивка на задоволство. — Как вървят нещата в детската градина, Луиз?

— Пак започна да идва — каза четвъртата служителка от „Социални грижи“. — През последните три седмици няма нито едно отсъствие, което е коренна разлика от преди. Води го сестра му, която е тийнейджърка. Дрешките са му умалели и обикновено са мръсни, но детето споменава, че у дома го къпят и хранят.

— А в поведенческо отношение как е?

— Изостанал е в развитието си. Езиковите му умения са много зле. Плаши се при появата на мъже. Когато бащи идват за децата си, бяга от тях; навърта се около лелките и силно се тревожи. В един-два случая — каза, прелиствайки страницата в бележника си, — имитира с движения очевидно сексуални действия със или във непосредствена близост до момиченца.

— Каквото и да решим, изключено е да го извадим от списъка на изложените на най-висок риск деца — каза Кей, а останалите измърмориха, че са съгласни.

— Излиза, че всичко зависи от това, доколко ще се задържи Тери в програмата ви — обърна се супервайзорката към Нина — и докога ще е чиста.

— Това несъмнено е ключов момент — съгласи се Кей, — но лично мен ме притеснява фактът, че дори когато е чиста от хероина, тя не проявява особени майчински грижи към Роби. Имам чувството, че го отглежда Кристъл, която е на шестнайсет години и си има достатъчно лични проблеми...

(Тук Парминдер се сети какво беше казала на Сухвиндер преди две-три вечери.

Кристъл Уидън! Оная глупачка! Това ли научи от участието ти в един отбор с Кристъл Уидън — да паднеш до нейното ниво?

А Бари харесваше Кристъл. Видял бе у нея неща, останали невидими за околните.

Навремето, преди години, Парминдер разказа на Бари историята за Бхай Канхая — сикхският герой, който се грижел за всички ранени в някоя битка, независимо дали били свои, или врагове. А когато го запитали защо така безразборно се грижел, Бхай Канхая отвърнал: „Божията светлина грее от всяка душа и ми пречи да разпознавам своите от чуждите“.

Божията светлина грее от всяка душа.

А ето че тя беше нарекла Кристъл Уидън „глупачка“ и бе намекнала, че е от нисше потекло.

Бари никога не би казал подобно нещо.

Обзе я срам.)

— ... прабаба й, изглежда, й е оказвала от време на време помощ в грижата за детето, но...

— Тя почина — намеси се Парминдер, преди друг да успее да го каже. — Емфизема и удар.

— Ъхъ — потвърди Кей и продължи да преглежда записките си. — Което ни връща на Тери. Самата тя е израснала в дом за безпризорни. Посещавала ли е някога курс за подготовка на родители?

— Ние предлагаме подобни курсове, но тя никога не е била в състояние да присъства — обади се жената от детската градина.

— Но ако тя се съгласи да участва и в действителност идва, ще отбележи огромен напредък — отбеляза Кей.

— Ако ни затворят обаче — обърна се с въздишка Нина от „Белчапъл“ към Парминдер, — предполагам, че няма да има към кого друг да се обърне за метадон, освен към вас.

— Аз пък точно от това се боя, че няма да го направи — изпревари Кей отговора на Парминдер.

— Какво искате да кажете? — запита ядно Парминдер.

Жената насреща й само продължи да я приковава с поглед.

— Искам да кажа, че вземането на автобуса и явяването в определен час не е най-силната страна на Тери — отвърна Кей. — Докато, за да стигне до „Белчапъл“, й е достатъчно просто да пресече улицата.

— О — рече сразената Парминдер. — Да. Извинявайте. Всъщност сте съвсем права.

(Беше предположила, че Кей намеква за оплакването по повод смъртта на Катерин Уидън и че надали Тери Уидън ще й се довери.

Съсредоточи се върху онова, което говорят. Какво ти става?)

— Добре, да видим какво се получава в крайна сметка — рече загледаната в записките си супервайзорка. — Пренебрегнати родителски задължения и от време на време кратки периоди на задоволителни грижи. — Въздъхна, но по-скоро от отчаяние, отколкото от мъка. — Непосредствената криза е отминала: тя е престанала да

употребява... Роби пак посещава детската градина, където можем да контролираме директно състоянието му... за момента липсват конкретни поводи да се тревожим за сигурността му. Но, както отбеляза Кей, оставяме го в списъка на изложените на най-висок риск деца... Според мен е задължително да се срещнем пак след четири седмици...

Изминаха още четирийсет минути, преди съвещанието да приключи. Кей изпрати Парминдер до паркинга.

— Много е мило от ваша страна, че се явихте лично; повечето джипита просто изпращат сводка.

— Днес ми е почивен ден — каза Парминдер.

Желаеше просто да оправдае присъствието си, тъй като мразеше да се мотае из къщи без работа, но Кей реши, че си проси още похвали, и ѝ ги осигури.

Когато стигнаха до колата на Парминдер, Кей попита:

— Вие, доколкото знам, сте общински съветник, нали така? Колин предаде ли ви данните за „Белчапъл“, които му връчих?

— Да — потвърди Парминдер. — Ще трябва някой ден да ги обсъдим. Включени са в дневния ред за следващото заседание.

Но след като Кей ѝ издиктува номера си, пусна още някоя и друга похвала и си замина, мислите на Парминдер се върнаха пак към Бари, Призрака и семейство Молисън. Прекосяваше „Фийлдс“, когато през занижената ѝ защита най-после успя да се промъкне онази елементарна мисъл, която досега се мъчеше да закопае, да удави.

Ами аз май наистина го обичах.

---

[1] Gaura, gora (хин.) — светлокож, бял човек. — Б.пр. ↑

III

На Андрю му бяха нужни сума ти часове да реши как да се облече за първия си работен ден в „Медният чайник“. Окончателният му избор вече почиваше върху облегалката на стола в стаята му. Една особено зла гнойна пъпка си бе наумила да оформи лъскаво твърдо връхче върху лявата му буза, та Андрю се беше принудил да експериментира с фон дьо тена на Рут, който бе измъкнал тайно от чекмеджето на тоалетката ѝ.

В петък вечерта подреждаше масата за вечеря, умът му беше изцяло зает с Гая и с предстоящите седем часа толкова тясна близост, че евентуално можеше да я докосне, когато баща му се върна от работа в състояние, в каквото Андрю никога досега не го беше виждал. Саймън му се стори сломен, почти дезориентиран.

— Къде е майка ти?

Рут изскочи енергично от килера.

— Здравей, Сай-Пай! Как... Ама какво е станало?

— Съкратиха ме.

Ужасена, Рут плесна длани върху лицето си, после се хвърли към съпруга си, обгърна го с ръце през врата и го придърпа към себе си.

— Защо? — прошепна.

— Заради онова съобщение — каза Саймън. — На шибания им уебсайт. И Джим и Томи привикаха. Или се съгласете да ви съкратим, или ще ви уволним дисциплинарно. Гаден избор. Дори на Брайън Грант му предложиха нещо много по-свястно.

Андрю остана замръзнал на мястото си и усети как бавно калцира във формата на паметник на вината.

— Да му еба майката — рече Саймън, забол нос в рамото на Рут.

— Ще си намериш друга работа — прошепна му тя.

— Не и тъдява — каза Саймън.

Седна на един от столовете, без да си съблече палтото, и заби поглед в отсрещната стена, очевидно лишен от дар слово от събитията. Рут пърхаше наоколо му — поразена, предана, готова да ревне. Андрю обаче установи с облекчение наличието в бащиния кататоничен ступор

на лека доза от обичайното му театралничене. И съответно усети как чувството му за вина лекичко се посмали. Така че продължи да реди масата, без дума да каже.

Вечерята мина в мълчание. Уведоменият за семейната новина Пол гледаше ужасен, едва ли не очакващ баща му да стовари върху му цялата вина за случилото се. Саймън сдъвка първото ястие с изражението на мъченик християнин — ранен, но очакващ с достойнство незаслуженото гонение, обаче:

— Ще платя на някого да му изкара мазното лице на тоя гад през тила му — избухна, докато се тъпчеше с ябълкова сладоледена шарлота, а на семейството му стана ясно, че има предвид Хауърд Молисън.

— Чу ли, че на сайта се е появило ново съобщение? — попита задъхана Рут. — Не си единствената им мишена, Сай. Шър... някой в работата ми го каза. Същият автор — Призрака на Бари Феърбрадър — написал нещо ужасно по адрес на доктор Джаванда. Хауърд и Шърли се принудили да викнат някакъв специалист, а той установил, че пишещият се логвал с потребителското име и паролата на Бари Феърбрадър, така че за всеки случай ги премахнали... от базата данни или каквото му викат там...

— *Да, ама това няма да ме върне на шибаната ми работа.*

Рут не посмя да отвори повече уста в продължение на няколко минути.

Андрю силно се притесни от думите на майка му. Не стига, че са почнали да издирват кой е Призрака на Бари Феърбрадър, ами и някой друг е последвал примера му.

Кой друг, освен Фатс обаче би се сетил да се логне с данните на Бари Феърбрадър? Но пък за какво му е на Фатс да се заяжда с доктор Джаванда? Или за него това е просто още един начин да бръкне на Сухвиндер? Нещо хич не му се връзваше на Андрю...

— На тебе какво ти е бе? — излая му Саймън през масата.

— Нищо — измънка Андрю, после се коригира: — Шокиран съм... заради работата ти, значи...

— О, господинът е шокиран? — кресна Саймън, при което Пол изтърва лъжичката си и се окапа със сладолед. — (Вземи да се почистиш, Полина, педалче такова!) Ами така е в реалния свят, Пъпчо! — продължи да вика на Андрю. — Всеки гледа как да те преебе! Така

че ти — и посочи през масата първородния си син — утре хич не си прави труда да се прибиращ, ако не си научил нещо гадно за Молисън, ясно ли ти е!

— Сай...

Саймън се отблъсна назад от масата, запокити лъжичката си, която отскочи с дрънчене от пода, и излезе гневен от стаята, като затръшна вратата след себе си. Андрю зачака да чуе неизбежното и не бе ни най-малко разочарован.

— Ужасно е шокиран, горкият — зашепна разстроената Рут на синовете си. — Като си помислите колко години блъска за тая фирма... а сега се притеснява как ще се грижи за всички нас...

Когато в шест и половина на следващата сутрин иззвъня будилникът, Андрю само след секунди го изключи и буквално скочи от леглото. Изпаднал направо в коледно настроение, изми се и се облече за нула време, след което посвети четирийсет минути на косата и лицето си, като капваше миниатюрни капчици фон дьо тен върху най-видимите си пъпки.

Нямаше да се учуди, ако Саймън го беше причакал в коридора; успя все пак да мине безпрепятствено на пръсти покрай стаята на родителите си и след една съвсем бърза закуска избута бегача на Саймън от гаража и се спусна по хълма към Пагфърд.

Имаше лека утринна мъгла, която обаче предвещаваше слънчев ден. Щорите на гастронома все още не бяха вдигнати, но вратата издрънча и се поддаде на тласъка му.

— Не оттам! — кресна му Хауърд и се заклати към него. — За теб входът е отзад! Остави си колелото до кофите за боклук, не ща да го виждам отпред!

Задната страна на гастронома, до която се стигаше по тесен проход, представляваше усойно, постлано с калдъръм дворче, заградено с високи стени, навеси с боклукчийски кофи с промишлени размери и капак, под който стръмни стъпала водеха към зимника.

— Виж там къде ще си го заключиш с веригата, само да не пречи — каза Хауърд, появил се през задната врата, задъхан и със запотено лице. Андрю взе да се бори с катинарчето на веригата, а Хауърд обърса с престилката потта от челото си.

— Добре, почваме от зимника — каза, след като Андрю си заключи велосипеда. И му посочи металния капак: — Слез долу да се

запознаеш с разположението му.

Надвеси се над отвора да гледа как Андрю слиза по стълбите. Самият Хауърд от години не беше в състояние да слезе в собствения си зимник. Вместо него по стълбите слизаше и се качваше със залитане по два-три пъти седмично Морийн; но сега, след като го бяха заредили със стока за кафето, нямаше как да минат без по-млади нозе.

— Хубаво се огледай — викна на изчезналия от погледа Андрю. — Виждаш ли къде сме подредили сладкишите и печивата? А чувалите с несмляно кафе и кашоните с чаените торбички? А в ъгъла — ролките тоалетна хартия и найлоновите торби за боклук?

— Да — отекна гласът на Андрю из дълбините.

— Можеш да ми викаш „господин Молисън“ — подсказа му Хауърд с леко вкисната нотка в дрезгавия си глас.

Долу в зимника Андрю се зачуди дали се предполага моментално да започне.

— Окей... господин Молисън.

Но понеже му прозвуча саркастично, побърза да коригира впечатлението с учтив въпрос:

— А какво има в тези големи шкафове?

— Ами виж там — рече нетърпеливо Хауърд. — Нали затова слезе. Да изучиш кое къде е.

Хауърд слушаше приглушените шумове от отварянето на тежките врати и наум се молеше момчето да не излезе глупаво или да чака постоянно да му се казва какво да прави. Хауърд усещаше астмата си с особена сила от сутринта; наситеността на полени във въздуха беше необичайно висока за сезона, а на всичко отгоре го мъчеше и всичката допълнителна работа, както и вълненията и дребните ядове покрай откриването. Ако продължава така да се поти, ще се наложи да се обади на Шърли да му донесе нова риза, преди да отворят.

— И камиончето дойде! — викна Хауърд, след като чу ръмжането на двигател в далечния край на прохода. — Качвай се! Трябва веднага да го разтовариш и да свалиш всичко в мазето, разбра ли? И ми донеси два галона мляко за кафенето. Разбра ли?

— Да... господин Молисън — долетя отдолу гласът на Андрю.

Хауърд се прибра бавно да вземе инхалатора от самото си, което висеше в стаичката за персонала зад щанда за деликатеси. Вдиша дълбоко няколко пъти и веднага почувства подобрение. Пак избърса

лице с престилката и седна да си почине на един от скърцащите столове.

Откакто ходи да го прегледат заради сърбежите, Хауърд на няколко пъти се сещаше за думите на доктор Джаванда по повод на килограмите му — че оттам идвали всичките му здравни проблеми.

Глупости, естествено. Ами синът на Хъбардови — дълъг като точилка, ама и той с ужасна астма. Хауърд, откакто се помнеше, си беше едър. Единствено на много малкото на брой снимки, на които се виждаше и баща му, напуснал семейството, когато Хауърд беше още на четири-пет години, беше само закръгленичък. Но след като баща му ги заряза, майка му го настани начело на масата, между себе си и баба му, и се обиждаше, ако откажеше да му сипят допълнително. А той от своя страна взе да нараства със стабилни темпове и запълваше все повече пространството между двете жени; още на дванайсет бе достигнал теглото на напусналия ги баща. Оттогава му беше останала асоциативната връзка между добрия апетит и мъжествеността. Едрината му се превърна в едно от основните му качества, изградена с огромно удоволствие от двете жени, които го обичаха, а оная скопяваща самочувствието на човека Бръмбезспир в типично неин стил искаше да му го отнеме.

В определени моменти обаче, когато го обземеше слабост и се затрудняха дишането и движенията му, Хауърд усещаше и страх. Тя, Шърли, може да си се преструва, че животът му изобщо не е бил в опасност, но той много добре си спомня безкрайните нощи в болницата, след като му направиха байпаса, когато сън не го ловеше от страх сърцето му да не вземе да спре. А щом видеше Викрам Джаванда, се сещаше, че дългите му тънки пръсти в действителност са пипали голото му биещо сърце; и че сърдечността, от която преливаше при всяка поредна среща с него, бе всъщност противодействие на онзи примитивен, инстинктивен ужас. Тогава в болницата също му бяха казали, че трябва да отслабне, но той, така или иначе, вече беше изгубил по най-естествен път тринайсет кила заради отвратителните им манджи, а след като го изписаха, Шърли си науми наново да го угои...

Хауърд се заседя за още миг да се порадва на лекотата, с която дишаше благодарение на инхалатора. Днешният ден бе от особена важност за него. Точно преди трийсет и пет години бе въвел

гастрономичния шик в Пагфърд с устрема на пътешественик от шестнайсети век, завърнал се с какви ли не вкусотии от другия край на света, а самият Пагфърд, след първоначална предпазливост, скоро бе взел да души любопитно и плахо в полистироловите му съдове. Домъчня му за покойната му майка, която сигурно щеше да се гордее безкрайно с него и с процъфтяващия му бизнес. Ех, защо не беше жива сега да види и кафето! Хауърд се изправи тежко на крака, взе ловджийското си каскетче от куката и внимателно го сложи на главата си в акт на себекоронясване.

Двете му нови сервитьорки пристигнаха заедно в осем и половина. А той им беше подготвил изненада.

— Заповядайте — рече и им подаде униформите — черни роклички с бели дантелени престилчици, точно както ги беше виждал във въображението си. — Би трябвало да ви станат. Морийн прецени на око кой номер ви трябва. И за нея има същия екип. — Гая едва удържа смеха си, когато Морийн се появи, усмихната, от гастронома със сандали „Д-р Шол“ върху черните си чорапи. Роклята ѝ свършваше на пет сантиметра над сбръчканите ѝ колене.

— Можете да се преоблечете в стаята за персонала, момичета — каза Морийн и им посочи току-що освободеното от Хауърд помещение.

Гая бе почнала да събува джинсите си до служебната тоалетна, когато забеляза изражението на Сухвиндер.

— Какво има, Сукс — попита.

Новоизмисленият прякор вдъхна на Сухвиндер смелостта да изкаже нещо, което при други обстоятелства щеше да премълчи.

— Не мога да облека това — прошепна.

— Защо? — попита Гая. — Добре ще ти стои.

Но черната рокля беше без ръкави.

— Не мога.

— Но за... Божичко! — рече Гая.

Сухвиндер бе вдигнала нагоре ръкавите на блузата си. От вътрешната страна и двете ѝ ръце бяха покрити с грозни пресичащи се белези, а други, по-нови и по-ядни на вид прорези личаха между китката и лакътя ѝ.

— Сукс — едва промълви Гая. — Каква е тая работа бе, девойко? Но Сухвиндер само завъртя глава с насълзени очи.

Гая се замисли за миг, после каза:

— Измислих. Ела насам.

И взе да съблича тениската си с дълъг ръкав.

Някой блъсна силно вратата и незатвореното докрай резе поддаде: запотеният Андрю влезе наполовина, понесъл два тежки пакета с тоалетни хартии, преди да го възпре гневният вик на Гая. Той моментално заотстъпва назад и се спъна в Морийн.

— Преобличат се — рече му тя с кисел неодобрителен тон.

— Ама господин Молисън ми заръча да сложа това в служебната тоалетна.

Д'еба и копелето. Та тя бе само по сутиен и гащи. Почти всичко беше видял.

— Извинявайте — викна Андрю през затворената врата.

Цялото му лице пламтеше от силата на изчервяването.

— Чекиджия — измърмори Гая от другата страна. И подаде тениската си на Сухвиндер: — Облечи я под роклята.

— Той ще се усъмни.

— Няма значение. За другата седмица ще си намериш черна и ще изглеждаш все едно си с дълъг ръкав. А него все ще го излъжем нещо...

— Тя е с екзема — обяви Гая в мига, в който двете със Сухвиндер излязоха от служебната стая, напълно екипирани с рокли и престилчици. — По целите й ръце. Никак не изглежда приятно.

— Уф — рече Хауърд и хвърли бърз поглед на белите ръкави на тениската на Сухвиндер, преди да се върне пак към Гая, която бе точно толкова разкошна, колкото се беше надявал.

— За другата седмица ще си донеса черна — каза Сухвиндер, но не посмя да погледне Хауърд в очите.

— Хубаво — каза той и потупа леко Гая по кръста, да ги насочи към кафето. — Имайте готовност — провикна се към служителките си като цяло. — Моментът почти настъпи... Отвори вратите, ако обичаш, Морийн!

Първата групичка клиенти вече чакаше на тротоара, а табелата отвън гласеше: *Откриване на „Медният чайник“ — днес! Първото кафе — безплатно!*

Минаха цели часове, преди Андрю да успее пак да мерне Гая. Хауърд не го оставяше да спре дори за миг: сваляй и качвай тежки

кашони с мляко и плодови сокове по стръмните стъпала до мазето, бърши пода в кухничката отзад. И почивката му за обяд се падна порано от тези на двете момичета. Зърна я чак когато Хауърд го викна при щанда на кафето и се размина само на сантиметри с Гая, която бе тръгнала в обратната посока, към служебната стаичка.

— Затрупани сме с клиента, господин Прайс! — рече му бодро Хауърд. — Сложи си чиста престилка и забърши свободните маси, докато Гая обядва!

На маса до витрината седяха Майлс и Саманта Молисън с двете им дъщери и Шърли.

— Май много добре потръгна, а? — озърташе се Шърли. — Но какво, за бога, носи онова момиче Джаванда под роклята си?

— Бинтове? — опита се да познае Майлс, гледайки с присвити очи през помещението.

— Здравей, Сухвиндер! — провикна се Лекси, която я познаваше от началното училище.

— Недей да викаш, миличка — направи ѝ Шърли забележка, при което Саманта настръхна.

В този момент иззад тезгяха се появи Морийн в черната къса рокля и дантелената престилчица, при което Шърли трупяса в кафето си.

— Леле-мале — изрече под сурдинка по повод на приближаващата се с грейнал поглед Морийн.

Че е така — така е, рече си наум Саманта. Морийн наистина изглежда като посмешище, особено редом с две шестнайсетгодишни момичета в същия екип, но в никакъв случай няма да направи удоволствие на Шърли, като се съгласи с нея. Извърна се демонстративно настрани и се загледа в младежа, който бършеше близките маси. Слабичък, но що-годе добре развит в раменете. Виждаше се как играят мускулите му под широката тениска. Направо да не повярва човек, че и дебелият задник на Майлс едно време беше толкова малък и стегнат — но в този момент момчето се извърна към светлината и тя забележа акнето му.

— Никак не е зле, нали? — изграчи Морийн към Майлс. — Потокът от клиенти цял ден не спря.

— Чудесно, момичета — обърна се Майлс към семейството си. — Какво ще си поръчаме сега, че да допринесем към печалбите на

дядо ви?

Саманта си поръча с безразличие някаква супа, а от гастронома пристигна с поклащане Хауърд — той, има-няма през десет минути, се появяваше в кафето да се здрависа с клиентите му и да провери как се трупат парите в касата.

— Фантастичен успех — рече на Майлс, докато се наместваше на масата им. — А на теб как ти се вижда, Сами? Ти досега не си идвала, нали? Какво ще кажеш за стенописа, а? А за порцелана?

— Ммм. Прекрасно — каза Саманта.

— Мислех си дали да не отпразнувам тук шейсет и петия си — почеса се разсеяно Хауърд по възпалението, което мехлемите на Парминдер все още не бяха излекували, — но ми се вижда възтесничко. Май ще е най-добре да го направим в Черковната зала.

— Кога, дядо? — обади се Лекси. — Аз канена ли съм?

— На двайсет и девети. А ти на колко стана? На шестнайсет ли? Разбира се, че си поканена — заяви щастливо Хауърд.

— На двайсет и девети ли? — сепна се Саманта. — Ама...

При което Шърли я изгледа остро.

— Хауърд от месеци наред планира това празненство. Откога все за него си приказваме.

— ... точно тогава е концертът на Либи — допълни Саманта.

— Кой, онзи, училищният ли? — попита Хауърд.

— Не — намеси се Либи. — Мама ми взе билети за любимата ми група. Ще пеят в Лондон.

— И се налага аз да я придружа — заяви Саманта. — Изключено е да я пусна сама.

— Майката на Хариет каза, че може тя...

— Ако ще ходиш в Лондон, Либи, ще ходиш с мен.

— Двайсет и девети ли казваш? — изгледа я косо и Майлс. — Денят след изборите?

Саманта пусна онзи язвителен смях, който бе спестила на Морийн.

— Става дума за общинския съвет, Майлс. Да не очакваш, че ще правите пресконференции.

— Е, ще ни липсваш, Сами — каза Хауърд и се заизправя с помощта на облегалката й. — Аз да вървя тогава... Андрю, ти май

нямаш повече работа тук... виж дали не трябва да качиш нещо от зимника.

Андрю се видя принуден да изчака до тезгяха отиващите и връщащите се от тоалетната хора. В това време Морийн товареше Сухвиндер с чинии със сандвичи.

— Как е майка ти? — попита тя неочаквано момичето, като че мисълта ѝ беше хрумнала току-що.

— Добре е — каза Сухвиндер и се изчерви.

— Надявам се да не се е разстроила особено от оная гадост на уебсайта на съвета?

— Не е — отвърна Сухвиндер, а очите ѝ се насълзиха.

Андрю излезе на влажното дворче, което в ранния следобед се бе постоплило от слънцето. Надяваше се да завари там и Гая, излязла на чист въздух, но тя сигурно се беше прибрала в служебната стая на гастронома. Разочарован, запали цигара. Но едва успя да опъне, когато от кафето изскочи Гая, довършваща обяда си с кен газирана напитка.

— Здравей — каза Андрю с пресъхнала изведнъж уста.

— Здравсти — отвърна му тя. И след две-три секунди: — Слушай, оня твой приятел що така се ебава със Сухвиндер? На лична основа ли го прави, или си е расист?

— Не е расист — рече Андрю.

Извади цигарата от устата си, напъна се да спре треперенето на ръцете си, пък и да измисли какво друго да ѝ каже. Отразените от кофите за боклук слънчеви лъчи нагряваха потния му гръб; тази нейна близост в тази тясна черна рокличка направо го побъркваше, особено сега, след като бе мярнал какво има отдолу. Дръпна пак от цигарата и си даде сметка, че никога не е бил толкова замаян или жизнерадостен.

— Че тя какво толкова му е направила?

Извивката на ханша към фината талийка; изящството на широките ѝ пъстри очи над кена със спрайт. На Андрю му идеше да ѝ каже: *Ма'ни го това копеле. Само ми дай да те докосна и така ще го изтряскам...*

В дворчето се появи и Сухвиндер и запримигва срещу слънцето; в тениската на Гая явно ѝ беше неудобно и горещо.

— Той каза да влизаш — обърна се тя към Гая.

— Ще почака — отвърна хладнокръвно Гая. — Не съм си допила това. И няма и четирийсет минути, откакто излязох.

Андрю и Сухвиндер я съзерцаваха как си допива напитката и се възхищаваха на нейната арогантност и хубост.

— Оная дърта кучка нещо за майка ти ли ти разправяше преди малко? — попита Гая Сухвиндер.

Сухвиндер кимна.

— Понеже си мисля дали тъкмо *неговият* приятел — поде тя, приковала отново Андрю с поглед, а той реши, че ударението ѝ върху „неговият“ е несъмнено еротично, при все че тя целеше да прозвучи подигравателно, — не е качил онова съобщение за майка ти на уебсайта.

— Няма начин — рече Андрю с леко разтреперан глас. — Онзи, който го е писал, се заяде и с моя старец. Преди две седмици.

— Какво? — не можа да повярва Гая. — Същият човек е писал нещо и за баща ти ли?

Той кимна, къпейки се в проявения от нея интерес.

— За някакви там кражби, нали? — попита придобилата изведнъж значителна смелост Сухвиндер.

— Тъхъ. За което вчера го уволниха. Така че — Андрю посрещна почти без примигване заслепителния поглед на Гая — не само нейната майка е пострадала.

— Ебаси ужасът — каза Гая, изсипа остатъка от кена и го хвърли в кофата. — Тука при вас е пълна лудница.

IV

Постингът за Парминдер на уебсайта на съвета изстреля на кошмарни нови висини страховете на Колин Уол. Можеше само да гадае как Молисънови се сдобиват със сведенията си, но ако и това знаеха за Парминдер...

— За бога, Колин — възпираше го Теса. — Това са само зловредни слухове! В тях няма и капка истина!

Колин обаче не смееше да ѝ повярва. По природа бе склонен да приеме, че и околните живеят с тайни, които едва ли не ги влудяват. Не намираше утеха дори във факта, че бе прекарал повечето си живот на възрастен, очаквайки с ужас катастрофи, които не се бяха състояли; понеже, по закона на вероятностите, все една ще се случи някой ден.

Замислил се бе, както винаги, за своето неизбежно демаскиране на връщане пеш от месарницата в два и половина, та осъзна къде всъщност се намира едва след като се стресна от глъчката от новото кафе. И ако не беше вече се изравнил с витрината на „Медният чайник“, сигурно щеше да пресече на отсрещната страна на площада, тъй като вече се страхуваше и от най-малката близост с Молисънови. Но в този миг видя през стъклото нещо, което го накара да се облещи.

Когато десет минути по-късно влезе в кухнята, Теса разговаряше по телефона със сестра си. Колин остави овнешкия бут в хладилника и с бодра крачка се изнесе нагоре по стълбите чак до таванската стая на Фатс. И като отвори със замах вратата, завари, както се и очакваше, безлюдна стая.

Вече не помнеше кога за последен път е идвал тук. Подът беше покрит с мръсни дрехи. При все че капандурата беше отворена, цареше някаква странна миризма. На бюрото на Фатс Колин съзря голям кибрит. Отвори го и установи, че е натъпкан с усукани картонени мундщуци. На бюрото до компютъра се въргаляше най-нахално пакет цигарени книжки „Ризла“.

Сърцето на Колин като че се свлече от гърдите му и се размаза върху червата му.

— Колин? — долетя от долната площадка гласът на Теса. — Къде си?

— Горе! — изрева той.

Тя се появи уплашена и разтревожена на вратата на Фатс. А той безмълвно вдигна кибритената кутия и ѝ показа съдържанието ѝ.

— О — успя само да каже Теса.

— Той нали каза, че днес ще излиза с Андрю Прайс — рече Колин. А Теса се притесни от мускула, който се разигра по челюстта му, една гневна бучица, която мърдаше напред-назад. — А аз току-що минах покрай новото кафене на площада и видях как Андрю е на работа там и бършеше маси. Къде в такъв случай е Стюарт?

В продължение на цели седмици Теса се преструваше, че му вярва, щом Фатс ѝ кажеше, че излиза с Андрю. А от няколко дни насам се убеждаваше, че сигурно Сухвиндер греша в предположенията си, че Фатс излиза (или че изобщо би благоволил да излезе) с Кристъл Уидън.

— Нямам представа — отговори му. — Ела да пиеш чай. А пък аз ще му звънна.

— Предпочитам да го изчакам тук — каза Колин и седна на неоправеното легло на Фатс.

— Хайде, Колин, слез долу — замоли го Теса.

Боеше се да го остави сам горе. Кой знае какво щеше да открие в чекмеджетата и чантата на Фатс. Още по-малко искаше да му позволи да разгледа компютъра му или да му наднича под леглото. Отказът да се завира в тъмни ъгли бе станал единственият ѝ модус операнди.

— Слез долу, Кол — продължи да настоява.

— Никъде няма да слизам — заяви Колин и скръсти ръце като бунтуващо се дете, а мускулчето продължаваше да играе по челюстта му. — Дрога ще ми държи той — синът на заместник-директора.

Седналата на стола пред компютъра на Фатс, Теса усети познат прилив на гняв. Макар да знаеше, че вторачването в себе си е неизбежно последствие от заболяването му, понякога...

— Не е първият тийнейджър, който експериментира — каза.

— Ти докога ще го защитаваш? Не ти ли е минавало през ум, че с тия твои постоянни оправдания ще му внушиш, че и убийство му е позволено да извърши?

Тя полагаше всички усилия да си сдържи нервите, понеже е длъжна да е буферът помежду им.

— Съжалявам, Колин, но ти и длъжността ти не са всичко...

— Аха! Значи, ако ме уволнят...

— Че на кого му е притрябвало да те уволнява?

— Престани, за бога! — кресна вбесен Колин. — Всичко върху мен се отразява. Не че досега е било скрито-покрито. Та той вече се смята за един от най-трудните ученици в...

— Абсолютно не си прав! — викна Теса. — Ти единствен си си наумил, че Стюарт не е най-нормален тийнейджър. Да не би да го сравняваш с Дейн Тъли?

— Че той вече е тръгнал по пътя на Тъли — щом в боклука му намирам дрога...

— Ами аз за какво навремето ти давах зор да го запишем в пакстънската гимназия! Знаех си аз, че ако учи в „Уинтърдаун“, каквото и да направи, ти ще го извъртиш все към себе си! Защо се чудиш, че се бунтува, след като разчиташ всеки негов жест да ти повдига реномето? Изобщо не исках да учи там, където ти работиш!

— А пък аз — изрева Колин и рипна на нозе — изобщо не го исках, по дяволите!

— Не говори така! — хлъцна Теса. — Знам, че те е яд... но не говори така!

Два етажа под тях входната врата се затръшна. Теса се заозърта уплашена, сякаш Фатс можеше да се материализира изведнъж сред тях. Стресна я обаче не самият шум, а фактът, че Стюарт никога не блъскаше входната врата; напротив — обикновено се измъкваше и прибираще като някакъв призрак.

Познатите му стъпки по стълбите: дали знае, или подозира, че те двамата са в стаята му? Колин чакаше със стиснати до тялото юмруци. Теса чу как средното стъпало изскърца и след малко отпреде им застана Фатс. А тя беше убедена, че предварително е аранжирал изражението си — смесица от досада и презрение.

— Добър ден — каза и взе да мести поглед от майка си към стегнатия, напрегнат свой баща и обратно. Притежаваше всичкото онова самообладание, което винаги бе липсвало на Колин. — На какво дължа изненадата?

Теса отчаяно се опита да го насочи.

— Татко ти се притесняваше къде си — каза с умолителен тон.
— Ти нали каза, че излизаш с Арф, а пък татко ти го видял...

— Ъхъ. Промяна в програмата — отвърна Фатс.

После погледна натам, където трябваше да е кибритът.

— И няма ли все пак да ни кажеш къде си бил? — попита Колин.

По ъглите на устата му вече се виждаха бели петънца.

— Ами, щом настоявате — рече Фатс и зачака.

— Стю — полупрошепна, полуизстена Теса.

— Имах среща с Кристъл Уидън — каза Фатс.

О, не, божичко, не, не, не... — мина ѝ през ума на Теса.

— С кого? — рече Колин, толкова шашардисан, че забрави за агресивния си тон.

— Имах среща с Кристъл Уидън — повтори Фатс, този път малко по-силно.

— А тя — каза Колин след една едва доловима пауза — от кога ти е приятелка?

— От известно време — отговори Фатс.

Теса усети, че Колин се мъчи да формулира въпрос толкова гротесков, че не се поддаваше на изговаряне.

— Трябваше да ни кажеш, Стю — укори го тя.

— Кое да ви кажа?

А тя се уплаши, че той току-виж вкарал спора им в опасно русло.

— Къде отиваш — рече тя, изправяйки се, в стремежа си да изглежда делова. — Следващия път не е лошо да ни се обадиш.

Хвърли поглед на Колин с надеждата, че ще последва примера ѝ и ще тръгне също към вратата. Той обаче остана закован наред с вратата, втренчил ужасен поглед във Фатс.

— Имаш ли... някакво вземане-даване с Кристъл Уидън? — попита накрая Колин.

Стояха един срещу друг, Колин с няколко сантиметра по-висок, но с всичката власт в ръцете на Фатс.

— Вземане-даване ли? — повтори Фатс. — Ти какво разбираш под „вземане-даване“?

— Много добре знаеш какво разбирам! — отвърна Колин, а лицето му порумения.

— Имаш предвид дали я рути ли? — запита Фатс.

Тихият възглас „Стю!“ от страна на Теса бе заглушен от вика на Колин:

— Как смееш!

Фатс обаче само го гледаше и се подхилкваше. Цялото му присъствие излъчваше само присмех и предизвикателство.

— Какво? — попита Фатс.

— Ти... — Колин затърси нужните му думи, като през цялото време ставаше все по-червен, — ... ти спиш ли с Кристъл Уидън?

— Дори да приемем, че спя, то не би трябвало да е проблем, нали така? — запита Фатс и хвърли бърз поглед на майка си. — На теб, доколкото знам, целта ти е да помогнеш на Кристъл Уидън, нали?

— Помощта...

— Нали се бориш да не закриват оная клиника за наркомании, че да помогнеш на семейството на Кристъл?

— Какво общо има...?

— В такъв случай не виждам проблем в това, че излизам с нея.

— А ти в действителност ли излизах с нея? — попита рязко Теса.

Щом Фатс настоява разправията им да се пренесе на тази територия, тя няма нищо против.

— Ти изобщо *ходиш* ли някъде с нея, Стюарт?

Насмешливата му усмивка я побъркваше. Та той нямаше намерение поне от кумова срама да спазва някакво благоприличие.

— Ами не го правим нито у нас, нито у тях, така че...

Колин бе вдигнал юмрук и замахна. Ударът му попадна върху бузата на Фатс и го изненада, понеже вниманието му бе изцяло насочено към майка му; той залитна настрана, удари се в стола и се свлече мигновено на пода. Само след секунда пак скочи на крака, но Теса бе успяла да се намърда помежду им, обърната с лице към сина си.

Зад нея Колин не спираше да повтаря:

— Мръсно копеленце! Мръсно копеленце!

— Хубаво — каза Фатс, но вече без да се присмива. — Предпочитам да съм мръсно копеленце, но да не съм като теб, гъз смотан!

— Не! — викна Теса. — Колин, веднага излез! Махни се оттук!

Ужасен, вбесен и разтърсен, Колин се застоя за миг, после излетя от стаята; чуха го да залита леко надолу по стълбите.

— Как можа! — зашепна Теса на сина си.

— Кое как можах, да му еба майката? — попита Стюарт, но с такъв израз на лицето, че я уплаши и тя набързо затвори вратата на стаята.

— Много добре знаеш, че се възползваш от онова момиче, Стюарт, а и начинът, по който говореше одеве...

— Ебал съм я — крачеше напред-назад Фатс, изгубил всякакво хладнокръвие. — Какво толкова й се възползвам, д'еба? Че тя да не иска нещо друго? Това, че живее във „Фийлдс“, не значи... Истината е, че вие с Гнездото не щете да я чукам, понеже смятате, че е под...

— Не е вярно — възрази Теса, макар да знаеше, че е точно обратното, и при всичката си загриженост за Кристъл все пак щеше да е по-спокойна, ако знаеше, че Фатс е имал благоразумието да използва презерватив.

— Вие с Гнездото сте едни шибани двуличници — продължи да крачи той из спалнята. — Само плямпате колко сте искали да помогнете на Уидън, а не желаете...

— Млъкни! — кресна Теса. — Да не си посмял да ми говориш така! Не усещаш ли... не разбираш ли... какъв голям егоист си...?

Не й стигаха думи. Извърна се, дръпна вратата, излезе и я тресна зад себе си.

Излизането й оказа странно влияние върху Фатс. Той се спря и остана за няколко секунди загледан във вратата. После затърси из джобовете си, намери цигара и я запали, без да си дава труда да духа дима по посока на капандурата. Взе да върви в кръг из стаята, но нямаше никакъв контрол върху мислите си: умът му се изпълни с накъсани, нередактирани видения, понесени от бесен прилив.

Сети се за една петъчна вечер от преди година, когато Теса се качи в стаята му и му съобщи, че баща му го кани да излязат заедно на другия ден и да играят футбол с Бари и синовете му.

(— Какво! — слиса се Фатс от безпрецедентното предложение.

— За удоволствие. Да поритате — обясни Теса и избегна кръвнишкия поглед на Фатс, като се загледа в разхвърляните по пода мръсни дрехи.

— Защо?

— Защото татко ти смята, че ще е полезно — отвърна Теса и се наведе да вдигне една футболна фланелка. — Май Деклън искал да се разкърши. Предстоял му някакъв мач.

Самият Фатс не беше никак лош като футболист. Коего изненадваше мнозина. Очакваха той да мрази спорта, особено отборните изяви. А той играеше по същия начин, по който и приказваше: умело, с купища финтове, подлъгвайки по-неумелите, възползвайки се и от най-малките шансове, без да се притеснява, ако не успеят.

— Ама той знае ли изобщо да рита?

— Навремето беше много добър. Когато се запознахме, играеше два пъти седмично — каза раздразнено Теса. — Значи, утре, в десет, окей? Ще ти изпера долнището на анцуга.)

Фатс пушеше цигарата и си спомняше пряко волята си за онзи случай. Защо му беше тогава да се съгласи? Днес щеше да откаже най-категорично да участва в шарадата на Гнездото и щеше да се излежава, докато оня престане да вреци. Миналата година обаче все още не знаеше какво значи да си автентичен.

(Тогава излезе от дома заедно с Гнездото, после в продължение на пет минути вървяха, без да обелят дума, усещайки огромната пропаст, която запълваше разстоянието помежду им.

Игрището бе част от „Сейнт Томас“, беше окъпано от слънце и безлюдно. Някакъв приятел гостуваше на Деклън за уикенда, така че се разделиха на две тройки. Приятелчето, което очебийно идолизираше Фатс, попадна в един отбор с него и Гнездото.

Фатс и Гнездото си подаваха топката в мълчание, а в това време Бари — несъмнено най-слабият на терена — неуморно тичаше напред-назад по маркираното с фланелки миниигрище и не спираше да подвиква и да насърчава съотборниците си на своя ярвилски акцент. След като Фъргъс вкара гол, Бари се втурна насреща му за летящ поздрав гърди в гърди, но не улови нещо синхрона, та в крайна сметка изтресе Фъргъс по ченето с темето си. Двамата се затъркаляха по тревата — Фъргъс хем охкаше, хем се превиваше от смях, а Бари не спираше през сълзи от веселба да му се извинява. Фатс усети, че се е нахилил, но в същия миг чу неуместния тръбящ хохот на Гнездото и намръщено се извърна.

А накрая стигнаха до онзи унизителен, жалък момент, когато, при равен резултат и изтичащо време, Фатс отне топката на Фъргъс, а Гнездото се изцепи:

— Шут, Стю, мойто момче!

„Мойто момче“! Гнездото през живота си не беше ползвал този израз, та и сега прозвуча жалко, кухо и неестествено. Очевидно, се мъчеше да се прави на Бари, да имитира лекотата и непринудеността, с която Бари насърчава синовете си, и изобщо — да впечатли Бари.

Топката излетя като артилерийско гюле от крака на Фатс, но му остана време — преди да тресне Гнездото право по нищо не подозиращото му глупаво лице, преди да натроши очилата му и преди да се появи онази капчица кръв под окото му — да осъзнае собственото си намерение; да си даде сметка, че точно на това се надяваше — да нацели Гнездото по лицето, и че изстреля топката именно с цел възмездие.)

Повече не им се случи да играят заедно футбол. И прокълнатият нещастен експеримент по бащинско-синовна сплотеност бе изоставен, като дузина предшествали го подобни проекти.

А пък аз изобщо не го исках!

Убеден беше, че точно това чу. И че Гнездото именно него имаше предвид. Та нали в неговата стая бяха? За кой друг би говорил Гнездото тъкмо там?

Дреме ми на сайдера, рече си Фатс. Открай време си го знаеше. Но не знаеше друго: откъде се яви този студ, който изпълваше гърдите му?

Върна на мястото му стола, в който се блъсна, когато Гнездото го удари. Автентичната му реакция трябваше да е да отмести майка си настрана и да изтресе един юмрук по физиономията на Гнездото. Да му счупи пак очилата. Да му пусне кръв. И Фатс не можеше да си прости, че не го направи.

Но си има и други начини. От години бе дочувал туй-онуй. И знаеше много повече за жалките страхове на баща си, отколкото те си мислеха.

Пръстите му обаче бяха по-непослушни от всякога. Докато влизаше в сайта на общинския съвет, успя да поръси върху клавиатурата пепел от цигарата. Още преди седмици се бе разтърсил из интернет за ония SQL инжекции и бе открил кода, който Андрю не

желаеше да сподели с него. Поогледа форума на съвета, логна се съвсем лесно като „Бети Роситър“, после смени потребителското й име на „Призрака_на_Бари_Феърбрадър“ и започна да пише.

V

Шърли Молисън беше убедена, че съпругът и синът ѝ преувеличават опасността за съвета от ненавременното заличаване на посланията на Призрака. Просто не виждаше с какво те са нещо повече от най-обикновени клюки — нещо, което, поне доколкото ѝ беше известно, все още не се наказва от закона; освен това не можеше да повярва, че законът ще е толкова глупав и неразумен, че да накаже нея заради нещо, написано от друг — та това би било чудовищна неправда. Колкото и да се гордееше с дипломата на Майлс като юрист, беше убедена, че точно тук нещо бърка.

Проверяваше форума дори по-често, отколкото ѝ препоръчваха Майлс и Хауърд, но не защото се притесняваше от правните последствия, а понеже бе убедена, че Призрака на Бари Феърбрадър тепърва ще продължава да громи набелязаните от него поддръжници на „Фийлдс“, а тя държеше да е първата, която ще прочете следващия му постинг. Затова по няколко пъти на ден се отбиваше в бившата стая на Патриша и влизаше в уебстраницата. Понякога, както чистеше с прахосмукачката или белеше картофи, изпитваше кратък прилив на вълнение, зарязваше всичко и хукваше към кабинета, където я чакаше поредното разочарование.

Шърли изпитваше специална, тайна родственост с Призрака. Все пак избрал беше тъкмо нейния сайт, за да разкрие двуличието на Хауърдовите противници, а това според нея ѝ даваше правото да изпитва същата гордост като естествоизпитателя, успял да създаде подходящ хабитат за рядка животинска порода. Но имаше и нещо друго. Шърли се радваше на гнева на Призрака, на свирепостта и безочиеето му. Гадаеше кой би могъл да е и си представяше мускулест, смътно очертан мъж, застанал зад нея и Хауърд, на тяхна страна, да им проправя път през противниците им, които рухваха под ударите на грозните му истини.

Но нито един пагфърдски мъж не ѝ се струваше достоен за ролята на Призрака; а щеше силно да се разочарова, ако научеше, че е някой изсред познатите ѝ антифийлдци.

— И то, *ако* наистина е мъж — уточняваше Морийн.
— Правилна забележка — допълваше Хауърд.
— Според мен не може да не е мъж — отговаряше хладнокръвно Шърли.

Така че веднага щом Хауърд замина за кафето в неделя сутринта, Шърли, все още по халат и с чаша чай в ръка, се отправи автоматично към кабинета и влезе в уебсайта.

Фантазиите на заместник-директора на едно училище
От Призрака_на_Бари_Феърбрадър

Остави с треперещи ръце чая, кликна върху постинга и го прочете със зяпнали уста. После хукна към всекидневната, грабна телефона и позвъни в кафето, но номерът беше зает.

Само някакви си пет минути по-късно Парминдер Джаванда, която също си бе създала навика да наглежда по-често от преди форума на съвета, влезе в сайта и видя постинга. И нейната първа реакция, като у Шърли, бе да грабне телефона.

Съпрузите Уол закусваха без сина си, който още спеше горе в стаята си. В мига, в който Теса вдигна, Парминдер прекъсна благовъзпитания ѝ поздрав:

— На уебсайта на съвета има постинг за Колин. В никакъв случай не допускай да го види.

Уплашените очи на Теса се извъртяха към съпруга ѝ, който беше само на метър от слушалката и бе вече успял да чуе всяка казана ясно и отчетливо дума на Парминдер.

— Ще ти звънна по-късно — изрече набързо Теса. — Колин — викна подир мъжа си, като в същото време се мъчеше да нацели вилката, за да остави слушалката. — Чакай, Колин...

Но той беше изскочил от стаята с подскачащата си походка, със стегнатите покрай тялото ръце, та на Теса ѝ се наложи да изприпка, че да го стигне.

— Може би ще е по-добре да не гледаш — заубеждава го, но едрата му кокалеста ръка вече местеше мишката по бюрото. — Или да ти го прочета аз...

Фантазиите на заместник-директора на едно училище
Един от кандидатите да представляват обществеността на нивото общински съвет е Колин Уол — заместник-директорът на обединено средно училище „Уинтърдаун“. На гласоподавателите вероятно ще им се стори любопитно да научат, че привърженикът на строгата дисциплина Уол е водил крайно необичаен въображаем живот. Господин Уол до такава степен се бои някоя ученичка да не го обвини в неуместно сексуално поведение, че на моменти му се е налагало да се откъсва от работата си, за да се успокои. Призрака може само да гадае дали господин Уол е опипвал някога седмокласничка. Но полетът на пламенните му представи подсказва, че и да не е — като нищо би го сторил.

Стюарт го е писал, мина ѝ моментално през ума на Теса.

На струящата от монитора светлина лицето на Колин бе придобило мъртвешки цвят. Точно както си го представяше тя, че ще изглежда, ако получи удар.

— Колин...

— Фиона Шокрос сигурно се е разприказвала — прошепна той. Застигнала го бе катастрофата, от която толкова се боеше. Това бе краят на всичко. От години си представяше как ще се нагълта с приспивателно. И се запита дали ще намери достатъчно хапчета из къщи.

Изненадана за момент от споменаването на директорката, Теса се съвзе и каза:

— Но Фиона в никакъв случай... пък и тя не знае...

— Знае, че страдам от obsесивно-компулсивно разстройство.

— Да, но не знае какво... от какво се страхуваш...

— Вече знае — рече Колин. — Казах ѝ, когато поисках да отсъствам по болест последния път.

— Но защо? — избухна Теса. — От какъв зор е трябвало да ѝ разправяш?

— Искях да ѝ втълпя колко важно ми е да отсъствам — призна почти смирено Колин. — Стори ми се, че е важно тя да знае колко

сериозно е положението ми.

Теса успя да потуши желанието си да му се разкрещи. Сега ѝ ставаше ясно защо Фиона се отнасяше към него и го споменаваше с едва прикрито отвращение; а пък тя все смяташе Фиона за корава, лишена от съчувствие личност.

— Така или иначе — рече, — Фиона според мен няма нищо общо...

— В пряк смисъл може и да няма — възрази Колин и прекара разтреперана ръка по изпотената си горна устна. — Но Молисън все трябва да е чул тая клюка отнякъде.

Не е Молисън. Написал го е Стюарт, убедена съм. Теса усещаше присъствието на сина им във всеки ред, във всяка думичка. И даже се учудваше как то може да остава скрито за Колин, как той не прави връзка между посланието и вчерашния скандал, с удара, който нанесе на сина си. *Дори не е устоял на изкушението да прибегне до алитерация. Явно той е авторът и на останалите — и за Саймън Прайс, и за Парминдер.* Теса се парализира от ужас.

Колин обаче изобщо не си мислеше за Стюарт. А си спомняше мисли, които притежаваха яркостта на спомени, на сетивни впечатления — осквернителни, срамни идеи: ръка, която сграбчва и стиска, докато си проправя път през нагъчкани млади тела; вик на болка, разкривено детско лице. И вечно повтаряният след това въпрос: В действителност ли го направи? Испита ли удоволствие? Не можеше да си спомни. Знаеше само, че непрестанно си мисли за това, че го вижда как се случва пред очите му, че го усеща как се случва. Мека плът през тънка памучна блузка; хващане, леко стискане, болка и шок; оскверняване. Колко пъти ли? И той не знае. С часове наред се беше питал колко ли от дечицата са съзнавали какво върши той, дали са споделяли помежду си, колко време ще мине, преди да го разкрият.

И понеже не знаеше колко пъти е извършил това престъпление, а и си нямаше доверие, умишлено се товареше с всички онези реписки и папки, та да няма свободни ръце, с които да напада, докато върви по коридора. Затова и крещеше на щъкащите деца да се махнат от пътя му, да се пазят, докато минава той. Но все без полза. Винаги се намираше по някое изостанало дете, което да притича покрай него, да се отрие при разминаване, а той, с препълнените си ръце, почваше да си представя по какви други начини би могъл да осъществи

непристоен допир с него: набързо изнесен настрани лакът, който да забърше минаващата гърда; стъпка встрани, която да осигури физически контакт; уж неволно протегнат крак, та чаталът на детето да влезе в допир с плътта му.

— Колин — каза Теса.

Но той отново се беше разридал; мощни хлипове разтърсваха едрото му непохватно тяло, а когато тя го прегърна и притисна лицето си о неговото, и нейните сълзи взеха да мокрят кожата му.

На няколко километра от тях, в „Хилтоп Хаус“ Саймън Прайс седеше пред чисто новия семеен компютър във всекидневната. Чувстваше се раздразнен, а на всичко отгоре и прецакан при вида на тръгналия с колелото Андрю, отиващ на новата си работа през уикендите при Хауърд Молисън, и при мисълта, че се беше видял принуден да плати нормалната пазарна цена за тоя проклет компютър. Откакто през онази нощ изхвърли откраднатия, Саймън изобщо не беше поглеждал уебсайта на общинския съвет, но, от дума на дума, му мина мисълта да провери дали постингът, заради който го бяха уволнили, е още там и дали може да бъде видян от някой бъдещ негов работодател.

Нямаше го вече. Но Саймън нямаше и най-малката представа, че дължи това на своята съпруга, понеже Рут не смееше да му признае, че се е обаждала на Шърли, дори и по повод на премахването на съобщението. А след като настроението му леко се повиши при тази констатация, Саймън провери дали е още там и постингът за Парминдер, но и него го нямаше.

И тъкмо да затвори браузера, забеляза най-новия постинг, озаглавен: *Фантазиите на заместник-директора на едно училище*.

Прочете го два пъти, после, при все че беше сам във всекидневната, взе да се смее на глас — с дивашки, тържествуващ смях. Никога не му се беше случвало да разговаря с оня подскачащ дългуч с огромното чело. А и му стана хубаво, като си даде сметка, че в сравнение с него той, Саймън, много леко се е разминал.

Рут влезе с плаха усмивка, зарадвана от смеха на Саймън, който, откакто го бяха уволнили, беше непрекъснато в отворително настроение.

— На какво се смееш?

— Нали знаеш бащата на Фатс? Оня, заместник-директора, Уол? Ами че той бил най-долен педофил.

Усмивката на Рут се свлече. А тя се приближи и зачете съобщението на екрана.

— Отивам да си взема един душ — обяви развеселено Саймън.

Рут изчака, да е сигурна, че е излязъл от стаята, и едва тогава се опита да се обади на приятелката си Шърли, за да я уведоми за най-новия скандал, но телефонът на Молисънови даваше заето.

Шърли бе успяла най-сетне да се добере до Хауърд в гастронома. Самата тя беше все още по халат, а той крачеше напред-назад в стаичката зад щанда.

— ... от колко време се мъча да се свържа...

— Ама тя, Мо, беше на телефона. Я ми го повтори пак, ама бавно.

Шърли му прочете съобщението за Колин отчетливо, като телевизионна говорителка. Но още преди да стигне докрай, той я прекъсна:

— Успя ли да го препишеш това или нещо такова?

— Моля? — запита го тя.

— От екрана ли ми го четеш? Все още ли стои там? Или вече си го снела?

— В момента това се мъча да направя — излъга притеснено Шърли. — Мислех, че ще искаш...

— Веднага го сваляй! За бога, Шърли, нещата вече излизат извън всякакъв контрол... не може да допуснем да се разнасят подобни неща!

— Само си мислех, че можеш...

— Заличи го моментално, а ще го обсъдим, като се прибера! — кресна Хауърд.

Шърли се вбеси: никога досега не бяха си крещели един на друг.

VI

Следващото заседание на общинския съвет — първото след смъртта на Бари — щеше да е ключово в разгарялата се битка по въпроса за „Фийлдс“. Хауърд отказа категорично да отложи гласуването както за бъдещето на клиниката за наркомании „Белчапъл“, така и за желанието на градчето да прехвърли на Ярвил юрисдикцията върху жилищния район.

Поради което Парминдер предложи тримата с Колин и Кей да се срещнат в навечерието на заседанието, за да начертаят стратегията си.

— Доколкото разбирам, Пагфърд няма правото да променя едностранно границите на общината, нали така? — попита Кей.

— Вярно е — каза търпеливо Парминдер (Кей не беше виновна, че е новодошла), — но окръжният съвет е поискал да научи мнението на Пагфърд, при което Хауърд е решен то да съвпадне с неговото лично мнение.

Съвещанието им се провеждаше във всекидневната на семейство Уол, след като Теса бе оказала неусетно влияние върху Колин да покани двете у тях, та да може и тя да слуша. Теса раздаде чашите с вино, сложи на масичката голяма купа с чипс, после седна и се умълча, да слуша как тримата обсъждат.

Чувстваше се изтощена и бясна. Анонимният постинг бе предизвикал един от най-парализиращите му пристъпи на остро безпокойство — толкова остър, че не можа да отиде в училището. Парминдер беше съвсем наясно със състоянието му — именно тя му беше издала болничния лист, — но въпреки всичко го беше включила в тазвечерното предварително съвещание, без сякаш да я е еня с какви пресни изблици на параноя и страдания ще има да се бори Теса през остатъка от вечерта.

— Налице е категорично недоволство от ръководителските методи на Молисън и сподвижниците му — обясняваше Колин с оня приповдигнат, всезнаещ тон, който възприемаше, колчем му се наложеше да се преструва, че не е под властта на страха и параноята. — Имам чувството, че някои хора сериозно се дразнят от начина, по

който са монополизирали правото да говорят от името на града. Това впечатление се създаде у мен, докато... как да кажа... търсех подкрепа за кандидатурата си.

Колко мило щеше да е, рече си с горчивина Теса, ако Колин се сещаше от време на време да прибягва и заради мен до тези свои способности да лицемерничи. Някога, много отдавна, се бе зарадвала на възможността да е единственият душеприказчик на Колин, единственото хранилище на ужасите му и единственият му извор на утеха. Но от известно време не намираше в това нищо, което да я ласкае. През нощта я държа будна от два до три и половина, клатеше се напред-назад на ръба на леглото си, стенеше и плачеше, обявяваше, че по-добре ще е да умре, че не може повече, че съжалява, дето се е кандидатирал, и че вече е напълно съсипан...

Чу Фатс да слиза по стълбите и се вцепени, но синът ѝ подмина отворената врата на път към кухнята само с презрителен поглед към Колин, който бе приседнал пред огнището на кожен пуф така, че коленете му стърчаха на нивото на гърдния му кош.

— Кандидатурата на Майлс за овакантия пост може пък да подразни доста хора, дори сред естествените поддръжници на Молисънови — изказа надежда Кей.

— Възможно е — кимна Колин.

Кей се обърна към Парминдер:

— Ти как мислиш: възможно ли е съветът да гласува наистина за изгонване на „Белчапъл“ от сегашната им сграда? Знам, че много хора се дразнят от разхвърляни игли и от навъртащи се наркомани из квартала им, но клиниката е доста отдалечена... така че не би трябвало да е трън в очите на пагфърдци?

— Хауърд и Обри си правят взаимни услуги — поясни Парминдер с обтегнато лице и с тъмнокафяви петна под очите. (Тя е тази, която утре ще трябва да присъства на заседанието на съвета и да се бори с Хауърд Молисън и другарчетата му, без Бари да е до нея да я подкрепя.) — Налага се да правят икономии на окръжно ниво. Ако Хауърд успее да изгони клиниката от сегашната евтина сграда, режийните ѝ ще се увеличат, Фоли ще обяви, че разходите са нараснали, и с това ще оправдае отнемането на финансирането ѝ от страна на окръжния съвет. От своя страна пък Фоли ще направи всичко възможно „Фийлдс“ да бъде върнат на Ярвил.

Уморила се да дава разяснения, Парминдер се изтегли тактично от разговора, като се престори, че разглежда новите книжа за „Белчапъл“, които Кей беше донесла със себе си.

Защо изобщо се занимавам с това?, запита се.

Можеше сега да си седи у дома с Викрам, когото остави да гледа някаква телевизионна комедия с Джасвант и Раджпал. Смахът им я беше подразнил: кога за последно се беше смяла самата тя? От какъв зор седи сега тук и пие това гадно топло вино, бори се за клиника, от която никога няма да има нужда, и за жилищен комплекс, населен с хора, от които, ако ги срещне, вероятно ще се погнуси? Та тя да не е някой Бхай Канхая, дето не прави разлика между душите на нашите и на врага; каква божия светлина я грее нея от Хауърд Молисън? Та нали ще се радва повече, ако Хауърд загуби, отколкото на мисълта, че децата от „Фийлдс“ ще могат и в бъдеще да учат в „Сейнт Томас“, а други жители на „Фийлдс“ — да се преборят с пристрастяването си към дрогата в „Белчапъл“, колкото и тези неща да й се струваха добри, гледани отдалече и отвисоко...

(Макар много добре да знае всъщност защо го върши. Искане да спечели заради Бари. Той й разправяше най-подробно как го записали в „Сейнт Томас“. Как съучениците му го канели у домовете си да си играят, а той, израсналият в каравана с майка си и двамата си братя, се радвал на чистите, уютни жилища по „Хоуп Стрийт“ и изпадал в благоговение пред големите викториански къщи по „Чърч Роу“. Присъствал дори на някакъв рожден ден в къщата с кравешката физиономия, която впоследствие закупил и където отгледал четирите си деца.

Точно тогава се влюбил в Пагфърд — в реката и полята му и в солидните му тухлени сгради. И си мечтаел да си има градинка, в която да си играе, дърво, на което да му вържат люлка, и да е заобиколен от зелена шир. Събирал конски кестени и ги носел обратно във „Фийлдс“. След като завършил като отличник на випуска си „Сейнт Томас“, станал първият човек в рода им, приет да учи в университет.

Любов и омраза, мислеше си Парминдер, уплашена донякъде от собствената си откровеност. Затова съм тук, заради любовта и омразата...)

Прелисти на нова страница и се престори, че се съсредоточава върху съдържанието. А Кей се зарадва, че лекарката така внимателно преглежда онова, което ѝ беше донесла, понеже го бе събрала с цената на много време и размисъл. И не можеше да си представи, че прочел донесените от нея документи човек може да не се убеди в необходимостта клиниката „Белчапъл“ да остане там, където е.

Но при цялото изобилие от статистически данни, анонимни свидетелства и разкази от първо лице, Кей реално свързваше клиниката с едно конкретно лице на пациент: Тери Уидън. У Тери се наблюдаваше определена промяна, Кей я усещаше и едновременно се и гордееше, и боеше. Тери проявяваше слаби проблясъци на пробуждащо се наново чувство за контрол върху живота си. Напоследък на два пъти каза на Кей: „Няма да ми вземат Роби. Няма да им го дам“, и това не бяха никакви безсилни приказки против съдбата, а израз на твърдо намерение.

— Вче'а го заведох в детската — каза един ден на Кей, която допусна грешката да изглежда удивена. — К'во толко ми се чудиш ма? Ти к'во мислиш, че до една г'адина ли не мога да го заведа, да ти еба майката?

Затръшнеха ли обаче вратата на „Белчапъл“ под носа на Тери, сто на сто ще разбият деликатната структура, която се мъчеха да изградят върху руините на живота ѝ, мислеше си Кей. Тери изпитваше някак в червата си страх от Пагфърд, който Кей не проумяваше.

— М'азя го това шибано място — каза веднъж, когато Кей случайно спомена името на градчето.

Кей нямаше понятие от миналата връзка на Тери с градчето, освен това, че покойната ѝ баба живяла там, но се притесняваше, че ако на Тери ще ѝ се налага да ходи дотам всяка седмица за метадона си, самоконтролът ѝ ще рухне, а заедно с него — и крехката нова семейна сигурност.

Междувременно Колин бе поел щафетата от Парминдер и вече разясняваше историята на „Фийлдс“; Кей кимаше от учтивост, казваше периодически „Ммм“, но мислите ѝ бяха съвсем далече.

А Колин беше дълбоко поласкан от начина, по който привлекателната млада дама поглъщаше всяка негова дума. В момента се чувстваше по-добре от всеки друг момент, откакто бе прочел онзи отвратителен постинг, който вече го нямаше на уебсайта. Не го

уволниха. Пред дома му не се събра гневна тълпа. Не се чу или видя нито един призив — нито на уебсайта на пагфърдския съвет, нито другаде из интернет (няколко пъти пуска търсачката на Гугъл) — да бъде арестуван или хвърлен зад решетките.

Фатс се върна покрай вратата, кусайки кисело мляко. Хвърли поглед в стаята и за миг срещна погледа на Колин. При което Колин моментално загуби нишката на мисълта си.

— ... та... да, най-общо казано, това е — завърши неловко.

Потърси успокояващия поглед на Теса, но тя се беше заплеснала нанякъде. Кое го жегна: редно беше все пак Теса да се зарадва, че настроението му толкова се е повишило, че се е самоовладял след мъчителната безсънна нощ. Някакви ужасни приливи на ужас разбъркваха стомаха му, но за сметка на това пък черпеше доста утеха от присъствието на другата несретница и изкупителна жертва, Парминдер, и от съчувственото внимание на привлекателната служителка от „Социални грижи“.

За разлика от Кей, Теса изслуша дума по дума всичко казано от Колин относно правото на „Фийлдс“ да остане част от Пагфърд. Но имаше усещането, че словата му не са подплатени с убеждение. Той просто си налагаше да вярва онова, което беше вярвал и Бари, и копнееше да срази Молисънови, понеже и Бари се бе стремил към същото. За разлика от Бари, Колин не си падаше никак по Кристъл Уидън, което му подсказваше, че вероятно недовиджда нещо у нея. Теса усещаше прекрасно каква странна смесица от арогантност и смиреност, от непоколебими убеждения и несигурност представлява съпругът ѝ.

Обаче и тримата абсолютно се самозаблуждават, мислеше си Теса и ги наблюдаваше как проучват графиката, която Парминдер беше измъкнала от книгата на Кей. Внушават си, че с няколко листа статистически данни ще обърнат руслото на шейсетгодишния поток от гняв и омраза. А нито един от тях не може да се сравнява изобщо с Бари. Понеже самият той бе жив пример за онова, което те предлагат на теория: развитие посредством просвета от нищета към заможност, от безсилие и зависимост към положението на силно допринасящ към обществото негов член. Нима не се виждат колко безнадеждни са като пропагандатори в сравнение с покойника?

— Народът вече категорично се дразни от това, че Молисънови се мъчат всичко да решават — говореше Колин.

— Убедена съм — добавяше Кей, — че ако прочетат тези данни, много ще им е трудно да отрекат изключително важната дейност на клиниката.

— Не всички членове на съвета са забравили Бари — обяви с треперещ глас Парминдер.

А Теса осъзна, че мазните ѝ пръсти напразно ровят из пространството. Докато останалите говореха, тя беше успяла съвсем сама да изяде целия чипс от купата.

VII

Навън ухаеше на свежо утро, но в компютърната лаборатория на обединено средно училище „Уинтърдаун“ ставаше все по-задушно и колкото повече приближаваше обедното междучасие, толкова повече разсейващи петна от светлина проникваха през мръсните прозорци и падаха върху прашните екрани. Дори в отсъствието на Фатс и Гая обаче, Андрю Прайс не успяваше да се съсредоточи. Мисълта му неминуемо се въртеше около онова, което бе подочул родителите му да обсъждат предната вечер.

А те най-сериозно разглеждаха възможността да се преместят в Рединг, където живееха сестрата и зетят на Рут. Наострил слух по посока на отворената кухненска врата, Андрю се беше спотаил в тясното преддверие и слушаше: на Саймън му предложил, или евентуално щял да му предложи работа свакоето на Андрю и Пол, когото те почти не познаваха, тъй като Саймън го ненавиждаше.

— Парите ще са по-малко — разправяше Саймън.

— Откъде знаеш. Той нищо още...

— Няма начин да не са. А и поначало животът там е по-скъп.

Рут бе издала някакъв необвръзващ звук. А несмеещият да гъкне в преддверието Андрю усещаше дори само по това, че майка му не бърза да се съгласява със Саймън, колко много ѝ се ще да заминат.

Но Андрю направо не можеше да си представи родителите си в друг дом, освен „Хилтоп Хаус“, или в друга среда, освен пагфърдската. Досега смяташе за даденост перспективата, че вечно ще живеят в градчето. Той, Андрю, може някой ден да замине за Лондон, но Саймън и Рут цял живот ще си останат вкоренени като дървета на хълма.

По някое време се прокрадна до спалнята си на горния етаж и впери поглед през прозореца към примигващите светлини на Пагфърд, сгушил се в дълбоката котловина между хълмовете. И му се стори, че едва ли не за пръв път вижда тази гледка. Някъде там долу Фатс сигурно пуши в таванската си стая и вероятно зяпа порно на компютъра. И Гая е там, погълната от мистериозните обреди на своя

пол. И изведнъж си даде сметка, че тя вече е преживяла подобна ситуация; че са я отскубнали от познатата ѝ среда и са я пресадили другаде. Най-после да се намери помежду им нещо принципно общо; и изпита почти меланхолично удоволствие от самата мисъл, че, напускайки Пагфърд, и той ще има какво да сподели с Гая.

С тази разлика, че не тя беше причинила преместването ѝ. Със свит от притеснение стомах Андрю грабна мобифона си и изпрати есемес на Фатс: На Сай-Пай предл бач Рединг. Май навит.

Фатс не му отговори, а и от сутринта не се бяха виждали, понеже бяха в различни потоци. И през последните два уикенда не се бяха виждали с Фатс поради новата му работа в „Медният чайник“. Най-дългият им разговор напоследък беше свързан с постинга на Фатс по адрес на Гнездото на уебсайта на съвета.

— Според мен Теса ме подозира — подхвърли Фатс небрежно на Андрю. — Гледа ме едно особено, като че знае.

— И какво ще кажеш, ако те питат? — измърмори уплашено Андрю.

Познаваше копнежа на Фатс за слава и заслуги, знаеше и с какъв плам размахва Фатс оръжието на истината, но не бе убеден доколко приятелят му е наясно, че ключовата му роля в дейността на Призрака на Бари Феърбрадър не бива никога да се разкрива. Открай време му беше трудно да обясни на Фатс какво означава да имаш за баща някой като Саймън, а напоследък Фатс ставаше все по-невъзприемчив към чуждите обяснения.

В мига, в който учителят по информатика се отдалечи от чина му, Андрю пусна в търсачката „Рединг“. Градът беше огромен в сравнение с Пагфърд. Беше домакин на ежегоден музикален фестивал. И се намираше само на шейсет и пет километра от Лондон. Проучи влаковите връзки. Сигурно ще може през уикендите да прескача до столицата така, както сега ходи с автобуса до Ярвил. Но цялата работа му се струваше някак си нереална: цял живот беше прекарал в Пагфърд; не можеше да си представи и семейството им да съществува другаде.

В обедното междучасие Андрю излезе незабавно от училище да търси Фатс. Щом свърна настрана от двора, запали цигара, пусна небрежно запалката в джоба си и с огромно удоволствие чу женски глас да го пита: „Как си?“. Настигнаха го Гая и Сухвиндер.

— Добре — отвърна и издуха дима настрани от красивото лице на Гая.

От известно време тримата ги свързваше нещо, което си беше само тяхно. Двата уикенда, през които се трудеха в кафето, бяха създали помежду им крехка връзка. Вече знаеха дежурните лафове на Хауърд и бяха преживели неприличното любопитство на Морийн по отношение на домашния им бит; бяха се подхилквали помежду си по повод сбръчканите ѝ колене под възкъсатa сервитьорска поличка и като търговци в далечни земи си бяха разменяли златни зрънца лични сведения: момичетата вече знаеха, че бащата на Андрю е уволнен; Андрю и Сухвиндер знаеха, че Гая пести надницата си за билет с влака до Хакни, а той и Гая знаеха, че майката на Сухвиндер никак не одобрява работата на дъщеря си при Хауърд Молисън.

— Къде е приятелчето ти Фатс? — попита Гая, след като тримата влязоха в крачка.

— Де да го знам. Не съм го виждал.

— Не е голяма загуба — рече Гая. — По колко на ден пушиш?

— Не ги броя — отвърна Андрю, ликуващ, че е предизвикал интереса ѝ. — Искаш ли една?

— Не. Мразя цигарите.

При което той мигновено се запита дали омразата ѝ се простира и върху целуването с пушачи. Ниъх Феърбрадър не се оплака, когато навря език в устата ѝ по време на училищната дискотека.

— Марко не пуши ли? — попита Сухвиндер.

— Хич. Постоянно поддържа форма — отговори Гая.

Андрю вече се беше почти примирил с мисълта за Марко де Лука. Но и това, че Гая се бе отдала, така да се каже, на някаква вяроност извън Пагфърд, също си имаше своите предимства. Снимките на двама им на страницата ѝ във фейсбук бяха изгубили първоначалната си острота. А и надали бе единствено плод на самозалъгването му впечатлението, че посланията, които Гая и Марко си разменяха, ставаха все по-редки и по-хладни. Нямаше начин да знае какво си говорят по телефона или електронната поща, но беше убеден, че при споменаване на името на Марко Гая добиваше унил вид.

— Ха! Ето го и него! — рече Гая.

Появилият се пред очите им обаче не беше хубавецът Марко, а Фатс Уол, който разговаряше в Дейн Тъли пред магазинчето за

вестници.

Сухвиндер наби спирачки, но Гая я сграбчи под лакътя.

— Имаш правото да ходиш, където си искаш — каза и леко я дръпна, а пъстрите ѝ зелени очи се свиха с приближаването им към пушешите Фатс и Дейн.

— Здравсти, Арф — провикна се Фатс, като ги видя, че идват.

— Фатс — каза Андрю.

И в желанието си да предотврати конфликт и най-вече да не позволи на Фатс да тероризира Сухвиндер в присъствието на Гая, Андрю го запитва:

— Ти получи ли ми текста?

— Кой текст? — не можа да се сети Фатс. — А, оня за Сай ли? И к'во сега, ще се махаш, а?

Изрече го с едно пренебрежително безразличие, което Андрю можеше да си обясни единствено с присъствието на Дейн Тъли.

— Ами май да.

— Къде ще ходиш? — попита Гая.

— На баща ми са му предложили работа в Рединг — каза Андрю.

— Ха! Че то и моят баща там живее! — възкликна изненадано Гая. — Така че ще може да се виждаме, като му отида на гости. А пък ако знаеш какъв фестивал правят! Искаш ли сандвич, Сукс?

Андрю така се втрещи от непредизвиканото ѝ предложение да се срещат в бъдеще, че не му остана време да събере мислите си и да изкаже съгласието си, преди тя да влезе в магазинчето. За миг и мръсната автобусна спирка, и магазинчето за вестници, та дори и Дейн Тъли с всичките му татуси, раздърпаната тениска и долнището от анцуг заизлъчваха някакво небесно сияние.

— Ами хубаво — рече Фатс. — Аз отивам да си гледам работата.

Дейн се изхили. А Фатс се отдалечи с плавните си крачки, без да позволи на Андрю да каже каквото и да било или да предложи да тръгне с него.

А Фатс беше сигурен, че Андрю ще се озадачи и обиди на безразличието му, и всъщност се зарадва. Но изобщо не се запитва на какво точно се радва и защо от няколко дни насам бе обзет от някакъв стремеж да причинява болка на всички околни. От известно време бе стигнал до извода, че не е автентично да се съмняваш в собствените си

подбуди — а това усъвършенстване на личната му философия я правеше много по-лесна за следване.

На влизане във „Фийлдс“ Фатс се сети за случилото се у тях предната вечер, когато майка му влезе в стаята му за пръв път, след като Гнездото го беше ударил.

(— Длъжна съм да те попитам, Стюарт, и се надявам... Онова съобщение за баща ти на уебсайта на общинския съвет... Твое дело ли беше, Стюарт?

Няколко дни ѝ бяха потрябвали да събере нужната смелост да го обвини, така че не го завари неподготвен.

— Не — отвърна ѝ.

Сигурно щеше да е много по-автентично, ако ѝ беше казал „да“, но беше предпочел да не го прави и не виждаше откъде накъде е длъжен да обосновава решението си.

— Не си го писал ти? — повтори тя, без да промени нито тона, нито изражението си.

— Не съм — повтори той.

— Понеже хората, които знаят от какво... от какво се притеснява татко ти, са много малко.

— Добре, но не съм аз.

— Постингът се появи през онази вечер, когато се скарахте с татко ти и той те удари...

— Казах ти вече: не съм аз.

— Стюарт, знаеш, че татко ти е болен човек...

— Писнало ми е да ми го повтаряш.

— Повтарям ти го, понеже е вярно! Не го прави нарочно — страда от тежко умствено заболяване, което му причинява неописуеми мъки и нещастие.

Мобифонът на Фатс изписука в този миг и той видя, че има есемес от Андрю. Прочете го и сякаш някой го удари с юмрук право в корема: Арф си заминава окончателно.

— На теб ти говоря, Стюарт...

— Знам... Какво каза?

— Всичките съобщения — за Саймън Прайс, за Парминдер, за татко ти — са все по адрес на хора, които познаваш. Ако ти си човекът...

— Казах ти вече, че не съм.

— ... значи, ти причиняваш неописуеми щети. Вредиш сериозно, ужасно на живота им.

Фатс се мъчеше през това време да си представи как ще живее без Андрю. Знаеха се от четиригодишни.

— Не съм аз — каза.)

Вредиш сериозно, ужасно на живота им.

Да не би аз да им казвам как да живеят, разсъждаваше презрително Фатс, свивайки по „Фоли Роуд“. Жертвите на Призрака на Бари Феърбрадър са затънали в двуличие и лъжи и не желаят да бъдат разкрити. Щурат се като глупави мушици, заслепени от силна светлина. И си нямат никаква представа от реалния живот.

Видя пред себе си къща със захвърлена върху тревата отпреде ѝ износена автомобилна гума. Нещо му подсказа, че това е домът на Кристъл, а като видя номера, се убеди, че е прав. За пръв път идваше тъдява. Допреди две седмици в никакъв случай нямаше да се навие да се срещнат у дома ѝ през обедното междучасие, но оттогава нещата се бяха променили. Той се беше променил.

Разправяха, че майка ѝ проституирала. Но че е наркоманка, нямаше никакво съмнение. Кристъл му спомена, че у тях нямало да има никой, понеже майка ѝ щяла да ходи в клиниката за наркомании „Белчапъл“ за предписания ѝ метадон. Фатс мина по градинската пътека, без да забави ход, но с неочакван трепет.

От прозореца на стаята си Кристъл очакваше появата му. Затворила беше всички врати на долния етаж, че да не види той друго, освен преддверието; набутала беше всичко натрупало се там обратно във всекидневната и кухнята. Мокетът беше мръсен и на места прогорен, а тапетите бяха лекьосани, но в това отношение беше безсилна. Дезинфектантът с боров аромат отдавна беше свършил, но успя да намери малко белина и понапръска с нея из кухнята и тоалетната — двата основни източника на лоши миризми из къщата.

Когато го чу да чука, хукна надолу. Не разполагаха с много време — Тери вероятно щеше да се прибере с Роби в един. Ще трябва да побързат с правенето на бебето.

— Здравсти — рече, докато отваряше вратата.

— Как си? — попита Фатс и издуха дим през ноздрите си.

Сам не знаеше какво бе очаквал. Първото му впечатление от къщата бе, че представлява мръсна, празна кутия. Не видя никакви

мебели. Затворените врати и отляво, и отпред му се сториха особено злокобни.

— Сами ли сме? — попита още с влизането си.

— Да — отговори Кристъл. — Ела горе в моята стая.

И го поведе по стълбите. Но колкото по-навътре влизаха, толкова по-лошо почваше да мирише — смес от белина и мръсотия. Фатс се опита да не обръща внимание. На горната площадка всички врати бяха затворени, освен една. Кристъл влезе през нея.

Фатс нямаше намерение да се шокира, но в стаята имаше само един матрак, покрит с чаршаф и нечаршафосан юрган, а в единия ъгъл — купчинка дрехи. По стените висяха, закрепени с целулоидни лепенки, няколко снимки, откъснати от таблоидните вестници — разни поп звезди и известни личности.

Кристъл бе създала колажа предния ден, в подражание на една от стените в стаята на Ники. Предвид идването на Фатс се беше постарала да направи стаята си по-гостоприемна. Пуснала беше тънките пердета, които придаваха синкав оттенък на слънчевата светлина.

— Дай една цигара, че умирам — рече.

Запали ѝ я. Видя му се по-изнервена от всеки друг път; по я харесваше, когато се правеше на нахакана и обиграна.

— Нямаме много време — каза му и с цигара в устата взе да се съблича. — Майка ми ще се прибере.

— Да бе, тя нали е в „Белчапъл“? — рече Фатс, мъчейки се някак си да втвърди онази Кристъл в съзнанието си.

— Тхъ. — Кристъл седна на матрака и взе да изува долнището на анцуга си.

— А какво ще стане, ако я закрият? — попита Фатс и засъблича блейзъра си. — Чух да говорят нещо.

— Не знам — отговори Кристъл, но всъщност много се боеше. Волята на майка ѝ — крехка и уязвима като новоизлюпено пиленце — можеше да рухне и пред най-незначителната провокация.

Останала беше по бельо. Фатс си събуваше обувките, когато мърна нещо току до купчинката с дрехите ѝ — отворена пластмасова кутийка за бижута, а в нея — сгушил се познат ръчен часовник.

— Ха! Този не е ли на майка ми? — попита изненадано.

— Кое? — паникьоса се Кристъл. — Не е — излъга. — От Баба Кат ми е. Недей...!

Той обаче вече го беше извадил от кутийката.

— Нейният е! — рече. Позна го по каишката.

— Казвам ти, че не е, да му еба майката!

И изпадна в ужас. Почти беше забравила, че е краден, не помнеше откъде го има. Фатс мълчеше, а това никак не ѝ харесваше.

Часовникът в ръката на Фатс хем го предизвикваше, хем го укоряваше. Представи си в бърза последователност как излиза и нехайно го пуска в джоба си, или как го връща на Кристъл и вдига рамене.

— Мой си е — каза тя.

Нямаше никакво желание да играе ролята на полицаи. Искаше да е нарушител на закона. Но щом си спомни, че часовникът бе подарък на майка му от Гнездото, ѝ го върна, само и само тя да продължи да се разсъблича. С пламнало лице Кристъл си свали сутиена и гащите и се пхна чисто гола под юргана.

Фатс се приближи по боксерки, с опакован презерватив в ръка.

— Махни го това нещо — рече прегракнало Кристъл. — Вече вземам хапчета.

— Наистина ли?

Тя се отмести да му направи място върху матрака. Фатс се мушна под юргана.

Докато смъкваше боксерките си, се запита дали тя не го лъже и за хапчетата, както го беше излъгала за часовника. Но и на него от известно време му се щеше да опита как е без презерватив.

— Хайде — прошепна му тя, дръпна станиоловото квадратче от пръстите му и го метна върху захвърления на пода блейзър.

Фатс си представи как Кристъл забременява от него и какви физиономии ще направят Теса и Гнездото, като научат. Ще си има дете във „Фийлдс“ — плът от плътта му и кръв от кръвта му. Поне в това отношение ще се представи по-добре от Гнездото.

Качи се отгоре ѝ; така става, рече си, това е истинският живот.

VIII

В шест и половина същата вечер Хауърд и Шърли Молисън влязоха в Пагфърдската черковна зала. Шърли носеше куп листове, а от врата на Хауърд висеше церемониалната председателска верига, украсена със синьо-белия герб на Пагфърд.

Подовите дъски скърцаха под масивното му тяло, отпредило се към челото на изпонадраните маси, които го очакваха подредени една до друга. Хауърд обичаше тази зала почти толкова, колкото и собствения си гастронорм. Във вторник я ползваха скаутките, а сряда — женското дружество. Беше приютявала под покрива си разпродажби на стари вещи и тържества по случай разни юбилеи на кралското семейство, сватби и панихиди и пазеше уханието на всички тези събития: мухлясали дрехи и самовари за кафе, призраци на домашни кексове и студени колбаси; прах и човешки тела; но най-вече — вехто дърво и камък. От гредите на дебели черни шнури висяха полилеи от кована мед, а в кухнята се влизаше през резбовани врати от солиден махагон.

Шърли щъкаше насам-натам и слагаше листове по масите. Обожаваше заседанията на съвета. Освен дето изпитваше гордост и радост, като слушаше как Хауърд ги ръководи, отчиташе и факта, че Морийн няма как да присъства; и тъй като нямаше никаква официална роля, налагаше ѝ се да се задоволява с трохичките, които Шърли благоволяваше да сподели с нея.

Членовете на съвета взеха да пристигат поединично и по двойки. Хауърд ги посрещаше с гръмовни приветствия, гласът му отекуваше от гредоредата. Рядко се случваше всички шестнайсет съветници да се съберат накуп; днес се очакваше да дойдат дванайсет.

Масата се беше запълнила наполовина, когато се появи Обри Фоли, приведен, както винаги, сякаш върви срещу бурен вятър, с изражение на неохотна енергичност, леко прегърбен, с наведена глава.

— Обри! — провикна се радостно Хауърд и за пръв път пристъпи напред да посрещне новодошлия. — Какво правиш? Как е Джулия? Получи ли поканата ми?

— Извинявай, не...

— За шейсет и петия ми рожден ден? Тук, в събота... вечерта след изборите.

— О, да, да. Хауърд, тук отвън чака една млада дама. Казва, че била от „Ярвил енд Дистрикт Газет“. Алисън нечия си?

— Хм — каза Хауърд. — Странно. Аз току-що ѝ пратих статията ми. Онази, в отговор на Феърбрадър... Вероятно в тази връзка нещо... Сега ще отида да видя.

И се заклати към изхода, изпълнен със смътни предчувствия. Беше съвсем близо до вратата, когато през нея влезе Парминдер — намръщена, както винаги, мина право покрай него, без да го поздрави, а той, като никога, не я попита: „Как сме, Парминдер?“.

Отвън на тротоара стоеше млада блондинка с ореол на несломима бодрост, която Хауърд мигновено разпозна като равностойна на собствената му непоколебимост. Ниската и набита жена държеше бележник и разглеждаше изрязаните над двойната врата инициали на Суитлъв.

— Здравейте, здравейте — изрече леко задъхано Хауърд. — Вие сте Алисън, така ли? Хауърд Молисън. Не ми казвайте, че сте били целия този път само за да ми кажете, че не мога да пиша като хората.

Тя грейна и сграби протегнатата му ръка.

— А, не, статията ви много ни харесва — успокои го. — Но като гледам колко интересно взе да става, реших да присъствам на заседанието ви. Нали не възразявате? Доколкото знам, допускате пресата. Вече прегледах целия ви правилник.

И както приказваше, се упъти към вратата.

— Да, да, за пресата е разрешено — каза Хауърд, следвайки я по петите, преди да се спре учтиво на входа да я пропусне пред себе си. — Освен когато обсъждаме поверителни дела, естествено.

Тя го погледна през рамо и той успя да мерне зъбите ѝ, въпреки че бе почнало да се смрачава.

— Като онези анонимни обвинения във форума ви ли? От Призрака на Бари Феърбрадър?

— Хайде сега — изхриптя Хауърд и отвърна на усмивката ѝ. — И те ли се водят за новини? Един-два глупави коментара по интернет?

— Само един-два ли? Някой ми спомена, че повечето били свалени от сайта.

— Не, не, някой категорично греши — заяви Хауърд. — Доколкото ми е известно, става дума само за два или три. Досадни глупости. Лично аз — взе да импровизира Хауърд — ги смятам за хлапашка работа.

— „Хлапашка“ в смисъл?

— Ами точно това. Тийнейджърско забавление.

— За какво му е на един тийнейджър да се захваща с общински съветници? — попита тя, продължавайки да се усмихва. — И доколкото разбирам, един от упоменатите вече е уволнен. Вероятно заради отправените му от вашия сайт обвинения.

— За пръв път чувам — послъга Хауърд.

Шърли беше срещнала Рут предния ден в болницата и му беше доложила.

— От дневния ви ред виждам — каза Алисън на влизане в силно осветената зала, — че се каните да обсъждате „Белчапъл“. В статиите си и вие, и господин Феърбрадър повдигате солидни аргументи в полза на съответните ви позиции... В редакцията се получиха доста писма, след като излезе материалът на господин Феърбрадър. А това много радва нашия главен редактор. Всичко, което кара хората да ни пишат писма...

— Да, видях ги — каза Хауърд. — Но почти никой не се изказва в полза на клиниката, нали?

Насядалите около масата съветници ги гледаха. Алисън Дженкинс отвърна на погледите им, без да сваля невъзмутимата си усмивка.

— Мога ли да ви предложа да седнете — каза Хауърд, посегна към наредените един върху друг столове и леко позадъхан, постави един на четири метра от масата.

— Благодаря — рече тя и го придърпа с два метра по-напред.

— Дами и господа — провикна се Хауърд, — тази вечер имаме посетител в галерията за журналисти: госпожица Алисън Дженкинс от „Ярвил енд Дистрикт Газет“.

Неколцина проявиха интерес, та дори и радост по повод появата на Алисън, но повечето я изгледаха с подозрение. Хауърд пристъпи към челото на масата под въпросителните погледи на Обри и Шърли.

— Призрака на Бари Феърбрадър — подхвърли им Хауърд под сурдинка и внимателно се настани на пластмасовия стол (един вече

беше поддал под килограмите му на по-предишното заседание). — И „Белчапъл“. А, ето го и Тони! — провикна се, та Обри чак подскочи. — Влизай, Тони, заповядай. Предлагам да изчакаме още две минути за Хенри и Шийла, а?

Тихите разговори около масата бяха малко по-приглушени от друг път. Алисън Дженкинс вече записваше нещо в бележника си. *Всичко е заради оня проклет Феърбрадър*, мина му през ума на Хауърд. Той обичаше да кани журналисти. И за част от секундата Хауърд се улови, че си мисли за Бари и за Призрака като за един и същ човек — раздорник и приживе, и в смъртта.

И Парминдер, подобно на Шърли, пристигна за заседанието с куп материали, захлупени сега отгоре с дневния ред, който тя се правеше, че чете, за да не ѝ се налага да разговаря с околните. А всъщност си мислеше за седналата почти право зад нея жена. В „Ярвил енд Дистрикт Газет“ вече бяха писали за припадъка на Катерин Уидън и за оплакванията на семейството ѝ от нейния джипи. Парминдер не беше спомената поименно, но журналистката несъмнено знаеше коя е. А не беше изключено Алисън да е чула и за анонимния постинг по адрес на Парминдер на уебсайта на общинския съвет.

Успокой се. Почвай да приличаш на Колин.

Хауърд отбеляза отсъстващите и попита дали има корекции по протокола от предишното заседание, но Парминдер едва го чуваше през шума от собственото ѝ сърцебиене в ушите ѝ.

— Така. А сега, ако няма възражения — обяви Хауърд, — пристъпваме към точка осма и точка девета от дневния ред не за друго, а понеже окръжният съветник Фоли има какво да каже и по двата въпроса, а няма възможност да остане за много дълго...

— Само до осем и половина — допълни Обри и погледна часовника си.

— ... Така че, ако няма възражения — няма, нали? — имаш думата, Обри.

Обри изложи позицията си просто и без емоции. Предстояло преразглеждане на административните граници и за пръв път се появили желанието и извън Пагфърд за връщането на „Фийлдс“ към Ярвил. Онези, които целели да прибавят нови важни гласове към антиконсервативната опозиция в Ярвил, смятали, че си заслужавало в това отношение да се поемат от Пагфърд сравнително дребните

разходи по комплекса, отколкото да оставят тези гласове в Пагфърд, където консерваторите, така или иначе, управлявали несменно от 50-те години насам. А и всичко това можело да стане под предлог, че се извършва опростяване и усъвършенстване на управлението на района: поначало Ярвил и сега предоставял повечето комунални услуги в него.

В заключение Обри заяви, че ако Пагфърд реши наистина да се откаже от комплекса, трябвало да изяви тази своя воля в ясна и недвусмислена декларация до окръжния съвет.

— ... Едно хубаво, ясно послание от ваша страна — каза, — смятам, че този път ще...

— Досега нямаше полза — обади се някакъв фермер и неколцина души измърмориха, че е прав.

— Да, Джон, но сега за пръв път ни приканват да заявим официално становището си — намеси се Хауърд.

— А не е ли редно да решим първо какво е това наше становище, преди да сме го обявили на всеослушание? — попита с леден тон Парминдер.

— Хубаво — рече невъзмутимо Хауърд. — Искаш ли първа думата, доктор Джаванда?

— Не знам колко от вас са чели статията на Бари в „Газет“ — подхвана Парминдер. Всички лица бяха извърнати към нея, а тя в това време се мъчеше да не мисли нито за анонимния постинг, нито за седналата зад гърба ѝ журналистка. — Според мен там е изложено най-убедително защо „Фийлдс“ трябва да остане част от Пагфърд.

И Парминдер забеляза как записващата делово Шърли хвърли лека усмивка на химикалката си.

— Да бе, като ни убеждава колко полезно щяло да е за такива като Кристъл Уидън — обади се от края на масата възрастна жена, на име Бети, която Парминдер поначало ненавиждаше.

— Като ни напомня, че обитателите на „Фийлдс“ са част от нашето общество — отвърна.

— Те обаче смятат себе си за ярвилци — подхвърли фермерът. — Открай време.

— Доколкото си спомням — продължи Бети, — точно тая Кристъл Уидън блъсна някакво дете в реката по време на излет.

— Не е вярно — ядоса се Парминдер. — Дъщеря ми е била там... две момчета се сбили... но така или иначе...

— Аз пък чух, че Кристъл Уидън била виновна — настоя Бети.

— Значи, си чула погрешно — каза Парминдер; само че не го каза, ами го извика.

И шокира всички. Шокира и себе си. Ехото заотскача от старите зидове. Парминдер едва успя да преглътне; остана с наведена глава, вперила очи в дневния ред, и дочу някъде отдалече гласа на Джон:

— Бари по-добре за себе си да беше писал, а не за момичето. Той поне има голяма полза от „Сейнт Томас“.

— Лошото е — намеси се друга жена, — че покрай всеки Бари излизат и куп нехранимайковци.

— В крайна сметка това са си хора от Ярвил — обади се мъж. — И мястото им е в Ярвил.

— Това не е вярно — каза умишлено тихо Парминдер, но всички млъкнаха в очакване тя пак да повиши глас. — Изобщо не е вярно. Погледнете въпросното семейство Уидън. Точно това е искал да каже Бари: че живеят в Пагфърд от години, но...

— Но се преместиха в Ярвил! — заяви Бети.

— Понеже тук не е имало свободни жилища — оспори я Парминдер, борейки се да овладее нервите си. — Защото никой от вас не е искал в покрайнините на градчето да се строят нови жилищни сгради.

— Извинявай, ама ти тогава още не живееше тук — рече с поруменяло лице Бети и демонстративно отмести поглед от Парминдер. — Изобщо не ти е ясна историята.

Започнаха се общи приказки: заседанието се разби на няколко отделни разговора, които Парминдер изобщо не успя да проследи. Нещо я бе стиснало за гърлото и не смееше да погледне никого в очите.

— Да гласуваме в такъв случай — прогърмя предложението на Хауърд и всички около масата се умълчаха. — Моля онези, които са съгласни да уведоим окръжния съвет, че Пагфърд с удоволствие приема преразглеждането на общинските граници с цел извеждането на „Фийлдс“ от наша юрисдикция, да гласуват.

Парминдер стискаше юмруци в скута си, забила ноктите и на двете си ръце във възглавничките на дланите. Чу шумоленето на ръкави около себе си.

— Чудесно! — обяви Хауърд, а веселият му глас отекна тържествуващо от гредореда. — Ами ние с Тони и Хелън ще съставим черновата и ще я разпратим до всички, после ще я внесем. Чудесно!

Двама-трима от съветниците изръкопляскаха. Зрението на Парминдер се замъгли и тя стисна очи. Дневният ред заплава напред-назад и излезе от фокус. Тишината продължи толкова дълго, че накрая тя не удържа и вдигна глава: вълнението на Хауърд го бе принудило да прибегне до инхалатора си и повечето съветници го наблюдаваха тревожно.

— Дотук добре — изхриптя зачервеният и сияещ Хауърд и прибра инхалатора. — Така че, ако няма желаещи да допълнят нещо... — и направи недоловима пауза — преминаваме към точка девета: „Белчапъл“. И по този въпрос Обри има какво да ни каже.

Бари нямаше никога да допусне това да стане. Щеше да спори. Щеше да разсмее Джон и да го убеди да гласува за нас. Наистина трябваше да пише за себе си, а не за Кристъл... Не оправдах доверието му.

— Благодаря, Хауърд — каза Обри.

Кръвта блъскаше в ушите на Парминдер, а ноктите ѝ се забиваха все по-дълбоко в дланите.

— Както ви е известно, на окръжно ниво сме принудени да предприемем изключително сериозни мерки за икономия...

Беше влюбена в мен и очите и я издаваха всеки път щом ме погледнеше...

— ... и един от поставените под лупа обекти е този в „Белчапъл“ — продължаваше Обри. — Затова ми се стори, че следва да повдигна тук въпроса, тъй като, както знаете, сградата е общински имот...

— ... А срокът за наемането ѝ почти е изтекъл — добави Хауърд. — Кое то си е вярно.

— Но пък не съм чул някой да е проявил интерес към тази стара сграда — намеси се един пенсиониран счетоводител от другия край на масата. — И доколкото знам, имотът е в доста занемарено състояние.

— О, сто на сто ще намерим друг наемател — заяви най-спокойно Хауърд, — но не там е работата. Въпросът е дали смятаме, че клиниката е полезна...

— Въпросът изобщо не е в това — засече го Парминдер. — Не е работа на общинския съвет да преценява доколко полезна е тази

клиника. Ние не финансираме дейността ѝ. Така че не носим отговорност за нея.

— Но сме собственици на сградата — каза Хауърд, все така усмихнат, все така учтив. — И е напълно естествено да искаме да разгледаме...

— В случай че ще разглеждаме сведения за дейността на клиниката, смятам, че е много важно да си съставим балансирана представа — рече Парминдер.

— Много извинявай, доктор Джаванда — запримигва насреща ѝ Шърли, — но би ли била така добра да не прекъсваш председателстващия? Много трудно се води протокол, ако взаимно се прекъсваме. Ох, ето че и аз те прекъснах — добави с усмивка. — Прощавай!

— Предполагам, че общината държи да получава и в бъдеще доход от сградата — продължи Парминдер, без да обърне внимание на Шърли. — Но, доколкото ми е известно, друг възможен наемател не се е явил. Кое то ме кара да се запитам: за какво тогава се занимаваме изобщо с прекратяването на наемните отношения с клиниката?

— Защото не ги лекуват — обади се Бети. — Само им дават още дрога. Много ще се радвам, ако се махнат.

— На ниво окръжен съвет сме изправени пред някои доста трудни решения — съобщи Фоли. — Правителството си е поставило за цел да намали разходите за местно самоуправление с над един милиард. Така че не ще можем и в бъдеще да предлагаме всички услуги, които сме предлагали досега. Това е положението.

Парминдер страшно се дразнеше от начина, по който колегите ѝ съветници се държаха пред Фоли — как попиваха плътния му модулиран глас и кимаха леко, докато го слушат. Много добре знаеше, че са ѝ измислили и прякор: Бърмбезспир.

— Според наличните изследвания, по време на стопанска криза нелегалната употреба на наркотици нараства — каза.

— Но това си е личен техен избор — не отстъпваше Бети. — Никой не ги кара насила да се дрогират.

И се огледа да види кой я подкрепя. А Шърли ѝ се усмихна.

— Изправени сме пред ред трудни решения — повтори Обри.

— При което сте седнали двамката с Хауърд — пресече го Парминдер — и сте решили да се отървете от клиниката, като я

изхвърлите от сградата.

— Сигурно има и по-ефикасни начини за изразходване на средства, отколкото за една тайфа престъпници — обади се и счетоводителят.

— Аз лично бих им отнела и всички социални помощи — каза Бети.

— Просто ме поканиха на заседанието ви, за да ви запозная с онова, което става на окръжно ниво, доктор Джаванда — изрече спокойно Обри. — Само толкова.

— Хелън! — избоботи Хауърд и посочи друга съветничка, която от една минута вдигаше ръка да се изкаже.

Но Парминдер изобщо не чу какво говори тя. Съвсем беше забравила за купчината листове под дневния ред, които бяха коствали толкова много време на Кей Бодън: всичките там статистики, профили на успешни лечения и обяснения за ползата от метадона в сравнение с хероина; изследванията за финансовата и обществената цена на хероиновата наркомания. Всичко наоколо ѝ като че леко се втечни и стана по-нереално; и усети, че ще избухне така, както през живота си не беше избухвала, но нямаше място нито за съжаление, нито за предотвратяване — за нищо, освен да наблюдава самата експлозия; станало беше късно, прекалено късно...

— ... смятат, че обществото им е длъжно — казваше Обри Фоли. — А не са работили дори един ден през живота си.

— Да не говорим — допълни го Хауърд, — че проблемът има всъщност едно съвсем просто решение: *да спрат да приемат drogата.*

И се извърна с помирителна усмивка към Парминдер:

— Наркотична абстиненция, или както му викат там — „колд търки“, нали така, доктор Джаванда?

— А, значи, ти смяташ, че те са длъжни да поемат сами отговорността за своето пристрастяване и да променят поведението си, така ли? — попита Парминдер.

— Най-кратко казано — да.

— За да не принуждават държавата да харчи повече пари по тях.

— Точно...

— А ти, Хауърд Молисън — повиши глас Парминдер, погълната от тихото изригване, — даваш ли си сметка колко десетки хиляди лири

струваш *ти* на системата за здравеопазване само защото не можеш да спреш да се тъпчеш?

От врата на Хауърд към бузите му тръгна мощно виненочервено петно.

— Имаш ли представа колко е похарчено за твоя байпас, за твоите лекарства, за дългия ти болничен престой? Плюс всичките ти ходения по докторите да се занимават с твоята астма, с кръвното ти и с гадните ти кожни обриви, всички те също така причинени от отказа ти да намалиш собственото си тегло?

Гласът на Парминдер премина в писък, други съветници взеха да се обаждат в защита на Хауърд; Шърли скочи на крака; а Парминдер не спираше да крещи и да събира книжата, които някак си се бяха разпилели от жестикулирането ѝ.

— Ами къде ти е поверителността на данните на пациента? — викаше насреща ѝ Шърли. — Безобразие! Пълно безобразие!

Още с излизането си през вратата, Парминдер чу през ядните си хлипове как Бети настоява да бъде незабавно изключена от съвета; почти на бегом се изнесе от залата, давайки си сметка, че стореното от нея е истински катаклизъм, и с единственото желание да бъде погълната от мрака и да изчезне завинаги.

IX

В „Ярвил енд Дистрикт Газет“ решиха да проявят известно благоразумие в репортажа си за казаното през най-настървеното заседание на пагфърдския общински съвет, откакто свят светува. Но и това не помогна: силно редактираният материал, допълнен с цветистите описания от първа ръка на почти всички присъствали, все пак успя да създаде широко разпространили се клюки. На всичко отгоре, друг материал, започващ също от първа страница, описваше подробно анонимните интернет атаки от името на покойника, които, както пишеше Алисън Дженкинс, *пораждат значителни предположения. Подробности на 4 страница.* При все че имената на обвиняемите и подробностите за предполагаемите им простъпки не се споменаваха, наличието в ежедневния печат на изрази от рода на „сериозни обвинения“ и „криминална дейност“ разтревожиха Хауърд повече и от първоначалните постинги.

— Трябваше още след първия да засилим защитата на сайта — каза той на жена си и съдружничката си, така както беше седнал пред камината.

По прозорците ръсеше тих пролетен дъжд, а ливадата отзад блещукаше с малки червени точици светлина. Хауърд обаче зъзнеше и беше присвоил всичката топлина от фалшивите въглени на електрическата камина. От няколко дни насам почти всички клиенти в гастронома и кафето обсъждаха единствено анонимните постинги, Призрака на Бари Феърбрадър и избухването на Парминдер Джаванда по време на заседанието на съвета. Хауърд направо умираше от яд, че онова, за което се беше разкрещяла, бе станало тема на всеобщи разговори. За пръв път, откакто се помнеше, се чувстваше неудобно в собствения си магазин и разтревожен за доскоро непоклатимото му положение в Пагфърд. Ето че изборите за заместник на Бари Феърбрадър предстояха на другия ден, а вместо, както досега, Хауърд да е изпълнен с жизнерадостно очакване, беше обзет от тревога и нерви.

— Голяма беля стана. Много голяма.

Понечи да се почеше по корема, но в последния миг дръпна ръката си и с мъченическо изражение реши да устои на сърбежите. Нямахме скоро да забрави какво му изкрещя доктор Джаванда пред целия съвет и пред пресата. Двамата с Шърли провериха впоследствие какво предвижда в такива случаи Британският медицински съвет (БМС), срещнаха се и с доктор Крофърд и подадоха официално оплакване. Оттогава Парминдер не се беше вясвала на работа, което беше признак, че съжалява за избухването си. Въпреки това Хауърд не успяваше да се отърси от спомена за изражението на лицето ѝ, когато му крещеше. Гледката на такава омраза върху лицето на друг човек направо го потресе.

— Ще се размине полека-лека — утешаваше го Шърли.

— Не съм убеден — отвърна Хауърд. — Никак не съм убеден. В лоша светлина се поставихме. Съветът. Разправиите пред пресата. Създадохме впечатление за разцепление. Обри казва, че на окръжно ниво никак не били доволни. Да не говорим, че декларацията ни за „Фийлдс“ е абсолютно подкопана. Това, да се разправяме публично, да си вадим кирливите ризи... ни най-малко не убеждава, че съветът говори от името на гражданството.

— Но той точно това прави — изсмя се тихичко Шърли. — Вече никой от Пагфърд не желае „Фийлдс“... е, почти никой де.

— От статията излиза, че сме се нахвърлили на привържениците на „Фийлдс“ и че сме се мъчили да ги сплашим — каза Хауърд, поддаде се на изкушението да се почеше и го направи с хъс. — Той, Обри, е съвсем наясно, че не беше човек от нашата фракция, но от описанията на журналистката излиза другояче. Обаче друго ще ти кажа: ако от Ярвил ни изкарат некадърни или подли... знаеш ли от колко години чакат подобна възможност.

— Няма да стане — възрази му на мига Шърли. — Не може да стане.

— Пък аз си мислех, че работата е опечена — не обърна внимание на жена си Хауърд, а продължи да разсъждава по въпроса за „Фийлдс“. — Реших, че сме успели. Че сме се отървали от тях.

Статията, в която вложи толкова време, за да разясни най-подробно защо комплексът и клиниката за наркомании „Белчапъл“ само цедят и загрозяват Пагфърд, остана напълно засенчена от скандалите, свързани с избухването на Парминдер и Призрака на Бари

Феърбрадър. Хауърд беше успял да забрави какво удоволствие бе изпитал от обвиненията против Саймън Прайс и как изобщо не му беше хрумвало да ги свали, преди да му се обади жената на Прайс.

— От окръжния съвет — каза Хауърд на Морийн — получих имейл с куп въпроси по отношение на уебсайта ни. Искат да знаят какви стъпки сме предприели срещу клеветническите коментари. Смятат, че защитата на сайта била много слаба.

Шърли обаче долови в думите му и лично порицание и бе принудена да заяви студено:

— Вече ти казах, Хауърд — направила съм всичко необходимо.

Предния ден, докато Хауърд беше на работа, дойде племенникът на едни приятели на Хауърд и Шърли, който бе стигнал до средата на следването си по компютърна техника. И препоръча на Шърли да закрият лесния за хакване уебсайт, да докарат „някой, който ги разбира тия работи“, и да създадат нов.

Шърли едва успяваше да схване по една дума от всеки десет технически термина, с които я заливаше младежът. Известно ѝ бе, че да „хакваш“, означава да влезеш незаконно в даден сайт, но когато студентът престана да я дави в специализирания си жаргон, тя остана с погрешното впечатление, че Призрака е успял някак си да се добере до чужди пароли, най-вече посредством уж небрежно задавани коварни въпроси в разговор с тези хора.

В резултат на което Шърли разпрати имейли до всички с нареждане да си сменят паролите и в никакъв случай да не споделят новата с когото и да било. Точно това имаше предвид, когато каза: „Направила съм всичко необходимо“.

Нищо обаче не предприе по отношение на затварянето на сайта, на който бе хранител и уредник, нито спомена нещо по този повод на Хауърд. Боеше се, че ако създадат нов сайт с всичките му там мерки за сигурност, които умният младеж предлагаше, той щеше да се окаже прекалено сложен за нейните управленски и технически умения. Тя и сега беше стигнала до границите на своите възможности, но беше решена да не изпуска администраторския пост.

— Ако изберат Майлс... — подхвана Шърли.

Но Морийн я прекъсна с плътния си глас:

— Да се надяваме, че всичките тези неприятности не са се отразили зле на шансовете му. Дано не причинят някоя ответна

реакция срещу него.

— Хората много добре знаят, че Майлс няма нищо общо с тези неща — изрече ледено Шърли.

— Мислиш ли? — попита Морийн, а Шърли направо усети, че я мрази. Как смее тая да седи във всекидневната ѝ, че и да ѝ противоречи? А на всичко отгоре и Хауърд кимаше, че е съгласен с Морийн.

— И мен тъкмо това ме притеснява — каза той, — а Майлс сега ни е по-нужен от всякога. За да възвърнем на съвета определена сплотеност. Понеже, след като Бърмбезспир каза, каквото имаше да казва, и след всички шум, който се вдигна, ние дори не гласувахме по въпроса за „Белчапъл“. Майлс страшно ни трябва.

Шърли обаче бе вече напуснала стаята в знак на безмълвен протест против това, че Хауърд бе взел страната на Морийн. Зае се с чаените чаши в кухнята, но вътрешно беснееше и се питаше дали да не сложи прибори само за двама, та Морийн да получи намека, който така яко заслужава.

Но в душата си Шърли продължаваше да изпитва единствено непокорен възторг спрямо Призрака. Обвиненията му бяха разкрили истината за хора, които не ѝ бяха симпатични и които мразеше — хора вредители, опърничави хора. И беше убедена, че пагфърдските избиратели ще споделят нейния начин на мислене и ще гласуват за Майлс, а не за онзи отвратителен човек Колин Уол.

— Кога ще ходим да гласуваме? — попита Шърли Хауърд на влизане с подрънкащата табла прибори за чай, като подчертано пренебрегна Морийн (все пак на бюлетината ще сложат знак срещу името на своя си син, я).

И страшно се подразни, когато Хауърд предложи и тримата да отидели, след като затворят магазина и кафето.

Майлс Молисън бе не по-малко притеснен от баща си да не би безпрецедентната мрачна атмосфера, предшестваща плануването за идния ден гласуване, да помрачи шансовете му за победа. Рано сутринта влезе в магазинчето за вестници на площада и успя да долови късче от разговора между жената зад щанда и възрастния ѝ клиент.

— ... Той, Молисън, открай време се мисли за крал на Пагфърд — разправяше старецът, без да усети вдървената физиономия на продавачката. — А пък аз харесвах Бари Феърбрадър. Обаче —

трагедия. Жива трагедия. А момчето на Молисън също го знам: състави ни завещанията. Но ми се стори доста самодоволен.

При тези думи Майлс не посмя да се обади, а се изсули от магазинчето, поруменял като някое учениче. И се запита дали пък дядката не е авторът на онова анонимно писмо. Създаденото за собственото му удобство внушение, че е масово харесван, се разтърси из основи, при което Майлс взе да си въобразява как ли ще се чувства, ако на следващия ден никой не гласува за него.

Вечерта, както се събличаше да си легне, се загледа в отражението на безмълвната му съпруга в огледалото на тоалетката ѝ. От доста дни Саманта се изказваше единствено със сарказъм при всяко споменаване на изборите. Точно тази вечер малко утеха, малко нежност нямаше да му се отразят никак зле. Освен дето му се и ебеше. И то от сума ти време. Ако погледнеш назад, май от нощта, преди да се гътне Бари Феърбрадър. Тогава тя бе леко подпийнала. Напоследък доста често ѝ се налагаше да подпийва преди такива случаи.

— Как върви бизнесът? — попита, загледан в огледалото как тя си разкопчава сутиена.

Саманта не му отговори веднага. Заразтрива дълбоките червени следи, които впитият сутиен бе оставил по кожата под мишниците ѝ, после, без да го погледне, му отвърна:

— Честно казано, и аз исках да си поговорим по този въпрос.

Каза го обаче с огромна неохота. От няколко седмици се мъчеше да избегне този разговор.

— Рой е на мнение, че ще трябва да закрия магазина. Нещата нещо не вървят.

Ако Майлс научеше колко зле вървят всъщност нещата, направо щеше да изпадне в шок.

Понеже и самата тя остана шокирана, когато счетоводителят ѝ изложи положението в най-откровени краски. Тя хем го знаеше, хем се правеше, че не го знае. Странно как мозъкът ти съзнава нещо, което сърцето ти отказва да приеме.

— О — рече Майлс. — Но уебсайтът ще си остане, нали?

— Тъхъ — каза тя. — Уебсайта ще го има.

— Е, и така се ядва — каза утешително Майлс. Замълча за минута, в памет на обозепочившия магазин. После попита: — Случайно да си чела „Газет“ днес?

Тя се пресегна да извади нощницата изпод възглавницата си, с което му предложи приятен изглед към гърдите си. Сексът категорично щеше да го отпусне.

— Много жалко, Сам — каза и се присламчи към нея по леглото, после я зачака да си облече нощницата, преди да я обгърне с две ръце. — За магазина. Симпатично местенце беше. Пък и толкова отдавна го имаш... трябва да са поне десет години, нали?

— Четиринайсет — поправи го Саманта.

Съвсем ясно ѝ беше какво иска той. Беше ѝ на езика да му каже да върви и сам да си го начука, а тя да се оттегли в свободната стая, но това щеше да предизвика разпрavia и лоша атмосфера, а от всичко на света в момента най-много желаше да тръгне след два дни за Лондон с Либи, облекли тениските, които беше купила за двете, и да прекара цяла вечер в непосредствена близост до Джейк и бандата му. Тази екскурзия съставляваше цялостната сума от текущото щастие на Саманта. Освен това сексът вероятно би посмекчил нарастващото раздразнение на Майлс от отсъствието ѝ от празненството за рождения ден на Хауърд.

Хубаво, в такъв случай нека я прегръща и целува. Затвори очи, качи се отгоре му и си въобрази, че язди Джейк по безлюден бял плаж — тя на деветнайсет, а той на двайсет и една. И стигна до оргазъм в мига, в който си представи как Майлс ги наблюдава, бесен, с бинокъл от далечно водно колело.

Х

В девет сутринта в деня на изборите за овакантия от Бари пост Парминдер излезе от „Старият дом на свещеника“ и се упъти по „Чърч Роу“ към дома на семейство Уол. Почука на вратата и изчака търпеливо появата на Колин.

Около кървясалите му очи и под скулите му личаха плътни сенки; кожата му сякаш бе изтъняла, а дрехите му — уголемили. Той и досега не се беше върнал на работа. Вестта, че Парминдер е обявила с крясъци на обществено място поверителни медицински сведения за Хауърд, се беше отразила отрицателно на колебливото му възстановяване; трудно можеше човек да повярва, че допреди няколко вечери е съществувал един съвсем друг Колин — седнал на коженото пуфче и преструващ се на убеден в победата си.

— Всичко ли е наред? — попита я и предпазливо затвори вратата зад нея.

— Няма проблем — отвърна му. — Просто си мислех, че би желал да ме придружиш до Черковната зала, за да гласуваме.

— Аз... не — успя да промълви едва-едва. — Извинявай.

— Знам какво ти е, Колин — каза с тих, притеснен глас Парминдер. — Но ако не гласуваш, това ще е равносилно на тяхна победа. А аз няма да допусна да ни победят. Отивам и пускам гласа си за теб, а освен това настоявам и ти да дойдеш с мен.

На практика Парминдер беше временно отстранена от работа. Молисънови бяха подали оплаквания до всички професионални организации, на които намериха адресите, така че доктор Крофърд се принуди да я помоли известно време да не се явява в клиниката. За своя най-голяма изненада, Парминдер усещаше едно особено чувство на свобода.

Колин обаче завъртя глава. Стори й се, че в очите му бликнаха сълзи.

— Не мога, Минда.

— Можеш! *Можеш*, Колин! Длъжен си да се опълчиш против тях! Мисли си за Бари!

— Не мога... Съжалявам... Аз...

Издаде звук, като че се дави, и избухна в ридания. И в миналото беше плакал в кабинета ѝ — от отчаяние, обременен от страха, който го натискаше през всеки ден от живота му.

— Ела — каза му тя най-спокойно, хвана го за ръка и го поведе към кухнята, където му връчи ролката салфетки и го остави да ридае до хълцане. — Теса у дома ли е?

— Отиде на работа — изпъшка и отри очи.

Върху кухненската маса лежеше покана за партито по случай шейсет и петия рожден ден на Хауърд Молисън; някой я беше скъсал на две по средата.

— И аз получих — рече Парминдер. — Преди да му се разкрещя. Чуй какво ще ти кажа, Колин. Гласуването...

— Не мога... — прошепна Колин.

— ... ще им покаже, че не са ни победили.

— А те успяха — каза Колин.

Парминдер избухна в смях. Колин я зяпна за миг с отворена уста, после и той се разсмя — мощно, гръмовно, като лая на едър пес.

— Добре — обяви Парминдер. — Прогониха ни от работа и не желаем да си покажем носа от дома, но във всяко едно друго отношение ние сме си тип-топ, нали?

Колин сне очилата си, обърса мокрите си очи и се нахили.

— *Тръгвай*, Колин. Решена съм да гласувам за теб. Борбата тепърва започва. Та нали, след като избухнах и обявих пред целия съвет и пред местния печат, че Хауърд Молисън по нищо не се различава от най-обикновения наркоман...

За най-голямо нейно удоволствие той наново избухна в смях; не го бе чувала да се смее така от Нова година, с тази разлика, че тогава го разсмя Бари.

— ... те забравиха да гласуват за изгонването на клиниката за наркомании от „Белчапъл“. Така че бъди така добър да си облечеш палтото и да тръгнеш с мен.

Колин престана да пръхти и да се кикоти. И се втренчи в огромните си длани, които се търкаха една в друга така, сякаш се мъчеше да отмие нещо.

— Нищо още не е приключило, Колин. Ти олицетворяваш една алтернатива. Хората не обичат Молисънови. Успееш ли да влезеш, ще

подсилиш позицията ни. Моля ти се, Колин.

— Добре — каза той след известно време, шашнат от собствената си смелост.

Не им се наложи да вървят много; въздухът беше ясен, чист, а в ръката си всеки стискаше регистрационната си гласоподавателска карта. Оказаха се единствените гласуващи в Черковната зала. Отбелязаха с плътно кръстче името на Колин в бюлетината си и си тръгнаха с усещането, че са извършили малка пакост.

Майлс Молисън тръгна да гласува едва към обед. На излизане се спря на вратата на своя съдружник:

— Отивам да гласувам, Гав.

Гавин посочи притиснатата към ухото му телефонна слушалка; чакаше да го свържат с някого в застрахователното дружество на Мери.

— Ясно... Отивам да гласувам, Шона — обърна се Майлс към секретарката им.

Не беше излишно да им напомни, че се нуждае от подкрепата и на двама им. Слезе на бегом по стълбите и се отправи към „Медният чайник“, където, в кратката посткоитална размяна на думи, се бе разбрал да се чака с жена си, та да отидат заедно до Черковната зала.

Саманта прекара цялата сутрин у дома, след като повери магазина в ръцете на помощничката си. Не можеше да отлага до безкрайност момента, в който ще ѝ се наложи да съобщи на Карли, че бизнесът им се е провалил и че Карли остава без работа, но не намери сили в себе си да ѝ го каже точно преди уикенда и лондонския концерт. И изпита изблик на бяс, когато Майлс цъфна с развълнуваната си усмивчица.

— Татко няма ли да идва? — бяха първите му думи.

— Ще ходят, след като затворят — каза Саманта.

В залата завариха две възрастни жени в кабинките за гласуване. Саманта се загледа в трайно накъдрените им металносиви тилове, в дебелите им палта и още по-дебелите им глезени и си представи как самата тя ще изглежда след време. По-чепатата от двете възрастни дами забеляза на излизане Майлс, пусна му сияйна усмивка и го уведоми:

— Току-що гласувах за вас!

— Много ви благодаря! — каза ощастливеният Майлс.

Саманта влезе в кабинката и със завързания на връвчица молив в ръка впери поглед в двете имена: Майлс Молисън и Колин Уол. След което нервно надраска „Мразя проклетия ви Пагфърд“ през бюлетината, сгъна я на две, отиде до урната и я пусна вътре, без да се усмихне.

— Благодаря ти, любов моя — измърмори тихо Майлс и я потупа по гърба.

Теса Уол, която през живота си не беше пропуснала нито едни избори, мина с колата покрай Черковната зала на връщане от училище, но не спря. Рут и Саймън Прайс прекараха деня в най-сериозния си дотук разговор относно възможността да се преместят в Рединг. Рут изхвърли гласоподавателските им карти, докато разчистваше кухненската маса за вечеря.

Гавин поначало не възнамеряваше да гласува; ако Бари беше все още жив, може би щеше да отиде, но сега нямаше ни най-малко желание да помогне на Майлс да осъществи поредната цел в живота си. В пет и половина приготви куфарчето си, раздразнен и потиснат, понеже нямаше повече извинения да откаже на поредната покана на Кей да вечеря у тях. Но най-вече го дразнеше мисълта, че при наличието най-сетне на признаци на промяна в позицията на застрахователната компания в евентуална полза на Мери, той нямаше да има възможност да отиде лично да ѝ го съобщи. Кое го принуждаваше да запази новината за следващия ден: прекалено добра беше, че да я изхаби по телефона.

В мига, в който му отвори, Кей се впусна в картечните си тиради, които обикновено бяха признак, че е в лошо настроение.

— Извинявай, но денят ми беше отвратителен — каза, а той изобщо не беше успял да се оплаче, нито да си разменят нещо повече от най-бегли поздравя. — На всичко отгоре се прибрах късно и доникъде не съм я докарала с вечерята, но ти влизай.

От горния етаж долетя мощно думкане на барабани, придружено с як риф на бас китара. Гавин се зачуди как съседите още не са се оплакали. Кей забеляза вдигнатия му към тавана поглед и каза:

— А, Гая беснее, понеже някакво си момче, което си била харесала в Хакни, тръгнало с друго момиче.

Грабна напитата си вече чаша вино и гаврътна стабилна глътка. Съвестно ѝ беше да нарича Марко де Лука „някакво момче“. Та той на

практика се беше пренесъл у тях през седмиците преди да напуснат Лондон. Кей го възприемаше като чаровен, добре възпитан и отзивчив младеж — какъвто син и самата тя би желала да има.

— Ще го преживее — каза Кей, отхвърли спомените и се върна към картофите, които вареше. — Още е само на шестнайсет. На тая възраст бързо им минава. Налей си вино.

Гавин седна на масата с надеждата Кей да се сети да каже на Гая да намали музиката. Налагаше ѝ се на практика да крещи, за да надвика съчетанието от вибрациите на бас китарата, тракането на капациите от тенджерите и шумното кухненско вентилаторче. И отново закопня за меланхоличното спокойствие на просторната кухня на Мери, за признателността на Мери и за нуждата ѝ от присъствието му.

— Какво? — провикна се, понеже усети, че Кей току-що го е попитала нещо.

— Ходи ли да гласуваш, питам?

— Да гласувам ли?

— За общинския съвет!

— Ами. Притрябвало ми е.

Но не беше убеден, че го чу. Продължаваше да му приказва нещо, но успя да я чуе ясно едва след като тя се извърна към масата с ножове и вилици в ръка:

— ... абсолютно отвратително е според мен, че общината влиза в комбина с Обри Фоли. И предполагам, че ако изберат Майлс, с „Белчапъл“ ще е свършено...

Изсипа картофите в гевгира и гласът ѝ пак се удави в пляска и тряска.

— ... ако онази глупачка не беше изтървала нервите си, сега щяхме да имаме по-големи шансове. Купища данни ѝ дадох за клиниката, а тя май изобщо не ги е използвала. Взела да крещи на Хауърд Молисън, че е прекалено дебел. По-голям непрофесионализъм не съм виждала...

Клюката за публичното избухване на доктор Джаванда бе стигнала и до ушите на Гавин, който я възприе като нещо забавно.

— ... цялата тази несигурност пречи ужасно на работещите в клиниката, да не говорим за клиентите им.

Гавин обаче се оказа неспособен да изпита нито съжаление, нито да се възмути; порази го единствено степента, до която Кей бе успяла

да схване сложността и междуличностните конфликти в този смътен местен спор — поредното доказателство за това, как тя пуска все по-дълбоки и по-дълбоки корени в Пагфърд. Евентуалното му отървяване от нея се затрудняваше с всеки изминал ден.

Извърна глава и се загледа в обраслата градина отвъд прозореца. Беше предложил на Фъргъс да му помогне да оправят градината на Мери през идния уикенд. Ако му проработи късметът, Мери пак ще го покани да остане за вечеря и в такъв случай ще може да пропусне партито на Хауърд Молисън за шейсет и петия му рожден ден — събитие, което той, според Майлс, очаква с нетърпение.

— ... исках да ми оставят Уидън, но Джилиън се запъна — не можело да си избираме. Ти на това избор ли му викаш?

— Извинявай, не те слушах — каза Гавин.

— Мати се върна — каза тя, а той се поозори, докато се сети, че става дума за колежката ѝ, чиито случаи бе поела. — Поисках да ми оставят Уидънови, понеже в някои случаи човек успява да установи по-специални отношения с дадено семейство, но Джилиън не дава и дума да се издума. Ненормална работа.

— Ти май си единствената на този свят, която държи да има нещо общо с Уидънови — отбеляза Гавин. — Поне ако съдя по онова, което съм чул.

Кей трябваше да напъне цялата си воля, за да не му се озъби. Извади от фурната филетата съомга. Музиката от стаята на Гая така дънеше, че усещаше вибрациите ѝ по тавата, която тресна върху плота.

— Гая! — така изкрещя на път към стълбището, че Гавин подскочи. — ГАЯ! Намали тая лудница! ВЕДНАГА Я НАМАЛИ!

Силата на звука спадна с почти цял децибел. Кей се върна бясна в кухнята. Скандалът с Гая преди идването на Гавин беше надминал почти всичко досега. Стигна се дотам, че Гая обяви намеренията си да се обади на баща си и да поиска да се пренесе при него.

— Прав ти път, госпожице! — кресна ѝ Кей.

Ами ако Брендън се съгласи? Напусна я, когато Гая беше само на месец. Сега е женен, с три нови деца. Има си огромна къща и хубава работа. Представи си, че каже „да“?

Гавин се зарадва на невъзможността да разговарят по време на вечеря; тишината се запълваше от думкането на музиката, така че можеше на спокойствие да си мисли за Мери. Още утре ще ѝ каже, че

застрахователното дружество май е готово на споразумение, а тя ще му се отплати с благодарност и възхита...

Почти беше омел чинията си, когато осъзна, че Кей и залък не е хапнала. Гледаше го втренчено през масата, а изражението ѝ го разтревожи. Да не би да е разкрил по някакъв начин потайните си мисли...

Изведнъж музиката откъм Гая замлъкна. Пулсиращата тишина прозвуча ужасно даже на Гавин; прищя му се Гая да пусне нещо друго, и то — веднага.

— Ти дори не се мъчиш да се преструваш — каза измъчено Кей. — Не си правиш труда поне привидно да проявиш интерес, Гавин.

Той потърси най-лекия изход от положението:

— Имах тежък ден в службата. И съжалявам, че не успях да се гмурна още от вратата в тънкостите на местния политически живот...

— Не става дума за местния политически живот. Ти просто седиш с вид на човек, който би предпочел да е другаде, и това... това ме обижда. Какво всъщност искаш, Гавин?

А той си представи кухнята на Мери и сладкото ѝ личице.

— Първо трябва да ти се моля да дойдеш, а ти още с пристигането си държиш да ми натъкнеш, че идваш без всякакво желание.

Надяваше се той да отговори: „Не е вярно“. Последният миг, в който отрицанието можеше да мине, се изсули. И сега се плъзгаха с все по-голяма скорост към кризата, за която Гавин копнееше с все сила, но и от която се ужасяваше.

— Каж ми какво искаш — изрече тя уморено. — Само ми кажи.

И двамата усещаха как връзката им рухва под тежестта на всичко онова, което Гавин не желаше да изкаже. И може би подтикнат от необходимостта да отърве и двамата им от страданието, той затърси думи, които изобщо не възнамеряваше да произнесе на глас — никога може би, — но които някак си оправдаваха и двамата.

— Не исках така да стане, Кей — рече най-искрено Гавин. — Нямах такива намерения. Много съжалявам, но ми се струва, че съм влюбен в Мери Феърбрадър.

По изражението ѝ долови, че я свари неподготвена.

— Мери Феърбрадър? — повтори тя.

— Имам чувството — каза той (и изпита определено горчиво-сладко удоволствие от възможността да говори на тази тема, при все че съзнаваше колко я наранява; не беше имал случай да го спомене на никой друг), — че не е отскоро. Никога не съм си го признавал... искам да кажа, ако Бари беше още жив, никога нямаше...

— Мислех, че е най-добрият ти приятел — прошепна Кей.

— Беше.

— Та той почина само преди седмици!

Не му стана никак приятно от думите й.

— Виж сега — каза. — Постарах се да бъда откровен с теб. И да съм справедлив и към двамата ни.

— Да си справедлив ли?

Винаги си беше представял как всичко ще свърши в ураган от гняв, а ето че тя просто го гледаше със сълзи в очите как си облича палтото.

— Съжалявам — каза и излезе за последен път от дома й.

На тротоара го обзе прилив на радост и той се забърза към колата. Все пак щеше да успее още тази вечер да съобщи на Мери за застрахователното дружество.

ПЕТА ЧАСТ

I

ОСВОБОЖДАВАНЕ ОТ ОТГОВОРНОСТ

7.32 За определени видове изявления не се носи отговорност, ако бъде доказано, че са направени незлонамерено и в изпълнение на общественения дълг на направилото ги лице.

Чарлс Арнълд-
Бейкър
Уредба на местната
власт
(7-о изд.)

Тери Уидън беше свикнала да я зарязват. Първото и най-важно изоставяне бе от страна на майка ѝ, която така и не се сбогува, а просто замина нанякъде с куфара си един ден, докато Тери беше на училище.

След като избяга на четиринайсетгодишна възраст, около нея се изредиха купища служители от „Социални грижи“ и домовете за безпризорни; някои от тях бяха свестни хора, но всички я оставяха в края на работното им време. А всяко ново заминаване добавяше тъничък нов пласт към образувалата се върху сърцевината ѝ коричка.

В дома за безпризорни си беше намерила приятелки, но като навършиха шестнайсет, ги пуснаха и животът ги разхвърля. После срещна Ричи Адамс и му роди две деца. Две мънички розови същества, чисти и прекрасни като нищо друго на света; на всичко отгоре бяха излезли от самата нея, та в продължение на няколко бляскави часа в болницата, на два пъти, тя имаше чувството, че се е преродила.

Впоследствие обаче ѝ ги отнеха и двете и тя никога повече не ги видя.

Бангър я заряза. Баба Кат я заряза. Почти всички си отиваха, почти никой не оставаше. Трябваше да е свикнала досега.

Когато редовната служителка от „Социални грижи“ се появи наново, Тери веднага попита:

— Къде е оная, д'угата?

— Кей ли? Тя само ме заместваше, докато бях болна. А къде е Лиъм? Пардон. Имам предвид... къде е Роби, нали така се казваше?

Тери хич не я обичаше тая Мати. Първо на първо, беше бездетна. Е, как може някоя, дето си няма деца, да те учи как да ги гледаш. Какво разбира тя от тия работи? Не че и Кей ѝ харесваше чак пък толкова, но пък... Кей те караше да се чувстваш особено, както се чувстваше при Баба Кат, преди да я нарече „курва“ и да ѝ каже, че не желае повече да я вижда... нищо, че и Кей, като другите, мъкнеше папки и дори беше поискала оная преатестация — Кей ти създава чувството, че иска да ти помогне истински, не само да те отметне по формулярите. И това Тери го усещаше. Но ето, че и нея вече я няма *и надали изобщо се сеца за нас*, мислеше си вбесена Тери.

В петък следобед Мати съобщи на Тери, че закриването на „Белчапъл“ вече е почти сигурно.

— Политическо решение е — каза отривисто. — Искат да икономисват средства, а метадоновото лечение не се радва на популярност в окръжния съвет. На всичко отгоре и Пагфърд иска да му освободят сградата. Но ти сигурно вече си го прочела в местния вестник.

Точно така приказваше понякога на Тери — заплесваше се по дребни приказки в стил „ох, сестро, нали и аз си патя от същото“ — от което Тери се дразнеше, понеже ги съпровождаше с въпроси от рода на това, дали Тери изобщо се сеца да храни сина си. В днешния случай обаче Тери се разстрои не от изказа ѝ, а от казаното.

— Ама сериозно ли ще я закриват? — повтори.

— Натам вървят нещата — рече безгрижно Мати, — но теб това не те касае. Очевидно...

Тери три пъти бе почвала програмата към „Белчапъл“ и се чувстваше едва ли не у дома си в прашната преустроена черква с разделителните ѝ стени и листовките по тях и с банята с неоновосиньо осветление (за да не можеш да си видиш вените и да се боднеш, докато си там). И въпреки това напоследък ѝ правеше впечатление някаква промяна в начина, по който работещите там разговарят с нея. В началото всички очакваха тя пак да се провали, но след това взеха да ѝ

говорят така, както ѝ говореше и Кей — сякаш съзнаваха, че сипаничавото ѝ изгоряло тяло наистина се обитава от човешко същество.

— ... Очевидно няма да е като сега, а ще получаваш метадона от джипито си — продължи да обяснява Мати. И запрехвърля листовете в раздърпаната папка, която представляваше държавното досие за живота на Тери. — Ти, доколкото виждам, се водиш към доктор Джаванда в Пагфърд, нали така? Пагфърд... От какъв зор трябва да ходиш чак до там?

— Щото цапардосах една от сестрите в „Кантърмил“ — каза почти без да се замисли, Тери.

А след като Мати си отиде, Тери се заседя дълго в мръсното си кресло във всекидневната и гриза ноктите си до кръв.

Още щом Кристъл се прибра с Роби от детската градина, Тери ѝ съобщи, че закриват „Белчапъл“.

— Още не е напълно решено — заяви авторитетно Кристъл.

— Ти пък откъде знаеш, да му еба майката? — настоя Тери. — Хем я затварят, хем ще трябва да се влача до шибания им Пагфърд при оная кучка, дето затри баба ти Кат. Да си еба майката, ако кракът ми стъпи там.

— Ще отидеш, ще отидеш — каза Кристъл.

Тя от доста време насам се държеше по тоя начин: командореше майка си така, като че тя бе възрастната.

— Ебала съм им майката — отвърна вбесено Тери. — Нахална малка кучка — добави за по-сигурно.

— Ако пак почнеш да се бодеш — пламна Кристъл, — ще ти вземат Роби ма.

Малкият, още не пуснал ръката ѝ, ревна.

— Видя ли ма? — креснаха си двете една на друга.

— Ти му ебаваш майката! — развика се Кристъл. — Пък и докторката нищо не е направила на Баба Кат. Оная Черил и другите само така плямпат.

— Шибана всезнайка такава — викна Тери. — На тебе все всичко ти е ясно, д'еба!

Кристъл я заплю.

— Махай се! — изпищя Тери и понеже Кристъл беше по-тежка и по-едра от нея, грабна една обувка от пода и я размаха.

— Изчезвай!

— Ще се махна ма, да ти еба майката! — не ѝ остана дължна Кристъл. — Ама ще взема с мен и Роби, пък ти си стой тука, чукай се с Обо и той друго ще ти направи!

И повлече виещия Роби подир себе си, преди Тери да успее да я спре.

Мъкна го със себе си чак до обичайното си убежище, без да си даде сметка, че по това следобедно време Ники сигурно още кисне някъде с приятелки и не се е прибрала. Отвори ѝ майката на Ники, все още в униформата си на продавачка в супермаркета на „Асда“.

— Не може да го оставиш тук — заяви тя твърдо на Кристъл, а Роби скимтеше и се мъчеше да се отскубне от здравия захват на сестра си. — Къде е майка ти?

— Вкъщи — каза Кристъл, но всичко останало, което ѝ беше на езика, се изпари под строгия поглед на по-възрастната жена.

Принуди се да се върне с Роби на „Фоли Роуд“, където Тери, злобно тържествуваща, дръпна ръката на сина си, вкара го вътре и препречи пътя на Кристъл.

— Писна ли ти вече да се разправяш с него, а? — заподиграва ѝ се Тери над воя на Роби. — Айде, чупка.

И ѝ затръшна вратата.

През нощта Тери остави Роби да спи при нея на матрака ѝ. Самата тя остана будна. Мислеше си колко малко всъщност се нуждае от Кристъл и как повече от всякога има нужда от хероин.

Кристъл от сума ти дни ходеше като бясна. А и ония работи, дето ги разправяше за Обо...

(— *Какви* ти ги разправя тая? — разсмя се Обо, когато се срещнаха на улицата и Тери взе да му мърмори, че Кристъл била много ядосана.)

... Как може да си мисли, че той ще постъпи така. Изключено е да постъпи така.

Обо беше един от малцината, които се бяха задържали. С Тери се знаеха, откакто тя бе на петнайсет. Учеха в едно училище, киснеха заедно из Ярвил, докато тя беше в оня дом, наливаха се със сайдер под дърветата край пътеката, която пресичаше малкото останала обработваема земя край „Фийлдс“. Там си бяха споделили и първия джойнт.

Кристъл открай време не го понасяше. *Ревнува*, мислеше си Тери и гледаше как Роби спи, облят от прозиращата през тънките завеси улична светлина. *Чиста ревност*. Че кой е направил повече за мен от Обо, запита се предизвикателно Тери, понеже, когато сумираше сторените добрини, поставяше знак за изваждане пред изоставянията. По този начин всичките положени от Баба Кат грижи бяха заличени с това, че я беше отхвърлила.

А пък Обо я кри навремето от Ричи, бащата на първите ѝ две деца, след като избяга боса и окървавена от къщи. От време на време и даваше безплатни пликчета с хероин. Това за нея бяха добрини от еднаква величина. Убежищата, които ѝ предлагаше, бяха по-надеждни от оная къщичка на „Хоуп Стрийт“, която, някога, в продължение на три славни дни, бе смятала за свой дом.

Кристъл и в събота сутринта не се прибра, но и в това нямаше нищо необичайно; сигурно е у Ники, реши Тери. И ядосана, понеже храната свършваше, а беше останала и без цигари, освен дето Роби не преставаше да мрънка за сестра си, нахлу в стаята на дъщеря си и разрита дрехите ѝ по пода с надеждата да намери някоя и друга пара или случайно забравен фас. Нещо изтрополи изпод изритания настрани стар тренировъчен екип на Кристъл — беше пластмасовата кутийка за бижута, от която се беше изсипал гребният медал на Кристъл, а под него — часовникът на Теса Уол.

Тери грабна часовника и впи поглед: за пръв път го виждаше. Откъде ли се беше сдобила с такова нещо Кристъл? Първото ѝ предположение беше, че Кристъл го е откраднала, но после реши, че може Баба Кат да ѝ го е дала, а защо не, и оставила в завещанието си. Мисълта я разтревожи много повече от онази, че часовникът можеше да е краден. Представяш ли си: тая гадна малка кучка го е крила през цялото време, кътала го е, без дума да ми каже...

Тери пусна часовника в джоба на долнището на анцуга си и изрева на Роби да дойде с нея до магазините. На малкия му потрива цяла вечност, за да си обуе обувките, Тери се ядоса и го перна. По-лесно щеше да ѝ е да отиде до магазина сама, но ония, социалните, не даваха децата да се оставят без надзор по къщите, макар че само ти пречеха и те бавеха, като си вършиш работата.

— Къде е Кристъл? — взе да вие Роби, докато го изтикваше през вратата. — Искam си Кристъл!

— Де да я знам къде е тая курветина — озъби му се Тери и го повлече по пътя.

Обо стоеше на ъгъла до супера и разговаряше с двамина. Като я видя, вдигна ръка за поздрав, а ония се омъглиха.

— Как е, Тер?

— Горещ-долу — излъга го. — Роби, не се дърпай.

Той така беше забил пръсти в тънкия ѝ крак, че ѝ причиняваше болка.

— Виж к'во — рече Обо. — Ще ми покажиш ли едно-друго за известно време?

— К'во е то? — попита Тери, успя да отскубне Роби от крака си и го хвана за ръка.

— Абе едни торби — уточни Обо. — Разчитам на теб, Тер.

— За колко?

— За няколко дни. Довечера ще ги донеса. Навита ли си?

Тери си помисли какво щеше да каже Кристъл, ако научеше.

— Добре, носи ги — каза.

После се сети и извади часовника на Теса от джоба си.

— Мислех да го продавам. К'во ще кажеш?

— Не е лош — претегли го на ръка Обо. — Ще ти дам двайсетачка. Довечера става ли?

Тери очакваше да вземе повечко за часовника, но не ѝ се пазареше с Обо.

— Хубаво, до довечера.

И направи няколко крачки към входа на супермаркета, хванала Роби за ръка, но изведнъж се извърна.

— Ама аз в момента не ползвам — рече. — Така че не носи...

— Още на смеска ли си? — захили ѝ се той през дебелиите си лупи. — Ама имай предвид, че „Белчапъл“ вече я няма. Във вестника писаха.

— Ох — рече тя нещастно и помъкна Роби към входа на супера. — Знам.

Но и в Пагфърд няма да ходя, мислеше си, докато вземаше бисквити от стелаж. Няма да им стъпя.

Претръпнала беше почти към постоянните критики и атестации, към косите погледи на минувачите, към обидите от съседите, но нямаше никакви намерения да бие целия този път до самодоволното

им градче, за да получи двойна доза от същото; да се връща всяка седмица във времето до оня миг, в който Баба Кат ѝ беше казала, че ще я остави, а всъщност я изостави. Да минава всеки път покрай онова симпатично училищенце, откъдето вечно ѝ пращаха отвратителните си писма, че дрехите на Кристъл ѝ били умалели и мръсни, че поведението ѝ било неприемливо. Страх я беше да не наизлязат от „Хоуп Стрийт“ куп отдавна забравени роднини — ония, дето се бяха карали за къщата на Баба Кат — и какво ще каже Черил, ако разбере, че Тери доброволно контактува с оная факистанска кучка, дето умори Баба Кат. Още един минус в нейна вреда в очите на роднините, които я презират.

— Не могат ме накара да вървя в шибания им Пагфърд — измърмори на глас Тери и задърпа Роби към касата.

II

— Дръжте се да не паднете — занасяше се Хауърд Молисън по обяд в събота. — Мама сега ще качи резултатите на уебсайта. Ще чакаш ли официалното оповестяване, или отсега да ти ги кажа?

Майлс се извърна инстинктивно от Саманта, седнала насреща му до островчето в средата на кухнята. Пиеха последното си кафе, преди тя да тръгне с Либи за гарата, а оттам — за концерта в Лондон. Притиснал плътно слушалката до ухото си, рече:

— Казвай.

— Победата е твоя. И то — убедителна: с близо два пъти повече гласове от Уол.

Майлс се захили на кухненската врата.

— Окей — рече, стараяйки се да поддържа максимално безизразен тон. — Добра вест.

— Чакай — спря го Хауърд. — Майка ти иска да ти каже нещо.

— Браво, моето момче — обади се весело Шърли. — Абсолютно чудесна новина. Сигурна бях, че ще успееш.

— Благодаря, мамо — каза Майлс.

Двете думи бяха достатъчни за Саманта да разбере всичко, но се зарече да не изразява нито пренебрежение, нито сарказъм. Тениската с ликовите на бандата беше в багажа ѝ; беше ходила на фризьор и си беше купила нови обувки с високи токчета. Нямаше търпение да тръгнат.

— Общински съветник Молисън, значи? — каза, след като той остави слушалката.

— Точно така — потвърди той предпазливо.

— Моите поздравления. Довечера ще падне сериозно празнуване. Жалко, наистина, че няма да мога да присъствам — излъгавя, за да прикрие вълнението от предстоящото ѝ бягство.

Трогнат, Майлс се приведе и стисна ръката ѝ.

На вратата на кухнята се появи Либи, облята в сълзи, със стиснат в ръката мобифон.

— Какво има? — стресна се Саманта.

— Моля ти се, обади се на майката на Хариет.

— Защо?

— Обади ѝ се, ако обичаш.

— Но защо да ѝ се обаждам, Либи?

— Защото тя иска да говори с теб — обърса Либи очите и носа с опакото на ръката си. — С Хариет току-що се скарахме, и то сериозно. Обади ѝ се, моля ти се.

Саманта замина с телефона към всекидневната. Имаше съвсем смътна представа за коя жена става дума. Откакто записаха момичетата на училище с пансион, почти не контактуваше с родителите на приятелките им.

— *Безкрайно* съжалявам, че ми се налага да ви безпокоя — каза майката на Хариет. — Но обещах на Хариет да говоря с вас, понеже *постоянно* ѝ обяснявам, че не *Либи* не желае да я вземе със себе си... нали знаете колко са си близки, сърцето ме боли, като ги гледам да се карат така...

Саманта погледна часовника си. Най-много до десет минути трябваше да тръгнат.

— А Хариет си е втълпила, че Либи има излишен билет, но не ще да я вземе със себе си. Казвам ѝ, че не е вярно; че вие ще ползвате втория билет, понеже не желаете да пуснете Либи сама, нали така?

— Естествено, че няма да я пусна сама — потвърди Саманта.

— Така си и знаех — каза другата жена с необичайно тържествуващ тон. — Освен това *абсолютно* разбирам желанието ви да я закриляте и никога нямаше и през ум да ми мине да ви предлага друго, ако не бях убедена, че ще ви спестя куп главоболия. Но двете момичета са толкова добри приятелки... а и Хариет толкова е пощуряла по тая глупава група... че поне от онова, което Либи току-що каза на Хариет по телефона, оставам с впечатлението, че и Либи *безкрайно* много държи и Хариет да отиде с нея. Разбирам *тотално* колко важно е за вас да държите Либи под око, но въпросът е там, че и сестра ми ще води *двете* си момичета, така че всъщност с тях ще има възрастен човек. Ще мога да закарам Либи и Хариет с колата днес следобед, ще се срещнем със сестра ми пред стадиона, а след концерта ще преспим у тях. Абсолютни гаранции ви давам, че или сестра ми, или аз ще сме неотлъчно с Либи.

— О... изключително мило от ваша страна. Но приятелката ми — чу Саманта как гласът ѝ отеква странно в главата ѝ — ни очаква, нали ме разбирате...

— Нищо не пречи вие пак да отидете на гости на приятелката си... искам само да кажа, че не ви се налага да присъствате на самия концерт, щом ще има кой да пази момичетата, нали така?... А пък да не ви казвам колко си е навила на пръста Хариет, че трябва обезателно да отиде... Нямах никакво намерение да ви занимавам с този въпрос, но като виждам как може да развали взаимоотношенията им...

След което, с не толкова много ентусиазъм:

— Ние, естествено, ще си платим за билета.

На Саманта не ѝ остана никакъв път за отстъпление.

— О — рече, — да. Просто си мислех, че ще е хубаво да отидем двете заедно...

— Но те всъщност предпочитат да са заедно двете — заяви твърдо майката на Хариет. — А и на вас няма да ви се налага да приклякате, че да се криете сред дечурлигата, ха-ха... за сестра ми това няма да е проблем, тя и така си е само метър и петдесет и седем.

III

За най-голямо разочарование на Гавин, май щеше да му се наложи да присъства на рождения ден на Хауърд Молисън. Ако Мери — клиентка на фирмата и вдовицата на най-добрия му приятел — го беше поканила да остане на вечеря, щеше да има предостатъчно извинение да не отиде... но Мери така и не го покани. Някакви роднини ѝ бяха дошли на гости и тя прояви необичайно притеснение при появата му.

Не желае да узнаят, рече си и намери утеха във видимото смущение, с което тя го изпрати от вратата.

Върна се обратно в „Ковачницата“, преговаряйки си наум разговора с Кей.

Мислех, че е най-добрият ти приятел. Та той почина само преди седмици! Да, а пък аз се грижех за нея от негово име, отвърна ѝ той във въображението си, защото той точно това би поискал. И нито един от двамата ни не го е желал. Но Бари е мъртъв. Вече не може да го заболи.

Прибра се и взе да търси чист костюм за партито, тъй като в поканата пишеше „Облекло: официално“, а в същото време се мъчеше да си представи как малкият клюкарник Пагфърд ще предъква щастливо историята с Гавин и Мери.

Е, и? Голяма работа, рече си, поразен от собствената си смелост. Та те да не искат тя цял живот сама да стои? Няма да е нито първата, нито последната. А пък и аз се грижех за нея.

И при цялото си нежелание да присъства на тържество, което със сигурност щеше да се окаже скучно и уморително, духът му се повдигна върху едно мехурче от вълнение и щастие.

Горе, в „Хилтоп Хаус“, Андрю Прайс оформяше прическата си със сешоара на майка си. Никога през живота си не бе тръгвал за диско или парти с такова желание като тазвечерното. Хауърд го беше наел заедно с Гая и Сухвиндер да сервират храна и напитки на партито му. Хауърд дори му беше взел под наем униформа: бяла риза, черен

панталон и папийонка. Щеше да работи редом с Гая, но не като общ работник, а като сервитьор.

Радостта му обаче се дължеше не само на този факт. Гая бе скъсала с легендарния Марко де Лука. Заварил я бе да плаче в задния двор на „Медният чайник“, когато излезе на пуш-пауза.

— Той трябва да съжалява — каза ѝ Андрю, старейки се гласът му да не го издаде колко се радва.

А тя подсмръкна и отвърна:

— Благодаря, Анди.

— Ама и ти си ми едно педалче — каза Саймън, след като Андрю най-последно изключи сешоара.

От няколко минути чакаше да го каже — застанал на тъмната площадка, вперил поглед през процепа на откренатата врата, наблюдаващ как Андрю се кипри пред огледалото. Андрю подскочи, после се засмя. Доброто му настроение подразни Саймън.

— Я се погледни бе — присмя се на минаващия покрай него Андрю по риза и папийонка. — Ебаси и чекиджийската връзчица. На пълен идиот мязаш.

Да, ама пък ти, хуй смотан, си без работа, и то благодарение на мен.

Отношението на Андрю към онова, което бе причинил на баща си, се менеше почти ежечасно. Ту го обземаше вината и загрозяваше всичко останало, ту се стопяваше и го оставяше да се наслаждава на тайния си триумф. А тъкмо днес самата мисъл подклаждаше още по-буйно вълнението, което кипеше под тънката му бяла риза и придаваше допълнителен гъдел на настръхналата му от насрещната вечерна въздушна струя кожа, докато Андрю летеше надолу към града, яхнал бегача на Саймън. Изпълнен бе с възбуда и надежди. Гая е свободна и уязвима. А баща ѝ живее в Рединг.

Пристигайки, завари пред Черковната зала Шърли Молисън по бална рокля да връзва по парапетите огромни златни балони, оформени като петици и шестици и пълни с хелий.

— Здравей, Андрю — изчурулика му. — Само не оставяй колелото пред входа, ако обичаш.

Той го избута до ъгъла, като подмина паркираното чисто новобеемве със състезателно зелен цвят и свален гюрук. На влизане в залата се завъртя около колата и огледа луксозното ѝ обзавеждане.

— Представям ви Андиии!

Андрю моментално забеляза, че и шефът му е в добро настроение и превъзбуден. Хауърд крачеше напред-назад из залата в огромен кадифен смокинг с вид на илюзионист. Поради ранното време имаше само пет-шест души присъстващи — до началото на партито оставаха цели двайсет минути. Навсякъде бяха вързани сини, бели и златни балони. Масивната банкетна маса бе почти изпълнена с покрити с кухненски кърпи подноси, а в челната част на залата диджей на средна възраст монтираше техниката си.

— Анди, бягай, моля ти се, да помогнеш на Морийн.

Морийн редеше чаши на единия край на дългата маса, осветена ярко от мощната лампа над главата ѝ.

— Леле, какъв си ми хубавец! — изкряха, като го видя.

Разголената ѝ лъскава рокличка от ластикотин разкриваше подробно очертанията на костеливото ѝ тяло, от което висяха неочаквани ролца и възглавнички от провиснала плът, подчертавани от непрощаващата материя. Отнякъде дочу тихо „здрасти“ и едва като се огледа, откри Гая, приклепнала зад оставения на пода кашон с чинии.

— Вади чаши от кутиите, ако обичаш, Анди — нареди му Морийн, — и ги слагай тук, където ще е мокрият бюфет.

Той взе да изпълнява заповедта. Но в това време към тях се приближи жена, която за пръв път виждаше, понесла няколко бутилки шампанско.

— Тези са за хладилника, ако има такъв.

Същият прав нос като Хауърд, големите сини очи на Хауърд и русите къдрици на Хауърд, но за разлика от него, който заради дебелината си изглеждаше женствен, дъщеря му — нямаше начин да не му е дъщеря — не беше красива, а по-скоро впечатляваше с ниските си вежди, едри очи и цепката на брадичката. Обута бе в панталон под разкопчаната на врата копринена риза. Тръшна бутилките на масата и се отдалечи. Държанието ѝ и нещо в качеството на облеклото ѝ убедиха Андрю, че няма кой друг да е собственикът на беемвето отвън.

— Тази е Патриша — прошепна в ухото му Гая, а кожата му пак настръхна, сякаш в Гая имаше някакъв електрически заряд. — Дъщерята на Хауърд.

— Така си и помислих — каза той, но много повече се впечатли от това, че Гая отви капачката на една бутилка водка, напълни я и я

гаврътна на екс с леко потрепване. Едва успя да завинти обратно капачката, когато Морийн цъфна пак до тях с кофичка лед.

— Д'еба и курвата — каза Гая в мига, в който Морийн се отдалечи, а Андрю подуши алкохолните изпарения от дъха ѝ. — *Гле'й* я на какво се е направила.

Той прихна, озърна се и моментално млъкна, понеже до него стоеше самата Шърли с коварната си котешка усмивка.

— Още ли я няма госпожица Джаванда? — попита Шърли.

— Идва. Преди малко ми текстна — каза Гая.

На Шърли всъщност ѝ беше все едно къде е Сухвиндер. Дочу фразите, които Андрю и Гая си размениха по адрес на Морийн, и това напълно възвърна доброто ѝ настроение, поразвалило се при вида на удоволствието, което Морийн изпитваше от тоалета си. Трудно се пробива такова дебелокожо и заблудено самодоволство като нейното, но по пътя от тийнейджърите до диджея Шърли вече съчиняваше какво ще каже на Хауърд още следващия път, когато го хване насаме:

Ами имам чувството, че ония, младите, май ѝ се надсмиваха на Морийн... Жалко, че точно тази рокля си е избрала... Никак не ми е приятно да я гледам как се излага.

А има и куп други неща, за които да се радва, напомни си Шърли, която наистина имаше нужда от нещо, което да ѝ подкрепи духа тази вечер. Ето че сега и тримата — и тя, и Хауърд, и Майлс — са в съвета. Нима не е прекрасно това? Нима не е чудесно?

Убеди се, че диджеят знае коя е любимата песен на Хауърд — „Зелената трева на моя роден край“, в изпълнението на Том Джоунс, — и се огледа да си намери още работа; но вместо това погледът ѝ се спря върху причината, поради която тазвечерното ѝ щастие не бе успяло да достигне до идеалното си състояние.

Патриша стоеше съвсем сама, впила поглед в пагфърдския герб на стената, без да прави усилия да завърже разговор с когото и да било. Ох, как ѝ се щеше на Шърли Патриша поне от време на време да си слагаше пола; но добре все пак, че беше дошла сама. Шърли много се беше притеснила да не би с беемвето да пътува и друго лице, та и за отсъствието му беше благодарна.

Човек не бива да мрази собствената си рожба; длъжен е да я обича независимо от всичко, дори ако не е това, което е желал, дори ако се окаже от онези хора, които, ако не са ти роднини, те карат да

минаваш на отсрещния тротоар, за да ги избегнеш. Хауърд гледаше по-широко на цялата работа; позволяваше си дори по някоя лека шега, когато нямаше как Патриша да го чуе. Шърли обаче не можеше да се извиси до подобна непредубеденост. Почувства се длъжна да се присъедини към Патриша със смътната, подсъзнателна надежда да разреди по този начин необичайното излъчване, което всички задължително щяха да надушат на фона на собственото ѝ достойно за подражание облекло и поведение.

— Няма ли да пийнеш нещо, скъпа?

— Още не — отвърна Патриша, без да отделя поглед от пагфърдския герб. — Снощи доста попрекавих. Промилите сигурно още са ми над лимита. Запихме се с колегите от службата на Мели.

Шърли пусна несигурна усмивка на герба над главите им.

— Мели е много добре. Благодаря ти, че се сети да попиташ.

— Чудесно — каза Шърли.

— Много ми хареса поканата — каза Патриша. — „Пат и гост“.

— Съжалявам, мила, но така е прието да се пише, когато става дума за неженена двойка...

— А, това е според „Дебретс“^[1], така ли? Да, ама Мели обяви, че нямало да дойде, щом не е спомената поименно в поканата, стана грандиозен скандал и ето че съм сам-сама. Точно както ти желаете, нали?

Патриша се отправи нервно към напитките, оставяйки зад гърба си поразстроилата се Шърли. Още от дете Патриша я плашеше с гневните си избухвания.

— Закъсняваш, госпожице Джаванда — възвърна самообладание Шърли и се провикна към пристигащата забързано Сухвиндер. Нея, ако я питаха, момичето демонстрираше нагледно най-чиста проба нахалство със самата си поява след всичко казано от майка ѝ по адрес на Хауърд, и то тъкмо тук, в тази зала. Видя я как се втурна към Андрю и Гая и си науми да спомене на Хауърд, че няма да е зле да се отърват от Сухвиндер. Не стига, че закъснява, ами и с тази екзема, дето я крие под дългите ръкави на черната си тениска, нищо чудно да им създаде и някой хигиенен проблем; и Шърли си взе наум бележка да провери в любимия си медицински уебсайт дали не е заразна.

Гостите взеха да се стичат точно в осем. Хауърд нареди на Гая да стои до него и да събира палтата, понеже искаше всички да го видят

как я юрка поименно в черната ѝ рокличка и дантелена престилчица. Но когато видя, че тя няма да насмогне на всички палта, принуди се да викне на помощ и Андрю.

— Свий едно шише — нареди Гая на Андрю, докато слагаха по три-четири палта на една кука в малката гардеробна — и я скрий в кухнята. После ще се редуваме да му удряме по една глътка.

— Окей — съгласи се въодушевено Андрю.

— Гавин! — провикна се Хауърд, когато съдружникът на сина му пристигна сам в осем и половина.

— Кей не е ли с теб, Гавин? — попита задъхано Шърли (Морийн се преобуваше в лъскави обувки с остри високи токчета току зад банкетната маса, така че нямаше много време, за да я изпревари с поредната клюка).

— Не е — отвърна Гавин. — Не успя да се освободи, за съжаление.

И в този миг, за свой най-голям ужас, се изправи лице в лице с Гая, която чакаше да поеме палтото му.

— Мама щеше да успее да се освободи — каза Гая високо и отчетливо и го изгледа кръвнишки, — но Гавин я заряза. Нали, Гавин?

Хауърд се направи, че не я е чул, тупна Гавин по рамото и избоботи:

— Радвам се да те видя. Върви си вземи нещо за пиене.

Шърли успя да запази безизразна физиономия, но вълнението отказваше да премине, така че посрещна следващите няколко гости със замаян, замечтан вид. А когато Морийн в ужасната си рокля се присъедини със залитане към посрещачите, Шърли ѝ прошепна с най-дебело удоволствие:

— Получи се *доста* неловко положение. *Крайно* неловко. Гавин и майката на Гая... о, божичко... ако знаехме предварително...

— Защо? Какво става?

Но Шърли само завъртя глава, опивайки се от безсилното любопитство на Морийн, и разпери широко ръце да посрещне пристигащите Майлс, Саманта и Лекси.

— Добре дошъл, общински съветнико Майлс Молисън!

Саманта имаше чувството, че много отдалече наблюдава как Шърли прегърна Майлс. Толкова внезапно беше преминала от щастие и очакване към шок и разочарование, че мислите ѝ се бяха превърнали

в бял шум, който изискваше от нея да полага огромни усилия, за да възприема външния свят.

(Майлс просто каза:

— Прекрасно! Сега ще можеш да дойдеш на тържеството на баща ми. Нали току-що спомена...

— Да — отвърна му тя. — Знам. Чудесна възможност, нали?

Но когато я видя по джинси и в тишъртката на бандата, както тя си се беше представяла в продължение на повече от седмица, усмивката му замръзна.

— Пише „официално“.

— Не се излагай, Майлс. Става дума за Пагфърдската черковна зала все пак.

— Знам. Но на поканата...

— Така ще дойда.)

— Здравей, Сами — рече Хауърд. — Леле, каква мацка си. Нямахме нужда толкова да се издокарваш.

Прегръдката му обаче си беше, както винаги, похотлива, придружена с дружеско плясване по стегнатия в джинсите задник.

Саманта хвърли студена пресилена усмивка на Шърли и я подмина на път към напитките. А в главата ѝ някакъв глас ѝ досаждаше: *А ти какво всъщност очакваше да се случи на концерта, а? Какъв смисъл имаше изобщо? Към какво се стремеше?*

Нищо, освен да се повеселя.

Мечтата за силна младежка прегръдка и смях, която трябваше тази вечер да стигне до нещо като катарзис; да усети отново обгърнатата тънката си талия и острия вкус на новото, неизследваното; но фантазията ѝ бе останала без криле и падаше право към земята...

Исках само да погледам.

— Много добре изглеждаш, Сами.

— Благодаря, Пат.

Не беше виждала зълва си повече от година.

От целия род теб най те обичам, Пат.

Майлс бе успял да я настигне. Целуна сестра си.

— Как си? Какво прави Мел? Тя не е ли с теб?

— Не. Не пожела да дойде — каза Патриша. По изражението ѝ човек можеше да си помисли, че не пие шампанско, а оцет. — На

поканата пишеше: *Каним Пат и гост...* Последва щур скандал. И мама печели по точки.

— О, я стига, Пат — засмя се Майлс.

— „О, Пат“. Кое „стига“, Майлс, да му еба майката?

При което Саманта усети прилива на бясно удоволствие: повод да се хвърли в атака.

— Нима не си даваш сметка, Майлс, че това е един адски обиден начин да поканиш партньорката на собствената ти дъщеря? Честно казано, майка ти наистина се нуждае от няколко урока по добро възпитание.

Безспорно беше надебелял през последната година. Вратът му вече преливаше над яката на ризата. И дъхът му бързо се вкисваше. Възприел беше от баща си оня гаден навик да се повдига леко на пръсти. Обзе я някакво физическо отвращение, та отиде чак на другия край на банкетната маса, където Андрю и Сухвиндер наливаха и раздаваха чаши.

— Има ли джин? — попита Саманта. — Налей ми един голям.

Андрю ѝ се стори смътно познат. А той ѝ наля една доза, като се мъчеше да не се втренчва в безгранично подчертаните от тениската ѝ огромни цици, но със същия успех можеше да се мъчи да гледа в слънцето, без да присвива очи.

— Познаваш ли ги? — попита го Саманта, след като люсна половин чаша джин с тоник.

И Андрю пламна, преди да е успял да овладее мислите си. За негов най-голям ужас тя се изкикоти и добави:

— За бандата те питам. За момчетата.

— О, да... да. Чувал съм за тях. Но не... не са ми по вкуса.

— Не думай — каза и гаврътна остатъка от питието си. — Налей ми още едно, ако обичаш.

И чак сега се сети кой е: онзи русоляв младеж от гастронома. В униформа ѝ изглеждаше по-голям. А и май през последните две-три седмици беше понатрупал някой и друг мускул от мъкнене на палети нагоре-надолу по стълбите до мазето.

— Ха! Кого виждам! — възкликна Саманта при вида на фигурата, която се отдалечаваше по посока на нарастващата тъпла гости. — Гавин! Вторият най-досаден човек в Пагфърд. След собствения ми съпруг, естествено.

И тръгна нататък, доволна от себе си и понесла новото си питие; джинът ѝ въздейства точно така, както трябваше — хем като упойка, хем възбуждащо. Вървеше и си мислеше: *Хареса ми циците; да видим сега ще хареса ли и гъза ми.*

Гавин забеляза приближаването на Саманта и се опита да се измъкне, като се присъедини към нечий чужд разговор — без значение чий. Най-наблизо стоеше Хауърд, така че Гавин се напъха чевръсто в групичката около рожденика.

— Без риск не става — разправяше Хауърд на тримата си слушатели, размахваше пурата си и ръсеше пепел по предницата на кадифения си смокинг. — Така че поех риска и си напънах трътката. Чисто и просто. Никакви вълшебни формули. Никой не ми го поднесе... а, ето я и Сами. Кой са тези младежи, Саманта?

И докато четиримата позастарели мъже зяпаха опънатата през гърдите ѝ поп група, Саманта се обърна към Гавин.

— Здравсти. — И се приведе към него така, че нямаше как да не я целуне. — Кей не е ли с теб?

— Не е — отвърна кратко Гавин.

— Говорим си за бизнес, Сами — каза весело Хауърд, а Саманта се сети за собствения си магазин, вече банкрутирал и затворен. — Започнах с наличните ми средства — уведоми той групата, връщайки се към явно вече установената тема. — Напълно достатъчно. Нищо друго не ти трябва, освен малко самоинициатива.

Масивен и кълбовиден, Хауърд приличаше на миниатюрно греещо от самодоволство кадифено слънце. Говорът му бе станал поплавен и мек благодарение на брендито, което държеше:

— Но аз бях готов да поема риска, нищо, че можех всичко да загубя.

— Или по-скоро майка ти е щяла да изгуби всичко — поправи го Саманта. — Доколкото знам, Хилда е ипотекирала къщата, за да осигури половината от първоначалната вноска за магазина.

Видя лекото потрепване в очите на Хауърд, но усмивката му остана непроменена.

— Добре — каза, — да отдадем заслуженото на майка ми в такъв случай, че се е трудила, блъскала и пестила, за да даде първоначалния тласък на сина си. Но пък аз съм успял да умножа полученото и да го вложа обратно в семейството — да плащам таксите на дъщерите ти в

„Сейнт Ан“ например. Каквото посееш — това ще пожънеш — нали така, Сами?

Нямаше да се изненада, ако Шърли я беше жегнала по този начин. Но Хауърд!? И двамата допиха чашите си. Саманта забеляза как Гавин се отдалечи, но не направи опит да го спре.

А Гавин се чудеше дали ще може да се измъкне незабелязано. Беше напрегнат, а шумът му действаше още по-изнервящо. Откакто се засече с Гая на входа, бе обсебен от една ужасна идея. Ами, ако Кей е предала на дъщеря си всичко? Ами, ако момичето вече знае, че е влюбен в Мери Феърбрадър, и тръгне да разправя по хората? Можеш ли да изключиш подобна постъпка от страна на една отмъстителна шестнайсетгодишна?

Само това оставаше — цял Пагфърд да научи, че е влюбен в Мери, преди да е успял лично да ѝ го съобщи. Беше си наумил да го стори едва след много месеци, евентуално чак след година... след като е минала годишнината от смъртта на Бари... като в същото време се грижи за поникналите вече миниатюрни филизи на доверието и упованието, та да може реалността на чувствата ѝ постепенно да я обземе така, както го беше обзела и него...

— Но ти нищо не пиеш, Гав! — зачуди се Майлс. — Трябва незабавно да поправим тази грешка!

Поведе съдружника си право към мокрия бюфет и му наля една бира, като през цялото време не млъкна и не спря като Хауърд да излъчва почти видима аура от щастие и гордост.

— Нали чу, че спечелих вакантния пост?

Гавин не беше чул, но нямаше сили да се преструва на изненадан.

— Да. Моите поздравления.

— Какво прави Мери? — попита великодушно Майлс; тази вечер бе приятел с целия град, понеже го беше избрал. — Как вървят нещата при нея?

— Ами струва ми се...

— Чух, че се канела да се мести в Ливърпул. Съвсем разумно, мен ако ме питаш.

— Какво? — сепна се Гавин.

— Морийн го разправяше от сутринта; явно, сестрата на Мери се мъчи да убеди Мери да се върне у дома с децата. Тя все още има куп

роднини в Ливър...

— Но нейният дом е тук.

— Според мен най-вече Бари държеше на Пагфърд. Но не съм убеден, че Мери би останала, след като него вече го няма.

Гая наблюдаваше Гавин през съвсем леко откренатата кухненска врата. В ръката си стискаше книжна чашка с няколко пръста от водката, която Андрю беше откраднал заради нея.

— Мръсно копеле — каза. — Ако не беше подлъгал мама, и досега щяхме да сме си в Хакни. Ама тя е такава глупачка. От самото начало му личеше, че не се интересува от нея. Никъде не я извеждаше. И нямаше търпение да си тръгне, след като я изчукаше.

Андрю, който зареждаше със сандвичи почти празния поднос зад гърба ѝ, не можеше да повярва, че чува от устата ѝ думи като „изчукаше“. Въображаемата Гая, която изпълваше фантазиите му, бе сексуално изобретателна и авантюристична девственица. Нямаше представа какво реалната Гая е правила — или не е правила — с Марко де Лука. А от укора към майка ѝ можеше да се заключи, че, изглежда, знае как се държи един мъж след секс, ако проявява интерес...

— Пийни малко — предложи тя на тръгналия с подноса към вратата Андрю, поднесе картонената си чашка до устата му и той отпи от водката ѝ. А тя с лек кикот се отдръпна, за да го пропусне, и викна подире му: — Кажи на Сукс да дойде и тя за малко!

Залата бе претъпкана и шумна. Андрю остави пресните сандвичи върху масата, но всеобщият интерес към храната май беше попреминал; на мокрия бюфет Сухвиндер едва смогваше да задоволи търсенето, та мнозина бяха почнали сами да си сипват.

— Гая те вика в кухнята — каза Андрю на Сухвиндер и зае мястото ѝ.

Нямаше смисъл да се прави на барман; взе просто да пълни всички налични чаши и ги оставяше на масата всеки да си взема каквото иска.

— Здравей, Фъстък! — каза Лекси Молисън. — Може ли малко шампанско?

Навремето учеха заедно в „Сейнт Томас“, но отдавна не я беше виждал. Акцентът ѝ се беше променил, откакто бе тръгнала в „Сейнт Ан“. Освен това мразеше да му викат Фъстък.

— Под носа ти е — посочи ѝ го с пръст.

— Лекси, да не си посмяла да пиеш! — изскочи от тълпата Саманта. — Абсолютно ти забранявам.

— Ама дядо каза...

— Не ме интересува какво е казал.

— Пък и всички останали...

— Чу ме: не може!

Лекси замина с гневни крачки. Зарадван от отсъствието ѝ, Андрю се усмихна на Саманта и съвсем се изненада, когато и тя му хвърли лъчезарна усмивка.

— Ти така ли отговаряш на родителите си?

— Ами да — каза, а тя се разсмя.

Циците ѝ наистина бяха огромни.

— Дами и господа — прогърмя глас по микрофона и всички млъкнаха да чуят какво ще каже Хауърд. — Позволете ми само няколко думи... Повечето от вас вероятно вече знаят, че синът ми Майлс бе избран съвсем наскоро в общинския съвет!

Тук-там се чуха ръкопляскания и Майлс вдигна чаша високо над главата си в знак на благодарност. А Андрю не можа да повярва на ушите си, когато чу Саманта да казва ясно под сурдинка: „Да бе, да му ебеш майката!“.

Никой не идваше вече за пиене. Андрю се намъкна обратно в кухнята. Гая и Сухвиндер бяха сами, пиеха и се смееха, а като видяха Андрю, викнаха в един глас:

— *Анди!*

При което и той се разсмя.

— И двете ли сте се насмукали?

— Да — каза Гая.

— Аз не съм — рече Сухвиндер. — Ама тя е.

— Пука ми — обяви Гая. — Молисън може да ме уволни, ако иска. Вече няма смисъл да спестявам за билет до Хакни.

— Няма да те уволнява — възрази Андрю и също си наля от водката. — Ти си му любимката.

— Да бе — съгласи се Гая. — Мръсен дърт пергиш.

И тримата пак се разхилиха.

През стъклениите врати долетя усиленият от микрофона грачещ глас на Морийн:

— Ела тук, Хауърд! Дай да направим един дует по случай рождения ти ден! Дами и господа: любимата песен на Хауърд!

Тийнейджърите се спогледаха с превъзбуден ужас. Гая залитна и с кикот отвори широко вратата.

Разнесоха се първите тактове на „Зелената трева на моя роден край“ („Green, Green Grass of Home“), а след тях и басовият глас на Хауърд, подкрепен от дрезгавия алт на Морийн:

*The old home town looks the same,
As I step down from the train...*

*Родното ми градче си е все същото,
докато слизам от влака...*

Гавин беше единственият, който чу кикота и пръхтенето, но като се извърна, видя единствено как двойната врата към кухнята се полюлява леко на пантите си.

Майлс беше отишъл да си поприказва с Обри и Джулия Фоли, които дойдоха със закъснение, обгърнати в учтиви усмивки. А Гавин бе в лапите на познатата му смес от ужас и разтревоженост. Върху кратката му огряна от слънцето омара от свобода и щастие се бе спуснал облакът на двойна опасност: Гая да се разплампа за онова, което бе споделил с майка ѝ, а Мери да напусне завинаги Пагфърд. И какво ще прави той тогава?

*Down the lane I walk, with my sweet Mary,
Hair of gold and lips like cherries...*

*Вървим по пътеката с милата ми Мери,
косите ѝ — от злато, устните ѝ — череши...*

— Кей няма ли я?

Саманта се беше появила отнякъде и сега стоеше облегната на масата до него с ехидна усмивка.

— Вече ме пита — отвърна Гавин. — И ти казах, че я няма.

— Да не сте се посдърпали нещо?

— Това влиза ли ти изобщо в работата?

Изпусна се, преди да успее да си прехапе езика; но пък му беше писнало вече от нейното постоянно ръчкане и присмиване. Слава богу, тоя път бяха сами, един срещу друг; Майлс все още се въртеше около двамата Фоли.

Тя преигра слисването си. Очите ѝ бяха кървясали, говорът ѝ — внимателен; а Гавин за пръв път усети от нейна страна по-скоро неприязън, отколкото нахалство.

— Пардон. Само...

— Знам. Само питаш — отвърна ѝ, а Хауърд и Морийн се полюляваха в такт, хванати ръка за ръка.

— Просто ми се ще да те видя задомен. С Кей сте много подходяща двойка, бих казала.

— Аз обаче държа на свободата си — рече Гавин. — Не познавам кой знае колко щастливи женени двойки.

Саманта бе прекалено пияна, та да усети пълната сила на подигравката, но остана все пак с впечатлението, че това му е целта.

— Бракът винаги ще е загадка за непосветените — изрече старателно. — Никой не може да каже как стоят нещата в действителност, освен двамата участници. Така че си спести оценките, ако обичаш.

— Мерси, дето ме светна — каза ѝ и раздразнен до възбог, остави на масата празния кен от бирата и тръгна към гардеробната.

Саманта го видя, като си тръгна, реши, че го е сразила напълно, и насочи внимание към свекърва си, която виждаше през процепа в тълпата как гледа пеещите Хауърд и Морийн. И изпита неописуемо удоволствие, като прецени, че Шърли е бясна, по най-стегнатата и най-студена усмивка на лицето ѝ от началото на вечерта. Не че Хауърд и Морийн не бяха пели заедно през всичките изминали години: Хауърд обичаше да пее, а Морийн била навремето беквокал в някакъв местен състав. В края на песента Шърли плясна еднократно с ръце така, както се вика лакей, а Саманта се изсмя с глас и се отправи към мокрия

бюфет, където, за свое най-голямо разочарование, установи липсата на младежа с папийонката.

А Андрю, Гая и Сухвиндер продължаваха да се превиват от смях в кухнята. Смяхът им се дължеше и на дуета на Хауърд и Морийн, и на това, че бяха опукали две трети от бутилката водка, но най-вече на това, че бяха почнали да се смеят и сега се разсмиваха взаимно дотам, че вече не издържаха.

Прозорчето над мивката, оставено отворено за проветрение, изведнъж изтрака, изскърца, и оттам се появи главата на Фатс.

— Добър вечер — рече.

Изглежда, се беше покатерил на нещо отвън, понеже след известно драпане и шум от някакъв тежък падащ предмет все повече и повече от него взе да се показва през прозореца, а накрая целият се стовари върху дъската за изцеждане, при което събори няколко стъклени чаши и те се разбиха с трясък на пода.

Сухвиндер моментално напусна кухнята. Андрю мигновено усети, че не желае присъствието на Фатс. Само Гая остана привидно безразлична. И само отбеляза с кикот:

— Нормалните хора влизат през вратата.

— Без ташак? — каза Фатс. — Къде е пиячката?

— Тая си е за нас — отговори Гая, гушнала водката. — Анди я гепи. Ти си търси за себе си.

— Няма проблем — рече преспокойно Фатс и премина през вратите в залата.

— Отивам до кенефа... — измърмори Гая, скри пак шишето под мивката и също излезе от кухнята.

Андрю тръгна подире ѝ. Сухвиндер се беше върнала на мокрия бюфет, Гая се скри в тоалетната, а Фатс се беше облегнал на голямата маса с бира в едната ръка и сандвич в другата.

— Не очаквах да те видя на такова място — рече Андрю.

— Аз съм от поканените, пич — каза Фатс. — Така пишеше: „Цялото семейство Уол“.

— Гнездото знае ли, че си тук?

— К'во ми пука. Той се е покрил. Така и не зае мястото на стария Бари. И сега цялата обществена структура ще рухне, понеже Гнездото няма да я крепи. Пълен ужас, да му ебеш майката — добави и от устата му се разхвърчаха трохи. — Дай да вървим да запалим по една.

В залата цареше такава дандания и всички бяха толкова налюляни, че никой май не обръщаше внимание вече къде ходи Андрю. Отвън завариха да пуши и Патриша Молисън, застанала сама до спортната си кола, загледана в ясното звездно небе.

— Запалете от тия, ако искате — предложи им пакета си.

След като им запали цигарите, продължи да стои отпусната, със свита на юмрук ръка, напъхана дълбоко в джоба. Имаше нещо у нея, което плашеше Андрю, но той дори не смееше да погледне Фатс, че да прецени неговата реакция.

— Аз съм Пат — каза тя след малко. — Дъщерята на Хауърд и Шърли.

— А пък аз съм Андрю.

— Стюарт — каза Фатс.

Тя сякаш не изпитваше нужда да поддържа разговора. Андрю възприе това като своего рода комплимент и се напъна да подражава на безразличието ѝ. По едно време тишината се наруши от стъпки и приглушени момичешки гласове.

Гая влачеше за ръка Сухвиндер и се смееше, по което Андрю заключи, че тепърва започваше да усеща пълното влияние на водката.

— Ти — обърна се Гая към Фатс — се държиш ужасно спрямо Сухвиндер.

— Престани! — задърпа се от ръката ѝ Сухвиндер. — Сериозно ти казвам. Пусни ме...

— Така е — каза задъхано Гая. — Ти си тоя, дето качва неща в нейния фейсбук, нали?

— Стига! — викна Сухвиндер.

Успя да се откопчи и се втурна обратно към тържеството.

— Държиш се отвратително с нея — сграбчи Гая парапета, за да не падне. — Наричаш я лесбийка и всякакви...

— В това, да си лесбийка, няма нищо лошо — обади се Патриша с присвити очи през дима, който вдишваше. — Ама то всъщност какво друго очаквате да чуете от мен.

Андрю забеляза как Фатс я изглежда косо:

— Изобщо не съм казвал, че има нещо лошо. Само се шегувах.

Гая се свлече по парапета и седна на ледения асфалт, забила глава в ръцете си.

— Добре ли си? — попита я Андрю.

Ако го нямаше Фатс, и той щеше да седне до нея.

— Напорках се — измърмори тя.

— Няма да е лошо да си бръкнеш с пръст в гърлото — предложи Патриша с безстрастен поглед.

— Хубав звяр — каза Фатс по посока на беемвето.

— Ъхъ — съгласи се Патриша. — Чисто нов. Печеля двойно повече от брат ми — каза, — обаче Майлс е Младенецът Христос. Майлс месията... Общинският съветник Молисън Втори... Пагфърдски. Харесва ли ти Пагфърд? — обърна се тя към Фатс, а Андрю наблюдаваше как Гая диша дълбоко с навряна между коленете глава.

— Ами! — каза Фатс. — Абсолютен кенеф.

— Ъхъ. И аз... лично нямах търпение да се измъкна. Познавахте ли го Бари Феърбрадър?

— Слабо — рече Фатс.

Но нещо в тона му притесни Андрю.

— Беше ми възпитател по учебната дейност в „Сейнт Томас“ — продължи Патриша, все още загледана в края на уличката. — Страхотен тип. Много исках да дойда за погребението му, но с Мели бяхме в Цермат. А каква е тая история, дете майка ми само злорадства... за някакъв си Призрак на Бари?

— Някой качва разни работи на уебсайта на общинския съвет — намеси се набързо Андрю от страх да не би Фатс да изтърси нещо. — Разни клюки там...

— О, да, майка ми страшно си пада по такива работи.

— Много ми е любопитно какво ще каже Призрака следващия път — подметна Фатс и хвърли кос поглед на Андрю.

— Предполагам, че ще престане, след като минаха изборите — измънка Андрю.

— Не съм убеден — рече Фатс. — Ако има нещо друго, от което старият Призрак на Бари да се дразни...

Усещаше, че бърка в здравето на Андрю, и се кефеше. Не стига, че Андрю напоследък само с тъпата си работа се занимаваше, ами се канеше и съвсем скоро да се махне съвсем. Не че Фатс му дължи каквото и да било. Истинската автентичност е несъвместима с чувството за вина и задълженост.

— Ей, ти там, долу, добре ли си? — попита Патриша, а Гая кимна, без да повдигне глава. — От кое ти призля? От пиенето или от дуета?

Андрю се позасмя — и от учтивост, а и понеже искаше да отмести темата от Призрака на Бари Феърбрадър.

— И на мен ми се повдигна — каза Патриша. — Дъртата Морийн и баща ми. Пеят, хванати ръка за ръка. — Патриша опъна за последно от фаса си, после го хвърли на земята и го стъпка с токче. — Бях на дванайсет, когато я заварих да му духа. А той ми даде петарка да не съм кажела на майка ми.

Андрю и Фатс се бяха вкаменили и не смееха дори да се спогледат. Патриша обърса лице с opakото на ръката си: плачеше.

— Що ми трябваше да идвам, по дяволите. Знаех си, че нищо няма да излезе.

Качи се в беемвето и пред погледите на вкаменените младежи запали двигателя, излезе на заден от мястото си на паркинга и изчезна в нощта.

— Ебаси — рече Фатс.

— Ще повърна — прошепна Гая.

— Господин Молисън каза да се връщате да наливате питиета.

Предала съобщението, Сухвиндер пак хлътна вътре.

— Не мога — прошепна Гая.

Андрю я остави навън. Данданията в залата го блъсна още щом отвори вътрешните врати. Дискотеката беше във вихъра си. Наложил му се да се отдръпне настрана, за да могат Обри и Джулия Фоли да излязат. Обърнали гръб на празненството, и двамата имаха мрачния вид на хора, които с най-голямо удоволствие си тръгват.

Саманта Молисън не танцуваше. Облегнала се бе на голямата маса, по която доскоро имаше цели редици с пълни чаши. Докато Сухвиндер събирал използваните, Андрю отвори последния кашон с чисти чаши, подреди ги и ги напълни.

— Изкривила ти се е папийонката — каза му Саманта, пресегна се през масата и му я оправи.

А той от притеснение хукна обратно в кухнята в мига, в който тя го пусна. След като сложеше поредната партида в миялната машина, Андрю надигаше шишето с откранатата водка. Искане да се напие

като Гая — да се върне към онзи миг, в който се смееха заедно неудържимо, преди да се появи Фатс.

След десет минути провери наново масата с напитките: Саманта още се подпираше на нея с изцъклен поглед, пред всичките тези токущо налети за нейното удоволствие чаши. Хауърд се друсаше наред дансинга, по лицето му течеше пот, а той се смееше гръмогласно на нещо, казано му от Морийн. Андрю си проправи път през тълпата и отново се озова навън.

В началото не можа да я открие; видя ги чак след малко. Гая и Фатс се бяха впили един в друг само на десет метра от вратата, облежнати на парапета, с притиснати здраво тела, наврели езици в устата на другия.

— Извинявай много, но не мога сама да се оправя — каза Сухвиндер отчаяно зад гърба му. След което и тя забеляза Фатс и Гая и издаде нещо средно между лай и вопъл. Андрю я последва обратно в залата, целият изтръпнал. В кухнята изсипа остатъка от водката в една чаша и го изпи на екс. Напълни с механични движения мивката и взе да мие чашите, които не се бяха побрали в миялната машина.

Алкохолът обаче не му действаше по същия начин като хашиша. Караше го да се чувства празен, но и да изпитва желанието да удари някого — Фатс, да речем.

След време осъзна, че пластмасовият часовник на кухненската стена се е преместил от полунощ на един и че народът се разотива.

Трябваше да им връща палтата. Направи известен опит, но после пак влезе, залитайки в кухнята, и остави Сухвиндер сама да се справя.

Саманта се беше облежала на хладилника — съвсем сама, с чаша в ръка. Зрението на Андрю изведнъж бе станало някак си накъсано, сякаш гледаше поредица от снимки. Гая още я нямаше. Явно си беше тръгнала отдавна с Фатс. Саманта нещо му приказваше. И тя беше пияна. Но той вече не се стесняваше от нея. Имаше подозрението, че много скоро ще повърне.

— ... мразя тоя проклет Пагфърд... — разправяше Саманта, — но ти поне си млад и ще имаш време да се измъкнеш.

— Тъхъ — отвърна ѝ с безчувствени устни. — И т'ва ще стане. И т'а ш'стане.

Тя отметна косата от челото му и го нарече „сладур“. Образът на Гая, навряла език в устата на Фатс, заплашваше да заличи всичко

останало. Надушваше парфюма на Саманта, идващ на талази от горещата ѝ кожа.

— Тая банда са големи лайна — каза и посочи бюста ѝ, но тя май не го чу.

Устните ѝ бяха напукани и топли, циците ѝ бяха огромни и притискаха гръдния му кош; гърбът ѝ бе толкова широк, колкото и неговия...

— К'во правиш ма, д'еба твойта...?

Андрю се бе разплул върху дъската за изцеждане, а някакъв едър мъж с къси посивели коси влачеше Саманта навън от кухнята. Имаше смътното чувство, че е станало нещо лошо, но странната накъсаност на действителността ставаше все по-подчертана и в един момент не му остана нищо друго, освен да залитне през помещението до кофата за боклука и да повръща, повръща, повръща... Чу как Сухвиндер разправяше някому:

— Съжалявам, няма как да влезеш! Чак до вратата е затрупано!

Завърза здраво торбата с повръщаното. Сухвиндер му помогна да изчистят кухнята. Още два пъти му се наложи да повърне, но и двата пъти успя да се добере до тоалетната.

Наближаваше два, когато запотеният, но нахилен Хауърд дойде най-после да им благодари и да им пожелае лека нощ.

— Браво. Чудесна работа свършихте. До утре, значи. Къде изчезна госпожица Бодън, между другото?

Андрю остави Сухвиндер сама да измисли лъжата. Излязъл навън, отключи веригата, с която бе привързал колелото, и го забута в мрака.

Продължителната студена разходка до „Дилтоп Хаус“ му произбистри главата, но не успя да прогони нито горчивината, нито мъката му.

Не беше ли споменал по някакъв повод на Фатс, че харесва Гая? Сигурно не, но нямаше начин Фатс да не знае. Убеден беше, че Фатс знае... дали те и в момента се чукат?

Скоро ще се махна оттук, рече си Андрю, приведен и треперещ от студ, докато тикаше велосипеда нагоре по хълма. *Ебал съм ги...*

След което си каза: *Май наистина ще трябва да се махна оттук...* Наистина ли преди малко се беше натискал с майката на

Лекси Молисън? Тоя, дето ги разтърва, не беше ли мъжът й? Ама това наистина ли се беше случило?

Боеше се от Майлс, но не по-малко му се щеше да разкаже за станалото на Фатс, да му види физиономията...

Когато влезе каталясал у дома, чу в тъмното гласа на Саймън откъм кухнята.

— Прибра ли ми велосипеда в гаража?

Седнал бе на кухненската маса и ядеше корнфлейкс. Часът наближаваше два и половина след полунощ.

— Сън не ме лови нещо — каза Саймън.

За разлика от всеки друг път, не беше ядосан. Рут липсваше, та нямаше пред кого да доказва, че е по-голям и по-умен от синовете си. Видя му се изморен и дребен.

— Май ще трябва да се местим в Рединг, Пъпчо. — Наричателното се бе превърнало почти в галено име.

Андрю все още трепереше леко, а в същото време се чувстваше остарял, потресен и изключително виновен, та изведнъж му се прищя да изкупи някак си вината за онова, което бе сторил на Саймън. Да възстанови равновесието и да привлече Саймън за свой съюзник. Че нали са едно семейство. И заедно ще се местят. Току-виж на новото място им потръгнало повече.

— Искам да ти покажа нещо — каза. — В училище ни научиха. Ела с мен...

И заведе баща си до компютъра.

---

[1] Debrett's — авторитетно английско издание за етикеция и добро възпитание. — Б.пр. ↑

IV

Мъглявото синьо небе се простираше като купол над Пагфърд и „Фийлдс“. Утринната светлина огряваше стърчащия на площада стар каменен паметник на загиналите във войните и напуканите бетонни фасади по „Фоли Роуд“ и придаваше бледозлатист отблясък на белите стени на „Хилтоп Хаус“. Като се качваше в колата си за поредната дълга смяна в болницата, Рут Прайс погледна към реката Ор, лъснала в далечината като сребърна лента, и си рече колко ужасно несправедливо е, че скоро някой друг ще е собственик на нейната къща и нейния изглед.

На километър и половина оттам, на „Чърч Роу“, Саманта Молисън все още спеше дълбоко в стаята за гости. Вратата не можеше да се заключва, но тя я барикадира с фотьойл и чак тогава рухна полуоблечена върху леглото. Сънят ѝ се нарушаваше от зараждащото се цепещо главоболие, та промушилият се през цепката в завесите слънчев лъч прогаряше като лазер ъгълчето на едното ѝ око. Примлясна с пресъхнала уста и потръпна леко в дебрите на този тревожен сън, в който сънищата ѝ бяха изпълнени с чувството за вина и бяха едни такива, особени.

Долу, сред чистите, блеснали повърхности в кухнята, Майлс седеше с изправен гръбнак, съвсем сам, с недокосната чаша чай пред себе си, втренчен в хладилника и попадащ наново в спомена си на пияната своя жена, вкопчила се в прегръдките на шестнайсетгодишен ученик.

През три къщи от тях Фатс Уол лежеше в стаята си и пушеше, все още в дрехите, с които бе присъствал на рождения ден на Хауърд Молисън. Беше си поставил за цел да не мигне цяла нощ и беше успял. Устата му бе леко претръпнала и пареше от всичките изпушени цигари, но умората му оказваше ефект, обратен на онзи, който очакваше: вече не бе способен да мисли с особена яснота, но нещастieto и опасенията му бяха не по-малко изострени от всеки друг път.

Колин Уол се събуди облян в пот от поредния за всичките тези години кошмар. В сънищата си винаги вършеше ужасни неща — онези, от които най-много се плашеше в будно състояние, а този път сънува, че е убил Бари Феърбрадър и че полицията току-що е дошла да му каже, че са го разкрили — изровили са Бари и са намерили отровата, която Колин му е дал.

Впил поглед в познатата сянка на абажура върху тавана, Колин се зачуди как е можело досега да не му мине мисълта, че е възможно именно той да е убил Бари, при което въпросът сам се зададе ребром: А откъде си сигурен, че не си бил ти?

На долния етаж Теса си инжектираше инсулин в корема. По миризмата на тютюн, слязла по стълбите от таванската стая, позна, че Фатс се е прибрал предната нощ. Нямаше представа къде е бил и в колко часа си е дошъл, и това я плашеше. Дотам ли я докараха?

Хауърд Молисън спеше дълбоко и щастливо на двойното си легло. Шарките на завесите го оцветяваха с розови листенца и го предпазваха от внезапно събуждане, но силното му даване и хъркане бяха събудили жена му. Шърли от известно време беше в кухнята, ядеше препечен хляб и пиеше кафе по очила и хавлиен халат. Но споменът за това, как Морийн пееше, хваната ръка за ръка със съпруга ѝ в Черковната зала, я изпълни с такава концентрирана омраза, че я лиши от всякакви сетивни усещания по отношение на храната.

В „Ковачницата“, на няколко километра извън Пагфърд, Гавин Хюс се сапунисваше под горещия душ и се чудеше защо няма куража на другите мъже и как така те вечно успяват да направят правилния избор изсред почти безбройните алтернативи. Нещо у него копнееше за един начин на живот, който бе мяркал, но никога не бе опитвал, но и от който в същото време се боеше. Изборът е нещо опасно: каквото и да избереш, зачеркваш всички останали възможности.

Кей Бодън лежеше будна и изтощена в леглото си на „Хоуп Стрийт“ заслушана в ранната сутрешна тишина на Пагфърд и загледана в Гая, която спеше до нея на спалнята, с блед и изцеден вид на ранната дневна светлина. На пода до Гая имаше кофа, поставена там от Кей, на която се бе наложило в малките часове буквално да пренесе дъщеря си от банята до спалнята, след като цял час я беше държала за косата да не се удави в тоалетната чиния.

— Защо трябваше да идваме тук? — стенеше Гая, давеше се и повръщаше в чинията. — Махни се от мен. Пусни ме. Мразя те, да ти... мразя те.

Кей гледаше спящото ѝ лице и си спомняше за сладкото бебенце, което спеше до нея преди шестнайсет години. Сети се и за сълзите, които Гая проля, когато Кей се раздели със Стив, с когото осем години живяха на семейни начала. Стив редовно ходеше на родителските срещи на Гая и я беше научил да кара колело. Сети се и как си беше въобразявала (сега чак си даваше сметка колко наивна е била мечтата ѝ, като онази на четиригодишната Гая да си има еднорог), че един ден ще се установят заедно с Гавин и тя най-сетне ще осигури на Гая постоянен пастрок плюс красив дом в провинцията. Колко отчаяно бе преследвала този приказен щастлив край, този живот, към който Гая винаги щеше да иска да се върне; понеже заминаването на дъщеря ѝ се носеше към Кей със скоростта на метеорит, а за самата нея загубата на Гая щеше да е катастрофа, която ще разбие целия ѝ свят.

Бръкна под юргана и хвана ръката на Гая. Допирът до топлата плът, на която самата тя неумишлено бе вдъхнала живот, я докара до сълзи, до тих, но буен плач, от който матракът се разтресе.

На най-долния край на „Чърч Роу“ Парминдер Джаванда облече палто върху нощницата и отнесе чашата си с кафе в задната градина. Седна под ледените лъчи на слънцето върху дървената пейка и забеляза, че започва един прекрасен ден, но връзката между очите и сърцето ѝ нещо се губеше. Онова, което тегнеше на гърдите ѝ, превръщаше всичко наоколо в мъртвило.

Самата новина, че Майлс Молисън е спечелил овакантеното от Бари място в общинския съвет, не я изненада, но когато видя стегнатото съобщение на уебсайта, изпита нов изблик на лудостта, която я бе обзела по време на последното заседание — порив да се хвърли в атака, заменен за нула време от потискаща безнадеждност.

— Реших да си подам оставката от съвета — каза на Викрам. — Няма никакъв смисъл.

— Но нали ти беше интересно.

Беше, но само докато и Бари участваше. В днешното утро, сред цялата тази тишина и покой, не ѝ беше никак трудно да си представи дребния мъж с рижавата брадичка; тя го превишаваше на ръст с половин глава. Никога не беше изпитвала и грам физическо

привличане към него. *Но пък какво значи да обичаш в края на краищата?*, замисли се Парминдер и видя как лек повей размърда високия жив плет от лейланди около просторната задна градина на семейство Джаванда. За обич ли става дума, когато някой е запълнил огромната празнота в душата ти едва след като си е отишъл?

Но пък обичах да се смея, размишляваше Парминдер. А сега този смях ми липсва.

И тъкмо споменът за смеха отприщи най-сетне сълзите ѝ. Потеккоха по носа и закапаха в кафето, където пробиваха бързо заличаващи се малки дупчици от куршуми. Плачеше, понеже вече май нямаше поводи за смях, а и защото предната вечер, на фона на далечното празнично думкане от диското в Черковната зала, Викрам подхвърли:

— Искаш ли идното лято да посетим Амритсар?

Златният храм — висшето светилище на религията, която му беше безразлична. Мигновено усети какво има предвид Викрам. За пръв път в живота си разполагаше със свободно, празно време. Нито един от двамата им не можеше да предскаже какво ще е решението на БМС по повод нарушените от нея етични норми спрямо Хауърд Молисън.

— Мандип смята, че се е превърнал в капан за туристи — отрязва го с един замах тя.

Кое ме накара да му отговоря по този начин?, чудеше се Парминдер, разревана като никога дотогава в градината над изстиващото в ръката ѝ кафе. *За децата ще е полезно да видят Амритсар. А и неговото бе просто израз на загриженост. Защо не казах „да“?*

Имаше неясното усещане, че с отхвърлянето на Златния храм е извършила някакво предателство. И през сълзите ѝ се яви лотосовидният купол на светилището, отразен в неподвижна водна повърхност, светъл като пчелен мед на фона на белия мрамор.

— Мамо.

Не беше забелязала кога Сухвиндер прекоси ливадата по джинси и свободно падаща тениска. Парминдер обърса набързо лице и погледна с присвити очи застаналата с гръб към слънцето Сухвиндер.

— Не ща да ходя на работа днес.

А Парминдер реагира мигновено, в същия онзи дух на автоматично противопоставяне, който я бе накарал и с Амритсар да не се съгласи:

— Поела си ангажимент, Сухвиндер.

— Не съм добре.

— Уморена си само. Но нали самата ти си избра тази работа. Сега следва да изпълниш задължението си.

— Ама аз...

— Заминавай на работа — срязва я Парминдер с тон, с какъвто се произнася присъда. — Недей да даваш на Молисънови нов повод да се оплакват.

А след като Сухвиндер се прибра в къщата, Парминдер се почувства виновна. Насмалко да повика обратно дъщеря си, но се ограничи с това, че си взе наум бележка да намери все пак време двете да седнат и да си поговорят, без да се карат.

V

В ранното утро Кристъл вървеше по „Фоли Роуд“ и ядеше банан — непознати за нея вкус и консистенция, така че не можеше още да реши дали ѝ харесва, или не. Тери и Кристъл никога не бяха купували плодове.

Майката на Ники най-безцеремонно я изгони.

— Имаме много работа, Кристъл. А на вечеря сме канени у бабата на Ники.

И едва в последния момент се беше сетила да даде банана на Кристъл за закуска. Кристъл си тръгна, без дума да каже. То семейството на Ники така и така едва се побираше около кухненската маса.

Силното слънце ни най-малко не подчертаваше хубостите на „Фийлдс“, а напротив — подсилваше наличието на мръсотия и немара: напуканите бетонни стени, закованите прозорци и купищата боклук.

Затова пък на слънце пагфърдският площад добиваше вид на прясно боядисан. Два пъти в годината децата от началното училище минаваха в редичка през центъра на града на път за коледните и великденските богослужения в черквата. (Нито едно не искаше да държи за ръка Кристъл. Фатс беше огласил, че имала въшки. Дали още помни, питаше се тя?) Навсякъде висяха пълни с цветя кошници — петна лилаво, розово и зелено — и при всяко минаване Кристъл си откъсваше по едно венчелистче от кашпите пред „Черният прелат“. И усещаше с пръстите си колко е хладно и хлъзгаво, и колко бързо се омърляше и покафеняваше в шепата ѝ, та обикновено ѝ се налагаше да обърше длан о дъното на топлата дървена пейка в „Архангел Михаил“.

Влезе у дома и през отворената вляво врата моментално забеляза, че Тери още не си е легнала, а седеше на креслото си със затворени очи и зейнала уста. Кристъл затръшна вратата, но Тери изобщо не помръдна.

Кристъл я приближи с четири бързи крачки и разтrese кльощавата ѝ ръка. Главата на Тери клюмна върху деформираната ѝ гръд. Хъркаше.

Кристъл я пусна. В подсъзнанието ѝ изплува образът на мъртвеца в банята.

— Тъпа кучка — рече.

Изведнъж си даде сметка, че не вижда Роби. Хукна нагоре по стълбите и взе да го вика по име.

— Тука съм — чу го по едно време иззад вратата на собствената ѝ стая.

Отвори и видя застаналото наред стаята голо дете. А зад него — плъосналия се на матрака ѝ Обо, който се чешеше по голите си гърди.

— К'во ста'а, Крис? — ухили ѝ се насреща.

А тя сграбчи Роби и го повлече към неговата си стая. Цял век ѝ беше нужен да го облече — толкова силно трепереха ръцете ѝ.

— Оня направи ли ти нещо? — попита тя шепнешком детето.

— Гладен съм — отвърна Роби.

Щом го облече, го взе на ръце и се втурна надолу. Чу как горе Обо се движи из стаята ѝ.

— Оня що е тука? — кресна на Тери, която я гледаше в полусън от креслото. — Защо Роби беше с него?

Роби се задърпа да се изскубне от обятията ѝ; виковете го ужасяваха.

— А това к'во е, да му еба майката? — изпищя Кристъл, след като чак сега забеляза двата черни сака до креслото на Тери.

— Нищо — измънка Тери.

Но Кристъл вече беше отворила един от циповете.

— Нищо не е! — викна Тери.

Едри, приличащи на тухли калъпи хашиш, обвити старателно в найлон. Кристъл, която почти не знаеше да чете, която не познаваше и половината от зеленчуците в супермаркета и нямаше и понятие как се казва министър-председателят, идеално си даваше сметка, че ако я хванат с тая стока у дома, на майка ѝ затворът е в кърпа вързан. В същия момент видя и подаващата се изпод креслото на Тери тенекиена кутия с кочияша и конете.

— Пак си се бола — едва успя да изрече изпод невидимата катастрофа, която срути всичко върху главата ѝ. — Да ти еба...

Чу Обо да слиза по стълбите и веднага пак грабна Роби. Той взе да вие и да се дърпа, уплашен от беса ѝ, но нямаше мърдане от яката ѝ хватка.

— Пусни го ма — обади се неуверено Тери.

Но Кристъл бе успяла да изскочи през входната врата и хукна с все сили обратно по улицата, обременена от съпротивляващия се и скимтящ Роби.

VI

Шърли се възползва от дълбокото хъркане на Хауърд да си вземе душ и да извади дрехи от гардероба. Камбанните звуци от „Архангел Михаил и Все Светии“ за сутрешната молитва в десет часа стигнаха до ушите ѝ в момента, в който си закопчаваше жилетката. Всеки път си даваше сметка как дъни тоя звън в ушите на семейство Джаванда, което живее срещу черквата, и се надяваше, че им напомня мощно привързаността на Пагфърд към едни стари обичаи и традиции, с които те, толкова очевийно, нямат нищо общо.

По навик, превърнал се вече в автоматизъм, прекоси преддверието, влезе в някогашната стая на Патриша и седна пред компютъра.

Патриша следваше поначало да е тук, да спи на разтегнатия диван, който Шърли специално бе постлала. Но добре, че поне с нея не ѝ се налагаше да се разправя точно днес. Хауърд, който продължаваше да си тананика „Зелената трева на моя роден край“ чак докато се прибраха по малките часове в „Амбълсайд“, установи липсата на Патриша едва когато Шърли пхна ключа във входната врата.

— А къде е Пат? — изхъхри, облегнал се на верандата.

— Ами беше се вкиснала, че Мели не пожелала да дойде — въздъхна Шърли. — Били се посдърпали... та предполагам, че се е прибрала да закърпи положението.

— Поне от скука няма да умрем — каза Хауърд и взе да отскача леко от противоположните стени на тясното преддверие, напредвайки внимателно към спалнята.

Шърли влезе в любимия ѝ медицински сайт. Още с написването на първата буква от наименованието на заболяването, което я интересуваше, сайтът пак ѝ предложи описанието си на „Епипена“, а Шърли си преговори съдържанието и приложението на устройството — за всеки случай, ако някой ден ѝ се наложи все пак да спасява живота на общия им работник. После старателно въведе „екзема“ и с известно разочарование се осведоми, че заболяването не е заразно и по

тази причина не може да ѝ послужи като извинение за уволнението на Сухвиндер Джаванда.

И пак само по навик написа адреса на уебсайта на пагфърдския общински съвет и влезе във форума.

Привикнала беше вече да фиксира от разстояние очертанието и дължината на потребителското име Призрака_на_Бари_Феърбрадър, така както влюбеният до уши познава моментално обекта на чувствата си по тила, стойката на раменния пояс или походката.

Достатъчно ѝ бе да мерне най-горното съобщение, за да изпадне в радостна възбуда: не е забравена. Знаеше си тя, че избухването на доктор Джаванда няма да остане ненаказано.

Първият гражданин на Пагфърд замесен в любовна афера

Зачете се, но от самото начало нещо се обърка: очакваше все пак да види името на Парминдер. Втори път го прочете и изведнъж се задави така, сякаш я бяха лиснали с ледена вода.

Първият гражданин на Пагфърд Хауърд Молисън и дългогодишната жителка Морийн Лоу от години са нещо повече от делови съдружници.

Публична тайна е, че Морийн редовно опитва най-хубавия салам на Хауърд. Единствена непосветена в тази тайна май си остава съпругата на Хауърд Шърли.

Не е вярно! — вкамени се на стола си Шърли.

Не може да бъде!

Е, и тя веднъж-дваж се бе усъмнила... дори беше намекнала на Хауърд...

Не искаше да повярва. Не можеше да повярва.

Но щяха да се намерят и хора, които да повярват. Да повярват на Призрака. Всички му вярваха.

Усещаше ръцете си като празни ръкавици — неловки и безсилни; опита се, с куп грешки, да заличи постинга от сайта. Всяка секунда от съществуването му означаваше, че и някой друг го чете, вярва му, смее се и го подава на местния вестник... Хауърд и Морийн, Хауърд и Морийн...

Съобщението изчезна. Шърли остана да седи вперила поглед в екрана, а в това време мислите ѝ се щураха като мишлета из стъклен съд: търсят начин да избягат, но не намират пътя, краченцата им се плъзгат и не им дават да се качат обратно до онова щастливо място, което бе заемала, преди да види това отвратително нещо, написано за сведение на цял свят...

А той се присмиваше на Морийн.

Не, *тя* се беше присмивала на Морийн. А Хауърд се е присмивал на Кенет.

Вечно заедно — в празник и делник, по излети и екскурзии...

... Единствена непосветена в тази тайна...

... двамата с Хауърд отдавна нямаха нужда от секс; от години спяха на отделни легла, имаха си неизказана уговорка...

... редовно опитва най-хубавия салам на Хауърд...

(Майката на Шърли като че оживя до нея в стаята: кикотеше се подигравателно, та чак плискаше вино от чашата си... Шърли ненавиждаше двусмисления смях. Открай време не понасяше нецензурните подмятания и подигравките.)

Скочи, спъна се в краката на стола и се забърза към спалнята. Хауърд все още спеше по гръб и пръхтеше, и грухтеше.

— Хауърд — викна го. — *Хауърд!*

Мина цяла минута, докато успее да го събуди. Той я гледаше объркан и дезориентиран как се е надвесила отгоре му, а тя го виждаше все още като своя рицар закрилник, който ще я спаси.

— Хауърд, Призрака на Бари Феърбрадър е качил ново съобщение.

Възмутен от грубия начин, по който го бе събудила, Хауърд заби нос във възглавницата и изпъшка мощно.

— За теб — уточни Шърли.

Много рядко си говореха без недомлъвки тя и Хауърд. И това поначало й се нравеше. Но днес нямаше как.

— За теб — повтори — и Морийн. Пише, че сте... че имате любовна връзка.

Месестата му длан се прокрадна по лицето му и той разтърка очи. Търкане, което по нейната категорична преценка трая по-дълго от необходимото.

— Какво? — попита той накрая с все още закрито лице.

— Че с Морийн сте любовници.

— Това пък откъде е излязло?

Никакво отричане, никакво възмущение, никакъв язвителен смях. Само плаха молба да му назове източника.

Оттам насетне този миг остана в спомените на Шърли като мига на смъртта; на един наистина приключил живот.

VII

— Млъкни, Роби, да ти еба майката! Млъкни!

Завлече детето до една автобусна спирка на няколко преки от тях, та да не може да ги намери нито Обо, нито Тери. Не беше сигурна дали парите ще ѝ стигнат за рейса, но беше решена да се добере до Пагфърд. Баба Кат вече я няма, няма го и господин Феърбрадър, но Фатс Уол го има и трябва на всяка цена да ѝ направи бебе.

— Оня що беше с тебе в стаята? — кресна Кристъл на Роби, който се разциври и не ѝ отговори.

Батерията на Териния мобифон беше почти свършила, а като потърси Фатс, попадна на гласовата му поща.

А на „Чърч Роу“ Фатс предъвкваше препечен хляб и слушаше поредния до болка познат му и ненормален разговор в кабинета от другата страна на преддверието. Ако не друго, поне му служеше да го разсейва от собствените му мисли. Мобифонът в джоба му извибрира, но той не се обади. В момента с никого не му се приказваше. А и беше сигурен, че не е Андрю. Особено пък след снощи.

— Знаеш какво следва да направиш, Колин — казваше майка му. Звучеше изтощено. — Моля ти се, Колин...

— Но те бяха на вечеря у нас в събота. Нощта, преди да почине. Аз готвих. Ами ако...

— Колин, нищо не си сложил в храната... Бога ми, ето че и аз почнах... не бива да го допускам, Колин. Знаеш, че не бива да се набърквам и аз. В момента говориш не ти, а твоето ОКР.

— И все пак не е изключено, Тес. Изведнъж ми мина през ума: ами ако съм сложил нещо...

— Тогава ние защо сме още живи — и ти, и аз, и Мери? Не забравяй, че и аутопсия му правиха, Колин!

— Никой така и не ни съобщи подробностите. И Мери си премълча. Имам чувството, че точно заради това вече не ни говори. Понеже подозира.

— За бога, Колин...

Гласът на Теса премина в притеснен шепот, от който нищо не можеше да разбере. Мобифонът му отново завибрира. Фатс го извади от джоба си. Номерът на Кристъл. Натисна зеления бутон.

— Здравсти — каза Кристъл на фона на някакви детски крясъци.
— Искаш ли да се видим?

— Не знам — прозя се Фатс.

Беше се накарал да си ляга.

— Идвам в Пагфърд с рейса. Може да се срещнем някъде.

Снощи бе натиснал Гая Бодън върху парапета зад Черковната зала, но тя по едно време се изсули изпод него и повърна. После пак взе да му чете конско, при което той я заряза и се прибра пеш у дома.

— Не знам — рече.

Чувстваше се крайно изморен и нещастен.

— Хайде бе — занавива го тя.

А откъм кабинета се чу гласът на Колин:

— Ти така казваш. Ами ако не са го уловили? Ако...

— Колин, няма смисъл да навлизаме в тази... не бива да вземаш на сериозно тези свои мисли.

— Как си позволяваш да ми говориш така? Как да не го вземам на сериозно? Щом нося отговорност...

— Хубаво де — каза Фатс на Кристъл. — След двайсе, пред кръчмата на площада.

VIII

На Саманта така ѝ се плакаше, че нямаше как да не излезе по някое време от стаята за гости. В банята така се нагълта със студена вода от чешмата, че взе да ѝ се повдига, взе два парацетамола от шкафчето над умивалника и се завря под душа.

Облече се, без да се погледне в огледалото. През цялото време се заслушваше да прецени по някой шум къде в момента се намира Майлс, но къщата беше абсолютно притихнала. Сигурно е закарал Лекси нанякъде, да я махне от пианата ѝ, похотлива майка — похитителка на малолетни...

(— В един клас беше с Лекси! — изсъска ѝ Майлс, след като останаха сами в спалнята им.

А тя само го изчака да се отмести от вратата, че да я отвори рязко и да хукне към гостната стая.)

Повдигането и огорчението я заливаха на редуващи се вълни. Искаше ѝ се да забрави, да е била изгубила съзнание, но не ѝ излизаше от главата образът на оня младеж, когато му се нахвърли... и все още усещаше притиснатото о нея тяло — слабо, младо...

Ако се беше случило с Викрам Джаванда, все щеше да се измъкне с известно достойнство... Но сега имаше нужда от кафе. Не може да стои в тая баня до безкрай. Но на извъръцане към вратата се мерна в огледалото и смелостта насмалко да я зареже. Лицето ѝ бе подпухнало, клепачите — клепнали, а бръчките по лицето ѝ бяха станали още по-дълбоки от притеснението и обезводняването.

Божичко, какво ли си е помислил за мен...

В кухнята завари вече седналия Майлс. Без изобщо да го погледне, се запъти право към шкафа с кафето. Но не успя дори дръжката да хване, когато той я изпревари:

— Тука има малко.

— Благодаря — измърмори и си наля от кафеварката, като избягваше да срещне погледа му.

— Изпратих Лекси у нашите — каза Майлс. — Налага се да си поговорим.

Саманта седна на другия стол.

— Говори — рече му.

— Говори! Само това ли можеш да кажеш?

— Ти каза, че искаш да си поговорим.

— Снощи — подхвана Майлс, — на рождения ден на баща ми, тръгнах да те търся и те заварих да се натискаш с шестнайсетгодишен...

— Е, все пак е на шестнайсет — вметна Саманта. — Извън закрилата на закона. Поне един плюс.

Гледаше я втренчен.

— И ти намираш това за смешно? Ако ти мен ме беше заварила толкова пиян, че да не съзнавам...

— Много добре съзнавах — уточни Саманта.

Категорично отказваше да се прави на Шърли — да покрива всичко с дантелената покривчица на учтивата фикция. Държеше да е откровена, а освен това желаше да пробие дебелия слой самодоволство, през което вече не можеше да види оня млад мъж, в който навремето се беше влюбила.

— Кое по-точно съзнаваше? — попита Майлс.

Толкова очебийно очакваше от нея смут и разкаianie, че тя насмалко да избухне в смях.

— Осъзнавах, че се целувам с него — каза.

Той не откъсваше очи от нея, а смелостта ѝ постепенно се изпари, тъй като знаеше какво ще последва.

— Ами ако те беше заварила Лекси?

Саманта нямаше отговор на този въпрос. Мисълта, че Лекси може да научи за станалото, щеше да я накара да побегне и никога да не се върне... ами ако младежът ѝ каже? Нали са били съученици. Не биваше да забравя що за място е Пагфърд...

— Какво, по дяволите, ти става? — попита Майлс.

— Чувствам се... нещастна — отговори Саманта.

— Защо? — И веднага добави: — Заради магазина ли? Това ли те мъчи?

— Донякъде. Писна ми да живея в Пагфърд. Писна ми да живея покрай родителите ти. А понякога — изрече бавно — ми писва и от това, да се събуждам до теб.

Но той, вместо да се вбеси, най-спокойно я запита:

— Какво искаш да кажеш? Че вече не ме обичаш ли?

— Не знам — отвърна Саманта.

Така, с разкопчано най-горно копче на ризата, ѝ се видя позаслабнал. И си даде сметка, че отдавна не беше мяркала познатия ѝ и уязвим човек, който обитаваше застаряващото тяло на отсрещната страна на масата. *При това той още ме желае*, зачуди се сама на себе си, като се сети за сбръчканото лице в огледалото горе.

— Но през онази нощ, когато почина Бари Феърбрадър, се радвах, че още си жив. Май сънувах, че си умрял, а като се събудих, само аз си знам колко се зарадвах, като те чух да дишаш.

— И само... само толкова ли имаш да ми кажеш? Че се радваш, задето съм жив?

Явно, беше сбъркала, като реши, че не се е ядосал. Изглежда, е бил изпаднал в шок.

— *Нищо друго ли няма да кажеш?* Насвиркваш се на рождения ден на баща ми...

— По-добре ли щеше да е, ако не беше на партито на проклетия ти баща? — кресна тя, припламнала от неговия гняв. — Това ли ти е на теб мъката? Че те изложих пред мама и тате?

— Целуваше се с *шестнайсетгодишен* младеж...

— Който може би ще се окаже първият от цяла поредица! — продължи да крещи Саманта, а когато стана и тресна чашата си в мивката, држката остана в ръката ѝ. — Абе ти не разбираш ли какво ти говоря? Писна ми! Мразя шибания ни живот, мразя и шибаните ти родители...

— ... но нямаш нищо против да плащат за образованието на децата...

— ... мразя това, че пред очите ми се превръщаш в копие на баща си...

— ... глупости на квадрат. Просто не желаеш да съм щастлив, щом ти не си...

— ... а през това време моят мил съпруг пет пари да не дава какво ми е...

— ... толкова много неща можеш да вършиш, ама ти е по-лесно да седиш из къщи и да страдаш...

— ... нямам ни най-малкото намерение да се застоявам повече вкъщи, Майлс...

— ... недей да очакваш от мен да ти се извинявам, че се занимавам с обществена дейност...

— ... казах ти го вече и държа на думите си: *и на малкия му пръст не можеш да се качиш!*

— Какво? — подскочи той и столът му падна, а Саманта се отправи към кухненската врата.

— Много добре ме чу — викна. — Както писах в писмото си, и на малкия пръст на Бари Феърбрадър не можеш да стъпиш. Той беше искрен човек.

— В кое твое писмо?

— Онова — каза тя задъхано с ръка върху дръжката, — което изпратих. Прекалих с пиенето една вечер, която ти прекара на телефона с майка си. И ако искаш да знаеш — отвори тя вратата, — изобщо не гласувах за теб.

Изражението му я разстрои. В преддверието обу първите обувки, които ѝ попаднаха — чифт сабо — и изхвърча през вратата, преди той да успее да я спре.

IX

Пътуването върна Кристъл в детството ѝ. Навремето всеки ден минаваше по този маршрут с рейса до „Сейнт Томас“ и обратно, съвсем сама. Знаеше точно кога ще се появи абатството и го показва на Роби.

— Виждаш ли големия разрушен замък?

Възбудата от пътешествието с автобус беше притъпила донякъде глада на Роби. Кристъл стискаше здраво ръката му. Обещала му беше да го нахрани, като слязат от автобуса, макар да нямаше представа откъде ще му намери ядене. Дано успее да вземе на заем от Фатс поне за един пакет чипс, че и за билет за връщане.

— Тука учех едно време — каза на Роби, докато детето мацаше с пръсти по мръсния прозорец и рисуваше някакви абстрактни плетеници. — И тебе тук ще те запишем.

Когато я преместят заради бременността ѝ, със сигурност пак във „Фийлдс“ ще я настанят, понеже там къщите са толкова скапани, че никой не ще да ги купува. Но Кристъл виждаше и в това нещо положително, понеже при всичката ѝ порутеност една такава къща ще постави и Роби, и бебето в района на „Сейнт Томас“. А пък родителите на Фатс няма начин да не ѝ дадат пари поне за една пералня, като им роди внучето. Може и за телевизор да останат.

Автобусът се затъркаля по нанадолнището към Пагфърд, та преди шосето да слезе съвсем ниско, Кристъл успя да мерне за миг отблясък от лъскавата река. Навремето, когато я включиха в отбора по гребане, страшно съжаляваше, че не тренират на Ор, а на мръсния стар ярвилски канал.

— Хайде, стигнахме — каза на Роби, когато автобусът свърна бавно в окичения с цветя площад.

Фатс не съобрази навреме, че да чака пред „Черният прелат“, означаваше да виси срещу „Молисън енд Лоу“ и „Медният чайник“. Оставаше повече от час до обяд, началото на работното време на кафето в неделите, но Фатс нямаше представа колко по-рано идваше на работа Андрю. Нямаше никакво желание точно днес да срещне най-

стария си приятел, затова се замота в уличката покрай пъба и се появи отново оттам едва след пристигането на автобуса.

А когато превозното средство се отдалечи от спирката, разкри Кристъл и едно доста мърляво момченце. Фатс тръгна към тях озадачен, с плавни крачки.

— Това ми е братчето — обяви агресивно Кристъл в отговор на нещо, което бе разчела по лицето на Фатс.

А Фатс нанесе наум нова поправка в дефиницията си за суров и автентичен живот. За един съвсем кратък миг му беше минала мисълта да забремени Кристъл (та да покаже на Гнездото на какво е способен един истински мъж, ей така, съвсем между другото, без никак да се напъва), но това вкопчило се в ръката на сестра си момченце съвсем го обърка.

И съжали, че изобщо се е съгласил да се срещнат. Та тя го излагаше публично. Като я гледаше такава насред площада, хиляди пъти предпочиташе да са пак в миризливата ѝ гадна къща.

— Имаш ли някакви пари? — запита настоятелно Кристъл.

— Какво?

Мозъкът му едва работеше от умора. Вече не помнеше от какъв зор му беше притрябвало да будува цяла нощ; езикът му пулсираше от всичките изпушени цигари.

— Мангизи — повтори Кристъл. — Гладен е, а аз си изгубих петте лири. Ще ти ги върна.

Фатс бръкна в джоба на джинсите си и напипа една смачкана банкнота. Но понеже по някаква неясна причина не щеше да се прави на прекалено заможен пред Кристъл, взе да рови още по-дълбоко за дребни и по едно време успя да извади в шепата си няколко дребни сребърни и медни монети.

Отидоха до магазинчето за вестници през две улици от площада и Фатс остана отвън, докато Кристъл купи на Роби чипс и ролка шоколадчета с карамелен пълнеж. Нито един не обели и дума, дори Роби, който като че се боеше от Фатс. И чак след като даде чипса на братчето си, Кристъл попита Фатс:

— Къде ще ходим?

Леле, тая да не пита наистина къде ще ходим да се чукаме? В присъствието на това хлапе? Беше си намислил да я заведе евентуално в Гнездото — хем щяха да са насаме, хем щеше окончателно да

оскверни дружбата им с Андрю; нямаше повече никому за нищо да е длъжен. Но да я ебе пред тригодишно дете? Изключено!

— Той няма да пречи — каза Кристъл. — Нали му купих шоколад. После — каза на Роби, който не спираше да мрънка за ролката в ръката ѝ. — Изяж си първо чипса.

Запътиха се към стария каменен мост.

— Няма да пречи — повтори Кристъл. — Той много слуша. Нали? — попита със силен глас Роби.

— Дай шок'лад — отвърна малкият.

— След малко.

Усещаше, че днес ще ѝ се наложи да кандърдисва Фатс. Още в рейса си викаше, че макар и неизбежно, воденето на Роби ще да усложни нещата.

— К'во пра'иш тия дни? — попита го.

— Снощи бях на парти — рече Фатс.

— С кого?

Той се прозя широко, та ѝ се наложи да изчака отговора му.

— Арф Прайс. Сухвиндер Джаванда, Гая Бодън.

— И тя ли живее в Пагфърд? — запита рязко Кристъл.

— Тъхъ. На „Хоуп Стрийт“.

Андрю се беше изпуснал, та от него знаеше къде живее. Никога не му беше казвал, че харесва Гая, но Фатс го наблюдаваше как почти не откъсва очи от нея в малкото общи часове, които имаха. Освен това беше забелязал крайната стеснителност на Андрю в нейно присъствие и при всяко споменаване на името ѝ.

Кристъл обаче си мислеше не за Гая, а за майка ѝ — единствената служителка от „Социални грижи“, която ѝ беше харесала; единствената, която бе успяла да повлияе на майка ѝ. Значи, и тя, като Баба Кат, живее на „Хоуп Стрийт“. Нищо чудно и в момента да си е у тях. Ами ако вземе...

Но Кей вече ги беше зарязала. От „Социални грижи“ пак им бяха пратили Мати. Пък и не беше прието да безпокоиш тези хора у дома им. Шейн Тъли беше проследил веднъж неговата социална до тях, та после му шляпнаха забрана за приближаване. Е, вярно е, че преди това пък се бе опитал да строши стъклото на колата ѝ с една тухла...

И все пак, разсъждаваше Кристъл и наблюдаваше с присвити очи разкрилата се иззад завоя река, заслепяваща я с хилядите си бели

петънца светлина, Кей си остава и пазителят на папките, и точкуващият съдия, и реферът. Но колкото и сваятна да е, нито едно от решенията ѝ не е в състояние да задържи заедно Кристъл и Роби...

— Може да слезем нататък — предложи на Фатс и посочи обраслия бряг малко по-долу от моста. — А Роби ще ни чака тук, на пейката.

А тя хем ще го държи под око оттам, мислеше си, хем ще направи така, че той нищо да не види. Не че щеше да види нещо по-различно от онова, което бе наблюдавал по времето, когато Тери водеше у дома им непознати...

Но и всичката умора не попречи на Фатс да се отвори. Абе как ще вземе да го прави на тревата, пред очите на едно дете?

— Айде недей — помъчи се да каже небрежно.

— Няма да ни пречи бе — навиваше го Кристъл. — Ще му дам ролката. И изобщо няма да разбере какво става — каза, което си беше чиста лъжа.

На Роби много неща му бяха ясни. Дори в детската градина беше станал скандал, когато го бяха хванали да прави уж „задна прашка“ на друго дете.

Добре де: нали майката на Кристъл е била проститутка, сети се Фатс. Това, че не харесваше предложението ѝ, не беше ли всъщност проява на неавтентичност?

— К'во има? — попита заядливо Кристъл.

— Нищо — отвърна ѝ.

Дейн Тъли щеше да се навие. Пайки Притчърд щеше да се навие. Гнездото — за нищо на света.

Кристъл заведе Роби на пейката. Фатс се сгъна на две да надникне над облегалката надолу към шубрака и му се стори, че малкият наистина няма да може нищо да види, но и той все пак ще гледа да свърши колкото се може по-бързо — за всеки случай.

— Вземай — подаде Кристъл ролката с шоколадови бонбони и Роби ги грабна с нетърпение. — Всички ги изяж, ако искаш, само почакай една минута тук. Никъде да не си посмял да мръднеш. Аз слизам долу до ония храсти. Разбра ли, Роби?

— Тхъ — каза щастливо малкият с вече пълна с шоколад и карамел уста.

А Кристъл се свлече надолу по брега към храсталака с надеждата Фатс да не създава проблеми за това, че ще го правят без презерватив.

Х

Гавин си беше сложил черните очила срещу блясъка на сутринното слънце, но за дегизировка и дума не можеше да става — Саманта Молисън щеше да познае колата му от пръв поглед. Затова още като я видя да крачи решително по тротоара с приведена глава и забити в джобовите ръце, предпочете да направи внезапен ляв завой, та вместо да продължи по пътя си към Мери, взе, че мина по стария каменен мост и накрая паркира в странична уличка на отсрещния бряг на реката.

Никак не желаше Саманта да го види паркирал пред къщата на Мери. В делничен ден ставаше — тогава ходеше в костюм и с куфарче в ръка; нямаше значение и преди, когато още не беше признал пред себе си чувствата си спрямо Мери, но сега беше съвсем друго. Вън всеки случай утрото беше разкошно, а разходката щеше да му даде допълнително време за размисъл.

Рано ми е да се ангажирам напълно, мислеше си на връщане пеш по моста. Там долу, под него, някакво момченце седеше на една пейка и ядеше бонбони. *Не е нужно нищо да казвам... Ще карам по слух...*

Но дланите му се изпотиха. Мисълта Гая да съобщи на близначките Феърбрадър, че е влюбен в майка им, не го остави да мигне цяла нощ.

Мери като че се зарадва да го види.

— Къде ти е колата? — попита и надникна над рамото му.

— Оставих я долу до реката. Изведнъж ми се прищя да се разходя в това чудно време, а пък после ми дойде наум, че и ливадата ти мога да окося, ако ти...

— О, Греъм вече свърши тази работа. Но много мило от твоя страна, че си се сетил. Влез да пиеш едно кафе.

Продължи да бърби и да шета из кухнята. Беше по шорти от дънков плат и тениска, които подчертаваха слабостта на тялото ѝ, но косата ѝ пак беше станала лъскава, каквато беше свикнал да я вижда. Забеляза и близначките, легнали на проснатото върху прясно окосената

трева одеяло, забучили слушалки в ушите си, всяка заслушана в своя айпод.

— Как я караш? — попита Мери и се настани до него.

Не можа да си обясни загрижеността в гласа ѝ; чак след малко се сети, че през вчерашното си кратко посещение все пак бе успял да ѝ спомене, че с Кей са се разделили.

— Нищо ми няма — каза. — Предполагам, че е за добро.

Усмихна му се и го потупа по ръката.

— А пък аз снощи чух — каза ѝ с попресъхнала уста, — че се каниш да се местиш.

— Ей, голям клюкарник е тоя Пагфърд. Засега е само идея. Тереза ме кара да се върна в Ливърпул.

— А децата как я възприемат тази идея.

— Лично аз предпочитам да изчакам момичетата и Фъргъс да си вземат първо юнските изпити. Деклън му е още рано да го мисля. На никой от нас май не му се ще да зареже...

Разтопи се в сълзи пред очите му, а той толкова щастлив се почувства, че протегна ръка и докосна нежната ѝ китка.

— Но то и не е задължително...

— ... гроба на Бари.

— А — рече Гавин, с угасено като пламъка на свещ щастие.

Мери обърса рукналите сълзи с опакото на дланта си. Има нещо морбидно в нея, помисли си Гавин. В неговия род мъртвите ги кремираха. През живота си досега бе присъствал само на две погребения, като второто беше това на Бари, и всичко в цялата церемония му се стори ужасно гадно. За Гавин гробът беше просто белег къде се разлага даден труп — противна мисъл; но се намираха хора, които си наумяваха да ходят до този гроб с цветя и да стоят там, като че има шанс мъртвият да се върне.

Тя стана да вземе кутията с книжни салфетки. Навън, на ливадата, близначките си бяха споделили единия комплект слушалки и сега главите им се тръскаха в ритъма на една и съща песен.

— Разбрах, че Майлс е спечелил мястото на Бари — каза тя. — Данданията от празненствата чак тук се чуваше снощи.

— Освен това беше и на Хауърд... да, точно така — каза Гавин.

— Кое то ще рече, че съвсем скоро Пагфърд ще се отърве от „Фийлдс“ — отбеляза тя.

— Натам вървят нещата.

— А сега, след като и Майлс е в съвета, ще им е много по-лесно да закрийт и „Белчапъл“.

На Гавин му трябваше да се напъва при всяко споменаване на името да се сети какво точно беше това „Белчапъл“; тези въпроси изобщо не го вълнуваха.

— Предполагам.

— С което се слага край на всички стремежи на Бари — заключи тя.

Сълзите ѝ бяха пресъхнали и по бузите пак се появи силната ядна руменина.

— Знам — каза той. — Жалко.

— Аз обаче не знам — възрази тя, все още зачервена и гневна. — Откъде накъде ще е длъжен Пагфърд да покрива разходите на „Фийлдс“? Бари винаги гледаше на тези неща едностранно. И смяташе, че всички във „Фийлдс“ са като него. Мислеше, че и Кристъл Уидън е като него, но излезе неправ. Така и не му мина през ум, че хората от „Фийлдс“ може да са щастливи там, където са.

— Да — рече Гавин, изпаднал във възторг от това, че тя изразяваше несъгласие с Бари, и от чувството, че сянката на гроба му най-после се е вдигнала от помежду им. — Напълно те разбирам. Особено като знам какво се говори за Кристъл Уидън...

— Той на нея ѝ отделяше повече време и внимание, отколкото на собствените си дъщери — продължи Мери. — А тя и едно пени да не даде за венеца. Момичетата ми казаха. Целият отбор събрал пари, освен Кристъл. И на погребението му не пожела да дойде, след всичко, което направи за нея.

— Ами да, това показва...

— Извинявай, че ти ги приказвам тия работи, но не ми излизат от акъла — беснееше тя. — Не мога да си избия от главата мисълта, че той сигурно би искал аз сега да се занимавам с проклетата му Кристъл Уидън. Не мога да го преживея. През целия последен ден от живота си имаше главоболие, но изобщо не му обърна внимание заради оная проклета статия!

— Знам — каза Гавин. — Знам. Според мен — рече с чувството, че опипва с крак стар въжен мост — това май е нещо типично у мъжете. И Майлс е същият. Саманта дума не даваше да се издума да се

кандидатира за съвета, но той изобщо не ѝ обърна внимание. Как да ти кажа? Някои мъже имат нужда да изпитват поне малко власт...

— Бари въобще не го вълнуваше властта — заяви Мери и Гавин бързо би отбой.

— Не, нямах това предвид. Той, Бари...

— Просто не можеше да се спре. Смяташе, че всички са като него и че ако им подадеш навреме ръка, ще започнат да стават по-добри.

— Ъхъ — потвърди Гавин. — Но въпросът е, че и други хора се нуждаят от помощ — тези у дома...

— Точно така! — рече Мери и пак ревна.

— Мери — стана от стола си Гавин, мина откъм нейната страна (стъпил вече с цялото си тегло върху моста, с примес от паника и очакване), — не мислех да ти го казвам... още е рано... прекалено рано е да се говори така... но все някога ще срещнеш друг.

— На четирийсет — ридаеше Мери, — с четири деца...

— Мъже колкото щеш — подхвана той, но се усети овреме; не биваше да ѝ внушава, че има кой знае колко избор. — Подходящият човек — поправи се — няма да се притеснява от това, че имаш деца. Пък и те са толкова добри деца... всеки би ги поел с радост.

— Ох, страшно си мил, Гавин — отново попи очи тя.

Той я прегърна с една ръка, а тя не се отдръпна. Мълчаха, докато тя си издуха носа, после Гавин усети как тя се стегна и се нахрани да се отдръпне.

— Мери...

— Кажи?

— Не мога повече... Мери... аз имам чувството, че съм влюбен в теб.

За няколко секунди изживя славната гордост на парашутиста, отблъснал се от твърдия под в безбрежното пространство.

След което тя съвсем се отдръпна.

— Но, Гавин, аз...

— Забрави, че изобщо съм казал такова нещо — замънка той глупаво. — Дай просто да забравим.

— А пък аз си мислех, че ме разбираш.

Усети в думите ѝ упрека, че е трябвало да се досети за невидимата броня на скръбта, в която се е обвила и на която е

разчитала да я пази.

— Напълно те разбирам — излъга я. — И нямаше изобщо да ти го казвам, ако...

— Бари беше съвсем наясно с това, че ме харесваш.

— Не съм те харесвал — обезумя той.

— Изключително мил човек си, Гавин — рече задъхано тя, — но нямам... в смисъл — дори и да...

— Не — повиши глас той с надеждата да я заглуши. — Разбирам. Виж какво, мисля да си тръгвам вече.

— Не е необходимо...

Но той вече почти я мразеше. Чул беше онова, което тя се мъчеше да му каже: не бих те пожелала дори ако не бях в траур заради съпруга ми.

Толкова кратко бе траяло посещението му, че когато поразстроената Мери тръгна да изхвърля кафето му, то все още пареше.

XI

Хауърд обяви на Шърли, че се чувства зле и че май ще е най-добре да не става, ами да си почива, пък в „Медният чайник“ все ще се оправят някак си и без него за един следобед.

— Ще се обадя на Мо — рече.

— Не, аз ще ѝ се обадя — сръза го Шърли.

И като затваряше след себе си вратата на спалнята, си каза: *Претоварва си сърцето.*

Първата му реакция беше: „Не изглупявай, Шърл“, после беше добавил: „Глупости. Пълни глупости“, а тя не настоя да чуе повече. Годишните благовъзпитано отбягване на възмутителни теми (Шърли буквално онемя, когато навремето двайсет и три годишната Патриша я уведоми: „Мамо, аз съм гей“) като че бяха затапили нещо в нея.

На вратата се позвъни. Влезе Лекси:

— Тати ме праща. Имали някаква работа с мама. Къде е дядо?

— Спи още — каза Шърли. — Снощи малко попрекали.

— Ама хубаво парти стана, а?

— Разкошно — отвърна Шърли въпреки нарастващата в гърдите ѝ буря.

Но след време Шърли се умори да се прави на баба в приказките си, та предложи:

— Дай да вървим да обядваме в кафето. Хауърд — провикна се през затворената врата на спалнята, — отиваме с Лекси на обяд в „Медният чайник“.

Доловила бе тревожна нотка в гласа му и това я зарадва. От Морийн изобщо не я е страх. Ще погледне Морийн право в очите...

Но докато вървяха, на Шърли ѝ хрумна, че нищо не пречи на Хауърд да се обади на Морийн в мига, в който бе останал сам у дома. Как може дотам да изглупее... да си мисли, че след като тя лично се е обадила на Морийн, за да ѝ съобщи за болестта на Хауърд, това ще попречи на двамата да комуникират помежду си... Нима забравя...

Познатите ѝ, любимите ѝ улици ѝ изглеждаха променени, особени. Редовно правеше ревизия на витрината, която показваше на

този прекрасен малък свят: съпруга и майка, доброволка в болницата, секретар на общинския съвет, първа гражданка; а Пагфърд ѝ бе служил за огледало, отразяващо с учтива почит личната ѝ стойност и заслуги. Но ето че Призрака бе размазал гумения си печат по идеалната повърхност на живота ѝ и бе съобщил на всеослушание нещо, което зачеркваше всичко сторено дотук: „Съпругът ѝ е спял с деловата си съдружничка, без тя изобщо да го усети...“.

Само това ще е на хорските езици, ако някога изобщо си спомнят за нея.

Бутна вратата на кафето, звънчето звънна и Лекси обяви:

— Че той и Фъстъка Прайс е вече тук.

— Какво му е на Хауърд? — изкудкудяка Морийн.

— Преуморен е, нищо му няма — отправи се невъзмутимо към една от масичките Шърли, но сърцето ѝ блъскаше така силно, че се притесни да не получи самата тя някой сърдечен удар.

— Предай му, че и двете момичета не са се явили — рече ядно Морийн и се замота край масата им, — и то, без изобщо да се обадят. Добре, че днес няма много народ.

Лекси отиде до щанда да си побъбри с Андрю, който беше преназначен за сервитьор. Съзнавайки необичайната си собствена самота на масата, Шърли се сети колко изправена и изпита стоеше Мери Феърбрадър на погребението на Бари, обвита във вдовишката си мъка като кралица в шлейфа си — какво състрадание, но и какво възхищение бе предизвикала у присъстващите. Да, Мери се бе превърнала в безмълвен, пасивен получател на възхищение, а ето че самата тя — прикована към мъжа, който я е предал, се бе озовала обвита в нещо мръсно, бе станала прицел на подигравките им...

(Навремето, още в Ярвил, мъжете подмятаха гадни шеги към Шърли заради репутацията на майка ѝ, макар самата тя, Шърли, да беше идеално безупречна.)

— На дядо му е зле — разправяше Лекси на Андрю. — С какво са тия сладкиши?

А той се приведе зад щанда, да не види пламналото му лице.

Натисках се с майка ти.

Андрю насмалко да не дойде на работа. Боеше се, че Хауърд ще го уволни на мига за това, че се беше целувал със снаха му, и изпитваше ужас от мисълта, че Майлс Молисън може да нахълта да му

търси сметка. При все че не беше толкова наивен, та да не отчете, че в ролята на злодея ще е самата Саманта, която, рече си безмилостно наум, сигурно е минала четирийсетака. Дори имаше готова защитна реч: „Беше се натряскала и ми се хвърли“.

В цялото му притеснение прозираше и слаб лъч на гордост. Нямаше търпение да види Гая; копнееше да ѝ съобщи, че го е награбила възрастна жена, с надеждата, че ще видят нещата откъм смешната им страна така, както се бяха присмивали на Морийн, но че в крайна сметка тя може тайно да му се възхити; освен дето по смеха ѝ ще може евентуално да разбере какво точно е правила тя с Фатс; доколко му е пуснала. И беше готов да ѝ прости. Та нали и тя се беше понаджвакала. Но тя така и не се яви.

Отиде да донесе на Лекси салфетка и насмалко да се блъсне в жената на шефа си, която бе застанала зад щанда със спринцовката му „Елипен“ в ръка.

— Хауърд ме помоли да проверя туй-онуй — каза му Шърли. — На тая инжекция мястото ѝ не е тук. Ще я сложа там, отзад.

XII

Преполовил ролката шоколадови бонбончета, Роби изведнъж изпита страхотна жажда. А Кристъл не му беше купила никакъв сок. Слезе от пейката и клекна в топлата трева, откъдето пак можеше да вижда очертанията ѝ в храсталака заедно с оня непознат. И след малко се свлече по сипея и отиде при тях.

— Жаден съм — захленчи.

— Махай се, Роби! — кресна му Кристъл. — Отивай на пейката!

— Искам да пия!

— Да му еба... отивай на пейката, след малко ще ти дам нещо да пиеш! Изчезвай, Роби!

Разплаканото дете се изкатери по хлъзгавия бряг до пейката. Беше свикнал да не получава онова, което иска, и понеже по навик беше неизпълнителен заради своеволния начин, по който големите му налагаха своя гняв и правила, се беше научил да се възползва при всяка възможност и от най-дребните удоволствия.

Сега, ядосан на Кристъл, Роби заряза пейката и се поотдалечи по посока на пътя. По тротоара насреща му идваше мъж с черни очила.

(Гавин не можеше да се сети къде беше паркирал. Излезе с нервна крачка от Мери и тръгна право по „Чърч Роу“ и едва когато се изравни с къщата на Майлс и Саманта, си даде сметка, че е сбъркал посоката. Но понеже нямаше никакво желание пак да минава покрай Феърбрадърови, се насочи по заобиколен път към моста.

Забеляза омърляното с шоколад, неумито и непривлекателно дете и го подмина; щастието му беше разбито на парчета, та изведнъж му се прищя да отиде у Кей и да се гушне безмълвно в нея... тя поначало беше най-нежна с него точно когато се чувстваше най-нещастен — именно това го беше привлякло към нея от самото начало.)

Шумът на буйната река само засили жаждата на Роби. Поплака още малко, като в същото време смени посоката и се отдалечи от моста, минавайки покрай онова място, където се беше скрила Кристъл. Храстите вече се люлееха. Продължи нататък, жадуващ за нещо за

пиене, докато откри дупката в дългия жив плет от лявата страна на пътя. Когато се изравни с отвора, видя игрището от другата му страна.

Роби се промуши през дупката и зяпна към зеления простор с разклонения кестен и футболните врати. Знаеше за какво служат, понеже братовчед му Дейн го беше учил в парка как да рита топка. Но толкова много зеленина за пръв път виждаше.

През полето вървеше жена със скръстени ръце и наведена глава.

(Саманта вървеше напосоки; идеше ѝ само да върви, да върви, без значение накъде, стига да е колкото се може по-далече от „Чърч Роу“. Не преставаше да си задава куп въпроси, но на много малко от тях намираше отговорите; а единият от тези въпроси беше дали не прекали, като призна пред Майлс за онова тъпо, написано на пияна глава писмо, което беше изпратила, за да си отмъсти, и което сега ѝ се струваше много по-неуместно...

Вдигна глава и погледът ѝ срещна очите на Роби. Много пъти бе виждала през уикендите деца да се провират през дупката в живия плет да играят на поляната. И нейните дъщери го правеха, когато бяха по-малки.

Прехвърли се през заключената порта и се отдалечи от реката по посока на площада. Колкото и да се мъчеше да избяга, нямаше как да се отърси от обзелата я погнуса към самата себе си.)

Роби се върна през отвора в живия плет и тръгна по пътя подир бързо крачещата дама, но скоро я изгуби от поглед. Останалата му половин ролка се топеше в ръката му; не му се щеше да я остави, обаче жаждата го мъчеше. Кристъл сигурно е свършила. Обърна се и тръгна назад.

Стигна до първия гъсталак на брега, видя, че храстите вече не мърдат, и реши, че сега може да се приближи.

— Кристъл — викна я.

Но в храстите нямаше жива душа. Кристъл не беше там.

Роби се разрева и взе да вика с всички сили името ѝ. Покатери се обратно по брега и се огледа с обезумял поглед наляво и надясно, но на пътя нямаше и помен от нея.

— Кристъл! — изкрещя.

Забързаната по отсрещния тротоар жена с къси сребристи коси му хвърли кратък поглед и се намръщи.

Шърли беше оставила Лекси в „Медният чайник“, където момичето явно се чувстваше добре, но на минаване през площада мярна Саманта — последният човек, с който би пожелала да се срещне в този момент, заради което се бе въртнала в обратната посока.

Воят и виковете на детето отекваха зад гърба ѝ, но тя не намали ход. В джоба ръката ѝ стискаше здраво „Епипена“. Няма да им позволи да я превърнат в мръсна шега. Ще си остане чиста и достойна за съчувствието им, като Мери Феърбрадър. Мощният ѝ, опасен гняв не ѝ позволяваше да мисли свързано: изпитваше единствено желанието да действа, да накаже, да сложи край.

Тъкмо преди стария каменен мост храстите вляво от пътя ѝ леко потръпнаха. Погледна и окото ѝ долови нещо безсрамно и нечестиво, което я тласна още по-силно към целта ѝ.

XIII

Сухвиндер беше тръгнала из Пагфърд доста по-рано от Саманта. Излезе от „Старият дом на свещеника“ малко след като майка ѝ ѝ нареди да върви на работа, и оттогава се размотаваше по улиците и наблюдаваше невидимите ограничителни зони около „Нърч Роу“, „Хоуп Стрийт“ и площада.

В джоба си имаше близо петдесет лири — заплатата ѝ от кафето и за снощното парти, а така също и бръснарско ножче. Викрам беше седнал зад бюрото си, та не можа да се добере до спестовната си книжка в малката кантонерка в бащиния ѝ кабинет. Почака известно време на спирката да дойде рейс за Ярвил, но като мярна приближаващите се по тротоара Шърли и Лекси Молисън, моментално се скри.

Гая я беше предала най-брутално и неочаквано. Да вземе да свали Фатс Уол... а той сега, като тръгне с Гая, сто на сто ще зареже Кристъл. Никой не може да я разубеди, че всяко момче би зарязало всяко друго момиче заради Гая. Но не може да си представи, че ще отиде на работа и ще слуша как единствената ѝ съюзничка ѝ обяснява как Фатс всъщност бил свястно момче.

Мобифонът ѝ избръмча. Гая за втори път ѝ текстваше.

Снобти олях ли се?
отива6 ли на ба4?

И нито дума за Фатс Уол. За натискането с мъчителя на Сухвиндер. Новото послание я питаше:

Ок ли си?

Сухвиндер върна мобифона в джоба си. Най-добре ще е да тръгне пеш към Ярвил и да вземе автобус извън града, та никой да не я види. Родителите ѝ изобщо няма да усетят, че я няма, до пет и половина, когато трябва да се прибере от кафето.

Вървеше потна и изморена, а в главата ѝ се оформяше отчаян план: дано успее да си намери подслон за по-малко от петдесет лири... нищо друго не желае, освен да остане сама и да се развърти с бръснарското ножче.

Тръгна по крайречния път. Долу под нея бучеше Ор. Ако мине по моста, ще хване някоя задна уличка чак до началото на детелината.

— Роби! *Роби!* Обади се!

По брега се щуреше Кристъл Уидън, а Фатс Уол пушеше с една ръка в джоба и я гледаше как тича.

Сухвиндер сви рязко по моста, ужасена, че един от двамата може да я забележи. Крясъците на Кристъл отекваха над буйните води.

Мярна нещо в реката под себе си.

А ръцете ѝ хванаха напечения каменен парапет и преди да осъзнае какво върши, добра се до ръба му, извика: *Във водата е, Крис!*, и скочи с краката надолу. Течението я повлече, а стъклото от някакъв счупен компютърен монитор срязва крака ѝ.

XIV

С отварянето на вратата на спалнята Шърли видя само двете празни легла. По законите на справедливостта, Хауърд трябваше още да спи; ще се наложи да го накара пак да си легне.

Но не чу никакъв шум нито от кухнята, нито от банята. И Шърли се притесни да не са се разминали, като се е прибрала по крайречния път. Нищо чудно да се е облякъл и да е тръгнал за работа; сигурно и в момента седят с Морийн в задната стаичка и обсъждат Шърли; той най-вероятно се кани да се разведе с нея и да се ожени за Морийн — така и така играта им свърши и няма смисъл повече да се крият.

Почти на бегом се втурна към всекидневната с намерението да позвъни в „Медният чайник“. Хауърд, по пижама, се бе проснал върху мокета.

Лицето му бе мораво и очите му бяха изскочили. От устните му се долавяше слабо хриптене. Едната му ръка драпаше по гръдния му кош. Горнището на пижамата му се беше набрало нагоре и Шърли видя тъкмо онова петно зачервена кожа с разчесана коричка, в което възнамеряваше да забие иглата.

В погледа на Хауърд се съдържаше няма молба.

Шърли се облеци от ужас и хукна от стаята. Първо скри „Елипена“ в кутията с бисквити; после го извади оттам и го навря зад готварските си книги.

Втурна се обратно във всекидневната, грабна телефона и набра 999.

— Ало, Пагфърд? За „Орбанк Котидж“ ли се обаждате? Нашите хора са на път към вас.

— Ох, благодаря ви. Слава богу — каза Шърли и насмалко да затвори, но се усети какво е казала и изпищя: — Не, не, тук не е „Орбанк Котидж“...

Но операторът беше прекъснал връзката, та ѝ се наложи повторно да го набере. В паниката си успя да изпусне слушалката. На мокета до нея хриповете на Хауърд ставаха все по-слаби и по-слаби.

— Не сме „Орбанк Котидж“ — викна. — Обаждам се от „Евъртри Кресънт“ трийсет и шест. Съпругът ми получи сърдечен удар...

XV

На „Чърч Роу“ Майлс Молисън излетя от дома си по чехли и хукна на спринт по стръмния нанадолен тротоар към „Старият дом на свещеника“ на ъгъла. С лявата си ръка заблъска по плътната дъбова врата, а с дясната се мъчеше да набере номера на жена си.

— Да, моля? — попита го отворилата Парминдер.

— Баща ми — изрече запъхтяно Майлс, — ... пак удар... мама викна линейка... ще можеш ли да дойдеш? Моля ти се, ела!

Парминдер се извърна рязко към вътрешността на къщата и в ума си вече беше грабнала докторската си чанта, но изведнъж се закова на място:

— Не мога, Майлс. Спряха ме от работа. Няма как.

— Не си прави майтап... моля ти се... линейката ще дойде чак след...

— Не мога, Майлс.

Заряза я и хукна навън през портата. И видя Саманта да приближава къщата им по градинската алея. Извика я с треперещ глас и тя изненадана се извърна. В началото си помисли, че самата тя е причината за паниката му.

— Татко... припадна... чакаме линейка... оная проклета Парминдер Джаванда отказва да дойде...

— Боже мили — рече Саманта. — О, божичко.

Втурнаха се към колата и той подкара нагоре по пътя, както си беше по чехли, а Саманта — по сабото, което ѝ беше направило плюски по нозете.

— Чуй, Майлс! Сирена! Вече са тук...

Но като свърнаха по „Евъртри Кресънт“, там нямаше никой, а и сирената заглъхна нанякъде.

На ливада, намираща се на километър и половина от там, Сухвиндер Джаванда повръщаше под една върба нагълтаната речна вода, а в това време възрастна дама притискаше към тялото ѝ одеяла, които бяха станали толкова мокри, колкото и дрехите на Сухвиндер.

Наблизо до тях човекът с кучето, който бе издърпал Сухвиндер за косите ѝ от реката, се беше привел над едно малко, безжизнено телце.

Сухвиндер беше останала с чувството, че Роби се гърчи в обятията ѝ, но дали не се беше заблудила от жестокото теглене на водите, които се мъчеха да ѝ го отнемат? Добра плувкиня беше, но Ор успя да я повлече към дъното, да я подмята накъдето си поиска. Понесе я отвъд завоя, захвърли я към сушата, тя успя да нададе нещо като вик и да види как онзи с кучето се затича към нея по брега...

— Няма смисъл — каза мъжът, който от двацет минути се мъчеше да свести телцето на Роби. — Отиде си малкият.

Сухвиндер изви и се свлече на мократа пръст и взе бясно да се тресе при звука на приближаващата сирена, която беше закъсняла.

На „Евъртри Кресънт“ парамедиците се мъчеха да качат Хауърд на носилката; наложи се Майлс и Саманта да им помогнат.

— Ти върви с татко, ние ще дойдем с колата — викна Майлс на Шърли, която стоеше като втрещена и не проявяваше никакво желание да влезе в линейката.

Морийн, току-що изпратила и последния клиент от „Медният чайник“, стоеше на прага и се заслушваше.

— Много сирени — подметна през рамо на каталясалия Андрю, който бършеше масите. — Трябва да е станало нещо.

И пое дълбоко въздух, сякаш се мъчеше да усети дъха на бедата в тихия следобеден въздух.

ШЕСТА ЧАСТ

I

НЕДОСТАТЪЦИ НА ДОБРОВОЛЧЕСКИТЕ ОРГАНИ

22.23 Основните недостатъци на тези органи са в това, че трудно се създават и са склонни да се разпаднат...

Чарлс Арнълд-
Бейкър
Уредба на местната
власт
(7-о изд.)

Много, много пъти си беше представял Колин Уол как полицаите се появяват на прага му. И ето че най-сетне дойдоха в неделя привечер — жена и мъж, — но не за да арестуват Колин, а да търсят сина му.

Имало смъртен случай и „Нали Стюарт се казваше?“ бил свидетел. „У дома ли си е в момента?“

— О, боже мой! — каза Теса. — Роби Уидън... но това дете нали живее във „Фийлдс“... какво е търсило тук?

И полицайката се зае да ѝ разясни внимателно какво според тях се било случило. „Тийнейджърите го изпуснали от погледа си“, бе фразата, която употреби.

Теса имаше чувството, че ще припадне.

— Значи, нямате представа къде е Стюарт? — попита полицайката.

— Нямаме — отвърна Колин, отслабнал и със сенки под очите. Къде са го видели за последно?

— Когато пристигнал колегата ми, Стюарт, изглежда, е... въ... побягнал.

— О, боже мой! — повтори Теса.

— Не се обажда — обяви спокойно Колин; беше се опитал да позвъни на Фатс по мобифона си. — Ще трябва да вървим да го

търсим.

Колин цял живот бе репетира наум как би действал при бедствие. Така че имаше пълна готовност. Сне палтото си от закачалката.

— Чакай да звънна на Арф — рече Теса и хукна към телефона.

Вестта за нещастията така и не беше стигнала още до изолираната над градчето „Хилтоп Хаус“. Мобифонът на Андрю иззвъня в кухнята.

— А'о — изрече с уста, пълна с препечен хляб.

— Анди, Теса Уол се обажда. Стю да е у вас?

— Не е — каза. — Съжалявам.

Макар ни най-малко да не съжаляваше, че Фатс не е с него.

— Станало е нещастие, Анди. Стю бил на реката с Кристъл Уидън, тя водела със себе си братчето си, детето се удавило, а Стю... Стю побягнал нанякъде. Имаш ли представа къде може да е отишъл?

— Не — отвърна автоматично Андрю, понеже така изискваше кодексът, който си бяха съставили с Фатс: На родител — никога нищо.

И все пак ужасът на онова, което му бе съобщила, се промъкна някак си по жицата като лепкава мъгла. И изведнъж всичко стана по-неясно, по-несигурно. Тя май се канеше да затвори.

— Един момент, госпожо Уол — рече. — Сетих се за нещо... там, до реката, има едно място...

— Съмнявам се, че точно сега би посмял да се приближи до реката — прекъсна го Теса.

Но с всяка отминала секунда Андрю все повече и повече се убеждаваше, че Фатс не би могъл да отиде другаде освен в Гнездото.

— Друго не ми идва наум.

— Кажи ми къде...

— Ще трябва да ти го покажа.

— До десет минути ще мина да те взема — викна тя.

Колин вече обикаляше пеш улиците на Пагфърд. Теса подгони нисана по виещия се по хълма път и видя, че Андрю я чака на ъгъла, откъдето обикновено вземаше автобуса. Взе да ѝ показва как да мине най-пряко през града. Уличното осветление беше мижаво сред приближаващия здрач.

Паркираха до дърветата, където Андрю захвърляше бегача на Саймън. Теса слезе от колата и с озадачен и уплашен вид последва

Андрю до ръба на водата.

— Не е тук — каза.

— Малко по-нататък е — рече Андрю и ѝ посочи отвесното тъмно лице на хълма Парджетър, стигащо право до реката, без почти да остави перваз покрай буйните ѝ води.

— Как по-нататък? — попита с ужас Теса.

Андрю поначало си даваше сметка, че каквато е ниска и пълна, няма начин да дойде с него.

— Ти чакай тук. Аз ще отида да видя.

— Опасно е! — викна тя над рева на мощната река.

Не ѝ обърна внимание, а затърси познатите места за хващане и стъпване. Но докато напредваше сантиметър по сантиметър по възтесния перваз, и на двамата им мина през ума една и съща мисъл: ами ако Фатс е паднал, или е скочил в гърмящата току под Андрювите нозе река?

Теса изчака до водата Андрю да се изгуби от погледа ѝ, после се извърна, за да не заплаче, защото, ако Стюарт беше там, бе длъжна да му говори със спокоен тон. И чак сега се запита къде ли е Кристъл. Полицайте нищо не споменаха, а ужасът ѝ за съдбата на Фатс бе заличил всичките ѝ други тревоги...

Мили Боже, дай ми да намеря Стюарт, молеше се тя. Дай ми да намеря Стюарт, Божичко.

После извади мобифона от джоба на жилетката си и се обади на Кей Бодън.

— Не знам дали чу — мъчеше се да надвика рева на водата и взе, че разказа всичко на Кей.

— Но аз вече не отговарям за нея по линия на „Социални грижи“ — каза Кей.

На седем метра от Теса Андрю успя да се добере до Гнездото. Вътре цареше пълен мрак; никога не беше идвал толкова късно. Заметна тялото си и влезе.

— Фатс?

Чу нещо да се движи в дъното на дупката.

— Ей, Фатс? Тука ли си?

— Да имаш огънче, Арф? — произнесе неразпознаваем глас. — Изгървах проклетия си кибрит.

Андрю понечи да викне на Теса, но тя, така или иначе, нямаше представа за колко време се стига до Гнездото. Ще почака малко.

Подаде му запалката си. И на мъждукащата светлина от пламъчето забеляза, че външността на приятеля му се е променила до не по-малка степен от гласа му. Очите му се бяха подули; цялото му лице беше подпухнало.

Пламъчето угасна. В мрака грейна върхът на цигарата на Фатс.

— Удави ли се? Братчето й?

Андрю не бе очаквал Фатс да не знае.

— Да — каза, после добави. — Доколкото знам. Така... така чух.

Настъпи тишина, последвана в тъмното от тънък писък, като от прасенце.

Андрю провря глава навън, доколкото посмя, само и само шумът на реката да заглуши риданията на Фатс, и се провикна:

— Тука е, госпожо Уол, тука е!

II

В разхвърляната къщурка до реката, в която всички одеяла, тапицирани столове и протрити килимчета бяха вече прогизнали във вода, полицайката прояви безкрайно внимание и грижовност. Възрастната дама, чиято собственост бе къщата, донесе термофор и чаша врял чай, която Сухвиндер не можеше да поднесе към устата си, понеже трепереше като пневматичен чук. Но успяваше от време на време да даде по малко информация: своето име, името на Кристъл и името на удавеното дете, което в момента качваха в линейка. Човекът, който бе разхождал кучето си, се оказа малко глух; даваше показания пред полицията в съседната стая, а Сухвиндер ненавиждаше начина, по който тръбеше своето описание на събитията. Оставил беше кучето си завързано за едно дърво точно под прозореца ѝ и то се скъсваше да вие.

После от полицията се обадиха на родителите ѝ, те дойдоха и още с влизането си понеслата чисти дрехи Парминдер успя да събори масичката на възрастната дама и да строши едно от украшенията ѝ. В тясната баня Парминдер погледна дълбокия мръсен срез по крака на Сухвиндер, откъдето по пухкавата постелка на пода капеха черни точки, и веднага писна на Викрам, който изказваше благодарности на висок глас към всички в преддверието, че трябва да закарат моментално Сухвиндер до болницата.

В колата тя повърна наново, а седналата до нея на задната седалка Парминдер я обърса, като през цялото време не преставаше да говори на висок глас с Викрам; баща ѝ взе да се повтаря с изказвания от рода на „ще се наложи да ѝ направим упойка“ и „тази рана без шевове няма да се размине“, а на задната седалка, до тресящата се и напъваща се да повръща Сухвиндер, Парминдер току кажеше: „Можело е да умреш. Можело е да умреш“.

Сухвиндер имаше чувството, че все още е под вода, или най-малкото — на място, където не може да диша. Опитва се да проговори, дано я чуят.

— Кристъл знае ли, че то умря? — попита през тракащи зъби, та се наложи Парминдер да я накара да повтори няколко пъти въпроса си.

— Не знам — отвърна ѝ най-последно. — Но ти си можела да умреш, Джоли.

В болницата пак я накараха да се съблече, но този път майка ѝ беше с нея зад паравана, а тя усети с прекалено голямо закъснение грешката си — едва след като видя изписания в очите на Парминдер ужас.

— Боже мили — рече и сграбчи ръката на Сухвиндер. — Божичко! Какво си си направила?

Сухвиндер нямаше думи, затова си позволи да изпадне в рев и неудържимо зъзнене, а в това време Викрам крещеше на всички, включително и на Парминдер, да я оставят на мира, но и да не се мотаят, по дяволите — тая рана трябва да се почисти, после да се зашие, да ѝ дадат болкоуспокояващи и да мине през рентгена...

По едно време се озова на легло с по един родител от двете ѝ страни, всеки хванал да гали по една от ръцете ѝ. Вече се беше стоплила, усещаше се изтръпнала, но кракът беше престанал да я боли. Отвъд прозорците небето се беше стъмнило. Чу как майка ѝ каза на баща ѝ:

— Хауърд Молисън получил нов удар. Майлс ме молеше да отида.

— Ебаси и нахалството — рече Викрам.

Но за изненада на задрямващата Сухвиндер, повече не отвори дума за Хауърд Молисън. Продължиха само да ѝ галят ръцете и много скоро след това тя заспа.

В противоположния край на сградата, в занемарена на вид боядисана в синьо стая с аквариум в единия ъгъл, Майлс и Саманта седяха от двете страни на Шърли и чакаха вести от операционната. Майлс все още беше по домашните си чехли.

— Не мога да повярвам, че Парминдер Джаванда ми отказа — рече за енти път Майлс с дрезгав глас. Саманта стана, мина покрай Шърли и обгърна с две ръце Майлс, после го целуна по гъстата, взела да се прошарва леко коса и вдъхна познатия ѝ аромат.

— Ни най-малко не се изненадвам — отвърна пискливо Шърли, сякаш някой я беше стиснал за гърлото. — Изобщо. Абсолютно възмутително.

От досегашния й живот и досегашните й убеждения само това й бе останало: възможността да напада познати цели. Шокът й беше отнел почти всичко друго: не знаеше вече нито в какво да вярва, нито на какво да се надява. Човекът на операционната маса не беше онзи, за който мислеше, че се е омъжила. Ох, защо не може да се върне сега към онова щастливо състояние на сигурност, преди да беше прочела оня отвратителен постинг...

Май ще е най-добре да закрие целия уебсайт. Изобщо да премахне форума. Иначе току-виж призракът се върнал и пак повторил това грозно нещо...

Идеше й на мига да се прибере и да изключи сайта; и в същото време да унищожи веднъж завинаги и оная спринцовка „Епипен“...

Той я видя... Знам, че я видя...

Макар че аз нямаше никога да го направя, ако трябва да съм честна. В никакъв случай. Просто бях разстроена. Но това не значи, че щях да посегна...

Ами ако Хауърд оцелее и първите му думи са: „Като ме видя, тя побягна от стаята. Но не викна веднага линейка. Ами се върна с една огромна игла...“.

Тогаваше ще кажа, че е получил увреждане на паметта, каза си предизвикателно Шърли.

А ако умре...

До нея Саманта прегръщаше Майлс. Шърли се подразни; та нали тя трябва да е в момента в центъра на вниманието; нима онзи, който се бори за живота си на горния етаж, не е нейният съпруг? Беше си пожелала да е като Мери Феърбрадър — обект на коткане и възхищение, трагична героиня. А не каквото ставаше в момента на практика...

— Шърли?

В стаята влезе забързана Рут Прайс, в сестринска униформа, с изписано по слабото й лице съчувствие.

— Току-що научих... и реших да дойда... ох, какъв ужас, Шърли. Страшно съжалявам.

— Рут, скъпа — изправи се Шърли и се остави да бъде прегърната. — Колко мило от твоя страна. Колко мило.

Приятно й стана да представи своята медицинска приятелка на Майлс и Саманта и да приеме пред очите им съчувствието й — да

опита поне мъничко от вдовството така, както тя си го представя...

Рут обаче трябваше да се връща на работа, та на Шърли ѝ се наложи да седне отново на пластмасовия си стол с неудобните си мисли.

— Ще се оправи — говореше тихичко Саманта на склонената върху рамото ѝ глава на Майлс. — Убедена съм. И миналия път успя.

Шърли наблюдаваше как малките неоновы рибки се стрелкат насам-натам из аквариума. На нея ѝ трябваше *миналото* да промени; бъдещето бе празна страница.

— Някой сети ли се да се обади на Мо? — попита след време Майлс и обърса с опакото на едната ръка лицето си, а с другата стискаше бедрото на Саманта. — Мамо, дали да не...?

— Не — отвърна рязко Шърли. — Ще чакаме... докато се изясни положението.

Горе, в операционната, тялото на Хауърд Молисън преливаше извън краищата на масата. Широко разтвореният му гръден кош разкриваше на показ руините, останали след ръкоделието на Викрам Джаванда. Деветнайсет души се трудеха да ликвидират щетите, а машините, към които бе подкачен Хауърд, издаваха тихи, неумолими звуци, които потвърждаваха, че все още е жив.

Далече по-долу, в недрата на болницата, телцето на Роби Уидън лежеше замразено и бяло в моргата. Него никой не го беше съпроводил дотук и никой не му дойде на свиждане в хладилната му камера.

III

Андрю отказа да го откарат обратно до „Хилтоп Хаус“, така че в колата бяха само Теса и Фатс, при което Фатс заяви:

— Не ща да вървя у дома.

— Добре — отвърна Теса и подкара, като в същото време разговаряше по телефона с Колин: — Да, с мен е... Анди го намери. Прибираме се след малко... Да... Разбира се...

По лицето на Фатс се стичаха сълзи; тялото му не го слушаше; точно като в оня случай с топлатата урина, дето се беше стекла по крака в чорапа му, когато Саймън Прайс го накара да се напикае. Топлите солени ручейчета преливаха по брадата върху гърдите му, където тропаха като дъждовни капки.

Не можеше да спре да си представя погребението. На малкото, дребно ковчеже. Не искаше да го правят току пред малкия. Дали бремето на умрялото дете ще се снесе някога от плещите му?

— Та ти, значи, избяга — отбеляза със студен глас Теса през сълзите му.

Вярно, че се беше молила да го намерят жив, но най-силното й чувство в момента бе на отвращение. Сълзите му ни най-малко не я размекваха. Нагледала се беше на мъжки сълзи. И част от нея дори се срамуваше, че в крайна сметка не е намерил сили у себе си да се хвърли в реката.

— Кристъл е заявила пред полицията, че двамата сте били в храстите. И сте оставили малкия съвсем сам, така ли?

Фатс не можеше дума да обели. Не можеше да повярва, че е толкова жестока. Нима не схваща тя опустошението, което вие в душата му, ужаса му, чувството на зараза?

— Дано поне си я забременил — каза Теса. — Да има някакъв смисъл в живота си.

При всеки следващ завой си мислеше, че тя го кара към дома им. Досега най-много се беше боял от Гнездото, но вече нямаше какво да избира между двамата си родители. Щеше му се да слезе от колата, но тя бе заключила всички врати.

В един момент тя наби неочаквано спирачките, колата поднесе и спря. Стиснал ръба на седалката, Фатс забеляза, че са на една от отбивките на ярвилската детелина. Уплаши се, че тя хей сега ще го изхвърли от колата, и извърна към нея подпухналото си лице.

— Родната ти майка — поде тя, гледайки го както никога досега, нито със съжаление, нито със загриженост, — беше четиринайсетгодишна. От онова, което ни бяха казали за нея, бяхме останали с впечатлението, че е доста умно момиче от средната класа. Категорично беше отказала да каже кой е баща ти. И никой не можеше да разбере дали се стреми да опази някое свое непълнолетно гадже, или крие нещо по-страшно. Всичко това ни беше съобщено за в случай, че впоследствие проявиш някакви умствени или физически затруднения. В случай — произнесе отчетливо, като учителка, наблюдаваща на подробност, която неминуемо ще се появи в следващия тест, — че се окажеш плод на кръвосмешение.

Отдръпна се като ударен назад. По-добре да го беше застреляла.

— Страшно много исках да те осиновим — каза тя. — Страшно. Но татко ти беше много зле. И все ми викаше: „Не мога. Страх ме е да не му направя нещо на бебето. Трябва първо да оздравея. Не мога и с болестта си да се боря, и с ново бебе“. Но аз така си бях навила да те осиновим, че го придумах да излъже пред „Социални грижи“, че е добре, и да се прави на щастлив и нормален. Донесохме те у дома. Ти беше съвсем дребничък, недоносен, а на петата нощ след като те взехме, татко ти се измъкнал от леглото, отишъл в гаража и пъхнал маркуч от ауспуха в купето, та да се самоубие, понеже бил убеден, че те е задушил. И насмалко да умре.

Така че можеш мен да виниш за лошото начало между теб и татко ти, както и да ме виниш за всичко лошо, случило се оттогава насам. Но едно ще ти кажа, Стюарт. Татко ти цял живот се бори с неща, които изобщо не е правил. Не очаквам от теб да разбереш каква смелост се изисква за това. Но — гласът ѝ най-послед се пречупи и той чу познатата му открай време своя майка — той те обича, Стюарт.

Не можа да се спре да не добави лъжата. Понеже тази вечер, за пръв път през живота си, Теса бе убедена, че това е една *чистопробна* лъжа и че всичко, което бе правила досега през живота си, убеждавайки се, че го върши за добро, не е било нищо, освен сляп егоизъм, създавал около нея пълно объркване. *Но кой би понесъл да*

знае кои звезди са вече мъртви, попита се сама, примигвайки към нощното небе; и дали има някой, който би преживял мисълта, че не са само някои, а всички?

Завъртя ключа, включи нервно на първа и пак навлезе в движението по детелината.

— Не ща да ходя във „Фийлдс“ — каза с ужас в гласа Фатс.

— Не отиваме във „Фийлдс“ — отговори тя. — Карам те у дома.

IV

Полицайте успяха най-после да се доберат до Кристъл Уидън, която продължаваше да тича отчаяно по речния бряг в самия край на Пагфърд и да вика безнадеждно братчето си. Приближилата се към нея полицайка я извика по име, опита се внимателно да ѝ съобщи вестта, но Кристъл не се даваше, налиташе да я удря, та в края на краищата полицайката се видя принудена едва ли не насила да я набута в колата. Кристъл изобщо не забеляза как Фатс се омъгли из дърветата; за нея той просто бе престанал да съществува.

Полицайте закараха Кристъл до тях, но като почукаха на предната врата, Тери отказа да им отвори. Видя ги, как идват, от прозореца на горния етаж и реши, че Кристъл е сторила най-немислимото и най-непростимото: казала е на свинете за саковете с Обовия хашиш. Завлече с последни сили двете тежки торби до горе и отвори на думкащите по вратата полицаи едва когато реши, че вече е неизбежно.

— К'во искаш? — викна през двусантиметровия процеп на откренатата врата.

Три пъти полицайката я помоли да я пусне да влезе, но Тери три пъти ѝ отказа, като настояваше да знае какво иска оная. Съседи взеха да надничат през прозорците. Но Тери не се усети дори след като полицайката каза: „Става дума за сина ви Роби“.

— Нищо му ня'а. С Крис'ъл излезе.

И чак след като видя Кристъл, която беше отказала да седи в колата и беше вече изминала половината път по градинската алея, погледът на Тери се свлече бавно по тялото на дъщеря ѝ до онова място, където Роби трябваше да се е вкопчил в нея от ужас пред непознатите му мъже.

Тери излетя като фурия от къщата, свила пръсти като орлови нокти, та се наложи полицайката да я хване през кръста и да я извърти настрана от Кристъл, чието лице бе тръгнала да издере.

— Кучка малка, мръсна малка кучка! К'во си напра'ила на Роби ма?

А Кристъл се шмугна покрай борещата се двойка, втурна се у дома и затръшна входната врата.

— Еба си майката — измърмори под носа си вторият полицаи.

На доста километри оттам, на „Хоуп Стрийт“, Кей и Гая Бодън стояха една срещу друга в тъмното преддверие. Нито една от двете не беше достатъчно висока, за да смени изгорялата преди дни крушка, а нямаха и стълба. Цял ден се бяха карали, одобрявали и пак скарвали. И тъкмо накрая, когато помирението можеха едва ли не с пръст да го докоснат, след като Кей се съгласи, че и тя ненавижда Пагфърд, че е сбъркала и че ще направи всичко по силите си и двете да се върнат в Лондон, извън мобифонът й.

— Братчето на Кристъл Уидън се е удавило — прошепна Кей, след като прекъсна разговора с Теса.

— Оу! — каза Гая. Знаеше, че е редно да изрази съжаление, но не смееше да изостави спора за Лондон, преди майка й да е поела твърд ангажимент, затова само добави плахо: — Жалко.

— Станало е тук, в Пагфърд — заобяснява Кей. — Близо до пътя. Кристъл била със сина на Теса Уол.

Сега Гая съвсем се засрами от това, че беше позволила на Фатс Уол да я целуне. Не стига, че вонеше отвратително на бира и цигари, ами и ръце беше взел да й пуска. Само че тя заслужава нещо много повече от Фатс Уол. Дори Анди Прайс беше за предпочитане. А и Сухвиндер цял ден не й отговаряше.

— Тя съвсем ще се съсипе.

Погледът на Кей напълно се бе разфокусирал.

— Да, ама какво можеш да направиш ти — каза Гая. — Нищо.

— Ами... — замисли се Кей.

— *Стига!* — викна Гая. — *Писна* ми вече от теб! Нали не работиш повече с нея! Обърни ми на мен малко внимание най-после — тропна тя с крак, както беше правила като малка.

От „Фоли Роуд“ полицаият се беше обадил на дежурната служителка от „Социални грижи“. Тери се гърчеше, пицеше и налиташе да разбие предната врата, от другата страна на която се чуваше как Кристъл прибутва мебели, за да се барикадира. Съседите взеха да излизат на праговете си, да не изпуснат нещо от окончателното рухване на Тери. От несвързаните й крясъци и от

поведението на злокобната полиция успяха някак си да скалпят причината.

— Момченцето е умряло — разправяха си един на друг.

Но никой не пристъпи напред да я утеши или успокои. Никой не беше приятел с Тери Уидън.

— Ела с мен — замоли се Кей на разбунтувалата се своя дъщеря. — Трябва да отида да видя с какво мога да помогна. Бях стигнала до някакво разбирателство с Кристъл. Тя никой си няма.

— Бас държа, че се е чукала с Фатс Уол, когато е станало! — кресна Гая; но това бе последният ѝ протест.

Само минути по-късно вече закопчаваше предпазния си колан в стария воксхол на Кей, доволна, че въпреки всичко Кей все пак я покани да тръгнат заедно.

Още преди да стигнат до детелината обаче, Кристъл бе успяла да намери онова, което търсеше — плика с хероин, скрит зад сушилния шкаф, вторият от двата, които Обо беше дал на Тери срещу часовника на Теса Уол. Занесе го заедно с инструментите на Тери в банята — единственото помещение в къщата, което се заключваше.

Изглежда, и леля ѝ Черил бе чула за случилото се, понеже характерният ѝ пронизителен крясък успя да пробие през двете врати ведно с писъците на Тери и да стигне до ушите на Кристъл:

— Отваряй ма, кучко ниедна! Дай на майка ти да те види!

Крещяха и полицаите в стремежа си да накарат двете жени да млъкнат. Кристъл никога през живота си не се беше бола, но много пъти беше гледала. Знаеше какво е дракар и как се прави макет на вулкан, как се нагрива лъжичката, как се попива разтвореният хероин с миниатюрно топченце памук, което служи за филтър при пълненето на спринцовката. Известно ѝ бе, че вена най-лесно се цели на сгъвката на лакътя и че иглата трябва да е максимално успоредна на кожата. Освен дето беше чувала безброй пъти, че бодящите се за пръв път не могат да поемат толкова големи дози, колкото пристрастените, а това я радваше, понеже тя ни най-малко не искаше да поема.

Роби умря, а вината си беше изцяло нейна. В желанието си да го спаси, го уби. Пръстите ѝ вършеха онова, което трябваше, а в ума ѝ прелитаха отделни образи. Господин Феърбрадър тича по анцуг по брега на гребния канал, където осморгката тренира. Лицето на Баба Кат, освирепяло от болка и обич. Роби я чака на прозореца на приемните си

родители, неестествено чист, и подскача от вълнение, като я вижда да приближава входната врата...

Чуваше как през процепа за писмата на входната врата полицаят я моли да не върши глупости, а полицайката се мъчи да укроти Тери и Черил.

Иглата влезе мазно във вената на Кристъл. Натисна буталото с все сила, с надежда и без съжаление.

Докато дойдат Кей и Гая, докато полицията реши да влезе с взлом, Кристъл Уидън бе успяла да постигне единствената си амбиция: да се събере с братчето си там, където никой нямаше да може да ги раздели.

СЕДМА ЧАСТ

ПОДПОМАГАНЕ НА БЕДНИТЕ

13.5 Даровете в помощ на бедните... са израз на щедрост, а дарът към бедните е щедръ дори тогава, когато по случайност е от полза и на богатите...

Чарлс Арнълд-Бейкър
Уредба на местната власт
(7-о изд.)

Близо три седмици след като сирените бяха разбудили сънливия Пагфърд, в едно слънчево априлско утро Шърли Молисън стоеше сама наред стаята си и гледаше с присвити очи отражението в огледалните врати на гардероба си. Нанасяше последни корекции на роклята преди станалото ѝ ежедневно пътуване до „Саутуест Дженерал“. Токата на колана влезе малко по-трудно в дупката, отколкото преди две седмици, сребристата ѝ коса се нуждаеше от подстригване, а гримасата ѝ срещу нахлуващото в стаята слънце можеше да се възприеме просто и като изражение на настроението ѝ.

Колко години вече бе минавала напред-назад по коридорите с количката на болничната библиотека или понесла болнични картони и букети цветя, но нито веднъж не ѝ беше минало и през ум, че някой ден и тя може да е една от тези нещастни клетки женици, насядали покрай леглата, с изскочил от коловозите живот, с победени и обезсилени съпрузи. Хауърд не беше успял да повтори бързото си възстановяване от преди седем години, та си оставаше вързан към писукащите машини — затворен в себе си и немощен, с неприятен цвят на лицето, вкиснато зависим. За да си почине от тъжния му поглед, от време на време се преструваше, че ѝ се ходи до тоалетната.

Ако се случеше в болницата да дойде с нея и Майлс, тя му поверяваше изцяло говоренето на Хауърд и той много успешно изнасяше своя равномерен монолог от пагфърдски новини. Самата тя

се чувстваше далече по-добре — и по-видима, и по-защитена — когато редом с нея по ледовитите коридори крачеше високият Майлс. Той винаги успяваше да каже по някоя и друга блага дума на разминаващите се с тях сестри, прикрепяше ръката ѝ при качване и слизване от колата и успя да възстанови у нея усещането, че е рядко срещащо се същество, заслужаващо грижи и внимание. Но тъй като Майлс не можеше да идва всеки ден, правеше нещо, което ужасно дразнеше Шърли — пращаше Саманта да я придружава. Кое то беше съвсем различно, що се отнася до Шърли, макар Саманта да бе сред малкото хора, които успяваха да породят усмивка върху празното мораво лице на Хауърд.

Изглежда, и никой друг не съзнаваше колко ужасна бе тишината у дома. След като лекарите съобщиха на семейството, че възстановяването на Хауърд можеше да трае с месеци, Шърли се беше надявала, че Майлс ще я покани да се пренесе в свободната стая на просторната къща на „Чърч Роу“ или че поне ще идва да преспива от време на време в бунгалото. Но се озова съвсем зарязана, ако не се броят трите болезнени дни, през които трябваше да играе ролята на домакиня пред гостуващите ѝ Пат и Мели.

Никога не бих го направила, увещаваеше се тя по навик в тихите нощи, когато сън не я ловеше. Изобщо не възнамерявах такова нещо. Просто бях разстроена. Никога не бих го направила.

Зарови „Елипена“ на Андрю, сякаш бе трупчето на някакво малко същество, под къщичката за птици в градината. Но присъствието на спринцовката продължаваше да я мъчи. Дали да не вземе да я изрови някоя тъмна нощ преди деня за събиране на боклука и да я пусне скришом в кофата на съседите?

Хауърд не беше споменал досега за спринцовката — нито на нея, нито на друг. Не я и попита защо бе побягнала, като го видя.

Най ѝ олекваше, когато почнеше да излива порои от хули върху онези, които, по нейно непоколебимо мнение, бяха причинили цялото бедствие на семейството ѝ. На първо място, естествено, бе Парминдер Джаванда заради коравосърдечния ѝ отказ да обслужи Хауърд. Непосредствено след нея бяха двамата тийнейджъри, отклонили със своята отвратителна безотговорност линейката, която иначе сигурно щеше да стигне по-рано до Хауърд.

Вторият аргумент може би издишаше леко, но беше някак си злободневно да се корят Стюарт Уол и Кристъл Уидън, за която цел в непосредствения кръг около Шърли се намираха предостатъчно желаещи слушатели. Да не говорим, че, както се бе изяснило, през цялото време ролята на Призрака на Бари Феърбрадър се изпълнявала от сина на двамата Уол. Направил самопризнания пред родителите си, а те лично се бяха обадили по телефона на жертвите на злобата му, за да им поднесат извиненията си. Самоличността на Призрака се разчу бързо сред по-широката общественост, а в съчетание със знанието, че носи съвместна отговорност за удавянето на тригодишно дете, превърна хуленето на Стюарт и в дълг, и в удоволствие.

Шърли бе по-яроствна от всеки друг в изказванията си. Всяко нейно изобличение бе изпълнено със свирепост и представляваше не само постепенно прогонване на родството и възторга, които бе изпитвала спрямо Призрака, но и отрицание на отвратителния му последен постинг, който — поне засега — никой не си признаваше да е чел. Нито един от двамата Уол не й беше позвънил да й се извини, но в случай че младежът го споменеше някой ден пред родителите си или някой зачекнеше темата, тя бе в постоянна бойна готовност да нанесе последния сразяващ удар върху репутацията на Стюарт:

„О, да, ние с Хауърд сме напълно наясно по въпроса — възнамеряваше да произнесе с ледено достойнство Шърли — и аз съм дълбоко убедена, че именно шокът му докара инфаркта.“

Беше дори репетирала да го произнася на глас в кухнята.

Въпросът дали Стюарт Уол наистина е знаел нещо за съпруга й и Морийн беше позагубил своята злободневност, тъй като Хауърд очевидно не беше в момента в състояние да я посрами по такъв начин, надали изобщо някога щеше да е способен на подобно нещо, а и никой, изглежда, не сплетничеше. И макар тишината, която предлагаше на Хауърд по време на неизбежното им усамотяване, да съдържаше поне мъничко усещане за взаимни обвинения, тя се беше оказала способна да посрещне с много по-голямо самообладание перспективата за продължителната му неспособност и отсъствие от дома, отколкото бе предполагала допреди три седмици.

На вратата се позвъни и Шърли побърза да отвори. На прага стоеше Морийн, едва крепейки се върху изключително неуместните високи токчета и облечена в нещо в крещящ аквамарин.

— Здравей, скъпа, заповядай — каза Шърли. — Сега ще си взема чантата.

И с Морийн да отиде до болницата, беше за предпочитане, отколкото да ходи сама. Морийн ни най-малко не се притесняваше от мълчанието на Хауърд: крякаше си безспир, с което позволяваше на Шърли да си седи спокойно, да се усмихва с котешката си усмивка и да си почива. Във всеки случай, откакто бе поела временно контрол върху дела на Хауърд в бизнеса, Шърли си намираше предостатъчно начини да си отмъщава за по-трайните си подозрения с леки пляскания през ръцете под формата на несъгласие с всяко взето от Морийн решение.

— Знаеш ли какво става долу по пътя? — попита Морийн. — В „Архангел Михаил“? *Погребват децата на Уидън.*

— Тук! — възкликна ужасената Шърли.

— Разправят, че хората били събрали необходимите средства — разправяше Морийн, преливаща от клюки, които някак си бяха убягнали на Шърли при всичкото ѝ сноване между болницата и дома ѝ. — Не ме питай кои. Но не очаквах все пак родата им да стигне дотам, че да ги зарови до реката, нали така?

(Мърлявото ръсещо мръсотии момченце, за чието съществуване бяха подозирали малцина и за което никой не го беше особено еня, освен майка му и сестра му, с удавянето си бе претърпяло такова преобразуване в колективното пагфърдско съзнание, че вече всички говореха за него като за водно бебе, херувимче, чисто и нежно ангелче, което всеки би обгърнал с обич и съчувствие, ако бяха успели някак си да го спасят.

Но дори и иглата, и пламъкът не промениха по никакъв начин репутацията на Кристъл; напротив, зафиксираха я окончателно в умовете на старите пагфърдци като бездушно същество, което в стремежа си към онова, което възрастните наричаха „кефа си“, бе причинило смъртта на едно невинно дете.)

Шърли вече обличаше палтото си.

— Ти знаеш ли, че аз всъщност ги видях през онзи ден? — попита и бузите ѝ порозовяха. — Малкият плачеше пред едни храсти, а в другите Кристъл Уидън и Стюарт Уол...

— Сериозно? Ама те *наистина* ли...? — прояви живо любопитство Морийн.

— Съвсем — потвърди Шърли. — Посред бял ден. На открито. А момченцето беше досами реката, като го видях. Още една-две крачки и да падне.

Нещо в израза на Морийн я жегна.

— Бързах — рече рязко Шърли, — понеже Хауърд каза, че се чувствал зле, и бях страшно притеснена. Нямах никакво желание да излизам, но Майлс и Саманта ми бяха пратили Лекси — мен, ако ме питаш, най-вероятно са имали скандал, — а тя изяви желание да отидем в кафето, та акълът ми бе съвсем другаде и единствената мисъл, която ме вълнуваше, беше *да се върна при Хауърд*... Едва по-късно осъзнах всъщност видяното... но най-ужасното е — каза Шърли, по-зачервена от всякога, и се върна наново към любимия си рефрен, — че ако Кристъл Уидън не е била оставила детето да се изгуби, докато тя се е развличала в храстите, линейката щеше да стигне много по-рано при Хауърд. Нали разбираш? Така, понеже идвали едновременно две... станало недоразумение...

— Знам, знам — прекъсна я Морийн на път към колата, понеже не го чуваше за пръв път. — Но *умът* ми не го побира защо трябва тук, в Пагфърд, да отслужват опелото...

Езикът я сърбеше да предложи да минат покрай черквата на път за болницата — изгаряше от любопитство да види как изглежда родът Уидън накуп и евентуално да зърне онази изродена майка наркоманка, но така и не намери удобна формулировка на желанието си.

— Но поне едно нещо утешително става, Шърли — рече на път за детелината. — „Фийлдс“ на практика вече е отписан. Поне на това може да се радва Хауърд. Дори и да отсъства известно време от съвета, все пак успя да го наложи.

Андрю Прайс летеше надолу по стръмния хълм от „Хилтоп Хаус“, слънцето напичаше гърба му, а вятърът рошеше косите му. През изминалата седмица синината около окото му бе станала жълто-зелена и изглеждаше дори по-зле, ако това изобщо беше възможно, отколкото в деня, в който дойде на училище с почти затворено око. На онези учители, които проявиха интерес, Андрю разправяше, че е паднал от колелото.

Започнала бе великденската ваканция и предната вечер Гая беше попитала Андрю с есемес дали на другия ден ще ходи на погребението на Кристъл. Той мигновено ѝ отговори „да“ и сега, след сума ти размисъл, се беше изтупал в най-чистите си джинси и тъмносива риза, понеже си нямаше костюм.

Не можеше да проумее съвсем защо Гая ще ходи на погребението, освен за да е със Сухвиндер Джаванда, към която, изглежда, изпитваше все по-топли и по-топли чувства, откакто се реши, че с майка ѝ ще се връщат в Лондон.

— Мама отчете, че изобщо не е бивало да идваме в Пагфърд — съобщи щастливо Гая на Андрю и Сухвиндер през обедната почивка, когато седяха на ниския зид пред магазинчето за вестници. — Най-после се усети, че Гавин е пълен идиот.

Даде на Андрю мобилния си номер и се уточниха да излязат заедно, щом тя отиде в Рединг да види баща си, и спомена така, между другото, че ако той ѝ дойде на гости, ще го разведе из някои от любимите си места в Лондон. Раздаваше блага наляво-надясно като уволняващ се войник, а така лесно дадените обещания позлатиха перспективата от местенето, което предстоеше на самия Андрю. Понеже вестта, че родителите му вече имат оферта от купувач на „Хилтоп Хаус“, го бе изпълнила еднакво и с вълнение, и с болка.

Плавният завой на влизане в „Чърч Роу“, който обикновено повишаваше настроението му, в случая го попари. Видя движещите се из гробището хора, запита се как ли ще мине това погребение и за пръв път през тази сутрин Кристъл Уидън му се яви като нещо повече от абстрактен образ.

Някъде из най-дълбоките кътчета на съзнанието му се върна заровеният там спомен за онзи случай на игралната площадка в „Сейнт Томас“, когато, в духа на обективните научни изследвания, Фатс му беше дал бонбон от бяла ружа със скрит в него фъстък... и сега усещаше как парещото му гърло се свиваше неумолимо, как се опита да викне, как коленете му поддадоха, как всички деца го наблюдаваха с някакъв особен, безкръвен интерес и само Кристъл Уидън беше намерила сили да изкрещи неистово:

— Андипрайс има 'лергичнаакция!

И беше хукнала с късите си яки крачка чак до учителската стая, после директорът грабна Андрю и спринтира до близката лечебница,

където доктор Крофърд му би адреналин. Оказа се, че тя единствена от целия клас бе запомнила беседата, която учителката им изнесе по повод опасното заболяване на Андрю — и единствената, която успя да разпознае симптомите.

Трябваше да наградят тогава Кристъл още на следващото общоучилищно събрание със златна звездичка, та дори и с грамота за „Ученик на седмицата“, но не мина и ден (Андрю си го спомняше със същата яснота, с която помнеше и собствения си припадък), и тя така яко цапардоса Лекси Молисън, че ѝ изби два зъба.

Вкара внимателно бегача на Саймън в гаража на семейство Уол, после натисна звънеца с неохота, каквато дотогава не беше изпитвал. Отвори му Теса Уол, облякла най-официалното си сиво палто. Андрю го беше яд, понеже черното му око беше заради нея.

— Влизай, Анди — рече му с напрегната физиономия Теса. — След минутка ще сме готови.

Остана да чака в преддверието, където петната от витража над вратата правеха дюшемето да прилича на кутия с бои. Теса се отправи към кухнята, а Андрю успя да зърне облечения в черен костюм Фатс, свил се на кухненския стол като настъпен паяк, закрил главата си с една ръка, сякаш очакваше някой да го удари.

Андрю му обърна гръб. Двамата не бяха общували помежду си, откакто Андрю заведе Теса до Гнездото. Фатс две седмици не беше стъпвал в училище. Андрю така и не получи отговор на двата си есемеса. А фейсбук страницата на Фатс си стоеше замръзнала такава, каквато беше в деня на партито на Хауърд Молисън.

Седмица по-рано, без никакво предупреждение, Теса позвъни на Саймън и Рут Прайс, за да ги уведоми, че Фатс си признал авторството на съобщенията от името на Призрака на Бари Феърбрадър, и да изкаже най-дълбоките си съжаления за нанесените им вреди.

— Добре де, той откъде е знаел, че оня компютър е у нас? — ревна тогава Саймън и се приближи заплашително към Андрю. — Откъде ще знае Фатс Уол, да го еба, че бачкам след работно време в печатницата, а?

Единственото утешение на Андрю бе това, че ако баща му научеше истината, и всичките увещания на Рут нямаше да го спрат да млати Андрю до безсъзнание.

Нито имаше представа Андрю защо Фатс си беше приписал всичките постинги. Сигурно му е проговорило егото — решимостта му той да е мозъкът — най-пагубният, най-жестокият от всички. Или пък си е наумил, че като поема вината и на двама им, постъпва благородно. Но така или иначе, беше причинил на Андрю много по-голяма беля, отколкото можеше да предположи; и от безопасността на таванската си стая, размишляваше чакащият Андрю в преддверието, с тези сговорчиви, цивилизовани родители изобщо не може да си представи, какво значи да живееш с баща като Саймън Прайс.

През отворената кухненска врата Андрю чуваше приглушения разговор на двамата възрастни Уол.

— Време е да тръгваме — казваше Теса. — Той има морално задължение и е длъжен да дойде.

— И така изтърпя достатъчно наказание — отвърна гласът на Гнездото.

— Не го принуждавам да присъства като...

— Нима? — възрази рязко Гнездото. — За бога, Теса, нима смяташ, че на тях ще им е приятно да го видят? Ти върви. Стю ще остане тука с мен.

Минута по-късно Теса се появи от кухнята и затвори плътно вратата след себе си.

— Стю няма да идва, Анди — каза, а той усети, че е бясна. — Много съжалявам.

— Няма проблем — измънка той.

Но всъщност се зарадва. Не можеше да си представи за какво ще могат да си говорят. А така ще може да седне до Гая.

Малко по-надолу по „Чърч Роу“ Саманта Молисън седеше до прозореца на всекидневната с чаша кафе в ръка и гледаше как опечалените минават покрай дома ѝ на път към „Архангел Михаил и Все Светии“. А като видя и Теса Уол, придружена, както ѝ се стори, от Фатс, буквално ахна.

— Боже мили, и той ли е тръгнал! — рече на висок глас към никого.

Но след това разпозна Андрю, пламна и бързо се отдръпна от стъклото.

Предполагаше се Саманта да работи вече от дома си, поради което лаптопът ѝ лежеше отворен на дивана; но тази сутрин си облече стара черна рокля и продължаваше да се колебае дали да не отиде на погребението на Кристъл и Роби Уидън. Но май ѝ оставаха само още няколко минути да умува.

Никога не бе казала и една добра дума за Кристъл Уидън, така че нямаше ли да е израз на двуличие да се появи на погребението ѝ само защото я е разплакало описанието на смъртта ѝ в „Ярвил енд Дистрикт Газет“ и понеже кръгличкото ѝ лице надничаше нахилено от всички снимки на класа им, които Лекси бе донесла навремето от „Сейнт Томас“?

Саманта остави чашата с кафе, втурна се към телефона и позвъни в службата на Майлс:

— Здравей, бейб.

(Държала го бе в обятията си да ридае от облекчение до болничното легло, върху което Хауърд беше подкачен към разни машини, но все още жив.)

— Как си? — попита го.

— Горещо-долу. Много работа от сутринта. Радвам се да те чуя. Ти как си?

(Предната нощ се бяха любили, без тя да си представя, че е с някой друг.)

— Наближава време за погребението — каза Саманта. — Хората вече се събират...

От три седмици потискаше онова, което ѝ идеше да каже — и заради Хауърд в болницата, и защото не искаше да напомня на Майлс за ужасния им скандал, но нямаше вече как да премълчи.

— ... Майлс, аз го видях *това дете* — Роби Уидън. *С очите си го видях.* — Гласът ѝ беше изпълнен с паника, но и с молба. — Беше на игрището на „Сейнт Томас“, когато минах оттам онази сутрин.

— На игрището ли?

— Сигурно се беше запиляло, докато онези двамата са... но така или иначе, беше съвсем само — каза и пред очите ѝ се появи образът на мърлявото, занемарено дете. И оттогава не беше престанала да се пита дали нямаше да прояви повече загриженост, ако детенцето бе почистичко; дали на някакво подсъзнателно ниво не бе сложила погрешен знак на равенство между очевидните признаци на немара и

хулиганството, грубостта, жилавостта. — Реших, че е отишло да си поиграе, а с него нямаше никой. *Било е само на три и половина годинки, Майлс!* Защо не го попитах с кого е?

— Ей, ей! — прекъсна я Майлс с тон, с какъвто кочияш спира конете, и тя мигновено изпита облекчение — ето, той взема нещата в свои ръце — и очите ѝ се насълзиха. — Изобщо нямаш никаква вина. Откъде си можела да знаеш? Решила си, че майка му най-вероятно е някъде наблизо.

(Значи, той не я мрази, не смята, че е гадна. Напоследък Саманта усещаше определено смирение пред способността на съпруга ѝ да прощава.)

— Не съм особено убедена — промълви несигурно. — Ако го бях заговорила, Майлс...

— Но когато си го срещнала, то изобщо не е било близо до реката.

Но пък беше близо до пътя, рече си Саманта.

През последните три седмици в нея нарастваше желанието да бъде погълната в нещо по-голямо от нея. Очаквала бе ден след ден тази необичайна нужда да стихне (*ето как човек става вярващ*, опита се тя с шегата да се отърси от тези мисли), а тя в действителност продължаваше да се разраства.

— Майлс — рече, — там, в съвета... сега, когато баща ти... а и след оставката на Парминдер Джаванда... сигурно ще ти се наложи да кооптираш някой и друг нов член, нали? — Терминологията ѝ беше позната от дългогодишно слушане. — В смисъл: не вярвам да искаш след всичко станало да провеждаш нови избори, нали?

— В никакъв случай!

— Така че Колин Уол може да запълни единия вакантен пост — втурна се тя смело напред, — а си мислех, че сега, като имам толкова много свободно време... като качих целия си бизнес онлайн... ще мога да заема другия.

— Ти? — удиви се Майлс.

— Ще ми се да върша нещо полезно — рече Саманта.

Кристъл Уидън — мъртва на шестнайсет, барикадирана в оная мръсна къщичка на „Фоли Роуд“... Саманта не беше близнала вино от две седмици. И изпитваше желание да изслуша аргументите в полза на клиниката за наркомании „Белчапъл“.

На „Хоуп Стрийт“ номер десет телефонът иззвъня. Кей и Гая вече закъсняваха за погребението на Кристъл. Когато Гая чу кой е на отсрещната страна, сладкото ѝ лице се втвърди и тя изведнъж взе да изглежда по-възрастна.

— Гавин е — каза на майка си.

— Аз не съм го търсила! — прошепна ѝ Кей и пое телефона с трепета на ученичка.

— Здравсти — каза Гавин. — Какво правиш?

— Тръгнала съм на погребение — отговори Кей, без да откъсва очи от дъщеря си. — На двете деца Уидън. Така че с нищо не мога да се похваля.

— О, боже мой — каза Гавин. — Не знаех, че е днес.

Мярнал бе познатото му фамилно име в „Ярвил енд Дистрикт Газет“ и подтикван от някакъв появил се най-послед смътен интерес, си беше купил броя. Мина му през ума, че може и да е минал покрай мястото, където са били тийнейджърите и момченцето, но нямаше спомен да е видял Роби Уидън.

Последните две седмици се бяха оказали особено необичайни за Гавин. Взел бе да усеща все по-силно липсата на Бари. И сам не можеше да разбере какво става с него: вместо да се потопи в нещастие след отказа на Мери, мечтаеше да може да изпие по бира с мъжа, чиято жена бе искал да си присвои... (На отдалечаване тогава от къщата ѝ си беше измърморил под носа: „Така става, като се мъчиш да откраднеш живота на своя най-добър приятел“, и изобщо не беше усетил грешката на езика.)

— Та си мислех — рече, — дали не ти се ще да пийнем по едно по-късно?

Кей насмалко да се изсмее.

— Е, и какво? Би ли ти дузпата тя?

И подаде на Гая слушалката да я остави на място. Излязоха забързани от дома и почти на бегом стигнаха до края на улицата, после прекосиха площада. Но през всичките десет крачки, с които минаха пред витрината на „Медният чайник“, Гая държа майка си за ръка.

Пристигнаха в момента, в който катафалките се показаха от горния край на пътя и влязоха забързано в гробището, а онези, които

трябваше да носят ковчезите, се нареждаха на тротоара.

(— Махни се от тоя прозорец — заповяда Колин Уол на сина си.

Но Фатс, комуто отсега нататък се налагаше да живее с мисълта какъв голям страхливец е, се приближи още повече към стъклото с надеждата да докаже, че поне това ще може да понесе...

Ковчезите преминаха пред тях в големите автомобили с черни стъкла: първият беше толкова яркорозов, че дъхът му спря, а вторият беше съвсем мъничък и лыщеше в бяло...

Колин не успя да застане навреме пред Фатс, за да го опази, но все пак затвори завесите. В мрачната позната му всекидневна, в която Фатс беше признал пред родителите си, че именно той е разкрил пред света ужасното заболяване на баща му — където бе признал и всичко останало, което му бе минало през ума, с надеждата да ги убеди, че е луд и болен; където се бе постарал да струпа отгоре си толкова много вина, че да ги предизвика да го пребият или наръгат, и изобщо да извършат всичко онова, което според него заслужаваше — Колин положи кротко длан върху гърба на своя собствен син и го насочи встрани, към окъпаната от слънцето кухня.)

Пред „Архангел Михаил и Все Светии“ мъжете се готвеха да пренесат ковчезите по черковната алея. Сред тях беше и Дейн Тъли — с обица и самоделен татус на паешка мрежа по врата и в тежък черен балтон.

Семейство Джаванда чакаше заедно с Кей и Гая Бодън в сянката на тиса. Около тях се навърташе Андрю Прайс, а Теса Уол стоеше на известно разстояние бледа и с каменно лице. Останалите опечалени бяха оформили отделна фаланга пред вратите на черквата. Едни гледаха измъчено, но и с предизвикателство, други имаха отчаяния вид на хора, които са се предали; неколцина бяха в евтини черни облекла, но мнозинството бяха по джинси и анцузи, а едно момиче дори беше дошло по подкъсена отдолу тениска, изпод която надничаше вкараният с пиърсинг на пъпа ѝ пръстен и отразяваше слънцето при всяко нейно движение. На ярката светлина по пътеката минаваха бляскавите ковчези.

Яркорозовият ковчег на Кристъл беше избран от Сухвиндер Джаванда, която бе убедена, че Кристъл точно такъв би си пожелала. Сухвиндер се бе нагърбила и с почти всичко останало: организация, избор, увещаване. Парминдер не преставаше да наблюдава изкосо

дъщеря си и да си намира извинения да я пипа: махаше косата от очите ѝ, оправяше якичката ѝ.

Така както Роби бе излязъл от реката пречистен и оплакван от цял Пагфърд, и Сухвиндер Джаванда, рискувала живота си, за да спаси детето, се бе превърнала в героиня. Като се почне със статията за нея в „Ярвил енд Дистрикт Газет“, мине се през обявеното на всеослушание намерение на Морийн Лоу да я предложи за специална награда от полицията и се стигне до посветеното на нея слово на директорката от подиума пред общоучилищното събрание — за пръв път Сухвиндер разбра какво значи да засенчиш брат си и сестра си.

И ненавиждаше всеки един миг от тези събития. Нощем продължаваше да усеща тежестта на мъртвото детенце в ръцете ѝ, която се мъчеше да я завлече към дълбокото; спомняше си изкушението да го пусне, за да се спаси сама, и се питаше колко ли още дълго щеше да се съпротивлява на тази мисъл. И в движение, и в покой дълбокият белег на крака я сърбеше и болеше. Вестта за смъртта на Кристъл Уидън така зле ѝ се отрази, че родителите ѝ се принудиха да потърсят услугите на психолог, но затова пък, откакто я измъкнаха от реката, не се беше рязала нито веднъж — допирът до смъртта чрез удавяне, изглежда, я беше пречистил от тази ѝ необходимост.

Но още през първия ден, в който се върна на училище, Фатс Уол продължаваше да отсъства, а по коридорите я изпращаха възхитени погледи, чу клюката, че Тери Уидън нямала пари да погребее двете си деца, затова нямало да има надгробен камък и щели да са във възможно най-евтините ковчези.

— Много жалко, Джоли — каза майка ѝ, докато Парминдерови вечеряха под погледите на запълнените стената семейни снимки.

Говореше не по-малко загрижено от полицайката; в гласа на Парминдер вече липсваше онази рязкост, с която преди разговаряше с дъщеря си.

— Искам да се опитам да събера пари от хората — каза Сухвиндер.

Парминдер и Викрам се спогледаха през кухненската маса. И двамата по инстинкт бяха против идеята да се иска от жителите на Пагфърд да допринасят към подобна кауза, но и двамата предпочетоха да замълчат. Сега, след като бяха видели ръцете на Сухвиндер, се бояха да не я разстроят наново, а и сянката на все още непоявилите се

психолог като че се простираше отсега върху всичките им взаимодействия.

— Освен това — продължи Сухвиндер с трескава енергичност, неразличаваща се особено от онази на Парминдер, — смятам, че опелото трябва да се извърши тук, в „Архангел Михаил“, като онова на господин Феърбрадър. Като учехме в „Сейнт Томас“, Крис редовно идваше на богослуженията тук. Бас държа, че през живота си не е стъпвала в друга черква.

Божията светлина грее от всяка душа, рече си Парминдер и за най-голяма изненада на Викрам каза рязко:

— Добре. Ще видим какво може да се направи.

Основно разходите се поеха от семействата Джаванда и Уол, но пари допринесоха и Кей Бодън, Саманта Молисън и две-три майки на момичета от гребния отбор. След това Сухвиндер настоя да отиде лично във „Фийлдс“ и да обясни на Тери какво са направили и защо; всичко за гребната осморка и защо опелото на Кристъл и Роби трябва да се извърши тъкмо в „Архангел Михаил“.

Парминдер изпитваше ужас от мисълта да пусне Сухвиндер сама във „Фийлдс“, хеле пък съвсем сама в онази мръсна къща, но Сухвиндер беше убедена, че няма нищо страшно. И двата рода — и Уидън, и Тъли — знаеха, че се е опитала да спаси Роби. Дейн Тъли престана да ѝ грухти в часовете по английски, а освен това го забрани и на всичките си приятели.

Тери се съгласи с всичко предложено от Сухвиндер. Беше съвсем измършавяла, мръсна, едносрична и абсолютно пасивна. Сухвиндер направо се уплаши от изبودените ѝ с игла ръце и изпопадалите ѝ зъби — имаше чувството, че разговаря с труп.

В черквата опечалените се бяха разделили отчетливо: на пейките вляво — хората от „Фийлдс“, а вдясно — пагфърдчани. Шейн и Черил Тъли довякоха Тери до предния ред и седнаха от двете ѝ страни; облечена в палто с поне две мерки по-голямо, отколкото трябваше. Тери май изобщо нямаше представа къде се намира.

Ковчезите лежаха един до друг на подиуми в предния край на черквата. Върху онзи на Кристъл беше положено весло, изплетено от бронзови хризантеми, а върху ковчежето на Роби — меченце от бели хризантеми.

Кей Бодън се сети за малкото мръсни пластмасови играчки в стаята на Роби и стиснатият в пръстите ѝ лист с програмата за опелото се разтрепери. Естествено, в службата се очакваше да се проведе разследване, най-вече по настояване на местния вестник, чиято статия на първа страница твърдеше, че момченцето било оставено на грижите на две наркоманки и че смъртта му е можело да се избегне, ако немарливите деятелки от „Социални грижи“ са се били погрижили да го отведат на безопасно място. Мати пак беше в отпуск по болест, дължаща се на силния ѝ стрес, а се извършваше и преглед на преатестацията, проведена по настояването на Кей. Та сега Кей се чудеше как ще повлияе всичко това на шансовете ѝ да си намери нова работа в Лондон, и то в момент, в който всички местни органи на властта съкращаваха служители в отделите си за социални грижи, а и как ли щеше да реагира Гая, ако им се наложеше да останат в Пагфърд... вариант, който все още не смееше да обсъди с дъщеря си.

Андрю погледна изкосо Гая и двамата си размениха леки усмивки. Горее, в „Хилтоп Хаус“, Рут вече опаковаше багажа им за местене. Андрю усещаше как вечният оптимист — майка му — се надяваше, че като пожертва дома им и красотата на околните хълмове, ще бъдат възнаградени с прераждане. Внушила си открай време, че Саймън изобщо не усеща що за бясна и престъпна душа е, тя живееше с надеждата всичко това да остане тук, зад тях, като случайно забравени при местенето кашони... Затова пък Андрю се утешаваше с мисълта, че там, където отиват, ще е поне с една крачка по-близо до Лондон, а освен това Гая го бе убедила, че била прекалено пияна, за да съзнава какво прави с Фатс, и се надяваше да го покани заедно със Сухвиндер на кафе у дома си след погребението...

Гая, която за пръв път влизаше в „Архангел Михаил“, слушаше с половин ухо напевното изпълнение на свещеника, а очите ѝ попиваха високия звезден таван и прозорците с цветове на скъпоценни камъни. И установяваше, че Пагфърд все пак притежава определена красота, която, като имаше предвид скорошното им заминаване, определено щеше да ѝ липсва...

Теса Уол предпочете да седне най-отзад, сама, зад всички. Кое то я постави под прекия поглед на архангел Михаил, чийто крак почиваше завинаги върху оня гърчещ се дявол с рогата и опашката. Сълзите ѝ рукнаха в мига, в който видя двата лъскави ковчега, и

колкото и да се мъчеше да ги потисне, тихите ѝ гъргорения все още стигаха до ушите на най-близките около нея. Очаквала бе някак си някой от Уидъновата половина на черквата да разпознае в нея майката на Фатс и да ѝ се нахвърли, но нищо подобно не се случи.

(Семейният ѝ живот се беше обърнал съвсем наопаки. Колин ѝ беше бесен.

— *Ти му каза какво?*

— Ами той държал да усети какъв е истинският живот — разхлипала се бе тя. — Искал да види грозната му страна. Не схващаш ли защо все се правеше на нехранимайко?

— И ти му каза, че може да е плод на кръвосмешение и че съм направил опит да се самоубия, след като сме го взели?

Толкова години се беше мъчила да ги помири един с друг, и ето че го беше постигнала — с цената на една детска смърт плюс дълбокото разбиране на Колин какво означава чувството на вина. Предната вечер ги беше чула да си говорят в таванската стая на Фатс и бе спряла на долната площадка да ги подслушва.

— ... така че вземи окончателно да си избиеш от главата онова... онова, което майка ти ти е подметнала — говореше му пресипнало Колин. — Нима виждаш у себе си някакви физически или умствени дефекти? Щом не виждаш... престани да се тревожиш по въпроса. Но психологът ти ще ти помогне в това отношение...)

Теса гъргореше и пръхтеше в прогизналата си книжна кърпичка, и си даваше сметка колко малко беше успяла да стори за Кристъл, свършила жизнения си път на пода на банята... и колко щеше да ѝ олекне, ако архангел Михаил слезеше сега от окъпания в слънце свой прозорец и почнеше да ги съди всички до един, да постанови каква точно част от греха носи тя за всичките умрели, за всичките рухнали животи, за цялата бъркотия... От другата страна на пътеката някакво шавъркливо представителче на рода Тъли понечи да се измъкне от пейката, но татуирана женска ръка го сграби и го върна на място. Риданията на Теса се прекъснаха от изненадано ахване. Убедена бе, че около онази яка китка видя собствения си изгубен часовник.

На Сухвиндер, която чуваше риданията, ѝ домъчня за Теса, но не смееше да се извърне. Парминдер пък беше бясна по адрес на Теса. Сухвиндер не им беше дала никакво друго обяснение за белезите по ръцете си освен Фатс Уол. И беше накарала майка си да ѝ обещае, че

няма да се обаждат у тях. Но впоследствие самата Теса позвъни на Парминдер да я уведоми, че Фатс е поел пълна отговорност за постингите от Призрака на Бари Феърбрадър на уебсайта на съвета, а Парминдер ѝ отговори с такава злъч, че оттогава двете не си бяха продумали.

Сухвиндер много се учуди, че Фатс се е изкарал виновен и за нейния постинг, и реши да го приеме за нещо като извинение. Той сякаш открай време разчиташе мислите ѝ; дали пък не беше разбрал, че атаката срещу майка ѝ е дошла тъкмо от нея? Чудеше се дали да не признае истината на психолога, на който родителите ѝ толкова се уповаваха, и дали изобщо някога ще може да го каже и на станалата напоследък мила и каеща се Парминдер...

Старяеше се да следи опелото, но не усещаше то да ѝ помага така, както беше се надявала. Радваше се за веслото и мечето, изплетени от хризантеми от майката на Лорен; радваше се и на присъствието на Гая и Анди и на другите момичета от отбора по гребане, но и сега съжаляваше, че близначките Феърбрадър бяха отказали да дойдат.

(— Мама ще се разстрои — каза Шевон на Сухвиндер. — Тя и досега смята, че татко отделяше прекалено много време за Кристъл.

— О — каза само изненаданата Сухвиндер.

— Освен това — допълни Ниъх — мама се дразни от мисълта, че при всяко ходене на татковия гроб ще виждаме и онзи на Кристъл. Те, доколкото разбирам, ще са доста близо един до друг.

Възраженията им ѝ се сториха дребнави и зловни, но в крайна сметка Сухвиндер реши, че ще е светотатствено да прилага подобни понятия и спрямо госпожа Феърбрадър. А близначките, които напоследък ставаха все по- и по-вглъбени една в друга, зарязаха Сухвиндер със студенина, породена от измяната ѝ с една новодошла откън — Гая Бодън.)

Сухвиндер все очакваше някой да се изправи и да заразправя каква беше всъщност Кристъл и какво бе постигнала в живота си, така както чичото на Ниъх и Шевон бе сторил по адрес на баща им, господин Феърбрадър, но като се изключат беглите упоменавания от страна на свещеника на „трагично краткия им земен път“ и „местен род с дълбоки корени в Пагфърд“, и той май се старяеше да заобиколи фактите.

Така че Сухвиндер предпочете да се съсредоточи в мислите си върху деня, в който отборът им взе участие във финала на областния шампионат. Господин Феърбрадър ги закара с минибуса да се състезават с момичетата от „Сейнт Ан“. Каналът минаваше право през територията на частното училище и бе решено да се преоблекат в спортната зала на „Сейнт Ан“ и оттам да почне състезанието.

— Неспортсменско решение, разбира се — каза им още по пътя господин Феърбрадър. — Разчитат на фактора „домакинство“. Искан да го променят, но ми отказаха. Но вие хич не им се плашете, окей?

— Ебала съм...

— Крис...

— Не ми пука.

Но още щом свърнаха през портала, Сухвиндер се уплаши. Просторни тучни зелени ливади, огромна симетрична постройка, облицована със златист мрамор, с кулички и най-малко сто прозореца — такива неща досега бе виждала само на пощенски картички.

— Тука е като Бъкингамския дворец! — изпищя от задната седалка Лорен, а устните на Кристъл оформиха едно кръгло „О“ — понякога реакциите ѝ бяха съвсем детински.

Родителите им, плюс прабабата на Кристъл, чакаха някъде там, на далечната финална линия. Сухвиндер беше убедена, че не само тя се чувства дребна, уплашена и незначителна пред входа на тази прекрасна постройка.

Някаква жена с развята преподавателска мантия се втурна да приветства дошлия по анцуг господин Феърбрадър.

— Вие трябва да сте „Уинтърдаун“!

— К’ъв „Уинтърдаун“ ма? Прилича ли ти на шибана училищна сграда? — контрира на висок глас Кристъл.

Сигурни бяха, че учителката от „Сейнт Ан“ я чу. Господин Феърбрадър се извърна и се помъчи да погледне с укор Кристъл, но им беше пределно ясно, че и на него му стана адски смешно. Целият отбор се разкиоти и все още пръхтяха и кудкудякаха, когато господин Феърбрадър ги остави пред входа на съблекалните.

— Разпускайте! — викна им на изпроводяк.

Отборът на „Сейнт Ан“ бе вече вътре заедно с треньорката си. Двете осморки се премериха с погледи през пейките. Сухвиндер се впечатли от прическите на противниковия отбор: дълги, естествени

лъскави коси, като от реклами на шампоан. А при тях какво? Шевон и Ниъх с къси бретони, Лорен — и тя с къса коса; Кристъл, вързана, както винаги, на висока стегната опашка, а тази на Сухвиндер — груба, дебела и немирна като конска грива.

Стори й се, че две от местните момичета си прошепнаха нещо и се засмяха надменно, и съвсем се убеди, че не бърка, когато Кристъл изведнъж се изправи в целия си ръст и ги изгледа кръвнишки:

— А ваш'те лайна да не би на рози да ухалят?

— Моля? *Какво* каза? — наежи се треньорката им.

— Нищо. Само питам — усмихна й се мило Кристъл и я загърби да си събуе анцуга.

Е, нямаше как да не се разкикотят наново. Осморката на „Уинтърдаун“ така и не успяха да се успокоят от смях, докато се преобличаха. Кристъл не престана да клоуничи, а когато отборът на „Сейнт Ан“ тръгна да излиза, им показва голия си задник.

— Красота! — подметна последното от излизащите момичета.

— Трогната съм — викна подир нея Кристъл. — После пак ще ви се покажа, ако искате. Като ви гледам какви сте лесбийки — извика, — без къорово момче в цялото ви училище!

Холи така прихна да се смее, че се преве на две и си цапна главата във вратата на гардеробчето.

— Ей, Хол, по-полека ма — рече Кристъл, доволна, че й обръщат толкова внимание. — Тая глава все ще ти потрябва някога.

На слизане към канала на Сухвиндер й стана съвсем ясно защо господин Феърбрадър е искал да се смени мястото на състезанието. Тук, на старта, той беше единственият, който можеше да им крещи за подкрепа, а екипажът на „Сейнт Ан“ бе заобиколен от купища приятелки, които пицяха, ръкопляскаха и подскачаха на едно място — до една с едни и същи лъскави, дълги коси.

— Ха! Кого виждам! — провикна се Кристъл и посочи групичката момичета, покрай която минаваха. — Лекси Молисън! Ей, Леке, помниш ли как ти избих зъбките, а?

Сухвиндер коремът я заболя от смях. Испитваше и радост, и гордост от възможността да върви зад Кристъл, а усещаше, че това важи и за другите момичета. Имаше нещо в начина, по който Кристъл се изправяше срещу света, което ги предпазваше от вперените в тях

погледи, веещите се знамена и приличащата на дворец сграда зад гърбовете им.

Но на качване в лодката долови, че напрежението се е отразило и на самата Кристъл. Понеже се обърна към Сухвиндер, която винаги сядаше зад нея, и ѝ показва какво има в шепата си: пластмасов ключодържател под формата на сърце, със снимка на братчето ѝ.

— Обещала съм да му донеса медал — каза.

— Ще му го спечелим — каза Сухвиндер и почувства прилив от вяра и страх. — Обезателно.

— Като нищо — рече Кристъл, обърна се пак напред и пхна ключодържателя в сутиена си. — К'ва конкуренция са тия бе? — рече на висок глас, та целият екипаж да я чуе. — Кифладжийки. Ще ги скапеме!

Сухвиндер и досега помнеше как гръмна пистолетът на стартера, как тълпата заскандира, а мускулите ѝ запищяха. Помнеше и унасящия я идеален ритъм, и удоволствието от убийствената им сериозност след всички онзи смях. Кристъл ги изведе до победата. Кристъл успя да унищожи предимството на домакините. Сухвиндер ѝ завиждаше на чувството ѝ за хумор и на непреклонността; на това, че от нищо не се плашеше, а беше готова да се бие докрай.

От Тери беше поискала две неща и Тери се съгласи — понеже Тери винаги с всички за всичко бе съгласна. Щяха да погребат Кристъл със спечеления през онзи ден медал около врата ѝ. А втората ѝ молба изпълниха в самия край на опелото, само че този път свещеникът го обяви с доста по-примирен тон.

*Good girl gone bad —
Take three —
Action.
No clouds in my storms...
Let it rain, I hydroplane into fame
Comin 'down with the Dow Jones...*

*Доброто момиче станало лошо.
Трети дубъл.*

Камера!
В моите бури облаци няма...
Нека вали, аз се плъзгам към славата
по повърхността на падащите борси...

Роднините на Тери Уидън на практика я изнесоха на ръце по тъмносинята пътека покрай извърнатите погледи на паството.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.